

**T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL
HİZMETLER BAKANLIĞI**

2018 YILI FAALİYET RAPORU

STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

ÖNSÖZ

Etkin, verimli ve daha hızlı hizmet sunarak, aile yapısının güçlendirilmesi, sosyal yardım ve hizmetlerde aile yanında çözüm odaklı destek politikalarının hayata geçirilmesi, çalışma hayatının iyileştirilmesi, mesleki eğitim ve iş gücüne katılımın artırılması amacıyla Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı adı altında birleştirilmiştir.

Bakanlığın yetki, görev ve sorumlulukları 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenmiştir. Bakanlığımızın kurulmasıyla birlikte sosyal hizmet, yardım ve çalışma hayatına dair hizmetler tek çatı altında toplanmış, yeni bir vizyon ve kurumsal kimlik oluşturulmuştur. Bu sayede bütüncül bir bakış açısıyla toplumun tüm kesimlerine hizmet sunulmaktadır.

Çalışmalarımızın gayesi, bireyi ve aileyi güçlendirerek sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sağlamak, istihdamı arttırmak ve çalışma hayatını düzenlemektir. Bu kapsamda Bakanlığımız kadın, çocuk, yaşlı ve engelli vatandaşlarımız başta olmak üzere özel politika gerektiren gruplara yönelik koruyucu ve önleyici programlar geliştirmektedir. Bununla birlikte bireylerin istihdam imkânlarının artırılması, çalışma hayatlarının düzenlenmesi, iş sağlığı ve güvenliğinin ve sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğinin sağlanması da Bakanlığımızın önemle üzerinde durduğu çalışma alanlarıdır. Bakanlığımız, özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere tüm vatandaşlarımız arasında eşitsizliklerin giderildiği, yoksulluk ve yoksunluktan kaynaklanan sorunların asgariye indirildiği çalışan ve üreten bir toplum olma amacıyla çalışmalarına devam etmektedir.

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının faaliyetlerini de içerecek şekilde hazırlanan Bakanlığımız 2018 yılı Faaliyet Raporu gerçekleştirdiğimiz çalışmaların ve elde ettiğimiz başarıların bir göstergesi niteliğini taşımaktadır. Bu kapsamda, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde katkı sağlayan tüm Bakanlığımız personelinin ve Raporun hazırlanmasında emeği geçen çalışma arkadaşlarımı kutlar, Raporun ülkemize ve Bakanlığımıza faydalı olmasını temenni ederim.

Zehra Zümrüt SELÇUK

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
İÇİNDEKİLER	II
TABLO LİSTESİ	IV
ŞEKİL LİSTESİ	VIII
GRAFİK LİSTESİ	IX
KISALTMALAR	X
I- GENEL BİLGİLER	1
A. VİZYON VE MİSYON.....	1
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR.....	2
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	4
1. Tarihçe	4
2. Fiziksel Yapı	7
3. Organizasyon Yapısı	9
4. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları	11
5. İnsan Kaynakları	14
6. Sunulan Hizmetler	17
7. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	27
II- AMAÇ VE HEDEFLER	30
A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ.....	30
B. TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER	31
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	38
A. MALİ BİLGİLER	38
1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	39
2. Temel Mali Tablolarına İlişkin Açıklamalar.....	78
3. Mali Denetim Sonuçları	78
4. Diğer Hususlar.....	78
B. PERFORMANS BİLGİLERİ	86
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri.....	86
2. Performans Sonuçları Tablosu ve Değerlendirme.....	255
2.1. Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Sonuçları Tablosu	255
2.2. Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	266
2.3. Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi.....	289
2.4. Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Sonuçları Tablosu	290
2.5. Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	298
2.6. Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi.....	326
IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	327
A. GÜÇLÜ ALANLAR.....	327
B. GELİŞMEYE AÇIK ALANLAR.....	327
C. DEĞERLENDİRME	327
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER	329

EK – 1 İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI	331
EK – 2 İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI	333
EK – 3 İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI	335
EK – 4 İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI	337
EK – 5 MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI.....	339

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Hizmet Binaları.....	7
Tablo 2: Taşıt Sayısı	7
Tablo 3: Hizmet Kuruluşları	8
Tablo 4: Teknik İstatistiki Veriler.....	12
Tablo 5: 2018 E-Posta Trafiki.....	12
Tablo 6: Bakanlık Merkez, Taşra, Yurt Dışı ve Döner Sermaye Teşkilatı Personel Sayıları.....	14
Tablo 7: ÇASGEM Kadrolu Personel Sayısı.....	14
Tablo 8: Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	15
Tablo 9: Ön Mali Kontrol İşlemleri	28
Tablo 10: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tarafından 2018 Yılı İçinde Gerçekleştirilen Danışmanlık Faaliyetleri	29
Tablo 11: Öncelikli Dönüşüm Programlarında Mülga ASPB'nin Sorumlu Olduğu Eylemler	33
Tablo 12: Öncelikli Dönüşüm Programlarında Mülga ÇSGB'nin Sorumlu Olduğu Eylemler	36
Tablo 13: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırması (1.Düzye).....	39
Tablo 14: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (1. Düzye)	40
Tablo 15: Döner Sermaye Merkez Müdürlüğü ve Bağlı Saymanlıkların Gelirleri	41
Tablo 16: Döner Sermaye Merkez Müdürlüğü ve Bağlı Saymanlıkların Giderleri.....	41
Tablo 17: Bakanlığımız Merkez ve Taşra Kuruluşlarının Harcama Türlerine Göre Harcama Tutarları (TL)	41
Tablo 18: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (2. Düzye)	42
Tablo 19: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderleri Kurumsal Sınıflandırma	44
Tablo 20: 2018 Yılı Cari Bütçe Giderleri Sapma Nedenleri.....	45
Tablo 21: Yatırım Projeleri Ödenekleri (Bin TL)	46
Tablo 22: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Faaliyet Sonuçları	54
Tablo 23: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Bilançosu	57
Tablo 24: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırması (1.Düzye)	59
Tablo 25: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (1. Düzye)	60
Tablo 26: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (2. Düzye)	61
Tablo 27: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Kurumsal Sınıflandırması.....	62
Tablo 28: 2018 Yılı Cari Bütçe Giderleri Sapma Nedenleri.....	63
Tablo 29: Yıllar İtibarıyla Bakanlık Bütçesinden Bağlı ve İlgili Kuruluşlara Aktarılan Transferler	64
Tablo 30: Yatırım Projeleri Ödenekleri (Bin TL)	65
Tablo 31: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Faaliyet Sonuçları	74
Tablo 32: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2018 Yılı Bilançosu	76
Tablo 33: ÇASGEM 2018 Yılı Mizanı (TL)	79
Tablo 34: Kreş ve Gündüz Bakımevi 2018 Yılı Mizanı (TL)	80
Tablo 35: Yemekhane 2018 Yılı Mizanı (TL)	81
Tablo 36: Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gelir Dağılımı (TL)	82
Tablo 37: Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gider Dağılımı	83
Tablo 38: 2018 Mali Yılı İSGGM İSG Döner Sermaye İşletmesi Gerçekleşen Gelirler (TL)	84
Tablo 39: 2018 Mali Yılı İSGGM İSG Döner Sermaye İşletmesi Gerçekleşen Giderler (TL)	84
Tablo 40: 2018 Mali Yılı İSGGM İSG Döner Sermaye İşletmesi Net Kâr (TL)	84
Tablo 41: Harcama Türüne Göre Harcama Miktarları (TL)	85
Tablo 42: Yıllara Göre Aileye Dönüş ve Aile Yanında Destek Uygulaması Kapsamında SED Verilen Çocukların Sayısı ve Kullanılan Ödenek Tutarı	92
Tablo 43: SED Hizmetinden Yararlanan Çocukların Eğitim Gruplarına Göre Sayısı	94
Tablo 44: 2015-2018 Yılları Arasında Koruyucu Aile ve Hizmetten Yararlandırılan Çocuk Sayısı	95
Tablo 45: Çocuk Bakım Kuruluşları.....	97
Tablo 46: Çocuk Destek Merkezleri	98
Tablo 47: Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinden Ücretsiz Olarak Yararlanan Çocuk Sayıları.....	102

Tablo 48: Kadın ve İstihdam.....	107
Tablo 49: İstihdam Edilen Engelli Sayısı	131
Tablo 50: Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğüne İlişkin İstatistikler	134
Tablo 51: Rakamlarla Türkiye’de Sosyal Yardım	138
Tablo 52: Gıda Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı	140
Tablo 53: Barınma Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı	141
Tablo 54: 2018 Yılında İllere Göre Teslimi Gerçekleşen Konut Sayısı	141
Tablo 55: Yakacak Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı	141
Tablo 56: Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yapılan Yardımların Yıllara Göre Dağılımı	142
Tablo 57: Muhtaç Asker Ailelerine Yapılan Yardımların Yıllara Göre Dağılımı	142
Tablo 58: Doğum Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı	142
Tablo 59: Muhtaç Asker Çocuğu Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı	143
Tablo 60: Öksüz ve Yetim Yardımının Yıllara Göre Dağılımı	143
Tablo 61: Eğitim Materyali Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	143
Tablo 62: 2018 Yılı Şartlı Eğitim Yardımları Okul Kademelerine ve Cinsiyete Göre Fayda Sahibi / Hane Sayısı Dağılımı	144
Tablo 63: Şartlı Eğitim Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	144
Tablo 64: Öğle Yemeği Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı.....	144
Tablo 65: Ücretsiz Ders Kitabı Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı	145
Tablo 66: Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınmasına Aktarılan Kaynağın Yıllara Göre Dağılımı	145
Tablo 67: Desteklenen Projelerin Yıllara Göre Dağılımı	145
Tablo 68: Şartlı Sağlık (Çocuk) Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı	146
Tablo 69: Şartlı Sağlık (Gebelik) Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı	146
Tablo 70: Hanelerin Aylık Gelir Durumu.....	147
Tablo 71: 2018 Yılında Karar Verilen ve SGK’ya İletilen GSS Gelir Tespiti Sonuçları.....	148
Tablo 72: 2018 Yılında Ödenen GSS Primleri Ocak-Haziran.....	148
Tablo 73: 2018 Yılında Ödenen GSS Primleri Temmuz-Aralık	149
Tablo 74: Aşevlerine Aktarılan Kaynağın Yıllara Göre Dağılımı	150
Tablo 75: Terör Zararı Kapsamında Yapılan Yardımlar	150
Tablo 76: Yabancılarla Yönelik Sosyal Uyum Yardımı Programı	150
Tablo 77: Yabancılarla Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı Programı	151
Tablo 78: 2022 Sayılı Kanun Kapsamındaki Aylıklar.....	151
Tablo 79: 2018 Yılı Evde Bakım Yardımı.....	151
Tablo 80: 2018 Yılında Proje Türlerine Göre Kabul Edilen Proje Sayıları.....	152
Tablo 81: İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Kurulun 101 Nolu Kararına İstinaden Yapılan Tahsisatlar.....	153
Tablo 82: İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Kurulun 102 Nolu Kararına İstinaden Yapılan Tahsisatlar.....	154
Tablo 83: Sendika Faaliyetleri (2018 Temmuz)	155
Tablo 84: Dönemlere Göre Sendikalaşma İstatistikleri	155
Tablo 85: Konfederasyonlara Göre Sendikalı İşçilerin Dağılımı (Temmuz-2018)	155
Tablo 86: 4688 Sayılı Kamu Görevlilerinin (2018 Temmuz) Kamu Sendikaları İstatistiği.....	156
Tablo 87: Kamu Görevlileri Konfederasyonlarına Bağlı Sendikaların Sayısal Dökümü (2018 Temmuz)	156
Tablo 88: Sonuçlanan Arabuluculuk Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı.....	157
Tablo 89: 2018 Yılında Uygulama Raporları Gönderilen ILO Sözleşmeleri	163
Tablo 90: 2018 Yılı Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı Ulusal Raporu	164
Tablo 91: 2018 Yılında Makama Yapılan Ziyaret Listesi	167
Tablo 92: 2018 Yılında Sayın Bakanımızın Yurt Dışı Ziyaretleri.....	168
Tablo 93: YİH Uzmanları ve Uzman Yardımcılarına Yönelik Hizmet İçi Eğitimleri	170
Tablo 94: Düzenlenen Belgeler.....	172
Tablo 95: İş Güvenliği Uzmanlığı Sözleşmeleri.....	172
Tablo 96: İşyeri Hekimliği Sözleşmeleri	172

Tablo 97: Yapılan Ölçüm, Test ve Analiz Faaliyetleri	173
Tablo 98: İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı Ölçüm Sayıları (2018).....	174
Tablo 99: 2018 Yılı KKD Testleri ve Sayıları.....	174
Tablo 100: 2018 Yılı Kontrol Belgesi İşlemleri	174
Tablo 101: İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Eğitimleri 2018 verileri.....	175
Tablo 102: 2018 Yılında Verilen Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimleri.....	177
Tablo 103: 2018 Yılında Verilen Pnömokonyoz Eğitimleri.....	177
Tablo 104: 2018 Yılı KKD Testleri ve Sayıları.....	182
Tablo 105: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün Elektronik Ortamda Sunduğu Hizmetler	185
Tablo 106: Yıllara Göre Verilen Çalışma İzinleri	186
Tablo 107: Yıllara ve Cinsiyete Göre Yabancılar Verilen Çalışma İzinlerinin Dağılımı	186
Tablo 108: 2018 Yılı Derdest Dava Dosyalarının Yargı Türlerine Göre Dağılımı	194
Tablo 109: 2018 Yılı Mevzuat İncelemelerinin Türüne Göre Dağılımı	195
Tablo 110: Denetim, İnceleme, Araştırma ve Soruşturmalara İlişkin Bilgiler	196
Tablo 111: 2018 Yılında Yürütülen Denetim, İnceleme ve Soruşturmaların Birim Türlerine Göre Dağılımı	196
Tablo 112: İşin Yürütümü Yönünden Yapılan Teftişler	197
Tablo 113: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönünden Yapılan Teftişler	197
Tablo 114: 2018 Yılı İtibarıyla Yapılan İş Teftişlerinin Sayısal Dağılımı	198
Tablo 115: 2018 Yılında İşin Yürütümü Yönünden Gerçekleştirilen Programlı Teftişler	198
Tablo 116: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönünden Yürütülen Programlı Teftişlerin Genel İstatistikleri	200
Tablo 117: İşin Yürütümü Yönünden Gerçekleştirilen Program Dışı Teftişler	201
Tablo 118: 2018 Yılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yönünden Program Dışı Teftişlerin Dağılımı	201
Tablo 119: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tarafından 2018 Yılı İçinde Gerçekleştirilen Denetimler	202
Tablo 120: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim Başkanlıkları tarafından 2018 Yılı İçinde Gerçekleştirilen Danışmanlık Faaliyetleri	203
Tablo 121: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim Başkanlıkları tarafından 2018 Yılı İçinde Gerçekleştirilen İzleme Faaliyetleri	203
Tablo 122: AB Başkanlığı AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Tarafından Desteklenen 2018 Yılı Erasmus+ Kapsamında Tamamlanan Projeler	215
Tablo 123: İKG OP'nin Öncelik Eksenleri ve Tedbirleri.....	216
Tablo 124: IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı'nın "İstihdam" Önceliği Altında Finanse Edilmiş ve Kapanış Çalışmaları 2018 Yılında Devam Etmiş Operasyonlar	218
Tablo 125: İKG OP Tedbir 2.1 Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşma Oranlarının Arttırılması Yoluyla Kadın İşgücü Kaynağının Ve Kadınların İşgücü Piyasasına Erişiminin Geliştirilmesi.....	220
Tablo 126: İKG OP Tedbir 2.2 Mesleki ve Teknik Eğitimin içeriğinin ve kalitesinin iyileştirilmesi	220
Tablo 127: IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı'nın "HAYAT BOYU ÖĞRENME" Önceliği Altında Finanse Edilmiş Ve Kapanış Çalışmaları 2018 Yılında Devam Etmiş Operasyonlar	220
Tablo 128: İKG OP Tedbir 4.1 - Özel İtina Gösterilmesi Gereken Kişilerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması, İşgücü Piyasasına Erişimlerinin Kolaylaştırılması ve İşgücü Piyasasına Girişlerinin Önünde Yer Alan Engellerin Ortadan Kaldırılması	222
Tablo 129: Hizmet İçi Eğitimler	225
Tablo 130 : Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı Koordinesinde Düzenlenen Eğitim Sayısı.....	226
Tablo 131: Teknik Yardım Masası Çağrı Merkezi Tarafından Faaliyetlerin Dağılımı	236

Tablo 132: Özlük İşlemleri	237
Tablo 133: Eğitim Konusuna Göre Düzenlenen Eğitimler	240
Tablo 134: Yıllara Göre Düzenlenen Eğitimler	240
Tablo 135: Türkiye İşgücü Piyasasında İşgücünün Uyumsuz Eşleşme Analizi Projesi Bütçesi	243
Tablo 136: ÇASGEM'in Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (Etap) Bütçesi.....	245
Tablo 137: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Göstergesi Sonuçları (PGS) Formları.....	255
Tablo 138: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Göstergeleri Gerçekleşme Sonuçları	260
Tablo 139: Sorumlu Birimlere Göre Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi	265
Tablo 140: Sorumlu Birimlere İlişkin Göstergelerin Gerçekleşme Oranlarına Göre Dağılımı	266
Tablo 141: Toplam Kaynak İhtiyacı	267
Tablo 142: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme Formları.....	268
Tablo 143: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Göstergesi Sonuçları Formu	290
Tablo 144: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Göstergeleri Gerçekleşme Sonuçları	293
Tablo 145: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sorumlu Birimlere Göre Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi (2018).....	297
Tablo 146: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Toplam Kaynak İhtiyacı.....	298
Tablo 147: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Stratejik Amaçlara Göre Kaynak Miktarları	299
Tablo 148: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme Formları.....	300

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması	9
Şekil 2: Taşra Teşkilatı Organizasyon Şeması.....	10
Şekil 3: Türkiye’de Düzenli ve Süreli Yardımlar	139

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Gelen E-Maillerin Saatlere Göre Dağılımı ve Engellenen E-Mail Grafiği	12
Grafik 2: Personelin Teşkilat ve Cinsiyete Göre Dağılımı	15
Grafik 3: Bakanlığımız Merkez Teşkilatı Kadrolu Personelinin Unvan ve Göreve Göre Dağılımı..	16
Grafik 4: Bakanlığımız Taşra Teşkilatı Kadrolu Personelinin Unvan ve Göreve Göre Dağılımı	16
Grafik 5: Bakanlığımız Merkez, Taşra, Yurt Dışı ve Döner Sermaye Teşkilatı Personelinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı	16
Grafik 6: Ödenen SED Tutarı	93
Grafik 7: SED Hizmetinden Yararlanan Çocuk ve Genç Sayısı.....	93
Grafik 8: SED Hizmetinden Yararlanan Çocukların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	94
Grafik 9: Evlat Edindirilme Hizmetinden Yararlanan Çocuk ve Aile Sayısı	96
Grafik 10: Atama Sayısı.....	135
Grafik 11: Seyahat Kartı Sayısı	136
Grafik 12: Aylık Olarak Gelen ve Karşılanan Çağrı Bilgileri	208
Grafik 13: İlk On Sıradaki Arama Konuları	208
Grafik 14: Aylara Göre Katılımcı Sayısı Dağılımı	226
Grafik 15: Aylara Göre Kurum İçi ve Kurum Dışı Eğitimci Sayısı Dağılımı	226
Grafik 16: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi.....	259
Grafik 17: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi.....	265
Grafik 18: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi (2018)	293
Grafik 19: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi (2018)	298
Grafik 20: Stratejik Amaçlara Göre Ayrılan Kaynağın ve Harcamaların Dağılımı (TL)	299

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABMYDB	Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı
AÇSHB	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
ADAPTSB	İşveren ve İşçilerin Uyum Yeteneğinin Sosyal Diyalog Yaklaşımı ile Artırılması
ADEM	Aile Destek Merkezleri
AEP	Aile Eğitim Programı
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AIHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AMATEM	Alkol ve Uyuşturucu Madde Bağımlıları Tedavi ve Araştırma Merkezi
ASDEP	Aile Sosyal Destek Programı
ASPB	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
ATHGM	Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü
BAĞ-KUR	Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu
BELGENET	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
BGYS	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
BHİM	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
BİDB	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
BİLGEİŞ	İşçi ve İşverenlerin Kapasitelerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yoluyla Geliştirilmesi
BİMER	Başbakanlık İletişim Merkezi
BOTAŞ	Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi
BSYBS	Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi
CDDECS	Avrupa Sosyal Uyum, İnsan Onuru ve Eşitlik Komitesi
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
CPF	Ülke İşbirliği Çerçevesi (Country Partnership Framework)
ÇASGEM	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi
ÇEKOM	Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi
ÇES	Çocuk Evleri Sitesi
ÇGM	Çalışma Genel Müdürlüğü
ÇHGM	Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
ÇODEM	Çocuk Destek Merkezleri
ÇOKİM	Çocuk Koruma, İlk Müdahale ve Değerlendirme Birimi
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ÇŞB	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
DHDB	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
DISABLED	Engelli Bireylerin İstihdam Edilebilirliğinin Artırılması
DİB	Diyanet İşleri Başkanlığı
DİYİH	Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
DMO	Devlet Malzeme Ofisi
DPB	Devlet Personel Başkanlığı
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
EDES	Engelliler Destek Programı
EGM	Emniyet Genel Müdürlüğü
EHİS	Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme
X	

EKİP	Emniyet Kolluk İşlemleri Projesi
EKİPNET	İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Kayıt ve Takibi Programı
EKOSİSTEM	Ankara'nın Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Suretiyle Genç İstihdamının Artırılması
EKPPS	Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı
ELSA	İstihdam, İşgücü ve Sosyal İşler Komitesi
ERDEP	Erişilebilirlik Destek Projesi
ERG	Eğitim Reformu Girişimi
ETAP	ÇASGEM'in Eğitim Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi
EU-OSHA	Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı
EYHGM	Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü
FAO	Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü
FRIT	Türkiye'deki Mülteciler için Mali Yardım Programı (EU Facility for Refugees in Turkey)
GEC	Avrupa Konseyi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu
GKSS	Geçici Koruma Sağlanan Suriyeliler
GREVIO	Kadına Yönelik ve Aile İçi Şiddete Karşı Mücadelede Uzmanlar Grubu
GSS	Genel Sağlık Sigortası
GSYİH	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
HEYS	Hizmet Envanteri Yönetim Sistemi
HİE	Hizmet İçi Eğitim
HİSİP	Hizmet Standartlarının İyileştirilmesi Projesi
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
IOM	Uluslararası Göç Örgütü
IPA	Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
IRM	Teknik Düzeyli İzleme Toplantısı
ISS	Uluslararası Sosyal Hizmetler
İBYS	İş Sağlığı ve Güvenliği Bilgi Yönetim Sistemi
İÇG	İstihdam Çalışma Grubu
İESP SOP	İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı
İİT	İslam İşbirliği Teşkilatı
İKG OP	İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı
İPC	İdari Para Cezaları
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
İSGAP	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma Projesi
İSGİP	Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi
İSG-KATİP	İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı
İSGGM	İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
İSKEP	Dezavantajlı Kişilerin Entegrasyonu için İstihdam ve Sosyal Destek Hizmetleri Koordinasyon ve Uygulama Modeli
İSGÜM	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
İTKB	İş Teftiş Kurulu Başkanlığı
İZDES	İzleme- Değerlendirme Sistemi

JGK	Jandarma Genel Komutanlığı
KADEM	Kadın ve Demokrasi Derneği
KADES	Kadın Destek Uygulaması
KAMU-NET	Kamu Sanal Ağ
KAYSİS	Kamu Bilgi Yönetim Sistemi
KBS	Kamu Hesapları Bilgi Sistemi
KDK	Kadın Danışma Konseyi
KEP-I	Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşma Oranının Artırılması
KEİPA	Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi
KDK	Kadın Danışma Konseyi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KKD	Kişisel Koruyucu Donanım
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KPSS	Kamu Personel Seçme Sınavı
KSGM	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
LMS	Öğrenim Yönetim Sistemi
LYS	Lisans Yerleştirme Sınavı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
METEK- I	Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Artırılması I
METİP	Mevsimlik Tarım İşleri Projesi
MIND	Türkiye’de Göç Politikalarının Desteklenmesi
MSB	Milli Savunma Bakanlığı
MYK	Mesleki Yeterlilik Kurumu
MYS	Yeni Harcama Yönetim Sistemi
NAC	Ağ Erişim Kontrol Sistemi
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
OSGB	Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi
ÖDÖP	Öncelikli Dönüşüm Programları
PDB	Personel Dairesi Başkanlığı
PECS	Avrupa Konseyi Avrupa Sosyal Uyum Platformu
PGS	Performans Göstergesi Sonuçları
PHİD	Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme
PTT	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü
SED	Sosyal ve Ekonomik Destek
SEENWH	Güneydoğu Avrupa Çalışan Sağlığı Ağı
SESRIC	İslam Ülkeleri İstatistiki, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi
SGB	Strateji Geliştirme Başkanlığı
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
SGP	Satınalma Gücü Paritesi
SHÇEK	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
SHKB	Sosyal Hizmet Koordinasyon Birimi
SHM	Sosyal Hizmet Merkezleri
SIDEM	Kalkınmaya Duyarlı Göç Politikaların Geliştirilmesi
SIROMA	Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Yerlerde Sosyal İçermenin

	Desteklenmesi Projesi
SMC	Temel Haklar Alt Alanı Sektör İzleme Komitesi Toplantısı
SODAM	Sosyal Dayanışma Merkezleri
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
SUB	Sosyal Uyum Birimi
SYDTF	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu
SYDV	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
SYGM	Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü
ŞEY	Şartlı Eğitim Yardımları
ŞNT	Şartlı Nakit Transferi
ŞÖNİM	Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi
ŞSY	Şartlı Sağlık Yardımları (Sağlık ve Gebelik)
ŞYGGM	Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü
TBM	Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Formatör Eğitimi
TİHEK	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
TKYS	Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi
TMK	Tozla Mücadele Komisyonu
TMMOB	Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TODAİE	Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
TOKİ	T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TR	Türkiye
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
TÜDEF	Tüketici Dernekleri Federasyonu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UDEP	Ulaşılabilirlik Destek Projesi
UİGM	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
USOM	Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
UYEP	Ulusal Yeterlilikler Sisteminin Geliştirilmesi ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Uygulanması Operasyonu
WFP	BM Dünya Gıda Programı
WIB	İş Hayatında Kadınlar
YADES	Yaşlı Destek Programı
YBRM	Yaşlı Birim Destek Merkezi
YBS	Yönetim Bilişim Sistemi
YETS	Yatırım Envanter Takip Sistemi
YGS	Yüksek Öğrenime Geçiş Sınavı
YİH	Yurt Dışı İşçi Hizmetleri
YOİKK	Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu
ZAFERIN	TR33 Bölgesindeki İşçi ve İşverenlerin Uyum Yeteneğinin Artırılması

I- GENEL BİLGİLER

A. VİZYON VE MİSYON

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Vizyon

Mutlu birey, güçlü aile, müreffeh toplum

Misyon

Bireyin, ailenin ve toplumsal değerlerimizin korunması, güçlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik sosyal politikalar belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak

Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Vizyon

Sosyal hukuk devleti temelinde emeğin ve hakkın esas alındığı, diyalog mekanizmalarının etkin bir biçimde işletilerek çalışma ahenginin hâkim kılındığı, uluslararası norm ve standartlara uyumlu, yenilikçi bir çalışma hayatı oluşturmak

Misyon

Çalışma hayatını düzenlemek ve denetlemek, işgücü piyasasının yapısal sorunlarını çözmek suretiyle büyümenin istihdama katkısını, istihdam ve işgücüne katılım oranını artırmak, nitelikli insan kaynağı oluşturmak, sosyal güvenliği yaygınlaştıracak tedbirler almak, iş sağlığı ve güvenliği kültürünü geliştirerek tüm çalışanlara sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı oluşturmak

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının yetki, görev ve sorumlulukları 10.7.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 No’lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenmiştir. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Sosyal hizmetler ve yardımlara ilişkin ulusal düzeyde politika ve stratejilerin geliştirmesi amacıyla gerekli çalışmalar yapmak, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek,
- b) Sosyal ve kültürel dokudaki aşımalara karşı aile yapısının ve değerlerinin korunarak gelecek nesillere sağlıklı biçimde aktarılmasını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, aile bütünlüğünün korunması ve aile refahının artırılmasına yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
- c) Çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunarak sağlıklı gelişimini temin etmek üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, çocuklara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
- ç) Kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek, kadının insan haklarını korumak ve geliştirmek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, kadınlara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
- d) Engellilerin ve yaşlıların her türlü engel, ihmal ve dışlanmaya karşı toplumsal hayata ayrımcılığa uğramadan ve etkin biçimde katılmalarını sağlamak üzere; belirlenen ulusal politika ve stratejilerin uygulanmasını koordine etmek, engellilere ve yaşlılara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, engellilerin mesleki rehabilitasyonunu sağlayacak tedbirler almak,
- e) Şehitlerimizin hatıralarının yaşatılması, şehit yakınları ile gazilerin her türlü mağduriyet ve mahrumiyetten korunması amacıyla; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, şehit yakınları ile gazilere yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
- f) Toplumun sosyal yardım ve korumaya ihtiyaç duyan kesimlerine yönelik yardım faaliyetlerini düzenli ve etkin biçimde yürütmek; yoksullukla mücadeleye ilişkin ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
- g) Öncelikle çocuğun aile içinde yetiştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla aileyi eğitim, danışmanlık ve sosyal yardımlarla güçlendirmek; korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç çocuk, kadın, engelli ve yaşlıların tespiti, bunların korunması, bakımı, yetiştirilmesi ve rehabilitasyonlarını sağlamak üzere gerekli hizmetleri yürütmek, bu hizmetler için gündüzlü ve yatılı sosyal hizmet kuruluşları kurmak ve işletmek,
- ğ) Ailenin bütünlüğünü korumak, parçalanmış ailelerin korunmaya, yardıma ve bakıma muhtaç fertleriyle çocuklarına her türlü maddî, manevî ve sosyal destek sağlamak; bu amaçla gerekli planlamaları yapmak, eğitim faaliyetlerinde bulunmak,

- h) Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yürütülen sosyal hizmetler ve yardımlara ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek, bu çerçevede denetimini yapmak, bu alanda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların taşıması zorunlu olan nitelikleri ve bunlara rehberlik edecek programları geliştirmek,
- i) Sosyal hizmet ve yardım faaliyetleriyle bunlardan yararlananlara ilişkin bilgileri merkezî bir sistemde oluşturulacak veri tabanı aracılığıyla işlemek, kontrol etmek, izlemek ve geliştirilecek politika, strateji ve önlemler bağlamında değerlendirmek,
- j) Sosyal hizmetler ve yardımlar alanındaki uluslararası gelişmeleri ve faaliyetleri izlemek, bunlara katkı vermek ve yürütülecek çalışmalarda yararlanmak üzere değerlendirmek, bu alanda taraf olduğumuz uluslararası sözleşme ve anlaşmaların ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak,
- k) Çalışma hayatını düzenleyici, işçi - işveren ilişkilerinde çalışma barışının sağlanmasını kolaylaştırıcı ve koruyucu tedbirler almak,
- l) Çalışma hayatındaki mevcut ve muhtemel meseleleri ve çözüm yollarını araştırmak, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları koruyucu ve çalışmayı destekleyici tedbirleri almak,
- m) Ekonominin gerektirdiği insan gücünü sağlamak için gerekli tedbirleri araştırmak ve uygulanmasının sağlanmasına yardımcı olmak,
- n) İstihdamı ve tam çalışmayı sağlayacak, çalışanların hayat seviyesini yükseltecek tedbirleri almak,
- o) Uluslararası işgücüne ilişkin politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak ve belirlenen politikanın uygulanmasına ilişkin ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyette bulunmak,
- p) Çalışanların meslekî eğitimlerini sağlayıcı tedbirler almak,
- q) İş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirlerin uygulanmasını izlemek,
- r) Çalışma hayatını denetlemek,
- s) Sosyal adalet ve sosyal refahın gerçekleşmesi için gerekli tedbirleri almak,
- t) Çeşitli fizyolojik, ekonomik ve sosyal risklere karşı sosyal sigorta hizmetlerini uygulamak, sosyal güvenlik imkânını sağlamak, yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi için gerekli tedbirleri almak,
- u) Yabancı ülkelerde çalışan Türk işçilerinin çalışma hayatı ve sosyal güvenlikle ilgili meselelerine çözüm yolları aramak, hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek,
- v) İş istatistiklerini derlemek ve yayınlamak,
- w) İşyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önleyici ve koruyucu hizmetleri yürütenlerin niteliklerini belirlemek, eğitimlerini ve sertifikalandırılmalarını sağlamak,
- x) Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Tarihçe

Padişah II. Abdülhamid Han, İstanbul'daki dilencileri, sokaklarda başıboş gezen kimsesiz çocukları, cami avlusunda yatan kimsesiz muhtaçları bir araya toplayıp ıslah ederek sanat sahibi yapmak, kimsesizlerin son ömürlerini huzur içinde yaşamalarını sağlamak maksadıyla bir Darülaceze kurulmasını 25 Mart 1306 (6 Nisan 1890) tarihli fermanı ile emir buyurmuştur. Darülaceze kurulmasını düzenleyen ferman 30 Mart 1306 (11 Nisan 1890) tarihli Resmî Tebliğ ile yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Savaşlarda yakınlarını kaybetmiş çocukların korunmaları ve yetiştirilmeleri amacıyla 1 Ocak 1915'te Darüleytamlar (Yetim Yurtları) kurulmuş ve 5 Kânunuevvel 1338 tarihli ve 2042 sayılı Darüleytamlar Nizamnamesi çıkarılmıştır. 11 Ağustos 1917'de İstanbul Himaye-i Etfal Cemiyeti kurulmuş, 11 Ağustos 1917 tarihinde ise kamuya yararlı dernek vasfını kazanmıştır. Bir nizamname hazırlayarak savaş bölgesinden toplanan çocuklar için 100 kapasiteli bir çocuk yuvası ile bu çocukları bir işe yönlendirmek amacıyla Ziraat Yurdu kurmuştur. Söz konusu alanda çiftçilik ve hayvancılık çalışmaları yapmaya elverişli bir yer, çocuk yuvaları, kreşler, prevantoryumlar, dispanserler, aşevleri, talebe sofraları, kütüphaneler, çocuk bahçeleri ve hemşire okulu açılmıştır.

İstiklâl Savaşı sürerken şehit çocuklarına hizmet vermek amacıyla 30 Haziran 1921'de Ankara'da Mustafa Kemal Atatürk'ün himayelerinde bir grup hamiyetperver, devlet erkânı ve gönüllüler tarafından Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun (SHÇEK) temelini oluşturan Himaye-i Etfal Cemiyeti kurulmuştur. 1 Ocak 1925'te Himaye-i Etfal Cemiyetince ilk olarak Ankara Hacı Musa Mahallesinde kiralanarak açılan çocuk yuvasının yetersizliği nedeniyle, çocuk yuvası Keçiören'deki 39.000 m²'lik bir sahada yer alan eski bir binaya taşınarak hizmet vermeye devam etmiştir. 1935 yılında Himaye-i Etfal Cemiyetinin adı Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu olmuştur.

27 Mayıs 1934'te, 2450 sayılı İktisat Vekâleti Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunla, "İş ve İşçiler Bürosu" oluşturulmuştur. 8 Haziran 1936'da ülkemizde kamu istihdam hizmetlerine ilişkin ilk yasal düzenleme, ilk İş Kanunu olan 1936 tarihli ve 3008 sayılı İş Kanunudur. Bu Kanun ile İş ve İşçiler Bürosu, İş Dairesi haline getirilmiştir. Söz konusu Kanun iş ve işçi bulma aracılığı yapan özel büroların yasaklanmasını ve bu hizmetin kamu tekelinde yapılmasını sağlayacak İş ve İşçi Bulma Kurumunun üç yıl içinde kurulmasını öngörmekteydi.

7 Haziran 1945 tarihinde Çalışma Bakanlığı, Devlet Dairelerinin Bakanlıklara Ayrılması Hakkındaki 3271 sayılı Kanunun 1'inci maddesine dayanılarak, 7 Haziran 1945 tarihli ve 4/591 sayılı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile kurulmuştur. 22 Haziran 1945'te 4763 sayılı Çalışma Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun çıkarılmıştır. 27 Haziran 1945'te Çalışma Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, 28 Ocak 1946'da Çalışma Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda daha geniş bir görev tanımı yapılmış, merkez ve taşra teşkilatına ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

17 Aralık 1974'te 4-1040 sayılı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Sosyal Güvenlik Bakanlığı kurularak Sosyal Sigortalar Kurumu ile BAĞ-KUR bu Bakanlığa bağlanmıştır. 27 Mayıs 1983'te 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, kanunla Sosyal Hizmetler Ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü kurulmuş merkez ve taşra teşkilatına dair düzenlemelere yer verilmiştir.

13 Aralık 1983'te 184 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Teşkilatı ve Görevleri Hakkında KHK (R.G. 14 Aralık 1983) ile Çalışma Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı birleştirilerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı adıyla yeniden teşkilatlandırılmıştır. 1 Ocak 1985'te Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 3146 sayılı Kanunla yeniden teşkilatlandırılmış, 9 Ocak'ta 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlüğe girmiştir.

29 Mayıs 1986'da 3294 sayılı Kanunla, sosyal yardım alanında kalıcı çözümler getirmek amacıyla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu (SYDTF) oluşturulmuştur. 29 Aralık 1989'da 396 sayılı KHK ile kurulan Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, ilk kurumsal düzenleme olarak kuruluş gerekçesini Anayasanın söz konusu amir hükmünden almaktadır. 20 Nisan 1990'da 422 sayılı KHK ile Başbakanlığa bağlı Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü kurulmuştur. 30 Mayıs 1997'de 571 sayılı Özürlüler İdaresi Başkanlığı Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlığa bağlı Özürlüler İdaresi Başkanlığı kurulmuştur.

4 Ekim 2000'de 618 sayılı KHK ile Bakanlık yeniden yapılandırılarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü kurulmuş ve Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü yeniden yapılandırılmıştır.

10 Kasım 2004'te Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5256 sayılı Teşkilat Kanunu ile Başbakanlığa bağlanan Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü yeniden yapılandırılmıştır. 8 Aralık 2004'te Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü kurulmuştur. 7 Temmuz 2005'te de 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun yürürlüğe girmiş ve Kanun ile engelliler konusunda faaliyet alanı genişletilmiştir.

1 Ocak 2006 tarihinde SSK, BAĞ-KUR ve Emekli Sandığı birleştirilerek Sosyal Güvenlik Kurumu kurulmuştur. 16 Mayıs'ta sosyal güvenlik kurumlarının tek çatı altında toplanması, hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla 16 Mayıs 2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanun ile Sosyal Sigortalar Kurumu, BAĞ-KUR ve Emekli Sandığı Sosyal Güvenlik Kurumu adı altında birleştirilmiş ve Sosyal Güvenlik Kurumu Bakanlığın ilgili kuruluşu haline getirilmiştir. 21 Eylül 2006'da 5544 sayılı Kanun ile Bakanlığın ilgili kuruluşu olarak Mesleki Yeterlilik Kurumu kurulmuştur.

8 Haziran 2011 tarihinde 633 sayılı KHK ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kurularak, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Sosyal Yardımlaşma

ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı ve Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü bu Bakanlık çatısı altında birleştirilmiştir.

9 Temmuz 2018’de 30473 sayılı 3. mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan 703 sayılı KHK ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görev alanına giren tüm faaliyetler Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı altında birleştirilmiştir. 10 Temmuz 2018’de 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığının görev ve yetkileri, teşkilat yapısı ve hizmet birimleri düzenlenmiştir.

04 Ağustos 2018 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan 15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığın adı “Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı” olarak değiştirilmiştir.

2. Fiziksel Yapı

Tablo 1: Hizmet Binaları

Bakanlık Hizmet Binaları		
Bina	Arsa Alanı (m ²)	Kullanım Alanı (m ²)
Emek Hizmet Binası	20.000	39.997
Söğütözü Hizmet Binası	14.284	37.489
Uluslararası İşgücü G.M.	4.926	2.400
İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı (İSGÜM)	10.548	7.851
ILO Hizmet Binası	8.359	1.444
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığı (ÇASGEM)	8.350	14.290
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı	-	4.000

Ayrıca, Konya Yolunda Bakanlığımıza tahsis edilen ve halen tadilat halinde olan brüt 32.515 m² kullanım alanına sahip bir hizmet binası daha bulunmakta olup, söz konusu bina henüz hizmete girmemiştir.

Ankara Gölbaşı İlçesi'nde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığına (ÇASGEM) ait toplam 75.700 m² yüzölçümüne sahip 2 adet tarla mevcuttur.

Bakanlığımız kullanımında toplam 121 adet lojman bulunmakta olup, bunların dışında 2 personele de lojman kira bedeli ödenmektedir.

Türkiye genelinde Bakanlığımıza tahsisli 22 ilde 77 adet arsa bulunmakta olup bunların toplam hisse alanı 513.289,62 m², 4 ilde 6 adet arazi bulunmakta olup bunların toplam hisse alanı 66.133,20 m², 2 ilde 2 adet tarla bulunmakta olup toplam hisse alanı 108.350 m²'dir. Ayrıca, Çorum ilinde 1 adet elmalık bulunmakta olup hisse alanı 836,25 m²'dir.

Bakanlığımız Taşınmaz Envanter Dosyasına kayıtlı (kiralık dâhil) 2.085 adet taşınmaz mevcuttur.

Tablo 2: Taşıt Sayısı

Bakanlığımız Mülkiyetinde Olan Taşıtların Sayısı			
Merkez Teşkilatı	51	Taşra Teşkilatı	723
Bakanlığımız tarafından kiralık olarak kullanılan taşıtların sayısı			
Merkez Teşkilatı	51	Taşra Teşkilatı	1.613

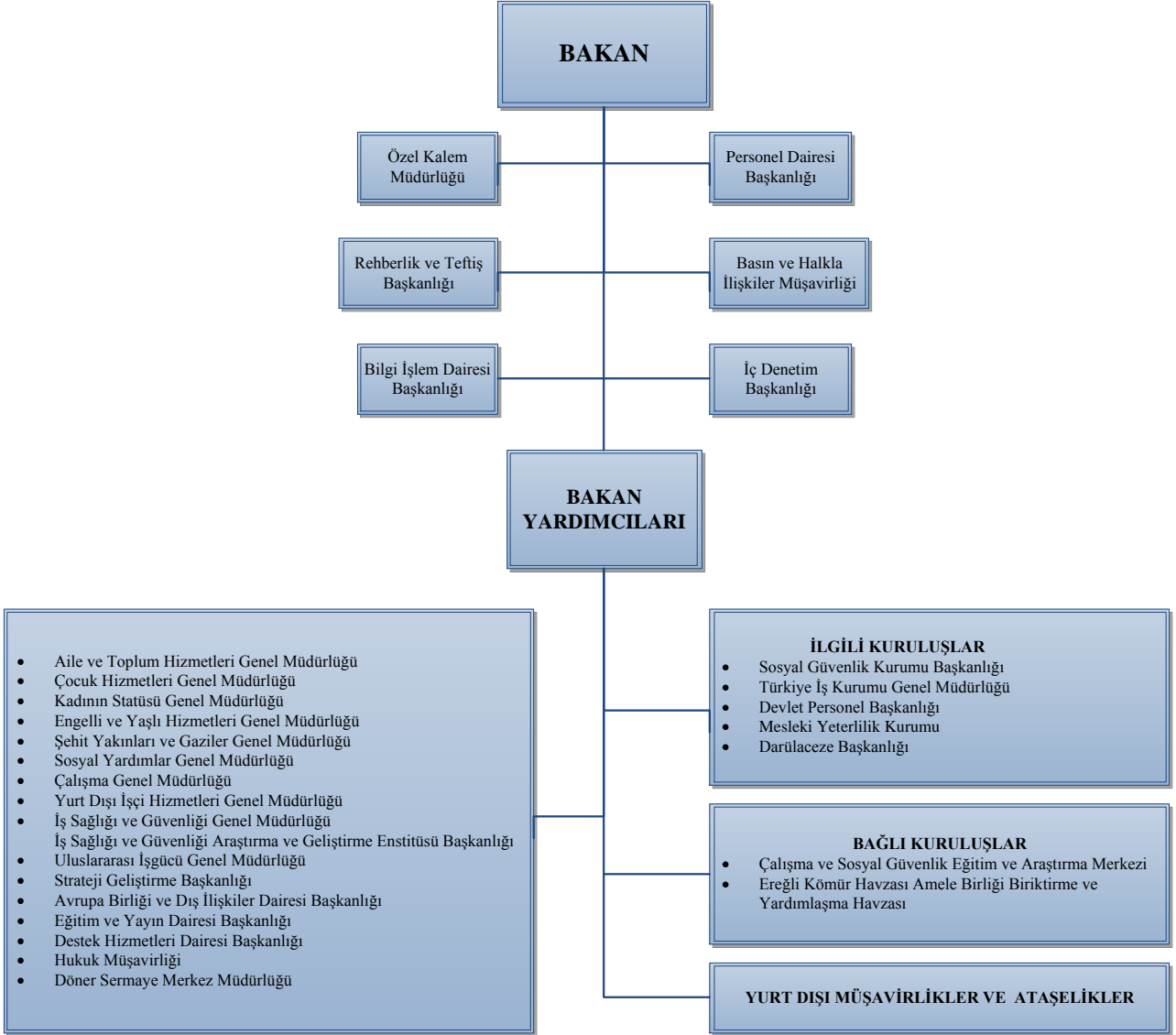
Bakanlığımız ülke geneline yaygın hizmet kuruluşlarına sahiptir. Tablo 3'te Bakanlığımızın hizmet kuruluşlarına yer verilmiştir.

Tablo 3: Hizmet Kuruluşları

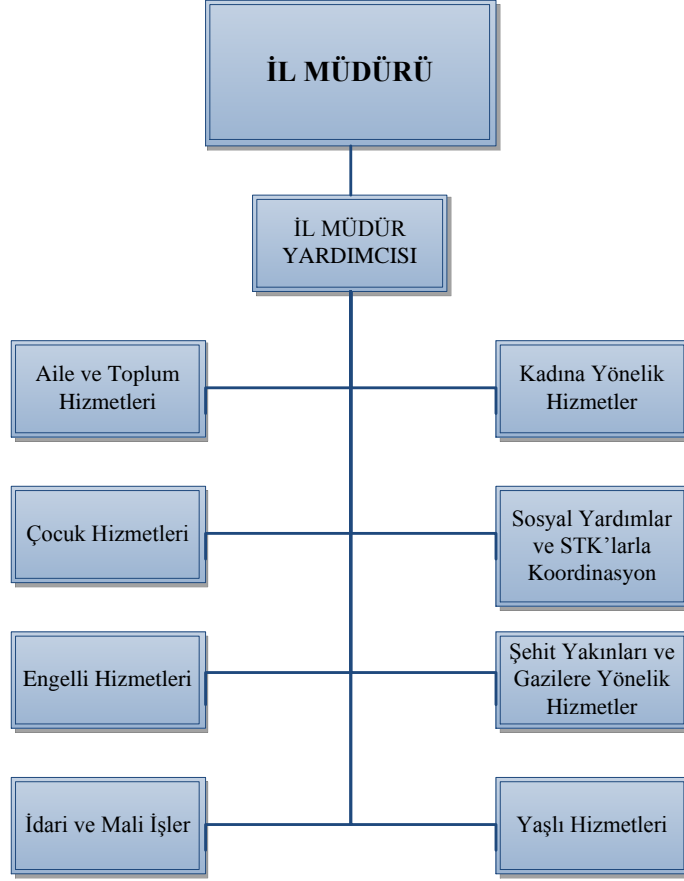
Aile ve Toplum Hizmetleri Kuruluşları
Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM)
Çocuk Hizmetleri Kuruluşları
Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi (ÇEKOM)
Çocuk Koruma, İlk Müdahale ve Değerlendirme Birimi (ÇOKİM)
Çocuk Evleri Sitesi
Çocuk Evleri
Çocuk Destek Merkezleri (ÇODEM)
Kadın Hizmetleri Kuruluşları
Kadın Konukevleri
Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)
Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Kuruluşları
Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri
Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezleri
Huzurevleri ve Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri
Engelsiz Yaşam Merkezleri
Umut Evleri (Ev Tipi Bakım)
Yaşlı Yaşam Evleri
Sosyal Yardım Kuruluşları
Aile Destek Merkezleri (ADEM)
Sosyal Dayanışma Merkezleri (SODAM)
Bağlı Kuruluş
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM)
Ereğli Kömür Havzası Amele Birliği Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı
İlgili Kuruluş
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
Devlet Personel Başkanlığı
Mesleki Yeterlilik Kurumu
Darülaceze Başkanlığı

3. Organizasyon Yapısı

Şekil 1: Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması

Şekil2: Taşra Teşkilatı Organizasyon Şeması

4. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

Bakanlığımız tarafından sunulan hizmetlerin, bilgi ve teknolojinin sağlamış olduğu yeniliklerden yararlanılarak kesintisiz ve güvenilir olarak vatandaşlarımıza iletilmesi sağlanmaktadır.

5651 sayılı Yasanın gerekliliği olan İnternet çıkış kayıtları ve DHCP IP dağıtım kayıtları Bakanlığımızın hizmet verdiği bütün web uygulamaları zaman damgası ile birlikte muhafaza etmek için merkezi log toplama ve korelasyon sisteminin kablosuz ağlarla beraber Loglama yazılımları kullanılmaktadır.

Bakanlığımızca kullanılan Antivirüs ve Antispam (çift katmanlı) kurumsal e-posta yazılımlarının konfigürasyonları gelişen teknolojilerle bilgi güvenliğini etkin bir şekilde sağlamak için yeni yazılımlarla güncellenmiştir. Bu kapsamda; ağ üzerinden gelen trafiği ağ protokolu (HTTP, SMTP, Skype, IMAP, POP3, FTP, SMB, vb.) desteği ile incelenmekte, gelen trafik içerisindeki zararlı yazılımları önce ağ trafiği paketleri içerisinde algılanmakta ve duruma göre aksiyon alınmaktadır. Aynı zamanda elektronik posta güvenliği ile kuruma gelen elektronik postalar kullanıcıya ulaşmadan virüs, spam, e-posta ekleri ve mail içerisinde bulunan linkler kurulan makineler içerisinde bulunan sistemler tarafından analiz edildikten sonra zararsız olan e-postalar kullanıcılara iletilmektedir.

Bakanlığımız Emek Hizmet Binası ve Taşra Teşkilatına hizmet veren Türksat Uydu Haberleşme Kablo Tv ve İşletme A.Ş.'den temin edilen MPLS, İnternet devresi ve sabit IP blokları iptal edilerek mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına hizmet vermeye devam etmekte olan Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş. üzerinden temin edilen İnternet, MPLS devreleri ve sabit IP'ler üzerinden hizmet almaya ve hizmet vermeye devam edilmektedir.

MPLS VPN Projesi kapsamında, 250 mbps olan internet çıkış hızımız (200 mbps + 50 mbps) 500 mbps ye artırılmıştır.

Bakanlığımız Veri Tabanı erişim işlemlerinde 2 teknoloji kullanılmaktadır. Bunlar yoğun kullanım yükünü kaldıracak 2 node Oracle EXADATA üzerinde çalışan X4-2 Eighth Rack, 2 sunucu üzerinde çalışan Microsoft SQL Server 2008 R2 yapısı mevcuttur.

Elektronik hizmetlerin sunulmakta olduğu veri merkezinde, sistemlerin kesintisiz ve performanslı bir şekilde çalıştırılabilmesini sağlayacak şekilde, günün koşullarına uygun donanım ve yazılım ürünleri kullanılmaktadır. Kurumsal veriler ileri teknoloji ürünü yedekli depolama birimleri üzerinden kullanılmakta ve gerekli arşivlemeler gerçekleştirilmektedir. Elektrik altyapısı hem veri merkezi içerisinde hem de ana besleme düzeyinde yedeklenmiş durumdadır. Sistemin kesintisiz hizmet verebilmesi için Felaket Kurtarma Merkezi bulunmaktadır. Problem anlarında otomatik devreye girecek kesintisiz güç kaynakları ve jeneratör sistemleri tesis edilmiştir. Ortam iklimlendirmesi farklı hatlardan beslenen cihazlarla yedekli olarak sağlanmaktadır. Bakanlık içinde mobil veri iletişiminin sağlanabilmesi için kablosuz erişim hizmeti sunulmaktadır.

Bilgiye olan bağlılığın bu kadar çok artması ve bilginin kurumun sahip olduğu varlıklar arasında çok önemli bir yere gelmesi, bilginin korunması için ekstra tedbirler alınmasını gerektirmektedir. Muhafaza edilen, işlenen ve nakil edilen bu verinin; yetkisiz kişilerin eline geçmesini, bütünlüğünün bozulmasını (tahrif edilmesi) veya sistemlere erişimlerin durmasını engellemek ve iş sürekliliğimizi sağlamak amacıyla Başkanlığımızca 2015 yılında geçilen Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)'nin, TS ISO/IEC 27001:2013 standartları çerçevesinde 2017 yılında yapılan incelemeler sonucu tüm standartları sağlayarak güçlü bir yapıda olduğumuz tespit edilmiştir. Böylelikle Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin (BGYS) devamlılığı sağlanmıştır.

2018 yılı içerisinde 2775 aboneye hizmet verilmektedir. Bakanlıkların birleştirilmesi sonrasında Emek ve Söğütözü hizmet binaları telefon santralleri arasında noktadan noktaya (P2P) devre üzerinden haberleşme sağlanarak direk dahili telefon numaraları aranabilmesi sağlanmıştır.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü uhdesinde yürütülen Kamu kurum ve kuruluşlarının daha güvenli bir ağ üzerinde haberleşebilmelerini sağlayacak olan, "Kamu Sanal Ağ

(Kamu-Net) İşbirliği Protokolü 11.08.2017 tarihinden itibaren uygulamaya geçmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızın diğer kamu kurum ve kuruluşları ile olan (IPsec veNoktadan Noktaya) bağlantıları Kamunet üzerine aktarılmıştır. Ayrıca Bakanlığımızın sunduğu hizmetlerinde Kamunet üzerinden diğer kurumlarla paylaşılması gerçekleştirilmiştir.

Altyapı birleştirme işlemleri

703 sayılı KHK kapsamında Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile birleştirilmesi sonucunda;

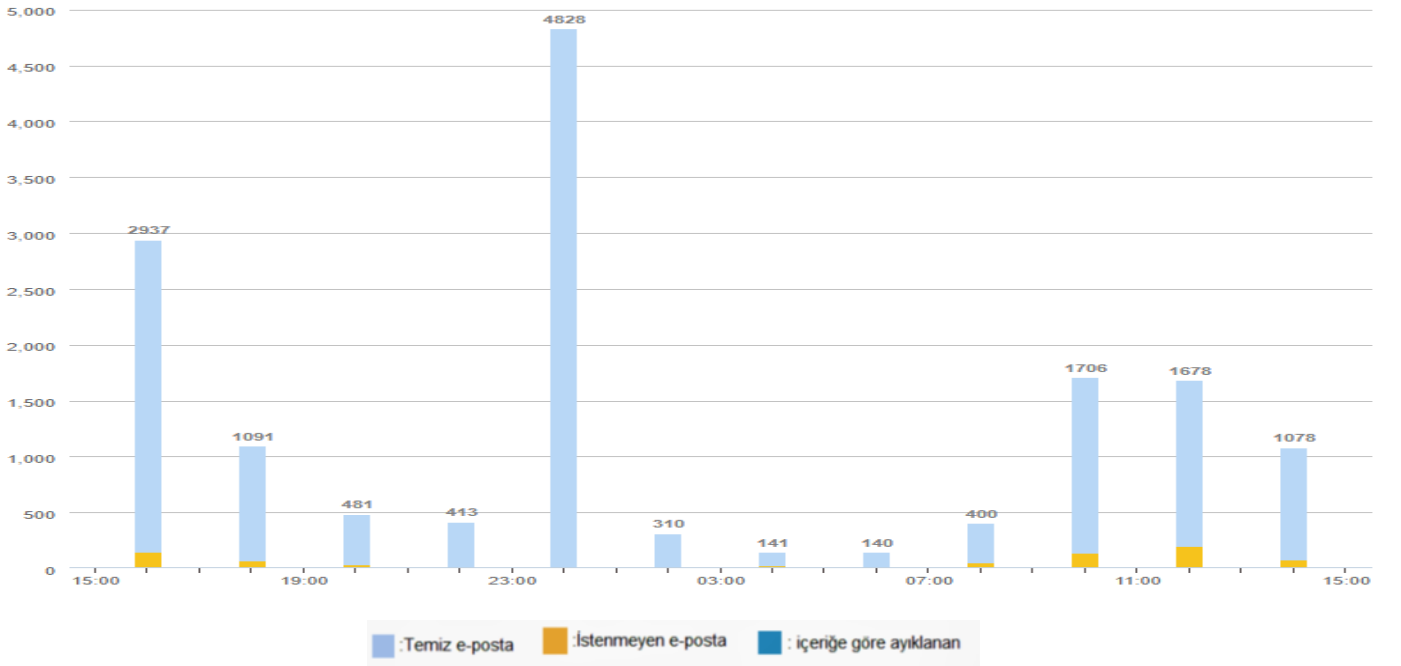
Ağ ve İletişim alt yapısı birleştirilmesi

Karanfil, Söğütözü ve Emek Veri Merkezleri arasında noktadan noktaya (P2P) devreler kurularak intranet ağların haberleşmesi sağlanmıştır.

Tablo 4: Teknik İstatistik Veriler

24 Saatlik Aralıkta İşlenen E-Posta	Toplam	Yüzde	Ortalama Hız (İleti/dk)
Toplam	16.934	100	12
Gelen	15.138	89	10,5
Giden	1.796	11	1,5

Grafik 1: Gelen E-Maillerin Saatlere Göre Dağılımı ve Engellenen E-Mail Grafiği

Tablo 5: 2018 E-Posta Trafiği

E-posta tarama Koşulları	Toplam	Yüzde
Clean e-mail	14.468	95,17
Spam	685	4,51
Malicious Code	0	0
Spyware/Grayware	0	0
C&C e-mail	0	0
Phish	0	0
Gray e-mail	0	0
Web Reputation	0	0
DKIM enforcement	0	0
Attachment	3	0,02
Size	1	0,01
Content	30	0,2
Compliance	0	0
Scanning Exceptions	15	0,1
Spam Tagged by Cloud Pre-Filter	0	0
ProbableAdvanced Threats	0	0
Analyzed Advanced Threats	0	0
Suspicious Objects	0	0
Other Rules	1	0,01

E-Devlet Kapısında Sunduğumuz Hizmetler

- İşçi Sendikaları Üyelik İşlemleri
- Proje Destekleri Takip
- Alo 183 Sosyal Destek Başvurusu ve Takibi
- Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimi Başvuru İşlemleri
- Bakım İhtiyacı Olan Engellilerin Kurumsal Bakım Taleplerinin Ön Başvurusu
- Doğum Yardımı Başvuru Sonucu Sorgulama
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi Evrak Doğrulama
- Engelli Evde Bakım Ödeme Bilgileri Sorgulama
- Engelli Kimlik Kartı Randevu
- Evlat Edinme Hizmeti
- Huzurevleri Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerine Yerleşme Talebi Ön Başvurusu
- Kişisel Koruyucu Donanımlar Şikâyet İhbar Başvuru ve Takip Sistemi
- Koruyucu Aile Ödeme Bilgileri Sorgulama
- Özel Kreş, Gündüz Bakım Evi ve Çocuk Kulübü Açmak için Ön Başvuru
- Sosyal Ekonomik Destek Hizmeti Ön Başvurusu
- Sosyal Hizmetler Kanunu Kapsamında İstihdam Hakkı Sorgulama
- Sosyal ve Ekonomik Destek Ödeme Bilgileri Sorgulama
- Ücretsiz Seyahat Kartı Ön Başvurusu
- Gelir Testi Sonucu Sorgulama
- Sosyal Yardım Bilgileri Sorgulama
- Şehit Yakınları, Gazi ve Gazi Yakınları İstihdam Başvuru Sorgulama
- Şehit Yakınları, Gazi ve Gazi Yakınları Ücretsiz Seyahat Kartı Başvuru Sorgulama
- EKİPNET - İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Kayıt ve Takibi Programı
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı İSG-KATİP

- Koruyucu Aile İlk Görüşme Talebi
- Yabancıların Çalışma İzinleri Otomasyon Sistemi

5. İnsan Kaynakları

2018 yılı Aralık sonu itibarıyla Bakanlığımızda 49.847 kişi görev yapmaktadır. Bu sayının 17.481'ü kadrolu personel olup 247 kişi sözleşmeli personel, 32.134 kişi ise işçi statüsündedir. Merkez teşkilatı 4.283 kişiden oluşurken taşra teşkilatımız 45.171, yurt dışı teşkilatımız 50 kişiden, döner sermaye teşkilatımız 343 kişiden oluşmaktadır. Bakanlığımız personel sayılarına ilişkin bilgiler Tablo 6'da özet olarak verilmiştir.

Tablo 6: Bakanlık Merkez, Taşra, Yurt Dışı ve Döner Sermaye Teşkilatı Personel Sayıları

	Kadrolu	Sözleşmeli	İşçi	Toplam
Merkez	3.608	37	638	4.283
Taşra	13.779	177	31.215	45.171
Yurt Dışı	17	33	0	50
Döner Sermaye	62	0	281	343
TOPLAM	17.466	247	32.134	49.847

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinde (ÇASGEM) çalışan kadrolu personel sayısı 2018 yılı sonu itibarıyla 102'dir ve 3 personel merkez dışında geçici görevli olarak çalışmaktadır. Merkezde görevli kadrolu 99 personele ek olarak 4 personel geçici görevlendirme yoluyla hizmet vermektedir.

Tablo 7: ÇASGEM Kadrolu Personel Sayısı

Bağlı Kuruluş	Kadrolu Personel Sayısı
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM)	102

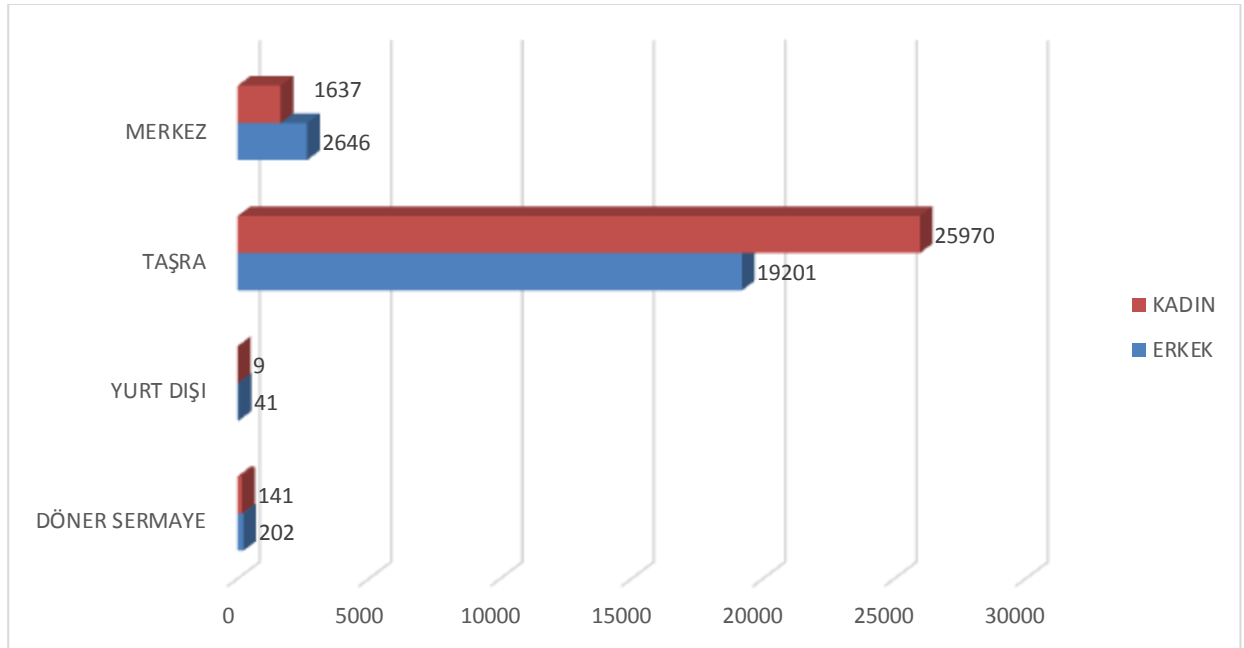
Bakanlığımız merkez teşkilatında görev yapan 4.283 kişinin %64'ü lisans, %15'i yüksek lisans, %1'i ise doktora programlarından mezundur. Taşra teşkilatında görev yapan 45.171 kişinin %32'si lisans, %2'si yüksek lisans mezunu olup, doktorasını tamamlamış 7 kişi görev yapmaktadır. Yurt dışı teşkilatında görev yapanların %82'si lisans, %14'ü yüksek lisans mezunu olup, doktorasını tamamlamış 1 kişi görev yapmaktadır. Döner Sermaye teşkilatında görev yapan 343 kişinin %27'si lisans mezunu olarak yapmaktadır. Bakanlığımız kadrolu merkez, taşra ve yurt dışı personelinin eğitim durumuna göre dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

	Doktora	Yüksek Lisans	Lisans	Önlisans	Lise	Ortaokul	İlkokul	Toplam
Merkez	53	626	2.762	240	433	110	59	4.283
Taşra	8	986	14.414	4.764	15.218	4.453	5.328	45.171
Yurt Dışı	2	7	41	0	0	0	0	50
Döner Sermaye	0	0	91	46	90	116	0	343
TOPLAM	63	1.619	17.308	5.050	15.741	4.679	5.387	49.847

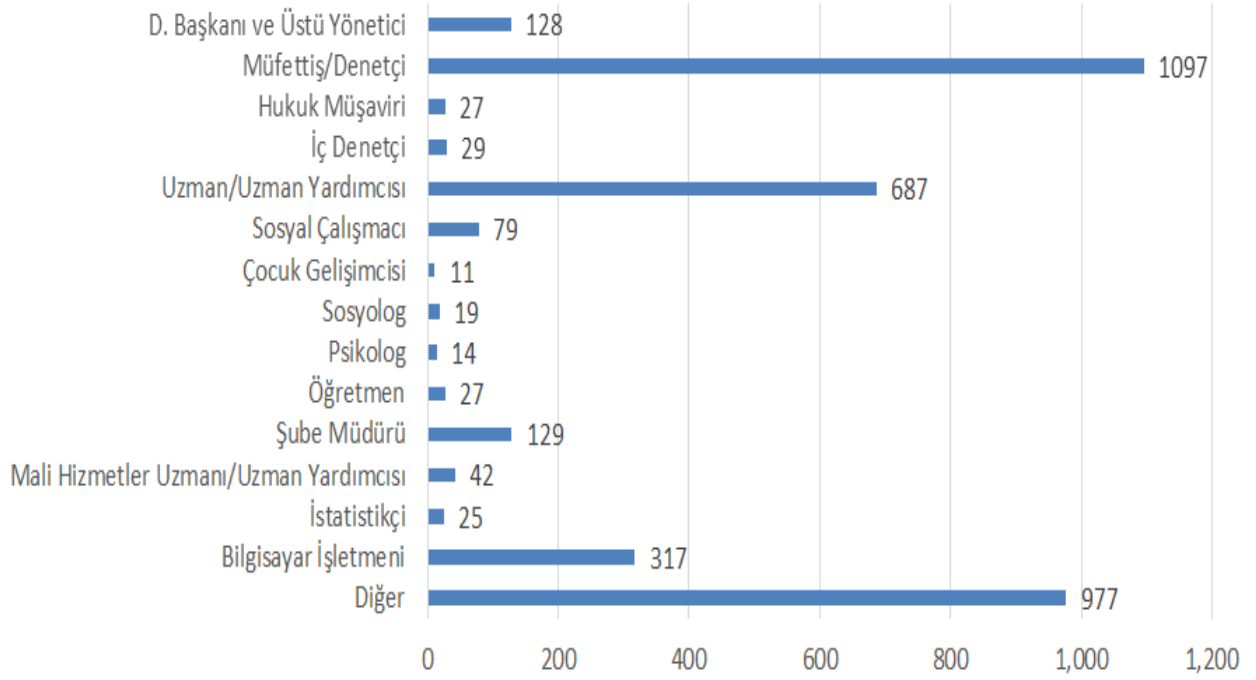
Bakanlığımız merkez teşkilatı %38 kadın, %62 erkek; taşra teşkilatımız %57 kadın, %43 erkek personelden oluşmaktadır. Yurt dışı teşkilatımızın %18'i kadın, %82'si ise erkek personelden oluşmaktadır. Döner sermaye teşkilatımızın %41'i kadın, %59'u ise erkek personelden oluşmaktadır. Bakanlığımızın merkez, taşra, yurt dışı ve döner sermaye teşkilatında çalışan personelin cinsiyete göre dağılımına Grafik 2'de yer verilmiştir.

Grafik 2: Personelin Teşkilat ve Cinsiyete Göre Dağılımı

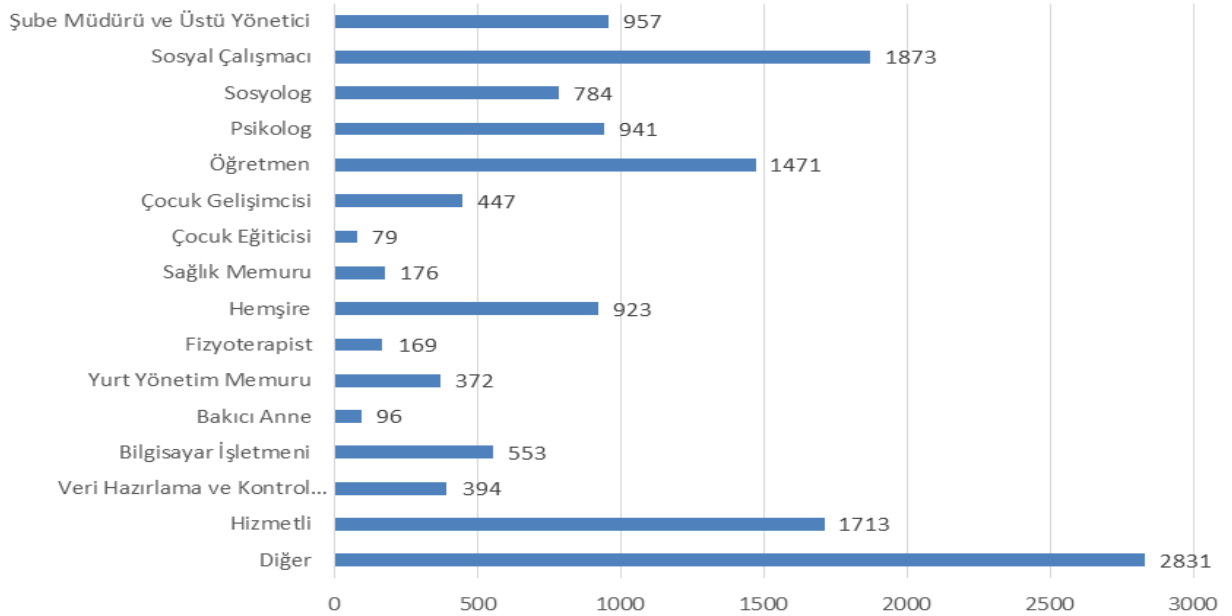

Grafik 3 ve 4'te sırasıyla Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görev yapan kadrolu personelin unvana göre dağılımı gösterilmiştir.

Grafik 3: Bakanlığımız Merkez Teşkilatı Kadrolu Personelinin Unvan ve Göreve Göre Dağılımı

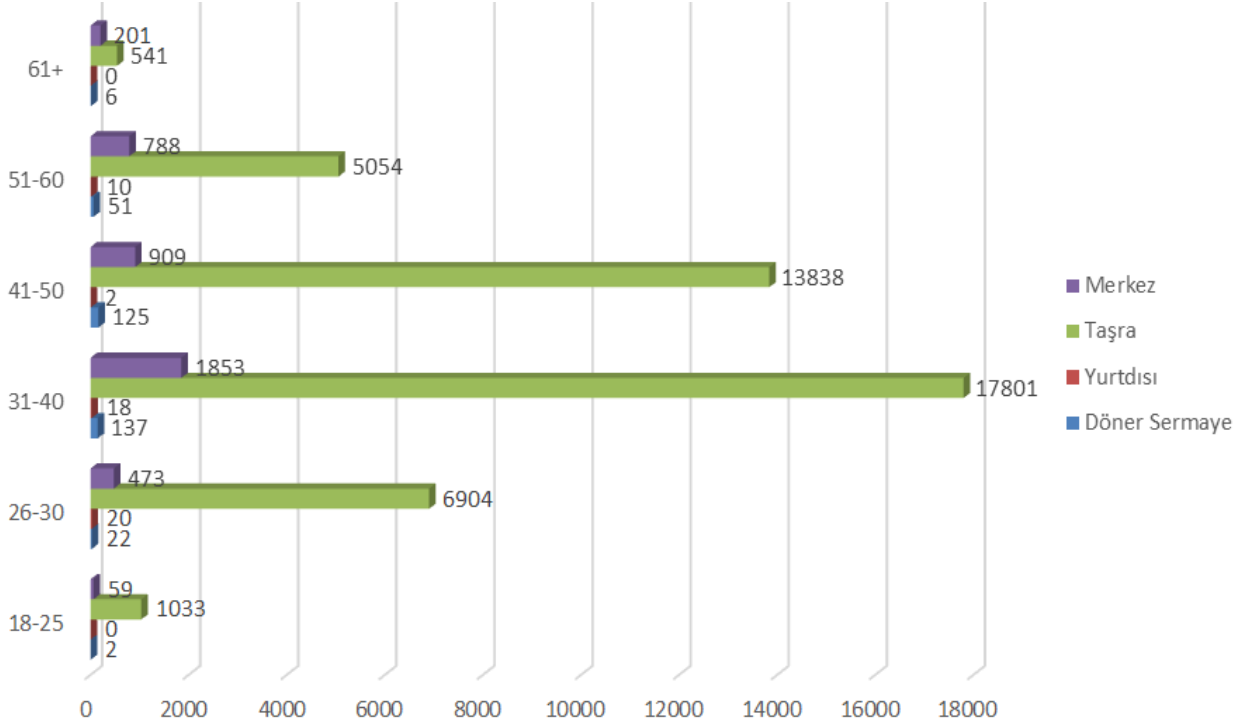

Grafik 4: Bakanlığımız Taşra Teşkilatı Kadrolu Personelinin Unvan ve Göreve Göre Dağılımı

Bakanlığımız çalışanlarının %57'si 18-40 yaş aralığında olup, mevcut bilgi ve teknoloji kaynaklarını aktif olarak kullanmaktadır. Grafik 5'te Bakanlığımız Merkez, Taşra ve Yurt Dışı Teşkilatı personelinin yaş gruplarına göre dağılımına yer verilmiştir.

Grafik 5: Bakanlığımız Merkez, Taşra, Yurt Dışı ve Döner Sermaye Teşkilatı Personelinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

6. Sunulan Hizmetler

Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın aile ve topluma yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek,
- Aile yapısının ve değerlerinin korunması, güçlendirilmesi ve ailenin sosyal refahının artırılması için ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek,
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce aile ve topluma yönelik yürütülen sosyal hizmetlere ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak,
- Aile yapısını ve değerlerini tehdit eden sorunları ve bu sorunlara yol açan faktörleri tespit etmek, bu sorunlara karşı toplumsal duyarlılığı geliştirici faaliyet ve projeler yürütmek, çözüm önerileri geliştirmek, bu konularda eğitim programları hazırlamak ve uygulamak,
- Aile içi şiddet ve istismar, töre cinayetleri, intihar ve benzeri sorunları nedenleri ve sonuçları bakımından incelemek, araştırmak, bunların önlenmesine ve sorunların çözümüne yönelik, aileyi destekleyici ve eğitici programlar hazırlamak ve uygulamak,
- Ailelerin huzur ve mutluluğunu tehdit eden kötü alışkanlık ve bağımlılık sorunlarını, nedenleri ve sonuçları bakımından incelemek, araştırmak, bunların önlenmesine ve sorunların çözümüne yönelik, aileyi destekleyici ve eğitici programlar hazırlamak ve uygulamak,
- Ailelerin maddî refahının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu konuda diğer birimler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile koordineli eğitim programları ve projeler hazırlamak ve uygulamak,
- Ailedeki yapısal değişimleri, nedenleri ve sonuçları bakımından araştırmak, değerlendirmek ve aile değerlerinin sağlıklı biçimde korunması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak,
- Nüfus yapısındaki değişimlerin aile yapısı üzerindeki etkilerini izlemek, sorun alanlarını tespit etmek ve bu konuda ulusal bir politikanın geliştirilmesine yardımcı olmak,
- Ailenin ve aileyi oluşturan bireylerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin kamuoyundaki eğilim ve beklentileri tespit etmek amacıyla çalışmalar yapmak,

- Yurtdışında yaşayan Türk ailelerinin sorunlarını araştırmak ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde çözüm önerileri geliştirmek ve uygulamak.

ocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın ocuklara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek,
- Çocuklara yönelik sosyal hizmetler konusunda politika ve stratejiler belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek,
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce çocuklara yönelik yürütölen sosyal hizmetlere ilişkin ilke, usöl ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak,
- Çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunması ve sağlıklı gelişimi için gerekli önleyici ve telafi edici mekanizmaları oluşturmak ve uygulamaya koymak,
- Geçici ya da sürekli olarak aile ortamından mahrum kalan veya yüksek yararı ailesinin yanında bulunmamayı gerektiren çocuklara, özel bakım ve koruma hizmeti sunmak,
- Özel surette korunması gereken çocuklara yönelik hizmetleri, habersiz denetimleri de kapsayacak şekilde yerinde denetlemek, tespit edilen aksaklıklara ve yetersizliklere karşı gerekli önlemleri ivedilikle almak,
- Özel surette korunması gereken çocuklara en nitelikli hizmetin verilebilmesini teminen, fiziki altyapı, nitelikli personel yetiştirilmesi ve istihdamı gibi hususlarda her türlü önlemi almak,
- Özel surette korunması gereken çocukların ilgili mevzuat uyarınca işe yerleştirilmesi işlemlerinde koordinasyonu sağlamak,
- Özel surette korunması gereken çocuklara yönelik hizmetler konusunda kamu kurum ve kuruluşlarıyla gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, bu alandaki gönüllü girişimleri teşvik edici mekanizmaları geliştirmek ve uygulamak,
- Özel surette korunması gereken çocuklar sorununda toplumsal duyarlılığı ve dayanışmayı güçlendirici faaliyet, proje ve kampanyalar düzenlemek,
- Evlat edindirme ve koruyucu aile hizmetlerini koordine etmek,
- 3.7.2005 tarihli ve 5395 sayılı ocuk Koruma Kanununda belirlenen tedbirleri yürütmek ve koordinasyonunu sağlamak.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın kadınlara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek,
- Kadına karşı ayrımcılığın önlenmesi, kadının insan haklarının ve toplumsal statüsünün korunması ve geliştirilmesi, kadının toplumsal hayatın tüm alanlarında etkin hâle getirilmesine yönelik ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi çalışmalarını koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek,
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce kadınlara yönelik yürütölen sosyal hizmetlere ilişkin ilke, usöl ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak,
- Kadına karşı her türlü ayrımcılığı önlemek ve kadının insan haklarını geliştirmek amacıyla faaliyet ve projeler yürütmek, bu alanda yapılan çalışmalara destek vermek,
- Kadının insan hakları konusunda kamuoyunu bilgilendirmek ve aydınlatmak suretiyle toplumsal bilinçlenmeyi geliştirmek,
- Kadına yönelik her türlü şiddet, töre ve namus cinayetleri, taciz ve istismarın önlenmesi için çalışmalarda bulunmak, kadının aile ve sosyal yaşamdan kaynaklanan sorunlarının çözümüne destek oluşturmak,
- Sağlık, eğitim, kültür, çalışma ve sosyal güvenlik başta olmak üzere bütün alanlarda kadınların ilerlemesini sağlayıcı ve karar mekanizmalarına katılımını artırıcı çalışmalarda bulunmak.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın engellilere ve yaşlılara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek,
- Engelliliğin önlenmesi ile engellilerin eğitimi, istihdamı, rehabilitasyonu, ayrımcılığa uğramadan insan haklarından yararlanarak toplumsal hayata katılmaları ve diğer konularda ulusal düzeyde politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek,
- Engellilerin sorunlarını ve çözüm yollarını araştırmak, bu konuda uygulamanın geliştirilmesine yönelik öneri ve programlar hazırlamak ve uygulamak,
- Engellilerle ilgili konularda inceleme ve araştırmalar yapmak, projeler hazırlamak ve uygulamak,
- Münhasıran engellilere tanınan haklar ve sunulan hizmetlerden yararlanmada kullanılmak üzere hazırlanan engelli kimlik kartlarına ilişkin işleri yürütmek,
- Yaşlılara yönelik sosyal hizmetlere ilişkin olarak ulusal düzeyde politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek,
- Yaşlılara sunulan sosyal hizmet modellerini geliştirmek,
- Yaşlıların ve bakıma muhtaç engellilerin, yaşamlarını evlerinden ve sosyal çevrelerinden ayrılmadan sürdürebilecekleri sosyal desteklerin verilmesi için gerekli mekanizmaları kurmak, var olanları standardize etmek, uygulamaları takip etmek ve denetlemek,
- Yaşlıların toplumla bütünleşmesine, statü ve rollerinin yeniden kazanımına, işlevlerinin artırılmasına, boş zamanlarının etkili bir biçimde değerlendirilmesine ilişkin mekanizmalar oluşturmak,
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce engellilere ve yaşlılara yönelik yürütülen sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak.

Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın şehit yakınları ve gazilere yönelik sosyal hizmet faaliyetlerini yürütmek ve koordine etmek,
- Şehit yakınları ve gazilerin hakları ile onlara yönelik yardım, hizmet ve muafiyetlere ilişkin ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek,
- Kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce şehit yakınları ve gazilere yönelik yürütülen faaliyetlere ilişkin ilke, usûl ve standartları belirlemek ve bunlara uyulmasını sağlamak,
- Şehit ve gazi çocuklarının eğitimi konusunda, ilgili kurum ve kuruluşlar ile gönüllü kuruluşların da desteğiyle gerekli çalışmaları yürütmek,
- Şehit yakınları ve gazilerin ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan desteklenmesi ve toplumdaki kopmaması amacıyla çalışmalar yürütmek, bu konuda toplumsal duyarlılığı güçlendirici faaliyetler yapmak,
- Gazilerin toplumsal hayata adaptasyonu, tedavi ihtiyaçlarının karşılanması, istihdam sorunlarının giderilmesi ve sosyal güvenlik haklarının geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütmek,
- Şehit ve gazi yakınları arasında iletişim ve dayanışmayı güçlendirmek,
- Şehit yakınları ve gazilere yönelik yardım kampanyalarına ilişkin usûl ve esasları belirlemek, istismar amaçlı girişimlere karşı ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde her türlü önlemi almak,
- İlgili mevzuatı çerçevesinde şehit ve gazi yakınlarının öncelikli istihdamına yönelik uygulamaları koordine etmek.

Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

- Yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlar alanında ulusal düzeyde uygulanacak politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları koordine etmek, belirlenen politika ve stratejileri uygulamak, uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek,
- 29.5.1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun amaçlarını gerçekleştirmek ve uygulanmasını sağlamak için gerekli idarî ve malî tedbirleri almak,
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun gelirlerini zamanında toplamak, toplanan gelirlerin yerinde, zamanında ve ihtiyaçlara göre kullanılmasını sağlamak,
- 3294 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan vakıfların harcamalarını, iş ve işlemlerini araştırmak, incelemek, izlemek ve denetlemek, görülen aksaklıklarla ilgili gerekli tedbirleri almak, vakıfların çalışma usûl ve esasları ile sosyal yardım programlarının ölçütlerini belirlemek,
- Mevzuatta kamu kaynaklarıyla yardım yapılması öngörülen kişilere aylık, tazminat, ücret, yardım veya başka bir ad altında yapılacak her türlü sosyal yardımın ödenmesi ve anılan yardım ve ödemelerin veri tabanına işlenerek izlenmesi ile ilgili işleri diğer birimler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yerine getirmek; diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılmakta olan her türlü sosyal yardım ve ödemelerin veri tabanında izlenmesine ilişkin işlemleri yürütmek,
- Yoksullukla mücadeleye ve Genel Müdürlüğün görev alanına giren diğer konulara ilişkin olarak araştırma ve incelemeler yapmak, proje hazırlamak ve uygulamak,
- Yoksullukla mücadele alanında uluslararası gelişme ve uygulamaları izlemek, değerlendirmek, ülkemiz açısından yararlı görülen modelleri uygulamaya koymak,
- Sosyal Yardımlar Bilgi Sistemi ile ilgili işleri yürütmek,
- Sosyal yardımlaşma ve dayanışma kültürünü kökleştirici çalışmalar yapmak, geniş kitleleri kapsayan yardım kampanyalarını koordine etmek ve desteklemek,
- Sosyal yardıma hak kazanılmasında ve genel sağlık sigortalılığının tespitinde esas alınacak gelir tespit testlerine ilişkin usûl ve esasları belirlemek, bu testleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarıyla işbirliği yaparak uygulamak.

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

- Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda, uluslararası kuruluşlarla ilişkileri yürütmek, koordinasyonu sağlamak,
- Avrupa Birliğine yönelik olarak Cumhurbaşkanlığınca belirlenen amaçlar çerçevesinde Bakanlığın görev alanlarına ilişkin kısa, orta ve uzun vadede uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, bu konularda uygulama ile ilgili gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak ve öneriler hazırlamak,
- Bakanlığın Avrupa Birliği kaynaklı program ve projelerini hazırlamak, ilgili birimlerle işbirliği içinde yürütmek ve koordinasyonu sağlamak,
- Avrupa Birliği programları ve Avrupa Birliğinden sağlanan destekler çerçevesinde Bakanlığın faaliyet alanına giren konulardaki dış kaynaklı projelerin program, bütçe ve uygulanmasına ait işleri yürütmek,
- İlgili mevzuat, Avrupa Birliği müktesebatı ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde operasyonel programları hazırlamak, yürütmek ve fonların uygulanmasını koordine etmek, yapısal fonların kullanımını için gerekli hazırlıkları yapmak,
- Desteklenecek proje ve faaliyetlere ilişkin olarak; projelerin seçimini yapmak, önceliklendirmek, ihale ve sözleşmelerini yapmak ve yürütülmesini sağlamak, ödemelerini

gerçekleştirmek ve muhasebeleştirmek, buna ilişkin kontrol, izleme ve değerlendirmeleri yapmak.

Çalışma Genel Müdürlüğü

- Çalışma hayatı ile ilgili mevzuatı uygulamak,
- İşçi, işveren ilişkilerini düzenlemek, çalışma barışını sağlayıcı tedbirleri almak,
- Çalışma mevzuatı ve istihdam politikası ile ilgili taslakları ve kalkınma planları ve yıllık programlarda yer alan genel politika içinde mahalli ve sektörel bazda istihdam programlarını hazırlamak,
- Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunlarında öngörülen işleri yapmak,
- İstihdamdaki gelişmeleri izlemek ve istihdamı sağlayıcı tedbirleri almak, üretimde emek verimliliğini yükselten politikaları geliştirmek amacıyla çalışmalar yapmak,
- Yüksek Hakem Kurulu ile Bakanlık arasındaki ilişkileri yürütmek,
- Resmi Arabuluculuk Teşkilatı ile ilgili işlemleri yapmak,
- Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine göre, kamu kurum ve kuruluşlarının personel kadroları ile ilgili işlemlerini yapmak, uygulamalarını takip etmek ve denetlemek,
- Kamu personeli ile ilgili hususlarda her çeşit istatistiki bilgileri toplamak, personel kayıtlarını merkezi olarak tutmak, kurumlar arası veri değişimi için gerekli teknik koordinasyonu sağlamak,
- Personel ve teşkilata ilişkin mevzuat tasarılarının hazırlanmasına katkı sağlamak, bu konularda kurumlarca hazırlanan mevzuat tasarılarını incelemek ve görüş bildirmek,
- Kamu görevlileri sendikalarına ilişkin mevzuatın uygulanmasında personel konularında uygulama birliğini sağlayacak tedbirleri almak, kamu işvereni temsilen yetkili kurullar ile kamu görevlileri sendikaları ve üst kuruluşları arasında yürütülen çalışmalarda danışma, destek ve koordinasyon hizmetlerini yürütmek,
- Kamu personel alım sınavları ve yerleştirme işlemlerine ilişkin esasları belirlemek, engellilerin istihdamına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,
- Kamu personelinin eğitim ve yetiştirilmeleri ile ilgili her türlü çalışmaları yapmak, uygulamaları takip etmek, değerlendirmek ve denetlemek,
- Özelleştirme ve yeniden yapılandırma uygulamalarına ilişkin mevzuat hükümleri gereğince istihdam fazlası personelin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil işlemlerini yürütmek,
- Kamu iktisadî teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkların personeli ile kadro ve pozisyonlarına ilişkin işlemleri yürütmek,
- İç ve dış seyahat yevmiyeleriyle sürekli görevle yabancı memleketlerde bulunan kamu görevlilerinin aylıklarına uygulanacak ödeme misillerini tespit etmek,
- Görev alanına giren konularda araştırma ve incelemeler yapmak ve bunların sonuçlarını değerlendirmek, ortaya çıkabilecek sorun ve tereddütleri giderecek tedbirleri almak ve uygulamaya esas olmak üzere görüş bildirmek.

Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarının; yurt dışındaki çalışma hayatı ve sosyal güvenlik mevzuatından doğan hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek, çalıştıkları ülkelerde ve yurda dönüşlerinde karşılaştıkları meselelerinin çözülmesinde yurt içinde ve dışındaki kuruluşlarla gerekli koordinasyonu sağlamak,
- Yurt dışı istihdamını takip etmek, yurt dışında Türk işgücünün istihdamı yönünde araştırma ve çalışmalar yapmak, yaptırmak ve istisna akdi ile işgücü anlaşmalarını hazırlamak, bu anlaşmaların yurt dışındaki uygulamasını takip ederek bu konuda politika geliştirmek amacıyla çalışmalar yapmak,

- Bakanlık yurt dışı kadrolarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek, yurt dışı birimleri vasıtasıyla sosyal güvenlik sözleşmelerinin uygulanmasını takip etmek, uygulamada koordinasyonu takip etmek,
- Kişi ve hak sahiplerinin yabancı ülke mevzuatından doğan sosyal güvenlik haklarının korunması amacıyla bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarca yapılacak yazışmaların, Bakanlık yurt dışı teşkilatı aracılığı ile yerine getirileceği ülkeleri tespit etmek,
- Bakanlık bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarca yapılacak işlemleri koordine etmek, bunların diğer ülkeler ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkilerinde koordinasyonu sağlamak, protokol işlerini yürütmek,
- Yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri ve bunların tadili çalışmalarında koordinasyonu sağlamak,
- Yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri ve bunları tadili çalışmalarında sağlanacak koordinasyonun usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü

- İş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlamak, programlamak ve uygulanmasını sağlamak,
- Üretilen ve ithal edilen kişisel koruyucu donanımların piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, bu hususlarda usul ve esasları belirlemek,
- İşyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önlemek ve koruyucu hizmetleri yürütmek üzere görevlendirilecek işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları ve diğer görevlilerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitim ve belgelendirme usul ve esaslarını belirlemek,
- Meslekî eğitim görenler, rehabilite edilenler, özel risk grupları ve kamu hizmetlerinde çalışanlar da dahil olmak üzere tüm çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmaları amacıyla gerekli çalışmaları yaparak tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ile İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek,
- İş sağlığı ve güvenliği alanında ölçüm, analiz, teknik kontrol, risk analizi ve değerlendirmesi, eğitim, danışmanlık, uzmanlık hizmetlerini yapmak ve bu tür hizmetleri verecek özel ve tüzel kişi ve kuruluşların niteliklerini belirlemek, yetki vermek, yetkilerini iptal etmek, kontrol ve denetimini sağlamak,
- İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı, diğer teknik ve sağlık personel ile işçilere eğitim vermek için kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve 13.1.2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren şirketler ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerini yetkilendirmek, gerektiğinde yetkilerini iptal etmek, hizmetin etkin ve verimli bir şekilde verilip verilmediğinin kontrol ve denetimini sağlamak, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının eğitimleri sonundaki sınavları yapmak veya yaptırmak, belgelerini vermek,
- Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
- Standart çalışmaları yapmak, normlar hazırlamak ve geliştirmek,
- Faaliyet konuları ile ilgili yayın ve dokümantasyon çalışmaları yapmak ve istatistikleri düzenlemek.

Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü

- Yabancı istihdamı ve işgücü göçü ile ilgili ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyette bulunmak, çalışma izni ve çalışma izni muafiyetine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,
- Uluslararası işgücüne ilişkin politika belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak ve belirlenen politikanın uygulanmasına ilişkin ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyette bulunmak,
- Yabancı ülkelerle imzalanacak işgücü anlaşmaları ve sosyal güvenlik sözleşmelerinin müzakerelerine, hazırlanmasına ve tadiline katkı sağlamak,
- Uluslararası işgücü göçüne ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

- Uluslararası işgücüne ilişkin konularda ulusal ve uluslararası projeler hazırlamak ve uygulamak,
- Yabancı Başvuru, Değerlendirme ve İzleme Sistemini kullanarak yabancı çalışanlara ve yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının niteliklerine ilişkin veri toplamak, bunları analiz etmek ve raporlamak,
- Ulusal göç politikasının oluşturulmasında görev alanıyla ilgili konularda çalışmalar yapmak,
- Görev alanıyla ilgili faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlarla yazışmalar yapmak ve bu kuruluşlarla çalışmalar yürütmek,
- Ülkemize rekabet üstünlüğü sağlamak amacıyla uluslararası eğilimleri, işgücü potansiyelini ve hareketliliğini izlemek ve politikalar geliştirmesi için gerekli çalışmaları yapmak,
- Yüksek nitelikli işgücünün ülkemize kazandırılmasına yönelik yurt dışında tanıtım faaliyetleri yapmak, ulusal ve uluslararası fuar ve organizasyonlara katılmak, gerektiğinde tanıtım ofisleri açmak,
- Kültürel, sanatsal, ekonomik ve sportif alanlarda uluslararası gelişmeleri izleyerek ilgili kurum, kuruluş ve ülkelerle işbirliğini geliştirmek, gerektiğinde ortak projeler yürütmek,
- Eğitim düzeyi, mesleki deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı ile stratejik önemi haiz herhangi bir alanda öne çıkmış yurt dışında yaşayan nitelikli insan gücünün ülkemize kazandırılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak,
- Bilim, teknoloji, Ar-Ge ve yenilikçilik alanlarında yetişmiş yabancı beyin göçünü ülkemize kazandırmak amacıyla faaliyetlerde bulunmak.

Hukuk Müşavirliği

- Bakanlığın taraf olduğu adli ve idarî davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığın temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak,
- Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlığa ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek,
- Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takiplerini izlemek, koordine etmek ve denetlemek,
- Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukukî teklifleri hazırlayıp Bakana sunmak.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Bakanlığın görev alanına giren faaliyet ve işlemlerle ilgili teftiş, inceleme ve soruşturmaları yürütmek, gerekli önlemleri almak veya aldırarak,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası mevzuatın uygulanmasını izlemek, mevzuat çalışmaları yapmak, gerektiğinde, teftiş ve denetimler sonucunda, mevzuatın aksayan yönleri, uygulanabilirliği, sektörel bazda ilgili kurum ve kuruluşlarca alınması gereken önlemleri belirlemek,
- Denetim sonuçlarına ilişkin istatistikleri tutmak, değerlendirmek ve yorumlamak,
- 25.08.1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile 25.06.2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu uyarınca işyerlerinde inceleme yapmak, iş ve işlemlerini teftiş etmek,
- Kayıtdışı istihdamla mücadele etmek, bu amaçla sektörel analizlere dayalı denetimleri yürütmek ve bu konularda alınması gerekli tedbirleri önermek,
- Kurumun merkez ve taşra teşkilâtı ile personelinin idarî, malî ve hukukî işlemleri hakkında denetim, inceleme ve soruşturma yapmak,
- Sosyal hizmet ve yardım kuruluşlarınca sunulan hizmetlerin kontrol ve denetimini ilgili birimlerle işbirliği içinde yapmak, sunulan hizmetlerin süreç ve sonuçlarını mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine ve kalite standartlarına göre analiz etmek,

karşılaştırmak ve ölçmek, kanıtlara dayalı olarak değerlendirmek, elde edilen sonuçları rapor hâline getirerek ilgililere iletmek,

- Bakanlığın görev alanına giren konularda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile gönüllü kuruluşlara, faaliyetlerinde yol gösterecek plan ve programlar oluşturmak ve rehberlik etmek,
- Sosyal hizmet ve yardımlar alanında faaliyette bulunan veya bulunmak isteyen kişi, kurum ve kuruluşlar ile gönüllü kuruluşları teşvik edici mekanizmaların oluşturulmasına yardımcı olmak ve bu alanda yapılacak faaliyetlere ve alanda çalışan meslek elemanlarına rehberlik etmek,
- Sosyal hizmet ve yardım kuruluşlarının faaliyet ve işlemlerinde hataların önlenmesini, yönetim ve kontrol sistemlerinin geçerli, güvenilir ve tutarlı hâle gelmesini sağlamak,
- Sosyal hizmet kuruluşları ile sosyal hizmetlerden yararlananlara ilişkin olarak ortak veri tabanı oluşturulmasına katkıda bulunmak.

İç Denetim Başkanlığı

- Bakanlık kaynaklarının ekonomiklik, verimlilik ve etkililik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini, nesnel risk analizlerindeki olarak değerlendirmek, rehberlik ve danışmanlık yapmak,
- Bakanlığın risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinlik ve yeterliliğini değerlendirmek,
- Risk analizlerine dayalı iç denetim plan ve programlarını hazırlamak,
- Denetim ve danışmanlık faaliyetlerini yürütmek, görev alanı ile ilgili üst yönetici tarafından talep edilen program dışı görevleri gerçekleştirmek,
- Denetlenen birimlerle uzlaşamayan hususlar ile izleme sonuçlarını üst yöneticiye raporlamak,
- Başkanlığın İç Denetim Yönergesini Kurulun uygun görüşünü alarak hazırlamak,
- Bakanın onayı ile yürürlüğe konulan; iç denetim başkanlığının işleyişi ve yönetimi ile iç denetim faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin diğer usul ve esaslarının belirtildiği iç denetim yönergesini ihtiyaç olması halinde dönemsel olarak gözden geçirmek ve değişikliklerin bir örneğini Kurula göndermek.

Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Kalkınma planı, ulusal strateji ve politika belgeleri, yıllık program ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Programı çerçevesinde Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve verimliliğini analiz etmek,
- Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek,
- Bakanlığın yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak,
- Bakanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek,
- İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren Bakanlık bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek,
- Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programını hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak,
- Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak,

- İlgili mevzuatı çerçevesinde Bakanlığın gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek,
- Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak Bakanlığın faaliyet raporunu hazırlamak,
- Bakanlığın yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak,
- Bakanlığın diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak,
- Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak,
- Ön mali kontrol faaliyetlerini yürütmek,
- İç ve dış denetim raporlarının takibini yapmak,
- İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak,
- Bakanlık mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin konsolidasyon işlemlerini yapmak ve icmal cetvellerini düzenlemek,
- Bakanlığın ve bağlı kuruluşların mali kaynaklarının geliştirilmesi, etkili ve verimli bir şekilde kullanılması yönünde araştırmalar yapmak veya yaptırmak ve gerekli tedbirleri almak,
- Soru önergelerinin cevaplarının hazırlanmasını koordine etmek,
- Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sisteminin bir parçası olan Hizmet Envanteri Yönetim Sisteminde bulunan Bakanlığımız ve bağlı, ilgili kuruluşlara ait hizmetler ile Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sisteminin güncelliğini sağlamak.

Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı

- Bakanlık personeli ile Bakanlığın görev alanındaki hizmetleri yerine getirecek diğer kurum ve kuruluş personelinin yetiştirilmesi, eğitilmesi ve bilgi düzeylerinin yükseltilmesi için gerekli programları planlamak, geliştirmek ve uygulamak; hizmet içi eğitim programları hazırlamak ve yürütülmesini sağlamak,
- Bakanlığın görev alanına ilişkin konularda kamuoyuna yönelik eğitici, aydınlatıcı ve bilinçlendirici faaliyetler yürütmek, bu konuda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektörle işbirliği yapmak,
- Bakanlığın faaliyetlerini, projelerini, sunduğu hizmetleri kamuoyuna duyurmak,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda toplumsal dayanışmayı güçlendirici kitlesel kampanyalar ve etkinlikler düzenlemek, teşvik etmek ve katkı sağlamak,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda görsel, işitsel ve yazılı dokümanların basım ve yayımını yapmak veya yaptırmak, bu alandaki çalışmalarını teşvik etmek ve desteklemek,
- Bakanlığın görev alanıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplamak, değerlendirmek, yayımlamak, film, slayt, fotoğraf ve benzeri belgeleri hazırlamak veya hazırlatmak, bu konulara ilişkin arşiv, dokümantasyon ve kütüphane hizmetlerini yürütmek.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

- Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Bakanlık otomasyon stratejilerini Strateji Geliştirme Başkanlığı ile işbirliği içerisinde belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek,
- Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek,
- Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak,
- Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve ilgili birimlerle işbirliği içinde veri tabanları oluşturmak,

- Bakanlığın bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

Personel Dairesi Başkanlığı

- Bakanlığın personel politikası ve planlaması ile personel sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak,
- Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

- 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak,
- Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek,
- Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usûl ve esaslara göre yürütülmesini sağlamak,
- 9.10.2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

Özel Kalem Müdürlüğü

- Bakanın çalışma programını düzenlemek,
- Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.

Döner Sermaye Merkez Müdürlüğü

- Taşrada bulunan Döner Sermaye İşletmeleri ile ilgili mali işler (bütçe, muhasebe, ödenekler gibi), personel işleri, onay ve yazışmaları koordine etmek,
- 45 ilimizde bulunan 107 adet Döner Sermaye İşletmesine idari ve mali konularda destekte bulunarak, hizmet kalitesinin artması ve verimliliğin üst düzeye çıkartılması için çalışmalar yapmak,
- Merkez ve taşra teşkilatında görevli döner sermaye personelinin Bakanlığımızca düzenlenen eğitimlere eğitici veya katılımcı olarak katılımları sağlamak,
- Bütçe hazırlıklarında ve muhasebe işlemlerinde taşra teşkilatına teknik destek sağlamak,
- Mali desteğe ihtiyacı olan Döner Sermaye Saymanlıklarına, Merkez Müdürlüğü bütçesinden veya diğer saymanlıklardan karşılıklı ya da karşılıksız mali destekte bulunmak,
- Yeni açılan Saymanlıklara Muhasebe Programı kullanılması ve Muhasebe Uygulamaları hakkında yerinde bilgi ve eğitim vermek,
- Yıl içinde saymanlıklara mali işlemlerin takibi, kontrolü ve denetimi amacıyla fırsatlar ölçüsünde ziyaretler yapmak.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi

- Çalışma hayatı, sosyal güvenlik, iş sağlığı ve güvenliği, işçi ve işveren ilişkileri, istihdam, verimlilik, toplam kalite yönetimi, iş piyasası etütleri, ergonomi, çevre, ilk yardım, iş istatistikleri ve benzeri konular ile işyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önlemek ve koruyucu hizmetleri yürütmek üzere görevlendirilecek işyeri hekimi, mühendis, teknik eleman, hemşire ve diğer sağlık personeline iş sağlığı ve güvenliği konusunda gerektiğinde Bakanlık birimleri veya ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte, eğitim programları hazırlamak, eğitim

vermek veya eğitim hizmeti satın almak, sertifikalandırmak, bu konularla ilgili araştırmalar yapmak veya yaptırmak,

- Bakanlık, bağlı kuruluşları ile ilgili kuruluşlarının personeli ile özel veya kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerindeki işçi, işveren veya yönetici personel için eğitim, seminer ve konferanslar tertip etmek veya bu konularda tertiplenmiş eğitim, konferans ve seminerlere iştirak etmek,
- Çalışma meseleleri üzerinde milli ve milletlerarası bölge seminerleri tertip etmek,
- Çalışma mevzuları ile ilgili araştırmalar ve incelemeler yapmak ve bu mevzularda belge toplamak,
- İlgililerin talebi veya muvafakati ile iş yerlerinin çalışma mevzuları ve iş verimi ile ilgili meselelerini inceleyerek iştışare ve tavsiyelerde bulunmak,
- Türkçe ve yabancı dillerde görev alanı ile ilgili derleme ve neşriyat yapmak ve istatistikler hazırlamak.

7. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

İç kontrol, idarenin misyon, amaç ve hedefleri doğrultusunda idare faaliyetlerinin;

- Mevzuata uygun olarak yürütülmesini,
- Etkili, ekonomik ve verimli olmasını,
- Kurumsal varlıkların korunmasını,
- Üretilen bilgi ve raporlamaların güvenilirliğini

sağlamak üzere yönetim tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreç ile iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür. İç kontrol sistemi, idarelerin yönetici ve personeli, hileli işlemler, itibar kayıpları, mali kayıplar, verimsizlikler, sistem ve personel hatalarına karşı korumaktadır.

Süreç Yönetimi

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş süreci kapsamında, 703 sayılı KHK ile Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı birleştirilerek **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı** oluşturulması ve 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığın yetki, görev ve sorumlulukları belirlenmesi süreci sonrasında ise, Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ilişkin dokümantasyonun entegrasyonunun sağlanması, teşkilat yapısı, personel bilgileri vb. bilgilerin yönetim sistemlerinden temin edilerek gerekli altyapı iyileştirmelerinin yapılması, mevcut iç kontrol sistemlerinin ortaklaştırılması çalışmaları ise devam etmektedir.

Nihai olarak, süreç bazlı risk esaslı oluşturulan iç kontrol sisteminin yazılım üzerinden interaktif olarak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı tarafından kullanımı sağlanacak olup, elde edilen veriler doğrultusunda stratejik amaç ile hedef ve süreç bazlı risk haritaları oluşturulacaktır. İç kontrol sistemi yazılımı üzerinden oluşturulan raporlar sayesinde bilgi akışının dinamik bir şekilde sağlanması ve mevcut risklerin yönetiminin etkin ve etkili olarak yürütülmesi planlanmaktadır.

Ön Mali Kontrol İşlemleri

Ön mali kontrol, idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin mali karar ve işlemlerinin; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden harcama birimi ve Strateji Geliştirme Başkanlığında yapılan kontrollerden oluşmaktadır. Bu kapsamda, 2018 yılında yürütülen ön mali kontrol işlemlerine ilişkin bilgiler Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9: Ön Mali Kontrol İşlemleri

İşlem Türü	Sayısı
İhalelerden Yasaklama Kararı	8
Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarısı	67
Tenkis Belgesi İcmali	288
Ödeme Emri Belgesi	116
Ödenek Gönderme İcmal Belgesi	1.276
Görüşler	1.320
YBS Doğrudan Temin ve Pazarlık Onayı	13.687

İç Denetim;

2018 yılı içinde Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim birimleri tarafından hazırlanan yıllık programlar doğrultusunda iç denetim ve danışmanlık faaliyetleri yapılmıştır.

Dış Denetim

6085 sayılı Sayıştay Kanunu 38 inci maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığı tarafından, Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında yürütülen denetim sonucu hazırlanan ve 16.04.2018 tarihinde Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilen, 2017 yılı Denetim Raporunda yer alan bulgulara ilişkin görüş ve cevaplar 24.05.2018 tarihinde Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Sayıştay Başkanlığı tarafından Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının görüş ve cevapları doğrultusunda değerlendirilen ve Eylül-2018 tarihi itibarıyla Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilen, 2017 yılı Denetim Raporunun “Denetimin Görüşü” başlıklı kısmında “ Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının 2017 yılına ilişkin belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır” ifadesi yer almaktadır.

Ayrıca 2018 yılı Sayıştay Denetimine konu olabilecek izlemeye alınan 6 adet bulgu için merkez ve taşra harcama birimleri ile ilgili kuruluşumuza 17.09.2018 tarihinde bilgilendirme yazısı gönderilmiştir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu 38 inci maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığı tarafından, Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında yürütülen denetim sonucu hazırlanan ve 16.04.2018 tarihinde Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilen, 2017 yılı Denetim Raporunda yer alan bulgulara ilişkin görüş ve cevaplar 25.05.2018 tarihinde Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Sayıştay Başkanlığı tarafından Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüş ve cevapları doğrultusunda değerlendirilen ve Eylül-2018 tarihi itibarıyla Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilen, 2017 yılı Denetim Raporunda; düzenlilik denetimi çerçevesinde 1 adet bulgu izlemeye alınmıştır.

Söz konusu bulguların yer aldığı denetim raporu Sayıştay Başkanlığının web sayfasında “Raporlar” bölümünde yayımlanarak kamuoyuna duyurulmuştur.

Mülga ÇSGB 2017 Yılı Denetim Raporunda;

- Bakanlığın Mali Tablolarının Usulüne Uygun Olarak Düzenlenmemesi ve Sunulmaması
- Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Kapsamında Kullanılan Fonların Bakanlık Mali Tablolarında Yer Almaması

- Bakanlık Bünyesinde Faaliyet Gösteren Döner Sermaye İşletmelerinin 5018 sayılı Kanun'da Tasarlanan Mali Yönetim Sistemi İle Uyumsuz Olması
- Bakanlık Bünyesindeki Sosyal Tesislerin Mali İşlemlerinin 5018 sayılı Kanunda Öngörülen Biçimde Düzenlenmemesi ve Raporlanmaması
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi'nin, Bağlı Kuruluş Statüsüne Uygun Olarak Bütçesinin Hazırlanmaması
- İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığının Statüsünün Teşkilat ve Vazifelerine Göre Açık ve Net Olarak Düzenlenmemesi
- İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraların Muhasebeleştirilmesinde 5018 sayılı Kanun'un Bütçe İlkelerine Uyulmaması
- SGK ve Özel Sandıklar Aracılığıyla Gerçekleştirilen Teşvik Ödemelerinin, Gerçekleştirme Belgelerine Dayanmaksızın Yapılması
- SGK'ya Finansman Açığı Karşılığı Aktarılan Tutarın Netleştirilmesi
- Türkiye İş Kurumuna Yapılan Sermaye Nitelikli Transferlerin Cari Transfer Olarak Aktarılması
- Bakanlığa Tahsisli Taşınmazlar İçin Yönetmelikte Belirtilen Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi
- Mali Tablolarda Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Hatalı Raporlanması
- Maliye Bakanlığının Uygun Görüş Verdiği Sayıdan Daha Fazla Sayıda Araç Kiralanması

Ayrıca ilgili raporda İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin alacakların ve avansların takibi, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında çalıştırılan personele ait kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması ve mali tablolarda gösterilmemesi ile muhasebe kayıtlarının düzgün tutulup tutulmadığı ve takibinin yapıp yapılmadığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığı (ÇASGEM) Döner Sermaye İşletmesinin yevmiye sistemi, ödemesi İşletme Müdürlüğünden yapılan hizmet aracının Maliye Bakanlığından izin alınmadan kiralama işleminin yapılması, alacakların ve avansların takibi ile muhasebe kayıtlarının düzgün tutulup tutulmadığı ve takibinin yapıp yapılmadığına ilişkin bulgulara da yer verilmiştir.

IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşeni kapsamında çeşitli makamlarca yapılan denetimler kapsamında;

- Denetim Otoritesi sıfatıyla Hazine Kontrolörleri Kurulu tarafından, insan kaynakları yönetimi alanında yönetim ve kontrol sistemleri, operasyonel ve sektörel izleme ile yerelde proje ziyaretleri dâhil operasyon denetimi gerçekleştirilmiştir. Denetim Otoritesi tarafından ayrıca geçmiş yıllara ait açık olan bulguların takibi de gerçekleştirilmiştir.
- Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Destek Ofisi tarafından da izleme ve kontrol faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Danışmanlık Faaliyetleri

Tablo 10: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tarafından 2018 Yılı İçinde Gerçekleştirilen Danışmanlık Faaliyetleri

Birimler	Konusu	Türü
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi	ÇASGEM İç Kontrol Süreci Yönetimi ve Risk Yönetimi	Danışmanlık

II- AMAÇ VE HEDEFLER

A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

2018-2022 Dönemi Stratejik Planında 5 amaç ve 16 hedef bulunmakta olup amaç ve hedefler:

Amaç 1: Ailenin korunması ve güçlendirilmesi

- Hedef 1.1: Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerini etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak
- Hedef 1.2: Aile yapısını olumsuz etkileyen kötü alışkanlıklar ve bağımlılıkların aile üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlamak
- Hedef 1.3: Göç, afet ve acil durumlarda bireylere ve ailelere yönelik psikososyal destek hizmetlerini koordineli ve etkili bir şekilde sunmak

Amaç 2: Koruyucu ve önleyici hizmetlerin nitelik ve niceliğinin geliştirilmesi, fırsat eşitliğinin sağlanması

- Hedef 2.1: Ailelerin sorunlarını arz odaklı olarak yerinde tespit etmek
- Hedef 2.2: Çocukların korunmaya ve bakıma muhtaç hale gelmeden aile ortamında yetiştirilmelerini sağlamak
- Hedef 2.3: Özel politika gerektiren birey ve grupların güçlendirilerek ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını artırmak
- Hedef 2.4: Kadına yönelik ayrımcılıkla mücadele etmek ve kadının toplumdaki konumunu güçlendirmek
- Hedef 2.5: Bedensel, zihinsel, sosyal ya da ekonomik şartları sebebiyle özel ihtiyacı olan kişilerin kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırıcı tedbirler almak

Amaç 3: Bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinin güçlendirilmesi

- Hedef 3.1: Engelli, yaşlı ve çocuklara yönelik ihtisaslaşmış bakım hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak
- Hedef 3.2: Aile odaklı bakım hizmetlerini yaygınlaştırmak

Amaç 4: Sosyal yardım ve sosyal hizmet sistemlerinin geliştirilmesi

- Hedef 4.1: Sosyal hizmet ve sosyal yardımları bütüncül, çok paydaşlı ve katılımcı bir yaklaşımla geliştirmek ve uygulamayı gözetmek
- Hedef 4.2: Sosyal yardımlar ile yoksulluğu ve yoksulluğun etkilerini azaltmak
- Hedef 4.3: Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın sosyal hizmetlere erişimini artırmak

Amaç 5: Hizmet kalitesi ve kapasitesinin artırılması

- Hedef 5.1: Bakanlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak, kalite ve memnuniyeti artırmak
- Hedef 5.2: İnsan kaynaklarının mesleki yetkinliğini geliştirmek
- Hedef 5.3: İnsan kaynakları yönetim modeli geliştirip uygulamak

Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

2017-2021 Dönemi Stratejik Planında 3 amaç ve 11 hedef bulunmakta olup amaç ve hedefler:

Amaç 1: İşgücü Piyasasını Etkinleştirmek

- Hedef 1.1: Nitelikli yabancı işgücünü ülkemize kazandırmak
- Hedef 1.2: İşgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak
- Hedef 1.3: Özel politika gerektiren grupların istihdamını artırmak
- Hedef 1.4: Çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinliğini artırmak
- Hedef 1.5: Yurt dışı işçi hizmetlerini yaygınlaştırmak ve etkinliğini artırmak

Amaç 2: Sağlıklı, Güvenli ve Güvenceli Bir Çalışma Ortamı Oluşturmak

- Hedef 2.1: İş sağlığı ve güvenliği standartlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak
- Hedef 2.2: Sendikalaşma ve toplu sözleşmeden yararlanma oranlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak
- Hedef 2.3: Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşların istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki politikalarının ve fonlarının, ulusal politika ve öncelikler çerçevesinde uygulanmasını sağlamak

Amaç 3: Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek

- Hedef 3.1 Vatandaş memnuniyeti esas alınarak hizmet kalitesinin artırılması
- Hedef 3.2: Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirmek
- Hedef 3.3: Bakanlık teşkilat kanun tasarısı hazırlamak

B. TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

- Hükümet Programları
- 10. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2014-2018)
- Orta Vadeli Program (2018-2020)
- Yıllık Programlar
- Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP)

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Onuncu Kalkınma Planı (2014–2018)

- Aile yardımlarının geliştirilmesi, aile danışmanlık ve eğitim hizmetlerinin kapsamlı, standart, etkin ve yaygın hale getirilmesi, evlilik öncesi eğitimin yaygınlaştırılması, sosyal yardım ve hizmetlerin aile temelli sunulması temin edilecektir.
- Kadınların karar alma mekanizmalarında daha fazla yer almaları, istihdamının artırılması, eğitim ve beceri düzeylerinin yükseltilmesi sağlanacaktır.
- Sosyal ve ekonomik politikalar, ailenin korunması ve güçlendirilmesine katkı yapacak şekilde birbirini tamamlayıcı ve destekleyici bir anlayışla tasarlanacaktır.
- GörSEL, işitsel ve sosyal medyanın ve internetin aile üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik tedbirler alınacak, aile içi iletişim ve etkileşim konularında eğitim programları yaygınlaştırılacaktır.
- Boşanmaların azaltılması amacıyla aile danışmanlığı ve uzlaştırma mekanizmaları geliştirilecektir. Tek ebeveynli ailelerin karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik izleme ve rehberlik hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.
- Aile ve iş yaşamının uyumlaştırılmasına yönelik güvenceli esnek çalışma, kreş ve çocuk bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve erişilebilir kılınması ile ebeveyn izni gibi alternatif modeller uygulanacaktır.
- Kadına yönelik şiddetin ve ayrımcılığın ortadan kaldırılabilmesi amacıyla özellikle erken çocukluktan başlayarak örgün ve yaygın eğitim yoluyla toplumsal bilinç düzeyi yükseltilecektir.

- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme konusunda farkındalık oluşturulacak ve örnek uygulamalar geliştirilecektir.
- Çocukların iyi olma hallerini ve refahlarını destekleyici bütüncül modeller geliştirilerek daha iyi eğitim ve sağlık hizmeti almaları sağlanacak, temel becerileri geliştirilecek, özellikle zor şartlar altındaki ve risk grubundaki çocukların yaşam kalitesi yükseltilecek, toplumla bütünleşmeleri sağlanacaktır.
- Korunmaya muhtaç çocuklara yönelik öncelikle aile yanında bakım olmak üzere koruyucu aile ve evlat edinme gibi alternatif modeller yaygınlaştırılacaktır.
- Çocuk koruma ve adalet sistemleri koordineli olarak, önleyici mekanizma ve uygulamalara sahip, risk takibi ve erken uyarı sistemini içeren bir yapıya kavuşturulacak, altyapı ve personel ihtiyaçları giderilecek, bu alandaki hizmetlerin kalitesi artırılacak, korunmaya muhtaç çocuklara yönelik hizmetler çocukların sosyal ve kişisel gelişimlerini destekleyecek bir yapıda sunulacaktır.
- Sokakta, ağır ve tehlikeli işlerde, aile işleri dışında ücret karşılığı gezici ve geçici tarım işlerinde çalışma gibi çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri önlenecektir.
- Gençlerin sosyal hayatta ve karar alma mekanizmalarında daha aktif rol almaları sağlanacak, hareketlilik programları özellikle dezavantajlı gençlerin katılımını artıracak biçimde genişletilip çeşitlendirilecektir.
- Yoksulluğun nesiller arası aktarımının önlenmesi amacıyla başta eğitim olmak üzere temel kamu hizmetlerine erişimde fırsat eşitliği daha da güçlendirilecek; yoksullukla mücadelede sivil toplumun katılımı artırılacak ve yerel yönetimlerin rolü güçlendirilecektir.
- Sosyal hizmet ve yardımlar alanında bütüncül hizmet sunulmasını sağlamaya yönelik Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) modeli uygulanacaktır.
- Sosyal yardım-istihdam bağlantısı güçlendirilerek yoksul kesimin istihdam edilebilirliğinin artırılması ve üretken duruma geçirilmesine yönelik programlara devam edilecektir.
- Sosyal hizmet ve yardım alanında nitelikli personel eksikliği giderilecek, aile yanında bakımı destekleyen modeller geliştirilecek, kurum bakımı hizmetlerinin standart ve niteliği iyileştirilecektir.
- Engellilere yönelik eğitim, istihdam ve bakım hizmetlerinin etkinliği ve denetimi artırılacak, bu kapsamda kaynaklar daha verimli kullanılacak ve fiziksel çevre şartları engellilere uygun hale getirilecektir.
- Yaşlıların kendi çevrelerinden uzaklaşmadan evlerinde bakımını sağlamaya yönelik hizmetler çeşitlendirilerek yaygınlaştırılacak ve yaşlılara yönelik kurumsal bakım hizmetlerinin sayısı ve niteliği artırılacaktır.

Orta Vadeli Program (2018–2020)

- Yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında bulunan birey ve grupların fırsatlara erişimleri kolaylaştırılarak ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının artırılması; üretimi, istihdamı ve sürdürülebilir kalkınmayı destekleyecektir.
- Kadınların istihdamını desteklemek için mekân ve zaman kısıtlarını azaltacak esneklikte, başta bilişim teknolojileri olmak üzere teknolojinin daha fazla kullanımına yönelik bir teşvik mekanizması geliştirilecektir.
- Kadınların iş hayatına katılımının artırılması amacıyla bakım hizmetleri desteklenecek ve buna yönelik altyapı güçlendirilecektir.
- Başta kadınlar olmak üzere özel politika gerektiren grupların istihdamını kolaylaştırmak üzere mevzuatta yer alan esnek çalışma biçimlerinin hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
- Ne istihdamda ne eğitimde olan gençlerin profilleri belirlenerek, bu kişilerin işgücüne ve istihdama katılımlarını destekleyecek birey, aile ve toplum odaklı bütüncül bir mekanizma geliştirilecektir.

- Sosyal yardım alan çalışabilir durumdaki bireylerin üretken duruma getirilerek sürdürülebilir gelir elde edebilmelerinin sağlanması amacıyla aktif işgücü programlarından etkin bir biçimde yararlanılacaktır.
- Toplum yararına çalışma programı gözden geçirilerek etkinleştirilecektir.
- Dezavantajlı gruplar için eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal güvenlik gibi temel hizmetlere erişilebilirlik artırılacaktır.
- Engellilerin ekonomik ve sosyal hayata katılmalarının artırılması için sosyal ve fiziki çevre şartları iyileştirilmeye devam edilecektir.

Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP)

- Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı; ÖDÖP’te yer alan Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Programının (ÖDÖP 22) koordinatörlüğünü yürütmektedir.
- Ayrıca Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının; Yurtiçi Tasarrufların Artırılması Programı (ÖDÖP 3), Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı (ÖDÖP 5), İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Programı (ÖDÖP 8), İstatistiki Bilgi Altyapısının Geliştirilmesi Programı (ÖDÖP 10), Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Programı (ÖDÖP 17), Sağlıklı Yaşam ve Hareketlilik Programı (ÖDÖP 21) ile Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm Programında (ÖDÖP 24) sorumlu olduğu olduğu eylemler bulunmaktadır.

Tablo 11: Öncelikli Dönüşüm Programlarında Mülga ASPB’nin Sorumlu Olduğu Eylemler

Program/ Eylem No	Eylem	İlgili Hedef
3/4	Aile fertleri ve kadınlara finans konusunda eğitimler verilecektir.	Hedef 1.1 ve 2.4
3/7	Yaşamda önemli dönüm noktasında bulunan bireylerin ve diğer grupların ihtiyaç duydukları finansal konularda eğitimi sağlanacaktır.	Hedef 1.1, 2.3 ve 2.4
3/35	Ailelere ve çocuklara tasarrufu özendirici ve bilinçlendirici nitelikte broşür, kitapçık vb. materyaller dağıtılacaktır.	Hedef 1.1, 2.3 ve 2.4
5/1	Sosyal yardımlardan faydalanacak kişilerin objektif ölçütlerle belirlenmesini sağlayan puanlama formülü, SYDV’ler tarafından yürütülen sosyal yardım programları ve Genel Sağlık Sigortası (GSS) gelir testinde yoksulluk kriteri olarak kullanılmaya başlanacaktır.	Hedef 4.2
5/2	Sosyal amaçlı programların amaçlanan faydayı sağlayıp sağlamadığı değerlendirilecektir.	Hedef 4.1 ve 4.2
5/3	Sosyal yardım programlarının bütüncül ve hane odaklı bir yaklaşımla etkin bir şekilde yürütülmesi için önlemler alınacaktır.	Hedef 4.1 ve 4.2
5/4	Sosyal yardım alanında hizmet veren kamu kurumlarının veri tabanlarının entegrasyonunun tamamlanması sağlanacaktır.	Hedef 4.1 ve 4.2
5/6	Sivil toplumun sosyal hizmet ve yardımlara katılımına yönelik tanıtım faaliyetleri artırılacak, sivil toplumun ve vatandaşların gönüllü olarak katkı sağlamalarını teşvik edecek sistem kurulacaktır.	Hedef 4.1 ve 4.2
8/1	Kaliteli, hesaplı ve kolay erişilebilir kreş imkânlarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	Hedef 2.2 ve 2.4
8/2	Özel sektörün sunacağı kreş hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.	Hedef 2.2 ve 2.4
8/37	Çalışabilir durumdaki sosyal yardım alanların istihdam kazandırıcı faaliyetlere katılımı şartıyla işsizlik yardımı vb. özendirici yardım programları geliştirilecektir.	Hedef 4.2
8/38	Çalışabilir durumdaki sosyal yardım alanların istihdam kazandırıcı faaliyetlere katılım sağlamaması durumunda faydalandığı sosyal	Hedef 4.2

Program/ Eylem No	Eylem	İlgili Hedef
	yardımlar kademeli olarak azaltılacaktır.	
10/16	ASPB (Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü (SYGM)) kayıtlarının istatistik üretim süreçlerinde kullanımı sağlanacaktır.	Hedef 4.2
10/17	ASPB (SYGM) tarafından engellilere ilişkin bir veri tabanı yapılandırılarak istatistik üretim sürecinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin kullanımına açılacaktır.	Hedef 2.3 ve 2.5
17/16	İleri yaş ve engellilere hizmet veren tesislerin envanteri çıkarılacaktır.	Hedef 3.1
17/19	Ülkemizde verilecek olan ileri yaş turizmi hizmetlerine yönelik yeni çalışmalar ve yeni politikalar üretilecek, söz konusu hizmetler sağlık turizmi mevzuatı içine entegre edilip uygulamaya konulacaktır.	Hedef 3.1
21/54	Tüm spor tesisleri ve fiziksel aktivite yapmaya elverişli alanlar, engellilerin erişim ve kullanımına uygun hale getirilecektir.	Hedef 2.5
22/1	Evlilik Öncesi Eğitim Programı yaygınlaştırılacaktır.	Hedef 1.1
22/2	Aile Eğitim Programı (AEP) yaygınlaştırılacaktır.	Hedef 1.1
22/3	Aile Danışmanlığı Hizmetleri etkinleştirilecektir.	Hedef 1.1
22/4	Göçle şehre gelen ailelerin şehir yaşamına uyumları desteklenecektir.	Hedef 1.3
22/5	Tek ebeveynli ailelere yönelik hizmetler geliştirilecektir.	Hedef 1.1
22/6	Nesiller arası dayanışmanın güçlendirilmesine yönelik faaliyetler yapılacak ve sosyal ve kültürel değerlerin daha güçlü bir şekilde aktarılması sağlanacaktır.	Hedef 2.3
22/7	Yaşlılar için gündüz bakım hizmetleri geliştirilecektir.	Hedef 3.2
22/8	Aile içi şiddetin, ihmal ve istismarın önlenmesine yönelik çalışmaların etkinliği artırılacaktır.	Hedef 2.2 ve 2.4
22/9	Çocuğa yönelik ihmal ve istismarı önleyecek mekanizmalar geliştirilecektir.	Hedef 2.2
22/10	ŞÖNİM'ler yaygınlaştırılacaktır.	Hedef 2.4
22/11	Aile yapısını etkileyen kötü alışkanlıkların ve bağımlılıkların azaltılmasına yönelik hizmetler geliştirilecektir.	Hedef 1.2
22/13	ÇODEM'ler yaygınlaştırılacaktır.	Hedef 1.2 ve 2.2
22/14	Suç mağduru ve suça sürüklenmiş çocuklara yönelik etkin bir rehabilitasyon programı uygulanacaktır.	Hedef 1.2, 2.2 ve 3.1
22/15	Risk altındaki çocuklara yönelik hizmetler güçlendirilecektir.	Hedef 2.2
22/19	Ailelerin finansal okuryazarlığı konusunda farkındalığını artırmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.	Hedef 1.1 ve 2.4
22/20	Asgari düzeyde dahi tüketim yapamayan hanelere sürdürülebilir şekilde asgari tüketim düzeyinde sosyal yardım verilecektir.	Hedef 4.2
22/21	Sosyal yardım veya sosyal hizmete ihtiyacı olan bütün vatandaşlarımıza ulaşacak olan ASDEP'in alt yapısı tamamlanacaktır.	Hedef 2.1, Hedef 5.1
22/22	ASDEP için bir bilişim altyapısı kurulacak ve yeterli sayıda nitelikli personel istihdam edilecektir.	Hedef 5.1 ve 5.3
22/23	ASDEP aşamalı olarak hayata geçirilecektir.	Hedef 2.1, Hedef 5.1
22/28	Bütün annelere 'Doğum Hediyesi' programı başlatılacaktır.	Hedef 4.2
22/31	Aile ve iş hayatının uyumunun güçlendirilmesi için farkındalığın artırılması sağlanacaktır.	Hedef 2.4

Program/ Eylem No	Eylem	İlgili Hedef
22/32	Kaliteli, hesaplı ve kolay erişilebilir kreş imkânlarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	Hedef 2.2 ve 2.4
22/35	Özel sektörün sunacağı kreş hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.	Hedef 2.2 ve 2.4
22/38	Aile dostu faaliyetler desteklenecektir.	Hedef 2.2
22/39	Gençlerde evliliğin teşvik edilmesi amacıyla destek modelleri geliştirilecektir.	Hedef 1.1
24/29	Büyükşehirlerde mahalle bazlı sosyal uyum analizi yapılacaktır.	Hedef 4.2

Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Onuncu Kalkınma Planı (2014–2018)

- Bölgesel, yerel ve sektörel işgücü dinamikleri dikkate alınarak, başta kadın ve gençler olmak üzere tüm kesimler için nitelikli istihdam imkânları geliştirilmeye devam edilecektir.
- İşgücüne ve istihdama katılımın artırılması amacıyla iş ve aile yaşamını uyumlaştırma politikaları hayata geçirilecek ve istihdam teşvikleri etkinleştirilecektir.
- Kayıt dışı istihdamla etkin mücadele edilecek, bu kapsamda elde edilen kazanımlar işgücü maliyetlerinin azaltılmasında kullanılacaktır.
- Mesleki rehberlik ve danışmanlık hizmetleri başta olmak üzere aktif işgücü politikaları etki analizlerine dayandırılarak yaygınlaştırılacaktır.
- İşgücünün eğitim düzeyi yükseltilerek istihdam edilebilirliği artırılacak ve işgücü piyasasının talep ettiği becerilerin kazandırılması için yaşam boyu eğitim faaliyetlerine önem verilecektir.
- Kadınların karar alma mekanizmalarında daha fazla yer almaları, istihdamının artırılması, eğitim ve beceri düzeylerinin yükseltilmesi sağlanacaktır.
- İnsana yakışır iş bağlamında, çalışma koşulları iyileştirilecek ve ücret-verimlilik ilişkisi güçlendirilecektir.
- Sokakta, ağır ve tehlikeli işlerde, aile işleri dışında ücret karşılığı gezici ve geçici tarım işlerinde çalışma gibi çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri önlenecektir.
- Sosyal taraflarla diyalog içerisinde tüm işçiler açısından erişilebilirliğin sağlanacağı, bireysel hesaba dayanan bir kıdem tazminatı sistemi oluşturulacaktır.
- Alt işverenlik uygulaması işçi haklarını dikkate alacak şekilde gözden geçirilecektir.
- Çalışma hayatında iş sağlığı ve güvenliği kültürü geliştirilecek, denetim ve teşvik uygulamaları ile iş sağlığı ve güvenliği standartlarına uyum artırılacak ve bu alanda yeterli sayı ve nitelikte uzman personel yetiştirilecektir.
- Ülkenin ekonomik ve sosyal yapısını destekleyecek şekilde seçici bir yaklaşımla nitelikli yabancı işgücü artırılabilecek ve yabancı kaçak işçi sayısı azaltılacaktır.
- Kamu personel sisteminde uygun iş ve kuruluşlardan başlanarak esnek çalışma modeli geliştirilecektir.

Orta Vadeli Program (2018–2020)

- İşgücü piyasasının etkinleştirilmesinde; dijital dönüşüm ve teknolojik değişime uyumun sağlanması, iş ve işgücü arasındaki beceri uyumunun artırılması, özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması ve kayıt dışı istihdam ile mücadele temel amaçtır.
- Dijital dönüşüm ve teknolojik değişimin fırsata çevrilebilmesi ve işgücü piyasası üzerinde olabilecek olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla; gelecekte dönüşüm geçirecek veya yeni ortaya çıkacak sektör, meslek ve beceriler tespit edilerek işgücü piyasasının bu gelişmelere uyumu için bir strateji belirlenecektir.
- Önümüzdeki dönemde eğitimde ve işgücü piyasasında uygulanacak politikalarla nüfus dinamikleri yüksek nitelikli bir işgücüne dönüştürülerek büyüme ve istihdamın artırılması sağlanacaktır.
- Aktif ve pasif istihdam hizmetlerinin bireysel ihtiyaçlar doğrultusunda kişiye özel bir yaklaşımla verilmesi sağlanacaktır.
- Eğitim-İstihdam Veri Tabanı kurularak eğitim sisteminin işgücü piyasasının beklentilerine duyarlı hale getirilmesine yönelik kanıta dayalı politika uygulamaları hayata geçirilecektir.
- İş ve meslek danışmanlarının özel gruplara yönelik ihtisaslaşması sağlanacaktır.
- Kamuda alt işverenlik kapsamında çalışanlara yönelik düzenlemeler tamamlanacaktır.
- Kayıt dışı istihdamla mücadele, düzenli denetim mekanizmaları yoluyla etkinleştirilecektir.
- Mevsimlik tarım işçilerine yönelik bir izleme sistemi kurulacak ve bu işçilerin çalışma ve barınma koşulları iyileştirilecek, bu kapsamda çocuk işçiliğinin önüne geçilecektir.

Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP)

- Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı; ÖDÖP’te yer alan İş Gücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Programı (ÖDÖP 8)ve Temel ve Mesleki Becerileri Geliştirme Programının (ÖDÖP 19) koordinatörlüğünü yürütmektedir.
- Ayrıca Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının;Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı (ÖDÖP 9), Nitelikli İnsan Gücü İçin Çekim Merkezi Programı (ÖDÖP 20) ile Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Programında (ÖDÖP 22)sorumlu olduğu eylemler bulunmaktadır.

Tablo 12: Öncelikli Dönüşüm Programlarında Mülga ÇSGB’nin Sorumlu Olduğu Eylemler

Program/Eylem No	Eylem	İlgili Hedef
8/4	Doğum izinlerinden sonra ebeveynlere çocuklarının ilkokula başlama yaşına kadar kısmi süreli çalışma hakkı getirilecektir.	Hedef 1.3
8/5	Kamu kurumlarındaki kreşler ve çocuk bakım evleri etkin bir şekilde kullanılacaktır.	Hedef 1.3
8/9	Mevzuatta yer alan işgücü piyasasında kadınlar ve erkekler arasında eşit muameleyi öngören düzenlemeler AB normları ile uyumlaştırılacaktır.	Hedef 1.3
8/10	İşyerinde psikolojik tacizi (Mobbing) önlemeye yönelik gerekli düzenlemeler yapılacaktır.	Hedef 1.3
8/11	İşyerinde psikolojik taciz ile ilgili olarak toplumun ilgili kesimlerine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.	Hedef 1.3
8/12	Çalışanların ve işverenlerin kadın erkek fırsat eşitliği bilincini artırmaya yönelik etkinlikler yapılacaktır.	Hedef 1.3
8/23	Kıdem tazminatı sisteminde yaşanan sorunların çözümü amacıyla gerekli mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.	-
8/24	Kamu ve özel sektörde alt işverenlerin ve alt işveren işçi	-

Program/Eylem No	Eylem	İlgili Hedef
	sayılarının tespit edilmesi ve güncel olarak sağlıklı bir şekilde takip edilmesi sağlanacaktır.	
8/25	Kamuda alt işveren işçisi uygulamaları sayı, nitelik, uygulama birliği bakımından belirli bir disipline kavuşturulacaktır.	-
8/27	Fazla çalışma sınırına uyulmaması halinde idari para cezası tatbik edilmesi yönünde mevzuat çalışması yapılacaktır.	Hedef 1.3
8/28	Fazla çalışma süreleri odaklı teftiş programları düzenlenecektir.	Hedef 1.3
8/29	Esnek çalışma sistemleri ile ilgili farkındalık artırma çalışmaları yapılacaktır.	Hedef 1.2
8/30	Mevcut esnek çalışma sistemleri daha güvenceli hale getirilerek yeni esnek çalışma sistemlerini içeren mevzuat çalışması yapılacaktır.	Hedef 1.2
8/31	Özel istihdam bürolarının faaliyetlerinin geçici iş ilişkisini de içerecek şekilde genişletilmesi amacıyla mevzuat düzenlemeleri tamamlanacaktır.	Hedef 1.3
8/40	Mevcut istihdam teşviklerinin etki analizi çalışması yapılacaktır.	Hedef 1.3
8/41	İstihdam teşvikleri mevzuatının sadeleştirilmesine ilişkin çalışmalar yapılacaktır.	Hedef 1.3
8/42	İstihdam teşviklerinin yer aldığı kanunlara ilişkin bir rehber hazırlanması ve uygulamada olan istihdam teşviklerinin tanıtımının yapılarak erişilebilirliğinin artırılması sağlanacaktır.	Hedef 1.3
8/43	İstihdam Teşviklerini İzleme Sistemi oluşturulacaktır.	Hedef 1.3
9/3	Kayıt dışı istihdam ve boyutu, düzenlenecek bir çalıştayda değerlendirilecek ve kayıt dışılığın yoğun olduğu tarım dışı sektörlerde durum analizi yapılarak sonuçlar kamuoyu ile paylaşılacaktır.	Hedef 2.1
9/18	İnşaat sektöründe kayıt dışı çalışanların sosyal güvenlik sistemine alınmasına yönelik gerekli hukukî, idarî ve teknik altyapının oluşturulması sağlanacaktır.	Hedef 2.1
9/47	“Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelik”in kapsamının, kayıt dışılığın önlenmesinde pilot olarak seçilecek sektörlerde genişletilmesi sağlanacaktır.	Hedef 2.1
9/55	İşçi, işveren ve diğer sosyal tarafların kayıt dışı ekonomi ve onun bir parçası olan kayıt dışı istihdam konusunda bilinçlendirilmesi, sosyal güvenlik bilincinin yaygınlaştırılması, kayıt dışı çalışmanın işçi ve işveren üzerindeki gerek çalışma hakları, gerekse iş sağlığı ve güvenliği yönünden olan olumsuz etkileri ve sigortalı işçi/işveren hak ve yükümlülükleri konularında bir eğitim modülü hazırlanacak ve toplumsal farkındalığın artırılmasına yönelik faaliyetlerin kapsamı genişletilecektir.	Hedef 2.1
19/6	İş yeri tabanlı eğitimlerin etkinliği ve verimliliği arttırılacaktır.	-
20/4	Yurtdışından nitelikli insan gücüne ihtiyaç duyulan alanlar Göç Politikasının bir unsuru haline getirilecektir.	Hedef 1.1
20/22	Nitelikli insan gücüne yönelik yurt dışındaki ülkelerin çalışma izinlerine ilişkin uygulamalar incelenecektir.	Hedef 1.1
20/23	Halihazırda yabancılar için mevcut durum analizi yapılacak ve karşılaştıkları sorunlar belirlenecektir.	Hedef 1.1

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. MALİ BİLGİLER

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2018 yılı Bütçelerinin ayrı ayrı uygulanması nedeniyle bütçe uygulama sonuçları ve mali tablolar ayrı olarak verilmiştir.

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Tablo 13: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırması (1.Düzye)

Kodu	Fonksiyonel Sınıflandırma	2016				2017				2018			
		Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)
1	Genel Kamu Hiz.	435.512.000	431.558.590	421.549.023	97,68	489.179.000	519.705.150	504.855.075	97,14	505.695.000	363.285.752	357.547.288	98,42
3	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hiz.	117.394.000	136.017.000	132.817.257	97,65	147.999.000	164.066.600	160.914.845	98,08	152.642.000	59.518.000	59.006.292	99,14
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.	24.246.745.000	21.512.357.066	21.283.797.886	98,94	23.666.180.000	23.995.372.341	23.730.218.168	98,89	26.032.169.000	28.209.558.653	28.349.206.992	100,50
Genel Toplam		24.799.651.000	22.079.932.656	21.838.164.166	98,91	24.303.358.000	24.679.144.091	24.395.988.088	98,85	26.690.506.000	28.632.362.405	28.765.760.572	100,47

Tablo 14: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (1.Düzye)

Kodu	Ekonomik Sınıflandırma	2016				2017				2018			
		Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı
					(%)				(%)				(%)
1	Personel Giderleri	702.337.000	719.482.000	701.188.848	97,46	752.685.000	761.480.800	753.142.188	98,90	860.154.000	1.534.097.000	2.123.586.140	138,43
2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Gid.	118.288.000	121.267.000	116.970.344	96,46	123.978.000	128.182.200	125.990.975	98,29	144.258.000	286.488.000	408.386.351	142,55
3	Mal ve Hizmet Alım Gid.	2.275.736.000	2.301.909.357	2.257.976.522	98,09	2.583.126.000	2.878.388.299	2.804.677.395	97,44	2.592.484.000	2.046.354.648	1.978.490.976	96,68
5	Cari Transferler	21.447.704.000	18.666.247.542	18.616.331.684	99,73	20.519.581.000	20.547.490.378	20.525.589.157	99,89	22.769.044.000	24.426.720.994	24.099.044.870	98,66
6	Sermaye Giderleri	239.656.000	260.462.742	135.277.566	51,94	306.911.000	348.986.414	172.273.490	49,36	306.911.000	327.091.386	144.647.818	44,22
7	Sermaye Transferleri	15.930.000	10.564.016	10.419.202	98,63	17.077.000	14.616.000	14.314.883	97,94	17.655.000	11.610.377	11.604.416	99,95
GENEL TOPLAM		24.799.651.000	22.079.932.656	21.838.164.166	98,91	24.303.358.000	24.679.144.091	24.395.988.088	98,85	26.690.506.000	28.632.362.405	28.765.760.572	100,47

Döner Sermaye Merkez Müdürlüğümüz ve Bağlı Saymanlıklarının 2016, 2017 ve 2018 yılları gelir-gider durumları Tablo 15 ve Tablo 16’da yer almaktadır.

Tablo 15: Döner Sermaye Merkez Müdürlüğü ve Bağlı Saymanlıkların Gelirleri

Gelir Türü	2016	2017	2018
Huzurevi ve HYBRM Gelirleri	52.221.522	64.519.887	73.030.654
İşletme Gelirleri	3.993.451	2.063.549	2.690.039
Sosyal Rehabilitasyon Merkez Gelirleri	2.126.834	1.202.756	1.600.007
Diğer Gelirler	838.111	4.637.507	5.224.989
Toplam	59.179.918	72.423.699	82.545.689

Tablo 16: Döner Sermaye Merkez Müdürlüğü ve Bağlı Saymanlıkların Giderleri

Gider Türü	2016	2017	2018
Personel Giderleri	17.167.033	21.755.713	17.324.325
Cari Transferler (Yasal Yükümlükler)	11.336.905	13.996.549	15.963.820
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	24.357.055	25.252.678	35.644.253
Diğer Giderler	2.781.084	8.539.482	8.104.221
Toplam	55.642.077	69.544.422	77.036.619

- Döner Sermaye Merkez Müdürlüğü ve bağlı saymanlıkların bütçeleri gelir esasına göre hazırlanmakta olup, 2016 Mali Yılı tahmini bütçesi 74.099.718 TL olarak onaylanmış ve 59.179.918 TL gelir, 55.642.077TL gider gerçekleşmiştir.
- Döner Sermaye Merkez Müdürlüğü ve bağlı saymanlıkların bütçeleri gelir esasına göre hazırlanmakta olup, 2017 Mali Yılı tahmini bütçesi 82.293.367 TL olarak onaylanmış ve 72.423.699 TL gelir, 69.544.422 TL gider gerçekleşmiştir.
- Aynı şekilde 2018 Mali Yılı tahmini bütçesi 87.891.313 TL olarak onaylanmış ve 31.12.2018 tarihi itibarıyla 82.545.689 TL gelir, 77.036.619 TL gider gerçekleşmiştir.

Tablo 17: Bakanlığımız Merkez ve Taşra Kuruluşlarının Harcama Türlerine Göre Harcama Tutarları (TL)

Harcama Türü	2016		2017		2018	
	Toplam Harcama Tutarı	Personel Başına Düşen Harcama Tutarı	Toplam Harcama Tutarı	Personel Başına Düşen Harcama Tutarı	Toplam Harcama Tutarı	Personel Başına Düşen Harcama Tutarı
Elektrik	33.384.857	814	35.326.484	757,27	47.944.240	998,84
Su	23.682.083	578	25.885.438	554,89	21.851.790	455,25
Doğalgaz	39.135.878	955	43.621.459	935,08	43.650.430	909,38
Temizlik Malzemesi	17.497.616	427	24.590.433	527,13	28.049.394	584,36
Telefon	3.757.849	92	3.314.632	71,05	1.693.599	35,28
İnternet	6.333.002	154	2.680.124	57,45	2.670.410	55,63
Ulaşım (Personel servis)	5.997.597	146	5.152.145	110,44	4.529.682	94,37
Toplam	129.788.880	3.166	140.570.714	3.013,31	150.389.545	3.133,12

Tablo18: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (2.Düzye)

Ekonomik Kodlar		2016				2017				2018			
Kod	Açıklama	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)
01.1	MEMURLAR	608.051.000	628.370.000	624.652.603	99,41	652.421.000	665.242.682	662.156.585	99,54	726.251.000	728.706.000	774.054.409	106,22
01.2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	47.280.000	43.909.000	42.321.240	96,38	47.098.000	43.072.118	39.364.246	91,39	44.511.000	47.147.000	45.067.004	95,59
01.3	İŞÇİLER	1.170.000	1.240.000	1.239.539	99,96	1.363.000	1.363.000	1.222.366	89,68	1.499.000	670.361.000	1.231.831.155	183,76
01.4	GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	45.636.000	45.636.000	32.649.038	71,54	51.584.000	51.584.000	50.310.969	97,53	87.709.000	87.699.000	72.534.689	82,71
01.5	Diğer PERSONEL	200.000	327.000	326.428	99,83	219.000	219.000	88.021	40,19	184.000	184.000	98.883	53,74
01	PERSONEL GİDERLERİ	702.337.000	719.482.000	701.188.848	97,46	752.685.000	761.480.800	753.142.188	98,90	860.154.000	1.534.097.000	2.123.586.140	138,43
02.1	MEMURLAR	102.617.000	105.131.622	103.992.832	98,92	106.948.000	112.072.700	110.418.312	98,52	121.009.000	116.357.000	124.733.630	107,20
02.2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	7.618.000	8.082.378	7.212.927	89,24	8.121.000	7.200.500	6.960.330	96,66	8.107.000	9.289.000	7.663.279	82,50
02.3	İŞÇİLER	263.000	263.000	233.900	88,94	272.000	272.000	236.531	86,96	284.000	145.994.000	263.147.299	180,25
02.4	GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	7.790.000	7.790.000	5.530.685	71,00	8.637.000	8.637.000	8.375.802	96,98	14.858.000	14.848.000	12.842.143	86,49
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	118.288.000	121.267.000	116.970.344	96,46	123.978.000	128.182.200	125.990.975	98,29	144.258.000	286.488.000	408.386.351	142,55
03.2	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	429.303.500	422.901.518	410.487.909	97,06	435.125.000	491.986.456	479.395.931	97,44	429.837.000	592.746.835	561.872.928	94,79
03.3	YOLLUKLAR	20.875.000	24.323.550	21.699.423	89,21	19.969.000	19.330.400	16.202.884	83,82	20.010.000	19.407.300	16.607.376	85,57
03.4	GÖREV GİDERLERİ	1.223.000	1.492.000	1.272.958	85,32	1.245.000	1.352.700	1.132.091	83,69	1.126.000	7.924.000	7.426.201	93,72
03.5	HİZMET ALIMLARI	1.795.644.500	1.825.300.877	1.799.268.926	98,57	2.099.493.000	2.334.799.700	2.281.264.027	97,71	2.115.246.000	1.398.519.938	1.367.852.581	97,81
03.6	TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	1.045.000	944.000	704.453	74,62	897.000	2.029.020	1.037.094	51,11	880.000	1.465.773	967.607	66,01
03.7	MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAK. VE ONAR. GİD.	17.395.000	18.592.918	17.391.828	93,54	16.783.000	20.330.409	18.842.384	92,68	16.336.000	18.456.059	17.384.890	94,20
03.8	GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	6.150.000	7.410.256	6.499.231	87,71	5.528.000	6.717.898	6.043.249	89,96	6.680.000	6.371.908	5.255.953	82,49
03.9	TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	4.100.000	944.238	651.793	69,03	4.086.000	1.841.716	759.735	41,25	2.369.000	1.462.835	1.123.440	76,80
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	2.275.736.000	2.301.909.357	2.257.976.522	98,09	2.583.126.000	2.878.388.299	2.804.677.395	97,44	2.592.484.000	2.046.354.648	1.978.490.976	96,68
05.1	GÖREV ZARARLARI	8.851.086.000	7.002.823.000	7.002.820.942	100,00	7.225.522.000	7.750.938.000	7.750.937.717	100,00	8.236.419.000	8.995.691.000	8.995.689.952	100,00
05.2	HAZİNE YARDIMLARI	759.200.000	315.000.000	315.000.000	100,00	487.000.000	645.000	0	0,00	200.000.000	200.000.000	0	0,00
05.3	KAR AMAÇLI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANS.	1.062.000	1.274.000	1.243.431	97,60	1.062.000	1.274.400	1.274.247	99,99	1.500.000	1.500.000	1.500.000	100,00
05.4	HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER	11.836.356.000	11.347.150.542	11.297.267.311	99,56	12.805.997.000	12.794.632.978	12.773.377.193	99,83	14.331.125.000	15.208.084.994	15.080.876.016	99,16
05.6	YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	21.445.000	20.978.902	97,83
05	CARİ TRANSFERLER	21.447.704.000	18.666.247.542	18.616.331.684	99,73	20.519.581.000	20.547.490.378	20.525.589.157	99,89	22.769.044.000	24.426.720.994	24.099.044.870	98,66
06.1	MAMUL MAL ALIMLARI	33.150.000	43.169.366	26.452.749	61,28	63.509.000	56.826.057	44.047.493	77,51	81.320.000	42.902.445	29.485.188	68,73

06.2	MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	10.131.000	2.945.000	2.484.194	84,35	5.647.000	6.172.336	3.218.796	52,15	11.815.000	4.365.000	3.704.585	84,87
06.3	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	1.000.000	690.000	652.782	94,61	4.280.000	1.380.000	1.166.459	84,53	2.350.000	950.000	867.111	91,27
06.4	GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	5.310.000	158.300	158.216	99,95	5.692.000	5.692.000	0	0,00	5.692.000	5.692.000	280.572	4,93
06.5	GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	167.552.000	164.491.178	82.574.013	50,20	192.213.000	229.687.479	101.130.342	44,03	153.150.000	211.625.961	86.689.268	40,96
06.6	MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.300.000	1.400.000	1.336.327	95,45	370.000	430.180	351.865	81,79	330.000	410.278	312.029	76,05
06.7	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	21.213.000	47.608.897	21.619.285	45,41	35.200.000	48.798.361	22.358.534	45,82	52.254.000	61.145.702	23.309.065	38,12
06	SERMAYE GİDERLERİ	239.656.000	260.462.742	135.277.566	51,94	306.911.000	348.986.414	172.273.490	49,36	306.911.000	327.091.386	144.647.818	44,22
07.1	YURTİÇİ SERMAYE TRANSFERLERİ	9.336.000	10.080.949	9.936.204	98,56	13.052.000	11.591.000	11.590.170	99,99	17.650.000	11.605.377	11.604.416	99,99
07.2	YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	6.594.000	483.067	482.998	99,99	4.025.000	3.025.000	2.724.713	90,07	5.000	5.000	0	0,00
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	15.930.000	10.564.016	10.419.202	98,63	17.077.000	14.616.000	14.314.883	97,94	17.655.000	11.610.377	11.604.416	99,95
GENEL TOPLAM		24.799.651.000	22.079.932.656	21.838.164.166	98,91	24.303.358.000	24.679.144.091	24.395.988.088	98,85	26.690.506.000	28.632.362.405	28.765.760.572	100,47

Tablo 19: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderleri Kurumsal Sınıflandırma

Harcama Birimi	2016			2017			2018		
	Bütçe Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Bütçe Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Bütçe Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama
Özel Kalem Müdürlüğü	13.648.000	11.604.000	10.349.618	11.020.000	11.503.197	10.694.113	12.222.000	11.306.800	9.568.412
İç Denetim Başkanlığı	1.935.000	1.121.700	1.119.971	1.350.000	1.393.000	1.314.651	1.499.000	1.765.000	1.670.962
Denetim Hizmetleri Başkanlığı	13.403.000	12.819.500	12.618.526	14.634.000	11.472.603	10.692.213	15.942.000	14.942.000	11.963.131
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	92.306.000	56.171.800	53.927.452	98.115.000	60.116.911	58.788.945	93.999.000	54.722.906	63.479.386
Personel Dairesi Başkanlığı	5.415.000	3.729.000	3.579.956	4.447.000	3.839.000	3.521.013	4.396.000	4.396.000	3.850.545
Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı	4.654.000	5.048.000	3.952.434	4.249.000	4.878.800	4.195.670	4.093.000	4.710.400	3.738.800
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	13.389.000	10.881.241	10.347.149	24.060.000	19.467.500	17.741.751	33.601.000	19.069.800	16.467.347
Strateji Geliştirme Başkanlığı	7.424.000	5.172.700	4.923.011	5.418.000	5.276.500	4.383.489	5.897.000	6.213.200	5.825.134
Hukuk Müşavirliği	3.450.000	3.500.000	3.310.465	3.356.000	3.517.000	3.221.490	3.677.000	4.897.000	4.496.766
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	10.638.000	15.279.600	15.032.607	13.897.000	15.857.500	15.690.803	14.696.000	18.842.000	18.395.480
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri	9.313.413.500	9.266.015.589	9.038.791.516	10.404.145.500	10.872.285.224	10.617.525.950	11.429.843.000	12.267.816.216	12.710.692.546
Yurt Dışı Teşkilatı	6.277.000	2.077.000	1.523.870	6.148.000	2.848.000	2.177.807	6.207.000	29.550.100	28.268.222
Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü	19.819.000	11.935.949	10.504.138	13.690.000	12.764.336	10.336.526	15.038.000	11.204.000	12.344.049
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	20.652.000	12.220.000	11.243.689	13.114.000	15.993.000	12.793.451	15.670.000	20.013.633	16.722.308
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü	9.501.000	8.630.800	8.046.102	8.648.000	13.132.600	11.963.285	11.168.000	9.240.000	8.772.282
Engelli ve Yaşlı Hizmetler Genel Müdürlüğü	31.324.000	29.997.578	29.802.507	29.612.000	28.518.000	27.865.228	38.412.000	33.596.377	33.268.219
Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü	15.222.282.500	12.618.374.216	12.615.265.825	13.635.982.500	13.583.043.500	13.571.874.185	14.977.480.000	16.089.133.000	15.798.179.759
Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü	6.388.000	2.984.023	1.952.413	6.569.000	9.354.220	7.737.552	4.504.000	28.585.373	16.199.607
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	3.732.000	2.369.960	1.872.916	4.903.000	3.883.200	3.469.965	2.162.000	2.358.600	1.857.618
GENEL TOPLAM	24.799.651.000	22.079.932.656	21.838.164.166	24.303.358.000	24.679.144.091	24.395.988.088	26.690.506.000	28.632.362.405	28.765.760.572

Tablo 20: 2018 Yılı Cari Bütçe Giderleri Sapma Nedenleri

Ekonomik Kodlar		2018			Açıklama
KODU	Açıklama	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	
03.6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	1.465.773	967.607	66	Toplam ödeneye göre yüzde 34 düzeyinde gerçekleşen sapma, yıl içerisinde öngörülen harcamaların yapılamamasından kaynaklanmaktadır.
03.8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	6.371.908	5.255.953	82	Toplam ödeneye göre yüzde 18 düzeyinde gerçekleşen sapma, bakım ve onarım ihtiyacının yıl içerisinde, planlanandan daha düşük ortaya çıkmasından meydana gelmektedir.
03.9	Tedavi ve Cenaze Giderleri	1.462.835	1.123.440	77	Toplam ödeneye göre yüzde 23 düzeyinde gerçekleşen sapma, taşra kuruluşlarımızda koruma ve bakım altında bulunan kişilerin, tedavi ve sağlık malzeme(protez, ortez, ilaç vb.) fark bedelleriyle ilgili giderlerin yıl içerisinde, planlanandan daha az gerçekleşmesinden kaynaklanmaktadır.
05.2	Hazine Yardımları	200.000.000	0	0	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının fon gelirlerindeki artış nedeniyle, bu tertipteki ödenegin harcanmasına gerek duyulmamıştır.

Tablo 21: Yatırım Projeleri Ödenekleri (Bin TL)

DKH Sosyal -Sosyal İçerme

Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Kurum İçi Aktarma		Ek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
			Düşülen	Eklene					
2017K170160-SED Hizmetlerinin Etkinliğinin Artırılması	ÇHGM	1.500		2.000	0	3.500	2.902	82,91	Başlangıç olarak verilen 1,5 Milyon TL ödenek kullanılmış olup, ek olarak verilen 2 Milyon TL ödenegin 598.000 TL si yılsonu olması ve zaman kısıtı nedeniyle planlanan şekilde harcanamamıştır.
2017K170170-Koruyucu Aile Hizmetinin Etki Analizi	ÇHGM	500	500		0	0	0	0	Tasarruf tedbirleri kapsamında alınan karar doğrultusunda harcama yapılmamıştır.
2017K170030-Kurum Bakımının Çocuğa Etkisinin Değer.	ÇHGM	580	580		0	0	0	0	Tasarruf tedbirleri kapsamında alınan karar doğrultusunda harcama yapılmamıştır.
2017K170030-Türkiye Aile Yapısı Araştırması İleri İstatistik Analizi	ATHGM	415			0	415	328	79,04	Proje tamamlandı.
2017K170030-Evlilik Öncesi Eğitim Yaygınlaştırma	ATHGM	400	150		0	250	213	85,20	Proje tamamlandı.Hakediş ödemeleri yapıldı.
2017K170030-Türkiye'de Ergen Profili Araştırması 2018	ATHGM	850	850		0	0	0	0	Çalışmanın Türkiye geneli veri toplama aşaması Bakanlığımızın kurumsal yapılandırma dönemine denk geldiği için proje yapılamamıştır.

Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Kurum İçi Aktarma		Ek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
			Düşülen	Eklene					
2017K170030- Araştırma Etütleri Ölçek Geliştirme	ATHGM	900	700		0	200	57	28,50	Türkiye Üniversite Gençliği Profil araştırması İleri İstatistik Analizi araştırması için 57.250 TL bütçe kullanılmıştır.AEP Hizmet Değerlendirmesi Araştırması gerçekleştirilmiştir.Araştırmanın rapor düzeltmeleri teslim henüz teslim edilmediğinden 56 bin TL ödemesi askıya alınmıştır.
2017K170030-Aile Eğt. Prog. Ölç. ve Değ. Sis. Geliş. ve Pilot Uyg. Prj.	ATHGM	270	270		0	0	0	0	Araştırma için ayrılan bütçe Proje teklif formatında çerçevesinde tasarlanan araştırma için yeterli olmadığından proje iptal edilmiştir.
2017K170030-Afet ve Acil Durum Psikososyal Destek Hiz. Sağ. Prj.	ATHGM	1.500	1.500		0	0	0	0	Projenin gerçekleştirilmesi ve sonlandırılması gereken sürecin 7 Aralık 2018 olması nedeniyle bu süre içerisinde projeye konu iş ve işlemlerin yetiştirilemeyeceğinden yapılamamıştır.
2017K170030-Aile Day. Eğt. Modülü (Göç Etmiş Aileler için Eğt. Prog)	ATHGM	550	550		0	0	0	0	Sözleşme öncesi yeterli rekabet şartları oluşmadığından dolayı ihale iptal edilmiştir
2018K170050- Yaşlılara Destek Programı (YADES - 2018)	EYHGM	17.650	6.045		0	11.604	11.604	100	Bakanlığımıza YADES-2018 kapsamında sınırlı sayıda Büyükşehir Belediyesi tarafından sunulan projelerin, teklif tutarları oranında program ödeneğinden desteklenmesi neticesinde ödenek kullanımı (harcama) teklif edilen proje tutarları üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Kurum İçi Aktarma		Ek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
			Düşülen	Eklene					
2017K170030- Kadın Hiz. Birimleri Kurumsal Kap. Artırma	KSGM	864	864		0	0	0	0	Tespit edilen yeni ihtiyaçlar çerçevesinde, proje yeniden yapılandırılmış ve tasarruf tedbirleri gözetilerek FRİT programı kapsamında finansmanı sağlanmak üzere değerlendirilmesi talep edilmiştir.
2017K170030- Psiko-Sosyal Destek ve Müdahale Prog. Geliş. Prj.	KSGM	1.192	1.192		0	0	0	0	Tespit edilen yeni ihtiyaçlar çerçevesinde, proje yeniden yapılandırılmış ve tasarruf tedbirleri gözetilerek FRİT programı kapsamında finansmanı sağlanmak üzere değerlendirilmesi talep edilmiştir.
2017K170030- 'Kadın K.Evleri Sonrası Güç. Mod. Geliş. Prj.	KSGM	444	444		-	-	-	0	Tespit edilen yeni ihtiyaçlar çerçevesinde, proje yeniden yapılandırılmış ve tasarruf tedbirleri gözetilerek FRİT programı kapsamında finansmanı sağlanmak üzere değerlendirilmesi talep edilmiştir.
2013K170120- Aile Bilgi Sistemi (UNDP- e DTR)	B.İ.D.	5			-	5	-	0	Proje maliyetinde artışa gerek olmadan proje süresi uzatıldığından projenin devamlılığı için ödenek belirlenmemiş olup herhangi bir harcama yapılmamıştır. Proje kapsamında UNDP ye daha önceki yıllarda aktarılmış olan ödenek kullanılmaya devam edilmiştir.

Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Kurum İçi Aktarma		Ek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
			Düşülen	Eklene					
2018K170220- Bilgi İşlem Projeleri (e-DTR)	B.İ.D.	16.500	11.900		-	4.600	2.318	50,39	Daire Başkanlığımızın tarafından 2018 yılı içerisinde Kurum Web Sitesi Yenilenmesi Alımı, Ağ Erişim Kontrol Sistemi (NAC) Alımı, Donanım Alımı Tablet Kılıfı Alımı, E imza Mini Kart Okuyucu Alımı, Ağ Donanım Ürünleri Parça Dahil Bakım ve Onarım Hizmeti Alımı, Sistem Cihazları Parça Dahil Bakım ve Onarım Hizmeti Alımı, Kesintisiz Güç Kaynağı Sistemleri Bakım ve Onarım Hizmeti Alımı, Donanım ve Sarf Malzemesi Alımı, Donanım ve Lisans Alımı, Belgenet Ve Arşivnet Yazılımı Alımı, Elektronik Faks Yazılımı Alımı, Jira Service Desk Yazılımı Lisansı Alımı, Remote Desktop Manager Lisansı Alımı, Akü Alımı, Masaüstü Bilgisayar, Dizüstü Bilgisayar ve Monitör Alımı, yazıcı Alımı gerçekleştirilmiş olup bu alımlar için yaklaşık olarak 2.318.000 TL harcama yapılmıştır. Daire Başkanlığımızca DMO aracılığı ile gerçekleştirilmesi planlanan voip telefon alımı ile kablolu ve kablosuz ağ ürünleri alımı ihaleleri 2018 bütçe takvim yılı içerisinde DMO tarafından yetiştirilemediğinden iptal edilmiş ve harcama gerçekleştirilememiştir. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı 1 No.lu Kararnamesi ile iki bakanlığın birleşmesi nedeniyle, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nın önceden yapılan planlamasında çeşitli değişiklikler olmuştur. Diğer taraftan tasarruf tedbirlerinin ortaya çıkması, projelerin uygulama ve harcama planlarında sapmalar yaşanmasına neden olmuştur.

Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Kurum İçi Aktarma		Ek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
			Düşülen	Eklene n					
2017K170080- İç Kontrol Tabanlı Etkili Yönetim Sistemi Kurulması	S.G.B	750	750		0	0	0	0	Yazılım alımı için ödenek tahsis edilmiş ancak yazılım alımının B.İ.D Başkanlığı tarafından yapılması nedeniyle ödenek, ihtiyaç bulunan projelere aktarılmıştır.
2018K170390- Etüt-Proje	Muhtelif	4.850	3.380	300		1.770	1.321	74,63	Yatırıma alınacak inşaat projelerinin yapım ihalesi aşamasından önce yapılan etüt ve proje giderleri için 1.321 bin TL harcama yapılmıştır. Düşülen 3.380 bin TL ödeneğin 1 milyon TL'si tasarruf tedbirleri kapsamında bloke edilmiş ve kalan tutar ödenek ihtiyacı bulunan projelerde kullanılmak üzere aktarılmıştır.
1991K171310- Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi	EYHGM/Y	50.000	10.000	14.470		54.470	54.457	99,98	Devam eden inşaatlar için dönem başında tahsis edilen ödenekler yetersiz olduğu için yıl içinde ödeneği kullanılmayan projelerden 14.470 bin TL ödenek revize edilerek eklenmiştir. 10 adet devam eden ve 3 adet tamamlanan huzurevi inşaatı için 54.457 bin TL harcama yapılmış olup, tasarruf tedbirleri kapsamında yıl içinde 10 milyon TL ödenek bloke edilmiştir.

Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Kurum İçi Aktarma		Ek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
			Düşülen	Eklenen					
1992K171000- Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri	EYHGM / E	23.500	4.000	31.486		50.986	50.986	100	Devam eden inşaatlar için dönem başında tahsis edilen ödenekler yetersiz olduğu için yıl içinde ödeneği kullanılmayan projelerden 31.486 bin TL ödenek revize edilerek eklenmiştir. 13 adet devam eden ve 4 adet tamamlanan Engelsiz Yaşam Merkezi için 50.986 bin TL harcama yapılmış olup, tasarruf tedbirleri kapsamında yıl içinde 4 milyon TL ödenek bloke edilmiştir.
2000K171660- SHM+İl Müd. Hizmet Binası	ATHGM	45.000	1.500	37.343		80.843	80.843	100	Devam eden inşaatlar için dönem başında tahsis edilen ödenekler yetersiz olduğu için yıl içinde ödeneği kullanılmayan projelerden 37.343 bin TL ödenek revize edilerek alınmıştır. 26 adet devam eden ve 12 adet tamamlanan SHM veya SHM+İl Müdürlüğü projelerine 80.843 bin TL harcama yapılmış olup, tasarruf tedbirleri kapsamında yıl içinde 1.500 bin TL ödenek bloke edilmiştir.
2006K171210- Çocuk Evleri Sitelere, ÇODEM	ÇHGM	20.000	4.000	746		16.746	16.746	100	Devam eden inşaatlar için yıl içinde 746 bin TL ödenek revize edilerek eklenmiştir. 10 adet devam eden ve 3 adet tamamlanan ÇES veya ÇODEM projelerine 16.746 bin TL harcama yapılmış olup, tasarruf tedbirleri kapsamında yıl içinde 4 milyon TL ödenek bloke edilmiştir.

Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Kurum İçi Aktarım		Ek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
			Düşülen	Eklene					
2018K170660- Aktif Yaşam Merk.	EYHGM/E	14.000	13.879			121	0	0	Yatırım programına 2018 yılında alınan 10 adet proje için 14 milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup, tasarruf tedbirlerinin de etkisi ile projelerde ilerleme sağlanamadığından 13.879 bin TL ödenek, ödenek ihtiyacı bulunan projelere aktarılmıştır.
2017K170140- İstanbul İl Müd. Hiz. Binası+SHM	ATHGM	5.000	4.828			172	0	0	2017 yılında yatırım programına alınan projenin kullanılmayan ödeneğinin 4.828 bin TL'lik kısmı ödenek ihtiyacı bulunan projelerde kullanılmak üzere aktarılmıştır.
2018K170150- Muhtelif İşler	ASPB	61.654	19.822	10.655		54.487	53.650	98,46	2018 yılında tahsis edilen 61.654 milyon TL ödenekten düşülen sütununda belirtilen ödeneğin 7 milyon TL'lik kısmı tasarruf tedbirleri nedeniyle bloke edilmiştir. Kullanılmayan ödeneklerden revize edilerek eklenen veya başka projelerdeki ödenek ihtiyaçları nedeniyle aktarılan ödenekler sonrasında oluşan 54.487 bin TL ödeneğin 53.650 bin TL'si taşra kuruluşlarının makine-teçhizat (tefriş), gayrimenkul büyük onarım, geçmiş yıllar yatırım giderleri vb. ödenek ihtiyaçları kapsamında kullanılmıştır.

Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Kurum İçi Aktarma		Ek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
			Düşülen	Eklene					
2015K170150- Bakanlık Hizmet Binası	ASPB	50.000	49.314			686	559	81,49	BAKANLIK HİZMET BİNASI: (2015-2019) Bakanlık Hizmet Binası 60 milyon TL proje bedeli ile 2018 Yılı Yatırım Programına alınmış olup yılı ödeneği 50 milyon TL dir. Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına Bakanlık Hizmet binası yapımı için tahsis edilen Yurt binasının tadilat projeleri yaptırılmıştır. Ancak Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilerek 10.07.2018 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı birleştirilerek Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı kurulmuştur. Çalışma Bakanlığı ile Aile Bakanlığının hizmet birimlerinden tek çatı altında toplanması gerekenler olduğundan yeni bir yerleşim planı doğrultusunda tadilat projelerinin revize edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle Bakanlık Hizmet Binası proje ve inşaat yapım işi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına (ÇŞB) devredilmiş olup projenin ödeneği ÇŞB'nin talepleri doğrultusunda bütçelerine aktarılmaktadır. 2018 yılında Bakanlık Hizmet Binasının Kullanılmayan ödeneklerden revize edilerek başka projelerdeki ödenek ihtiyaçları nedeniyle aktarılanödenekler sonrasında oluşan 686.000 TL'sinin 06.1-tefriş kaleminden 253.853 TL, 06.5-İnşaat kaleminden 88.500 TL ve 06.7-büyük onarım kaleminden toplam 216.473,34 TL, olmak üzere toplam 558.826 TL harcama yapılmıştır.

Tablo 22:Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Faaliyet Sonuçları

Kurum Kodu : 24.0				Adı : AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI				Yılı : 2018			
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	
630			GİDERLER HESABI		28.864.948.474,01	600			GELİRLER HESABI		653.426.293,36
630	01		Personel Giderleri		2.139.302.695,04	600	01		Vergi Gelirleri		454.173.315,04
630	01	01	Memurlar		775.040.747,02	600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler		285.368.569,01
630	01	02	Sözleşmeli Personel		45.247.181,89	600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri		133.548.632,53
630	01	03	İşçiler		1.246.076.873,19	600	01	05	Damga Vergisi		35.248.269,62
630	01	04	Geçici Personel		72.581.938,51	600	01	06	Harçlar		4.051,01
630	01	05	Diğer Personel		355.954,43	600	01	09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler		3.792,87
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		408.393.139,09	600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		6.387.481,34
630	02	01	Memurlar		124.417.217,61	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri		958.265,15
630	02	02	Sözleşmeli Personel		7.594.881,40	600	03	04	Kurumlar Hasılatı		466.369,20
630	02	03	İşçiler		263.023.724,44	600	03	05	Kurumlar Karları		3.574.655,44
630	02	04	Geçici Personel		12.775.323,27	600	03	06	Kira Gelirleri		1.337.621,13
630	02	05	Diğer Personel		3.653,14	600	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		50.570,42
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları		578.339,23	600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		46.528.117,43
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri		1.810.556.319,11	600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar		2.708.321,08
630	03	01	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları		308.799,04	600	04	02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan		29.962,18
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları		392.345.649,84	600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		9.045.241,44
630	03	03	Yolluklar		16.622.384,95	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla		33.992.819,80
630	03	04	Görev Giderleri		7.360.412,59	600	04	05	Proje Yardımları		669.285,41
630	03	05	Hizmet Alımları		1.376.185.744,06	600	04	06	Özel Gelirler		82.487,52
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri		854.576,33	600	05		Diğer Gelirler		116.245.697,96
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım		11.029.037,41	600	05	01	Faiz Gelirleri		1.526.605,04
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri		4.775.544,47	600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar		272.897,13
630	03	09	Tedavi ve Cenaze Giderleri		1.074.170,42	600	05	03	Para Cezaları		1.821.498,14
630	05		Cari Transferler		24.100.942.693,64	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler		112.624.697,65
630	05	01	Görev Zararları		8.995.689.952,05	600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		90.513,74
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler		1.500.000,00	600	11	01	Döviz Mevcudununun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur		47.496,87
630	05	04	Hane Halkına Yapılan Transferler		15.082.773.839,97	600	11	03	Stokların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar		41.901,34
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler		20.978.901,62	600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		1.115,53
630	07		Sermaye Transferleri		56.757.724,19	600	25		Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel		30.001.167,85
630	07	01	Yurtiçi Sermaye Transferleri		56.757.724,19	600	25	01	Gen BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel		25.502.840,60
630	11		Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri		1.302.017,58	600	25	02	Özel BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel		95.118,94

Kurum Kodu : 24.0

Adı : AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Yılı : 2018

Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Ku	68.583,78	600	25	04	Sosyal Güv Kur Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	780,60
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.233.433,82	600	25	05	Mahalli İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	4.402.427,71
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	9.357.567,97	610			İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI	76.825.097,37
630	12	01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklan	9.299.739,11	610	01		Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kay	76.435.180,96
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde	3.314,71	610	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	76.312.832,04
630	12	05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	54.514,15	610	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	72.060,91
630	13		Amortisman Giderleri	23.578,76	610	01	05	Damga Vergisi	48.625,70
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	23.578,76	610	01	06	Harçlar	1.662,31
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	248.892.888,80	610	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kay	20.551,06
630	14	01	Kirtasiye Malzemeleri	20.053.162,88	610	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	14.818,63
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	2.732.463,46	610	03	06	Kira Gelirleri	5.732,43
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	6.848.119,38	610	05		Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	369.365,35
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	16.010.557,63	610	05	01	Faiz Gelirleri	2.637,00
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	24.003.400,80	610	05	03	Para Cezaları	59.675,59
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	31.575.497,61	610	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	307.052,78
630	14	07	Yiyecek	103.602.349,94					
630	14	08	İçecek	3.649.674,22					
630	14	09	Canlı Hayvanlar	9.763,20					
630	14	10	Zirai Maddeler	100.959,27					
630	14	11	Yem	39.668,28					
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	13.383.049,68					
630	14	13	Yedek Parçalar	3.510.191,30					
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	202.571,49					
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	508.934,33					
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	1.003.378,26					
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	50.844,27					
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	21.608.302,80					
630	15		Karşılık Giderleri	28.769.549,38					
630	15	04	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	28.769.549,38					
630	20		Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	3.002.636,54					
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	3.002.636,54					
630	25		Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	2.537.182,66					
630	25	01	Genel BütKap Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	2.470.804,63					

NET GELİR TOPLAMI :

576.601.195,99

Kurum Kodu : 24.0	Adı : AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	Yılı : 2018
-------------------	---	-------------

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ			Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ			Cari Yıl (N)
630	25	02	Özel Bütçe Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	1.892,83					
630	25	03	Düz ve Den Kurumlara Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	47.498,00					
630	25	05	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	18.987,20					
630	30		Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	39.575.065,95					
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	39.575.065,95					
630	99		Diğer Giderler	15.535.415,30					
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	15.535.415,30					

GİDERLER TOPLAMI : 28.864.948.474,01

GİDERLER TOPLAMI (A)	28.864.948.474,01			
GELİRLER TOPLAMI (B)	653.426.293,36			
İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)	76.825.097,37	NET GELİR (D= B- C)	576.601.195,99	FAALİYET SONUCU D- A -28.288.347.278,02

* Hazine ve Maliye Bakanlığınca, 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanamadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminden alınarak gönderilen mali tablolar dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

Tablo 23: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2018 Yılı Bilançosu

Kurum Kodu : 24.0		Adı : AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI		Yıl : 2018			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2018		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2018	
1 DÖNEN VARLIKLAR		217.309.224,11		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		666.360.785,82	
10 HAZIR DEĞERLER		6.766.469,46		32 FAALİYET BORÇLARI		33.112.127,44	
100 KASA HESABI	4.641,97	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	29.779.249,10	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI	3.332.878,34		
102 BANKA HESABI	746.894,64			33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		606.450.974,32	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-68.603,22	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	7.581.087,96	333 EMANETLER HESABI	598.869.886,36		
104 PROJE ÖZEL HESABI	434.407,42			36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		14.626.896,62	
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	5.649.128,65	120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	11,23	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	12.551.899,37		
12 FAALİYET ALACAKLARI		2.027.329,86		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İD ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	2.074.997,25		
128 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.027.318,63			37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		12.152.791,27	
14 DİĞER ALACAKLAR		35.377.494,21		372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	12.152.791,27		
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	35.377.494,21			39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		17.996,17	
15 STOKLAR		133.076.336,14		397 SAYIM FAZLALARI HESABI	17.996,17		
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	132.889.117,20			4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		178.727.585,02	
157 DİĞER STOKLAR HESABI	187.218,94			43 DİĞER BORÇLAR		365.378,71	
16 ÖN ÖDEMELER		40.043.129,44		430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	365.378,71		
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	27.144,16			47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		178.362.206,31	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	40.015.985,28			472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	178.362.206,31		
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI		18.465,00		5 ÖZ KAYNAKLAR		27.893.737.423,09	
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	18.465,00			50 NET DEĞER		-385.559.081,88	
				500 NET DEĞER HESABI	-385.559.081,88		
				51 DEĞER HAREKETLERİ		107.475.686.858,00	
				510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI	28.256.231.638,81		
				511 BİRİMLER ARASI İŞLEMLER HESABI	7.988.469,25		
				519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	79.211.486.749,94		
				57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		4.039.983,18	
				570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	4.039.983,18		
				58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-79.200.430.336,21	
				580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (	-79.200.430.336,21		

Kurum Kodu : 24.0		Adı : AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI		Yıl : 2018	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2018		PASİF HESAPLAR	
2 DURAN VARLIKLAR		233.259.743,10		N Yılı 2018	
22 FAALİYET ALACAKLARI	2.929.890,19				
228 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.929.890,19				
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	1.069.940,05				
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER H	1.069.940,05				
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	222.922.345,53				
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	87.942.547,94				
252 BİNALAR HESABI	36.491.409,60				
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	56.553.478,15				
254 TAŞITLAR HESABI	40.351.170,92				
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	345.630.767,13				
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-390.713.659,29				
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	46.666.631,08				
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	1.795.703,51				
260 HAKLAR HESABI	41.813.173,61				
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	387.732,26				
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-40.405.202,36				
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	4.541.863,82				
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	63.793.440,52				
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-59.251.576,70				
AKTİF TOPLAMI	450.568.967,21	PASİF TOPLAMI	28.738.825.793,93		
Bilanço Dipnotları :					
900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	574.269.519,42				
901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	-28.632.344.712,50				
902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI	28.058.075.193,08				
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	-708.069.294,15				
904 ÖDENEKLER HESABI	-28.058.071.926,03				
905 ÖDENEKLi GİDERLER HESABI	28.766.141.220,18				
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	98.171.781,67				
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	98.171.781,67				
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	719.698.604,58				
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	719.698.604,58				
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	87.603.457,95				
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	87.603.457,95				
998 DİĞER NAZİM HESAPLAR HESABI	36.582,79				
999 DİĞER NAZİM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	36.582,79				

* Hazine ve Maliye Bakanlığınca, 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanamadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemin den alınarak gönderilen mali tablolar dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Tablo 24: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırması (1.Düzye)

Kod	Fonksiyonel Sınıflama	2016				2017				2018 (*)			
		Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)
01	Genel kamu hizmetleri	93.550.000	94.201.290	87.958.165	93,37	105.287.000	107.705.650	105.094.784,74	97,58	131.641.000	124.812.207	97.427.835,46	78,05
02	Savunma hizmetleri	15.000	40.000	32.136	80,34	14.000	14.000	11.782,30	84,15	14.000	14.000	10.319,80	73,71
03	Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri	2.200.000	3.161.000	3.136.217	99,22	2.953.000	3.773.000	3.718.693,53	98,56	3.518.000	1.236.156	1.216.822,40	98,43
04	Ekonomik işler ve hizmetler	608.436.000	625.654.873	585.456.336	93,57	652.131.000	679.659.593	645.703.178,25	95	696.059.000	733.526.253,88	662.191.457,23	90,27
09	Eğitim hizmetleri	305.000	305.000	283.000	92,79	337.000	337.000	330.000	97,92	120.000	120.000	120.000	100
10	Sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri	37.684.651.000	42.880.208.085	42.879.677.898	100,00	49.094.534.000	56.417.432.699	56.417.431.699,19	100,00	58.907.213.000	44.920.456.000	43.235.171.569,38	96,25
Toplam		38.389.157.000	43.603.570.248	43.556.543.752	99,93	49.855.256.000	57.208.921.942	57.172.290.138	99,93	59.738.565.000	45.780.164.617	43.996.138.004	96,10

(*)Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanamadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminden alınan veriler dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

Tablo 25: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (1.Düzey)

Kod	Ekonomik Sınıflama	2016				2017				2018 (*)			
		Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)
01	Personel giderleri	157.812.000	159.016.000	158.244.308	99,51	168.980.000	176.329.000	175.907.400	99,76	192.342.000	212.365.244	212.045.972,43	99,84
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	22.089.000	21.692.000	21.536.075	99,28	23.068.000	23.763.000	23.487.063	98,84	25.602.000	28.316.448	28.235.026,64	99,71
03	Mal ve hizmet alım giderleri	39.090.000	44.049.000	42.875.145	97,34	42.809.000	49.053.000	45.983.966	93,74	45.115.000	46.801.108	43.826.081,37	93,64
05	Cari transferler	38.036.252.000	43.231.100.085	43.199.979.300	99,93	49.466.709.000	56.799.642.699	56.795.562.098	99,99	59.315.567.000	45.315.358.278,71	43.607.428.655,57	96,23
06	Sermaye giderleri	26.175.000	28.334.163	19.326.295	68,21	38.060.000	47.067.243	25.482.945	54,14	38.060.000	59.206.675,17	34.240.854,97	58,13
07	Sermaye transferleri	107.739.000	119.379.000	114.582.629	95,98	115.630.000	113.067.000	105.866.664	93,63	121.879.000	118.116.863	70.361.413,21	59,57
Toplam		38.389.157.000	43.603.570.248	43.556.543.752	99,89	49.855.256.000	57.208.921.942	57.172.290.138	99,94	59.738.565.000	45.780.164.617	43.996.138.004	96,10

(*)Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanamadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminden alınan veriler dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

Tablo 26: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması (2.Düzye)

KOD	Ekonomik Sınıflama	2016				2017				2018			
		Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılsonu Harcama	Harcama Oranı (%)
01	PERSONEL GİDERLERİ	157.812.000	159.016.000	158.244.308	100	168.980.000	176.329.000	175.907.400	100	192.342.000	212.365.244	212.045.972	100
01.1	MEMURLAR	152.064.000	151.162.000	150.954.718	100	161.556.000	167.764.200	167.463.063	100	183.324.000	196.534.300	196.461.418	100
01.2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.445.000	7.338.000	6.785.191	92	6.944.000	8.214.800	8.175.480	100	8.431.000	9.749.600	9.607.830	99
01.3	İŞÇİLER									0	5.959.344	5.938.936	100
01.4	GEÇİCİ PERSONEL	153.000	66.000	61.074	93	230.000	100.000	35.916	36	213.000	113.000	37.247	33
01.5	DİĞER PERSONEL	150.000	450.000	443.325	99	250.000	250.000	232.941	93	374.000	9.000	541	6
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	22.089.000	21.692.000	21.536.075	99	23.068.000	23.763.000	23.487.063	99	25.602.000	28.316.448	28.235.027	100
02.1	MEMURLAR	22.029.000	21.617.000	21.486.051	99	22.974.000	23.678.400	23.436.857	99	25.515.000	25.618.800	25.577.802	100
02.2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	31.000	46.000	41.585	90	62.000	62.600	46.739	75	57.000	1.381.300	1.360.040	98
02.3	İŞÇİLER									0	1.305.348	1.294.398	99
02.4	GEÇİCİ PERSONEL	29.000	29.000	8.439	29	32.000	22.000	3.468	16	30.000	11.000	2.787	25
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	39.090.000	44.049.000	42.875.145	97	42.809.000	49.053.000	45.983.966	94	45.115.000	46.801.108	43.826.081	94
03.2	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	4.231.000	4.956.500	4.682.759	94	4.467.000	5.703.700	5.575.030	98	4.555.000	5.511.500	5.260.898	95
03.3	YOLLUKLAR	13.565.000	16.056.012	15.479.484	96	13.096.000	15.856.000	13.442.142	85	16.169.000	15.056.700	12.963.240	86
03.4	GÖREV GİDERLERİ	92.000	267.500	166.080	62	113.000	571.000	562.328	98	102.000	3.150.000	3.104.909	99
03.5	HİZMET ALIMLARI	20.318.000	21.041.388	20.885.277	99	24.304.000	25.365.621	24.969.510	98	23.459.000	21.752.208	21.335.951	98
03.6	TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	384.000	1.047.600	1.040.358	99	330.000	916.250	904.566	99	323.000	675.000	628.966	93
03.7	MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	303.000	541.000	489.714	91	293.000	426.429	359.421	84	284.000	495.200	415.348	84
03.8	GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	124.000	128.000	120.785	94	131.000	139.000	122.053	88	131.000	105.500	62.731	59
03.9	TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	73.000	11.000	10.689	97	75.000	75.000	48.916	65	92.000	55.000	54.039	98
05	CARİ TRANSFERLER	38.036.252.000	43.231.100.085	43.199.979.300	100	49.466.709.000	56.799.642.699	56.795.562.098	100	59.315.567.000	45.315.358.279	43.607.428.656	96
05.1	GÖREV ZARARLARI	22.858.082.000	19.177.639.085	19.177.637.045	100	23.667.891.000	27.912.995.857	27.912.995.701	100	20.397.031.000	21.215.998.801	20.911.699.771	99
05.2	HAZİNE YARDIMLARI	15.160.728.000	24.036.728.000	24.005.648.853	100	25.784.268.000	28.857.846.842	28.857.845.984	100	38.902.055.000	24.091.094.199	22.689.089.711	94
05.3	KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.842.000	1.842.000	1.820.000	99	2.039.000	2.039.000	2.010.000	99	1.581.000	2.031.000	2.015.117	99
05.4	HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER						12.900.000	8.865.721	69	0	6.234.279	4.624.056	74
05.6	YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	15.600.000	14.891.000	14.873.402	100	12.511.000	13.861.000	13.844.692	100	14.900.000			
06	SERMAYE GİDERLERİ	26.175.000	28.334.163	19.326.295	68	38.060.000	47.067.243	25.482.945	54	38.060.000	59.206.675	34.240.855	58
06.1	MAMUL MAL ALIMLARI	4.785.000	8.865.000	7.692.410	87	4.535.000	6.441.000	5.221.773	81	4.670.000	5.735.000	1.972.336	34
06.3	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	4.850.000	8.480.000	7.099.858	84	3.530.000	3.257.000	1.649.954	51	3.450.000	3.450.000	740.305	21
06.5	GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ		2.251.179		0								
06.6	MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	3.335.000	1.705.000	507.121	30	1.775.000	1.260.000	1.019.475	81	1.195.000	1.209.000	946.845	78
06.7	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	1.275.000	1.896.984	1.663.562	88	3.990.000	3.172.000	3.030.965	96	10.985.000	13.804.684	13.527.436	98
06.9	DİĞER SERMAYE GİDERLERİ	11.930.000	5.136.000	2.363.345	46	24.230.000	32.937.243	14.560.779	44	17.760.000	35.007.991	17.053.932	49
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	107.739.000	119.379.000	114.582.629	96	115.630.000	113.067.000	105.866.664	94	121.879.000	118.116.863	70.361.413	60
07.1	YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	107.739.000	118.479.000	113.685.654	96	115.630.000	112.247.000	105.072.544	94	121.879.000	118.116.863	70.361.413	60
07.2	YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	0	900.000	896.975	100	0	820.000	794.120	97				
	Toplam	38.389.157.000	43.603.570.248	43.556.543.752	100	49.855.256.000	57.208.921.942	57.172.290.138	100	59.738.565.000	45.780.164.617	43.996.138.004	96

(*):Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanamadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminden alınan veriler dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

Tablo 27: Yıllar İtibarıyla Bütçe Giderlerinin Kurumsal Sınıflandırması

Birimler	2016			2017			2018(**)		
	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılısonu Harcama	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılısonu Harcama	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yılısonu Harcama(**)
Özel Kalem Müdürlüğü	10.060.000	11.181.000	11.045.156	10.090.000	10.850.000	10.785.623,16	11.392.000	8.315.900	8.114.148,19
İç Denetim Birim Başkanlığı	1.488.000	1.665.000	1.621.422	1.636.000	1.586.000	1.548.056,69	1.829.000	1.926.000	1.902.846,59
İş Teftiş Kurulu Başkanlığı	93.764.000	93.266.000	93.010.827	94.750.000	98.878.000	96.817.824,57	107.605.000	109.488.800	107.089.661,39
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	238.000	345.000	328.387	265.000	444.000	424.368,34	286.000	357.000	349.974,67
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	22.857.000	27.452.630	27.164.551	28.545.000	29.230.000	28.932.814,32	35.899.000	43.596.337	43.311.320,70
Personel Dairesi Başkanlığı	3.194.000	3.273.000	3.246.014	3.646.000	3.720.000	3.633.411,64	3.994.000	3.897.000	3.806.006,95
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	18.478.000	17.557.000	13.492.958	17.499.000	13.029.000	10.337.772,13	13.944.000	14.859.000	8.369.585,97
Strateji Geliştirme Başkanlığı (*)	38.114.958.000	43.321.813.675	43.289.730.233	49.560.727.000	56.879.501.778	56.876.480.182,10	59.394.418.000	45.406.512.000	43.680.926.924,59
Hukuk Müşavirliği	1.693.000	1.741.200	1.634.111	1.657.000	1.812.571	1.765.168,42	1.853.000	4.199.200	4.181.115,23
Yüksek Hakem Kurulu Başkanlığı	163.000	358.200	349.435	373.000	388.000	373.618,62	353.000	298.000	288.384,28
Çalışma Genel Müdürlüğü	29.744.000	30.396.243	26.973.956	32.757.000	53.048.243	27.593.886,63	36.788.000	59.557.070,2	37.983.819,2
Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü	10.254.000	9.973.000	9.441.625	14.023.000	13.685.000	13.326.808,71	11.384.000	11.672.000	11.562.139,97
Müşavirlikler	28.008.000	30.845.000	29.694.442	27.049.000	33.527.000	33.095.957,99	32.671.000	20.891.000	20.629.087,17
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü	22.050.000	21.473.000	21.066.117	22.953.000	27.159.000	27.109.531,04	24.217.000	26.786.000	26.701.654,92
İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürlüğü	9.375.000	9.306.000	9.249.893	10.233.000	10.223.200	9.926.420,46	11.342.000	11.976.000	11.757.227,6
AB ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı	16.165.000	14.725.500	10.411.151	20.153.000	16.880.000	15.414.555,8	41.088.000	37.946.063	11.673.013,27
Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	0	992.000	948.727	1.922.000	7.174.150	7.033.930,54	1.527.000	8.483.000	8.431.548,1
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi	6.668.000	7.206.800	7.134.748	6.978.000,00	7.786.000	7.690.206,85	7.975.000	9.404.246,68	9.059.495,48
Genel Toplam	38.389.157.000	43.603.570.248	43.556.543.752	49.855.256.000	57.208.921.942	57.172.290.138,01	59.738.565.000	45.780.164.617	43.996.138.004

(*) Strateji Geliştirme Başkanlığının toplam bütçesi 13.185.000-TL'dir. Kalan 45.393.327.000-TL ilgili kuruluşlara (SGK, İŞKUR, TODAİE) transfer edilmek üzere tefrik edilmiştir.

(**)Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanmadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminden alınan veriler dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

Tablo 28: 2018 Yılı Cari Bütçe Giderleri Sapma Nedenleri

Ekonomik Kodu		Açıklama	2018			Açıklama
			Toplam Ödenek	Bütçe Giderleri	Giderin Toplam Ödeneğe Oranı (%)	
I	II					
3	3	Yolluklar	15.056.700	12.963.240	86	Yaşanan küresel ekonomik gelişmeler nedeniyle; 09.11.2018 tarih ve 30590 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneği Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” gereğince, kısa çalışma ödeneği taleplerinin ivedilikle incelenmesi zorunluluğunun bulunması ve kısa çalışma ödeneğine ilişkin yapılan görevlendirme giderlerinin “İşsizlik Sigortası Fonu’ndan” karşılanması nedeniyle Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı’nın 03.3 Yolluklar harcama kaleminde bulunan ödeneğin tamamı kullanılmamıştır.
3	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	495.200	415.348	84	Toplam ödeneye göre yüzde 16 düzeyinde gerçekleşen sapmanın nedeni ise yıl içerisinde bakım onarım gerektirecek bir arızanın gerçekleşmemesidir.
3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	105.500	62.731	59	Toplam ödeneye göre gerçekleşen yüzde 41’lik sapmanın nedeni yıl içerisinde bakım onarım gerektirecek bir durumun gerçekleşmemesidir.
5	4	Hane Halkına Yapılan Transferler	6.234.279	4.264.056	74	Bakanlığımız Çalışma Genel Müdürlüğüne; kadınların istihdamını desteklemek ve çocuklara büyükanneleri ile birlikte büyüme imkânı sağlayarak kültür aktarımına destek olmak amacıyla hazırlanan "Kadın İstihdamının Desteklenmesi İçin Büyükanne Projesi" kapsamında yapılacak ödemeler için; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası, Abdi İbrahim İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş ile proje maliyetinin yarısını karşılayacakları konusunda protokol yapılmıştır. Söz konusu protokol kapsamında paydaşlardan gelen bağış ve yardımlar finansman tipi 8 (Şartlı Bağış ve Yardımlar) olan bu ekonomik koda kayıt edilmiştir. 2018 yılı Mart ayında projenin sona ermesi nedeniyle kalan 1.610.22,40 TL ödenek 2019 yılı bütçesine devredilmiştir.

Tablo 29: Yıllar İtibarıyla Bakanlık Bütçesinden Bağlı ve İlgili Kuruluşlara Aktarılan Transferler

Cari transferler	2016				2017				2018(*)			
	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yıl Sonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yıl Sonu Harcama	Harcama Oranı (%)	Bütçe Ödeneği	Toplam Ödenek	Yıl Sonu Harcama	Harcama Oranı (%)
TODAİE Hazine Yardımı (Maaş+Diğer Cari Gide.) 7163 Sayılı Kanun Madde 22/1 18.01.00.23-01.6.2.07-1-05.2	13.108.000	13.108.000	13.108.000	100,00	14.625.000	14.625.000	14.625.000	100,00	15.921.000	10.685.000	10.685.000	100,00
TODAİE Hazine Yardımı (Sermaye) ⁽¹⁾ 18.01.00.23-01.6.2.07-1-07.1	2.214.000	2.214.000	2.214.000	100,00	2.507.000	2.507.000	2.507.000	100,00	2.014.000	2.014.000	1.742.000	86,49
İŞKUR Hazine Yardımı (Maaş+Diğer Cari Gide.) 4904 Sayılı Kanun Madde 16/a 18.01.00.23-04.1.2.01-1-05.2	321.051.000	321.051.000	290.500.000	90,48	343.000.000	338.785.000	338.784.986	100,00	375.952.000	375.952.000	354.932.913	94,41
İŞKUR Hazine Yardımı (Sermaye) ⁽²⁾ 18.01.00.23-04.1.2.01-1-07.1	85.975.000	97.675.000	96.735.000	99,04	96.723.000	96.723.000	93.770.000	96,95	84.100.000	84.100.000	65.248.263	77,58
İŞKUR Hazine Yardımı (Avrupa Rehberlik Merkezi-Eğitim) 18.01.00.23-09.9.00-1-05.3	305.000	305.000	283.000	92,79	337.000	337.000	330.000	97,92	120.000	120.000	120.000	100,00
İşsizlik Sigortası Fonu 4447 Sayılı Kanun Madde 49 18.01.00.23-10.5.0.02-1-05.2	3.517.592.000	3.310.592.000	3.310.063.853	99,98	3.803.622.000	3.895.069.000	3.895.068.156	100,00	4.464.782.000	4.625.963.000	4.625.962.600	100,00
Emeklilik Sigortası Finansman Açığı 5502 Sayılı Kanun Madde 34 ⁽³⁾ 18.01.00.23-10.9.26-1-05.2	11.308.977.000	20.391.977.000	20.391.977.000	100,00	21.623.021.000	24.609.367.842	24.609.367.842	100,00	34.045.400.000	19.078.494.199	17.697.509.199	92,76
İşveren Prim İndirimi 5510 Sayılı Kanun Madde 81 18.01.00.23-10.9.9.49-1-05.1	13.040.754.000	11.753.863.204	11.753.863.204	100,00	15.300.915.000	17.535.361.377	17.535.361.377	100,00	17.561.569.000	17.561.569.000	17.288.202.629	98,44
Özel Sandıklar Prim İndirimi (5510 Sayılı Kanun ve 4857 Sayılı Kanun gereği 506 Sayılı Kanun Geçici 20 nci Maddesine Tabi Sandıklara İlişkin Teşvik Ödemeleri) (506 sayılı Kanunun geçici 20. maddesinde belirlenen sandıklar) 18.01.00.23-10.9.9.51-1-05.1	342.328.000	396.134.300	396.134.298	100,00	366.976.000	421.734.000	421.733.845	100,00	390.462.000	390.462.000	359.530.108	92,08
İşverene Aşgari Ücret Desteği 5510 Sayılı Kanunun Geçici 36 ncı Maddesi Kapsamında Yapılan Ödemeler	9.475.000.000	7.027.641.581	7.027.639.543	100,00	8.000.000.000	9.942.605.861	9.942.605.861	100,00	2.445.000.000	2.621.842.000	2.621.841.234	100,00
GENEL TOPLAM	28.632.304.000	36.286.919.504	36.254.878.355	99,91	49.551.726.000	56.870.409.699	56.867.448.685	99,99	59.385.320.000	45.393.327.000	43.667.899.745	96,20

(*)Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanmadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminden alınan veriler dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

Açıklamalar:

(1) TODAİE 703 sayılı KHK ile kapatıldığından ödeneğin tamamı harcanmamıştır.

(2) Tasarruf tedbirleri nedeniyle ödeneğin tamamı harcanmamıştır.

(3) Sosyal Güvenlik Kurumu 2018 yılı bütçesi hazırlanırken kullanılan verilere göre gelirin 312.211.000.000 TL, giderinin ise 346.256.000.000 TL olacağı ve finansman açığının ise 34.045.000.000 TL olacağı öngörülmüştür. Ancak 2018 yılında aşgari ücret seviyesinde beklenenin üzerinde artış olması ve SGK alacakları ile ilgili yapılandırmalardan dolayı SGK gelirlerinin tahmin edilenin üzerinde gerçekleşmesi sebebiyle finansman açığı da beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Tablo 30: Yatırım Projeleri Ödenekleri (Bin TL)

	Proje No / Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Aktarma			Devirli Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
				Kurum İçi		Ek Ödenek					
				Düşülen	Eklene						
DKİ-SOSYAL-İSTİHDAM VE ÇALIŞMA HAYATI SEKTÖRÜ	2018K16025 0 (2018- 2018) İKG.Gel.Op. Prog.Destek Projesi	Mülga Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı	27.179	3.762			23.417	0	0	İnsan Kayn. Gel. Op. Prog. (IPA I) kapsamında yürütülen projelerde süre uzatımı, faaliyetlerin sarkması, raporların doğrulamaya imkân verecek süre içinde iletilmemesi gibi nedenlerle 2017 yılı için öngörülen ödemelerin 2017 yılı sonrasına sarkma riski söz konusuydu. Bu durumda, sözleşmelerin tamamlanması için ihtiyaç duyulacak finansmanın tamamının faydalanıcı kurum tarafından karşılanması, bu kapsamda hem AB katkısı hem de TR katkısını göz önünde bulundurarak bütçe hazırlıklarının yapılması gerekmektedir. Bütçe Kanunu E cetvelinde Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı kapsamında yürütülen projelerden uygun harcama dönemi olan 31.12.2017 tarihi sonrasına sarkacak olanlar için gereken finansman ihtiyacının Operasyon Faydalanıcısı kurumun Ulusal Fon'a bu amaçla aktaracağı tutarlardan karşılanacağı belirtilmektedir. Bu kapsamda ayrılan ödenek Bakanlığımızın operasyon faydalanıcısı olduğu projeler için ihtiyaten ayrılmış, fakat tüm ödemeler 2017 yılı içerisinde tamamlandığından ödenek kullanılmamıştır.	
	2013K16015 0 (2013- 2018) Dezavantajlı Kişilerin İst.ve Sos.İçer.İyi. Proj.	Çalışma Genel Müdürlüğü	2.586				2.586	0	0	2018 yılında Bakanlığımız Mülga Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığından hibe ödemesi ile ilgili olarak aktarma talebi gelmediğinden ulusal katkı payı ödemesi yapılmamıştır.	

	Proje No /Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Aktarma		Ek Ödenek	Devirli Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
				Kurum İçi							
				Düşülen	Eklenen						
DKH-SOSYAL-İSTİHDAM VE ÇALIŞMA HAYATI SEKTÖRÜ	2011K160110 (2011-2018) ÇSGB e-Dönüşüm Projesi	Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	6.000					6.000	1.327	22	<p>Proje kapsamında;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Özel Kalem Müdürlüğünün ihtiyacına binaen donanım alımı, tablet ve dizüstü bilgisayar alımı gerçekleştirilmiştir. - Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğünün ek binaya taşınmasından dolayı Genel Müdürlüğün ihtiyacı olan Ağ Cihazları ve Güvenlik Kamera Sistemi Alımı gerçekleştirilmiştir. - Çalışma Genel Müdürlüğünün 2017 yılında talep etmiş olduğu sendika yetki ve ÇİBS projesi ödemeleri yapılarak 2018 yılında tamamlanmıştır. - Bakanlığımızın süresi dolan 27 adet yazılım/lisans, SSL, umbraco forms lisans, kod imzalama sertifikası vb. lisanslar güncellenmiştir. - 2017 yılında sözleşmesi yapılan Kamu-net faturaları(ttvpn), Proje Yönetim Danışmanlık ödemeleri yapılmıştır. - Sistem olarak açık kaynaklı veri tabanına geçiş yapıldığından Jira yazılım lisansı, jira eğitim danışmanlık ve PostgreSQL, Linux/Linux üzerine çalışan açık kaynak kodlu yazılım destek hizmeti alınmıştır. <p>Ancak tasarruf tedbirleri nedeniyle projenin uygulama ve harcama planında sapmalar meydana gelmiştir.</p>
	2018K160140 Mevsimlik Tarım İşleri Projesi II (METIP II) (2018-2018)	Çalışma Genel Müdürlüğü	13.000				17.413	30.413	15.529	51	<p>-Proje kapsamında; Bakanlıklar ve Diğer Merkezi İdare Kuruluşlarının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları Aracılığıyla Yapacakları İşlerin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar gereğince Bakanlık Makamının onayı ile Büyükşehir belediyesi olan Ankara, Eskişehir, Adana, Bursa, Konya, Ordu, Manisa illerine 29.991.391 TL ödenek tahsis edilmiştir. Bu ödeneğin 15.117.241 TL' si harcanmış olup kalan 14.874.150 TL ödeneğin 2019 yılına devredilmesi için gerekli yazışmalar yapılmıştır.</p> <p>-Ayrıca proje kapsamında e-METIP kurulumuna ilişkin 421.600 TL ödenek öngörülerek söz konusu kurulum için 412.142 TL ödenmiştir.</p>

	Proje No /Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Aktarma		Ek Ödenek	Devirli Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
				Kurum İçi							
				Düşülen	Eklenen						
DKH-SOSYAL-İSTİHDAM VE ÇALIŞMA HAYATI SEKTÖRÜ	2017K160100 Bilişim Altyapı Hizmetleri Projesi (2017-2019)	Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	2.725					2.725	970	35	Proje kapsamında; - Özel Kalem Müdürlüğünün ihtiyacı olan donanım alımı yapılmıştır. - Bakanlığımız çeşitli birimlerinin ihtiyacı olan data ucu çekilmiştir. - Strateji Geliştirme Başkanlığının yazısına binaen internet ödemeleri Başkanlığımızca yapılmıştır. - Süresi dolan ve yeni ihtiyaç hasıl olan kullanıcılar için Zaman Damgası, Nitelikli Elektronik Sertifika, VPN:/LOGON ve mini kart okuyucu alımı gerçekleştirilmiştir. - Çalışma Genel Müdürlüğünün ihtiyacı olan noktadan noktaya internet hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. - Bakanlığımız veri merkezi ve katlarda bulunan sistem odalarına V700 disk ihtiyacı, akü modülü, STS cihazı, klima vb. cihazların bakım onarımları yaptırılmıştır. - Kamu-net sözleşmesi yıllık olarak yenilenmiştir. Ancak tasarruf tedbirleri nedeniyle projenin uygulama ve harcama planında sapmalar meydana gelmiştir.
	2018K160030 İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programına Destek Projesi (2018-2021)	Mülga Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı	6.000					6.000	3.371	56	
	İESP SOP Ulusal Katkı Rezervi Projesi		2.500					2.500	0	0	Güney Marmara Kalkınma Ajansı'nın ulusal katkısı Bakanlığımız bütçesinden ödenecekti. Fakat bu proje henüz imzalanmadığından 2018 yılında herhangi bir harcama yapılmamıştır.

	Proje No /Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Aktarma			Devirli Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
				Kurum İçi		Ek Ödenek					
				Düşülen	Eklene						
DKH-SOSYAL-İSTİHDAM VE ÇALIŞMA HAYATI SEKTÖRÜ	İESP SOP Teknik Yardım Bileşeni Ulusal Katkı Ödemesi Projesi		3.500				3.500	3.371	96		
	2018K160080 İşyerinde Psikolojik Tacizle Mücadele Pol.nm Gel. Projesi (2018-2020)	Çalışma Genel Müdürlüğü	275				275	0	0	Tasarruf tedbirleri kapsamında iptal edilmiştir.	
	2018K160090 Kadın İstihdamının Desteklenmesine Yönelik Araştırma Projesi (2018-2019)	Çalışma Genel Müdürlüğü	300				300	0	0	Tasarruf tedbirleri kapsamında harcama yapılmamıştır (Proje dönemi 2019-2020 olarak yeniden belirlenmiştir).	
	2018K160110 Roman Vatandaşlarının İstihdamının Desteklenmesi Projesi (2018-2020)	Çalışma Genel Müdürlüğü	300				300	0	0	Tasarruf tedbirleri kapsamında harcama yapılmamıştır (Proje dönemi 2019-2021 olarak yeniden belirlenmiştir).	
	2018K160120 İşgücü Piyasasında Uyumsuz Eşleşme Analizi Projesi (2018-2019)	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi	300		197			497	464	93	

	Proje No /Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Aktarma			Devirli Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
				Kurum İçi		Ek Ödenek					
				Düşülen	Eklenen						
DKE-SOSYAL-İSTİHDAM VE ÇALIŞMA HAYATI SEKTÖRÜ	2018K160210 ÇASGEM'in Eğitim Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (2018-2019)	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi	100				100	100	100		
	2018K160020 (2018-2018) Muhtelif İşler	Muhtelif	15.000		3.565		18.565	15.792	85		
	TOPLAM		73.765	3.762	3.762		17.413	91.178	37.553	41	
KONUT SEKTÖRÜ	2018G000160 (2018-2018) Lojman Onarımı Projesi	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	60				60	59	98		
	SEKTÖRLER TOPLAMI		73.825	3.762	3.762		17.413	91.238	37.612	41	
	İŞKUR		84.100				84.100	65.248	77	Tasarruf tedbirleri kapsamında harcama yapılmamıştır.	
	TODAİE		2.014				2.014	1.742	69	TODAİE 703 sayılı KHK ile kapatıldığından ödeneğin tamamı harcanamamıştır.	
	İŞKUR-TODAİE TOPLAM		86.114				86.114	66.990	77		

	Proje No /Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Aktarma			Devirli Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
				Kurum İçi		Ek Ödenek					
				Düşülen	Eklene						
DÖNER SERMAYE	2015K160410 (2015-2019) İşçi Sağ. ve Güv.Alanında Araşt. ve Eğit. Projeleri	İSGGM/İSGÜM	6.041		2.159			8.200	4.956	60	
	İşyerlerinde İSG Farkındalığının Artırılması		4.741					4.741	3.413	72	06-09 Mayıs 2018 tarihleri arasında İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde 9. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Konferansı gerçekleştirilmiştir. Konferansın organizasyon ihalesini alan firmanın hakediş bedeli 3.413.000 TL olarak düzenlenmiş olup bu miktarda ödeme yapılmıştır.
	OSGB Hizmet Standartlarının İyileştirilmesi (HİSİP)		20					20	0	0	Proje kapsamında planlanan 2018 yılı faaliyetleri harcama yapılmasına ihtiyaç duyulmadan tamamlanmıştır.
	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma Projesi		550		750			1.300	604	46	Proje faaliyetlerinin gerçekleşme oranı % 95'dir. Projenin organizasyon işlerini alan yüklenicinin hakediş bedeline uygulanan cezai yaptırımlar, gerçekleşmeyen faaliyetlerin bedeli ve alınmasına ihtiyaç kalmayan tıbbi laboratuvar malzemeleri bedelleri nedeniyle harcama yüzdesi düşük görünmektedir.

	Proje No /Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Aktarma		Ek Ödenek	Devirli Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
				Kurum İçi							
				Düşülen	Eklene						
DÖNER SERMAYE	Güven Usta Karavanı		20		409			429	0	0	Kamuda 2018 yılında uygulanan tasarruf tedbirleri ve 2018 yılı proje faaliyetlerinin 2019 yılı proje faaliyetlerine dâhil edilmesi nedenleriyle harcama gerçekleştirilmemiştir.
	Sanal Gerçeklik		10					10	0	0	İSGÜM bünyesinde sanal gerçeklik merkezi kurulması faaliyetinin gönüllü STK'lar ile işbirliği içerisinde devam etmesi nedeniyle harcama gerçekleştirilememiştir.
	İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programını Geliştirme Projesi		700		1.000			1.700	939	55	İSG-KATİP programı ile ilgili çalışmalar TURKSAT ile imzalanan sözleşme kapsamında devam etmekte olup, 2018 yılı içerisinde planlanan faaliyetlerin %100'ü tamamlanmış ve sözleşmede belirtilen ödeme planı çerçevesinde 939.000 TL hakediş ödemesi gerçekleştirilmiştir.

	Proje No /Proje Adı	Birim	2018 Yılı Program Ödeneği	Aktarma			Devirli Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı	Sapma Nedenleri
				Kurum İçi		Ek Ödenek					
				Düşülen	Eklene						
DÖNER SERMAYE	2016K160130 (2016-2018) İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme ve Destek Projesi	İSGGM/İSGÜM	1.225		480		1.705	318	18		
	Kamuoyunda Kişisel Koruyucu Donanımların Piyasa Gözetimi ve Denetimi ile Ürün Güvenliği Konusunda Farkındalığın Artırılması		800				800	68	9	Proje faaliyetleri arasında yer alan bilişimle ilgili işlemler Bakanlığımız bünyesinde herhangi bir harcamaya ihtiyaç duyulmadan tamamlandığından harcama oranı düşük görünmektedir.	
	Üniversitelerin İSG Bölümlerinde İş Hijyeni Uygulama ve Tekniklerinin Müfredata Eklene ve Yaygınlaştırılması		230				230	71	31	Kamuda 2018 yılında uygulanan tasarruf tedbirleri kapsamında proje faaliyetlerinde azaltmaya gidilmiş olduğundan harcama bedeli düşük görünmektedir.	
	İş Hijyeni Laboratuvarların Geliştirilmesine Destek Projesi		195				195	82	42	Kamuda 2018 yılında uygulanan tasarruf tedbirleri kapsamında proje faaliyetlerinde azaltmaya gidilmiş olduğundan harcama bedeli düşük görünmektedir.	

DÖNER SERMAYE	İSGÜM Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) Test Cihazları Alımı Projesi		0		480			480	97	20	Proje fişinde yer alan güneş gözlüğü testlerinde kullanılacak olan Dioptri cihazı ile numune şartlandırma kabini kamuda 2018 yılında uygulanan tasarruf tedbirlerine uyum kapsamında idare tarafından satın alma sürecinden çıkarılmıştır. Bu bağlamda proje fişinde yer alan dört cihazdan ikisi (dioptri cihazı, numune şartlandırma kabini) alınmamış olduğundan harcama bedeli düşük görünmektedir.
	DÖNER SERMAYE TOPLAMI		7.266		2.639			9.905	5.274	53	
	GENEL TOPLAM		167.205	3.762	6.401		17.413	187.257	109.876	58	

(* Kesin hesap çalışmalarının devam etmesi nedeniyle 2018 yılı harcama rakamları kesinleşmemiş verilerdir.

Tablo 31: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Faaliyet Sonuçları

Kurum Kodu : 18.0				Adı : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI				Yılı : 2018			
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	
630			GİDERLER HESABI		43.999.626.944,19	600			GELİRLER HESABI		43.451.350,23
630	01		Personel Giderleri		212.086.738,46	600	01		Vergi Gelirleri		26.855.970,15
630	01	01	Memurlar		196.502.725,31	600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler		22.110.782,52
630	01	02	Sözleşmeli Personel		9.607.830,05	600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri		2.499.105,88
630	01	03	İşçiler		5.938.936,30	600	01	05	Damga Vergisi		2.246.081,75
630	01	04	Geçici Personel		37.246,80	600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		203.261,86
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		28.216.923,99	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri		30.515,45
630	02	01	Memurlar		25.559.316,78	600	03	06	Kira Gelirleri		172.746,41
630	02	02	Sözleşmeli Personel		1.356.791,85	600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		6.681.244,08
630	02	03	İşçiler		1.294.397,81	600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar		2.042.683,23
630	02	04	Geçici Personel		2.786,89	600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		1.694,92
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları		3.630,68	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla		4.636.865,93
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri		43.467.591,17	600	05		Diğer Gelirler		8.633.946,90
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları		3.960.021,72	600	05	01	Faiz Gelirleri		389.534,45
630	03	03	Yolluklar		14.126.823,02	600	05	03	Para Cezaları		493.458,90
630	03	04	Görev Giderleri		3.104.909,03	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler		7.750.953,55
630	03	05	Hizmet Alımları		21.254.455,97	600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		31.559,98
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri		621.677,91	600	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur		31.559,98
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım		303.902,82	600	25		Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel		1.045.367,26
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri		52.997,44	600	25	01	Gen BütKap Kamu İdBedelsiz Olarak Al Mali Olmayan VEİEd Gel		1.045.367,26
630	03	09	Tedavi ve Cenaze Giderleri		42.803,28	610			İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI		5.752.055,23
630	05		Cari Transferler		43.613.374.920,33	610	01		Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kay		5.744.880,72
630	05	01	Görev Zararları		20.911.699.770,99	610	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler		5.743.611,11
630	05	02	Hazine Yardımları		22.689.089.711,47	610	01	05	Damga Vergisi		1.269,61
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler		2.688.533,18	610	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kay		418,26
630	05	04	Hane Halkına Yapılan Transferler		9.896.904,69	610	03	05	Kurumlar Karları		0,00
630	07		Sermaye Transferleri		85.478.654,59	610	03	06	Kira Gelirleri		418,26
630	07	01	Yurtiçi Sermaye Transferleri		85.478.654,59	610	05		Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid		6.756,25
630	11		Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri		113.268,04	610	05	03	Para Cezaları		5.962,75
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Ku		96.568,12	610	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler		793,50
630	11	04	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimi		4.923,24						
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri		11.776,68						

Kurum Kodu : 18.0

Adı : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Yılı : 2018

Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	22.427,05				NET GELİR TOPLAMI :	37.699.295,00
630	12	01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklan	18.879,51					
630	12	05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	3.547,54					
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	1.815.503,45					
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	898.077,85					
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	61.017,65					
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	321,55					
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	315.750,36					
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiyeye Malzemeleri	145.715,41					
630	14	07	Yiyecek	178,42					
630	14	08	İçecek	1.516,57					
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	36.328,36					
630	14	13	Yedek Parçalar	67.464,69					
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	181.871,39					
630	14	17	Basıncılı Ekipmanlar	335,12					
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	106.930,08					
630	20		Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	8.228,52					
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	8.228,52					
630	25		Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	1.254.682,39					
630	25	01	Genel Bütçeye Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	1.254.682,39					
630	30		Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	13.482.623,74					
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	13.482.623,74					
630	99		Diğer Giderler	305.382,46					
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	305.382,46					

GİDERLER TOPLAMI : 43.999.626.944,19

GİDERLER TOPLAMI(A)	43.999.626.944,19				
GELİRLER TOPLAMI(B)	43.451.350,23				
İNDİRİM :İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)	5.752.055,23	NET GELİR (D= B- C)	37.699.295,00	FAALİYET SONUCU D- A	-43.961.927.649,19

(*)Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanamadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nden alınan veriler dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

Tablo 32: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2018 Yılı Bilançosu

Kurum Kodu : 18.0		Adı : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI		Yıl : 2018			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2018		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2018	
1 DÖNEN VARLIKLAR		20.477.796,99		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		1.686.363.440,88	
10 HAZIR DEĞERLER		7.798.128,92		32 FAALİYET BORÇLARI		1.672.261.305,42	
100 KASA HESABI		996,06		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		1.606.713,77	
102 BANKA HESABI		6.000.856,77		325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI		1.670.654.591,65	
104 PROJE ÖZEL HESABI		1.796.296,09		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		14.026.434,87	
12 FAALİYET ALACAKLARI		8.747,60		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		88.055,20	
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		7.130,00		333 EMANETLER HESABI		13.938.379,67	
128 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		1.617,60		36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		75.700,59	
14 DİĞER ALACAKLAR		371.682,37		361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		457,55	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		371.682,37		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İD ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI		75.243,04	
15 STOKLAR		2.189.326,39		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		2.818.320,09	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		2.189.326,39		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		2.818.320,09	
16 ÖN ÖDEMELER		10.109.911,71		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI		2.818.320,09	
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI		0,01		5 ÖZ KAYNAKLAR		42.637.329.163,63	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		10.109.911,70		50 NET DEĞER		-363.998.859,05	
2 DURAN VARLIKLAR		344.105.478,42		500 NET DEĞER HESABI		-363.998.859,05	
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		630.476,61		51 DEĞER HAREKETLERİ		202.124.465.861,13	
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER H		630.476,61		510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI		45.653.056.207,83	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		342.738.232,90		511 BİRİMLER ARASI İŞLEMLER HESABI		562.870,78	
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		8.196.796,00		519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI		156.470.846.782,52	
252 BİNALAR HESABI		332.822.305,92		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		1.751.596,64	
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		6.517.310,56		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		1.751.596,64	
254 TAŞITLAR HESABI		7.058.752,51		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-159.124.889.435,09	
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		39.323.258,32		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (		-159.124.889.435,09	
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-53.804.229,43		AKTİF TOPLAMI		364.583.275,41	
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		2.624.039,02		PASİF TOPLAMI		44.326.510.924,60	
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		736.543,91		Bilanço Dipnotları :			
260 HAKLAR HESABI		17.836.255,44		900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		1.507.070.233,59	
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-17.099.711,53		901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		-45.780.164.616,88	
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		225,00		902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI		44.273.094.383,29	
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		2.188.278,18					
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-2.188.053,18					

Kurum Kodu : 18.0	Adı : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	Yıl : 2018
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	275.861.550,28	
904 ÖDENEKLER HESABI	-44.273.094.383,29	
905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	43.997.232.833,01	
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.786.488,80	
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	1.786.488,80	
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	36.941.814,75	
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	36.941.814,75	
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	1.952.245,18	
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	1.952.245,18	

(*)Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2018 yılı dönem sonu işlemleri tamamlanamadığından Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nden alınan veriler dönem sonu işlemlerini kapsamamaktadır.

2. Temel Mali Tablolarına İlişkin Açıklamalar

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Harcamaların yılsonu ödeneğine oranı; personel giderlerinde %138,43, sosyal güvenlik kurumlarına yapılan devlet primi giderlerinde %142,55, mal ve hizmet alım giderlerinde %96,68, cari transferlerde %98,66, sermaye giderlerinde %44,22, sermaye transferlerinde %99,95 olarak gerçekleşmiştir.

Personel ile Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri tertiplerindeki harcamaların yılsonu ödeneğine göre sapmaları, bakanlığımız merkez ve taşra kuruluşlarında özel hizmet alımı yoluyla çalışmakta iken 696 sayılı KHK ile kadroya geçen personelin maaş ve prim ödemesinden kaynaklanmaktadır.

Sermaye giderleri tertibindeki ödeneklerden, yıl içerisinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığımıza yapılan aktarmalar ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına tahsis edilen ödeneklerden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle yatırımlardaki harcama yılsonu ödeneğine göre düşük düzeyde gerçekleşmiştir.

Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Harcamaların yılsonu ödeneğine oranı; personel giderlerinde %99,84, sosyal güvenlik kurumlarına yapılan devlet primi giderlerinde %99,71, mal ve hizmet alım giderlerinde %93,64, cari transferlerde %96,23, sermaye giderlerinde %58,13, sermaye transferlerinde %59,57 olarak gerçekleşmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Mülga ASPB, Sayıştayın dış denetimine tabidir. Bu raporun hazırlandığı tarih itibarıyla 2018 yılı için Bakanlığın Sayıştay tarafından sorguya alınmış harcaması veya ilama bağlanmış herhangi bir borcu bulunmamaktadır.

Bakanlığımız denetçileri tarafından Bakanlığa bağlı muhtelif il müdürlükleri ile kuruluşlar adına, kamu zararlarıyla ilgili düzenlenen 14 adet denetim raporuna ilişkin gerekli üst yönetici değerlendirme onayları alınarak, tahsilatın sağlanması için ilgili harcama birimlerine talimat yazıları yazılmıştır.

Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Mülga ÇSGB, Sayıştay Başkanlığının dış denetimine tabidir. 2018 yılında Bakanlığa, Sayıştay Başkanlığı tarafından bildirilmiş ilama bağlanmış herhangi bir borç bulunmamaktadır.

4. Diğer Hususlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) Sosyal Tesisleri

ÇASGEM Sosyal Tesis İşletmesinin 2017 yılı gelir toplamı 1.270.661,02 TL ve gider toplamı 1.262.205,53 TL'dir.

Tablo 33: ÇASGEM 2018 Yılı Mizanı (TL)

KURU	HESK	EK	EK	EK	EK	HE	HESADI	BORÇ	ALACAK
12	100	0	0	0	0	0	KASA HESABI	345.021,13	341.026,00
12	102	0	0	0	0	0	BANKA HESABI	1.782.452,84	1.587.887,83
12	103	0	0	0	0	0	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	1.251.776,97	1.292.522,40
12	109	0	0	0	0	0	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	470.585,88	385.300,75
12	120	0	0	0	0	0	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	534.601,62	487.752,82
12	127	0	0	0	0	0	DiĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	22.687,05	1.597,80
12	140	0	0	0	0	0	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	213,59	213,59
12	150	1	0	0	0	0	Kırtasiye Malzemeleri	11.664,07	2.227,77
12	150	2	0	0	0	0	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	19.427,37	7.861,98
12	150	4	0	0	0	0	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağları	300,31	300,31
12	150	5	0	0	0	0	Temizleme Ekipmanları	39.469,60	19.588,48
12	150	6	0	0	0	0	İçecek, Metuşat ve Tuhanıye Malzemeleri	10.615,45	8.252,95
12	150	7	0	0	0	0	İçecek	377.086,82	354.025,30
12	150	8	0	0	0	0	İçecek	50.476,06	38.890,07
12	150	12	0	0	0	0	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.571,66	1.162,20
12	150	13	0	0	0	0	Yedek Parçalar	3.655,63	2.388,89
12	150	99	0	0	0	0	Diğ er Tüketim Amaçlı Malzemeler	250,00	250,00
12	160	0	0	0	0	0	İŞ AVANSI VE KREDİLERİ HESABI	6.200,00	6.200,00
12	253	2	0	0	0	0	Makinele r	1.914,42	
12	253	3	0	0	0	0	Cihazlar ve Aletler	113.178,64	
12	255	1	0	0	0	0	Döğeme ve Metuşat	32.424,85	
12	255	2	0	0	0	0	Büro Makineleri	122.266,77	2.655,39
12	255	03	0	0	0	0	Mobilyalar	154.113,76	
12	255	04	0	0	0	0	Beslenme, Gıda ve Mutfak Demirbaşları	16.024,72	
12	255	09	0	0	0	0	Spor Amaçlı Kullanılan Demirbaşlar	3.064,94	
12	255	10	0	0	0	0	Güvenlik, Kontrol ve Tedbir Amaçlı Demirbaşlar	9.140,28	
12	257	3	2	0	0	0	Makinele r		1.914,42
12	257	03	3	0	0	0	Cihazlar ve Aletler		113.178,64
12	257	05	1	0	0	0	Döğeme ve Metuşat		32.424,85
12	257	05	2	0	0	0	Büro Makineleri	2.655,39	122.266,77
12	257	5	03	0	0	0	Mobilyalar		154.113,76
12	257	5	04	0	0	0	Beslenme, Gıda ve Mutfak Demirbaşları		16.024,72
12	257	5	09	0	0	0	Spor Amaçlı Kullanılan Demirbaşlar		3.064,94
12	257	5	10	0	0	0	Güvenlik, Kontrol ve Tedbir Amaçlı Demirbaşlar		9.140,28
12	329	0	0	0	0	0	Diğ ER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	663.382,39	701.145,77
12	360	0	0	0	0	0	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	45.913,94	50.818,62
12	361	0	0	0	0	0	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	168.107,70	182.013,63
12	500	1	0	0	0	0	Diğ er Denge Kayıtları		162.653,43
12	500	2	0	0	0	0	Yarıllık Envanter		26.876,80
12	500	3	0	0	0	0	Borç Envanteri		
12	500	9	0	0	0	0	Geçmiş Dönem Faaliyet Sonuçlarından Aktarılanlar		81.130,05
12	570	1	0	0	0	0	N-1 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		
12	570	2	0	0	0	0	N-2 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		263.064,48
12	570	3	0	0	0	0	N-3 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		
12	570	4	0	0	0	0	N-4 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		43.460,23
12	570	5	0	0	0	0	N-5 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		
12	570	6	0	0	0	0	N-6 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları	81.130,05	81.130,05
12	580	1	0	0	0	0	N-1 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları	119.468,61	
12	580	2	0	0	0	0	N-2 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları		
12	580	3	0	0	0	0	N-3 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları	79.157,18	
12	580	4	0	0	0	0	N-4 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları		
12	580	5	0	0	0	0	N-5 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları	52.781,77	
12	590	0	0	0	0	0	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		
12	591	0	0	0	0	0	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	119.468,61	119.468,61
12	600	3	1	2	36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri		1.269.056,22
12	600	5	9	1	99		Yukarıda Tanımlanmayan Diğ er Çeşitli Gelirler		1.604,80
12	630	1	1	9	1		Diğ er Personel Giderleri	557.238,93	
12	630	3	1	2	1		Gıda Ürünleri İçecekler ve Tütün Alımları	400.777,09	
12	630	3	2	1	1		Kırtasiye Alımları	2.227,77	
12	630	3	2	2	1		Su Alımları	39.913,68	
12	630	3	2	2	2		Temizlik Malzemesi Alımları	19.888,77	
12	630	3	2	3	1		Yakacak Alımları	63.458,72	
12	630	3	2	5	1		İçecek Alımları	4.972,65	
12	630	3	4	3	1		Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	770,70	
12	630	3	4	2	90		Diğ er Yasal Giderler	119.921,63	
12	630	3	5	2	2		Telef on Abonelik ve Kullanım Ücretleri	3.730,55	
12	630	3	7	1	3		Avadanlık ve Yedek Parça Alımları	3.801,09	
12	630	3	8	3	1		Sosyal Tesis Bakım ve Onarımı Giderleri	1.062,00	
12	630	99	99	0	0		Yukarıda Tanımlanmayan Diğ er Giderler	44.441,95	
							TOPLAM	7.974.255,60	7.974.255,60
							2018 YILI 600 GELİR TOPLAMI		1.270.661,02
							2018 YILI 630 GİDER TOPLAMI		1.262.205,53
							2018 YILI GELİR GİDER FARKI		8.455,49

Çocuk Gündüz Bakımevi ve Kulübü Birimi

Çocuk Bakımevimiz 2-5 yaş grubu ve ilköğretim grubuna hitap etmekte olup, 2018 yılında 2 adet 3 yaş, 2 adet 4 yaş, 3 adet 5 yaş 1 adet 6 yaş anasınıfı grubu bulunmaktadır. İlköğretim etüt grubu olmak üzere toplam 99 çocuğa hizmet verilmektedir.

Kreş ve Gündüz Bakımevimiz, 1 Müdür (Çocuk Gelişimcisi), 1 Diyetisyen, 1 Hemşire, 1 Muhasebe Memuru, 1 Eğitim Koordinatörü, 8 Kreş Öğretmeni, 1 Etüt Öğretmeni, 1 Bakıcı Anne, 3 temizlik ve mutfak elemanı olmak üzere toplam 18 personel ile çalışmalarını yürütmektedir.

2018 yılına ilişkin kreş ve gündüz bakımevi gelir ve giderleri Tablo 34’te gösterilmiştir.

Tablo 34: Kreş ve Gündüz Bakımevi 2018 Yılı Mizanı (TL)

KURU	HESK	EKE	EKE	EKE	EKE	HE	HESABI	BORÇ	ALACAK
12	100	0	0	0	0		KASA HESABI	105.026,01	99.650,99
12	102	0	0	0	0		BANKA HESABI	433.451,15	421.800,93
12	472	0	0	0	0		KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI		65.544,57
12	500	1	0	0	0		Diğer Denge Kayıtları	88.249,11	
12	500	9	0	0	0		Geçmiş Dönem Faaliyet Sonuçlarından Aktarılanlar		5.768,21
12	570	1	0	0	0		N-1 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		35.004,43
12	570	4	0	0	0		N-4 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		2.360,52
12	570	5	0	0	0		N-5 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		21.555,14
12	580	2	0	0	0		N-2 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları	26.319,32	
12	580	3	0	0	0		N-3 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları	3.364,55	
12	580	4	0	0	0		N-4 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları		
12	580	5	0	0	0		N-5 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları		
12	590	0	0	0	0		DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	35.004,43	35.004,43
12	591	0	0	0	0		DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		
12	600	3	1	2	53		Eğitim Hizmetlerine İlişkin Gelirler		481.580,24
12	600	5	1	9	3		Mevduat Faizleri		7.538,74
12	630	1	1	9	1		Diğer Personel Giderleri	191.583,52	
12	630	2	5	6	1		Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	79.301,73	
12	630	3	2	1	1		Kırtasiye Alımları	23.731,28	
12	630	3	2	2	2		Temizlik Malzemesi Alımları	13.195,63	
12	630	3	2	3	90		Diğer Enerji Alımları	575,00	
12	630	3	2	4	1		Yiyecek Alımları	102.788,69	
12	630	3	2	6	2		Tıbbi Malzeme ve İlaç Alımları	1.708,40	
12	630	3	4	3	1		Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	19.052,51	
12	630	3	4	3	90		Diğer Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	841,71	
12	630	3	5	1	90		Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	2.620,00	
12	630	3	5	9	3		Kurslara Katılma Giderleri	2.320,00	
12	630	3	5	9	90		Diğer Hizmet Alımları	9.361,52	
12	630	3	7	1	90		Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	31.213,69	
12	630	99	99	0	0		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	6.099,95	
							TOPLAM	1.175.808,20	1.175.808,20
2018 YILI 600 GELİR TOPLAMI									489.118,98
2018 YILI 630 GİDER TOPLAMI									484.393,63
2018 YILI GELİR GİDER FARKI									4.725,35

Yemekhane

Yemekhanemizin öğle yemeği hizmetinden yaklaşık 1.100 personel faydalanmakta olup, yemek hazırlanması için gerekli bütün gıda ve ihtiyaç malzemeleri 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde temin edilmekte, hijyenik koşullara uygunluğu kontrol edilerek teslim alınmaktadır.

Tablo 35: Yemekhane 2018 Yılı Mizanı (TL)

KURU	HESK	EK	EK	EK	EK	HE	HESADI	BORÇ	ALACAK
12	100	0	0	0	0		KASA HESABI	96.738,48	96.738,48
12	102	0	0	0	0		BANKA HESABI	2.560.430,52	2.005.689,65
12	500	9	0	0	0		Geçmiş Dönem Faaliyet Sonuçlarından Aktarılanlar		187.315,67
12	570	2	0	0	0		N-2 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		8.258,66
12	570	3	0	0	0		N-3 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		
12	570	4	0	0	0		N-4 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		
12	570	5	0	0	0		N-5 Yılına Ait Olumlu Faaliyet Sonuçları		111.553,43
12	580	1	0	0	0		N-1 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları	113.147,19	
12	580	2	0	0	0		N-2 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları		
12	580	3	0	0	0		N-3 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları	85.633,10	
12	580	4	0	0	0		N-4 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları	48.154,65	
12	580	5	0	0	0		N-5 Yılına Ait Olumsuz Faaliyet Sonuçları		
12	590	0	0	0	0		DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		
12	591	0	0	0	0		DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	113.147,19	113.147,19
12	600	3	1	2	36		Sosyal Tesis İşletme Gelirleri		1.637.230,94
12	600	4	2	1	99		Cari nitelikli diğer işler için genel bütçeden alınan		1.267.000,00
12	630	3	1	9	1		Diğer Mal ve Malzeme Alımları	22.299,32	
12	630	3	2	2	1		Su Alımları	60.940,95	
12	630	3	2	2	2		Temizlik Malzemesi Alımları	59.000,00	
12	630	3	2	4	1		Yiyecek Alımları	2.014.323,51	
12	630	3	2	5	1		Giyecek Alımları	11.172,24	
12	630	3	2	9	90		Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	18.835,17	
12	630	3	4	3	1		Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	44.365,24	
12	630	3	5	9	90		Diğer Hizmet Alımları	80.406,03	
12	630	3	7	1	90		Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	18.644,34	
12	630	3	7	2	1		Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	26.453,76	
12	630	3	7	3	2		Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	18.098,70	
12	630	99	99	0	0		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	35.143,63	
							TOPLAM	5.426.934,02	5.426.934,02
2018 YILI 600 GELİR TOPLAMI									2.904.230,94
2018 YILI 630 GİDER TOPLAMI									2.409.682,89
2018 YILI GELİR GİDER FARKI									494.548,05

Döner Sermaye İşletmeleri

ÇASGEM Döner Sermaye İşletmesi

ÇASGEM Döner Sermaye İşletmesinin sermayesi, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenekler, aynı yardımlar, döner sermaye faaliyetlerinden elde edilecek kârlar, bağış ve yardımlardan oluşmaktadır.

Gelirleri

İşletmenin gelirleri ÇASGEM Döner Sermaye Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde belirtilen faaliyetlerinden elde edilen gelirler, bağışlar ve diğer gelirlerden oluşmaktadır. İşletmede 2018 yılı faaliyetleriyle 793.261,15 TL toplam gelir kaydedilmiştir.

Tablo 36: Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gelir Dağılımı (TL)

01.01.2018 - 31.12.2018 Yılı Gelirleri	
Gelir Kalemi	Gelir
Eğiticilerin Eğitimi	104.700
Diğer Eğitimler	5.650
Bireysel Ateks (Patlamadan Korunma Doküman Hazırlama Eğit.)	35.750
Kurumsal Ateks (Patlamadan Korunma Doküman Hazırlama Eğit.)	8.500
Az Tehlikeli Sınıflarda İSG Eğitimi	141.990
Çok Tehlikeli Sınıflarda İSG Eğitimi	8.500
Temel İlk Yardım ve Güncelleme Eğitimleri	14.850
İş Sağlığı ve Güvenliği Kurul Üyeleri Eğitimi	5.000
Çalışma Hayatında Müşteri İlişkileri Eğitimi	2.000
Çalışan Odaklı Sürdürülebilir İSG Eğitimi	27.000
PCM Proje Döngüsü Eğitimi	3.500
Müzakere ve İkna Teknikleri Eğitimi	2.000
İşyerinde Davranış ve Protokol Kuralları	46.000
Sunum Teknikleri ve İçerik Tasarımı	60.000
Risk Değerlendirme Eğitimi	8.500
Takım Çalışması	2.000
Makine Emniyeti Risk Değerlendirme Eğitimi	6.000
Temel Seviyede Yangın Güvenliği Eğitimi	14.250
Yaşama Hatları Kurulum Eğitimi	16.000
Kişilerarası İlişkiler ve Etkili İletişim	6.000
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Eğitimi	2.000
Stres Yönetimi	2.000
Kişisel Koruyucu ve Donanımları Eğitimi	8.000
İnşaatlarda Sağlık Güvenlik Planı Hazırlama Eğitimi	9.000
Tehlike ve İşletilebilirlik Çalışması	9.500
Patlayıcı Ortamlarda Tamiri Montajı Eğitimi	14.000
Hata Modu ve Etki Analizi Eğitimi	4.500
Kimyasallarla Güvenli Çalışma Eğitimi	6.000

Beden Dili Eğitimi	2.000
Yaratıcı Düşünme ve Yeni Fikirler Eğitimi	2.000
Kurumsal İleri Düzey İSG Eğitimi	90.000
Hitabet Sanatı	2.000
Acil Durum Eylem Planlama	23.700
Basınçlı Kaplar ve Gaz Tüpleriyle Güvenli Çalışma Eğitimi	4.500
Kapalı Alanlarda Güvenli Çalışma	4.000
İş Sağlığı ve Güvenliği Belgelendirme Eğitimi	66.491,13
Faiz Gelirleri	21.439,02
Diğer Olağan Gelir ve Karlar	3.439,14
Diğer Olağan Dışı Gelir ve Karlar	501,86
Genel Toplam	793.261,15

Giderleri

İşletmede 2018 yılı gider toplamı 677.104,76 TL olup dağılımı Tablo 37'de yer almaktadır.

Tablo 37: Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gider Dağılımı

01.01.2018 -31.12.2018 Yılı Giderleri	
Gider Kalemi	Gider
Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler (Eğitici)	125.564,54
Yurt İçi Geçici Görev Yollukları	18.111,52
Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları Giderleri	63.268,42
Taşıt Kiralaması Giderleri	28.200
Cari Transferler	126.921,79
Personel Giderleri	79.883,46
Demirbaş Alımları	37.910,54
Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri	19.500
Görev Giderleri	2.353
Yemek Hizmeti İkram Giderleri	52.631,50
Yiyecek, İçecek Yem Alımları	9.722,49
Enerji Alımları	59.440,83
Su Alımları	27.057,52
Bakım Onarım Giderleri	696
Diğer Fikri Hak Alımları	9.000
Haberleşme Giderleri	13.539,15
Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	3.304
Genel Toplam	677.104,76

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, İSG Döner Sermaye İşletmesi

Döner Sermaye İşletmesi Gelirler

Tablo 38: 2018 Mali Yılı İSGGM İSG Döner Sermaye İşletmesi Gerçekleşen Gelirler (TL)

Bölüm	Gelir Çeşitleri	2018 Bütçesi Gelir Toplamları
600	Yurtiçi Satışlar	29.238.147,79
602	Diğer Gelirler	0,01
642	Faiz Gelirleri	1.531.915,91
649	Diğer Olağan Gelir ve Kârlar	21.136,32
671	Önceki Dönem Gelir ve Kârlar	72.127,31
679	Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar	183.111,01
	Genel Toplam	31.046.438,35

Döner Sermaye İşletmesi Giderler

Tablo 39: 2018 Mali Yılı İSGGM İSG Döner Sermaye İşletmesi Gerçekleşen Giderler (TL)

Bölüm	Gider Çeşitleri	2018 Bütçesi Gider Toplamları
610	Satıştan İadeler	33.017,50
659	Diğer Olağan Gider ve Zararlar	0,45
770	Genel Yönetim Giderleri	16.725.800,68
681	Önceki Dönem Gider ve Zararlar	0,00
689	Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	0,02
691	Dönem Karı Vergi ve Diğ. Yasal Yük. Karşılığı	3.143.845,37
	Genel Toplam	19.902.664,02

Tablo 40: 2018 Mali Yılı İSGGM İSG Döner Sermaye İşletmesi Net Kâr (TL)

590	Dönem Net Kârı	11.143.774,33
-----	----------------	---------------

Genel Üretim Harcamaları

Bakanlığımız merkez binasının genel üretim harcamaları ile personel başına düşen ortalama harcama miktarları yıllar itibarıyla aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 41: Harcama Türüne Göre Harcama Miktarları (TL)

Harcama Türü	2016		2017		2018	
	Toplam Harcama Miktarı	Personel Başına Düşen Ortalama Harcama Miktarı	Toplam Harcama Miktarı	Personel Başına Düşen Ortalama Harcama Miktarı	Toplam Harcama Miktarı	Personel Başına Düşen Ortalama Harcama Miktarı
Elektrik (**)	763.290,92	458,43	894.456,95	518,23	1.452.378,55	874,93
Su	350.921,77	210,76	351.173,98	203,46	502.268,26	302,57
Doğalgaz	471.329,86	283,08	802.899,54	465,18	634.899,99	382,47
Temizlik	3.507.281,29	2.106,48	3.717.476,77	2.153,81	1.306.391,03	786,98
Güvenlik	1.952.092,21	1.172,43	2.333.746,90	1.352,11	858.653,63	517,26
Telefon (***)	195.914,02	117,67	189.062,01	109,54	218.412,36	131,57
İnternet	453.613,00	272,44	760.769,00	440,77	775.551,00	467,20
Ulaşım (*)	4.914.273,88	2.951,52	5.792.150,64	3.355,82	7.131.177,15	4295,89
Toplam	12.608.716,95	7.572,81	14.841.735,79	8.598,92	12.879.731,97	7.758,87

Not: Bakanlığımız emek merkez binasında çalışan personel sayısı; 2016 yılında 1.665, 2017 yılında 1.726 ve 2018 yılında 1.660'dır.

Açıklama: Taşeron olarak çalışan temizlik ve güvenlik personeli 1 Nisan 2018 tarihinde kadroya geçmiştir.

(*): Ulaşım harcamalarına AB Koordinasyon Daire Başkanlığı'nın harcamaları da dahildir.

(**): Elektrik harcamalarına Ek Hizmet binasının harcamaları da dahildir.

(***): Telefon harcamalarına İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına ait diğer telefon görüşmeleri (cep) de dahildir.

Bakanlığımız emek merkez binasındaki genel üretim harcamaları;

2016 yılında 12.608.716,95 TL, 2017 yılında 14.841.735,79 TL ve 2018 yılında 12.879.731,97 TL'dir.

Personel başına düşen ortalama harcama miktarları;

2016 yılında 7.572,81 TL, 2017 yılında 8.598,92 TL ve 2018 yılında 7.758,87 TL'dir.

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Eğitim Programları

- **Aile Eğitim Programı (AEP):** Bu program; aile üyesi bireylerin çağın gerektirdiği temel aile yaşam becerilerine yönelik bilgi, beceri ve tutumları kapsamlı olarak edinebilmeleri için gündelik yaşamın bütününe kuşatan eğitim ve iletişim, hukuk, iktisat, medya ve sağlık alanlarında olmak üzere 28 modülden oluşmaktadır. Eğitim; STK'lar, kültür merkezleri, kamu kurum ve kuruluşları, okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde eğitim veren kurumlar, yaygın eğitim kurumları, yükseköğretim kurumları, dinî kurumlar, sağlık kuruluşları, özel işletmeler, özel kurslar, psikolojik danışma ve terapi merkezleri, yerel yönetimler, meslek odaları, birlik, sendika, kooperatif vb. kuruluşlar tarafından verilebilmektedir. Türkiye genelinde formatörlerimiz ve eğiticilerimiz aracılığıyla halka yönelik eğitimlerimiz devam etmektedir.

AEP eğitici eğitimleri ve halk eğitimleri 2013 yılından itibaren devam etmektedir. Bu doğrultuda, 2018 yılında 313 kişiye eğitici eğitimi, 464.139 kişiye de halk eğitimi verilmiştir. Toplamda ise 8.898 kişiye eğitici eğitimi, 1.380.138 kişiye de halk eğitimi verilmiştir.

AEP kapsamında ihtiyaç odaklı farklı eğitim paketleri de oluşturulmuştur. Sosyoekonomik düzeyi düşük ve sokakta risk altındaki çocukların ailelerine yönelik "Çocuk Yetiştirmede Temel Beceriler Eğitim Paketi" hazırlanmıştır. Ayrıca öncelikle halen kurum bakımı altında olan ve kurum bakımından ayrılan gençler olmak üzere tüm gençlerin iletişim becerilerini artırmak ve çalışma hayatına uyumlarını sağlamak amacıyla "Yaşam Becerileri I, II ile Çalışma Hayatı ve Hukuk" adlı eğitim paketi geliştirilmiştir.

- **Evlilik Öncesi Eğitim Programı:** Program ile evlilik çağına gelmiş ve aile kurmak için bir araya gelen çiftlerin evlilik hayatına hazırlanmaları amaçlanmaktadır. Evlilik uyumunda, eşlerin evlilik öncesi hazırlığının ve evlilik problemleri henüz ortaya çıkmadan eğitim almalarının önemi bütün dünyada bilimsel çalışmalarla da ortaya konulmaktadır. Evlilik Öncesi Eğitim Programı sadece evlenmek üzere gelen çiftlere değil, silahlı altındaki er ve erbaşlara, polis okulları ve üniversitelerin son sınıf öğrencilerine de verilmektedir.

"Evlilik Öncesi Eğitim 2017-2018 Yaygınlaştırma Projesi" ile boşanmaların yüksek olduğu iller öncelikli olmak üzere 81 ilde valiler, belediye başkanları, muhtarlar, dini liderler ve kanaat önderlerinin katılımıyla evlilik öncesi eğitimlerin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. İlk aşaması 9 ilde 2017 yılında tamamlanan Projenin 2. aşaması kapsamında ilave 13 il müdürlüğünden (Kocaeli, İzmir, İstanbul, Erzurum, Van, Muğla, Ordu, Bursa, Samsun, Balıkesir, Tekirdağ, Zonguldak, Manisa) gelen İl Müdür Yardımcıları ve İl Formatörleri ile 29 Mart 2018 tarihinde İzmir'de istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Evlilik çağına gelmiş tüm gençlere ulaştırılması amacıyla proje kapsamında hazırlanan 14.000 adet "Evlilik Öncesi Eğitim El Rehberi" kitabının 13 ilde dağıtımı yapılmıştır.

Danışmanlık Hizmetleri

- **Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı:** Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmeti almak için başvuru yapan ailelere boşanma öncesi ve esnasında; aile içi iletişim becerilerini

kazandırmak, çatışmaların yapıcı bir şekilde çözülmesi ve aile içi destek, psikiyatrik rahatsızlığı olduğu düşünülen bireylerin sağlık tedavilerinin yaptırılması için sağlık kuruluşlarına yönlendirmek, aile içi iletişim sorunları nedeniyle boşanma noktasına gelen ailelerin aile ilişkilerinin yeniden yapılandırılması sürecinde aynı zamanda çocuklarıyla ilgili yaşadıkları sorunların çözümü yönünde danışmanlık yapmak gibi hizmetler sunulmaktadır.

2018 yılı içerisinde ise (boşanma öncesi, boşanma esnası, boşanma sonrası danışmanlık, aile danışmanlığı ve bireysel danışmanlık olmak üzere) toplam 11.308 başvuruya hizmet verilmiştir.

- **Özel Aile Danışma Merkezleri:** Ülkemizdeki mevcut aile danışmanlığı hizmetlerinin belirli standartlara ulaştırılması için temel kriterler ve çalışma esaslarının belirlenmesi amacıyla Gerçek Kişiler ve Özel Hukuk Tüzel Kişileri İle Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılacak Aile Danışma Merkezleri Yönetmeliği hazırlanmış ve 04.09.2012 tarihli ve 28401 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Aile Danışmanlığı hizmetinin özelde ve kamuda standart hale getirilmesi hususunda yapılan çalışmalar devam etmektedir.

Afet ve Acil Durumlarda Psikososyal Destek Çalışmaları

Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği ile Psikososyal Destek Hizmet Grubunun ana çözüm ortaklığı görevi Bakanlığımıza verilmiştir. Bakanlığımız tarafından “Ulusal Düzey Psikososyal Destek Hizmet Grubu Planı” hazırlanmış ve Başbakanlık tarafından 2015 yılında onaylanmıştır. Ulusal plan çalışmaları Bakanlığımız bünyesinde alanında uzman kişiler ve akademisyenlerden oluşturulan çalışma grubu ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca AFAD Başkanlığı tarafından afet ve acil durumlara ilgili mevcut mevzuatın geliştirilmesi ve revize edilmesine yönelik başlatılan çalışmaya psikososyal destek hizmet grubu koordinasyonundan sorumlu ana çözüm ortağı olarak katılım sağlanmıştır. “Afet ve Acil Durumlarda Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği” ile “Türkiye Afet Müdahale Planı”nda revize edilmesi gereken bölümlere ilişkin destek çözüm ortaklarımızın da (MEB, Sağlık Bakanlığı, AFAD) görüş ve önerileri alınarak AFAD Başkanlığına sunulmuştur.

- **Psikososyal Destek Hizmetlerinin Standartlaştırılması ve Güçlendirilmesi:** Afet riskini azaltma faaliyetleri kapsamında afet ve acil durumlarda, uzayan kriz dönemlerinde afetten etkilenen birey, aile ve toplumun psikososyal sağlığını korumak ve desteklemek için sunulan psikososyal destek hizmetlerinin standartlaştırılması ve güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda;

2018 yılında UNICEF ile işbirliği içerisinde;

- Afet ve Acil durumlarda Psikososyal Destek Hizmetleri Temel Eğitim Programı Eğitici El kitabı hazırlanmıştır. Eğitimci kitabı, psikososyal müdahaleler ve temel ilkeleri, psikolojik ilk yardım, travma, yas, toplumun harekete geçirilmesi ve katılım, psikoeğitim, çalışana destek vb. konuları içermektedir.
- Ayrıca afet ve acil durumlarda sahada görev alacak psikososyal müdahale ekipleri için “Afet ve Acil Durumlarda Psikososyal Destek Hizmetleri Saha Çalışanları El Rehberi” kitabı hazırlanmıştır.

- Psikososyal Destek Hizmetlerinin Standartlaştırılması ve Güçlendirilmesi kapsamında; Temel Düzey Müdahale, İleri Düzey Müdahale, Eğitici Eğitimi ve Süpervizyon Eğitimi olmak üzere dört aşamalı ülke genelinde kullanılacak standart eğitim programı oluşturulmuştur. 2018 yılında Temel Düzey Müdahale eğitimi ile İleri Düzey Müdahale eğitimlerine başlanmış olup toplam 193 meslek elemanı bu eğitimleri almıştır.
- Afet ve Acil Durumlarda Psikososyal Destek veren Meslek Elemanlarının Kapasitelerini geliştirmek amacıyla Materyal (Saha Çalışma Rehberi, çalışana destek rehberi el kitapçığı), çocuklara ve ailelere yönelik ise broşürler geliştirilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

- Afet ve acil durumlarda psikososyal müdahale de bulunacak merkez, yerel ve destek çözüm ortaklarının meslek elemanlarının kapasitenin güçlendirilmesi: Uluslararası alanda psikososyal destek hizmetleri eğitimleri ile deneyimlerini görmek ve kapasiteyi güçlendirmek amacıyla Türk Kızılay Derneği ile bu kapsamda işbirliği yapılmıştır.

- Afet ve acil durumlarda psikososyal müdahale hizmetinde kullanılacak lojistik kapasitenin güçlendirilmesi: Olası afet ve acil durumlarda psikososyal destek hizmet grubunun sahada kullanacağı malzemelere (mont, mont içi polar, yekek, çadır ve kempet) ilişkin çalışmalar yapılmıştır.

İl Müdürlüklerimiz tarafından 2018 yılında 16 Afet ve Acil durum olayında 267 meslek elemanı ile 1.319 hanede psikososyal destek çalışması yürütülmüştür.

- Geçici Koruma Statüsündeki Suriye Vatandaşlarına İlişkin Psikososyal Destek Çalışmaları:

İl müdürlüklerimiz geçici koruma statüsündeki Suriyelilerin yaşadıkları travma, kayıplar, yas süreci ve stres gibi psikolojik durumların tespiti ve normal hayata dönmelerine yönelik sosyal hizmet ve sosyal yardım sağlamaktadır. Psikososyal destek hizmetleri geçici barınma merkezinde ve geçici barınma merkezleri dışında il müdürlükleri ile Sosyal Hizmet Merkezleri aracılığıyla sunulmaktadır. Ayrıca geçici koruma statüsündeki Suriyelilere yönelik Alo 183 ve Alo 144 çağrı hatları ile Türkçe ve Arapça dillerinde sosyal, psikolojik, hukuki ve ekonomik alanlarda danışmanlık ve rehberlik desteği verilmektedir.

Psikososyal destek hizmetleri kapsamında meslek elemanları aracılığıyla geçici koruma statüsündeki Suriyelilerin yaşadıkları sorunları çözmeye yönelik bireysel ve grup görüşmeleri; hayata uyumu kolaylaştırmak amacıyla sosyal etkinlikler ve farkındalık eğitimleri; gençlerin ve yetişkinlerin meslek edindirme kurslarına katılımlarının sağlanması ve çocukların eğitime erişimlerinin artırılması konusunda rehberlik faaliyetleri yürütülmektedir.

Geçici statüsündeki Suriyelilerin yoğun olarak yaşadıkları illerde çalışma yürüten meslek elemanlarına yönelik koruyucu ve önleyici hizmetler ile psikososyal destek hizmetleri alanında mesleki bilgi ve becerilerini arttırmaya yönelik eğitimler düzenlenmektedir. Bu kapsamda 2018 yılı içerisinde 432 meslek elemanına eğitim verilmiştir.

2018 yılında 204.238 Suriyeliye psikososyal destek hizmeti sunulmuştur.

Göç, afet ve acil durumlarda bireylere ve ailelere yönelik psikososyal destek hizmetlerini koordineli ve etkili bir şekilde sunmak amacıyla 2018 yılında destek çözüm ortaklarımızın da katılımlarıyla 652 meslek elemanına yönelik eğitimler gerçekleştirilmiştir.

Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP)

ASDEP, aile ve bireylerin sosyal yardım ve sosyal hizmetlere olan ihtiyaçlarının tespiti, ihtiyaca göre sosyal yardım ve sosyal hizmet modellerin planlanması ve uygulanması, gerektiğinde diğer kamu hizmetlerinden (eğitim, sağlık, istihdam vs.) yararlanılmasının sağlanması amacıyla sürecin tüm aşamalarında rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini içeren bir programdır. ASDEP ile nihai olarak, vatandaşlarımızın yaşam koşullarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

ASDEP'in tanıtım ve yaygınlaştırma çalışmaları kapsamında kurumsal kimlik kılavuzu çalışmaları tamamlanmış olup, 81 il müdürlüğüne ASDEP Kurumsal Kimlik Kılavuzu gönderilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı I. 100 Günlük Eylem Planında yer alan ASDEP hane ziyaretleri kapsamında hedeflenen 826.000 hane ziyareti seviyesi aşılarak, toplam 1.007.804 haneye ulaşılmıştır.

ASDEP kapsamında 2018 yılında 1.034.596 hane ziyareti, toplamda ise 1.128.947 hane ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM)

SHM'ler, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 3 üncü maddesine göre kurulmuştur. SHM sayısı ve hizmet bölgeleri, illerin tüm yerleşim birimlerini kapsayacak şekilde, ilçelerin coğrafi konumu, ulaşım imkânları ve ulaşılacak en yakın SHM'nin uzaklığı, sosyal ve demografik yapısı ile hizmetin sunumunda işbirliği yapılabilecek kurum ve kuruluşların varlığı gibi hususlar ile il müdürlüklerinin şifahi görüşleri de alınarak tespit edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı I. 100 Günlük Eylem Planında yer alan SHM açılışları kapsamında hedeflenen 313 SHM seviyesi aşılarak, toplam 316 SHM açılışı gerçekleştirilmiştir.

2018 yılında 45 SHM açılışı gerçekleştirilmiştir. 31.12.2018 tarihi itibarıyla 81 ilimizde hizmete açılan SHM sayısı 319'a ulaşmış bulunmaktadır.

Roman Vatandaşlarımıza Yönelik Çalışmalar

-Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Yerlerde Sosyal İçermenin Desteklenmesi Projesi: 2018 yılında, SIROMA (IPA) Projesinin sürdürülebilirlik çalışmaları devam etmiştir.

-Roman Vatandaşlara Yönelik Sosyal İçerme Ulusal Strateji Belgesi 2016-2021: Roman vatandaşlarımıza yönelik olarak hazırlanan Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ile I. Aşama Eylem Planı (2016-2018) kapsamında 48 üyeli (24 Kamu temsilcisi, 24 STK temsilcisi) İzleme ve Değerlendirme Kurulu her yıl Şubat ayında toplanarak Eylem Planını izlemektedir. İlk toplantısı Şubat 2017'de gerçekleştirilen İzleme ve Değerlendirme Kurulu'nun II. Toplantısı 23.02.2018 tarihinde kurul üyelerinin ve gözlemci üyelerin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Uyuşturucu ile M¼cadele Eylem Planı Kapsamında Faaliyetler

“Uyuşturucu ile M¼cadele Ulusal Strateji Belgesi (2018-2023)” ve “Uyuşturucu ile M¼cadele Ulusal Eylem Planı (2018-2023)” y¼r¼rl¼ęe girmiştir ve Ulusal Uyuşturucu ile M¼cadele Eylem Planı kapsamında, Bakanlığımızın başlıca ¼ç alanda sorumluluğu bulunmaktadır:

- Sosyal Uyum
- Talep Azaltımı
- Araştırma

Uyuşturucu ile M¼cadele Eylem Planı’ndaki y¼k¼ml¼l¼klerimiz kapsamında 2017 yılından itibaren Sosyal Hizmet Merkezlerine bağlı Adana, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, İstanbul (Kartal, Bağcılar, Üřk¼dar), İzmir, Konya, Manisa, Mersin, Sakarya, Samsun, Tekirdağ, Trabzon, Van, Ankara (Mamak) toplam 19 ilde 21 Sosyal Uyum Birimi a¼ılıřı ger¼ekleřmiřtir. Birimlerde ¼alıřacak personel Ekim ayı i¼erisinde 2 hafta s¼re ile AMATEM’lerde stajlarını yapmışlardır. Ankara ¼ASGEM’de 12-15 Kasım’da ise hizmet i¼i eğitim programı verilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı I. 100 G¼nl¼k Eylem Planında yer alan madde bağımlılığı ile m¼cadele kapsamında hedeflenen farkındalık eğitimleri konusundaki 50.000 kişiye eğitim ve 10 Sosyal Uyum Birimi a¼ılması hedefleri aşılarak; 128.178 kişiye eğitim verilmiş ve 11 Sosyal Uyum Birimi a¼ılıřı ger¼ekleřtirilmiřtir.

2018 yılında T¼rkiye Bağımlılıkla M¼cadele (TBM) Eğitimleri kapsamında 247.469 kişi ve Aile Eğitim Programı (AEP) madde bağımlılığıyla m¼cadele mod¼l¼ kapsamında 90.856 kişi olmak ¼zere toplamda 338.325 kişiye ulaşılmıştır.

2018 yılında yeni a¼ılan Sosyal Uyum Birimleri ile birlikte h¼lihazırda 19 ilde toplam 21 Sosyal Uyum Birimi hizmet vermektedir.

2018 yılında T¼rkiye ¼niversite Gen¼lięi Profili Araştırması (2016) mikro veri seti kullanılarak ¼ok değişkenli istatistik analizler yapılış, madde kullanımı ile ilgili koruyucu fakt¼rler ve kullanıma ilişkin risk fakt¼rleri ortaya ¼ıkarılmaya ¼alıřılmıřtır. Bahsi ge¼en araştırma kapsamında ¼niversite ¼ęrencilerinin maddelere erişimi, madde kullanımını bırakmaya teşvik eden fakt¼rler ve alkol¼n k¼t¼ye kullanımı ¼zellikle incelenmiştir. Sonu¼lar madde kullanımı ile ilgili bilimsel literat¼r doğrultusunda tartışılmış, politika ¼nerileri oluşturulmuştur. ¼niversite ¼ęrencileri arasında madde kullanım davranışının detaylıca incelenmesi amacıyla başlatılan “¼niversite Gen¼lięinde Madde Kullanım Davranışları Et¼t Araştırması” 2018 yılı sonu itibarıyla tamamlanmıştır.

2018 Yılında Yapılan Araştırmalar

- T¼rkiye Aile Yapısı İleri İstatistik Analizi Araştırması
- ¼niversite Gen¼lięinde Madde Kullanım Davranışları Et¼t Araştırması
- Aile Eğitim Programı Hizmet Değerlendirmesi Projesi
- T¼rkiye Ergen Profili Araştırması Soru Formu Geliştirilmesi Projesi
- Ailenin G¼çlendirilmesi Strateji Belgesi

Çeyiz ve Konut Hesabı

Dinamik nüfus yapımızın korunması ve evliliğin teşvik edilmesi amacıyla “Çeyiz Hesabı” uygulaması, ev sahibi olmak isteyen vatandaşlarımızın ev alımlarına katkı sağlamak amacıyla da “Konut Hesabı” uygulaması 2016 yılında başlatılmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Çeyiz Hesabında toplam 21.253 kişi aktif hesap sahibidir. Bankalarda bu hesaplara ait 69.142.462.- TL mevduat birikmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Konut Hesabında toplam 14.897 kişi aktif konut hesabı sahibidir. Bankalarda bu hesaplara ait 105.536.533.- TL mevduat birikmiştir.

Her iki hesap kapsamında, Bakanlığımızca hazırlanarak bankaların kullanımına sunulan bilgi işlem altyapısı üzerinden veri girişleri aylık ve kümülatif olarak takip edilmektedir.

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Bakanlığımızın çocuklara yönelik hizmetleri, çocuğun üstün yararı ön planda tutularak çocuk hakları doğrultusunda aile odaklı yaklaşım önceliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Aile Odaklı Hizmetler

Temel hedefimiz; her çocuğun aile ortamında bakımını sağlamaktır. Koruma ihtiyacı olan çocuklara hizmet sunumunda aile yanında bakım odaklı hizmetlere ağırlık ve öncelik verilmektedir.

Ailelerin ekonomik ve sosyal yönden desteklenerek aile birliğinin korunması ve çocukların öz aileleri ve yakınları yanında desteklenmesi amacıyla kurum bakımına alternatif model olarak aile odaklı hizmetlerimizin temelini oluşturulan Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti uygulanmaktadır. Ailesi yanında desteklenemeyen çocukların, aile ortamında ve aile sıcaklığını hissederek yaşamaları için Koruyucu Aile ve Evlat Edinme Hizmetleri yürütülmektedir.

Sosyal ve Ekonomik Destek (SED)

Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti, çocukların kurum bakımına alınmadan ailesi yanında desteklenmesi kapsamında yürütülmektedir. Ailelerin ekonomik yoksunluğu nedeniyle kurum bakımına alınma riski bulunan çocuklar için ailelere sağlanan sosyal ve ekonomik destek ile çocuklar öz aile veya yakınları yanında desteklenmekte; aile birliği ve bütünlüğü sağlanmaktadır. Bununla birlikte hizmetten yararlanan aileler İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek edindirilmelerine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

SED hizmeti, ailenin ihtiyacına göre süreli ve geçici ekonomik destek hizmetlerini içermektedir.

- **Süreli Ekonomik Destek:** Muhtaç kişilere karşılaştıkları hayat güçlüklerini gidermek amacıyla Kurumun bütçeimkânları ölçüsünde yapılacak 1 yıl ve daha uzun süreli yardımları kapsamaktadır. Aileler periyodik olarak asgari 6 aylık süreler ile izlenmekte ve destek alma durumları ortadan kalkmadığı sürece 2 yıllık süreçler halinde devam etmektedir.

- **Geçici Ekonomik Destek:**Sosyal ve ekonomik bir sorunun çözümünde yardımcı olabilmek amacıyla, yılda bir, en çokiki defaya mahsus olmak üzere yapılan yardımları ifade etmektedir.

Çocuklar için ödenen ekonomik destek, çocukların öğrenim durumlarına göre değişmektedir. 2018 yılında SED Hizmeti kapsamında ödenen aylık destek miktarı ortalama 826 TL' dir. 2018 yılı içinde geçici ve süreli ekonomik destek hizmetinden 185.776 çocuk ve gencimiz yararlanmıştır.

2017-2018 yılları arasında aileye dönüş ve aile yanında destek kapsamında geçici ve süreli ekonomik destek olmak üzere toplam SED verilen çocukların sayısı ve kullanılan ödenek miktarı Tablo 42'de gösterilmektedir.

Tablo 42: Yıllara Göre Aileye Dönüş ve Aile Yanında Destek Uygulaması Kapsamında SED Verilen Çocukların Sayısı ve Kullanılan Ödenek Tutarı

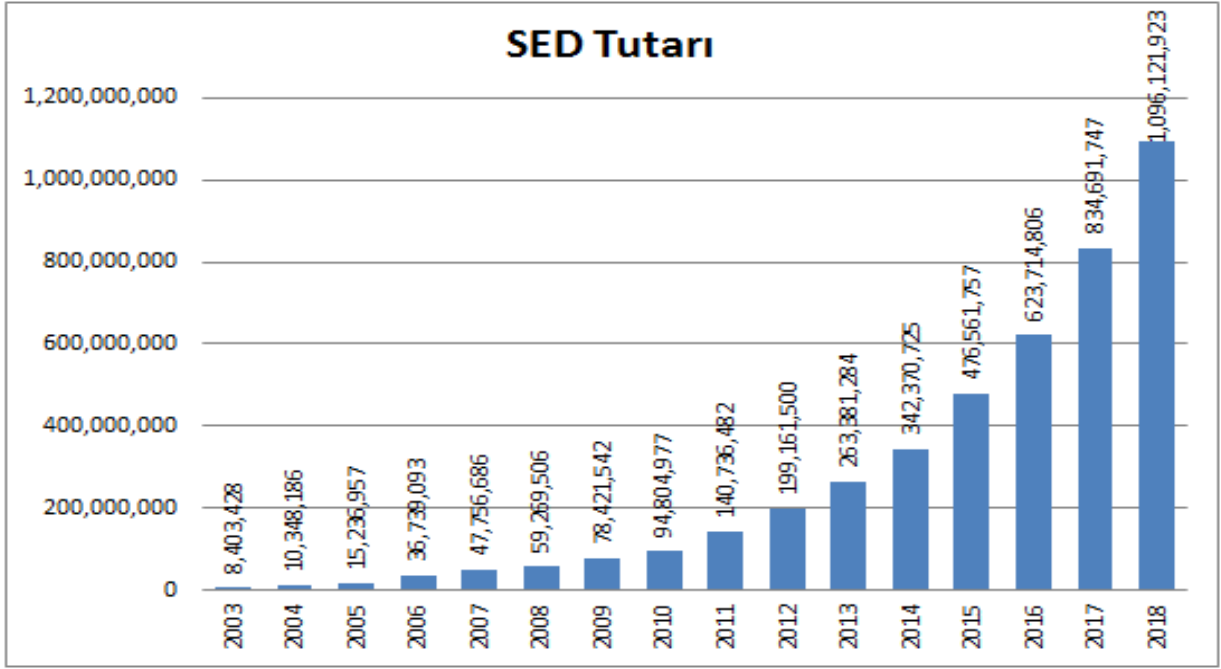
	2016	2017	2018	
	Yıl İçinde Toplam Destek Alan*	Yıl İçinde Toplam Destek Alan*	Desteklenmeye Devam Eden	Yıl İçinde Toplam Destek Alan*
Koruma ve Bakım Altına Alınmadan Ailesi Yanında Desteklenen Çocuk Sayısı	111.880	138.584	119.537	161.888
Hakkında Koruma Kararı Olup Ailesi Yanında Desteklenen Çocuk Sayısı	2.331	1.506	836	1.150
Diğer (Geçici Destek, Evlenme Yardımı, Hastalık, Kaza, Olağanüstü Felaket)	23.204	21.540	2.116	22.728
Genel Toplam (kişi)	137.415	161.630	122.489	185.766
Kullanılan Ödenek (TL)	623.714.806	834.691.747	1.096.121.923	

* Yıl içinde desteği sonlandırılanlar da tabloda yer almakta olup sayılar kümülatif gösterilmiştir.

Çocukların öncelikle ailesi yanında desteklenmesine yönelik hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi ve çocukların korunması ve desteklenmesi amacıyla, 2018 yılı içinde toplam 1.096.121.923 TL ödenek kullanılmıştır. 2012-2017 yılları arasında aileye dönüş ve aile yanında destek uygulaması kapsamında verilen SED tutarları Grafik 6'da gösterilmiştir.

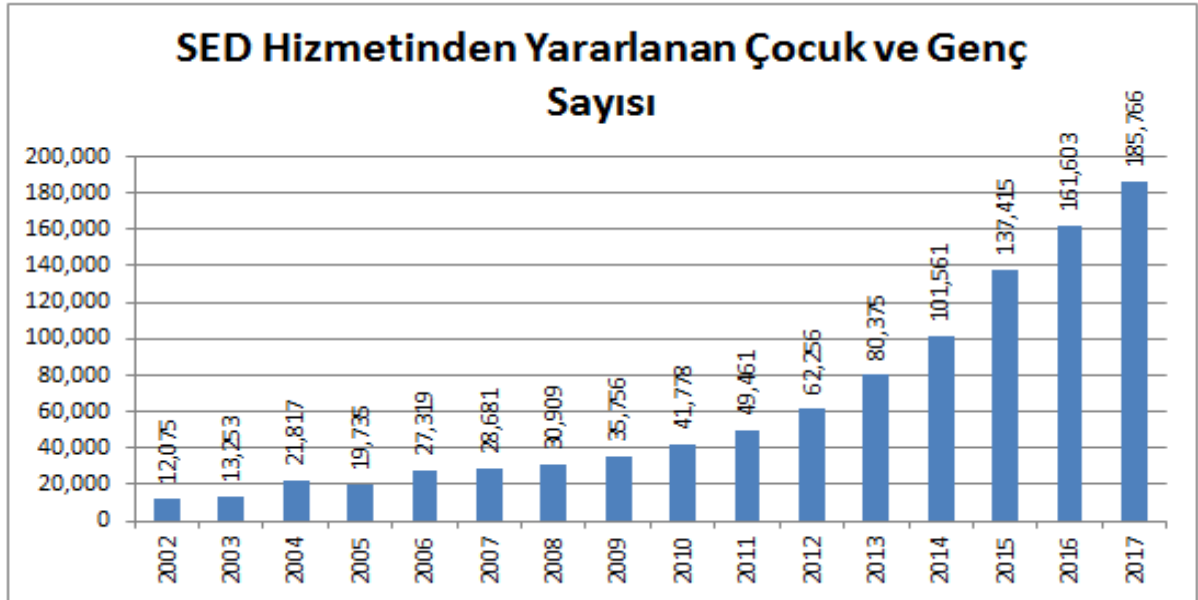

Grafik 6: Ödenen SED Tutarı

2018 yılında 161.888 çocuğumuz korunma kararı alınmadan SED, eğitim ve danışmanlık hizmeti verilerek aile veya yakınları yanında desteklenmiştir.2012-2018 yılları arasında SED verilen kişi sayılarına ilişkin bilgiler ise Grafik 7’de gösterilmiştir.

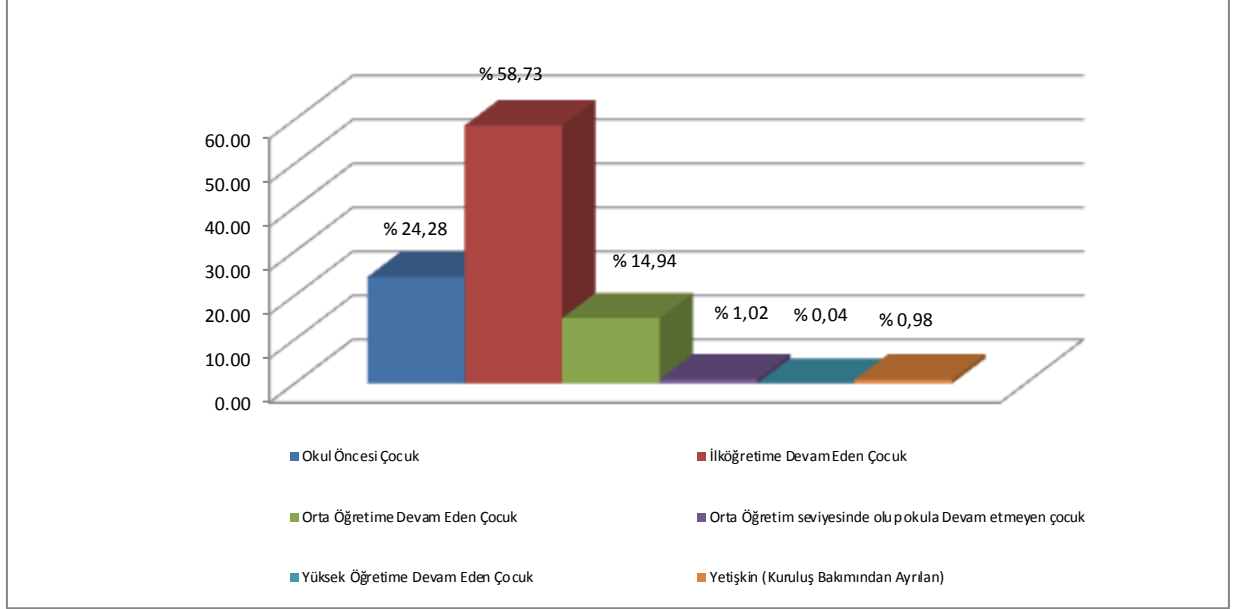
Grafik 7: SED Hizmetinden Yararlanan Çocuk ve Genç Sayısı

SED Hizmetine ilişkin veriler Bakanlığımız ile il müdürlüklerimiz arasında veri girişi ve izlenmesine imkân tanıyarak günlük veri alınmasını sağlayan Sosyal Yardımlar Modülü ile sağlanmaktadır. Yardım alan kişi sayıları ile diğer bilgiler Bakanlığımızca takip edilmekte; ödenek dağılımı ve planlaması yapılarak planlı bir bütçe uygulaması gerçekleştirilmektedir.

SED hizmetinden faydalandırılan çocukların eğitim durumuna göre dağılımı ise Grafik 8'de gösterilmiştir.

Grafik 8: SED Hizmetinden Yararlanan Çocukların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Tablo 43: SED Hizmetinden Yararlanan Çocukların Eğitim Gruplarına Göre Sayısı

Destek Grubu	2018 Yılı
Okul Öncesi Çocuk	40.091
İlköğretime Devam Eden Çocuk	96.993
Orta Öğretime Devam Eden Çocuk	24.678
Orta Öğretim Seviyesinde Olup Okula Devam Etmeyen	1.684
Yüksek Öğretime Devam Eden Çocuk	74
Yetişkin	1.624
Evlenme Yardımı	32
Geçici Ekonomik Destek Alan	19.798
Toplam	185.766

-SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması Projesi: SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgilifarkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla Bakanlığımız tarafından SED Hizmetinden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmektedir. Pilot uygulama kapsamında 2017 yılında 23 ilde başlatılan Proje 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı I. 100 Günlük İcraat Programı kapsamında 81 ile yaygınlaştırılmıştır. Projeden, SED Hizmetinden yararlanan 5. ve 8. sınıf aralığında eğitimine devam eden 11.613 çocuk yararlandırılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı II. 100 Günlük İcraat Programı kapsamında SED hizmetiyle desteklenen çocuklara ve ailelere yönelik olarak yapılacak izleme ve incelemelerde gerekli danışmanlık ve rehberlik desteğinin sunulması, eğitim programlarından yararlandırılması, iş ve meslek

edindirme kurslarına katılımının sağlanması gibi yönlendirme ve destek hizmetleriyle sosyal ve ekonomik olarak güçlendirilmesi hedeflenmiştir. Programın ilk yarısında 18.772 hane ziyareti ile 28.321 çocuğun izleme ya da incelemesi yapılmıştır.

- Koruyucu Aile Hizmeti

Çeşitli nedenlerle öz ailesi yanında bakımları sağlanamayan ve evlat edindirilemeyen çocukların, ebeveyn özelliklerini taşıyan ücretli veya gönüllü statüdeki uygun aile ya da kişilerin yanında, kısa ya da uzun süreli olarak kurumumuzun gözetiminde bakımlarının sağlanmasıdır. Bu kapsamda korunma ihtiyacı olan çocuklarımızın sorumluluğunu Devlet ile paylaşan kişi ya da aileler “Koruyucu Aile” olarak tanımlanmaktadır.

2018 yılında koruyucu aile hizmeti kapsamında;

- 1.521 çocuk 1.230 koruyucu aile yanına yerleştirilmiştir.
- Koruyucu aile hizmetinden yararlandırılan çocuk sayısı 6.465’e ulaşmıştır.
- İller arası eşleştirme yoluyla yerleştirilen çocuklara ilişkin koordinasyon çalışmaları sonucunda; 2017 yılı sonunda 17 çocuğun iller arası eşleştirme ile koruyucu aile yanına yerleştirilmesi sağlanmışken; 2018 yılında bu sayı 3 katına ulaşmıştır.
- Koruyucu aile hizmetinin etkin bir şekilde yürütülmesi adına 2018 yılı içinde 5.288 koruyucu aileye bakımı sağladığı 6.465 çocuk için bakım, eğitim, giyim, okul masrafları, eğitimlerini ve gelişimlerini destekleyecek ya da meslek edindirme kapsamındaki kurslara karşılık olmak üzere toplam 111.919.173.52 TL ödenek kullanılmıştır.
- Koruyucu Aile Hizmetine yönelik bilgilendirme amaçlı oluşturulan web sitesinde Kasım 2014’ten itibaren 4.646.688 ziyaretçi kaydı bulunmaktadır.

2015-2018 yılları arasında koruyucu aile hizmetine ilişkin sayısal veriler Tablo 44’te gösterilmektedir.

Tablo 44: 2015-2018 Yılları Arasında Koruyucu Aile ve Hizmetten Yararlandırılan Çocuk Sayısı

	2015	2016	2017	2018
Koruyucu Aile Sayısı	939	709	965	1.230
Koruyucu Aile Hizmetinden Yararlandırılan Çocuk Sayısı	1.144	839	1.158	1.521

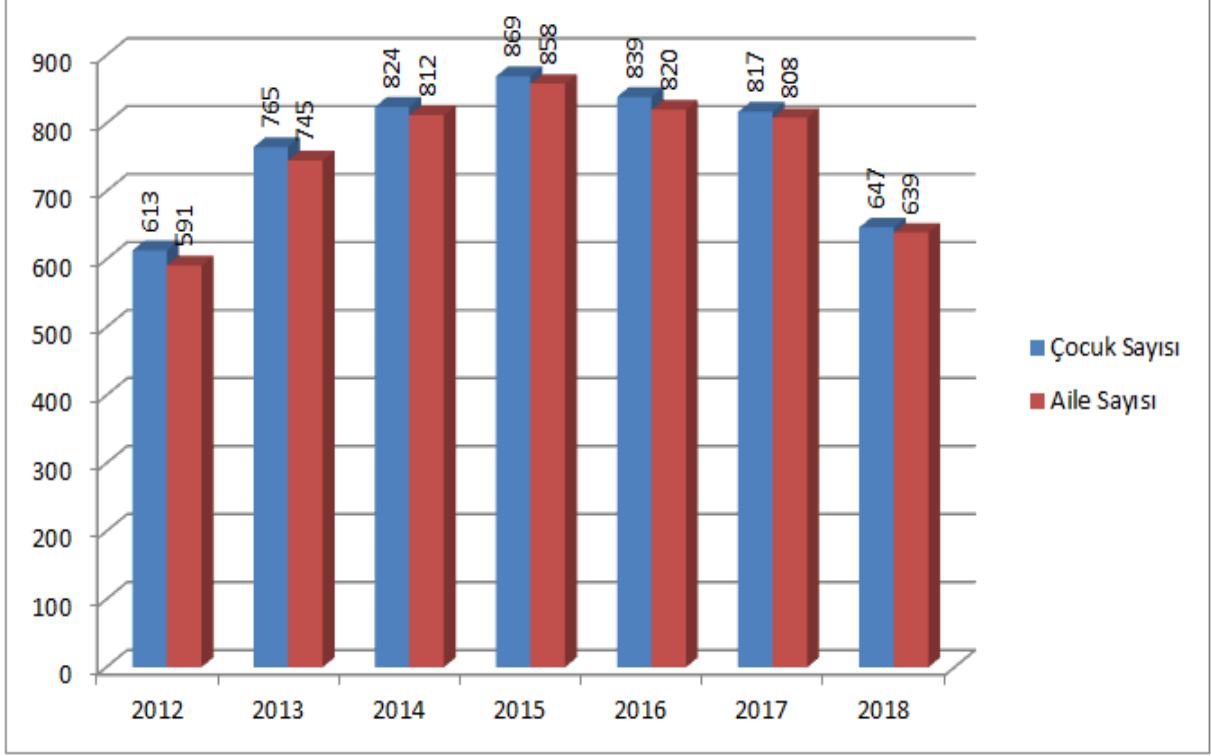
- Evlat Edinme Hizmeti

Evlat Edinme Hizmeti, kendi ailesi ile yaşama imkânı kalmamış olan çocuklar için değerlendirilmektedir. Bu kapsamda korunmaya ihtiyacı olan çocuklardan durumu evlat edinmeye uygun olanlar, evlat edinme talepleri çocuğun yüksek yararı odağında incelenerek uygun bulunan ailelerin yanına evlat edindirilmek üzere yerleştirilmektedir.

Bakanlığımız, çocukların yüksek yararı odağında evlat edinme hizmetini gerçekleştiren tek resmî aracı kurumdur. Ülkelerarası evlat edinme işlemlerinde ise Lahey Sözleşmesi kapsamında Merkezi Makam yetkisiyle görev yapmaktadır.

Bakanlığımız tarafından, 2018 yılında 647 çocuğun evlat edindirilmek üzere 639 aile yanına yerleştirilme işlemi gerçekleştirilmiştir. 2012-2018 yılları arasında evlat edindirilme hizmetinden yararlanan çocuk ve aile sayıları Grafik 9'da gösterilmektedir.

Grafik 9: Evlat Edindirilme Hizmetinden Yararlanan Çocuk ve Aile Sayısı

Aile odaklı çalışmalar sonucunda 2017 yılı sonunda kuruluştaki bakılan 0-6 yaş grubu çocuk sayısı 1.459 iken 2018 yılı sonunda 1.271'e düşmüştür. Aile odaklı hizmetlerde e-Devlet sistemi üzerinden Sosyal ve Ekonomik Destek, Koruyucu Aile ve Evlat Edinme müracaatları yapılabilmesi imkânı sağlanmıştır.

Bakım Hizmetleri

Bakanlığımızın korunma ihtiyacı olan çocuklara yönelik temel hizmet politikası; çocukların kuruluş bakımına alınmaksızın öz aile, akraba yanında bakımının sağlanması veya aile odaklı bakım hizmetlerinden yararlandırılmasıdır. Aile yanında bakımı mümkün olmayan çocuklara ise son seçenek olarak aile odaklı hizmetlerden yararlandırılana kadar geçici süreliğine aile yapısına en yakın model olan ev tipi yatılı sosyal hizmet birimlerinde hizmet verilmektedir.

Çocuk koruma hizmetlerimizde aile odaklı hizmetlere verilen önceliğin bir sonucu olarak kurum bakımı altındaki çocuk sayısının, artan nüfusa ve sorunlarda karşılaşılan çeşitliliğe rağmen yıllar bazında önemli oranda düştüğü görülmektedir.

Çocuk bakım hizmetleri alanında büyük fiziksel binalar ve koğuş tipi yapılar yerine, ev tipi hizmet modeline geçiş yapılmıştır. 2017 yılında gerçekleştirilen hizmet dönüşümü ile çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları tamamen kapatılmıştır. Kurum bakımı altındaki çocuklara ev ortamı sunan çocuk evleri sitesi ile çocuk evlerinde hizmet verilmektedir. Ayrıca çocuklar hakkında uygun hizmet modeli belirleninceye kadar geçici olarak hizmet veren Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Birimleri oluşturulmuştur.

2018 yılı Aralık ayı itibarıyla çocuk bakım kuruluşlarına ilişkin sayısal veriler Tablo 45'te gösterilmektedir.

Tablo 45: Çocuk Bakım Kuruluşları

	Sayı	Kapasite	Filen Bakılan
Çocuk Evleri Sitesi (0-18)	111	7.047	6.383
Çocuk Evi (0-18)	1.192	6.786	6.199

-Minimum Standartlar ve Öz Değerlendirme Sistemi:Çocuk bakım kuruluşlarında sunulan hizmetlerin ulusal minimum standartlara uygunluğunun sağlanması amacıyla oluşturulan değerlendirme ve raporlama yöntemidir. Öz değerlendirmenin misyonu her çocuğun haklarına saygı duyarak; yöneticiler ve çalışanlar tarafından çocuğun, ailenin ve ilgili tüm tarafların katılımıyla hizmetlerin sürekli değerlendirilerek bakım kalitesinin geliştirilmesidir. Bu standartlar çerçevesinde; gerekli izleme ve değerlendirme faaliyetleri yürütülmektedir.

-Çocuk Destek Gelişim ve Eğitim Programı: Cumhurbaşkanlığı II. 100 Günlük İcraat Programı kapsamındakurum bakımı altındaki çocukların psikososyal,bilişsel ve duygusal yönden sağlıklı gelişimlerini sağlamak ve hayata hazırlamak amacıyla hazırlanan Program 12 Pilot ilde uygulanmaya başlamıştır. Korunma ve bakım altında bulunan çocukların hayata her yönden güçlü bireyler olarak hazırlanmaları ve zamanlarını nitelikli olarak yapılandırmayı amaçlayan Program, korunma altındaki tüm çocukları kapsayan, devamlılığı olan yapılandırılmış ilk program olma özelliği taşımaktadır.

-Çocukların Hayata Hazırlanmaları ve Yaşam Programının Yapılandırılması (Rol Model Projesi): Korunma ve bakım altında bulunan çocukların üretken, topluma yararlı ve sorumluluk duygusuna sahip bireyler olarak yetişmelerinin sağlanması amacı ile çocuklara rol model olabilecek kişiler ile çocuklar periyodik aralıklarla bir araya getirilerek kariyer planlama toplantıları, seminerler, söyleşi, münazara, ziyaretler vb. etkinlikler yapılmaktadır. 2018 yılında 1466 etkinlik ile 26.572 çocuğumuz rol model insanlarla bir araya gelmiştir.

-Çocuk ve Yaşlılara Yönelik Sosyal Etkinliklerin Düzenlenmesi (Nesiller Buluşuyor Projesi):Çocuk, genç ve yaşlılarımızın zamanlarının nitelikli bir şekilde yapılandırılması, çocuk ve yaşlılarımızın birlikte sosyal yaşama katılımlarını güçlendirilmesi ve tecrübe odaklı öğrenmenin sağlanması amacıyla il müdürlüklerimizin koordinesinde, Huzurevleri Müdürlükleri tarafından uygun görülen yetişkin gençler ile korunma ve bakım altındaki çocukların katılımıyla “Geçmiş Zaman Olur Ki”, “Geçmişten Geleceğe Köprü” ve “Gençler, Yetişkin Gençler ile Yarışıyor” temaları altında çeşitli etkinler düzenlenmektedir. 2018 yılında 462 etkinlik ile 7.647 çocuğumuz yaşlılar, bakım rehabilitasyon ya da evde bakım ücretinden yararlandırılan yetişkin gençler, şehit yakınları, gazi ve gazi yakınları ile bir araya gelmiştir.

-Değerler Eğitimi Programı: Diyanet İşleri Başkanlığı ile 2014 yılında başlatılan Değerler Eğitimi Programı kapsamında çocuk bakım kuruluşlarında korunma ve bakım altında bulunan çocuklarımızın milli ve manevi değerlere sahip bireyler olarak yetişmeleri ve toplumsal hayata daha güçlü katılmaları sağlanmaktadır.

Sosyal Rehabilitasyon Hizmetleri

Suçta sürüklenen, suç mağduru olan, sokakta sosyal tehlikelerle karşı karşıya kalmış, madde bağımlısı ve refakatsiz çocuklardan haklarında korunma ve/veya bakım tedbir kararı alınan 11-18 yaş aralığındaki çocuklara yönelik bakım, koruma ve psikososyal destek hizmetleri yürütülmektedir. Çocukların suça sürüklenmeleri, suç mağduru olmaları ve sokakta sosyal tehlikelerle karşı karşıya bulunmaları nedeni ile yaşadıkları travmaların etkilerinin en aza indirilmesi ve aile, sosyal çevre ve topluma uyum sağlamaları amacıyla Çocuk Destek Merkezleri hizmet vermektedir.

- **Çocuk Destek Merkezleri:**Suçta sürüklenmesi, suç mağduru olması veya sokakta sosyal tehlikelerle karşı karşıyakalması sebebiyle haklarında bakım tedbiri veya korunma kararı verilen çocuklardan; psikososyal desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilen çocukların temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere geçici süre ile bakım ve korunmalarının sağlandığı merkezlerdir.

Çocuk Destek Merkezlerine ilişkin istatistikler Tablo 46'da yer almaktadır.

Tablo 46: Çocuk Destek Merkezleri

	2017	2018
Çocuk Destek Merkezi Sayısı	65	63
Çocuk Destek Merkezlerinin Kapasitesi	2.126	2.011
Çocuk Destek Merkezlerinde 2018 Yılı Sonu Ütibarıyla Fiilen Hizmet Alan Çocuk Sayısı	1.640	1.632

Bakanlığımıza bağlı çocuk bakım kuruluşlarında görev yapan personellerimizin hizmet kapasitesini arttırmak amacıyla düzenlenen eğitimlerde 2018 yılında 45 ilde 7.369 personel olmak üzere toplam 10.027 personele eğitim verilmiştir.

- **Refakatsiz Çocuklara Yönelik Çalışmalar:** Ülkemize düzensiz göç yolu ile gelen ve uluslararası koruma talebinde bulunan refakatsiz çocuklar hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununa göre ilgili mahkeme tarafından hükmedilen koruyucu ve destekleyici tedbirler çerçevesinde hizmetler yürütülmektedir.

Kolluk kuvvetleri tarafından tespit edilerek Bakanlığımıza bağlı kuruluşlara yönlendirilen refakatsiz çocuklara yönelik iş ve işlemlerin İl Göç İdaresi Müdürlüklerince tamamlanmasının ardından çocuklar Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda korunma ve bakım altına alınmakta ve psikososyal destek hizmetlerinden yararlandırılmaktadır. Refakatsiz çocuklara yönelik ihtisaslaştırılan 10 Çocuk Destek Merkezi bulunmaktadır.

- **Saha İzleme, Değerlendirme ve Rehberlik Çalışmaları:**Çocuk alanında yürütülen hizmetlere yönelik ihtiyaçların yerinde tespit edilmesi, personele rehberlik yapılması ve yeni çalışmalara ilişkin önerilerin geliştirilmesi amacıyla 2017 yılında başlatılan saha izleme, değerlendirme ve rehberlik çalışmaları 2018 yılında devam etmiştir.

Çocuklara Yönelik Eğitim Faaliyetleri

Çocuklarımızın okul öncesi dönemde gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla Çocuk Evleri Sitesi ve Çocuk Evlerinde korunma altında bulunan 0–6 yaş grubu çocuklarımızın okul öncesi eğitim ve bakım hizmetlerinden yararlandırılması sağlanmaktadır. Bu kapsamda çocuklarımız, Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile diğer resmî kuruluşlar bünyesindeki anasınıfı-anaokulu hizmetlerinden yararlandırılarak çocuklarımızın, sosyal, duygusal, fiziksel, zihinsel, dil gelişimlerine, aile yanından gelen çocuklarla sosyal ilişki kurma ve sürdürme becerilerine katkı sağlanmaktadır. 2018 yılında 430 çocuğumuz bu hizmetlerden yararlandırılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin ilgili maddesine istinaden İl Milli Eğitim Müdürlükleriyle işbirliği yapılarak kuruluşlarımızda korunma altında bulunan çocuklarımızdan durumları uygun olanların özel öğretim kurumlarının %3' lük ücretsiz kontenjanından yararlandırılmaları sağlanmaktadır. 2017-2018 eğitim öğretim dönemi yılsonu itibarıyla 1.367 çocuğumuzun özel okullarda eğitimine devam ederken 2018 yılsonu itibarıyla bu sayı 1.837'ye ulaşmıştır.

2017-2018 eğitim öğretim döneminde 4. ve 12. sınıf aralığında eğitimine devam eden çocuklarımızdan 2.322'si takdir belgesi alırken 3.197 çocuğumuz teşekkür belgesi almıştır.

2018 yılında yapılan LYS-YGS (Lisans yerleştirme Sınavı-Yüksek Öğrenime Geçiş Sınavı) sınavına koruma ve bakım altında bulunan 526 çocuğumuz girmiş olup bunlardan 250'si bir yükseköğrenim programına yerleşmeye hak kazanmıştır.

- **Geleceğe Şekil Veren Eller Projesi:** 81 ilde İl Müdürlüklerimiz ve İŞKUR İl Müdürlükleri arasında koordinasyon sağlanarak çocuk bakım kuruluşlarında (ÇES, ÇOKİM, ÇODEM, ÇEKOM) koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve SED hizmeti ile desteklenen çocuklarımızdan örgün eğitime devam etmeyenlerin mesleki eğitime yönlendirilmesine yönelik çalışma başlatılmıştır.

- **Sosyal, Sportif ve Kültürel Faaliyetler:** Korunma ve bakım altındaki çocuklarımızın psikososyal gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlere katılımları sağlanmaktadır. Bu kapsamda Gençlik ve Spor Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Bakanlığımız işbirliğinde eğitim ve sosyal aktivite içerikli kamp programları düzenlenmektedir.

- Gençlik ve Spor Bakanlığınca Bakanlığımıza ayrılan kontenjanlar dâhilinde, 2018 yılında Bakanlığımıza bağlı çocuk bakım kuruluşlarında korunma ve bakım altında bulunan 1.068 çocuğumuz doğa ve deniz kamplarından, 239 çocuğumuz Değerler Eğitimi kamplarından, 814 çocuğumuz Çanakkale kamplarından faydandırılmıştır.
- Bakanlığımıza ait İzmir Mehlika Ribnikar Çocuk Destek Merkezi Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet vermekte olan Çeşme Çocuk ve Gençlik Kampından 385 çocuğumuz faydandırılmıştır.
- “ÇHGM 9. Türkiye Masa Tenisi Şampiyonası” 23-26 Ocak 2018 tarihleri arasında kızlar ve 29 Ocak-01 Şubat 2018 tarihleri arasında erkekler arasında olmak üzere 2 aşamada Yalova ilinde düzenlenmiştir.
- Çocuk Destek Merkezlerinde; çocukların müzik, tiyatro, resim, el sanatları vb. faaliyetlerden yararlanabilecekleri sosyal ve sportif amaçlı salonlar düzenlenmekte ve bu faaliyetleri yürütmek üzere branş öğretmeni, üniversitelerin ilgili bölümlerinden spor,

müzik, tiyatro, halkoyunu, drama eğitimi verebilecek çeşitli branşlarda personel desteği sağlanmaktadır.

Bakım Sonrası Sosyal Hayata Uyum Faaliyetleri

2828 sayılı Kanunun Ek 1 inci maddesinde 27 Mart 2018 tarihli ve 30373 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7103 sayılı Kanun ile değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklikle birlikte 2828 sayılı Kanuna eklenen Geçici 16 ncı Madde ile daha önceki yıllarda kamuda istihdam edilenlerden öğrenim durumlarına uygun kadrolarına atanmamış olanların, kurumların kadroları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, öğrenim durumlarına uygun kadrolara atanma imkânı sağlanmış ve gençlerimizin üniversiteye girişi teşvik edilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımız dışındaki kurumlar ziyaret edilerek gençlerimizin unvan değişikliği süreci takip edilmiş olup 1.665 gencimizin bu kapsamda unvan değişikliği gerçekleştirilmiştir.

Gençlerimizin istihdam hakkına ilişkin Kanunda yapılan değişikliklerle hak sahipliği başvuru süresi 2 yıldan 5 yıla çıkarılmıştır.

Devlet Personel Başkanlığınca 2017 yılında hak sahipleri için, kamu kurum ve kuruluşlarında 3.251 kadro ayrılmış olup bu kadrolar için başvuru hakkı bulunan 2.228 hak sahibi kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmiştir. 2018 yılında ise hak sahipleri için kamu kurum ve kuruluşlarında 3.274 kadro ayrılmış; bu kadrolara atanmak için kayıtlarımızda bulunan atamaya tabi hak sahiplerinden 2.665'i kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmiştir.

- **Özel Sektör İstihdam Teşviki Uygulaması:** Kamu kurum ve kuruluşlarına atanmaları mümkün olmayan ve özel sektörde çalışmak isteyen gençlerimizin özel sektörde çalışmaları halinde işsizlik sigortası primi, sigortalı ve işveren hissesinin tamamı, sigortalının işe giriş tarihinden itibaren beş yıl süre ile Hazine tarafından karşılanacağı Özel Sektör İstihdam Teşviki Uygulaması, 2018 yılı Temmuz ayında başlamıştır. Bu kapsamda 1.326 farklı iş kolunda 1.562 gencimizin özel sektörde istihdamı sağlanmıştır.

Sosyal hizmet modellerinden yararlanmakta iken reşit olarak ayrılan gençlerimizin istihdam edilme sürecinde ve toplumla uyumu aşamasında destek ve rehberlik hizmetleri yürütülmektedir. Gençlerimizin bakım sonrasında hayatlarını en iyi şekilde sürdürebilmeleri için rehberlik, danışma ve izleme hizmetleri, kamu ve özel sektörde istihdamları, iş hayatına uyumları ve çalışma hayatında karşılaşılabilecekleri sorunları gidermeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

- **Sosyal Hizmet Modellerinden Ayrılan Çocuklara Yönelik Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti:** Korunma ve bakım altında iken reşit olarak kurumdan ayrılan gençlerimizden istihdam hakkından yararlanmamış olanlar, Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetinden yararlandırılmaktadır. 2018 yılında reşit olarak ayrılan gençlerimizden il müdürlüklerine yapılan başvurular sonucunda 1.607 gencimize SED kapsamında destek sağlanmıştır. Bu gençlerimize yapılan ekonomik destek tutarı 4.953.000 TL'dir. Ayrıca, kurum bakımından ayrılan gençlerimizin uzun vadeli sigorta kollarına tabi bir işte istihdam edilene kadar (talep etmeleri halinde) barınma ve diğer zorunlu ihtiyaçları SYDV'lerce karşılanmaktadır.

- **Bakım Sonrası İzleme ve Rehberlik Hizmetleri:** Korunma ve bakım altındaki gençlerimizin reşit olarak veya akademik yaşamlarını tamamlamaları ile kuruluş bakımından ayrılmalarından sonra bir yıl içerisinde üçer aylık sürelerle izleme ve rehberlik çalışmaları yapılmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı II. 100 Günlük İcraat Programı kapsamında Devlet korumasında yetişen gençlerimizin, reşit olduktan sonra toplumsal hayata adaptasyonunun desteklenmesi, hizmetlerimiz hakkında bilgilendirme yapılması ve gençlerimiz arasında yardımlaşmanın ve dayanışmanın geliştirilmesi amacıyla programın ilk yarısında sosyal hizmet modellerinden ayrılmış 2.228 gencimiz ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

- **İşe Yerleştirme Süreci:**2828 sayılı Kanun veya 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu uyarınca haklarında korunma veyabakım tedbir kararı alınmış olup; fasılalı olarak geçen yararlanma süreleri dâhil iki yıldan az olmamak üzere Bakanlığımızca sunulan sosyal hizmet modellerinden yararlanan çocuklardan reşit olduğu tarih itibarıyla bu hizmetlerden yararlanmaya devam edenler, kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmektedir.

Koruyucu ve Önleyici Faaliyetler

Çocukların, karşılaşılabilecekleri riskleri öngörerek kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon ile koruyucu önleyici hizmetlerin önceliklendirilmesi ve risklerin erken dönemde tespit edilerek önleyici mekanizmalar geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

- **Çocuk Koruma Koordinasyon Mekanizması:**Çocuk koruma alanında hizmet veren tüm kurumların eşgüdümünü sağlamaya yönelik Merkezi, İl ve İlçe Koordinasyon Kurulları oluşturulmuştur. Tedbir kararlı çocuklara yönelik hizmetler de bu kurullar aracılığı ile izlenmektedir.

- **Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüpleri:** Çocukların okul öncesi dönemde gelişimlerini desteklemek;0-6 yaş grubundaki çocukların bakımlarını gerçekleştirmek, bu çocuklara temel değer ve alışkanlıkları kazandırmak amacıyla Bakanlığımızdan açılış izni alarak faaliyet gösteren Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri hizmet vermektedir.

Bakanlığımızdan açılış izni alarak faaliyet gösteren toplam 2.443 özel kreş ve gündüz bakımevi ile çocuk kulübünde 96.306 çocuk hizmet almaktadır. Özel Kreş, Gündüz Bakımevleri, Özel Çocuk Kulüpleri ile Bakanlığımız ve İl Müdürlükleri arasında yürütülen iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılabilmesi için Kreş Bilgi Yönetim Sistemi oluşturulmuştur.

- **Ücretsiz Bakım Hizmeti:** Koruyucu ve önleyici bir hizmet modeli olarak geliştirilen “Ücretsiz Bakım Hizmeti” kapsamında dezavantajlı grupların özel kreş ve gündüz bakımevi ile çocuk kulüplerinden ücretiz yararlanmaları sağlanmaktadır. Ekonomik durumlarına bakılmaksızın şehit ve gazi çocukları, Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda korunma altında bulunan çocuklar, cezaevlerinde hükümlü ve tutuklu olan anneleri ile birlikte kalan çocuklar ile ekonomik gücü yeterli olmayan ailelerin çocukları, ekonomik güçlük içindeki anne veya babası vefat etmiş çocuklar, tek ebeveyni ile yaşayan çocuklar, engelli ebeveyni olan çocuklar, kadın konukevinde bulunan veya ayrılan kadınların çocukları bu hizmetten yararlandırılmaktadır.

“Ücretsiz Bakım Hizmeti” ile ayrıca, ekonomik yetersizlik içinde olan ailelerin çocuklarının korunma altına alınmadan, aileleri yanında kalmalarına ve çocukların bakım yükümlülüğüne destek olarak ailelerin meslek edindirilme kursları ile çalışma hayatına katılımlarına katkı sağlanmaktadır. 2013-2018 yılları arasında Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel

Çocuk Kulüplerinden ücretsiz olarak yararlanan çocuklara ilişkin istatistiki bilgilere Tablo 47'deyer verilmiştir.

Tablo 47: Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinden Ücretsiz Olarak Yararlanan Çocuk Sayıları

Çocuk Sayısı	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ekonomik gücü yeterli olmayan çocuk sayısı	368	472	384	462	521	571
Ekonomik gücü yeterli olmayan, anne veya babası ölmüş olup bir yakını tarafından bakılan çocuk sayısı	55	18	22	38	28	30
Ekonomik gücü yeterli olmayan tek ebeveyni ile yaşayan çocuk sayısı	868	914	909	962	1.085	1.292
Kadın konuk evlerinde bulunan veya kadın konuk evinden ayrılan ekonomik güçlük içindeki kadınların çocuk sayısı	101	94	83	80	81	116
Cezaevlerinde tutuklu veya hükümlü annesi ile birlikte kalan çocuk sayısı	61	54	74	55	53	46
Çocuk evleri ve çocuk evleri sitesinde korunma ve bakım altında olan çocuk sayısı	400	411	274	352	482	430
Şehit ve gazi çocuğu sayısı	55	80	83	133	194	249
Ekonomik gücü yeterli olmayan engelli ebeveyni olan çocuk sayısı	47	44	42	64	86	65
Toplam	1.955	2.087	1.871	2.146	2.530	2.799

- **Mobil Sosyal Hizmet Birimleri:** Cumhurbaşkanlığı II. 100 Günlük İcraat Programı kapsamında sosyal hizmet müdahalesine ihtiyaç duyan risk altındaki çocukların tespit edilmesi amacıyla sosyal çalışma görevlilerinin yer aldığı mobil sosyal hizmet birimleri oluşturulması hedeflenmiştir. Programın ilk yarısında **30 ilde 62 mobil sosyal hizmet birimi** oluşturulmuştur.

- **Uzman Müdahale Ekipleri:** Cumhurbaşkanlığı II. 100 Günlük İcraat Programı kapsamında çocuğa yönelik ihmal, istismar ve şiddet vakalarında müdahale etmek amacıyla 81 ilde Uzman Müdahale Ekipleri oluşturulmuştur. Yaygınlaştırma çalışmaları kapsamında iki grup halinde yapılan Uzman Müdahale Ekipleri Eğitimlerinde; 1. Grup Eğitimi 162 personel, 2. Grup Eğitimi 153 personelin katılımı ile gerçekleştirilmiş olup toplamda 315 personel eğitim almıştır. 81 ilde Uzman Ekip, mağdur çocuk ve ailesine hizmet vermeye başlamıştır.

- **Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu:** 09.07.2018 tarihlive 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanununda değişiklik yapılmıştır. Bu doğrultuda, Bakanlık Makamının 24.09.2018 tarihli ve 30 sayılı Olur'u ile Bakanlığımız bünyesinde Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu oluşturulmuştur.

- **0-6 Yaş Aralığındaki Çocuklar İçin Uygun İçerikli Kitap Listeleri Oluşturulması Projesi:**0-6 yaş grubu çocukların gelişimini olumsuz yönde etkileyecek içerikteki kitaplardan korunması ve ailelere uygun içerikli kitap seçimi konusunda rehberlik edilebilmesi amacıyla, çocuklara yönelik basılı eserler içerik yönünden incelenmekte ve uygun içerikli kitap listesi oluşturulmaktadır. Çalışma kapsamında 2018 yılı içerisinde 650 kitap incelenmiş; uygun içerikli olduğu tespit edilen 248 kitap, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü web sayfasında yayınlanmıştır.

- **Sosyal Medya Çalışma Grubu:**Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde "Sosyal Medya Çalışma Grubu" kurulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların

gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kaldığı internet ortamında yer alan içeriklere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile işbirliği içerisinde müdahale etmektedir. Çalışma grubu, içeriğin yanı sıra, sorunun yaşandığı ildeki Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü aracılığıyla çocuklara ve ailelerine sosyal ve psikolojik destek de vermektedir. Çalışma grubu tarafından 2018 yılında 100 içeriğe müdahalede bulunulmuştur.

- **Ekranla Değil Akranla Büyüsün Çocuklar Kampanyası:**Çocukların dijital ve sosyal medya ortamlarındaki kontrolsüz ve kötü amaçlı yaklaşımlardan korunması, alternatif fiziksel, sosyal ve kültürel yaşam alanlarının yaygınlaştırılması, çocukların bedensel aktivitelere yönlendirilmesi, ruhsal ve sosyal gelişimlerine destek verilmesi, akranlarıyla sosyalleşmesinin sağlanması amacıyla “Ekranla Değil Akranla Büyüsün Çocuklar” kampanyası başlatılmıştır. 81 ilde İl Müdürlüklerimiz aracılığıyla tanıtım, etkinlik, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler, çocuklara ve ailelerine yönelik çeşitli eğitimler gerçekleştirilmekte ve çocuk oyun alanları oluşturulmaktadır. Kampanya kapsamında yürütülen faaliyetlerde 2018 yılında 97.607 çocuk ve 13.596 aileye ulaşılmıştır.

- **Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Dizilerin Teşvik Edilmesi:**Çocukların korunması, ailenin bütünlüğü ve sürekliliği ile çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla aile ve çocuk dostu yapım ve dizileri yayımlayan medya hizmet sağlayıcılarını teşvik etmek üzere Bakanlığımız ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu işbirliğinde teşvik mekanizması oluşturulmuştur. “*Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Dizilerin Teşvik Edilmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*”08.05.2018 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- **MEB ve DİB’e Bağlı Yatılı Kuruluşlarda Görev Yapan Personele Yönelik Eğitimler:** Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı’na bağlı yatılı kuruluşlarda görev yapan personellere yönelik çocuğa yaklaşım, iletişimi başlatma, kriz ve krize müdahale, çocukta mahremiyet, riskli davranışlar, sınır ve sorumluluklarımız, olumlu davranış kazandırma konularında eğitim verilmektedir. Bu kapsamda 2018 yılında 6.739 kişiye mahremiyet eğitimi verilmiştir.

- **Mahremiyet Eğitimleri:** Çocuk hizmetleri alanında çalışan personelin ve hizmet sunulan ailelerin desteklenmesi amacıyla hazırlanan Mahremiyet Eğitimi Modülü İl Müdürlüklerimiz bünyesinde bulunan çocuk hizmet birimlerinde görevli personele, Bakanlığımızdan açılış izni alarak faaliyet gösteren özel kreş ve gündüz bakımevi ile çocuk kulüplerinde görev yapan personele, eğitim içeriğinin ailelere uyarlanarak koruyucu ailelere, çocukları kreş gündüz bakımevi ve çocuk kulüplerinden hizmet alan ailelere ve Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) hizmetinden yararlanan ailelere uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılında 28.621 kişiye mahremiyet eğitimi verilmiştir.

- **Ceza İnfaz Kurumlarında Annesi ile Birlikte Kalan Çocuklara Yönelik Çalışmalar:**Ceza infaz kurumlarında tutuklu veya hükümlü annelerinin yanında kalmakta olan çocukların durumlarını iyileştirmek, buldukları olumsuz durumlardan olabilecek en az düzeyde etkilenmelerini sağlamak, çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde faaliyetler planlamak ve yürütmek için Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Genel Müdürlüğü ile işbirliği içerisinde çalışmalar yapılmaktadır. Yapılan çalışmalarda cezaevinde tutuklu veya hükümlü annesi ile birlikte kalan çocuklar annelerinin talep ve izinleri doğrultusunda kreş ve anaokulu hizmetlerinden yararlandırılmaktadır. Sosyal hizmet modelleri hakkında annelere yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılmakta; cezaevi psikososyal servisleri ile işbirliği içinde eğitim

programları düzenlenmektedir. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerince cezaevi psikososyal servis personeli ile koordineli olarak çocukların takibi yapılmaktadır.

-Sokakta Çalıştırılan Çocuklara Yönelik Hizmetler: Sokakta çalışan/çalıştırılan çocukların tespit edilerek uygun hizmet modellerine yönlendirilmelerinin sağlanması amacıyla Türkiye genelinde oluşturulan 134 mobil ekip ile 12.157 çocuğa ulaşılmıştır. Mobil ekipler tarafından yapılan alan taraması ile tespit edilen çocukların sokakta yaşama/çalıştırılma veya dilendirilme nedenlerinin araştırılması; yapılan inceleme neticesinde çocuk ve ailenin uygun bulunan sosyal hizmet ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

2018 yılı Çocuk İşçiliği ile Mücadele Yılı ilan edilmiş olup 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü kapsamında 81 ilde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri bünyesinde çalışmalarını yürütmekte olan İl Çocuk Hakları Komitelerince, çocuk işçiliği ile mücadeleye ilişkin etkinlik ve farkındalık artırmaya yönelik faaliyetler yürütülmektedir.

Çocuk Haklarına İlişkin Faaliyetler

Bakanlığımıza bağlı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin uygulanması ve izlenmesinden sorumlu "Koordinatör Kurum" olarak belirlenmiştir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Türkiye tarafından 1990 yılında imzalanmış olup ülkemiz açısından uluslararası düzeyde 1995 yılında bağlayıcılık kazanmıştır. Ülkemizin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin 44 üncü maddesinin (b) bendi uyarınca taraf ülkelerin BM Genel Sekreterliği aracılığıyla Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesine beş yılda bir Gelişim Raporlarını sunması gerekmektedir. Bu kapsamda hazırlanan taslak raporun Komiteye gönderilmek üzere çeviri işlemleri tamamlanmıştır.

- XIX. Ulusal Çocuk Forumu: 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü kapsamında, Bakanlığımız ve UNICEF Türkiye Temsilciliğinin birliğinde Ulusal Çocuk Forumları düzenlenmektedir. Bu yıl 17-20 Kasım tarihleri arasında “Çocuk İşçiliğiyle Mücadele” temalı XIX. Ulusal Çocuk Forumu gerçekleştirilmiştir. Forum sonucunda çocuklar tarafından hazırlanan “Sonuç Bildirgesi”, 20 Kasım 2018 tarihinde düzenlenen TBMM Çocuk Oturumu ile TBMM’de Meclis Başkan Vekilimiz, Bakanımız, Milletvekillerimiz ve tüm katılımcılar ile paylaşmıştır. Ayrıca Sonuç Bildirgesi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Hanımefendi Emine ERDOĞAN ile birlikte 81 İlden teşrif eden Gönül Elçilerine de sunulmuştur.

- Çocuk Hakları İl Çocuk Komiteleri Çalışmaları:İl Çocuk Hakları Komiteleri ülke çapında çocuk katılımını sağlayan bir örgütlenme oluşturmaktadır. Komitelere katılım bütünüyle gönüllülük esasına dayanmakta olup, her çocuk üye olabilmektedir. Komiteye üye çocuk sayısı 14.110’ dur.

- Sosyal Uyum Programı:Ülkemizde kamp dışında yaşayan Suriyeli çocukların Çocuk Hakları İl Çocuk Komiteleri aracılığıyla topluma uyumlarının sağlanması ve Türk çocuklar ile Suriyeli çocuklar arasında karşılıklı diyaloga ve bilgi alışverişine olanak sağlayacak bir platform oluşturulması amacıyla Bakanlığımız ve UNICEF Türkiye Temsilciliği işbirliğinde “Sosyal Uyum Programı” düzenlenmektedir.

Çocuk Hakları kapsamında 18 İlde uygulanan “Sosyal Uyum Programı” 2018 yılında 81 İle yaygınlaştırılmıştır. Programın içeriği hakkında bilgi vermek ve daha önce programı yürüten

İllerle deneyim paylaşımı gerçekleştirmek amacıyla yedi İlde (İstanbul, Denizli, Yozgat, Batman, Gaziantep, Samsun ve Trabzon) 81 İlden gelen katılımcının dâhil edildiği “Sosyal Uyum Programı Bölge Toplantıları” yapılmıştır. Program kapsamında 2018 yılında 59.504 çocuk olmak üzere toplam 101.044 çocuğa ulaşılmıştır. Akran eğitimlerinde kullanılmak üzere 3.000 adet çocuk eğitim kiti oluşturularak 81 ile gönderilmiştir.

- **Web Tabanlı Uygulama:** Bakanlığımız ve UNICEF Türkiye Temsilciliği işbirliğinde 2018 yılında geliştirilen web tabanlı uygulama çalışması ile yerel düzeyde çocukların ve gençlerin katılım seviyesinin takibi, raporlama ve dokümantasyonu sağlama konularında destek, görev izleme aracının verimliliğini artırması, çocuk/genç katılımı ve kamp dışında yaşayan Suriyeli çocuklar için hazırlanan ve uygulanan sosyal uyum programının izlenmesi sağlanmaktadır.

- **Danışma Kurulu Toplantıları:** Çocuk Danışma Kurulu 2018 yılı Periyodik I. Toplantısı 28-31 Ocak 2018 tarihleri arasında Ankara gerçekleştirilmiştir. Çocuklar aldıkları kararları ve oluşturdukları 2018 yılı çalışma takvimi ve eylem planını hazırlamışlardır. Danışma Kurulu'nun 2018 yılı Periyodik II. Toplantısı ise 4-7 Ekim 2018 tarihleri arasında Ankara İlinde gerçekleştirilmiş ve I. Danışma Kurulu toplantısında hazırlanan Eylem Planı değerlendirilmiştir. Toplantıda katılımcı çocuklar ile XIX. Ulusal Çocuk Forumu'nun teması belirlenmiş ve çocuklara Sosyal Uyum Eğitimi verilmiştir.

Kapasite Güçlendirme Çalışmaları

Bakanlığımızın taşra teşkilatında korunma ihtiyacı olan çocuklara hizmet sunan birimlerde görev yapan meslek elemanları ve idarecilere yönelik eğitim çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda;

- Korunmaya muhtaç engelli çocuklarla diğer çocukların bir arada nasıl hizmet alabileceklerini değerlendirmek amacıyla “Entegre Bakım Sistemi Çalıştayı” 08 – 11 Nisan 2018 tarihleri arasında Ankara’da gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya, meslek elemanı ve kuruluş idarecileri ile Bakanlık merkez teşkilatında görev yapan 45 personel katılmıştır.
- ÇES’lerin fiziki yapılarının ve standartlarının belirlenmesi amacıyla 01 – 04 Mayıs 2018 tarihlerinde “ÇES İhtiyaç Programı Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. Bakanlık merkez teşkilatı çalışanları ve kuruluş idarecilerinden oluşan 24 kişi eğitime katılmıştır.
- “ÇES ve ÇOKİM’de Görev Yapan Meslek Elemanlarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı” 10 – 16 Mayıs 2018 tarihleri arasında 280 personelin katılımıyla Antalya İlinde düzenlenmiştir.
- “Bakım Sonrası Rehberlik Biriminde Görev Yapan Personele Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı” 10 – 16 Mayıs 2018 tarihleri arasında 80 personelin katılımıyla Antalya İlinde gerçekleştirilmiştir.
- “Çocuk Destek Gelişim ve Eğitim Programı Çalıştayı” 4–5 Ekim 2018 tarihleri arasında 19 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
- Çocuk Koruma İlk Müdahale Ve Değerlendirme Birimlerinin Kapasitesinin Güçlendirilmesi Çalıştayı" 11 – 15 Kasım 2018 tarihleri arasında Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında görev yapan 76 personelin katılımıyla Ankara’da " gerçekleştirilmiştir.
- “Anka Çocuk Destek Programının Refakatsiz Çocuklara Uyarlanması I. Çalıştayı” 7-9 Kasım 2018 tarihinde 40 kişinin katılımıyla; II. Çalıştayı 16-18 Nisan 2018 tarihinde 40 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
- “Anka Çocuk Destek Programının Refakatsiz Çocuklara Uyarlanması Uygulayıcı Eğitimi” 3-7 Aralık 2018 tarihinde 100 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

- “Evlat Edinme Hizmet İçi Eğitim Programı” 30 Nisan-5 Mayıs 2018 tarihleri arasında il müdürlükleri evlat edinme hizmeti birimlerinde görev yapan meslek elemanı ve şube müdürlerinden oluşan 96 personelin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
- “SED Hizmet İçi Eğitim Programı” 30 Nisan-5 Mayıs 2018 tarihleri arasında il müdürlükleri SED hizmeti birimlerinde görev yapan meslek elemanı ve şube müdürlerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
- Korunma ve bakım altında bulunan özellikle 0-6 yaş gurubu çocuklar için kuruluş bakımının sonlandırılması kapsamında koruyucu aile hizmetinin iller arası eşleştirme yoluyla gerçekleştirilmesi, tüm illerin koruyucu aile tanıtım faaliyetlerine ağırlık vermesi konusunda bilgilerin ve iyi uygulama örneklerinin paylaşılması amacıyla 8 ilde (İzmir, Gaziantep, Samsun, Rize, İstanbul, Afyon, Ankara, Kahramanmaraş) 10 Bölge Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Çocuk Haklarının Güçlendirilmesi Projesi:IPA ile finansman anlaşması imzalanan Projenin hazırlık çalışmaları başlatılmıştır. Proje kapsamında "Sokakta Çalıştırılan Çocukların Tespiti ve Sosyal Hizmetlerden Faydalandırılması", "Engelli Çocuklar İçin Entegre Bakım Sisteminin Geliştirilmesi" ve "Özel Hizmet Alımı Yoluyla İstihdam Edilecek Personelin Seçim Kriterlerinin Geliştirilmesi ve Kapasitelerinin Artırılması" olmak üzere Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yürütülecek üç temel faaliyet alanı bulunmaktadır.

Veri Paylaşım Protokolü: Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı ile Bakanlığımız arasında 14.12.2018 tarihinde veri paylaşım protokolü imzalanmıştır. Protokol ile Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak faaliyet gösteren/gösterecek olan sosyal hizmet kuruluşlarında görev yapan/yapacak olan kişilerin mezuniyet durumları ile sosyal hizmet modellerinden yararlanan ve reşit olarak kuruluşlarımızdan ayrılan gençlerin öğrenim durumu bilgilerinin sorgulanması sağlanmaktadır.

ABS İnteraktif Eğitimleri:81 İl Müdürlüğü ve bağlı çocuk kuruluşları tarafından Aile Bilgi Sisteminde yer alan çocuk hizmetlerine ilişkin modüllerin kullanımına yönelik uzaktan eğitim her hafta periyodik olarak verilmektedir. Söz konusu eğitimlerde konuya ilişkin sorular interaktif olarak cevaplandırılmaktadır.

Tedbir Kararlarının Online İzlenmesi: Mahkemelerden ve tedbiri uygulamakla yükümlü kurumlardan gelen tedbir kararlarının Aile Bilgi Sistemi üzerinden online izlenebilmesi amacıyla sistem oluşturulmaktadır.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Kadın İstihdamının Artırılması Çalışmaları

Kadınların işgücüne katılma oranı 2005 yılında %23,3 iken 2018 yılı Kasım ayı itibarıyla %34,1'e, yükselmiş olup aynı dönem için %20,7 olan kadın istihdamı oranı %29,1'e yükselmiştir. 2013-2018 yılları arasında kadın istihdam durumu Tablo 48'de gösterilmektedir.

Tablo 48: Kadın ve İstihdam

Yıl	İstihdam Edilenler	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2013	7.641.000	30,8	27,1
2014	7.689.000	30,3	26,7
2015	8.058.000	31,5	27,5
2016	8.312.000	32,5	28,0
2017	8.729.000	33,6	28,9
2018	8.960.000	34,1	29,1

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele

Şiddetin yaygın biçimlerinden biri olan kadına yönelik şiddet, kadınların haklarının ve temel özgürlüklerinin ihlalini oluşturmaktadır.

Bakanlığımız; kadına yönelik şiddetin kabul edilemez olduğuna dair inançla çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. Çalışmalar çok geniş bir yelpazede, tüm tarafların kapsamlı işbirliği ile sürdürülmektedir.

Mevzuat Çalışmaları

Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında, yasal mevzuatın etkin uygulanmasına yönelik çalışmalar çok boyutlu ve tüm tarafların katkısı ile sürdürülmektedir. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planında, “**Cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetle mücadele konularında mevzuatta düzenlemeler yapmak ve uygulamadaki aksaklıkları ortadan kaldırmak amacıyla**” beş temel hedeften biri “Mevzuat düzenlemeleri” olarak belirlenmiştir.

Eylem Planında yer alan bahse konu faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımı ile “**Mevzuat Çalışma Grubu**” oluşturulmuş ve “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Mevzuatın Değerlendirilmesi Çalışma Grubu Toplantıları**” 3, 5, 10 ve 12 Nisan 2018 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

6284 sayılı Kanunun 8/6’ncı maddesine göre gizlilik kararlarının uygulanmasında yaşanan sorunların çözümüne ilişkin 25 Ekim ve 15 Kasım 2018 tarihlerinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımı ile toplantı gerçekleştirilmiş olup, gizlilik kararlarının etkin uygulanmasında Kurumlar arası veri akışının sağlanmasına yönelik çalışma başlatılmıştır.

6284 sayılı Kanun ve söz konusu Kanuna ilişkin Uygulama Yönetmeliğinin daha etkin uygulanabilmesi için; Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer ilgili kurumlar ile söz konusu kanun kapsamında gizlilik, güvenlik, kimlik değişikliği, genel sağlık sigortasına dâhil edilme, sağlık imkânlarından etkin yararlanma ve benzeri konularda çalışmalar Bakanlığımızkoordinasyonunda yürütülmüştür.

Eylem Planları

- **Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı:** Kadınların ekonomik ve sosyal yaşama katılımlarının güçlendirilmesi; hak, fırsat ve imkânlardan eşit şekilde yararlanmalarının sağlanması; kadın erkek fırsat eşitliğinin tüm ana plan ve politikalara

yansıtılması amacıyla 2018-2023 yıllarını kapsayan “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmıştır.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile kamu kurum ve kuruluşlarına, yerel yönetimlere, üniversitelere, sivil toplum kuruluşlarına ve özel sektöre çeşitli görev ve sorumluluklar verilmektedir.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planının izleme ve değerlendirme çalışmaları başlatılmış, Birinci İzleme ve Değerlendirme Toplantısı 11 Aralık 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

- **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planı** :Düzenli aralıklarla hazırlanarak uygulamaya konulan “**Kadına Yönelik Şiddet Ulusal Eylem Planları**” ile kadına yönelik şiddetle mücadele alanında temel politika öncelikleri ortaya konularak bir yol haritası oluşturulmaktadır. 2016-2020 yıllarını kapsayan “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Üçüncü Ulusal Eylem Planı**”, İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere uluslararası sözleşmelerden ve yasal mevzuatımızdan güç alarak hazırlanmış ve 2016 yılında yürürlüğe girmiştir.

- **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Üçüncü Ulusal Eylem Planı 2016-2020:** Eylem Planı ile

- Mevzuat Düzenlemeleri
- Farkındalık Yaratma ve Zihniyet Dönüşümü
- Koruyucu ve Önleyici Hizmet Sunumu ve Şiddet Mağdurlarının Güçlenmesi
- Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Uygulanması
- Kurum Kuruluşlar Arası İşbirliği ve Politika Geliştirme

olmak üzere 5 temel alanda 31 faaliyet ile iyileştirmeler hedeflenmektedir.

-Eylem Planının uygulanmasında koordinasyon ve izleme süreci Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. Eylem Planının 2017 dönemi için uygulanmasının izlenmesine yönelik 30-31 Ocak,1 Şubat 2018 tarihlerinde “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Toplantısı**” düzenlenmiş, toplantılarda sunulan katkılar ile ilgili tarafların gönderdiği bilgiler çerçevesinde 2017 yılına ilişkin izleme ve değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Rapor Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü internet sitesinde yayınlanmıştır.

- **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları:** Şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi çerçevesinde, kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarının yerelin ihtiyaçları, öncelikleri ve kaynakları temelinde desteklenmesi, yerelde ilgili taraflar arasındaki işbirliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi ve “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı**”nın 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanmasını teminen “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları**” hazırlanmaktadır. 3. Ulusal Eylem Planı ile uyumlu ve her ilde özel faaliyetler içeren İl Eylem Planları;

- Yerel Düzenlemelerin Mevzuatla Uyumlaştırılması,
  - Toplumsal Farkındalık ve Zihniyet Dönüşümü,
  - Koruyucu ve Önleyici Hizmet Sunumu,
  - İşbirliği ve Koordinasyon
- olmak üzere 4 temel hedefe odaklanmaktadır.

“**Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi**” kapsamında 26 proje ilinde hazırlanan ve uygulanmaya başlanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planlarının 81 ilde yaygınlaştırılmasına

yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Söz konusu İl Eylem Planlarının yaygınlaştırılması çalışmaları kapsamında 2018 yılında **75 ilimizde** İl Eylem Planı hazırlanmıştır.

- **Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele Strateji Belgesi ve Eylem Planı:** Erken yaşta ve zorla evliliklerin önlenmesine yönelik çalışmalar, Bakanlığımız, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve ilgili tüm tarafların katılımı ile kararlı bir şekilde kapsamlı olarak yürütmektedir.

Bakanlığımız tarafından uluslararası sözleşmeler, ulusal mevzuatımız, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleriperspektifinden erken yaşta ve zorla evlilikler sorununun çözümüne yönelik kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları işbirliği ve katılımı ile 2019-2023 dönemini kapsayan “**Erken Yaşta ve Zorla Evlilikle Mücadele Strateji Belgesi ve Eylem Planı**”nın hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır.

- **Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planları:** Bakanlığımız tarafından 2017 ve 2018 yılı içerisinde erken yaşta ve zorla evlilik oranlarının yüksek olduğu illere yönelik özel çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda **19 İl** (*Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, İzmir, Antalya, Kars, Ağrı, Iğdır, Van, Muş, Bitlis, Gaziantep, Kilis, Nevşehir, Yozgat, Aksaray, Niğde, Hatay ve Kahramanmaraş*) ziyaret edilmiştir.

Çalışma ziyaretleri yapılan illerde, mülki amir başkanlığında ve Bakanlığımız koordinasyonunda İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, Kolluk Birimleri ve İl Müftülüğü işbirliği ile 2018 yılında bütüncül politikalar oluşturularak il eylem planları hazırlanmıştır. 19 ilimizde erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele amacıyla hazırlanan il eylem planları izleme ve işbirliği çalışmaları devam etmektedir.

Ulusal ve Yerel Düzeyde İzleme Çalışmaları

Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında gerçekleştirilen çalışmaların düzenli olarak izlenmesi son derece önemlidir. Bu kapsamda 6284 sayılı Kanun’un uygulanmasına ilişkin koordinasyon görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Ulusal Düzeyde İzleme Çalışması; 2006/17 sayılı “Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler” konulu Başbakanlık Genelgesi kapsamında ulusal düzeyde kurumlararası koordinasyonun sağlanmasında önemli bir mekanizma olan “Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi” 2006 yılından itibaren düzenli olarak Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda ilgili kamu kurumları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile toplanmaktadır. 26 Kasım 2018 tarihinde Komite’nin 12. toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Yerel Düzeyde İzleme Çalışması; Koordinasyon görevinin yerel düzeyde etkin biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla; 17.03.2016 tarihinde yürürlüğe giren “Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik” ile 81 ilimizde “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu” oluşturulmuştur. Vali veya valinin görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütlerinin temsilcilerinin katılımıyla 6 ayda bir toplanması öngörülen komisyonun sonuçları raporlanmakta olup, söz konusu raporlar Bakanlığımız tarafından takip edilmekte ve değerlendirilmektedir.

Kadına Yönelik Hizmet Kuruluşları

Kadın Konukevleri

- 2018 yılında Türkiye genelinde 81 ilde 110 kadın konukevi 2.697 kapasite ile yerel yönetimlere bağlı 11 ilde 32 kadın konukevi 725 kapasite ile, STK'lara bağlı 1 kadın konukevi 20 kapasite ile, diğer kamu kurumlarına (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü) bağlı 1 kadın konukevi 12 kapasite ile olmak üzere toplam 144 kadın konukevi 3.454 kapasite ile hizmet vermiştir.
- 2018 yılında kadın konukevi bulunmayan tek il olan Bitlis ilinde kadın konukevi açılışı gerçekleştirilmiştir. Daha etkin ve verimli hizmet sunumu amacıyla 6 kadın konukevinin yeni hizmet binasına taşınması sağlanmıştır. İlk kabul birimi olarak hizmet veren 8 kuruluşun hizmet birleşimi gerçekleştirilmiştir. Önümüzdeki dönemde de ihtiyaç duyulan illerde yeni kadın konukevi açılış ve taşınma talepleri değerlendirilecektir.
- 2018 yılında Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden 36.767 kadın ve beraberindeki 26.769 çocuk olmak üzere **toplam 63.536 kişiye hizmet verilmiştir.**
- Farklı ihtiyaç gruplarına bir arada hizmet sunan kadın konukevlerinin daha etkin ve verimli hizmet sunumuna yönelik olarak kadın konukevlerinin ihtisaslaşması çalışmaları başlatılmıştır. İhtisaslaşma çalışmaları kapsamında Ankara İlindeki kadın konukevlerinde pilot çalışma uygulanmıştır. Kadın konukevlerinde standart hizmet sunumu sağlanması amacıyla, pilot çalışmada elde edilen kadın konukevi hizmet standartları rehberinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır. 81 ilimizdeki kuruluşların detaylı analiz çalışmaları yapılmış, çeşitli kriterler gözetilerek ihtisaslaşma çalışmalarının yaygınlaştırılması amacıyla 6 ilde bulunan toplam 16 kadın konukevinin yerinde incelenmesi sağlanmıştır. Çalışma ziyaretleri sonucunda, çalışanlara rehberlik yapılmış olup, kuruluşlarımızın durumlarının değerlendirilmesi çalışmaları devam etmektedir. Önümüzdeki süreçte de yerinde inceleme ve değerlendirmelerle birlikte ihtisaslaşma çalışmalarına devam edilecektir.
- 2018 yılında uygulanması planlanan Psiko-Sosyal Destek ve Müdahale Programı Geliştirme Projesi, Kadın Konukevi Sonrası Güçlenme Modeli Geliştirme Projesi ve Kadın Hizmet Birimleri Kurumsal Kapasitesini Arttırma Projesi olmak üzere toplam 3 projemiz birleştirilerek Türkiye'deki Mülteciler için Mali Yardım Programı-2'ye (FRIT-2) yabancı Uyruklu Kişilerin Yoğun Olarak Yaşadığı İllerde Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetle Mücadelede Koruyucu-Önleyici Hizmetlerin Güçlendirilmesi adıyla teklif edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı makamı tarafından Bakanlığımızın tüm projelerinin tek bir çatı altında bir isimle birleştirilme talebine istinaden söz konusu 3 projemiz Bakanlığımızın tek proje teklifi altında birleştirilerek Cumhurbaşkanlığı'na sunulmuştur.
- 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında daha çok belediyenin kadın konukevi açmasına yönelik Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ve Türkiye Belediyeler Birliği ile işbirliği çalışmaları yürütülmüştür. Belediyeler bünyesinde açılması planlanan konukevi modellerinin değerlendirilmesi ve hizmet yönergesinin oluşturulması amacıyla Türkiye Belediyeler Birliğinin desteği ile Ankara'da bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya, Genel Müdürlüğümüz, TBB, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, kadın konukevi hizmeti veren 11 belediyeden ilgili temsilciler ile İl Müdürlüklerimiz ilgili personeli katılım sağlamıştır. Çalıştayda grup çalışmaları yapılarak Belediyelere bağlı kadın konukevlerine yönelik yönerge taslağı ve hizmet standartları rehberine ilişkin görüş ve öneriler alınmıştır.

- Kadın konukevlerinde kullanılan mesleki ve yönetsel formların güncellenmesi ve revize edilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan formların pilot uygulamaları gerçekleştirilmiş, daha sonra revizyonları yapılarak “Kalite Yönetimi Sistemi”ne dâhil edilmiştir. Bu kapsamda tüm ülkede kadın konukevi formlarının standardizasyonu sağlanmıştır.

- **Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM):** 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında hizmet vermeye başlayan ŞÖNİM gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını tek kapı sistemi ile yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürüten, insan onuruna yaraşır etkili ve hızlı hizmet sunumu sağlayan, kadının ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak güçlendirilmesi odaklı merkezler olarak 6284 sayılı Kanun’da tanımlanmıştır.

ŞÖNİM’in 81 ilde yaygınlaştırılmasına ilişkin 2018 yılında çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda 2018 yılı içerisinde 11 ilde (*Aydın, Artvin, Bayburt, Çankırı, Giresun, Karabük, Niğde, Siirt, Ordu, Tokat ve Yozgat*) ŞÖNİM açılmasına ilişkin açılış oluru verilmiş olup; **mevcut durumda hizmete açılan ŞÖNİM sayısı 79’a ulaşmıştır.** ŞÖNİM bulunmayan Kastamonu ve Şırnak illerinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kişilere yönelik danışmanlık, rehberlik ve sosyal destek hizmetleri sunmaktadır.

2018 yılı içerisinde 107.070 kadın, 10.462 erkek ve 17.740 çocuk olmak üzere **toplam 135.272 kişi** ŞÖNİM’den hizmet almıştır.

- **Mesleki ve Yönetsel Formlar:** Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kişilere yönelik verilecek hizmetlerde standartlaşmanın sağlanması amacıyla ŞÖNİM’lerde kullanılan mesleki ve yönetsel formlar güncellenmiş ve “**Toplam Kalite Yönetimi Sistemi**”ne dâhil edilmiştir.

Bakanlığımız taşra birimleri tarafından sunulan hizmetlere ilişkin verilerin tek bir ortak veri tabana kayıt edilmesi amacıyla Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda geliştirme çalışmaları devam etmekte olan “**Aile Bilgi Sistemi (ABS) Kadın Hizmetleri Modülü**”ne mesleki ve yönetsel formlar eklenmiş olup 81 İlde kullanıma açılmıştır.

KSGM’ye bağlı olarak hizmet vermekte olan ŞÖNİM hizmetlerini yerinde değerlendirmek ve rehberlik/danışmanlık yapmak amacıyla 25 ile saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. ŞÖNİM hizmetleri ilişkin "Uzaktan Eğitim Merkezi" <http://abs.csgb.gov.tr> vasıtasıyla ŞÖNİM’lerde görev yapmakta olan mesleki ve idari personele 12 uzaktan eğitim gerçekleştirilmiş olup rehberlik ve danışmanlık yapılmıştır.

Kuruluşlarla İlgili İş ve İşlemler

- **Tertip-Nakil İşlemleri:** Aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet nedeniyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine veya ŞÖNİM’lere müracaat eden ya da çeşitli kanallar tarafından yönlendirilen/ihbar edilen (ülkemizde şiddet mağduru yabancı uyruklu kadınlarda dahil) kadınlarla, ŞÖNİM/İl Müdürlüklerinde görevli meslek elemanları tarafından mesleki görüşme yapılarak haklarında sosyal inceleme raporu düzenlenmekte, uygun görülmesi durumunda şiddet mağduru kadının tertibi yapılmaktadır.

Herhangi bir kadın konukevinde kalmakta olan kadınların kaldığı ilin yakınları tarafından öğrenilmesi, kaldığı kuruluşa uyum sağlayamaması vb. gibi durumlarda kuruluş sosyal servisi

tarafından sosyal inceleme raporu düzenlenerek Genel Müdürlüğümüze nakil talebi gönderilmektedir. Böyle durumlarda da gönderilen raporlar Genel Müdürlüğümüzdeki meslek elemanlarınca incelenerek ilgili kadın yine durumuna uygun bir kuruluşa nakil edilmektedir. Yapılan tüm bu tertip ve nakil işlemleri ilgili meslek elemanı tarafından YBS' ye işlenmektedir.

- **Aranan Kadınlar:** Eşleri ya da yakınları tarafından aranan kadınlar hakkında kurumumuza yoğun şekilde dilekçeler ve telefonlar gelmektedir. Aranan kadınlara ilişkin gelen dilekçeler incelenerek, YBS sisteminden sorgulama yapılmaktadır. Yapılan sorgulama sonucunda aranan kadının Genel Müdürlüğümüze bağlı bir kadın konukevinde kalması durumunda ve eşinin/yakınlarının görüşme talebi bulunması halinde ilgili dilekçe resmi yazı ile konukevinde bulunan kadına ulaştırılmakta, kadının görüşme talebine olumlu yanıt vermesi durumunda il müdürlüğünce kuruluşun gizliliğine özen gösterilerek uygun bir mekanda ve gerekli güvenlik koşulları sağlanarak görüştürülmektedir. Kadının görüşme talebine olumsuz yanıt vermesi durumunda ya da 6284 sayılı Kanun kapsamında gizlilik kararının olması durumunda bu konuda ilgili il müdürlüğünce kişinin yazılı beyanı alınarak varsa gizlilik kararı ile birlikte Genel Müdürlüğümüze ulaştırılmakta ve görüşme talebinde bulunan kişiye 6284 sayılı Kanun kapsamında talebin uygun değerlendirilmediği bilgisi yazılı olarak verilmektedir.

- **Kuruluş Açılış-Kapanış-Taşınma ve Ek Ders Alımı İşlemleri:** Taşra teşkilatımızda açılacak olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ve kadın konukevlerinin, açılış onayları, bina değişiklikleri ve kiralama işlemleri gerçekleştirilmektedir. Gerek duyulması halinde meslek elemanlarınca yerinde incelemelerde bulunularak hizmete açılması planlanan binalar yerinde görülmekte, taşra personeline saha ziyareti ve uzaktan eğitim sistemi ile rehberlik ve danışmanlık yapılmaktadır.

- **Şikâyetlerin Değerlendirilmesi:** Genel Müdürlüğümüze gerek yazılı dilekçe yolu ile gerek elektronik ortamda gerekse CİMER, AKİM veya diğer birimler vasıtasıyla gelen şikâyetler ilgili meslek elemanları tarafından titizlikle değerlendirilmekte, yine aynı şekilde şikâyet sahiplerinin sorunlarına çözüm aranarak kendilerine cevap verilmektedir. Gerekli görülmesi halinde müracaatçılara taşra teşkilatımız vasıtasıyla rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunulmakta gerekli durumlarda sorunların çözümü amacıyla şikâyetler ilgili kamu kurumlarına iletilmekte ve sonuçları takip edilmektedir.

Kurumlar Arası İşbirliği Çalışmaları

- **Elektronik Destek Sistemi:** Kadına yönelik şiddetle daha etkin mücadele edilebilmesi amacıyla 8 Mart 2015 tarihinde Bakanlığımız, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama İşbirliği Protokolü” ile Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifhaneleri Genel Müdürlüğü Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı bünyesinde kurulu elektronik izleme sistemi altyapısı ve elektronik kelepçe cihazlarının kullanıldığı sistem ile şiddet uygulayan ve şiddet mağdurunun birlikte takip edilmesi amaçlanmıştır.

Söz konusu sistemde şiddet mağduruna “mağdur ünitesi” verilmekte, şiddet uygulayana ise “elektronik kelepçe” takılmakta olup, Elektronik İzleme Merkezi tarafından 7/24 esasına göre izleme gerçekleştirilmekte; ihlal olması durumunda ilgili kolluk biriminin müdahalesi ile mağdurun korunması sağlanmaktadır. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama 30 Haziran 2017

tarhinde imzalanan Protokol ile 2 yıl süreyle uzatılmış ve Ankara ve İzmir illerinin yanı sıra İstanbul, Bursa, Antalya ve Gaziantep illeri olmak üzere 4 ile daha yaygınlaştırılmıştır. Yaygınlaştırma sürecinde 6 İilde pilot uygulamanın izlenmesi, uygulama sürecinde yaşanan gelişmeler ve mevcut durumun değerlendirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. 18 Nisan 2018 tarihinde “**Pilot Uygulama illerinden temsilciler ile Pilot Uygulama İstişare Toplantısı**” gerçekleştirilmiştir.

Aynı zamanda "**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama Değerlendirme Toplantısı**" Adalet Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcilerinin katılımıyla 4 Ekim 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Protokol'ün süresi Haziran 2019'da sona erecek olup uygulamanın ülke geneline yaygınlaştırılması ve uygulama prosedürünün geliştirilmesi amacıyla Protokol'ün yenilenmesine ilişkin çalışmalara 2019 yılında devam edilecektir.

- **Kadın Destek (KADES) Uygulaması:** İçişleri Bakanlığı ve Bakanlığımız işbirliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojisinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak etkin ve hızlı müdahalenin sağlanması amacıyla akıllı telefonlarda kullanılabilen Kadın Destek Sistemi (KADES) uygulaması 24 Mart 2018 tarihi itibarıyla hizmete girmiştir. Akıllı telefonlarda indirilen bir uygulama olan Kadın Destek Sistemi (KADES) yalnızca kadınların kullanımına açık olup, uygulamada yer alan "Yardım İste" butonu vasıtasıyla kolluk birimleri tarafından 7 gün/24 saat hızlı, etkili müdahale sağlanmaktadır. İhtiyaç tespiti halinde mağdurların Bakanlığımıza bağlı Merkezlerden hizmet almaları sağlanmaktadır.

- **Veri Entegrasyon Çalışmaları:** Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planında (2016-2020), “**Kurum Kuruluşlar Arası İşbirliği ve Politika Geliştirme**” ana hedefi ve “**Kadına yönelik şiddet verilerinin etkin biçimde izlenmesi amacıyla kurumlar arası ortak veri tabanı oluşturulacaktır.**” şeklinde belirlenen faaliyeti doğrultusunda, 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının kurumlar arası entegrasyon çalışması ile ortak bir veri sisteminde kaydedilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

- **UYAP Entegrasyonu:** 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının online olarak gönderilmesine yönelik Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı arasında gerçekleştirilen entegrasyon çalışması tamamlanmıştır. Böylelikle, 6284 sayılı Kanun kapsamında hükmedilen koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının elektronik ortamda il müdürlükleri ve ŞÖNİM'lere iletilmesi sağlanmış olup, şiddet mağduruna ulaşma süresi kısalmıştır.

- **EGM Entegrasyonu:** 19 Eylül 2017 tarihinde imzalanan, “**İçişleri Bakanlığı ile Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Arasında Bilgi Paylaşım Protokolü**” ile Emniyet Genel Müdürlüğünce düzenlenen “6284 Sayılı Kanun Kapsamında Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formu” ile “6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarına ilişkin verilerin” ile Aile Bilgi Sistemine elektronik olarak paylaşılması çalışmaları tamamlanmış olup İl müdürlükleri ve ŞÖNİM'lere iletilmesi sağlanmıştır. Söz konusu veri entegrasyon çalışmasının şiddet mağduru bireylere ulaşma süresini kısaltması ve korumanın etkinliğini artırması beklenmektedir.

- **Gizlilik Kararları Entegrasyonu:** 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet mağduru hakkında hükmedilen "gizlilik" kararlarının; Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Bankalar

Birliği gibi ilgili kurum ve kuruluşlarla elektronik ortamda paylaşılmasına yönelik entegrasyon çalışmaları devam etmektedir.

- Ölümlle Sonuçlanan Kadına Yönelik Şiddet Vakalarının İncelenmesi Çalışma Grubu: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planında, 5. Hedef “Kurum Kuruluşlar Arası İşbirliği ve Politika Geliştirme” başlığı altında belirtilen “Faaliyet 5.6: Ölümlle sonuçlanan kadına yönelik şiddet vakalarının derinlemesine analizini yapmak üzere araştırma yapılacaktır” kapsamında Bakanlığımız tarafından ölümlle sonuçlanan kadına yönelik şiddet vakalarının derinlemesine analizini yapmak üzere 2018 yılında çalışma grubu oluşturulmuş ve nicel araştırma rapor taslağı hazırlanmıştır. Ayrıca, Bakanlığımız tarafından Ölümlle Sonuçlanan Kadına Yönelik Şiddet Vakalarına ilişkin nitel bir çalışma yürütülmüş, taslak rapor hazırlanmıştır.

Protokoller

- Hukuk Klinikleri Protokolü:“Adalet Bakanlığı, Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ankara Barosu Başkanlığı ve Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Arasında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğrencilerinin 6284 Sayılı Kanununa Yönelik Hukuk Kliniği Uygulamalarında Bulunmalarına Dair Protokol” 06.07.2015 tarihinde imzalanmış ve 2018 yılında Protokolün uygulanmasına devam edilmiştir.

- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama İşbirliği Protokolü: 08 Mart 2015 tarihinde Bakanlığımız, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında ilgili Bakanlıkların ve Sayın Başbakanımızın imzasıyla “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama İşbirliği Protokolü**” imzalanmış olup, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı bünyesinde kurulu elektronik izleme sistemi altyapısı ve elektronik kelepçe cihazlarının kullanıldığı sistem ile şiddet uygulayan ve şiddet mağduru birlikte 7/24 esasına göre takip edilmektedir. 30 Haziran 2017 tarihinde imzalanan Protokol ile pilot uygulamanın iki yıl süreyle uzatılması ve Ankara ve İzmir İllerinin yanı sıra İstanbul, Antalya, Bursa ve Gaziantep olmak üzere toplam 6 İlimizin Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı sorumluluk bölgelerine yaygınlaştırılması kararlaştırılmıştır.

- İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ile Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Arasında Bilgi Paylaşım Protokolü: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Üçüncü Ulusal Eylem Planı kapsamında “kadına yönelik şiddet verilerinin izlenmesinde ortak bir veri tabanı” kurulması faaliyetini hayata geçirmeye yönelik Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında “**İçişleri Bakanlığı ile Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Arasında Bilgi Paylaşım Protokolü**” 19.09.2017 tarihinde imzalanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan Protokol kapsamında çalışmalar tamamlanmış olup 23.11.2018 tarihi itibarıyla Emniyet birimlerinde haklarında 6284 sayılı Kanun kapsamında işlem yapılan kişilere ilişkin “**Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formu**”nun İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) Emniyet Kolluk İşlemleri Projesi’nden (EKİP) Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemi veri tabanına iletilmesi sağlanmıştır.

- Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü: 30 Ekim 2018 tarihinde, Bakanlığımız, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı işbirliğinde kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal

kapasitelerinin geliştirilmesi ve görünürlüklerinin artırılması amacıyla hazırlanan “Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü” imzalanmıştır.

- **Kadının Güçlenmesi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Protokolü:** Bakanlığımız ve Milli Savunma Bakanlığı iş birliği ile “Kadının Güçlenmesi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele” kapsamında sunulan hizmetlerde kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, iş birliği ve eşgüdümün artırılması amacı ile protokol hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.

Projeler

-**Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi (2016-2020):** Bakanlığımız, Milli Eğitim Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Limak Holding işbirliğinde “Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi” hayata geçirilmiştir. Proje ile mühendis olmak isteyen kız öğrencileri her alanda destekleyerek, onları mesleğinin örnekleri haline gelebilmesini sağlamak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda proje kapsamında ulaşılmak istenilen nihai hedef, lise ve üniversite eğitimi devam eden kız öğrencilerdir. Bu çerçevede 2018-2019 eğitim öğretim döneminde 111 kız öğrenciye burs desteği sağlanmaktadır. Ayrıca üniversite öğrencilerine; staj ve istihdam imkânı ve İngilizce dil eğitimi sağlanmakta, ‘Sosyal Mühendislik’ sertifika programları eğitimleri verilmekte ve oluşturulan mentor-menti ağı kapsamında farklı etkinlikler düzenlenmektedir. Projenin diğer hedefi olan lise farkındalık çalışmaları kapsamında, **2018 yılı içerisinde 10 pilot ilde toplamda 50 okulda öğretmen, veli ve öğrenciler yönelik yapılan etkinliklerde toplam 21.400 kişiye ulaşılmıştır.**

2019 yılı içerisinde proje faaliyetleri kapsamında üniversite öğrencilerine; staj ve istihdam imkânı ve İngilizce dil eğitimi ve ‘Mühendislikte Liderlik’ sertifika programı faaliyetlerine devam edilecektir. Bununla birlikte lise programı kapsamında belirlenecek lider öğretmen sunumları gerçekleştirilecek olup belirlenecek illerde söz konusu farkındalık çalışmaları yapılacaktır

- **Annemin İşi Benim Geleceğim Projesi (2013-2019):** Bakanlığımız, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Borusan Holding A.Ş. arasında imzalanan 21 Ocak 2013 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü kapsamında Organize Sanayi Bölgelerinde (OSB) kreşlerin kurulması için “Annemin İşi Benim Geleceğim” projesi hayata geçirilmiştir. Proje kapsamında, Adıyaman, Afyonkarahisar, Balıkesir ve Malatya OSB’deki kreşlerin yapımı tamamlanmış ve faaliyetlerine devam etmektedir. Bununla birlikte kreş açılan 4 ilde etki analizi gerçekleştirilmiş olup, yaşanan sorunlar ve çözümlerine yönelik olarak rapor hazırlanmıştır.

- **Türkiye’de Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme ve Planlama Projesi:** Toplumsal cinsiyete duyarlı planlama hakkında siyasi ve bürokratik farkındalık ve sahiplenme yaratmak, merkezi ve yerel yönetimlerde toplumsal cinsiyete duyarlı kamu politikaları, planları, programları ve bütçe süreçlerine ilişkin kurumsal kapasiteyi geliştirmek ve sürdürülebilirliği sağlamak, toplumsal cinsiyete duyarlı planlama ve bütçeleme çalışmalarına ilişkin izleme kapasitesini geliştirmek amacıyla “Türkiye’de Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi” yürütülecektir. Projenin ana yararlanıcısı Bakanlığımız, eş yararlanıcıları ise Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Maliye ve Hazine Bakanlığı olması planlanmaktadır. Birleşmiş Milletler Kadın Biriminin (UN WOMEN) teknik desteğinde gerçekleştirilecek Projenin, detaylı Proje metni üzerindeki taraflarla birlikte çalışmalar devam etmektedir.

- Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetle Mücadelede Koruyucu-Önleyici Hizmetlerin Güçlendirilmesi Projesi: 2018 yılında uygulanması planlanan Psiko-Sosyal Destek ve Müdahale Programı Geliştirme Projesi, Kadın Konukevi Sonrası Güçlenme Modeli Geliştirme Projesi ve Kadın Hizmet Birimleri Kurumsal Kapasitesini Arttırma Projesi olmak üzere toplam 3 projemiz birleştirilerek Türkiye'deki Mülteciler için Mali Yardım Programı-2'ye (FRIT-2) Uyruklu Kişilerin Yoğun Olarak Yaşadığı İllerde Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetle Mücadelede Koruyucu-Önleyici Hizmetlerin Güçlendirilmesi adıyla teklif edilmiştir.

Eğitim ve Farkındalık Çalışmaları

Türkiye'de kadın erkek eşitliğinin güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin hizmet sunumunun gerçekleştirilmesi amacıyla kurum/kuruluş ve ilgili sektörler arası işbirliği mekanizması güçlendirilmeye ve politika geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu doğrultuda, Bakanlığımız ile Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve ilgili kurumlar arasında protokoller imzalanmış olup, çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda;

- Kamu Personeline Yönelik Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitim Seminerleri: Bakanlığımız koordinasyonunda ilgili tüm kurumların katkıları ile hazırlanan ve halihazırda yürürlükte olan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planında,, **“.....kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddet konularında toplumsal farkındalık, duyarlılık, bilinç kazandırmak ve zihniyet dönüşümü sağlamak”** hedefi kapsamında **“kadına yönelik şiddet konusunda hizmet sunan tüm kurum kuruluş temsilcilerine ve kamuoyuna yönelik olarak seminer, atölye çalışması vb. etkinliklerin işbirliği içinde düzenlenmesi”** faaliyeti kapsamında kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bilgi ve farkındalığının artırılması amacıyla 2018 yılı içerisinde 81 ilde her ay farklı kurum ve kuruluşlarda görevli kamu personeline yönelik Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitim Seminerleri gerçekleştirilmiştir.

2018 yılı içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, Memur-Sen, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri İl Müdürlükleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı işbirliği ile ilgili kurum ve kuruluşlarda görev yapan personellere yönelik eğitim seminerleri gerçekleştirilmiştir. Söz konusu seminerler vasıtasıyla **toplam 33.476 kamu personeline** ulaşılmıştır.

- Bedelli Askerlere Yönelik Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitim Seminerleri: "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitim Seminerleri"nin devamının sağlanarak daha geniş kesimlere ulaşılması ve ilgili tüm taraflarda kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda farkındalık sağlanması ve bu çerçevede önleyici hizmet sunumunun etkinliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Farkındalık artırma faaliyetleri çerçevesinde Milli Savunma Bakanlığı ile işbirliğinde bedelli askerlik hizmetinden yararlanacaklara yönelik gerçekleştirilen 21 günlük temel askerlik eğitimine **“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele”** konusu eklenmiş ve farkındalık seminerlerine 15 Eylül 2018 tarihinde ilk celp dönemi itibarıyla başlanmıştır.

Seminerler kapsamında bedelli askerlik uygulamasından faydalananların **“aile içi ve kadına yönelik şiddetin nedenleri ve sonuçları, erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele, kadının**

güçlenmesi ve kadın-erkek eşitliği, şiddetle mücadele kapsamında ulusal mevzuatımız ve şiddet mağdurlarına yönelik başvuru mekanizmaları” konularında bilgi sahibi olması amaçlanmaktadır.

Türkiye genelinde 40 ilde yürütülen Bedelli askerlik uygulaması kapsamında 2018 yılında toplam **98.700 kişi** söz konusu seminerlerden faydalanmış olup, **tüm bedelli askerlik celplerinde uygulanması ile 2020 yılına kadar yaklaşık 645.000 kişiye ulaşılması planlanmaktadır.**

ŞÖNİM Yönetmeliği 7. maddenin ikinci fıkrasının (g) bendi kapsamında kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bilgi ve farkındalığının artırılması amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda 2018 yılında gerçekleştirilmiş eğitim ve seminerde toplam 868 eğitim ve seminerde **86.136 kişiye** ulaşılmıştır.

- **Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele Eğitimleri:**Bakanlığımız ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) arasında dezavantajlı çocukların korunması, gelişimi ve katılım haklarından yararlanabilmelerinin sağlanması amacıyla hazırlanan "**2018-2019 Ortak Çalışma Planı**" 25 Nisan 2018'de imzalanmıştır. Söz konusu çalışma planını içeren işbirliği kapsamında erken yaşta ve zorla evliliğin önlenmesi için çalışan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları bünyesinde görev yapan hizmet sağlayıcılara (kolluk görevlileri, sağlık personeli, sosyal hizmet görevlileri, yargı personeli, mülki idare personeli, vb.) yönelik çalıştaylar, seminerler ve eğitimler düzenlenmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, kadına karşı şiddetle mücadele alanında hizmet sunan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüğü, ŞÖNİM, Kadın Konukevi ve SHM’lerde görev yapan mesleki ve idari personele yönelik Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadelede Meslek Elemanlarına Yönelik Eğitici Eğitimleri; Ankara’da 5-9/12-16 Kasım 2018, 10-14/17-21 Aralık 2018 tarihlerinde olmak üzere toplam 8 grup olmak üzere 240 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda bu kapsamda 17-21 Aralık 2018 tarihinde “Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadelede Kuruluş Müdürlerine Yönelik Eğitim Semineri” gerçekleştirilmiştir.

Kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddetle mücadele, kurumsal hizmet birimlerinde ihtisaslaşma, erken yaşta ve zorla evliliklere ilişkin önleme ve müdahale stratejileri gibi konuları kapsayan eğitim seminerlerinde; Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın yanı sıra Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcileri tarafından kadına yönelik şiddet ile erken yaşta ve zorla evlilikler konusu farklı boyutları ile ele alınmıştır.

“**25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü**” kapsamında Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinesinde 81 İlde çeşitli farkındalık faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

2018 yılında ulusal düzeyde konuya dikkat çekmek üzere 26 Kasım 2018 tarihinde **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK, İçişleri Bakanımız ve Adalet Bakanımızın teşrifleriyle** 25 Kasım “Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü” 2018 Yılı Programı gerçekleştirilmiştir.

26 Kasım 2018 günü “Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi”nin 12. Toplantısı kamu kurum/kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir. Komite Toplantısında, yol haritası niteliğinde olan “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2016-2020**” çerçevesinde gerçekleştirilen ve gerçekleştirilemeyen faaliyetler ele alınmıştır.

İletişim faaliyetleri kapsamında ise; Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlığımız işbirliğinde hazırlanan kamu spotununun 25 Kasım haftası boyunca tüm ulusal ve yerel kanallarda gösterimi sağlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları işbirliği ile Tren ve Garlarda “Kadına Şiddete Sıfır Tolerans” afişinin gösterimi sağlanmıştır.

Sosyal medya faaliyetleri kapsamında, Bakanlığımız ve ilgili kurumlar bünyesinde yapılan etkinliklerin sosyal medya hesaplarımızda paylaşılması ve tüm Bakanlıkların web sitesinde konuya ilişkin afişin pop-up olarak gösterilmesi gibi faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Farkındalık artırma faaliyetleri arasında; 25 Kasım haftası illerde, AVM ve kent merkezlerine kurulacak stantlarla konuya ilişkin farkındalık yaratılması; Türkiye Basketbol Federasyonu, Türkiye Voleybol Federasyonu ve Türkiye Futbol Federasyonu işbirliğiyle hafta sonu yapılacak müsabakalara sporcuların ‘**Kadına Şiddete Sıfır Tolerans**’ yazılı pankartlar ile çıkması sağlanmıştır.

Yerelde ise farklı hedef grupların kadına yönelik şiddet konusunda farkındalığını artırmaya yönelik tematik toplantılar düzenlenmiş olup kadına yönelik şiddetle mücadele konusundaki afiş, broşür ve görsellerin 81 ilde sergilenmesi ve dağıtılması sağlanmıştır.

Bakanlığımız ve Milli Savunma Bakanlığı iş birliği ile “**Kadının Güçlenmesi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele**” kapsamında sunulan hizmetlerde kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, iş birliği ve eşgüdümün artırılması amacı ile imzalanması planlanan protokol çerçevesinde düzenlenecek eğitimlerin hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

GİGEM ve ICMPD tarafından yürütülen ve Genel Müdürlüğümüzün de paydaş kurum olduğu ‘**İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Projesi**’ kapsamında Ankara, Gaziantep ve İzmir illerinde düzenlenen insan ticaretiyle mücadele eğitimlerine il müdürlüklerimizin kadın hizmetleri alanında görev yapan idareci ve meslek elemanlarından 21 kişinin katılımı sağlanmıştır

- **Uzaktan Eğitim Sistemi:** Bakanlığımız Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda oluşturulan Uzaktan Eğitim Merkezi (<http://abs.csgeb.gov.tr>) vasıtasıyla ŞÖNİM ve Kadın Konukevi hizmetleri, Aile Bilgi Sistemi ve 6284 Karar Takip Sistemine ilişkin ŞÖNİM ve Kadın Konukevi personeline yönelik **2018 yılında 12 uzaktan eğitim gerçekleştirilmiştir.**

Bilim ve Teknolojide Kadın Etkinlikleri

- **Uluslararası Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü:** 12 Şubat 2018 tarihinde Ankara’da düzenlenen “Uluslararası Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü” etkinliği kapsamında kız öğrencilerinin, rol model bilim kadınları ile buluşmaları sağlanarak, kız çocuklarının bilim alanında çalışma yürütmeleri konusunda cesaretlenmeleri amaçlanmıştır. Söz konusu etkinlik 500 katılımcı ile gerçekleşmiştir.

- **Uluslararası Bilgi ve İletişim Teknolojilerinde Kız Çocukları Günü:** 18 Nisan 2018 tarihinde Ankara’da, 24 ve 26 Nisan 2018 tarihlerinde İstanbul’da “Uluslararası Bilgi ve İletişim Teknolojilerinde Kız Çocukları Günü” programı düzenlenmiştir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu ile işbirliği içinde gerçekleştirilen Programa toplamda 900 kişinin katılım sağlanmıştır.

- **Dijital Okuryazarlık Seminerleri:** Dijital teknolojilerin sunduğu imkân ve fırsatların etkin biçimde kullanılmasına yönelik olarak Google Türkiye ile işbirliği içinde 3 Mayıs 2018 tarihinde Bakanlığımız personeline yönelik olarak 103 kişinin katılım sağladığı seminer

düzenlenmiştir. 10 Mayıs 2018 tarihinde ise 600 kadın muhtar, aza ve Bakanlığımız personelinin katılımıyla “**Kadın ve Teknoloji İstanbul Buluşması**” etkinliği gerçekleştirilmiştir.

2019 yılı içerisinde Bilim ve Teknolojide Kadın Etkinliklerine yönelik ilgili faaliyetlerin planlanmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Google ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu Başkanlığı ile işbirliği içinde kadınlara yönelik olarak “**Dijital Okuryazarlık ve Bilgi Teknolojileri ve İnternetin Bilinçli, Güvenli Kullanımı Eğitimleri**” düzenlenmiştir. Bugüne kadar toplam 2.260 kadın ve kız çocuğu bahse konu eğitimlerden yararlanmıştır.

- **Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Çalışmaları:** Bakanlığımız, Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı arasında “**Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü**” 30 Ekim 2018 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu Protokol kapsamında ilgili taraflarla Türkiye’de kadın kooperatiflerinin mevcut durumunu, sorunlarını ve çözüm önerilerini değerlendirmek amacıyla 15 Kasım 2018 tarihinde “**Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Çalıştayı**” düzenlenmiştir. Protokol yükümlülükleri ve çalıştay sonuçları göz önünde bulundurularak Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı ortaklığında çalışmalar devam etmektedir.

- **Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri:** Kadınların para yönetimi, gelir, harcama, birikim, varlık, borç, tasarruf, yatırım, yatırım araçları, bireysel emeklilik sistemi gibi konularda farkındalıklarının artırılması ayrıca kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik destek ve teşviklere ilişkin bilgi verilmesi amacıyla Bakanlığımız İl Müdürlüklerinin koordinasyonunda İŞKUR, KOSGEB, TOBB Kadın Girişimciler Kurulu, TİSVA ve Habitat işbirliğinde “**Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri**” düzenlenmektedir. 2017 yılında 3 ilde 800 kadının ve 2018 yılında 20 ilde 6.300 kadının katılımı ile düzenlenen seminerlere **23 ilde toplam 7.100 kadın** katılım sağlamıştır. Seminerlerin 2019 yılında il müdürlükleri personellerine finansal okuryazarlık konusunda eğitici eğitimleri verilmesi, eğitici eğitimi alan personelin görev aldıkları ilde işbirliği yapılan kurumların desteği ile seminerler düzenlenmesinin ardından ilk aşamada 20 ilde, devam eden süreçte ise erek 81 ile yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Bakanlığımız ile Milli Savunma Bakanlığı arasında imzalanmak üzere, Kadının Güçlenmesi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi, İşbirliği ve Eşgüdümün Artırılmasına Dair Protokol hazırlıkları tamamlanmıştır.

Jandarma Genel Komutanlığı ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında imzalanan “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Sunulan Hizmetlerde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesine, İşbirliği Yapılmasına ve Eşgüdümün Artırılmasına Dair Protokol**” ile Jandarma personelinin “cinsiyet eşitliği” ve “kadına yönelik şiddet” konularına ilişkin duyarlılık ve farkındalığının artırılması için çalışmalar yürütülmesi; Komutanlık birimlerine başvuran şiddet mağduru kadınlara uygulanacak hizmet prosedürlerine ilişkin birimler arasında eşgüdüm ve standardizasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmesi, Komutanlık bünyesinde vatani görevini ifa eden er ve erbaşlara yönelik olarak “kadına yönelik şiddet” ve “töre-namus cinayetlerinin önlenmesi” konularında zihniyet dönüşümünü sağlayacak eğitim programlarının düzenlenmesi, Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık ve Komutanlık arasında işbirliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Çalıştay, Seminer ve Toplantılar

Düzenlenen Çalıştay, Seminer ve Toplantılar

30-31 Ocak ve 1 Şubat 2018 tarihlerinde "**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020) İzleme ve Değerlendirme Toplantıları**" düzenlenmiştir.

İlgili kurum ve kuruluş temsilcilerin katılımı ile "**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Mevzuatın Değerlendirilmesi Çalışma Grubu Toplantıları**" 3-5-10 ve 12 Nisan 2018 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

ŞÖNİM Müdürleri, meslek elemanları ve Elektronik İzleme Şube Müdürlüğü personellerinin katılımıyla "**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama İstişare Toplantısı**" 18 Nisan 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız ile UNICEF arasında imzalanan "**2018-2019 Ortak Çalışma Protokolü**" kapsamında yer verilen faaliyetlerin planlanması amacıyla UNICEF'ten uzmanların da katılımıyla 5 Haziran 2018 tarihinde EGM ve JGK temsilcileri ile toplantı gerçekleştirilmiştir.

"**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama Değerlendirme Toplantısı**" Adalet Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcilerinin katılımıyla 4 Ekim 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

10 Ekim 2018 tarihinde Adalet Bakanlığı ile işbirliği içinde gerçekleştirilen "**Gündem Buluşmaları: Nafaka Sistemi Çalıştayı**" programı düzenlenmiştir.

25 Ekim 2018 tarihinde ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımlarıyla "**6284 sayılı Kanunun 8/6 ncı Maddesinde Yer Alan Gizlilik Kararların Entegrasyonu Toplantısı**" düzenlenmiştir.

15 Kasım 2018 tarihinde Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolünün uygulanabilirliğini kolaylaştırmak ve Türkiye'de kadın kooperatiflerinin mevcut durumunu, sorunlarını ve çözüm önerilerini değerlendirmek amacıyla **Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Çalıştayı** gerçekleştirilmiştir.

15 Kasım 2018 tarihinde 6284 sayılı Kanunun 8/6 ncı fıkrası kapsamında verilen gizlilik kararlarının entegrasyonu için Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile toplantı gerçekleştirilmiştir.

"**25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü**" kapsamında 26 Kasım 2018 tarihinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız, İçişleri Bakanımız ve Adalet Bakanımızın teşrifleriyle geniş katılımlı bir program düzenlenmiştir.

26 Kasım 2018 tarihinde "**Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi**"nin **12. Toplantısı** gerçekleştirilmiştir.

Ülkelerle ve Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliği

- 12-23 Mart 2018 tarihleri arasında New York'ta Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde gerçekleştirilen Kadının Statüsü Komisyonu 62. Oturumuna katılım sağlanmış; "Kadınlar, Göç ve Mültecilik", "Tarımda ve Kırsal Alanda Kadınların Güçlendirilmesi: Türkiye perspektifi" başlıklı yan etkinlikler düzenlenmiştir. Ayrıca oturum kapsamında ikili görüşmeler gerçekleştirilmiş, sonuç metni müzakerelerine, yuvarlak masa toplantılarına, genel oturumlara ve yan etkinliklere katılım sağlanmıştır.
- 12 Mart 2018 tarihinde Birleşmiş Milletler Türkiye Ofisi tarafından düzenlenen "Eşitlik İçin Konuş- Şimdi Tam Zamanı" başlıklı etkinliğe katılım sağlanmıştır
- Uganda'da Büyükelçilerin girişimiyle başlatılan kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesini hedefleyen "Women 4 Women" isimli girişim kapsamında; 10-13 Eylül 2018'de ülkemize ziyaret gerçekleştiren ödül sahibi iki Ugandalı kadın Bakanlığımızda ağırlanmış, gelen heyete eşlik edilmiş, ŞÖNİM, SHM, KADEM, SESRIC gibi kurumlara ziyaret gerçekleştirilmiştir.
- Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA)'nın ev sahipliğinde Avusturya/Viyana'da 18-19 Ekim 2018 tarihinde gerçekleştirilen "Avrupa Birliği Üyesi Adaylar ile Potansiyel Adaylar Toplantıları"na katılım sağlanmıştır.
- 13. İslam Zirvesi Dönem Başkanı Sayın Cumhurbaşkanımızın önerisiyle kurulan İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Kadın Danışma Konseyi (KDK) üçüncü toplantısı 25 Ekim 2018 Perşembe günü İstanbul Dolmabahçe Cumhurbaşkanlığı Ofisinde gerçekleştirmiştir.
- 22-23 Kasım 2018'de İstanbul'da Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) ve Bakanlığımız işbirliğinde III. Uluslararası Kadın ve Adalet zirvesi düzenlenmiş, Zirve programı kapsamında yer alan 8 farklı Ülke Bakanlarının katılım sağladığı Liderler Oturumu Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilmiştir.
- İİT 7. Bakanlar Konferansı 30 Kasım - 1 Aralık 2018 tarihlerinde "İİT Üye Ülkelerinde Kadının Güçlendirilmesi: Sınamalar ve Perspektifler" teması ile Burkina Faso Kadın, Ulusal Dayanışma ve Aile Bakanlığınca Burkina Faso'nun başkenti Vagadugu'da gerçekleşmiş olup; söz konusu konferansa Bakan düzeyinde katılım sağlanmıştır. Ayrıca Konferansta İİT Kadın Başarı Ödüllerinin takdimi gerçekleştirilmiştir.
- 5-7 Aralık 2018'de Fransa/ Strazburg'da düzenlenen Avrupa Konseyi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu (GEC) 14. Toplantısına katılım gerçekleştirilmiştir. 6 Aralık 2018 tarihinde Fransa/Strazburg'da gerçekleşen AİHM Opuz kararı eylem raporu toplantısına Adalet Bakanlığı ile birlikte katılım sağlanmıştır.

Diğer Uluslararası Çalışmalar

Ülkemizin taraf olduğu "Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin (İstanbul Sözleşmesi) amaçlarının gerçekleştirilmesine yönelik izleme mekanizmalarından birisi olan Kadına Yönelik ve Aile İçi Şiddete Karşı Mücadelede Uzmanlar Grubu (GREVIO) Türkiye Değerlendirme Raporu ve rapora ilişkin ülkemiz yorumları resmi olarak yayınlanmıştır. Rapor ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına iletilmiş, Bakanlığımız internet sitesinden duyurusu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca; GREVIO için ülkemizin adayının belirlenme süreci ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordineli şekilde başlatılmış ve başvurular alınmıştır. Konuyla ilgili olarak TBMM'de gerçekleşen toplantılara katılım sağlanmış ve sunum yapılmıştır.

- 4. Dünya Kadın Konferansı ile Pekin Deklarasyonu ve Eylem Planı'nın Kabulü'nün 25. Yıldönümü çerçevesinde Ulusal Gözden Geçirme çalışmalarına başlanmıştır.

- Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, İslam İşbirliği Teşkilatı başta olmak üzere uluslararası kuruluşlarca hazırlanan karar tasarıları, raporlar ve belgelere görüş ve katkı sağlanmıştır.
- Ülkeler ve kuruluşlarla imzalanması düşünülen İşbirliği Protokollerine ilişkin görüşler hazırlanmıştır.
- Yukarıda ifade edilen tasarılar, raporlar ve belgelere ilişkin Türkçe-İngilizce ve İngilizce-Türkçe çeviri işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Raporlar

19 Şubat 2018 tarihinde Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından gerçekleştirilen “**Kadın ve Çocuğa Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesine İlişkin Mekanizmaların Etkinliğinin Artırılması Çalıştayı**”na ilişkin rapor hazırlanmıştır.

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Programı’nda “**Toplumsal Cinsiyet Eşitliği kapsamında Vaatlerin İcraata Dönüşümü Raporunun Türkçe Özet Raporu**” hazırlanmıştır.

“**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı’nın 2016-2017 Dönemine İlişkin İzleme ve Değerlendirme Raporu**” hazırlanmıştır.

ŞÖNİM Yönetmeliği kapsamında illerde oluşturulmaya başlanan “**Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon İzleme ve Değerlendirme Komisyonları**” 2017 yılı 2. Dönem Toplantı Raporları değerlendirilmiş ve 2017 yılı Genel Raporu hazırlanmıştır. 2018 yılı birinci dönem raporu hazırlanmıştır.

GAP, DAP, DOKAP, KOP ve ÖDÖP Eylem Planları kapsamında yürütülen faaliyetlere ilişkin 2018 yılı dönem raporları hazırlanmıştır.

Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarının 2018 yılı dönem değerlendirme raporu hazırlanmıştır.

Diğer Faaliyetler

- Basılı ve Görsel Materyaller

Kadının Çalışma Hayatına Katılımına Yönelik Broşür Çalışmaları kapsamında "Ebeveynlerin Çalışma Hayatında Doğuma Bağlı İzin Hakları", "Çalışma Hayatında Başvuru ve Şikâyet Mekanizmaları" ve "Çalışma Hayatında Destekler ve Teşvikler" konulu broşürlerin içerikleri hazırlanmış olup, tasarımı ve basımı tamamlanmıştır. Söz konusu broşürlerin her birinden 25 bin adet olmak üzere toplam 75 bin adet broşür basılmış ve il genelinde yapılan çalışmalarda değerlendirilmek üzere Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine dağıtım gerçekleştirilmiştir.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı kitabı hazırlanmış ve yayımlanmıştır. İlgili kurum ve kuruluşlara dağıtım yapılmıştır.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı broşürü hazırlanarak 8 Mart 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde gerçekleştirilen etkinlikte dağıtılmıştır.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Engellilere Yönelik Eğitim, Rehabilitasyon ve Sosyal Hayata Katılım Çalışmaları

Plan ve Programlar

- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Ulusal Ajans) tarafından yürütülen Erasmus+ Programı kapsamında Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı tarafından yürütülecek projede EYHGM proje ortağı olmuş ve "Ortaklık Yetki Belgesi" imzalanmıştır.
- "Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Ulusal Eylem Planı 2016-2019" kapsamında çalışmalar yürütülmüştür.

Projeler

- **Engelliler Destek Programı (EDES):** 2011-2015 yıllarında genel bütçeden aktarılan ödenekle yürütülen Engelliler Destek Programı (EDES) tamamlanmış olup, 2015 yılı bütçesi ile uygulanmış illerin hesaplarında kalan ödenekler Afyonkarahisar ve Çanakkale illeri Valilik EDES hesaplarına aktarılarak, 2017 yılı itibarıyla bu iki ildeki projelerde kullanılması uygun görülmüştür. Bu kapsamda söz konusu iki ilden Bakanlığımıza toplam 18 proje gönderilmiş ve EDES Proje Değerlendirme Ekibi tarafından değerlendirildikten sonra Afyonkarahisar'dan 1, Çanakkale'den 10 olmak üzere toplam 11 projenin uygulanması uygun bulunmuştur. Proje faaliyetleri Ağustos 2017 ayı itibarıyla başlatılmıştır. Proje çalışmaları kapsamında İzleme ve Değerlendirme Cetvelleri Bakanlığımıza gönderilmiş, projelerin incelenmesi ve denetlenmesi amacıyla Mart/2018 ayı içinde Afyonkarahisar'a, Haziran/2018 ayı içinde Çanakkale'ye gidilmiştir. Afyonkarahisar ve Çanakkale illerinde uygulanan toplam 11 proje Eylül/2018 itibarıyla tamamlanmış, Projelere ilişkin nihai raporlar Bakanlığımıza gönderilmiş ve EDES Programı tamamlanmıştır.

- **Engelli ve Yaşlı Bireyler Açısından Vasilik Sistemi:** Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen Sosyal İçerme Politikaları Alanında Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi IPA Projesi çerçevesinde sağlanan teknik uzman desteği ile "Engelli ve Yaşlı Bireyler Açısından Vasilik Sistemi" konusunda, kurumlarımızda yaşayan engelli ve yaşlı bireylerin vesayet altına alınması ve vasilik sürecinin yürütülmesinde karşılaşılan sorunların ortaya konularak çözüm önerileri geliştirmek ve değerlendirmek üzere Bakanlığımız tarafından yürütülen çalışmanın çıktısı olan ve personelin yararlanması için hazırlanan taslak rehberin basımı için editöryal çalışmalar devam etmektedir.

Basım, Yayın, Enformasyon

- Türk İşaret Dili Dilbilgisi Kitabının İngilizce çevirisi yapılarak 500 adet basılmıştır.
- Disleksi Kamu Spotu: Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, Disleksi Öğrenme Güçlüğü Derneği ve EYHGM işbirliği ile kamu spotu oluşturulmuş olup hem görsel medyada hem de radyolarda yayınlanmaktadır.
- Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Ulusal Eylem Planı (2016-2019) kapsamında;
"Otizm Spektrum Bozukluğu" konusunda broşür hazırlanmıştır.
- EYHGM sitesinden erişim sağlanan yayınlar, broşür, çalışmalar ve Eylem Planının yer aldığı web portalı hazırlanmıştır.

- Bakanlığımızın sorumlu olduğu ‘Farkındalık Çalışmaları’ kapsamında kamuoyunda otizm konusunda farkındalık yaratmak amacıyla 2 Nisan Dünya Otizm Farkındalık Gününde kamu spotu ve radyo spotu yayımlanmıştır.

- Raporlar:

- Ülkemizin Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’ye (EHİS) taraf olmasından kaynaklı yükümlülükler çerçevesinde hazırlanarak BM Engelli Hakları Komitesine sunulan ilk ulusal raporu Komite’nin 20. Oturumu kapsamında 26 Eylül 2018 tarihinde ele alınmış ve ek bilgi talebiyle ülkemize yönelik bir soru listesi hazırlanmıştır. Bakanlığımıztarafından soru listesine cevaben 2018 Ekim-Aralık tarihlerinde sorumlu bakanlık ve kurumlarla işbirliği içerisinde tüm sektörleri içine alan bir raporlama süreci koordine edilmiştir. Bu kapsamda sorumlu bakanlık ve kurumların üst düzey temsilcileri ve uzmanlarının süreç hakkında bilgilendirilmesi amacıyla 23 Kasım 2018 tarihinde Engelli Haklarını Sektörel İzleme ve Raporlama Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- Ayrıca, EHİS’in 33. maddesine ilişkin her bir başlık için ayrı ayrı olmak üzere sorumlu kurumlarının temsilcilerinin katılımıyla 32 odak toplantı gerçekleştirilmiştir.
- AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığınca talep edilen, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan ve Nisan 2018’de yayımlanan 2018 Yılı Türkiye Raporu’na ilişkin Bakanlığımızın sorumluluk alanına giren 19, 23, 24, 26 ve 31. Fasılları çerçevesinde Bakanlığımızgörev alanı kapsamında İngilizce rapor hazırlanmıştır.
- Sağlık Bakanlığı’nca talep edilen, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından yayımlanacak olan “OECD Health Data 2018” veri tabanında kullanılmak üzere Genel Müdürlüğümüze bağlı kuruluşlara ilişkin veriler ve kapsamı hazırlanmıştır. Dışişleri Bakanlığı’nca talep edilen, BM Genel Kurulu’nda 2015 yılında kabul edilen 70/129 sayılı "Integrating Volunteering into Peace And Developmet: The Plan Of Action For The Next Decade and Beyond" başlıklı kararın uygulanmasına ilişkin hazırlanacak rapora Bakanlığımızkatkısı İngilizce olarak hazırlanmıştır.
- TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu’na bağlı olarak kurulan Türkiye’de Yaşayan Engelli Kadınlar ile Engellilere Bakmakta Olan Kişilerin Sorunları ve Çözüm Önerileri Konulu Alt Komisyon çalışmaları kapsamında ülkemizin engellilere yönelik politika, mevzuat ve uygulamaları hakkında Nisan 2018’de kapsamlı bir rapor hazırlanmıştır.
- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) 2018 Ayrımcılıkla Mücadele Raporuna esas olmak üzere Bakanlığımızgörev alanı çerçevesinde engelliliğe dayalı ayrımcılık konusunda Ekim 2018’de bir rapor hazırlanmıştır.
- Dışişleri Bakanlığı’nca talep edilen, Engelli haklarının teşvik edilmesi ile engellilik konusunun anaakımlaştırılmasının güçlendirilmesi başlıklı karar uyarınca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri’nin 57. Sosyal Kalkınma Komisyonu’na sunulan rapora esas olmak üzere İngilizce rapor hazırlanmıştır.
- Dışişleri Bakanlığı’nca talep edilen, BM Sekreteryası tarafından "Gençlik Eylem Programı" nın uygulanması hakkında BM Genel Kurulu’na sunulan rapora esas olmak üzere ülkemiz engelli gençlerin genel politika ve programlara dâhil edilmesi konusunda İngilizce bir rapor hazırlanmıştır.
- Dışişleri Bakanlığı’nca talep edilen,"Engelli haklarının teşvik edilerek engellilik konusunun anaakımlaştırılmasının güçlendirilmesi" başlıklı karar uyarınca BM Genel Sekreterliğince 57. Sosyal Kalkınma Komisyonu’na sunulan raporuna esas olmak üzere İngilizce rapor hazırlanmıştır. Dışişleri Bakanlığı’nca talep edilen, BM Engelli Şahısların Hakları Özel Raportörü Catalina Devandas Aguilar tarafından hazırlanacak “engelli

kişilerin en yüksek sağlık standartlarına erişim hakkı” konulu tematik rapora ülkemiz adına İngilizce rapor hazırlanmıştır.

- Dışişleri Bakanlığı’na talep edilen, BM 71. Genel Kurulu’nda kabul edilen ve ülkemizin ortak sunucusu olduğu "Engelliler için kapsayıcı gelişme" başlıklı ve 71/165 sayılı karar uyarınca, anılan kararın uygulanması kapsamında 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi’nde engellilere dair hedeflerin uygulanma, izlenme ve değerlendirilmesine ilişkin İngilizce rapor hazırlanmıştır.

- Toplantılar:

Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’nin Onuncu Taraf Devletler Konferansı:

- Ülkemizin 2009 yılında onaylayarak taraf olduğu EHIS’in XI. Taraf Devletler Konferansı 12-14 Haziran 2018 tarihlerinde New York’ta gerçekleştirilmiştir.
- Türkiye Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından yürütülen "Dezavantajlı Bireylerin Yayın Hizmetlerine Erişim Şartlarının İyileştirilmesi ve Medyada Sağlıklı Temsillerinin Oluşturulması" Projesi kapsamında görme ve işitme engellilerin yayın hizmetlerine diğer bireylerle birlikte erişimini sağlamak üzere mevcut uygulamaların değerlendirilerek alınması gereken ek önlemler ile olası mevzuat düzenlemelerinin belirlenmesi amacıyla ilgili kurum, STK’lar ve Medya kuruluşlarının temsilcilerini katılımı ile 28 Aralık 2018 tarihinde gerçekleştirilen Ayrıntılı Altyazı Çalıştayına katkı sağlanmıştır.
- Batı Balkanlar ve Türkiye’de Çocukların Şiddetten Korunması ve Engelli Çocukların Toplumsal Yaşama Katılımının Desteklenmesi” Programı kapsamında Engelliler Konfederasyonu tarafından 11-12 Ekim, 2018 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilen “BM Engelli Hakları Sözleşmesi Bağlamında Sivil Toplum Örgütlerinin Savunuculuk ve Gölge Rapor Hazırlama Kapasitesinin Geliştirilmesi” Toplantısı’nda Engelli Hakları Komite’sine sunulan ulusal rapor hakkında sunum gerçekleştirilmiştir.
- 11 Nisan 2018 tarihinde Ankara’da Finlandiya Büyükelçiliği ve Finland Health Programı tarafından düzenlenen “Finlandiya-Türkiye Sağlık İşbirliği Günü: Sağlıkta Inovatif ve Yüksek Teknolojik Çözümler” konulu toplantıya katılım sağlanmıştır. Toplantı kapsamında Finland Health programına üye olan ve Finlandiya’da sağlık, medikal ekipmanlar, hastane ve rehabilitasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyet gösteren ve alanlarında lider olan şirketlerin üst düzey temsilcileri tarafından sunular gerçekleştirilmiştir.
- “3 Aralık 2018 Dünya Engelliler Günü” etkinliği Saray Engelsiz Yaşam ve Rehabilitasyon Bakım Merkezi’nde Sayın Bakanımızın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
- Bakanlığımız çalışmalarını kapsamında engelli bakım, yaşlı bakım, istihdam ve eğitim alanlarına ilişkin verilerin derlenmesi çalışması yapılmış olup, buna ilişkin ilgili birimlerle toplantı düzenlenmiştir.

Diğer Çalışmalar:

- 100 Günlük İcraat Programı kapsamında “Engelli Veritabanı Oluşturulması” çalışması ile Sağlık Bakanlığı’nın yetkili hastanelerinden verilen Engelli Sağlık Kurulu Raporları ve kamu kurumlarına hizmet almak üzere engelli kişilerce ibraz edilen Engelli Sağlık Kurulu Raporlarının bir araya getirilmesiyle idari kayda dayalı bir engelli veritabanı oluşturulması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu ve Milli Eğitim Bakanlığı’ndan veri aktarılmasına ilişkin olarak protokoller hazırlanmış, Bakanlığımız ve öncelikli olarak Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu verilerinin aktarıldığı veritabanı oluşturulmuştur. Veritabanında il, ilçe, ikamet

adresi, cinsiyet, sağ/özü, medeni durumu, engel grubu, ağır engellilik durumu gibi değişkenlere göre temel istatistiksel raporlamalar oluşturulmuştur.

- Almanya'nın engellilik alanındaki politikaları, kurumsal yapı ve mevzuatlarının yerinde incelenerek bilgi ve deneyim paylaşımının gerçekleştirilmesi amacıyla 3-8 Haziran 2018 tarihlerinde Almanya Federal Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı'nın Daveti ile gerçekleştirilen İnceleme Ziyareti'ne ilişkin hazırlık çalışmaları Almanya Federal Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçiliği ile koordinasyon içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Engellilere Yönelik Bakım Hizmetleri

- **Sürekli Bakım ve Rehabilitasyon Hizmetleri:** Ailesi olmayan veya ailesi yanında bakımı sağlanamayan engellilere, yatılı resmi ve özel bakım merkezlerinde bakım ve rehabilitasyon hizmeti verilmektedir.

Resmi Yatılı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri: İlgili mevzuat kapsamında resmî kuruluşlarda, herhangi bir gelirin olup olmamasına bakılmaksızın engellilere ücretsiz bakım hizmeti sunulmaktadır. Engelsiz Yaşam Merkezleri: Engelli bireylerin bakımı; proje kapsamında inşa edilen ve üçer kişilik 4 yatak odası, oturma odası, mutfak, yemekhane, banyo, tuvalet ve personel odasından oluşan, toplam on iki kişilik, tek katlı ve bahçeli evlerde sağlanmaktadır. Halen ülke genelinde 36 "Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi" bulunmaktadır.2018 yılında 97 adet yatılı bakım ve rehabilitasyon merkezinden (engelsiz yaşam merkezleri dahil) 7.745 engelli birey yararlanmıştır.

- **Umut Evleri:** Engelli bireylerin içinde yaşadıkları toplumla kaynaşmalarına yönelik olarak müstakil evlerde veya apartman dairelerinde yaşamaları ve toplumsal hayata aktif katılmalarının sağlanması amacıyla açılan ev tipi sosyal hizmet kuruluşlarıdır.Umut evlerde 4 ila 6 engelli bireyin bir evde bakım elemanının refakatinde, mesleki personelin gözetiminde bakımları sağlanmaktadır. Umut Evi sayısı, 2018 yılı sonu itibarıyla ülke genelinde 146'ya ulaşmıştır.

- **Geçici ve Misafir Olarak Bakım Hizmeti:** Bakanlığımıza bağlı resmi bakım merkezlerinde engellilerin geçici ve misafir olarak bakımları sağlanmaktadır. Buna göre, bir engelli bir yıl içinde en fazla otuz gün geçici ve misafir olarak bakım merkezlerimizde kalabilmektedir.

2018 yılında 266 engelli birey bu hizmetten yararlanmıştır.

- **Özel Bakım Merkezleri:** Bakıma muhtaç engelli bireylere şahıslar tarafından açılan ve Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından denetlenen özel bakım merkezlerinde bakım hizmeti sunulmaktadır.

2018 yılı sonu itibarıyla 231 özel bakım merkezinden 17.264 engelli birey bakım hizmetinden yararlanmıştır.

- **Aile Danışma ve Rehabilitasyon Merkezleri [Resmi ve Gündüzlü Kuruluşlar]:** Gündüzlü hizmet veren resmî kuruluşlarda hafta içi mesai saatlerinde, yarım veya tam gün bakım hizmeti sunulmaktadır.2018 yılında ise 7 gündüzlü kuruluşumuzda 440 engelli bireye gündüzlü bakım hizmeti verilmiştir.

- **Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi:** Görme engelli bireylere (15+) dönemler hâlinde eğitsel, sosyal ve mesleki rehabilitasyon programlarının uygulandığı görme engelli bireyin sosyal hayata tam katılımını sağlamayı amaçlayan yatılı merkezlerdir.

Ankara Yenimahalle Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi ve İstanbul Emirgan Altı Nokta Görme Engelliler Mesleki Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerinde görme engellilere dönemler halinde rehabilitasyon programları uygulanmaktadır.

Projeler

- **Zihinsel Engelli Bireyler İçin Sosyal İçerme Projesi:** Engelli Bireyler İçin Hizmetlerin Geliştirilmesi Projesi' nin devam projesi olarak ESEI 2013 programlamasından finanse edilmek üzere onay almıştı, ancak sözleşme aşamasında süre yetiemediğinden imzalanamamış ve aynı proje RRAA 2014 programı kapsamında tekrar onaya sunulmuştur. Projenin "Aksiyon Dokümanı (AD), AB Türkiye Delegasyonu tarafından resmi olarak onaylanmıştır. Sonrasında ihale süreci başlatılmak üzere ayrıntılı faaliyet tanımlaması (DoA) ve bütçe hazırlanarak onaya sunulmuş ve sözleşme Temmuz 2018 de imzalanmıştır. Proje Dünya Sağlık Örgütü'nün koordinatörlüğünde Sağlık Bakanlığı ile birlikte yürütülmektedir.

Projenin amacı; zihinsel engelli bireyler için sosyal içerme sağlamaya yönelik çalışmalara katkıda bulunmaktır. Toplum temelli hizmetlerin kapsamlı ve uyumlu ağının sistemik çatısı altında bugüne kadar geliştirilen ve onaylanan hizmet modellerinin farklı parçalarını entegre etmek Projenin stratejik hedefini oluşturmaktadır. Projenin bütçesi; 3.000.000 Avro olup, 2.700.000 Avro (%90'ı) hibe, 300,000 Avro (%10) Dünya Sağlık Örgütü tarafından katkı payı olarak aktarılacaktır. Projenin süresi 36 aydır.

- **Erasmus+ Avrupa Gönüllü Hizmeti Programı "Agh İle Hobi Fabrikası I-II" Projeleri:** Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından Erasmus+ Avrupa Gönüllü Hizmeti Programı kapsamında kabul edilen, Genel Müdürlüğümüzün koordinatörlüğünde ve Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığının koordinasyonunda 20171TR01KA105038020 no. Lu "Hobby Factory with EVS (AGH ile Hobi Fabrikası)" Projesi kapsamında; 31 Mayıs-14 Haziran 2018 tarihleri arasında İtalya/Mussomeli'de ve 19 Haziran-04 Temmuz 2018 tarihleri arasında İspanya/Badalona'da " düzenlenen Hobi Atölyelerine, Bakanlığımıza bağlı Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde barman 18-30 yaş aralığında bulunan, hafif zihinsel engeli bulunan gençlerimizin, kendilerinden sorumlu personelin refakatiyle bahsi geçen atölye çalışmalarına katılımları sağlanmıştır.

- **Zor Çiçekler Açtığında Projesi:** Dışişleri Bakanlığı –Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından Erasmus+ Avrupa Gönüllü Hizmeti Programı kapsamında kabul edilen "2017-3-TR01-KA105-048619 nolu" "Zor Çiçekler Açtığında Projesi" kapsamında Resmi yatılı engelli bakım kuruluşlarımızda kalmakta olan engelli bireylerden seçilen 6 hafif zihinsel engelli bireyin refakatçileri ile Polonya- European Volunteer Centre 'de sosyal içerme faaliyetlerine (boyama, müzik atölyesi, el sanatları gibi) katılması öngörülmektedir. Projenin Süresi; 18 ay (01/03/2018 -31/08/2019), Projenin Bütçesi, 9.960,00 Avro'dur.

- **Gönüllülükle Güzel Bir Patika:** Dışişleri Bakanlığı –Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından Erasmus+ Gönüllülük projeleri/ Gençler ve Gençlik Çalışanları İçin Hareketlilik Projesi kapsamında kabul edilen "Gönüllülükle Güzel Bir Patika" projemiz ile engelli bakım kuruluşlarımızda kalan 18-30 yaş arasındaki engelli bireyler ve refakatçileriyle toplam 30 kişi İtalya, Portekiz ve Bulgaristan'da düzenlenecek çalışmalara katılacaktır.

Yaşlı Bakım Hizmetleri

Hizmetler

- Bakanlığımıza bağlı 14.967 kapasiteli 146 Huzurevinde 13.888, Bakanlık harici 18.205 kapasiteli 251 yaşlı bakım kuruluşunda ise 12.607 yaşlının halen bakımı sağlanmaktadır.
- Bakanlığımız huzurevlerinde kalanlardan 9.139 yaşlı ücretli, 4.749 yaşlı ise ücretsiz bakım hizmeti almaktadır.
- 161 kapasiteli 41 yaşlı yaşam evi hizmet vermekte olup aktif olarak 148 yaşlı bakım görmektedir.
- 2018 yılında 2 adet yaşlı bakım kuruluşu ve 1 adet ek ünite binası hizmete açılmıştır. 3 huzurevinde de kapasite değişikliği yapılmıştır.

İşbirliği ve Protokoller

- Erzurum Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ile Darülaceze Vakfı Başkanlığı arasında; yaklaşık 1000 haneye hizmet verilmesi planlanan "Yaşlılara Evde Bakım Projesi"ne ilişkin işbirliği protokolü imzalanmıştır

Projeler

- 50.000 nüfus altındaki Belediyelerle ve Sosyal Yardımlaşma Vakıflarıyla, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü ortak çalışması ile yaşlılarımızın kendi mahallesinde, kendi semtinde sosyal ortamından kopmadan yaşayabilmesi için geçmiş yaşamına uygun tek katlı evlerde yaşamlarını sağlama amaçlı "Güçgörmüşler Projesi" çalışmaları devam etmektedir.

Erişilebilirlik Çalışmaları

- Mevzuat ve Standart Düzenlemeleri

- 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 2 nci ve geçici 3 üncü maddeleri ve 20.7.2013 tarihinde yürürlüğe giren Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği kapsamında 2018/2 sayılı ve 10.05.2018 tarihli "Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Planı Genelgesi" yürürlüğe girmiştir.
- Binalar, toplu taşıma hizmetleri ve hissedilebilir yürüme yüzeyi işaretleri ile ilgili standartların uygulanmasına ilişkin usul ve esasların hazırlanması ve standartların revize edilmesi çalışmaları yürütülmüştür.
- Ortaya çıkan ihtiyaçlara yönelik yeni standartların hazırlanması çalışmaları kapsamında zemin kayganlığının ölçülmesi, engelliler için acil durum tahliye sistemleri ve hareket kısıtlılığı bulunan kişiler için yüksek tabanlı toplu taşıma araçlarına biniş ve iniş sağlayacak transfer aparatı, merdiven tırmanma tırtili, yaya yürüme yüzeylerinin sınıflandırma kuralları (temel gereklilikler ve değerlendirme yöntemleri) konularında standart çalışmaları TSE işbirliğinde yürütülmüştür. Transfer aparatı ile ilgili kriter hazırlanması kapsamında TSE Teknik komitesiyle birlikte farklı transfer aparatı prototipleri şehirlerarası otobüslerde denenmiştir.
- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formlarının güncellenmesi çalışmaları yürütülmüş, bu çalışmada ayrıca AÇSH İl Müdürlüklerinden istenen görüşler ile İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği ve Koklear İmplant Derneği görüşlerinin alınarak formlara yansıtılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.

- Ulaşılabilirlik/Erişilebilirlik Destek Projeleri (UDEP/ERDEP)

- Farklı kentsel kullanımları içeren pilot alanlar için bilimsel ölçütlere ve TSE standartlarına uygun olarak hazırlanan projelerin valilikler aracılığı ile desteklenmesi ve EYHGM'nin teknik bilgi desteği ile illerde yapılması amaçlanan çalışmalarla erişilebilirliğin kent ve ülke geneline yaygınlaştırılması amaçlanan Ulaşılabilirlik/Erişilebilirlik Destek Projeleri (UDEP/ERDEP)'nin 2012, 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarına ait projelerin çalışmalarına devam edilmiştir.
- Tamamlanan ve tamamlanma aşamasında olan 2012, 2013 ve 2014 yılı Ulaşılabilirlik Destek Projelerinde teknik değerlendirme raporları oluşturulmuş ve yerinde incelemelerde bulunulmuştur. 2015 yılı ERDEP kapsamında yürütülen Hükümet Konakları projelerinin teknik değerlendirme raporları oluşturulmuştur. Ayrıca proje yürütücü ekipleri tarafından iletilen talepler için toplantılar düzenlenerek projeler üzerinde birlikte çalışmalar yapılarak, projelerin erişilebilirlik standartlarına uygun hale getirilmesi sağlanmıştır.

- Erişilebilir Üniversiteler Seminerleri

17 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da Erişilebilir Üniversiteler Seminerleri'nin beşincisi düzenlenmiştir. 2017 yılı Ekim ve Kasım aylarında 4 ilde üniversiteler işbirliğinde düzenlenen "Erişilebilir Üniversiteler Seminerleri'nin sonucusu olan seminere, daha önceki seminere davet edilmemiş olan Karadeniz, İç Anadolu, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki üniversitelerden rektör yardımcısı, yapı işleri daire başkanları ve engelli öğrenci birimi temsilcileri davet edilmiştir. Seminere 160 üniversiteden katılım sağlanmıştır.

- Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Çalışmaları

- 2018 yılı içerisinde 22 eğitim, seminer, çalıştay organizasyonunda erişilebilirlik eğitimi verilmiştir. Eğitimlerde farklı Bakanlık/Genel Müdürlük/Başkanlık merkez ve taşra teşkilatı ile yerel yönetimlerde görev yapan mimar, inşaat mühendisi, inşaat teknikeri, peyzaj mimarı, şehir plancısı, makine mühendisi, makine teknikeri, elektrik mühendisi, elektrik teknikeri ve benzer unvanlı teknik personel ile bu mesleklerde eğitim alan öğrencilere yeni projelendirilen, inşa edilen veya tadilat yapılması planlanan yapılarda erişilebilirliğin sağlanması için yapı çevre erişilebilirlik konusunda teknik bilgiler verilmiştir.
- Yerel Yönetimlerin İmar ve Fen işleri için ayrı ayrı olmak üzere erişilebilirlik broşürlerinin içeriği hazırlanmıştır.
- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları kitap haline getirilerek basımın gerçekleştirilmesi çalışmasının ardından, belediyelere, üniversitelere ve diğer kurum ve kuruluşlara dağıtım yapılmıştır. 2017 Ağustos ayındaki 10.000 adetlik basım ve dağıtım arasından, 2018 Ocak ayında 10.000 adet daha Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları kitabı dağıtılmıştır.
- Teknik fakültede öğrenim gören öğrencilerinin katılımına yönelik Erişilebilirlik Logosu Tasarım Yarışması ve Geleceğin Mimarlarının Gözünden Erişilebilirlik" konulu resim ve fotoğraf yarışması düzenlenmesi amacıyla örnek şartnameler incelenmiş ve yarışma şartnameleri hazırlanmıştır.
- Erişilebilirlik ile ilgili erken çocukluk döneminden itibaren farkındalık oluşturmak amacıyla, anaokullarında ve anasınıflarında "10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nda kullanılmak üzere Anasınıfları İçin Erişilebilirlik Aktivite Kitabı hazırlanmasına yönelik MEB ve ilgili birimlerle toplantılar düzenlenerek şartname taslağı oluşturulmuştur.

- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Faaliyetleri

- Kanunun geçici 3 üncü maddesi ile erişilebilirliğin izlenmesi ve denetlenmesi görevi kamu ve engellilere yönelik sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşan Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme komisyonlarına verilmiştir. Bu kapsamda hazırlanan Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği ile illerde valilikler bünyesinde kurulan komisyonlar denetimlerine devam etmekte, vatandaşlar tarafından komisyonlara başvuru yapılabilmektedir. Bakanlığımızca komisyonların mevzuata uygun şekilde oluşturulması ve denetleme faaliyetlerini gerektiği gibi yürütmeleri için koordinasyon, eğitim, teknik bilgi desteği çalışmaları yürütülmektedir.
- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonlarınca 2018 yılı ilk altı aylık dönemde toplam 3.408 denetim gerçekleştirilmiştir. 2018 yılı ilk altı aylık dönemde gerçekleştirilen denetimlerde 2.047 bina, 860 toplu taşıma aracı, 501 açık alan denetlenmiştir.
- “5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesi kapsamında Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme komisyonlarınca yürütülen denetimlerde, Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme formlarına uygun olduğu tespit edilen bina, açık alan ve toplu taşıma aracı için “erişilebilirlik belgesi” düzenlenmektedir.
- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonlarında görev yapan toplu taşıma araçlarının denetiminden sorumlu üyelere, araçlarla ilgili teknik bilgiler ile denetim ilkelerine yönelik erişilebilirlik eğitimi verilmiştir.

- Teknik Destek

- Bakanlığımız hizmet binalarında erişilebilirliğin sağlanmasına yönelik ihtiyaç programlarının hazırlanması ve tadilat projeleri için teknik destek sağlanmaktadır.
- Bakanlığımızdan erişilebilirlik tespiti yapılması, uygulama projelerinin hazırlanması ve inşaat süreçlerinde teknik bilgi desteği ve görüş talep eden belediye, üniversite ve diğer kurum ve kuruluşlara, teknik bilgi desteği, rehberlik ve komisyon çalışmaları ve projelerine aktif katılım ile destek sağlanmaktadır.
- Erişilebilirliğin hayata geçirilmesine yönelik yaptırım aracı, erişilebilirliğin izlenmesi ve denetlenmesi mekanizmasıdır. İllerde vali veya vali yardımcısı başkanlığında erişilebilirlik izleme ve denetleme komisyonları; kamu kurumları temsilcileri ile engellilerle ilgili hizmet veren konfederasyon temsilcilerinden oluşturularak kurulmuştur. Bu komisyonların mevzuata uygun şekilde oluşturulması ve denetleme faaliyetlerini gerektiği gibi yürütmeleri için koordinasyon, eğitim, teknik bilgi desteği çalışmaları yürütülmüştür.
- Yerel yönetimlerin teknik personeli ile binalarda, açık alanlarda, toplu taşıma araçlarında erişilebilirliğin sağlanması konusunda teknik destek toplantıları yapılmıştır.
- Bakanlığımızdan erişilebilirlik tespiti yapılması, uygulama projelerinin hazırlanması ve inşaat süreçlerinde teknik bilgi desteği talep eden belediye, üniversite ve diğer kurum ve kuruluşlara, teknik bilgi desteği sağlanmıştır.

İstihdam ve Sosyal Güvenlik

Engelli İstihdamı

Tablo 49: İstihdam Edilen Engelli Sayısı

Yıl	İstihdam Edilen Engelli Memur Sayısı	Kamuda İstihdam Edilen Engelli İşçi Sayısı	Özel Sektörde İstihdam Edilen İşçi Sayısı
2013	32.783	287	34.189
2014	34.078	232	26.118
2015	40.655	258	20.197
2016	43.151	236	14.795
2017	49.873	192	11.959
2018	53.017	248	1.349

- Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPS):

- 22 Nisan 2018 tarihinde gerçekleştirilen 2018 EKPS için 81 il müdürlüğünde 6-21 Şubat 2018 tarihleri arasında sınav başvurusu 02-16 Mayıs 2018 tarihleri arasında kura başvuruları alınmıştır
- 2018 yılında EKPS'ye başvuran 88 bin 833 engelli vatandaşımızın da toplam 7 milyon 106 bin 640 TL'lik sınav ücreti Bakanlığımızca karşılanmıştır. Bu sayede;
  - 2002 yılı itibarıyla engelli kontenjanında memur olarak çalışan engelli sayısı 5.777 iken bu rakam Aralık ayında 53.017'e (4 Nisan 2018 tarihinde (2.150) kadroya ve 24 Aralık 2018 tarihinde (2.301) kadroya yerleştirilen adayların atama işlemleri devam etmekte olup bu işlemler tamamlandığında toplam sayının (56.000)'i geçeceği değerlendirilmektedir.) yükselmiştir. Uygulama EKPS öncesi 2011 yılında 20.829 olan engelli memur sayısı uygulama sonrasında bugün itibarıyla iki kattan fazla artmıştır.

- İşe Katıl Hayata Atıl Projesi:

- Destekli istihdam yönteminin uygulama modeli olan "İş Koçluğu" sistemi esas alınarak yürütülen "İşe Katıl Hayata Atıl Projesi" ile engelli bireylerin sürdürülebilir istihdamları sağlanmıştır. Böylece "Her birey çalışma hayatında yer alabilir" anlayışı ile kamu ve özel sektöre örnek bir proje gerçekleştirilmiştir.
- Engelli bireylerin özel sektörde istihdamını desteklemek amacıyla 5 ili (Ankara, İstanbul, Gaziantep, Sakarya, Samsun) kapsayan ve destekli istihdam projesi olan İşe Katıl Hayata Atıl Projesinin ilk aşaması 2014-2016 yıllarında gerçekleştirilmiştir.
- 2017-2018 yılları arasında 2. Aşaması uygulanan İşe Katıl Hayata Atıl Projesi Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde uygulanmıştır. II. Aşamada çalışma 3 şehir seçilerek (Ankara, İstanbul, İzmir) de devam ettirilerek, 15 koç ile 300 yerleştirme hedefine dönük gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada verimliliğin incelenmesi temel hedef olarak belirlenmiştir. 2018 yılında sonlanan Projenin II. aşaması 450 yerleştirme ile sonuçlanmıştır. Ankara ilinde 126, İzmir ilinde 207, İstanbul ilinde ise toplam 117 engelli birey Projenin 2. Aşamasında işe yerleştirilmiştir. Projede toplam 897 engelli bireyin istihdamı sağlanmış, iş koçluğu eğitim paketi oluşturulmuş, saha ve sektör analizleri gerçekleştirilmiştir.

- Korumalı İşyerleri:

- Korumalı işyerlerinin açılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik olarak Bakanlığımızca işverenlere ücret desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda vergi kolaylıkları sağlanmıştır. Bu işyerlerinde çalıştırılan engellilerin işsizlik sigortası işveren payı Hazine tarafından karşılanmaktadır. Korumalı İşyerlerinde Çalışan Engellilerin Ücretlerine Karşılık İşverene Yapılacak Ödeme Hakkında Yönetmelik kapsamında Bakanlığımızca, 2018 yılı ilk altı aylık döneminde her ay her bir engelli için 598 TL, ikinci altı aylık dönemi için ise 650 TL işverene ödenmektedir.
- Sanayi sektörüne 5, hizmetler sektöründe ise 4 adet olmak üzere 9 korumalı işyerinde toplam 80 engelli birey çalışmaktadır.
- Korumalı İşyerleri rehberlik ve eğitim çalışmaları kapsamında mevzuat, teşvikler ve izleme konularında Manisa, Gaziantep ve Sakarya illerinde eğitimler gerçekleştirilmiştir.

- Girişimcilik:

- “Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyon” tarafından yürütülen çalışmalar sonunda; kendi işini kurmak isteyen engellilerin iş gücü piyasasına aktif katılımını sağlamak ve sürdürülebilir istihdam için yeni fırsatlar sunulmuştur. Girişimcilik eğitimi alan veya kuracağı meslekte eğitim almış engellilerden kendi işini kurmak isteyenlere, uygun görülmeleri durumunda 50 bin TL’ye kadar hibe desteği verilmiştir.

Yaşlı Hizmetleri

- Yaşlı Destek Programı (YADES): Yaşlılara yönelik uzun süreli kurum bakımı (huzurevi) gibi tek bir hizmet modeli sunulması yerine hizmet çeşitliliği sağlanarak alternatif bakım modellerinin yaşlıların talep ve ihtiyaçları doğrultusunda verilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede öncelik sırasına göre evde bakım/destek, evde sağlık, gündüzlü dayanışma, gündüzlü bakım, yaşlı apartmanı, yaşlı siteleri, yaşlı yaşam evleri, kısa veya uzun süreli kurum bakımı vb. hizmet modelleri bölgesel farklılıklar da dikkate alınarak planlanmalı ve uygulanmalıdır. Buna karşın uzun süreli kurum bakımı ihtiyacının önlenmesi anlamında koruyucu önleyici bir işlev de üstlenen gündüzlü bakım ve kısa süreli bakım ile evde bakıma destek hizmetlerinin ülkemizde geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu çerçevede Türkiye’de ikamet eden ve hizmete ihtiyaç duyan 65 yaş üstü yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psiko sosyal bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânlarda gerekli olan bakımlarının yapılarak yaşamlarının kolaylaştırılması amacıyla 2016 yılında başlatılan YADES kapsamında;

2018 yılında da YADES çalışmalarına devam edilmiş olup Büyükşehir Belediyelerine proje çağrısına çıkmış ve belediyelerden gelen projeler değerlendirilerek 2018 yılı için ayrılan bütçenin 11.604.416 TL kaynak Bakanlığımıza sunulan projelere istinaden Antalya, Kayseri, Kocaeli, Kahramanmaraş, Şanlıurfa, Sakarya ve Trabzon Büyükşehir Belediyelerine hibe desteğinde bulunulmuştur.

Diğer Çalışmalar

- Cumhurbaşkanlığı II. 100 Günlük Eylem Planında; aktif yaşlanma ve yaşlı hakları konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla 2019 yılı Şubat ayında ülkemizde uluslararası katılımı olarak “Yaşlılık Şurası” düzenlenerek 2019 yılının "Yaşlı Yılı" ilan edilmesi kararlaştırılmış olup sürece ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.

- “Türkiye’de Yaşlılara Yönelik Hizmetler, Kurumsal Yaşlı Bakım ve İllerin Durumu Kitabı” hazırlanmış ve basımı yapılarak ilgili kurum ve kuruluşlar ile AÇSHB İl Müdürlüklerine dağıtımı sağlanmıştır.
- Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) Sosyal İçerme Politikaları Alanında Kurumsal Kapasitenin Artırılması projesi kapsamında ASPB Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi ile Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü işbirliğinde proje uzmanları ile hazırladığımız “Demans Bakım Modeli Raporu: Türkiye’de Alzheimer ve Diğer Demanslı Hastalara Bakım ve Yaklaşım; Genel Çerçeve, Modeller ve Projeksiyonlar” kitabı yaklaşık 2 yıllık bir çalışmanın ardından 2018 yılı yaşlılar haftası çerçevesinde yayımlanarak, ilgili kurum ve kuruluşlar ile AÇSHB İl Müdürlüklerine dağıtımı sağlanmıştır.
- ASPB Sosyal İçerme Politikaları Alanında Kurumsal Kapasitenin Artırılması projesi kapsamında ASPB Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi ile Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü işbirliğinde proje uzmanları ile hazırladığımız “Türkiye’de Yaşlı Bakım Hizmetleri Raporu: Avrupa’dan En İyi Uygulama Örnekleri ve Türkiye İçin Bir Model Tasarımı” kitabı yaklaşık 2 yıllık bir çalışmanın ardından 2018 yılı yaşlılar haftası çerçevesinde yayımlanarak, ilgili kurum ve kuruluşlar ile AÇSHB İl Müdürlüklerine dağıtımı sağlanmıştır.
- Sağlık Turizminin Geliştirilmesi çalışmaları kapsamında “Engelli ve Yaşlı Bakım Turizmi” çalışmalarına yönelik mevzuat taslağı hazırlanmıştır.

Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü

Şehit Yakını ve Gazilere Yönelik Hizmetler

-Şehadet Haberinin Alınması: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerimiz, şehadet haberinin alınmasını müteakip Şehit Bilgi Formunu hazırlayarak ilk müdahale ve işlemlere ilişkin Genel Müdürlüğümüze bilgi vermektedir.

-Şehadet Haberinin Alınması Sonrası Yapılan İşlemler:Şehadet haberinin alınmasının ardından; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerimiz, yas sürecinde şehit yakınlarımıza her türlü psiko-sosyal destek vererek Devletin her an yanlarında olduğu hissettirmekte ve sorunlarının çözümüne yönelik katkılarda bulunulmakta ve hakları konusunda kendilerini bilgilendirmektedir.

-Genel Müdürlüğümüze Gelen Ziyaretçilerin Karşıllanması ve Telefonla Gelen Taleplerin Değerlendirilmesi: Genel Müdürlüğümüzün hizmet alanına giren konularla ilgili ziyaretlerde bulunan şehit yakınları ve gazilerimizle özel olarak görüşülmekte ve talepleri değerlendirilmektedir.

Telefonla iletişime geçmek isteyen şehit yakını ve gazilerin sorunları dinlenmekte ve mevzuat doğrultusunda çözüm önerileri sunulmakta, gerekli yazışmalar yapılmaktadır.

Tablo 50: Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğüne İlişkin İstatistikler

Halkla İlişkiler Bilgi Edinme Hattında Yapılan Görüşme Sayısı	Basında Şehit, Şehit yakını ve Gazilerle İlgili Çıkan Haber Sayısı	Şehadet Dosya Sayısı	Genel Müdürlüğümüze Ziyaret Eden(Gazi-gazi yakını-şehit yakını) Sayısı	Bakanlığımızla İl Müdürlüklerimiz Tarafından Yapılan Şehit Yakını ve Gazi Ziyaretleri
12.450	5.793	227	1.750	50.562

-Sosyal Durum Tespiti Sırasında Elde Edilen Bilgilerin Kayıt Altına Alınması:İhtiyaç duyulması halinde şehit/gazi ailesinin sosyal inceleme raporları hazırlanarak hizmet sunum modellerinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

-Şehit Gazi Bilgi Sistemi (Veri Tabanı): Şehit yakınları ve gazilerimizin taleplerinin karşılanması ve sorunların çözümlerinin tespitine yönelik uygulanacak sosyal hizmet politikalarının belirlenmesi amacıyla Bakanlığımıza müracaatta bulunan şehit yakınları, gazilerimiz ve onların hak sahibi olan yakınlarının kişisel bilgilerinin yer aldığı dinamik bir veri tabanı oluşturulmuştur.

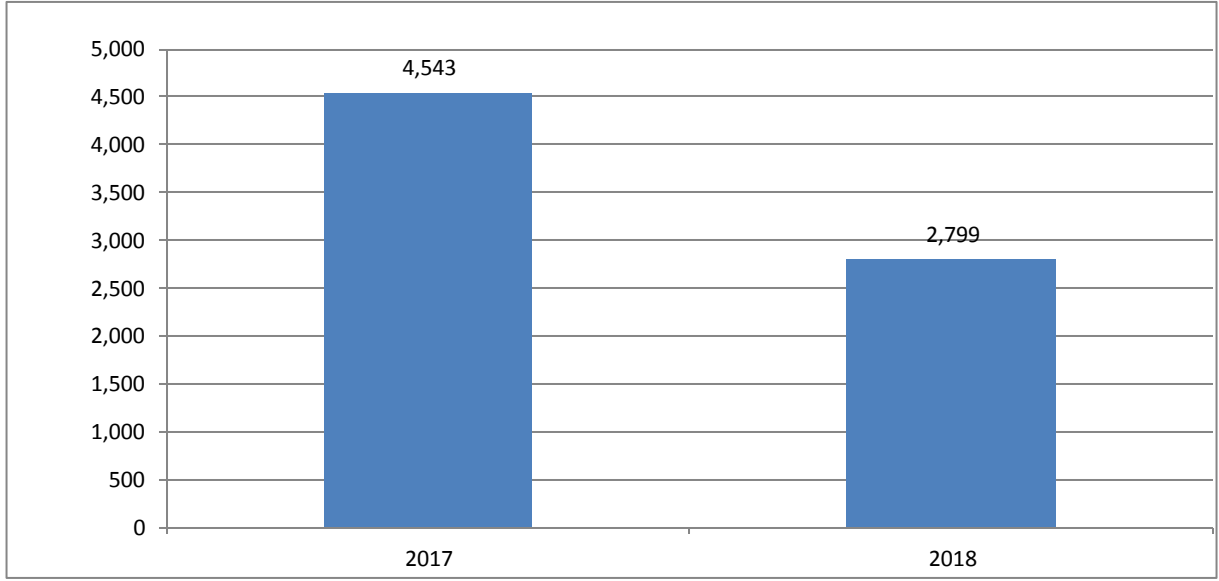
-İstihdam Hizmeti:3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun Ek 1 inci maddesi kapsamındaki şehit yakını, gazi, gazi yakını, sivil terör mağdurları, harp ve vazife malulleri, 13.05.2014 ile 28.10.2014 tarihleri arasında maden ocaklarının yer altı işlerinde meydana gelen iş kazasında hayatını kaybeden sigortalı işçiler ile 15 Temmuz Darbe girişiminde hayatını kaybeden veya yaralananların istihdamıyla ilgili iş ve işlemler Genel Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Bu kapsamda 01.01.2018 - 31.12.2018 tarihleri arasında Genel Müdürlüğümüzce hak sahiplikleri belirlenerek Devlet Personel Başkanlığına bildirilen toplam 2.799 hak sahibi kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmiştir.

Böylece Bakanlığımızca 2018 yılı itibarıyla şehit yakını, gazi ve gazi yakını 24.416 hak sahibi kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmiştir.

3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi kapsamında başvuruda bulunan ve hak sahiplikleri onaylanan şehit yakını, gazi, gazi yakını ve sivil terör mağdurlarından 2017 yılında 4.543 ve 2018 yılında 2.799 kişinin kamu kurum ve kuruluşlarına ataması gerçekleştirilmiştir.

Grafik 10: Atama Sayısı

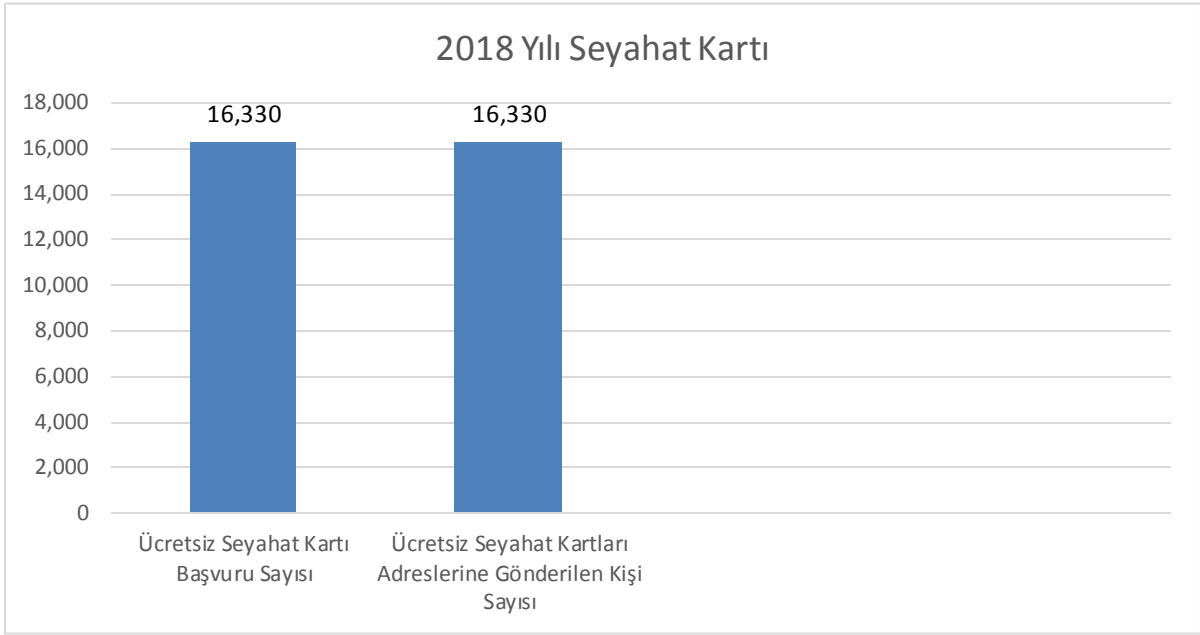
-Ücretsiz Seyahat Kartı Hizmeti:Şehit yakını, gazi ve gazi yakını, vazife malulü ve yakını, 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki hizmetleri sebebiyle vatani hizmet tertibinden aylık alanlar ve yakınları ile 5774 sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanuna göre aylık bağlananların kendilerine ve 15 Temmuz Darbe girişiminde hayatını kaybedenlerin yakınlarına, gaziler ve yakınlarına Ücretsiz Seyahat Kartlarının basım ve dağıtım işlemleri Genel Müdürlüğümüzce gerçekleştirilmektedir.

01.01.2018 - 31.12.2018 tarihleri arasında toplam 16.330 hak sahibinin ücretsiz seyahat kartları basılarak PTT aracılığıyla adreslerine gönderilmiştir.

Mevcut ücretsiz seyahat kartlarında yazılı olan ibarelerin yerine “Şehit Yakını” ve “Gazi / Gazi Yakını” ibarelerinin yazılması ve güncel haliyle basım işlemlerine 3713 sayılı Kanun kapsamındaki hak sahiplerinden başlanmıştır. Bu kapsamda 25.488 adet kart basılarak İl Müdürlüklerimize gönderilmiştir. Ancak hak sahiplerinden hayatını kaybedenler ve adres değişikliği gibi nedenlerle 10.422 hak sahibinin seyahat kartları ikamet adreslerinde kendilerine teslim edilmiştir. Diğer Kanun kapsamındaki hak sahiplerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Böylece 2018 yılı itibarıyla basım ve dağıtım yapılan ücretsiz seyahat kartının toplam sayısı 159.238’dir.

Grafik 11: Seyahat Kartı Sayısı

Etkinlikler

-18 Mart Şehitler Günü Anma Etkinlikleri: 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma günü vesilesiyle 81 ilimizde camilerde şehitlerimizin aziz ruhlarına mevlit okutulmuş, yemekli toplantılar düzenlenerek şehit ailelerimiz bir araya getirilmiş ve günün anlam ve önemini belirten etkinlikler düzenlenmiştir.

-Ramazan Ayı Etkinlikleri: 2018 yılı Ramazan ayı içerisinde; İstanbul'da ve Ankara'da Sayın Cumhurbaşkanımızın, Sayın Başbakanımızın ve Sayın Bakanımızın, diğer illerimizde ise Sayın Valilerimizin teşrifleriyle şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarına yönelik iftar programları düzenlenmiştir.

-15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü Nedeniyle Düzenlenen Anma Programları: 15 Temmuz hain darbe girişiminin yıldönümü nedeniyle şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarının katılımıyla Ankara ve İstanbul'da programlar düzenlenmiştir. Bu kapsamda Ankara'da şehit yakını ve gazilerimizin katılımıyla Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde İstanbul'da ise 15 Temmuz Şehitler Köprüsünde anma etkinlikleri düzenlenmiştir. Söz konusu programlara, şehit yakınları ve gazilerin katılımı Genel Müdürlüğümüzce sağlanmıştır.

-Milli Bayram Etkinlikleri: Ankara'da ve diğer illerde 30 Ağustos Zafer Bayramı ile 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlama etkinliklerine gazilerimiz ile katılım sağlanmıştır.

-19 Eylül Gaziler Günü Etkinlikleri: Tüm illerimizde İl Müdürlüklerimiz tarafından gazilerimize yönelik olarak günün anlam ve önemine binaen çeşitli anma etkinlikleri düzenlenmiştir.

Şehit Yakınları ve Gazilere Sağlanan Hukuki Destek

Türk Ceza Kanununun Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar, Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar, Milli Savunmaya Karşı Suçlar bölümlerinde yer alan suçlara ilişkin

olarak bu eylemlerin devamı niteliğindeki eylemlerin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin sağlanmasında yardımcı, faydalı oldukları sırada hayatlarını kaybedenlerin yakınları veya yaralananlar tarafından açılan hukuk davaları veya bu suçlara ilişkin yürütülen ceza soruşturmaları veya kovuşturmalarında mağdur, müşteki ve katılan sıfatıyla temsiline ilişkin, şehit yakınları ve gazilerin müdahil oldukları toplam 2.636 dava dosyası için hukuki yardım sağlanmıştır.

Şehitlerimizin İsimlerinin Verilmesi ve Yakınlarına Yapılacak Yardımlar

Başbakanlık Genelgesi kapsamında şehit yakınlarına yapılacak sosyal yardımlar ile mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak, okul, havalimanı, park, askeri birlik, karakol ve benzeri yerlere şehitlerimizin isimlerini verme işlemlerinin kayıt altına alınarak bir bütünlük içinde yürütülmesi amacıyla; kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar tarafından şehit yakınlarına yapılacak ayni ve nakdi yardımlar ile şehit isimlerinin verilmesi işlemleri Bakanlığımızla koordinasyon ve işbirliği sağlandıktan sonra yapılmaktadır. Bu kapsamda 715 isimlendirme, ayni yardım kapsamında 7 konut ve 318.211 TL nakdi yardım yapılmıştır.

Şehit Yakınlarına Konut Bağışı İşlemleri

15 Temmuz hain darbe girişiminde hayatını kaybeden 241 şehidimizin yakınlarına gerçek kişiler tarafından bağışlanan konutların tapu tescil işlemleri dâhil hak sahiplerine teslimine kadar yapılan bütün işlemler Genel Müdürlüğümüzce yürütülmüştür.

Mevzuat Çalışmaları

27.03.2018 tarihli ve 30373 sayılı (2. Mükerrer) Resmi Gazetede yayımlanan 7103 Sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Terör eyleminin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin sağlanmasında yardımcı ve faydalı olurken hayatını kaybeden sivillerin hak sahiplerine sağlanan istihdam hakkı ikiye çıkarılmıştır.

Projeler

-Gazi Mezarlarının Bakım ve Onarımı: Ankara Karşıyaka Mezarlığında bulunan Kore, Kıbrıs ve Kurtuluş Savaşı gazilerimize ait 803 mezarın bakım ve onarımı yapılmıştır.

-Kars Sarıkamış Harekât Anma Tören Alanı ve Çevre Düzenlenmesi Projesi: Sarıkamış Harekâtının geçtiği alanlardaki tarihi ve kültürel değerleri korumak, gelecek kuşaklara aktarmak ve şehit düşen askerlerimizin hatıralarını yaşatmak amacıyla Sarıkamış'ta Anma Tören Alanı yapılmasına karar verilmiş bu amaçla Bakanlığımız ile TOKİ arasında 29.01.2014 tarihinde protokol imzalanmıştır. Finansmanı Bedelli Askerlik Uygulamasından Toplanan Kaynaktan karşılanan söz konusu proje tamamlanmış olup 06.12.2018 tarihinde Kars İl Müdürlüğümüz tarafından TOKİ den teslim alınmıştır. Sarıkamış Harekatı Anma Törenleri inşa edilen alanda yapılmaktadır.

Eğitim, Çalıştay, Seminer ve Toplantılar

- İl Müdürlüklerimizin Şehit Şube Birimlerinde görev yapan personele yönelik olarak 07-09 Mayıs 2018 tarihleri arasında Antalya'da şehit yakınları ve gazilerimizin iş ve işlemlerine ilişkin hizmet içi eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

- 2018 yılı içerisinde 15 Temmuz gazileri ve şehit yakınlarına İstanbul'da, 6 kez olmak üzere şehit yakınları ve gazilerin hukuki ve sosyal hakları konusunda bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.
- Kızılcahamam'da 81 İl Müdürümüze şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarına yönelik iş ve işlemlere ilişkin eğitim verilmiştir.
- İçişleri Bakanlığında göreve başlayan uzman yardımcılarında Genel Müdürlüğümüzde şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarının işlemlerine ilişkin mevzuat hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- ALO 183 Sosyal Destek Çağrı Hattı ile ALO 144 Sosyal Yardım Çağrı Hattında çalışanlara yönelik olarak Bakanlığımız ve işlemlerine ilişkin eğitim verilmiştir.
- ASDEP projesi kapsamında çalışanlara Bakanlığımız ve işlemlerine ilişkin eğitim verilmiştir.
- İşkur Genel Müdürlüğünde göreve başlayan uzman yardımcılarında Genel Müdürlüğümüzde şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarının işlemlerine ilişkin mevzuat hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

2018 yılında sosyal yardımlara ayrılan kaynak 43 milyar TL olmuştur ve sosyal yardımların GSYİH içindeki oranı %1,15 olarak gerçekleşmiştir. Sosyal yardımlara ilişkin detaylı sayısal verilere Tablo 51'de yer verilmiştir.

Tablo 51: Rakamlarla Türkiye'de Sosyal Yardım

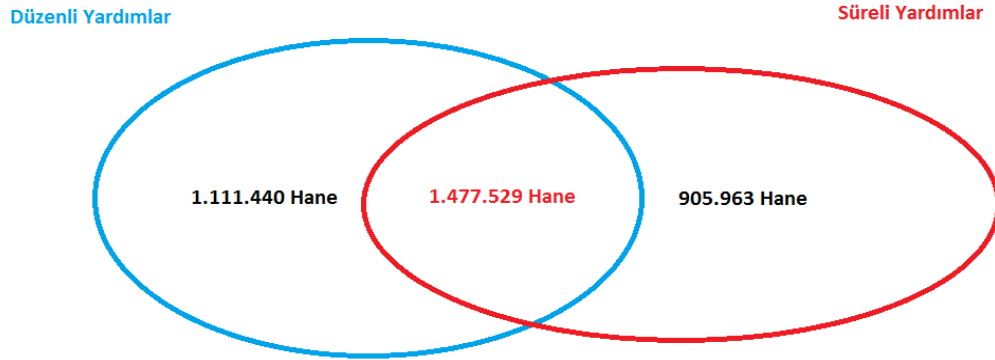
Tür	2017	2018
Toplam Sosyal Yardım Harcaması Tutarı	36 Milyar	43 Milyar
Sosyal Yardımların GSYİH İçindeki Payı		1,15%
Sosyal Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı	3.201.253	3.494.932
Düzenli Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı		2.588.969
Geçici (Sürelili) Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı	2.128.657	2.383.492
SYDTF Kaynaklarıyla Yapılan Yardımlara Aktarılan Tutar		5.957.458.367 TL
2022 Yaşlılık ve Engelli Maaşı Fayda Sahibi Sayısı	1.313.822	1.412.857
2022 Yaşlılık ve Engelli Maaşı Toplam Aktarılan Kaynak	5.282.568.301 TL	6.270.340.586 TL
GSS Primi Devlet Tarafından Ödenen Kişi Sayısı(*)	6.732.639	6.945.909
GSS Prim Desteği (SGK'ya Ödenen)	7.743.979.807 TL	8.973.991.904 TL
Kişi başı günlük harcaması, cari satınalma gücü paritesine (SGP) göre 2,15 doların altında kalan fert oranı (2015)	0,06%	0,06%
Kişi başı günlük harcaması, cari SGP'ye göre 4,30 doların altında kalan fert oranı		1,58%
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Sayısı (SYDV)	1.000	1.002
SYDV Personel Sayısı		8.882
SYDV Sosyal Yardım ve İnceleme Görevlisi Sayısı	3.836	3.855
Nakdi Yardımların Tüm yardımlar içindeki yüzdesi		86%
Düzenli Yardımlara Aktarılan Kaynağın Tüm Yardımlara Oranı	86%	86%

(*) GSS Primi Devlet tarafından ödenen kişi sayısı yıl içerisindeki en yüksek sayıyı ifade etmektedir.

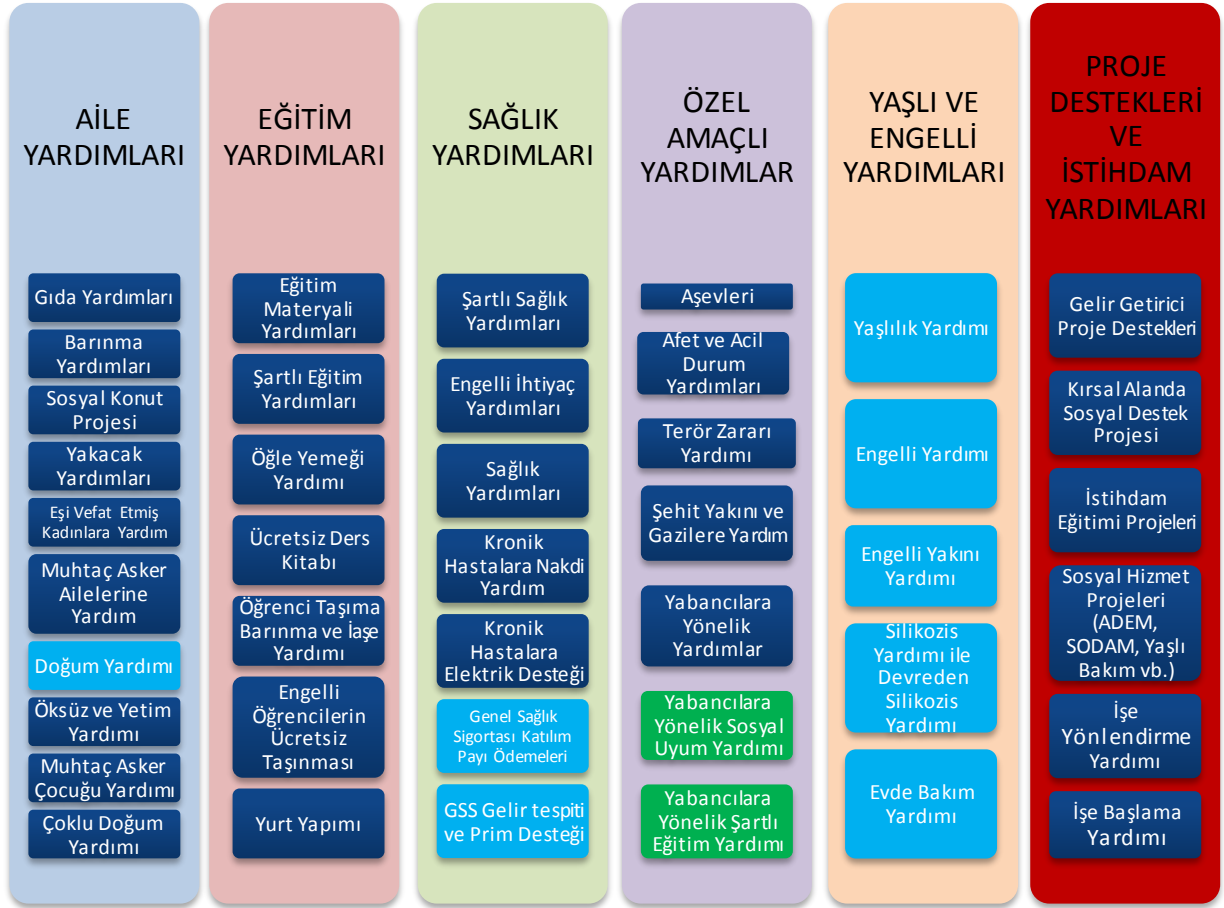
2018 yılında ülke genelinde yapılan yardımların düzenli ve süreli yardımlar ayrımında görünümü:

3.494.932 hane sosyal yardımlardan faydalanmıştır. Bu hanelerden 2.588.969' u düzenli yardım, 2.383.492 'si süreli yardım almıştır. 1.477.529 hane ise hem düzenli hem de süreli yardımlardan faydalanmıştır.

Şekil 3: Türkiye’de Düzenli ve Süreli Yardımlar

2002 yılında 4 adet olan sosyal yardım programı sayısı 2018 yılında 42'ye yükselmiştir. Bakanlığımızca yürütülmekte olan sosyal yardım programları ana gruplar bazında Şekil 3'te gösterilmiştir.

Aile Yardımları

- **Gıda Yardımları:** İhtiyaç sahibi ailelerin gıda, giyim vb. temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla her yıl alınan FonKuruldu Kararı ile Ramazan ayı ve Kurban Bayramı öncesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına (SYDV) (merkez nüfusu olmayan büyükşehir vakıfları hariç) birer periyodik pay tutarında kaynak aktarılması şeklinde yürütülen yardım programıdır. 2017 ve 2018 yıllarında bu amaçla SYDV'lere aktarılan kaynak tutarı Tablo 52'de gösterilmiştir.

Tablo 52: Gıda Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Tür	2017	2018
Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	221,06	263,02

Periyodik paylardan kullanılan kaynak da hesaba katıldığında, SYDV'ler tarafından yıl içerisinde yapılan gıda yardımları kapsamında 2018 yılında toplam 768.033 hane için 350,78 milyon TL kaynak kullanılmıştır.

- **Barınma Yardımları:** Oturulamayacak derecede eski, bakımsız ve sağlıksız evlerde yaşayan ihtiyaç sahibi vatandaşlara evlerinin bakım-onarımı ve ev eşyası alımı için aynı

veya nakdi olarak yapılan yardımlardır. Barınma yardımları için kullanılan kaynak miktarı Tablo 53'te gösterilmiştir.

Tablo 53: Barınma Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Tür	2017	2018
Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	44,59	39,17

Tablodaki barınma yardımları istatistikleri kapsamına ev yapımı ve onarımı yardımı dâhildir. SYDV'ler, barınma yardımları kapsamında, periyodik paylarından da ayrıca ev eşyası yardımı, kira yardımı vb. türde yardımlar yapabilmektedir. Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminden (BSYBS) alınan istatistiklere göre 2018 yılında tüm barınma yardımları kapsamında 23.105 hane için 83,66 milyon TL yardım yapılmıştır.

- **Sosyal Konut Projesi:**Bakanlığımız ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) işbirliğinde yürütülen Sosyal Konut Projesinde 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında bulunan sosyal güvenceden yoksun fakir ve muhtaç durumdaki vatandaşlara yönelik geri ödemeli olarak sosyal konut yapımı hedeflenmiştir. 2018 yılında teslim edilen ve teslim aşamasında olan konutlara ilişkin veriler Tablo 54'te gösterilmiştir.

Tablo 54: 2018 Yılında İllere Göre Teslimi Gerçekleşen Konut Sayısı

İl / İlçe	Projedeki Toplam Konut Sayısı
Adıyaman-Besni	472
Çanakkale-Ezine(Mahmudiye)	48
Amasya-Suluova	127
Toplam	647

- **Yakacak Yardımları:**2003 yılından itibaren, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumundan sağlanan kömür, SYDV'lerce belirlenen ihtiyaç sahibi ailelere en az 500 kg olmak üzere ve standartlara uygun torbalanarak evlere teslim edilmek suretiyle bedelsiz olarak ulaştırılmaktadır.

Kömürün illere kadar ulaştırılması Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır. Kömürün ihtiyaç sahibi ailelere dağıtımını ise Valiliklerin sorumluluğunda SYDV'ler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Kömürün muhtaç durumda olan vatandaşlarımıza dağıtım sürecinde oluşan nakliye, hamaliye vb. giderler için 2018 yılında SYDV'lere Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan (SYDTF) 29.217.640-TL kaynak aktarılmıştır. Tablo 55'te kömür yardımının yıllara göre miktarını göstermektedir.

Tablo 55: Yakacak Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Hane	Kömür (Ton)
2017	2.088.881	2.290.675
2018	2.065.454	2.637.354

- **Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yardım:**Düzenli nakdi sosyal yardım programları çerçevesinde eşi vefat etmiş muhtaçdurumdaki kadınlara şartları devam ettiği süre içerisinde aylık 275 TL olmak üzere 2 aylık periyotlarla 550 TL düzenli yardım verilmektedir. Tablo 56’da eşi vefat etmiş kadınlara yapılan yardımların yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 56: Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yapılan Yardımların Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Kişi Sayısı
2017	837,9	283.319
2018	737,2	268.907

- **Muhtaç Asker Ailelerine Yapılan Yardımlar:**Vatani görevini yerine getirmekte olan askerlerimizin, sosyal güvencesiz olmayan ve ihtiyaç sahibi ailelerinin askerlik görevi süresince desteklenmesi için aylık 275 TL olmak üzere 2 aylık periyotlarla 550 TL düzenli yardım verilmektedir. Muhtaç asker ailelerine yapılan yardımlara ilişkin sayısal veriler Tablo 57’de gösterilmiştir.

Tablo 57: Muhtaç Asker Ailelerine Yapılan Yardımların Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Kişi Sayısı
2017	155,39	90.701
2018	178,2	101.104

- **Doğum Yardımı:**Doğum yardımı, 15 Mayıs 2015 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlamıştır. Türk vatandaşlarına, canlıdoğan birinci çocuğu için 300 TL, ikinci çocuğu için 400 TL, üçüncü ve sonraki çocukları içinse 600 TL tutarında doğum yardımı yapılmaktadır. Yıllara göre yapılan doğum yardımına ilişkin bilgiler Tablo 58’de yer almaktadır.

Tablo 58: Doğum Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Anne Sayısı	Çocuk Sayısı
2017	515	1.173.340	1.210.124
2018	506,4	1.146.148	1.190.053

- **Muhtaç Asker Çocuğu Yardımı:**3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında muhtaçdurumda olan ve babası askerde olan 18 yaşından küçük çocuklara yapılan nakdi yardımdır. Aylık ödeme tutarı 100 TL’dir. Muhtaç asker çocuğu yardımlarının yıllara göre dağılımı Tablo 59’da gösterilmektedir.

Tablo 59: Muhtaç Asker Çocuğu Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Kişi Sayısı
2017	6	10.034
2018	8,9	14.722

- **Öksüz ve Yetim Yardımı:**3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında annesi veyababası vefat etmiş 18 yaşından küçük çocuklardan muhtaç durumda olanlara yapılan nakdi yardımdır. Aylık ödeme tutarı 100 TL'dir. Bu kapsamda yapılan yardımlar Tablo 60'da yer almaktadır.

Tablo 60: Öksüz ve Yetim Yardımının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Kişi Sayısı
2017	58,6	59.792
2018	58,4	60.311

Eğitim Yardımları

Eğitim yardımları, SYDTF yardım faaliyetleri içerisinde büyük bir yer tutmaktadır. SYDTF kapsamında yardım programlarına aktarılan kaynaklar içerisinde eğitim yardımlarının payı 2018 yılında yaklaşık %36 olarak gerçekleşmiştir.

- **Eğitim Materyali Yardımı:** Yoksul hanelerin kitap dışındaki kırtasiye, önlük, ayakkabı gibi temel okul ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik yapılan yardımlardır. Vakıfların periyodik paylarından yıl içerisinde yaptıkları eğitim materyali yardımları dikkate alındığında 2018 yılında toplam 39.481 hanede yaşayan 58.946 öğrenci için 11,86 milyon TL kaynak kullanılmıştır. Eğitim materyali yardımlarının yıllara göre dağılımı Tablo 61'de yer almaktadır.

Tablo 61: Eğitim Materyali Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)
2017	13,05
2018	11,86

- **Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY):**Çocuklara yapılan yatırımların geleceğe taşınma özelliğinden hareketle çocukları hedefleyen yardım programları, yoksulluğun nesiller arası transferini önlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaca ulaşabilmek için çocukların temel eğitim hizmetlerine ulaşımını artırmak yoluyla beşeri sermaye birikimi sağlanabilmektedir. Bu gereklilikler dünyada, ülkemizle beraber 20'yi aşkın ülkede uygulanmakta olan Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) Programları ile sağlanabilmektedir. ŞNT, yoksulluk riski altındaki ailelerin çocuklarını düzenli okula göndermelerini hedefleyen nakdi bir sosyal yardım programıdır.

Yardım programına ilişkin tutarlar, ilköğretim (1-8'inci sınıflar arası) erkek öğrenci için aylık 35 TL, kız öğrenci için aylık 40 TL, ortaöğretim (9-12'inci sınıflar arası) erkek öğrenci için aylık 50TL, kız öğrenci için aylık 60 TL'dir.

Programın şartlarının sağlanmasında programdan faydalananların aktif katılımının yanı sıra temel eğitim hizmetlerini sağlayan kurumların desteği gereklidir. Bu kuruluşlar ile Bakanlığımız arasında koordinasyonun sağlanabilmesi için, MEB e-okul sistemine ilişkin ve PTT'den yapılacak ödemelere ilişkin veri alışverişi mekanizması oluşturulmuştur.

Tablo 62'de ayrıntılarının verildiği yardım programı kapsamında ifade edilen toplam hane sayısı ve toplam fayda sahibi sayıları mükerrer olmayan sayıları ifade etmektedir. Fayda sahibi sayısının alt kalemlerinin toplamdan farklı olmasının nedeni, eğitim- öğretim dönemi sonunda son sınıflarda olan öğrencilerin bir sonraki dönemde bir üst sınıfta yer alarak diğer satır toplamlarına dâhil edilmeleridir.

Tablo 62: 2018 Yılı Şartlı Eğitim Yardımları Okul Kademelerine ve Cinsiyete Göre Fayda Sahibi / Hane Sayısı Dağılımı

		Hane Sayısı	Fayda Sahibi Sayısı
İlkokul Şartlı Eğitim Yardımı	Erkek Öğrenci	470.917	556.440
	Kız Öğrenci	446.969	535.879
Ortaokul Şartlı Eğitim Yardımı	Erkek Öğrenci	462.180	553.035
	Kız Öğrenci	446.636	544.035
Lise Şartlı Eğitim Yardımı	Erkek Öğrenci	230.579	260.362
	Kız Öğrenci	229.575	266.460
Toplam		1.221.792	2.517.680

Şartlı eğitim yardımlarına yıllar itibarıyla ayrılan kaynak Tablo 62'de gösterilmiştir.

Tablo 63: Şartlı Eğitim Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Kişi Sayısı
2017	761,46	2.340.374
2018	643,10	2.517.680

- **Öğle Yemeği Yardımı:** Taşınabilir eğitim uygulaması kapsamında, okulların bulunduğu merkezlere taşınan yoksul öğrencilere öğle yemeği verilmesini içeren bu program, 2003–2004 öğretim yılından itibaren kaynağı SYDTF'den karşılanmak üzere il ve ilçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir. Öğle yemeği yardımlarına ayrılan kaynağın yıllara göre dağılımı Tablo 64'te gösterilmektedir.

Tablo 64: Öğle Yemeği Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)
2017	700
2018	805

- **Ücretsiz Ders Kitabı Yardımı:** 2003–2004 eğitim öğretim yılından itibaren kaynağı SYDTF’den aktarılmak suretiyle MEB tarafından ilköğretim öğrencilerinin kitapları ücretsiz verilmektedir. Bu kapsamda ayrılan kaynak MEB’e doğrudan aktarılmaktadır. Ücretsiz ders kitabı yardımlarının yıllara göre dağılımı Tablo 65’te gösterilmektedir.

Tablo 65: Ücretsiz Ders Kitabı Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)
2017	289
2018	350

- **Öğrenci Taşıma, Barınma ve İaşe Yardımı:** Taşınabilir sistem dışında kalan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin ulaşım, barınma vb. ihtiyaçlarına yönelik SYDV’lerce verilen desteklerdir. Bu kapsamda Vakıfların periyodik paylarından yıl içerisinde yaptıkları yardımlara bakıldığında 2018 yılında toplam 1.939 hane için 1.119.133 TL kaynak kullanılmıştır.

- **Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması:** Bu program ile özel eğitime gereksinim duyan engelli öğrencilerimizin okullarına ücretsiz olarak ulaşmaları sağlanmaktadır. Uygulama, Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile yürütülmektedir.

2004-2005 eğitim ve öğretim yılında uygulama, sadece zihinsel engelli ve otistik engel gruplarını kapsayacak şekilde yürütülmekte iken, 2005-2006 eğitim ve öğretim yılında kapsama tüm engel grupları (görme, işitme, ortopedik, otistik, zihinsel ve özel eğitim sınıfları) dâhil edilmiştir. Engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması için aktarılan kaynağın yıllara göre dağılımı Tablo 66’da gösterilmektedir.

Tablo 66: Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınmasına Aktarılan Kaynağın Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Öğrenci Sayısı
2017	295	94.082
2018	368,75	104.570

- **Yurt Yapım Projeleri:** SYDTF kaynakları ile 1986 yılından bu yana SYDV’lerin talepleri doğrultusunda öğrenci yurtları inşa edilmektedir. Yıllara göre desteklenen yurt sayıları Tablo 67’de yer almaktadır.

Tablo 67: Desteklenen Projelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Desteklenen Proje Sayısı
2017	19
2018	5
Toplam	24

- **Diğer Eğitim Yardımları:** Bu kapsamda 2018 yılında SYDTF'den toplam 1.265.928TL kaynak aktarılmıştır.

Sağlık Yardımları

- **Şartlı Sağlık Yardımları (ŞSY) (Sağlık ve Gebelik):** Nüfusun en yoksul kesiminde yer alan ailelere 0-6 yaş arası çocuklarını düzenli olarak sağlık kontrollerine götürmeleri şartı ile düzenli yardım yapılmaktadır. Ayrıca, gebe kadınların doğumlarını hastanede gerçekleştirmeleri ve düzenli olarak doktor kontrolüne gitmeleri şartıyla gebelik yardımları yapılmaktadır. 2018 yılında yapılan şartlı sağlık yardımlarına ilişkin istatistikî bilgilere srasıyla Tablo 68 ve 69'da yer verilmiştir.

Tablo 68: Şartlı Sağlık (Çocuk) Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Kişi Sayısı
2017	378,20	1.236.721
2018	382,23	1.225.402

Tablo 69: Şartlı Sağlık (Gebelik) Yardımlarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Kişi Sayısı
2017	17,05	111.519
2018	16,23	100.570

- **Kronik Hastalara Yönelik Yardım Programı:** 09.03.2017 tarih ve 2017/2 sayılı Fon Kurulu kararı ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynakları ile finanse edilen Psiko-Sosyal ve Mali Kayıp Yaşayan Tüberküloz ve SSPE Hastalarına Yönelik Düzenli Nakdi Yardım Programı kapsamında Halk Sağlığı Yönetim Sisteminden Bütünleşik Sisteme hastalık bilgisi gelen Tüberküloz ve SSPE hastalarına yönelik olarak her ay için aylık 1.179,40 TL ödeme yapılmıştır.

Sağlık birimlerinde tüberküloz hastalarından tıbbi öz bakımını gerçekleştiremediği ya da ev koşullarının iyileştirilmesi gerektiği tespit edilenlere ilave aylık 600 TL bakım ödemesi yapılmaktadır. Başvurular ikamet edilen il/ilçede bulunan SYD Vakıflarınca alınmaktadır. Buna göre; Şubat/2018 – Aralık/2018 dönemlerinde 2.576 kişi için toplam 19.914.302 TL ödeme gerçekleştirilmiştir. Ödemeler, her ayın 25'inde yapılmaktadır.

- **Tedavi Destek Yardımları/Katılım Payı Ödemeleri:** 2018 yılında tedavi destek yardımları kapsamında 2.403.391 TL ve katılım payı ödemeleri kapsamında 31.777.502 TL olmak üzere toplamda 34.180.893 TL kaynak aktarılmıştır.

- **Genel Sağlık Sigortası (GSS) Gelir Tespiti ve Prim Desteği:** Gelir Tespiti, Tescil ve İzleme Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik doğrultusunda GSS gelir testi işlemleri 01.01.2012 tarihinden itibaren SYDV'ler tarafından Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (BSYBS) üzerinden yürütülmektedir.

Vakıflara başvuru yapan kişilerin sistem üzerinden merkezi veri tabanlarında kayıtlı mal varlığı bilgileri ve gelir durumları incelenmektedir. Ayrıca haneler mahallinde ziyaret

edilerek sosyo-ekonomik durum değerlendirmeleri yapılmaktadır. Bahse konu bilgiler çerçevesinde SYDV müteveli heyetleri hanelerin ortalama aylık gelirlerinin seviyesini Tablo 70’de yer alan sınıflandırma doğrutusunda belirlemektedir.

Tablo 70: Hanelerin Aylık Gelir Durumu

Gelir Kodu	Kişi Başı Aylık Gelir Durumu	Gelir Aralığı (TL)2018 Yılı Ocak-Aralık
G0	Brüt asgari ücretin 1/3 ünün altında ise	0-676,49
G1	Brüt asgari ücretin 1/3 ünden fazla ise	676,5-∞

Müteveli heyetlerince alınan kararlar BSYBS üzerinden SGK’ya iletilmektedir. Bildirim, tescil, tebligat ve prim tahsilatı işlemleri SGK tarafından yapılmaktadır. Zorunlu GSS uygulamasının başlatıldığı Ocak 2012’den Aralık 2018 tarihine kadar toplam 26.768.922 vatandaşımızın gelir testi sonuçları SGK’ya iletilmiştir. 2018 yılında karar verilen ve SGK’ya iletilen GSS gelir tespiti sonuçları Tablo 71’te, 2018 yılında ödenen GSS primlerine ilişkin sayısal veriler ise Tablo 72ve Tablo 73’te gösterilmiştir.

Tablo 71: 2018 Yılında Karar Verilen ve SGK'ya İletilen GSS Gelir Tespiti Sonuçları

Gelir Kodu	Aile Sayısı	Aile Dağılımı	Kişi Sayısı	Kişi Dağılımı
G0	727.583	80%	2.788.507	83%
G1	183.883	20%	573.806	17%
Toplam	907.623	100%	3.361.763	100%

*Bazı ailelere yıl içinde birden fazla gelir testi yapıldığından aile sayısı ve kişi sayılarının aritmetik toplamları ilgili rakamlardan fazla çıkmaktadır.

Tablo 72: 2018 Yılında Ödenen GSS Primleri Ocak-Haziran

Kapsamı	2018 Ocak		2018 Şubat		2018 Mart		2018 Nisan		2018 Mayıs		2018 Haziran	
	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı
Yeşilkart (60/C1) *	375.891.003,02	5.069.292	412.178.495,62	5.104.142	419.626.553,53	5.201.213	426.090.675,51	5.277.528	421.080.994,55	5.211.718	422.952.944,66	5.256.510
2022 - 60/ç3 65 Yaş	299.822.012,61	1.233.235	302.840.691,64	1.245.141	298.495.612,80	1.227.623	301.095.134,23	1.238.465	303.260.042,98	1.246.682	298.990.308,13	1.229.572
1005 - Gazi	5.674.969,08	23.302	10.199.211,66	41.879	5.665.958,10	23.265	5.658.164,82	23.233	10.126.393,20	41.580	5.650.128,00	23.200
3292 - Vatani Hizmet	26.302,32	108	28.737,72	118	25.571,70	105	26.058,78	107	28.494,18	117	25.571,70	105
2330 - Nakdi Tazminat	442.512,18	1.817	464.674,32	1.908	446.165,28	1.832	445.192,10	1.828	468.814,50	1.925	451.036,89	1.852
2828 - SHÇEK	12.316.215,88	51.813	12.259.837,91	52.041	12.401.487,99	52.540	12.455.861,47	52.154	12.561.516,91	52.711	12.625.235,18	52.987
3713 - Terör 64 Harp Malul	2.047.440,78	8.407	2.249.578,98	9.237	2.141.934,70	8.795	2.127.321,90	8.735	2.279.777,94	9.361	2.167.018,92	8.898
442 - Köy Korucusu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5774 - Olimpiyat	217.968,30	895	220.647,24	906	218.942,46	899	221.134,32	908	237.938,58	977	236.233,80	970
Kısmi Süreli Yeşilkart	853.206,29	17.329	851.287,71	17.266	853.701,50	17.287	684.046,93	14.140	664.937,37	13.780	664.417,74	13.727
Anne/Babası Olmayan 18 Yaş Altı Sigortalılar	19.028,60	41	18.996,12	39	19.255,90	40	19.483,20	40	19.012,94	40	18.687,64	39
6284 Sayılı Kanuna Göre Tedbir Kararı Verilenler	81,18	1	184,01	3	254,37	4	427,55	7	230,01	4	208,37	8
Anne/Babasından Bakılmayan 18 Yaş Altı	351.544,66	4.425	353.400,89	4.417	355.906,71	4.444	2.470.228,61	52.673	4.260.842,34	53.772	5.169.730,79	78.224
Engelli Yakını	4.905.084,98	60.491	5.030.981,68	62.015	4.783.953,62	59.024	4.923.742,92	60.727	5.056.704,97	62.330	4.761.147,51	58.730
6663 Sayılı Kanun Kapsamında 60/C-1	130.394,00	1.649	134.160,78	1.700	140.609,12	1.777	140.400,78	1.774	126.213,24	1.603	108.175,53	1.555
TOPLAM	702.697.763,88	6.472.805	746.830.886,28	6.540.812	745.175.907,78	6.598.848	756.357.873,12	6.732.319	760.171.913,71	6.696.600	753.820.844,86	6.726.377

(*) 2012 yılında zorunlu GSS uygulamasına geçilmesi ile birlikte "Yeşilkart" uygulaması sona ermiştir. Bu tarihten itibaren yoksul vatandaşlarımızın (gelir testi sonucunda ailedeki kişi başı geliri brüt asgari ücretin 1/3'ünden az olan vatandaşların) GSS primi Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır. Söz konusu GSS Prim Desteği fiilen Yeşilkart uygulaması yerine geçmiş bulunmaktadır.

Tablo 73: 2018 Yılında Ödenen GSS Primleri Temmuz-Aralık

Kapsamı	2018 Temmuz		2018 Ağustos		2018 Eylül		2018 Ekim		2018 Kasım		2018 Aralık	
	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Kişi Sayısı
Yeşilkart (60/C1) *	426.181.764,90	5.289.574	424.873.429,79	5.258.677	426.200.825,32	5.284.098	428.098.711,43	5.311.936	431.042.685,72	5.358.244	423.784.215,54	5.260.318
2022 - 60/c3 65 Yaş	305.501.860,42	1.256.355	312.309.396,34	1.284.415	309.066.133,98	1.271.037	313.217.694,89	1.288.465	316.665.572,02	1.302.977	320.210.784,12	1.317.749
1005 – Gazi	5.639.168,70	23.155	10.049.434,56	41.264	5.620.659,66	23.079	5.595.575,04	22.976	9.970.040,52	40.938	5.608.239,12	23.028
3292 - Vatani Hizmet	26.302,32	108	28.494,18	117	25.571,70	105	25.571,70	105	28.250,64	116	26.058,78	107
2330 - Nakdi Tazminat	450.792,54	1.851	474.415,92	1.948	453.715,02	1.863	432.283,50	1.775	478.312,56	1.964	459.559,98	1.887
2828 - SHÇEK	12.644.605,38	53.106	12.648.144,46	52.898	12.667.010,78	53.636	12.728.431,53	53.499	12.777.756,89	53.925	12.328.335,71	51.895
3713 - Terör 64 Harp Malul	2.155.085,46	8.849	2.305.593,20	9.467	2.194.782,48	9.012	2.106.377,46	8.649	2.324.345,76	9.544	2.156.303,16	8.854
442 - Köy Korucusu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5774 - Olimpiyat	237.451,50	975	238.669,20	980	239.156,90	982	238.425,66	979	240.617,52	988	237.938,58	977
Kısmi Süreli Yeşilkart	473.457,02	9.928	149.103,00	3.032	51.113,34	958	53.505,40	996	53.478,84	998	58.760,39	1.098
Anne/Babası Olmayan 18 Yaş Altı Sigortalılar	446.830,98	954	459.024,06	980	477.630,64	1031	493.152,24	1.039	501.059,20	1064	502.569,14	1039
6284 Sayılı Kanuna Göre Tedbir Kararı Verilenler	184	5	202,95	3	81,18	1	81,18	1	140,71	2	5,41	1
Anne/Babasından Bakılmayan 18 Yaş Altı	7.394.238,49	98.521	8.089.207,15	102.323	8.457.487,49	107644	8.827.535,49	111.470	9.200.161,73	116.519	7.881.440,97	104.527
Engelli Yakını	4.896.853,41	60.399	4.998.801,90	61.614	4.649.484,39	57364	4.631.819,62	57.140	4.623.771,96	57.033	4.637.402,10	57.203
6663 Sayılı Kanun Kapsamında 60/C-1	102.849,67	1.313	106.345,82	1.353	118.425,37	1495	127.725,82	1.605	127.144,10	1597	118.763,65	1489
TOPLAM	766.151.444,79	6.805.093	776.730.262	6.819.071	770.222.078	6.812.305	776.576.890	6.860.635	788.033.338	6.945.909	778.010.376	6.830.172

(*) 2012 yılında zorunlu GSS uygulamasına geçilmesi ile birlikte "Yeşilkart" uygulaması sona ermiştir. Bu tarihten itibaren yoksul vatandaşlarımızın (gelir testi sonucunda ailedeki kişi başı geliri brüt asgari ücretin 1/3'ünden az olan vatandaşların) GSS primi Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır. Söz konusu GSS Prim Desteği fiilen Yeşilkart uygulaması yerine geçmiş bulunmaktadır.

Özel Amaçlı Yardımlar

- **Aşevleri:** Aşevleri, işsizliğin ve yoksulluğun belirgin olarak yaşandığı yerlerde, yaşlı, engelli, kimsesiz, hasta ve evinde yemek yapabilecek durumda olmayan vatandaşlarımıza günlük sıcak yemek verilmesi amacıyla hizmet vermektedir. Aşevi yardımı kapsamında 2018 yılında 75 SYDV'ye Fondan 33.282.131 TL kaynak işletme giderlerine destek olunması amacıyla aktarılmış olup yaklaşık 35 bin vatandaşımıza sıcak yemek hizmetiverilmiştir. Aşevlerine aktarılan kaynağın yıllara göre dağılımı Tablo 74'te verilmiştir.

Tablo 74: Aşevlerine Aktarılan Kaynağın Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Kişi Sayısı
2017	21,97	26.471
2018	33,28	34.729

- **Afet (Acil Durum) Yardımları:** Umumi hayatı etkileyen deprem, sel, yangın vb. doğal afet nedeniyle mağdur olan vatandaşlarımızın gıda, giyim, barınma vb. temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Vakıflarımıza periyodik pay aktarılması suretiyle gerçekleştirilen desteklerdir. Bu kapsamda 2018 yılında SYDTF'den 11.082.082 TL kaynak aktarılmıştır.

- **Terör Zararı Yardımı:** Terör olaylarından etkilenen fakir ve muhtaç durumda bulunan kişilerin acil gıda, giyim, yol, eğitim ve barınma gibi ihtiyaçları kapsamında yapılan yardımlardır. Bu kapsamda 2018 yılında SYDTF'den 62.038.987 TL kaynak aktarılmıştır. Terör zararı kapsamında yapılan yardımlara ayrılan kaynak Tablo 75'te gösterilmektedir.

Tablo 75: Terör Zararı Kapsamında Yapılan Yardımlar

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)
2017	85,1
2018	62

- **Yabancılara Yönelik Sosyal Uyum Yardım Programı:** Sosyal Uyum Yardımı, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve BM Dünya Gıda Programı (WFP), Türk Kızılayı ve AÇSHBarasında oluşturulan ortaklıkla uygulanan bir yardım programıdır. Geçici barınma merkezleri dışında ikamet eden ve muhtaçlık, hanede sosyal güvence olmaması ve demografik kriterlerden en az birine uyması şartlarını sağlayan 99 ile başlayan kimlik numarasına sahip Suriyeliler ve diğer tüm yabancılar faydalanabilmektedir. Yabancılara yönelik Sosyal Uyum Yardımına aktarılan kaynak ve bunlardan yararlanan kişi sayısı Tablo 76'da yer almaktadır.

Tablo 76: Yabancılara Yönelik Sosyal Uyum Yardım Programı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Hak Sahibi	Fayda Sahibi
2017	1.067	199.336	1.175.254
2018	2.117	261.303	1.519.591

- **Yabancılara Yönelik Şartlı Eğitim Yardım Programı:** Yabancılara Yönelik Şartlı Eğitim Yardım Programı, AB tarafından finanse edilen ve Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Türk Kızılayı, MEB ve AÇSHBarasında oluşturulan ortaklıkla uygulanan bir yardım programıdır. Geçici barınma merkezleri dışında ikamet eden, muhtaç,

hanede sosyal güvence olmayan ve okulun açık olduğu dönemlerde 1 ayda 4 günden fazla (%80) devamsızlık yapmayan, MEB’de ve geçici eğitim merkezlerinde okuyan Suriyeliler ve diğer tüm yabancı çocuklar faydalanabilmektedir. Yabancılara yönelik Şartlı Eğitim Yardımlarına aktarılan kaynak ve bunlardan yararlanan kişi sayısı Tablo 77’de yer almaktadır.

Tablo 77: Yabancılara Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı Programı

Yıl	Aktarılan Kaynak (Milyon TL)	Hak Sahibi	Fayda Sahibi
2017	32	92.024	167.442
2018	175	173.073	323.418

Yaşlı ve Engelli Yardımları

- **2022 sayılı Kanun Kapsamındaki Aylıklar:**Yaşlı, engelli ve engelli yakını vatandaşlarımıza yönelik sürdürülen nakdi vedüzenli sosyal yardım programıdır.

2022 sayılı Kanun kapsamında ödenen aylıklar ayda bir peşin olarak ödenmektedir. Aylık türlerine göre, 2018 Temmuz-Aralık dönemi aylık tutarlar ile 2018 yılı içinde aktarılan kaynak tutarları ve faydalanıcı sayıları Tablo 78’de yer almaktadır.

Tablo 78: 2022 Sayılı Kanun Kapsamındaki Aylıklar

Aylık Türü	Aylık Tutar	Kişi Sayısı (*)	Aktarılan Kaynak
Yaşlı(65 Yaş Üstü) Aylığı	543,27	709.590	2.900.132.244,19
Engelli (%70 Ve Üzeri) Aylığı	650,52	287.726	1.681.672.021,59
Engelli (%40-%69) Aylığı	433,68	341.825	1.341.209.183,61
Engelli Yakını Aylığı(18 Yaş Altı)	433,68	93.003	345.555.525,44
Silikozis (%15-34)	937,07	168	1.771.611,25
Silikozis (%35-54)	1.070,94		
Silikozis (%55 ve üzeri)	1.193,34		
Toplam		1.412.857	6.270.340.586

(*) Kişi sayısı: 2018 yılında en az bir defa ödeme almış toplam fayda sahibi sayısını ifade etmektedir.

- **Evde Bakım Yardımı:**2018 Temmuz-Aralık dönemi için evde bakım yardımının aylık tutarı1.179,40 TL olup 2018yılıçinde aktarılan toplam kaynak tutarı ve faydalanıcı sayıları Tablo 79’de yer almaktadır.

Tablo 79: 2018 Yılı Evde Bakım Yardımı

Aylık Türü	Aylık Tutar	Kişi Sayısı (*)	Aktarılan Kaynak
Evde Bakım Yardımı	1.179,40	513.276	6.675.740.565

(*) Yıl içerisinde ulaşılan en yüksek sayıyı ifade etmektedir.

Proje Destekleri

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynakları ile SYGM tarafından 3294 sayılı Kanun kapsamındaki vatandaşların üretken duruma geçirilmesine ve sosyal hayata entegrasyonuna yönelik proje destekleri verilmektedir. 2018 yılında işlem yapılan projelere ilişkin sayısal veriler Tablo 80’de gösterilmiştir.

Tablo 80: 2018 Yılında Proje Türlerine Göre Kabul Edilen Proje Sayıları

Proje Türü	Sisteme Girilen Proje Sayısı*	Kabul Edilen Proje Sayısı
Gelir Getirici (Geri Dönüşler)	1	0
Sosyal Hizmetler	783	704
Toplam**	784	704

(*) Sisteme girilen proje sayıları, BSYBS’den filtreler kullanılarak hesaplanmış olup yaklaşık sayılardır.

(**)Kabul edilen / Reddedilen Proje Sayısında yer almayan projelerin büyük çoğunluğunun incelemesi yapılmış olup revize edilm esi talebiyle Vakıflara sistem üzerinden geri gönderilmiş ve/veya Fon Kurulu gündemine taşınmayı bekleyen proje taleplerini de içermektedir.

Sosyal Yardım-İstihdam Bağlantısı

Sosyal yardım-istihdam bağlantısını güçlendirmek ve sosyal yardımlardan yararlanan vatandaşların istihdam piyasasına girişini teşvik etmek amacıyla işverene sağlanacak sigorta prim desteğine ilişkin usul ve esasları düzenleyen Yönetmelik kapsamında, çalışabilir durumda olan yaklaşık 1.840.000 sosyal yardım yararlanıcısından 244.531 kişi 2018 yılı içerisinde SYD Vakıfları tarafından Bütünleşik Sosyal Yardım Sistemi üzerinden Türkiye İş Kurumu sistemine kaydedilmiştir. Türkiye İş Kurumu sistemine kaydedilen bu kişilerden 14.084 kişi açık işlere ve uzun vadeli sigortalılık da içeren programlara yerleştirilmiştir, 4.493 kişiyi mesleki eğitime veya diğer aktif iş gücü programlarına yönlendirilmiş, 20.890 kişiye de danışmanlık hizmeti verilmiştir.

Araştırma Geliştirme

- Kızılay ve Yerel Yönetimler Entegrasyonu:Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminde, kamu kaynağı ile yapılan tüm sosyal yardımlar toplanmıştır. 633 sayılı KHK’de değişiklik yapılarak sistem veri tabanında yer alan bilgilerin, yerel yönetimler ve Kızılay ile paylaşımı için yasal alt yapı oluşturulmuş ve veri paylaşım esaslarının tespitine yönelik Yönetmelik yayımlanmıştır. TÜRK SAT, TÜBİTAK ve Bakanlığımız Bilgi İşlem Daire Başkanlığı işbirliğinde veri paylaşımına ilişkin teknik altyapı çalışmaları tamamlanmış ve Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminde e-devlet kapısı ve kamu.turkiye.gov.tr alt yapıları üzerinden hem veri göndermeye hem de veri almaya yönelik web servisleri ve kullanıcı ara yüzleri tasarlanarak devreye alınmıştır.

2018 yılında İçişleri Bakanlığı ile imzalanan veri paylaşımına ilişkin protokolle e-Belediye Sistemi ile Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminin entegrasyonu sağlanarak Belediyelerle karşılıklı sosyal yardım verilerinin paylaşımı hayata geçirilmiştir.

- Dünya’da Elektrik Tüketim Desteği Uygulamalarına İlişkin Analiz Raporu:Türkiye’de düzenli sosyal yardımlardan faydalanan hanelere elektrik desteği verilmesine ilişkin hayata geçirilmesi düşünülen yardım programı hazırlık çalışmaları kapsamında, dünyadaki elektrik tüketim desteği uygulamalarını ülke örnekleri üzerinden inceleyen analiz raporu hazırlanmıştır.

- **Türkiye’de Sosyal Yardım Sisteminin Karşılaştırmalı Analizi Projesi:** Dünya Bankası ile işbirliği içinde “Türkiye’de Sosyal Yardım Sisteminin Karşılaştırmalı Analizi” projesi yürütülmektedir. Bu kapsamda ülkemizin sosyal yardım sisteminin dünya uygulamaları çerçevesinde karşılaştırmalı görünümünün analiz edileceği projeye yönelik olarak teknik çalışmalar 2018 yılında devam ettirilmiştir.

Çalışma Genel Müdürlüğü

Asgari Ücret

4857 sayılı İş Kanunu’nun 39. maddesine göre, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için ücretlerin asgari hadlerinin, Bakanlığımızca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile Asgari Ücret Yönetmeliğinde belirlenen ilke ve esaslara göre belirleneceği öngörülmüştür.

Asgari Ücret Tespit Komisyonunun; 25.12.2018 tarihli, 2018/1 sayılı Kararı ile;

İşçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin 01.01.2019-31.12.2019 tarihleri arasında günlük 85,28 TL, olarak tespit edilmiştir.

Söz konusu Karar 27.12.2018 tarihli ve 30638 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 01.01.2019 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

İşçi Ceza Paraları

İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Kurul’un 25.01.2018 tarih ve 101 ile 02.07.2018 tarih ve 102 sayılı kararları ile toplam 19 projeye 5.154.000,00 TL tahsisat yapılmıştır.

Tablo 81: İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Kurulun 101 Nolu Kararına İstinaden Yapılan Tahsisatlar

Sıra No	Geldiği Yer	Proje İsmi	Tahsis	Harcama
1	Türk-İş	Çalışma Hayatındaki Gelişmeler, Sorunlar ve Çözüm Yolları Eğitimi	600.000	600.000
2	Ağaç-İş	Ağaç ve Kağıt Sanayi İşçileri Sendikası İSG Eğitim Projesi	100.000	100.000
3	Türk Harb-İş	Askeri İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Bilincini Geliştirme Eğitim Projesi	100.000	100.000
4	Yol-İş	Güvenli ve Verimli Çalışma İçin Eğitim Projesi	175.000	175.000
5	Öz Orman -İş	Tarım ve Ormancılık İş Kolunda İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Projesi	175.000	175.000
6	Öz Finans-İş	Finans Sektöründe Çalışan Sendikalı Kadımlardan Lider Yetiştirilmesi Projesi	100.000	100.000
7	Disk	Tehlikeli ve Çok tehlikeli Sektörlerde ILO ISG Sözleşmeleri ve AB Direktiflerinin Ülkemize Uyum ve Uygulamaları Projesi	350.000	350.000
Genel Toplam			1.600.000	1.600.000

Tablo 82: İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Kurulun 102 Nolu Kararına İstinaden Yapılan Tahsisatlar

Sıra No	Geldiği Yer	Proje İsmi	Tahsis	Harcama
1	Çalışma Genel Müdürlüğü	Toplu ve Bireysel İş Hukuku Konusunda Farkındalık Arttırma Projesi	315.000 Ana hesaba iade	Proje İptal
2	Çalışma Genel Müdürlüğü	Tarım Sektöründe Çalışanların İş Hayatı Hakkındaki Farkındalıklarının Eğitim Yoluyla Artırılması Projesi	700.000 Ana hesaba iade	Proje İptal
3	Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Bakanlığımızın Uluslararası Belgeler Kapsamındaki Yükümlülükleri ve Yurt Dışındaki İşçilerimizin Uluslararası Belgelerden Doğan Hakları	280.000 Ana hesaba iade	Proje İptal
4	Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu	Gençlerin Çalışma Hayatından Beklentileri Araştırması Projesi	404.000	395.300
5	HAK- İŞ Konfederasyonu	Yenilikçi Yöntemlerle Kadın Çalışanların Eğitim Yolu ile Güçlendirilmesi Projesi	500.000	500.000
6	KOOP-İŞ	Sağlıklı, Güvenlikli ve Verimli Çalışma Ortamını Oluşturmaya Yönelik İşçi-İşçi Temsilcisi Eğitim Projesi	200.000	200.000
7	Maden İşçileri Sendikası	Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda Yapılan Çalışmalar ve Uygulamalar Eğitimi	100.000	100.000
8	GÜVENLİK-İŞ	Özel Güvenlik Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Bilinci ve Kültürü Oluşturmaya Yönelik Eğitim Projesi	100.000	87.824
9	ŞEKER-İŞ	Şeker Fabrikalarında İş Güvenliği Kültürünün Yaygınlaştırılması ve İlk Yardım Eğitimleri	125.000	125.000
10	HABER-İŞ	Sendika Üye ve İşyeri Temsilcileri İle Şube Yöneticilerinin Endüstri İlişkileri ile İş Sağlığı ve Güvenliği Alanında Eğitim Projesi	125.000	125.000
11	Gıda Sanayii İşçileri Sendikası	Yeni Gıda ve Teknolojileri Düzeninde İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda Gıda İş Kolu Çalışanlarının Eğitimi Projesi	50.000	50.000
12	Cam Keramik İş Sendikası	Çimento Cam Seramik Tuğla Mermer ve Her Türlü Toprak İşlerinde Çalışan İşçilere İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Yoluyla İSG Uygulamalarının İşyerlerinde Geliştirilmesi Projesi	100.000	100.000
Genel Toplam			2.999.000,00	1.683.124,15

Bireysel ve Toplu İş İlişkileri

Tablo 83: Sendika Faaliyetleri (2018 Temmuz)

Konfederasyon	Sendika Sayısı	Barajı Geçen Sendika Sayısı
TÜRK-İŞ	33	31
HAK-İŞ	21	18
DİSK	21	5
TÜM-İŞ	8	0
BİRLİK-İŞ	5	0
Bağımsız	81	1
Toplam	169	55

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu gereğince yayımlanan istatistikler Tablo 84'te verilmiştir.

Tablo 84: Dönemlere Göre Sendikalaşma İstatistikleri

Dönem	İşçi Sayısı	Sendikalı İşçi Sayısı	Sendikalaşma Oranı (%)
Temmuz-2013	11.628.806	1.032.166	8,88
Temmuz-2014	12.287.238	1.189.481	9,68
Temmuz-2015	12.744.685	1.429.056	11,21
Temmuz-2016	13.038.351	1.499.870	11,50
Temmuz-2017	13.581.554	1.623.638	11,95
Temmuz-2018	14.121.664	1.802.155	12,76

2018 yılı Temmuz ayında sendikalaşma oranı %12,76'dır.

Tablo 85: Konfederasyonlara Göre Sendikalı İşçilerin Dağılımı (Temmuz-2018)

Konfederasyonlar	Üye Sayıları
TÜRK-İŞ	958.618
HAK-İŞ	654.722
DİSK	160.568
TÜM-İŞ	568
BİRLİK-İŞ	371
Konfederasyonların Toplam Üye Sayısı ve %'si	1.774.847-%12,56
Bağımsız İşçi Sendikaları	27.308
Toplam Sendikalı İşçi Sayısı	1.802.155

Kamu Görevlileri Sendika ve Konfederasyon Sayıları ile Sendikalaşma İstatistikleri

Tablo 86: 4688 Sayılı Kamu Görevlilerinin (2018 Temmuz) Kamu Sendikaları İstatistiği

Dosya No	Kamu Görevlileri Konfederasyon Unvanları	Toplam Üye Sayısı
17	KESK(Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu)	146.287
26	TÜRKİYE KAMU-SEN(Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu)	394.423
52	MEMUR-SEN(Memur Sendikaları Konfederasyonu)	1.010.298
92	BASK(Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikaları Konfederasyonu)	4.160
141	BİRLEŞİK KAMU-İŞ(Birleşik Kamu İşgörenleri Sendikaları Konfederasyonu)	64.730
142	HAK-SEN(Kamu Çalışanları Hak Sendikaları Konfederasyonu)	2.876
165	ÇALIŞAN-SEN (Çalışanlar Birliği Sendikaları Konfederasyonu)	4.601
203	TÜM MEMUR-SEN (Tüm Memur Sendikaları Konfederasyonu)	6.102
274	ANADOLU-SEN (Anadolu Eksen Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu)	693
999	BAĞIMSIZ (Bağımsız Sendikalar)	39.148
Genel Toplam		1.673.318

- Üyesi olmayan ve bildiriminde bulunmayan sendikalara ve istatistiklere yer verilmemiştir.
- Toplam çalışan kamu görevlisi sayısı, bildirimde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının bildirimine göre oluşturulmuştur.

Tablo 87: Kamu Görevlileri Konfederasyonlarına Bağlı Sendikaların Sayısal Dökümü (2018 Temmuz)

Konfederasyonlar	Bağlı Sendika Sayısı
KESK	11
T. KAMU-SEN	11
MEMUR-SEN	11
BASK	14
BİRLEŞİK KAMU İŞ	9
HAK-SEN	11
ÇALIŞAN-SEN	7
TÜM MEMUR-SEN	5
ANADOLU-SEN	7
BAĞIMSIZ SENDİKALAR	75
SENDİKA SAYISI	161
KONFEDERASYON SAYISI	9

07 Temmuz 2018 tarihli ve 30471 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan istatistiğine göre; toplam kamu görevlisi sayısı 2.473.461, toplam sendikalı kamu görevlisi sayısı 1.673.318’dir. sendikalaşma oranı ise %67,65’dir.

Toplu İş Sözleşmesi ve Arabuluculuk Çalışmaları

Tablo 88: Sonuçlanan Arabuluculuk Çalışmalarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Anlaşma sağlandı	İade Edildi	İptal Edildi	Kendi aralarında	Uyuşmazlıkla	Genel Toplam
2012	57			15	178	250
2013	115			24	490	629
2014	112	3	4	26	335	480
2015	109		1	27	746	883
2016	74	2	7	9	2.673	2.765
2017	88		9	47	3.445	3.589
2018*	76			19	1.266	1.361

*Kesin değer değildir. İdari kayıtlar geriye dönük olarak güncellenmektedir

01.01.2018-31.12.2018 döneminde intikal eden toplam uyuşmazlık sayısı 1.361’dir. Toplam 1.361 toplu iş sözleşmesi uyuşmazlığından, 1.266 adedinin uyuşmazlıkla, 76 adedinin anlaşma ile sonuçlandığı, 19 adedinin ise sosyal tarafların resmi arabulucunun katkısı olmaksızın kendi aralarında anlaşarak uyuşmazlığı giderdikleri tespit edilmiştir.

İstihdam Politikaları ve Özel Politika Gerektiren Grup Çalışmaları

- Kadına İş’te Fırsat Eşitliği Ödülü

Bakanlığımızca, çalışma hayatında kadın-erkek fırsat eşitliğinin sağlanması, çalışma hayatı içerisinde toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili konular ile kadın istihdamının ve kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımının artırılmasına dair farkındalık yaratılması amacıyla Türkiye’de faaliyet gösteren işletmelere, yerel yönetimlere ve bireysel olarak iş hayatında başarı sağlayan kişilere ödül verilecektir. Bu ödül ile genel olarak Türkiye’de ve bu konulara ilişkin hassasiyet oluşturulması hedeflenmektedir.

İşletme, belediye ve çalışma hayatında bireysel başarı gösteren kişilerin 2017 yılı çalışmalarının değerlendirileceği 2017 yılı Ödülü için başvurular, www.istefirsatesitligi.gov.tr adresinde yer alan dijital formlar üzerinden online olarak gerçekleştirilmiş olup 2018 yılı Mart ayı itibarıyla başvuru alma süreci tamamlanmıştır. Ödül için toplam 350 adet başvuru gerçekleşmiştir. Ödül başvurularının değerlendirilmesi için akademisyen, gazeteci, sosyal taraf ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşan bir Jüri oluşturulmuş olup değerlendirme süreci devam etmektedir.

- Kadın İstihdamının Artırılması Kapsamında Yürütülen Projeler

Ülkemiz Yatırım Programı kapsamına alınan ve 2019 ve 2020 yıllarında uygulanacak olan “Kadın İstihdamının Desteklenmesine Yönelik Araştırma Projesi”nin genel amacı, kadınların çalışma hayatına girişleri önündeki engellerden biri olan çocuk bakım yükünün azaltılması yoluyla kadın istihdamının artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesidir. Proje bütçesi 620.000 TL’dir.

Proje faaliyetleri, kadınların işgücü piyasasına girişleri önündeki temel engellerin neler olduğunu, işgücü piyasasına girememeye nedenlerini, çocuk sahibi kadınların çocuk bakım

yükümlülükleri ile kurumsal bakım hizmetine duyulan ihtiyacı ortaya koyan işgücü piyasası araştırmalarının yapılması ve yapılan analizler neticesinde kurumsal çocuk bakım hizmeti ihtiyacını da ortaya koyacak şekilde kadın istihdamının artırılmasına katkı sağlayacak politika önerileri geliştirilmesi temel bileşenleri üzerine kurgulanmıştır.

Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından mesleki eğitimler yoluyla kadın istihdamının artırılması üzerine “Kamu İstihdam Politikalarının Kalitesinin Geliştirilmesi ve Mesleki Eğitimler Yoluyla Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi (2019-2021)” bir proje teklifi geliştirilmiştir. Yaklaşık 20-25 milyon Euro bütçeli proje, hibe bileşeni ve Bakanlığımızın özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması hususu üzerine kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla geliştirilen hizmet bileşeninden oluşmaktadır.

Kadınların ekonomik ve ticari hayatın her alanında daha aktif, üretken ve güçlü bir şekilde yer almalarını, fırsat ve imkânlardan eşit şekilde yararlanmalarını sağlamak aynı zamanda girişimcilğe adım atarak kadının istihdamının artırılması amacıyla hazırlanan “Kadın Girişimciliğinin E-Ticaret Yoluyla Desteklenmesi Projesi (E-Ticarette Söz Kadınların !)” ile kadınların ürettikleri ürünleri dijital satış platformları aracılığıyla satarak ekonomik gelir elde etmelerinin sağlanması ve bununla birlikte özgüven kazanmaları hedeflenmiştir.

Proje kapsamında, hedef grupta yer alan ve evde üretim yapan, satış ve pazarlama konusunda zorluk yaşayan ve mevcut durumda istihdama katılmayan 18 yaş üzerindeki kadınların ürün tasarımı ve e-ticaret eğitimleri sonrasında dijital platformlara yönlendirilerek ürettikleri ürünlerin satışına imkân sağlanacak olup kadın girişimciliği ve kadın istihdamına destek verilecektir. Proje, protokol ya da anlaşma yapılarak özel sektör işletmelerince finanse edilecektir.

Türkiye’de kadınlar için daha çok ve daha iyi işler geliştirilmesi maksadıyla Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile İsveç Kalkınma Ajansı (SIDA) arasında ilk fazı 2013-2018 döneminde uygulayarak tamamlanan ve ikinci fazı 2019-2022 döneminde uygulanacak olan çalışmalara ilişkin yeni dönem işbirliği anlaşması imzalanmıştır.

Söz konusu işbirliği anlaşması, yaklaşık 30 milyon İsveç Kronu bütçeye sahip olup ILO tarafından oluşturulan “Çalışma Yaşamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” portföyü kapsamında yürütülecek program ve projeleri kapsamaktadır. Bu kapsamda, ILO ile İŞKUR, Çalışma Genel Müdürlüğü, sosyal taraflar, özel sektör işletmeleri ve çeşitli sivil toplum kuruluşları ile çalışmalar yürütülecektir.

“Çalışma Yaşamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” portföyü kapsamında ILO ile Çalışma Genel Müdürlüğü işbirliğinde geliştirilen proje içerisinde, cinsiyete duyarlı istihdam politikaları üretmek adına Bakanlığımızın kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi, kadınların insana yakışır işlerde çalışmaları ve işgücü piyasasında cinsiyet eşitliğinin sağlanması maksadıyla eğitim programları ve materyaller oluşturulması, kadın istihdamının kolaylaştırılması için çalışma mevzuatına son dönemde getirilen düzenlemelerin etki analizlerinin gerçekleştirilmesi, Bakanlığımızın kadın istihdamı ve cinsiyet eşitliği alanında yürüteceği çalışmalara yol haritası oluşturmak amacıyla çalışmalar yapılması faaliyetleri yer almaktadır. Projenin bütçesi 361 bin dolardır.

Çalışma Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi Projesi

Projenin Adı: Çalışma Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi Projesi

Projenin Başlangıcı: 01 Ağustos 2016

Projenin Genel Hedefi: Türkiye’de her düzeyde sosyal diyalogun desteklenmesi

Projenin Özel Hedefi: Sosyal tarafların ve ilgili kamu kurumlarının sosyal diyalog konusunda kapasitelerinin güçlendirilmesi ve sosyal diyaloga ilişkin farkındalığın bütüncül bir bakış açısı ile her düzeyde artırılması

Projenin Süresi: Hizmet bileşeni için 30 ay, hibe bileşeni içinse maksimum 12 aydır.

Projenin Faydalancısı: Çalışma Genel Müdürlüğü

Projenin Uygulayıcısı: Hizmet bileşeni Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) teknik desteği ile yürütülmüştür.

Projenin Ortakları: -

Projenin Maliyeti: 2.944.120,62 €

Projenin Hedef Kitle: İşçi, işveren ve memur sendika ve konfederasyonları, örgütlü işçi ve işverenler, örgütlü olmayan işçi ve işverenler, eğitim kurumları, öğretmenler, akademisyenler ve öğrenciler, Bakanlık personeli (İŞKUR ve SGK dahil), İçişleri Bakanlığı personeli (işçi sendikaları, yerel yönetimler ve emniyet güçleri), Adalet Bakanlığı personeli (hakimler ve savcılar, iş mahkemeleri), İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, büyük ölçekli ve orta-küçük ölçekli işletmeler

Projenin Beklenen Sonuçları

- Çalışma hayatında sosyal diyalogun geliştirilmesi amacıyla, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın, ilgili kurumların ve sosyal tarafların kapasitesinin güçlendirilmesi
- Örgütlenme özgürlüğü, toplu sözleşme ve her düzeyde sosyal diyalog konularında toplumsal ve kurumsal farkındalığın artırılması
- Her düzeyde sosyal diyalog mekanizmalarının geliştirilmesi

Projenin Bileşenleri ve Projenin Ana Faaliyetleri:

- Proje hizmet ve hibe olmak üzere 2 bileşenden oluşmaktadır.
- İlgili kamu kurumları ve sosyal taraf temsilcilerine eğitimler verilmesi
- Sosyal diyalogun farklı alanlarında 13 çalıştay (sektör, sektörlerarası ve işletmeler düzeyinde) ve 3 araştırma yapılması
- Toplumun ve sendikaların sosyal diyaloga yönelik algısını belirlemek üzere bir anket çalışması ve alan araştırması yapılarak, anket sonuçlarına ilişkin rapor yayınlanması
- Kamu kuruluşları ve sosyal taraflardan temsilcilerin katılımı ile 3 çalışma ziyareti ve 9 staj programı gerçekleştirilmesi
- İki uluslararası konferansın organize edilmesi, konferansların ana temalarını oluşturan konularda araştırmaların tamamlanarak raporlandırılması
- İki yarışmanın (Şirket Düzeyinde Sosyal Diyalog En İyi Uygulama, Sosyal Diyalog ve Sendikal Haklar) düzenlenmesi
- İki kamu spotunun hazırlanması
- 50 eğitim kurumunda farkındalık artırma faaliyetleri düzenlenmesi
- Sözleşmeler ve Tavsiye Kararlarının Uygulanması ILO Uzmanlar Komitesi'nin 87, 98 ve 144 sayılı Sözleşmeler ile ilgili kararlarına, AB Ülkelerinde toplu sözleşmelerin teşmili, yetki tespiti, sendikal ayrımcılık vb. konularda raporların hazırlanması
- 5 farkındalık artırma faaliyeti düzenlenmesi
- 300 KOBİ için farkındalık artırma faaliyetleri düzenlenmesi
- 2 hibe yönetimi eğitimi ve 2 hibe bilgilendirme toplantısının düzenlenmesi

- Türkiye’de mevcut üçlü sosyal diyalog mekanizmalarının işleyişine yönelik araştırma gerçekleştirilmesi, söz konusu çalışmanın sonuçlarının yaygınlaştırılması ve tartışılması ile iyileştirme için tavsiyelerin geliştirilmesi konusunda çalıştay düzenlenmesi
- İşyeri Uyuşmazlık Sistemleri: Performans İyileştirme Rehberi ve Ulusal Üçlü Sosyal Diyalog Rehberi gibi ILO’nun sosyal diyaloga ilişkin araçlarının Türkçeye çevrilmesi

- Çocuk İşçiliği ile Mücadele Kapsamında Yürütülen Projeler ve Yapılan Toplantılar

Çocuk işçiliğinin önlenmesi temel hedefiyle, çocukların çalışma yaşamına girmesinde temel nedenleri oluşturan yoksulluğun ortadan kaldırılması, eğitimin kalitesinin ve ulaşılabilirliğinin artırılması, toplumsal bilinç ve duyarlılığın geliştirilmesi gibi geniş kapsamlı tedbirlerle ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sosyal taraflar ve sivil toplum kuruluşlarının katkılarıyla, hazırlanan ve uygulamaya konan “Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı (2017-2023)” çerçevesinde çocuk işçiliğini önlemeye yönelik temel stratejiler ve faaliyetler ile bunları uygulayacak kurum ve kuruluşlar ile sorumlulukları tespit edilmiştir.

Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programın izlenmesi için “Çocuk İşçiliği ile Mücadele İzleme ve Değerlendirme Kurulu” oluşturulmuştur. Kurul, 2. toplantısını 20 Aralık 2018 tarihinde gerçekleştirmiş ve Faaliyet Planında yer alan tedbirler değerlendirilmiştir.

Ulusal Program kapsamında, çocuk işçiliği ile mücadele çalışmalarımıza katkı sağlanması amacıyla 2018 yılı Çocuk İşçiliği ile Mücadele Yılı ilan edilmiştir. Bu kapsamda toplumun çocuk işçiliği ile mücadele konusunda duyarlılığının artırılması ve Ulusal Programın politika ve hedeflerine en üst düzeyde katkı sağlanması için ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak olan tüm çalışmalarda çocuk işçiliği ile mücadele hususuna öncelik verilmesi ile 2018 yılı özelinde ve Ulusal Programın uygulanma sürecinde ilgili tüm ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla gerekli iş ve işbirliklerinin yapılması amaçlarıyla 23 Şubat 2018 tarihinde Bakanlığımız başta olmak üzere ilgili Bakanlıklar ile sosyal taraflar ve meslek kuruluşları ile ILO Türkiye Ofisi tarafından “Çocuk İşçiliği İle Mücadele Ortak Deklarasyonu” imzalanarak konuya ilişkin kararlılık ortaya konulmuştur.

Bakanlığımızca yürütülen “Toplum Kalkınmasında Gönül Elçileri Programı”nın fazlarından biri olarak yürütülen “Çocukluğu Korumak Projesi” kapsamında, 17-20 Kasım 2018 tarihleri arasında 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü münasebetiyle Bakanlığımız ve UNICEF işbirliğinde 19. Ulusal Çocuk Forumu “Çocuk İşçiliği ile Mücadele” temasıyla düzenlenmiştir. 20 Kasım 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Kongre ve Kültür Merkezi’nde başta 81 ilin valisi eşlerini olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin çocuk işçiliği ile mücadele çalışmalarına katılımının sağlanması amacıyla “Gönül Elçileri Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Programı” gerçekleştirilmiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından 13 Aralık 2018 tarihinde İkinci 100 Günlük İcraat Programı açıklanmıştır. Programda “81 ilde Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimlerinin oluşturulması ve ‘Gönül Elçileri’nin de mücadele sürecine desteğinin sağlanması” eylemi yer almakta olup söz konusu eylem, Bakanlığımız sorumluluğunda yürütülmektedir.

Program kapsamında, çocuk işçiliğiyle mücadele alanındaki faaliyetlerimizi daha etkin hale getirmek ve merkezi düzeyde üretilen politikaların yerel düzeydeki uygulanabilirliğini ve izlenebilirliğini artırmak adına; Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ile Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda hazırlanan ve Sayın Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK’un İl Müdürlükleriniz bünyesinde Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimleri kurulması talimatını içeren 27.12.2018 tarihli ve 35 sayılı resmi yazı ile Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinde Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimleri kurulmuştur.

- Psikolojik Tacizle Mücadele

İşyerinde Psikolojik Taciz konulu Başbakanlık Genelgesinin 5 inci maddesi uyarınca Bakanlığımız Çalışma Genel Müdürlüğü bünyesinde sivil toplum kuruluşları ve ilgili tarafların katılımıyla “Psikolojik Tacizle Mücadele Kurulu” oluşturulmuştur.

Psikolojik Tacizle Mücadele Kurulu üyesi kurum ve kuruluşların yanı sıra diğer ilgili kurum ve kuruluşların da katılımıyla oluşturulan teknik komite tarafından “İşyerinde Psikolojik Taciz Eylem Planı (2018-2020)”, “İşyerlerinde Psikolojik Taciz Bilgilendirme Rehberi” ve “İşyerlerinde Psikolojik Tacizin (İşyerinde Yıldırma) Önlenmesi” konulu Başbakanlık Genelgesi taslak metinleri hazırlanmış ve 28.11.2017 tarihinde gerçekleştirilen Kurul toplantısında, Kurul üyelerinin görüş ve değerlendirmelerine sunulmuştur. Bahse konu metinlere ilişkin Kurul üyelerinin resmi onayının alınmasıyla taslak metinlere son hali verilmiştir. İşyerlerinde Psikolojik Tacizin (İşyerinde Yıldırma) Önlenmesi konulu Başbakanlık Genelgesi Taslağı Genel Müdürlük Makamına sunulmuştur. İşyerinde Psikolojik Taciz Bilgilendirme Rehberi güncellenerek yeniden basılmıştır.

- Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Toplantıları

İstihdam Teknik Komitesi yıllık eylem planlarının yürütülmesiyle ilgili olarak ihtiyaç duyulduğunda alt komite çalışmaları ilgili kurum, kuruluş veya daire tarafından yerine getirilmektedir. Yıllık Eylem Planlarının yürütülmesiyle ilgili aylık olarak Teknik Komite Başkanı talebi üzerine teknik komite toplantıları düzenlenir.

Teknik komite çalışmalarının değerlendirmesi amacıyla her ay Yönlendirme Toplantısı düzenlenmektedir. En son döneme ilişkin 12 Ocak 2018 tarihinde YOİKK toplantısı gerçekleştirilmiştir. 2017-2018 Döneminde altı adet eylem maddesi ile Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi çerçevesinde dört eylem maddesi üzerinde çalışma yürütülmüştür.

- Ulusal İstihdam Stratejisi

Ulusal İstihdam Stratejisi, üçer yıllık dönemleri kapsayan ve her yılın sonunda güncellenen eylem planları aracılığıyla hayata geçirilmektedir. Strateji, eki eylem planları üzerinden İzleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından izlenir ve değerlendirilir. Kurul, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Bakan Yardımcısının başkanlığında yılda iki kez Haziran ve Aralık aylarında toplanarak Stratejinin hayata geçirilme sürecini takip eder. Kurulun sekreteryası Çalışma Genel Müdürlüğü İstihdam Politikaları Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Her yılın sonunda yapılan Kurul toplantılarında, güncel gelişmeler ve uygulamada karşılaşılan sorunlar dikkate alınarak gerekli revizyonlar karara bağlanır. Bugüne kadar toplam altı İzleme ve Değerlendirme Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Stratejinin 2014-2016 dönemi eylem planlarının 2016 yılı sonu itibarıyla sona ermesi sebebiyle, yeni dönem eylem planlarının belirlenmesi için ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile çalışma hayatının tüm paydaşlarının ortak mutabakatı ile Ulusal İstihdam Stratejisi Eylem Planı (2017-2019) hazırlanmış ve Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023) güncellenmiştir.

4 politika eksenli ve 7 sektör üzerine inşa edilen Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023)'nin amaç, hedef ve politikalarında revizyona gidilmiştir. Stratejinin hayata geçirilmesi amacıyla hazırlanan 2017 – 2019 dönemi Eylem Planlarında 47 hedef, 51 politika ve 165 tedbir yer almaktadır.

- Roman Vatandaşların İstihdamının Desteklenmesi Projesi

2018 yılı Yatırım Programı'nda yer almakta olan Proje 2019-2021 döneminde uygulanacaktır. Projenin genel amacı, Roman vatandaşlara yönelik istihdam politikaları oluşturulmasına katkıda bulunmaktır. Projenin toplam bütçesi 958.000 TL'dir.

Projede; Roman vatandaşlara yönelik istihdam politikaları oluşturulması amacıyla ulusal ve yerel kapasitenin güçlendirilmesi, Roman vatandaşların çalışma hayatına ilişkin hakları konusunda bilinç düzeyi ve farkındalığın artırılması ve işverenlerin Roman vatandaşlara yönelik önyargılarının azaltılması, Roman vatandaşların kamu istihdam hizmetlerine erişimlerinin sağlanması ve mesleki becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Yurt Dışı Vatandaş Hizmetleri

Çalışma ve Sosyal Güvenlik hayatını ilgilendiren tüm konularda olduğu gibi,

a) Yabancı ülkelerin;

- Oturma ve çalışma izinleri,
- Aile birleşmesi,
- Hastalık sigortası,
- İş kazaları, meslek hastalıkları
- Çocuk parası ve aile yardımları,
- İşe giriş ve işten çıkış,
- İşsizlik sigortası,
- Meslek eğitimi, meslekte ilerleme, meslek değiştirme,
- Emeklilik ile ilgili mevzuatları,

b) Uluslararası hukuktan doğan hakları ve

c) Yaşadıkları topluma uyumda ortaya çıkan sorunları

ile ilgili olarak bilgi almak ve sorunlarına çözüm yolları aramak için başvuruda bulunan 4.702 vatandaşıma başvurmasına cevap verilmiştir.

Uluslararası Kuruluşlarla İlişkiler

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)

ILO faaliyetleri son yıllarda dört stratejik hedefe yönelmiştir:

- Çalışmaya ilişkin temel ilke ve standartların teşviki ve uygulanması
- Kadın ve erkeklere saygın istihdam ve gelir elde etmede daha büyük fırsatlar yaratılması
- Herkese yönelik sosyal korumanın kapsam ve etkinliğinin geliştirilmesi
- Üçlü yapı ve sosyal diyalogun güçlendirilmesi

Türkiye, aralarında temel çalışma haklarına ilişkin sekiz sözleşmenin de bulunduğu uluslararası çalışma sözleşmelerinden 59'unu onaylayarak ulusal mevzuatına katmıştır. Bu sözleşmelerden 55'i yürürlükte dir.

Ülkemiz 2017-2020 dönemi için yardımcı üye olarak ILO Yönetim Kurulu'na yeniden seçilmiştir. Yönetim Kurulu'nun Hükümet kesimine dahil olan temsilcilerimiz 2018 yılında Mart, Haziran ve Kasım aylarında yapılan Kurul toplantılarına yardımcı üye olarak katılım sağlamışlardır.

-Sözleşme Raporları:

Ülkemizin onaylamış olduğu Uluslararası Çalışma Sözleşmelerinin ülkemizde uygulanmasına ilişkin ulusal raporlar, Uzmanlar Komitesi'nin gözlem ve doğrudan taleplerinin tercümelerinin yapılmasını takiben Bakanlık birimleri, Bakanlık dışı ilgili kurum ve kuruluşlar ile işçi, işveren ve meslek örgütlerine gönderildikten sonra derlenen bilgi ve belgeler değerlendirilmek suretiyle, İngilizce veya Fransızca dillerinden birinde hazırlanarak ILO'ya gönderilmektedir.

Ayrıca, bu raporların birer örnekleri de ILO Ana sözleşmesi uyarınca işçi ve işveren sendikaları konfederasyonlarına gönderilmektedir.

-2018 Yılında Uygulama Raporları Gönderilen ILO Sözleşmeleri:

Tablo 89: 2018 Yılında Uygulama Raporları Gönderilen ILO Sözleşmeleri

Sözleşme No	Sözleşme Adı
55	Gemi Adamlarının Hastalanması, Yaralanması ya da Ölümü Halinde Armatörün Sorumluluğuna İlişkin Sözleşme
68	Gemilerde Mürettebat İçin İaşe ve Yemek Hizmetlerine İlişkin Sözleşme
69	Gemi Aşçılarının Mesleki Ehliyet Diplomalarına İlişkin Sözleşme
73	Gemi Adamlarının Sağlık Muayenesine İlişkin Sözleşme
87	Sendika Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin Sözleşme
92	Mürettebatın Gemide Barınmasına İlişkin Sözleşme (1949 yılında Revize)
98	Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkına Dair Sözleşme
108	Gemi Adamlarının Ulusal Kimlik Kartlarına İlişkin Sözleşme
122	İstihdam Politikası Sözleşmesi
133	Mürettebatın Gemide Barınmasına İlişkin Sözleşme (İlave Hükümler)
134	İş Kazalarının Önlenmesine (Gemi Adamları) İlişkin Sözleşme
142	İnsan Kaynaklarının Değerlendirilmesinde Mesleki Eğitim ve Yönlendirmenin Yeri Hakkında Sözleşme
146	Gemi Adamlarının Yıllık Ücretli İznine İlişkin Sözleşme
164	Gemi Adamlarının Sağlığının Korunması ve Tıbbi Bakımına İlişkin Sözleşme
166	Gemi Adamlarının Ülkelerine Geri Gönderilmesine İlişkin Sözleşme (Revize)

- Uluslararası Çalışma Konferansı:

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) her yıl Hükümet, Çalışan ve İşveren temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen Konferansının 107. Oturumu 28 Mayıs-8 Haziran 2018 tarihleri arasında Cenevre'de yapılmıştır.

Konferansa Sayın Bakanımız başkanlığında hükümet, çalışanve işveren temsilcilerinden oluşan bir heyetle katılım sağlanmıştır.

07.06.2018 tarihinde kabul edilen sonuç bildirisine, ülkemiz adına Komiteye katılan hükümet temsilcisi de bir değişiklik önerisinde bulunmuştur. Buna göre, "Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Destek için Etkin ILO Kalkınma İşbirliği Sonuçları" metninin 1. Maddesine ilave edilmek üzere, ülkemizde ağırladığımız sayıları 4 milyona yaklaşan Suriyeli ile 500 binden fazla Irak ve Afgan mültecinin durumuna işaret etmek ve uluslararası camiannın bu duruma birlikte katkı sunması gereğine dikkat çekmek üzere; "..... Özellikle, çok sayıda mülteçiden kaynaklı bu durum, ev sahibi ülkelerin ekonomilerine aşırı derecede ağır yükler yükleyebilmektedir. Bu yükler, daha öngörülebilir, adil bir yük ve sorumluluk paylaşımı sağlamaya yönelik olarak uluslararası işbirliği yoluyla azaltılmalıdır." değişiklik önerisi

sunulmuştur. Söz konusu değişiklik talebi başta AB'nin desteği ve katkısı olmak üzere, İşçi kesimi, Pakistan, Ürdün ve Lübnan'ın da olumlu destekleriyle kabul edilmiştir.

Çalışma hayatında şiddet ve tacize ilişkin çeşitli sözleşmelerde atıflar bulunmakla beraber sırf bu konuya özel bir ILO Standardının bulunmaması sebebiyle bu konudaki boşluğu doldurmak üzere birkaç yıl önce ILO tarafından başlatılan inisiyatif çerçevesinde Komite, 28 Mayıs 2018 ve 6 Haziran 2018 tarihleri arasında ilk çalışmasını gerçekleştirmiştir.

-ILO Yönetim Kurulu Toplantıları:

2017 yılı Haziran ayında gerçekleştirilen 106. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda ülkemizin yedek üyeliğine seçildiği ILO Yönetim Kurulu'nun 332. oturumu Mart 2018'de Cenevre'de gerçekleştirilmiştir. Akabinde Haziran ayında Yönetim Kurulu'nun 333. Oturumu, Ekim/Kasım aylarında da 334. Oturumu gerçekleşmiştir. Söz konusu oturumların çalışmalarına Bakanlığımız Uzmanları ve Cenevre'deki Müşavirliğimiz tarafından katılım sağlanmıştır.

Avrupa Konseyi

- 2018 Yılı Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı Ulusal Raporu:

Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı'nın "Çalışma Hakları" başlıklı aşağıdaki maddelerden ve "İstihdam, Mesleki Eğitim ve Eşit Fırsatlar" başlığı altındaki bazı maddelerin ek bilgisinden oluşan 10. Rapor hazırlanarak 2018 yılı başında Avrupa Konseyi'ne iletilmiştir

Tablo 90: 2018 Yılı Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı Ulusal Raporu

Madde No	Madde Başlığı
2	Adil Çalışma Koşullarına Sahip Olma Hakkı
4	Adil Bir Ücret Hakkı
21	Bilgilendirilme ve Danışılma Hakkı
22	Çalışma Koşullarının ve Çalışma Ortamının Düzenlenmesine ve İyileştirilmesine Katılma Hakkı
26	Onurlu Çalışma Hakkı
28	Çalışanların Temsilcilerinin İşletmede Korunma ve Kolaylıklardan Yararlanma Hakkı
29	Çalışanların Toplu İşten Çıkarma Sürecinde Bilgilendirilme ve Danışılma Hakkı

Not: "Çocuklar, Aileler ve Göçmenler" başlığı altında yer alan maddeler hakkında hazırlanacak olan 11. Raporun hazırlık çalışmaları sürdürülmüştür.

-2018 Yılı Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu Raporları:

Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu çerçevesinde "37. Özet Rapor" ile "Kabul Edilmeyen Maddelere İlişkin 18. Rapor" hazırlanarak Avrupa Konseyi'ne iletilmiştir.

- Avrupa Sosyal Şartı ve Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu Hükümet Komitesi

Avrupa Sosyal Şartı üye ülkelerinin temsilcilerinden oluşan Avrupa Sosyal Şartı ve Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu Hükümet Komitesi, Fransa'nın Strazburg şehrinde yılda iki kez toplanmaktadır. Avrupa Konseyi Sosyal Şart Hükümet Komitesi'nin (ASHK) 137. ve 138. dönem toplantıları 23-27 Nisan 2017 ve 24-28 Eylül 2018 tarihlerinde yapılmıştır.

- Avrupa Sosyal Uyum Platformu:

2015 yılı sonu itibarıyla Avrupa Sosyal Uyum, İnsan Onuru ve Eşitlik Komitesi'nin (CDDECS) faaliyetlerine son verilerek, 2016-2017 döneminde faaliyet göstermek üzere Avrupa Sosyal Uyum Platformu oluşturulmuştur. Ülkemizin de teklifleri doğrultusunda görev yönergesine mültecilerin korunması ile topluma uyumu hususları eklenmiştir. Platformun görev süresi daha sonra uzatılmıştır.

Avrupa Konseyi Avrupa Sosyal Uyum Platformu'nun (PECS) 3. Toplantısı 3-4 Mayıs 2018 tarihlerinde Fransa'nın Strazburg şehrinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, özellikle düzensiz göçmenlerin Avrupa Konseyine üye ülkelerdeki sosyal uyumu nasıl etkilediği ve bu uyumun nasıl sağlanacağı hususu ile sanayiden dijitalleşmeye doğru giden istihdam ilişkilerinde yapay zeka olmak üzere teknolojik gelişmelerin işgücünü nasıl etkileyeceği ele alınmıştır.

-Avrupa Sosyal Haklar Komitesi:

Avrupa Sosyal Şartı'nın denetim organı olan Avrupa Sosyal Haklar Komitesi (ASHK) üyeliğine, Bakanlığımız tarafından aday gösterilen Prof. Dr. Yusuf BALCI seçilmiştir.

İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)

- Bakanlığımız ile OECD İlişkileri:

Bakanlığımız OECD bünyesinde görev yapan ihtisas komitelerinden "İstihdam, İşgücü ve Sosyal İşler Komitesi (ELSA)"nin ulusal düzeyde eşgüdümünden sorumludur. Komite, işgücü piyasası politikalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi, sosyal ve sağlık politikalarında yeni yönelimlerin belirlenmesi ve uluslararası göçün emek piyasasına etkileri gibi sosyal politikalarla sorumlu olup; bu alanda çalışmalar yapmaktadır. Komiteye bağlı olarak görev yapan üç çalışma grubu ve bir program bulunmaktadır. Bunlar; Göç Çalışma Grubu, İstihdam Çalışma Grubu, Sosyal Politika Çalışma Grubu'dur. ELSA Komitesi bünyesinde gerçekleştirilen toplantılara Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarından katılım sağlanmaktadır.

ELSA Komitesi'nin 132. Toplantısı 21-22 Mart 2018 tarihlerinde Paris/Fransa'da düzenlenmiştir. Toplantıda OECD İş Stratejisi sunulmuş, 2018 Bakanlar Konseyi Toplantısı'nda (MCM) İş Stratejisi'nin kabul edilmesinin öngörüldüğü ve Strateji'nin uygulanmasına yönelik MCM kararı (mandate) oluşturulmasının gündemde olduğu, ayrıca, Strateji'nin uygulanmasının izlenmesi ve deneyimlerin paylaşılmasının Ekonomi ve Kalkınmayı İnceleme Komitesinin (EDRC) incelemeleri vasıtasıyla yapılmasının düşünüldüğü ifade edilmiştir. Toplantıda ayrıca kapsayıcı büyüme hakkında 2018 Bakanlar Konseyi'ne sunulacak rapor hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

OECD Sosyal Politika Bakanlar Toplantısı 15 Mayıs 2018 tarihlerinde Kanada'nın Montreal şehrinde gerçekleştirilmiştir. Toplantının ana oturumlarında yeni çalışma dünyası bağlamında sosyal politika sorunları ile çeşitliliğin ve sosyal içermenin teşvik edilmesine yönelik politikalar ve deneyimler paylaşılmıştır. Toplantı sonucunda OECD Bakanlar Siyaset Belgesi (Ministerial Policy Statement) kabul edilmiştir.

ELSA Komitesi'nin 133. Toplantısı 17-18 Ekim 2018 tarihlerinde Paris/Fransa'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda OECD'nin 2017-2018 yıllarında yürüttüğü "Kırılgan Göçmenlerin Entegrasyonu Yatay Projesi"nin taslak sonuç raporu ele alınmış, Yeni Beceriler Stratejisi sunulmuş, Letonya'nın OECD'ye katılım sonrası raporu görüşülmüş ve 2020 yılı içerisinde göç konusunda bakanlar toplantısı yapılması öngörülmüştür.

-2018 Yılında Hazırlanan/Katkı Sunulan OECD Anket ve Veri Tabloları:

- OECD Yetişkinlerin Mesleki Eğitimi-Anket
- OECD Sosyal Harcamalar Veri Tabanı
- OECD 2017-2018 Vergi-Yardım Modeli
- OECD Türkiye 3. Aşama İncelemeleri
- OECD Yeni Çalışma Modelleri

G-20 Platformu

G20 Çalışma ve İstihdam Bakanları toplantılarında görüşülecek konuları teknik düzeyde çalışan ve tartışan İstihdam Görev Gücü'nün kurulması, 2011 yılında Paris'te düzenlenen Çalışma ve İstihdam Bakanları toplantısında tavsiye edilmiş, Liderlerin de Cannes Zirvesi'nde uygun bulunmasıyla Görev Gücü çalışmalarına başlamıştır. 2014 yılında Avustralya Dönem Başkanlığı sırasında İstihdam Görev Gücünün yapısal bir dönüşümle daha da kurumsallaşarak, İstihdam Çalışma Grubu (İÇG)'na dönüştürülmesi kararı alınmıştır. İÇG 2015 yılında kurularak Görev Tanımı hazırlanmış ve Bakanlığımız koordinasyonunda faaliyetlerini yürütmeye başlamıştır.

2018 yılında Dönem Başkanlığını yürüten Arjantin, istihdam önceliğini "İşin Geleceği" olarak belirlemiştir. 6-7 Eylül 2018 tarihlerinde Mendoza şehrinde gerçekleştirilen Çalışma ve İstihdam Bakanları Toplantısı sonunda kabul edilen Bakanlar Bildirgesinin ana başlığı ise "Kapsayıcı, Adil ve Sürdürülebilir Bir Çalışma Hayatının Geleceği İçin Fırsatları Teşvik Etmek" olmuştur. "Çalışanlara gerekli becerilerin kazandırılması ve hayat boyu eğitimin artırılması; İşgücünün kayıt altına alınması ve iyi koşullarda çalışma imkânlarının artırılması; Sosyal korumanın yeni işgücü piyasası dinamiklerine duyarlı ve sürdürülebilir hale getirilmesi" konuları ise 2018 Mendoza Bildirgesinin alt başlıklarını oluşturmuştur.

Arjantin Dönem Başkanlığı altında Genel Müdürlüğümüzce katkı sağlanan G20 toplantıları aşağıdaki takvime göre gerçekleştirilmiştir.

20-22 Şubat 2018	:	Birinci İÇG Toplantısı / Arjantin
11-13 Haziran 2018	:	İkinci İÇG Toplantısı / İsviçre
3-5 Eylül 2018	:	Üçüncü İstihdam Çalışma Grubu Toplantısı / Arjantin
6-7 Eylül 2018	:	İstihdam ve Çalışma Bakanları Toplantısı / Arjantin

İstihdam Çalışma Grubu faaliyetleri çerçevesinde ayrıca 10-12 Nisan 2018 tarihlerinde Arjantin'de, G20 Eğitim Çalışma Grubu ile G20 Dijital Görev Gücü ile ortaklaşa düzenlenen "İşin Geleceği ve Beceriler" Çalıştayına katılım sağlanmıştır.

-2018 Yılında Hazırlanan G20 Raporları:

- G20 İstihdam Planı Ülke Öz Değerlendirme Raporu (G20 Employment Plans Turkey Self-Reporting)
- Brisbane %25-2025 Taahhüdüne İlişkin İzleme Raporu (Monitoring Progress On The Brisbane Gender Target And The Job Quality)
- 2018 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan G20 Büyüme Stratejisinin istihdam bölümleri tarafımızca güncellenmiştir.
- G20 Ekonomilerinde Girişimciliğin Araştırılması Merkezi için Girişimcilik Ülke Raporu hazırlanmıştır.

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT), özellikle son yıllarda kadınlara yönelik birçok faaliyette bulunmakta, üye ülkelerdeki kadınların konularının güçlendirilmesini öncelikli hedefleri arasında koymaktadır. Bu kapsamda; İİT tarafından iki yılda bir İİT üyesi bir ülkenin ev sahipliğinde “İslam İşbirliği Teşkilatı Üyesi Ülkelerin Kalkınmasında Kadınların Rolü Bakanlar Konferansı” düzenlenmektedir.

İİT IV. Çalışma Bakanları Toplantısı 21-22 Şubat 2018 tarihlerinde düzenlenmiş ve Bakanlığımızdan geniş katılımlı bir heyet, toplantıya iştirak etmiştir.

Söz konusu Konferansın 7.si 30 Kasım - 1 Aralık 2018 tarihlerinde “İİT Üye Ülkelerinde Kadının Güçlendirilmesi: Sınamalar ve Perspektifler” teması ile Burkina Faso Kadın, Ulusal Dayanışma ve Aile Bakanlığınca Burkina Faso'nun başkenti Vagadugu'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıya Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK, İİT Kadın Danışma Konseyi Başkanı Sayın Dr. Esra ALBAYRAK ile birlikte Bakanlığımızdan geniş bir katılım sağlanmıştır.

Sayın Bakanımızın Yabancı Heyet Kabulleri ve Yurt Dışı Ziyaretleri

Tablo 91: 2018 Yılında Makama Yapılan Ziyaret Listesi

2018 Yılında Makama Yapılan Ziyaret Listesi	
Tarih	
7.03.2018	Türkiye-Moğolistan Sosyal Güvenlik Anlaşması ile Uygulanmasına Yönelik İdari Anlaşma, TBMM Meclis Başkanı'nın davetlisi olarak ülkemize resmi bir ziyarette bulunan Moğolistan Meclis Başkanı'nın heyetinde yer alan Moğolistan Çalışma Bakanı ile Bakanımız Jülide SARIEROĞLU tarafından imzalanmıştır.
15.03.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilcisi Sayın Violet GUTU ve beraberindeki heyeti makamında kabul etmişlerdir.
22.03.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye Temsilcisi (UNHCR) Sayın Katharina LUMPP ve beraberindeki heyeti makamında kabul etmişlerdir.
03.04.2018	Sayın Cumhurbaşkanımızın daveti üzerine ülkemize gelen Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Sayın Vladimir PUTİN'in heyetinde yer alan Rusya Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanı Sayın Maxim TOPİLİN ile Sayın Bakanımız arasında sosyal güvenlik anlaşması müzakereleri ve ikili ilişkiler konusunda bir görüşme gerçekleştirilmiştir.
09.04.2018	Sayın Cumhurbaşkanımızın daveti üzerine ülkemize gelen Kırgızistan Devlet Başkanı Sayın Sooronbay JEENBEKOV'un heyetinde yer alan Kırgızistan Sosyal Fonu Başkanı Tenizbek ABZHAPOROV ile Sayın Bakanımız Türkiye-Kırgızistan Sosyal Güvenlik Anlaşması ile Uygulanmasına Yönelik İdari Anlaşmayı imzalamışlardır.
10.04.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU, Sayın Cumhurbaşkanımızın daveti üzerine ülkemize gelen Kırgızistan Devlet Başkanı Sayın Sooronbay JEENBEKOV'un heyetinde yer alan Kırgızistan Sosyal Fonu Başkanı Tenizbek

	ABZHAPOROV'u makamında kabul etmişlerdir.
12.04.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU, ülkemize çeşitli temaslarda bulunmak üzere gelen KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Zeki ÇELER ve beraberindeki heyeti makamında kabul etmişlerdir.
25.04.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU, ILO Orta Avrupa Direktörü Heinz KOLLER ve beraberindeki heyeti makamında kabul etmişlerdir.
26.04.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU, OECD-2018 yılı Türkiye Ülke Raporunu sunmak ve değerlendirmelerde bulunmak üzere ülkemize gelen OECD Ülke Araştırmaları Bölüm Başkanı Vincent KOEN ile OECD Türkiye Masası Başkanı Rauf GÖNENÇ ve OECD Türkiye Masası Ekonomisti Volker ZIEMANN'dan müteşekkil heyeti makamında kabul etmişlerdir.
05.11.2018	Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK, TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile temaslarda bulunmak üzere ülkemize bir ziyaret gerçekleştiren Karadağ Parlamentosu Sağlık, Çalışma ve Sosyal Kalkınma Komisyonu Başkanı Suad NUMANOVIÇ ve beraberindeki heyeti makamında kabul etmişlerdir.
06.11.2018	Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK, Kuveyt Ankara Büyükelçisi Ghassan Yousuf A. ALZAWAWI'yi makamında kabul etmişlerdir.
14.11.2018	Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK, UNICEF Türkiye Temsilcisi Sayın Philippe DUAMELLE başkanlığındaki UNICEF heyetini, Bakanlığımız ile UNICEF arasındaki mevcut projeleri ve gelecekte işbirliği alanlarını görüşmek üzere makamında kabul etmişlerdir.
28.11.2018	Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK, Norveç Çocuklar ve Eşitlik Bakanı Linda HOFSTAD HELLELAND ve beraberindeki heyet ile makamında görüşmüştür.

Tablo 92: 2018 Yılında Sayın Bakanımızın Yurt Dışı Ziyaretleri

2018 Yılında Sayın Bakanımızın Yurt Dışı Ziyaretleri		
Tarih		Ülke
31.01.2018-03.02.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU ile Müsteşarımız Sayın Ahmet ERDEM Türkiye-Azerbaycan Bakanlıklararası Ortak Daimi Komisyonu IX. Toplantısı'na katılmışlardır.	Bakü/Azerbaycan
20.02.2018-22.02.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU ve beraberindeki heyet İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) IV. Toplantısı ve Bakanlıklararası Ortak Çalışma Grubu Toplantısı'na katılmış olup Medine'de vatandaşlarımızla buluşmuşlardır.	Cidde/S. Arabistan
29.04.2018-01.05.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU Özbekistan Çalışma Ziyaretinde Sayın Cumhurbaşkanımıza refakat etmişlerdir.	Özbekistan/Taşkent
04.06.2018-06.06.2018	Bakanımız Sayın Jülide SARIEROĞLU ile Müsteşarımız Sayın Ahmet ERDEM ve beraberindeki heyet ILO'nun 107. Genel Konferansı'na katılmışlardır.	Cenevre/İsviçre
05.09.2018-08.09.2018	Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK ve beraberindeki heyet G20 Çalışma ve İstihdam Bakanları Toplantısı'na katılmışlardır.	Mendoza/ Arjantin

01.09.2018-03.09.2018	Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK Kırgızistan Çalışma Ziyaretinde Sayın Cumhurbaşkanımıza refakat etmişlerdir.	Bişkek/ Kırgızistan
11.09.2018	Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK "Dünya Müslüman Hayırseverler Kongresi Ödül Töreni"nde Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine ERDOĞAN'a refakat etmişlerdir.	Londra/İngiltere
29.11.2018-02.12.2018	Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK ve beraberindeki heyet İslam İşbirliği Teşkilatı Kadından Sorumlu Bakanlar 7.Konferansı'na katılmışlardır.	Vagadugu/Burkina Faso

Anlaşmalar ve Sözleşmeler

- 07.03.2018 tarihinde Moğolistan ile Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Uygulanmasına İlişkin İdari Anlaşma imzalanmıştır.
- 09.04.2018 tarihinde tarihinde Kırgızistan ile Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Uygulanmasına İlişkin İdari Anlaşma imzalanmıştır.
- 30.04.2018 tarihinde Özbekistan ile Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşması imzalanmıştır.
- 01.09.2018 tarihinde Kırgızistan ile İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.
- 24.11.2018 tarihinde Filistin ile Kadının Güçlendirilmesi Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Müzakereler ve Teknik Görüşmeler

- 02.02.2018 tarihinde Türkiye-Azerbaycan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ortak Daimi Komisyonu toplanmıştır.
- 15-17.03.2018 tarihleri arasında Rusya ile Sosyal Güvenlik Anlaşması imzalanmasına yönelik istişari görüşmeler yapılmıştır.
- 15-19.10.2018 tarihinde Bosna-Hersek ile Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin sağlık uygulamalarına yönelik görüşme gerçekleştirilmiştir.
- 17-21.12.2018 tarihleri arasında Rusya ile Sosyal Güvenlik Anlaşması imzalanmasına yönelik yedinci tur görüşmeler yapılmıştır.

Hizmet İçi Eğitimler

Tablo 93: YİH Uzmanları ve Uzman Yardımcılarına Yönelik Hizmet İçi Eğitimleri

Eğitim Konusu	Tarih	Katılan Personel	Katılımcı Sayısı
3201 Sayılı Yasanın Uygulamasında karşılaşılan problemler ve çözümleri	11.01.2018	YİH Uzmanları ve Uzman Yardımcıları	58
657 sayılı Kanun; 1- Yurtdışı İdari Ödenekler 2- Yurtdışı Görev Yollukları 3- Taşınır Mal Yönetmeliği ve Uygulamalar	15.02.2018	YİH Uzmanları ve Uzman Yardımcıları	58
Proje döngüsü yönetimi ve AB hibe projeleri hazırlama teknikleri	10.05. 2018	YİH Uzmanları ve Uzman Yardımcıları	14
AB'nin ayrımcılığı önleme ile ilgili mevzuatı, Almanya ve İsviçre örnekleri	27.09.2018	YİH Uzmanları ve Uzman Yardımcıları	18
Yurtdışına çalışmak üzere gidecek olan vatandaşlarımıza Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü aracılığıyla gitmelerinin sağladığı faydalar ve karşılaşılan sorunlar	11.10. 2018	YİH Uzmanları ve Uzman Yardımcıları	8
İkili ve Çok Taraflı Sosyal Güvenlik Sözleşmelerinin Genel Prensipleri	13.12. 2018	YİH Uzmanları ve Uzman Yardımcıları	16

Yayımlar

Genel Müdürlük tarafından aylık olarak hazırlanan, görev alanını ilgilendiren konularda dünyadaki gelişmeleri, uygulamaları ve dış basında yer alan haberleri aktaran “Yurtdışı E-Bülten”, Bakanlığımızın tüm birimlerine online olarak gönderilmektedir. İlk sayısı Eylül-Ekim 2017’de iki aylık olarak yayımlanan E-Bülten, bir yılını doldurmuş olup, her ay düzenli olarak Bakanlığımızın web sayfasında yayımlanmaktadır.

Projeler

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza daha iyi hizmet verebilmek için Müşavirlik ve Ataşeliklerimizde Yurt Dışı Teşkilatı Bilgi Yönetim Sistemi (e-YİH) kurulma çalışmalarının sonuna gelmiştir. Söz konusu sistem vatandaşların online randevu alarak hizmet almasının yanı sıra 3201 sayılı Kanun kapsamında yurtdışı hizmet borçlanması taleplerinde kullanılmak üzere oluşturulacak olan Hizmet ve İkamet belgesinin elektronik ortamda hazırlanması ve yurtdışı teşkilatlarında yapılan işlemlerin elektronik ortamda kayıt altına alınmasını sağlayacaktır.

Ayrıca söz konusu sistem sayesinde oluşturulan belgeler e-devlet kapısı (turkiye.gov.tr) üzerinden vatandaşlarımıza ve ilgili birimlere (SGK) erişilebilir hale getirilecektir. Bu sayede

vatandaşlarımız ve ilgili kurumlar bilgiye daha hızlı ulaşabilecek, ilgili kurumlar (SGK) bu bilgiyi kullanarak bundan sonraki iş süreçlerini de (Yurt Dışı Hizmet Borçlanması) daha hızlı ve verimli bir şekilde tamamlama imkânına sahip olacaktır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü

Mevzuat Çalışmaları

18.06.2017 tarihli ve 7033 Sayılı Kanunla değişik 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda az tehlikeli 10-49 çalışanı olan işyeri işverenlerinin İSG hizmetlerini üstlenebilmesi sağlanmış olup İşyerlerinde İşveren veya İşveren Vekili Tarafından Yürütülecek İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerine İlişkin Yönetmelikte 21.05.2018 tarihli ve 30427 sayılı Resmi Gazete 'de değişiklik yapılmıştır.

24.05.2018 tarihli ve 30430 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikle Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte; ilk işe girişlerde çalışanların alacakları işe başlama eğitimlerine ilişkin konular açıklığa kavuşturulmuş olup bu eğitimler için asgari 2 saat süre belirlenmiştir. Yapılan iş değişmeden işyerinin değişmesi halinde çalışanın sahip olduğu eğitimlerin geçerliliği sağlanmış, böylece inşaat işleri gibi çalışanların sık sık değiştiği işlerde işverenlere kolaylık getirilmiştir. Ayrıca uzaktan verilecek eğitimlere ilişkin esaslar belirlenerek, birden fazla ilde faaliyet gösteren kurumsal işletmelerin, tekrar eğitimlerinin tamamını uzaktan eğitim ile vermesi sağlanmış bu tip işletmelere eğitimler konusunda kolaylık getirilmiştir.

İnşaat sektöründe iş sağlığı ve güvenliği şartlarını düzenlemeye yönelik yayımlanan Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde 31.12.2018 tarihli ve 30642 (4.Mük.) sayılı Resmi Gazete'de değişiklik yapılarak geçici kenar koruma sistemleri, sütunlu çalışma platformları, yaşam hatları ve güvenlik ağlarının ilgili standartlara uygun olmaları hususu ile kurulum, kullanım ve sökümüne ilişkin asgari sağlık ve güvenlik şartları düzenlenmiştir.

Çok tehlikeli sınıfta yer alan ve 10'dan fazla çalışanı bulunan işyerlerinde son üç yıl içerisinde ölümlü ya da sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmemesi halinde işverenlerin düzenli olarak Sosyal Güvenlik Kurumuna ödedikleri işsizlik sigortası işveren primlerinin %2 yerine %1 olarak alınması amacıyla Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan ve Ondan Fazla Çalışanı Bulunan İşyerlerinde İşsizlik Sigortası Primi İşveren Payı Teşvikinden Yararlanılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ 31.12.2018 tarihli ve 30642 (4.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

- Ulusal İSG Politikasının Belirlenmesi ve İzlenmesi

28. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi 21.06.2018 tarihinde Bakanlık Reşat MORALI toplantı salonunda İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü başkanlığında toplanmıştır.

Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi olarak ilk altı aylık faaliyetler hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Toplantı, 2019-2023 Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği IV. Politika Belgesi ve Eylem Planı taslağını oluşturmak üzere tarafların görüş ve önerileri hakkında konuşmaları dinlenerek sürdürülmüştür. Her yıl mart ayında Konsey üyelerinden bir önceki yılın faaliyet raporları istenmekte ve derlenerek web sitesinde yayınlanmaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yetkilendirme ve Denetim Hizmetleri

Tablo 94: Düzenlenen Belgeler

Kişilere/Kurumlara Verilen Belge Türü	2018 yılında Düzenlenen Belge Sayısı	Toplam Belge Sayısı (31.12.2018 tarihi itibarıyla)
A Sınıfı İGU Belgesi	334	18.187
B Sınıfı İGU Belgesi	3.810	18.196
C Sınıfı İGU Belgesi	4.428	81.811
İşyeri Hekimliği Belgesi	3.660	39.544
Eğitici Belgesi	223	4.465
OSGB	232	2.542
TSM	1	60
Eğitim Kurumu	5	88

Tablo 95: İş Güvenliği Uzmanlığı Sözleşmeleri

İş Güvenliği Uzmanlığı Belge Sınıfı	Bireysel Sözleşme Sayısı	OSGB Sözleşmeleri		TSM Sözleşmeleri		Toplam İşyerleri ile Yapılan Sözleşme Sayısı
		OSGB ile uzman arasında sözleşme	OSGB üzerinden işyeri ile sözleşme	TSM ile uzman arasında sözleşme	TSM üzerinden işyeri ile sözleşme	
A Sınıfı	19.475	5.927	53.914	30	141	79.487
B Sınıfı	21.227	9.895	112.772	9	134	144.037
C Sınıfı	18.696	7.665	109.542	31	102	136.036
Toplam	59.398	23.487	276.228	70	377	359.560

Tablo 96: İşyeri Hekimliği Sözleşmeleri

Belge Sınıfı	Bireysel Sözleşme Sayısı	OSGB Sözleşmeleri		TSM Sözleşmeleri		Toplam İşyerleri ile Yapılan Sözleşme Sayısı
		OSGB ile hekim arasında sözleşme	OSGB üzerinden işyeri ile sözleşme	TSM ile hekim arasında sözleşme	TSM üzerinden işyeri ile sözleşme	
İşyeri Hekimliği	38.328	16.043	275.682	100	757	330.910

Eğitim Kurumu ve Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi Denetimleri

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ve Sosyal Güvenlik Kurumu denetmenleri tarafından 2018 yılında 165 eğitim kurumu, 1114 ortak sağlık ve güvenlik birimi denetimi gerçekleştirilmiştir. Denetimlerin İSG-KÂTİP üzerinden kayıt, takip ve raporlama işlemleri tamamlanmaktadır. Kesinleşen veya süreci devam eden tüm denetimlerin takibi İSG-KATİP üzerinden yapılmaktadır.

İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analiz Laboratuvarlarının Yetkilendirilmesi Hizmetleri

İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı tarafından:

- İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analizi Yapan Laboratuvarlar Hakkında Yönetmelik kapsamında özel veya kamuya ait laboratuvarların yetkilendirilmesi ve yetki belgelerinin düzenlenmesi,
- Yeterlilik, ön yeterlilik veya kapsam genişletme başvurusu yapan laboratuvarların başvuru dosyalarının incelenmesi ve yerinde incelemelerinin gerçekleştirilmesi,
- Laboratuvarların standardizasyonunun sağlanması amacıyla bilgilendirme toplantılarının veya çalıştayların düzenlenmesi ve rehberlerin yayımlanması,
- Laboratuvarların ara denetimlerinin gerçekleştirilmesi,

faaliyetleri yürütülmektedir. 2018 yılı içerisinde bu kapsamda yapılan çalışmalarla ilgili bilgiler Tablo 97’de yer almaktadır:

Tablo 97: Yapılan Ölçüm, Test ve Analiz Faaliyetleri

Faaliyetler	Sayısı
Düzenlenen Laboratuvar Bilgilendirme Toplantısı	1
İncelenen Laboratuvar Başvuru Dosyası	28
Yapılan Yerinde İnceleme (1. ve 2. Yerinde İncelemeler)	28
2018 Yılında Yetkilendirilen Laboratuvar (Kapsam Genişletmeler Dâhil)	20
Toplam Yetkili Laboratuvar (31.12.2018)	123
Yetkilendirilmiş Laboratuvarlara Yapılan Denetim	91

Ölçüm, Test ve Analiz Hizmetleri

20 Ağustos 2013 tarih ve 28741 sayılı Resmi Gazete ‘de yayımlanan İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analizi Yapan Laboratuvarlar Hakkında Yönetmelik kapsamında özel laboratuvarlara yetki belgesi verilmiş olup İSGÜM ve diğer bölge laboratuvarlarımız istisna kurumlara (Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, TBMM, Genelkurmay Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü vb.) yapılacak ölçüm ve analiz hizmetleri dışında, iş hijyeni ölçüm, test ve analiz hizmetlerinden 20 Ağustos 2015 tarihinden itibaren çekilmiştir. Aşağıda verilen ölçüm sayıları 2018 yılı süresince talep üzerine yapılan ölçümler ile projeler kapsamında yapılan ölçümleri içermektedir.

Tablo 98: İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı Ölçüm Sayıları (2018)

Ölçüm türü	Ölçüm Sayısı
Fiziksel	1.070
Kimyasal	205
Tıbbi Analiz	60.723

- KKD Test Faaliyetleri

2013 yılında İSGGM Piyasa Gözetim ve Denetim faaliyetlerine destek vermek amacıyla kurulan İSGÜM KKD Test Laboratuvarı, 2014 yılı itibarıyla dış müşteriye hizmet vermeye başlamıştır. 2017 yılından bu yana ise “Kişisel Koruyucu Donanımlar’ın İthalat Denetimi Tebliği” kapsamında mekanik risklere karşı koruyucu eldivenlerin testleri gerçekleştirilmektedir.

Tablo 99: 2018 Yılı KKD Testleri ve Sayıları

Test	Sayı
Ayak Koruyucular	2
Koruyucu Eldivenler	848
Yüksekten Düşmeye Karşı Koruyucu Ekipmanlar	17

- Kontrol Belgesi İzin İşlemleri

İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığınca Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan İthalat tebliğine ilişkin olarak verilen Kontrol Belgeleri bulunmaktadır.

Tablo 100: 2018 Yılı Kontrol Belgesi İşlemleri

Kontrol Belgesi İşlemleri	Sayı(Adet)
Verilen Kontrol Belgesi sayısı	20.276
Düzeltilme ve Kayıt Dilekçesi	764
Analiz İstemi	66

- Danışmanlık Hizmetleri

2018 yılı itibarıyla İSGÜM tarafından verilen hizmetler arasına “Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Danışmanlığı” eklenmiştir. Bu kapsamda EÜAŞ-TEMSAN (Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş.) ile Genel Müdürlük arasında 19.01.2018 tarihinde “İş Sağlığı ve Güvenliği Alanında Eğitim, Araştırma ve Danışmanlık Çalışmaları için İşbirliği Protokolü” imzalanmıştır. 2018 yılı içinde 34 gün “Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Danışmanlığı” danışmanlık hizmeti verilmiştir.

- Pnömokonyoz okuyucu hekim ve asbest söküm uzmanlığı eğitimleri

2018 yılı içerisinde dört ayrı tarihte gerçekleştirilen “Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimi” ile toplam 92 iş güvenliği uzmanına asbest söküm uzmanlığı belgesi verilmiştir. Ayrıca, 2018 yılı içerisinde dört ayrı tarihte düzenlenen “ILO Uluslararası Pnömokonyoz Radyografi Sınıflandırılması Okuyucu Eğitimleri” ile toplam 188 hekime pnömokonyoz okuyucu belgesi verilmiştir.

İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrolleri Konusunda Gerçekleştirilen Faaliyetler

- Eğitimlerin Takip ve Denetimi

“İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Kayıt ve Eğitimlerine İlişkin Tebliğ” kapsamında ilgili eğitimlerin verilmesi hususunda Türk Standartları Enstitüsü, Milli Eğitim Bakanlığı, (TMMOB) Makine Mühendisleri Odası ve 12 üniversite ile protokoller imzalanmıştır.

Protokol imzalanan kurumlardan, yasal ve teknik gereklilikleri sağladığı belirlenen ve yetki verilen kurumlar (TSE, MMO ve MEB (işbirliği kapsamında)) tarafından toplam 19 eğitim düzenlenmiştir. İSGÜM İş ekipmanları birimi personeline bu eğitimlerin denetimleri gerçekleştirilmiştir. Verilen eğitimler sonucunda eğitim alan kişi sayıları ile ilgili güncel bilgiler Tablo 101’de verilmiştir.

Tablo 101: İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Eğitimleri 2018 verileri

Eğitim Kurumu	Toplam Katılımcı Sayısı
TSE	508
MMO	223
MEB	207

- Periyodik Kontrol Formlarının Standardizasyonu

2018 yılı içinde periyodik kontrol formları standardizasyonu kapsamında toplamda 10 ekipman için periyodik kontrol formları hazırlanmıştır. Öncelikli olarak 4 iş ekipmanı için (Mobil vinç, sıcak su kazanı, yürüyen merdiven, sütunlu çalışma platformu) periyodik kontrol formları 8-9 Mart 2018 tarihlerinde İSGÜM’ün ev sahipliğinde düzenlenen “İş Ekipmanları Periyodik Kontrol Çalıştayı” nda standart hale getirilmiştir. Daha sonra İSG-Katip üzerinden anket yayınlanmış, anket sonuçları doğrultusunda 2018 yılı hedefleri kapsamında 6 Ekipman daha (Elektrik tesisatı, Topraklama tesisatı, Buhar kazanı, Tavan vinci, Forklift, Kompresör, belirlenmiş ve periyodik kontrol formları standardizasyon çalışmaları tamamlanmıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Bilinçlendirme ve Eğitim Faaliyetleri

Bilinçlendirme Faaliyetleri

- İş sağlığı ve güvenliğinin çalışma hayatındaki önemi ve önceliği nedeniyle her yıl 4-10 Mayıs tarihlerinde “İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası” düzenlenmektedir. Hafta etkinlikleri kapsamında çeşitli sempozyum ve toplantılarla ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği bilincinin geliştirilmesi ve iş kazalarını önlemeye yönelik çeşitli faaliyetler yapılmaktadır. 2018 yılında İstanbul Haliç Kongre Merkezinde 9. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi düzenlenmiş olup eşzamanlı fuar faaliyetlerinin gerçekleştirildiği kongreye yaklaşık 6.000 kişinin katılımı sağlanmıştır.
- İş sağlığı ve güvenliği kültürünün yaygınlaştırılması ve farkındalığın artırılması amacıyla sektörlere özgü (inşaat, tarım, metal, maden vb.) çalıştay, seminer, eğitim ve toplantılar düzenlenmiş olup; toplamda 9.500 kişiye ulaşılmıştır.
- İş sağlığı güvenliği kültürünün yaygınlaştırılması amacıyla 2018 yılı itibari ile toplam 29 adet rehber, 12 adet kitap, 28 adet broşür, 85 adet afiş ile 7 adet kamu spotu ve 4 adet eğitim-tanıtım hazırlanmış ve 2014-2018 yılları arasında 1.122.544 adet yayın dağıtımı yapılmıştır.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma Projesi (İSGAP) kapsamında 2018 Ekim ayında her sektöre (Seramik, Boya, Plastik, Örtüaltı Yetiştiriciliği, Ağaç İşleri Endüstrisi) özgü toplam 5 adet rehber hazırlanmış ve basımı gerçekleştirilmiştir. Bankacılık Sektörüne ait rapor Haziran ayında tamamlanmıştır.
- Tozla Mücadele Komisyonu kapsamında alınan kararlar doğrultusunda yapılması "Ormanlık Faaliyetlerinde ve Ağaç İşleri Sanayiinde Tozla Mücadele Rehberi" çalışmalarını tamamlanmış olup yayıma hazır hale getirilmiştir.
- İnşaat sektörüne yönelik teknik bilgi birikiminin artırılması, iyi uygulamaların yaygınlaştırılması ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin ilgililere etkin bir şekilde duyurulması amacıyla web sayfası (www.guvenliinsaat.gov.tr) hizmete alınmıştır. Web sayfasında; yüksekte çalışma, kazı işleri, yıkım işleri, elektrik, iş ekipmanları, yangın ve KKD kullanımı başta olmak üzere sektöre ilişkin birçok faaliyet hakkında verilen bilgilerin yanı sıra Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan rehber, poster, broşür vb. çalışmalar yer almaktadır.
- Genel müdürlüğün farklı birimlerinden gelen talepler doğrultusunda İSG profesyonellerine ve işverenlere toplamda 4.000.000 tane bilgilendirme sms'i gönderilmiştir.
- 6 Mart 2018 tarihinde 101 kişinin katılımıyla Maden Ekipmanları Semineri gerçekleştirilmiştir.
- 8-9 Mart 2018 tarihlerinde 20 kişinin katılımıyla İş Ekipmanlarında Periyodik Kontrol Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.
- 10 Nisan 2018 tarihinde 120 kişinin katılımıyla Seramik Sektöründe Silikozis sempozyumu gerçekleştirilmiştir.
- 10 Nisan 2018 tarihinde 85 kişinin katılımıyla İş Hijyeni Laboratuvarlarının Sahada Karşılaştığı Sorunlar ve Beklentiler Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.
- 15 Mayıs 2018 tarihinde 104 kişinin katılımıyla Engelli İstihdamında İSG Sempozyumu gerçekleştirilmiştir.
- 11 Haziran 2018 tarihinde 104 kişinin katılımıyla Çalışma Hayatında Bağımlılıkla Mücadele Sempozyumu gerçekleştirilmiştir.
- 6 Temmuz 2018 tarihinde 207 kişinin katılımıyla Okul Öncesi Çocuklarda Sağlıklı ve Güvenli Yaşamın Geliştirilmesi Semineri gerçekleştirilmiştir.
- 12 Temmuz 2018 tarihinde 131 kişinin katılımıyla Özel Banka Çalışanlarının Çalışma Koşulları ve Tükenmişlik Sendromu Semineri gerçekleştirilmiştir.
- 1 Kasım 2018 tarihinde 63 kişinin katılımıyla STK'lar ile İSG Alanında İstişare Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş., İSGAM ve Bakanlığımız arasında 09 Ağustos 2018 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü kapsamında üniversite öğrencilerine yönelik olarak "Genç İSG" temalı farkındalık sempozyumlarının tanıtım toplantısı yapılmıştır.
- 26-27 Nisan 2018 tarihinde Kazakistan'da düzenlenen 8. Kazakistan İş Sağlığı ve Güvenliği Konferansı ve Sergisi'nde ülkemizde yapılan iş sağlığı ve güvenliği çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir. Katılımcı ülkelerin de bu alanda yaptıkları en güncel çalışmalar hakkında bilgi edinilerek ülkemize katkı sağlanmıştır. Kişisel Koruyucu Donanımlar ile ilgili sunum paylaşımı ve OIC-OSHNET standı açılarak tanıtımının yapılması konferans kapsamında gerçekleştirilmiştir.
- 11-13 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da İİT üyesi 15 ülkeden 16 temsilcinin katılımıyla 4. OIC-OSHNET Kıdemli Uzmanlar Toplantısı gerçekleştirilmiştir. 3 gün süren toplantıda her ülke için İSG profilleri katılımcılar tarafından sunulmuş ve bugüne kadar yapılan faaliyetlerin değerlendirilmesi ve atılacak yeni adımların belirlenmesi amacıyla program dâhilinde bir çalıştay yapılmıştır.
- 5 Mayıs 2018 tarihinde 9. Uluslararası İSG Kongresi kapsamında G20 üyesi 15 ülke ve 2 uluslararası kuruluşun 27 temsilcinin katılımı ile 3. G20 İSG Ağı Toplantısı

gerçekleştirilmiştir. Türkiye olarak kuracağımız Sanal Gerçeklik Merkezi ve Eğitim ve Öğretim Hayatına İSG'nin Entegrasyonu ile ilgili çalışmalarımızın sunumu yapılmıştır.

- 7 Mayıs 2018 tarihinde 9. Uluslararası İSG Kongresi kapsamında 11 Uluslararası, 5 Ulusal Kurum, Kuruluş ve Organizasyondan 23 katılımcı ile Uluslararası İSG Organizasyonları Arasında İşbirliğinin Güçlendirilmesi Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Uluslararası organizasyonlar arasında koordinasyonun artırılması için bir çatı organizasyon kurulması konusu çerçevesinde görüşülmüştür. Toplantıda ülkemizdeki İSG yönetimi ile ilgili sunum yapılarak katılımcılar ile paylaşılmıştır.

Eğitim Faaliyetleri

- Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimi

2018 yılı içerisinde dört ayrı tarihte gerçekleştirilen “Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimi” ile toplam 92 iş güvenliği uzmanına asbest söküm uzmanlığı belgesi verilmiştir. 2018 yılında belge almaya hak kazananlarla birlikte belgelendirilen toplam asbest söküm uzmanı sayısı 497'e yükselmiştir.

Tablo 102: 2018 Yılında Verilen Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimleri

Eğitim Tarihleri	Katılımcı Sayısı
25-29 Haziran 2018	24
17-21 Eylül 2018	21
17-21 Eylül 2018	23
5-9 Kasım 2018	24
Toplam	92

- Pnömkonyoz Radyografi Sınıflandırılması Okuyucu Eğitimleri

2018 yılı içerisinde dört ayrı tarihte düzenlenen “ILO Uluslararası Pnömkonyoz Radyografi Sınıflandırılması Okuyucu Eğitimleri” ile toplam 188 hekime pnömkonyoz okuyucu belgesi verilmiştir. 2018 yılında belge almaya hak kazananlarla birlikte toplam pnömkonyoz okuyucu sayısı 693'e yükselmiştir.

Tablo 103: 2018 Yılında Verilen Pnömkonyoz Eğitimleri

Eğitim Tarihleri	Katılımcı Sayısı
18-22 Haziran 2018	24
16-20 Temmuz 2018	24
23-27 Temmuz 2018	24
3-7 Eylül 2018	24
8-12 Ekim 2018	20
12-16 Kasım 2018	24
26-30 Kasım 2018	24
10-14 Aralık 2018	24
Toplam	188

- Daimi Nezaretçi Eğitimleri

2018 yılı içerisinde toplamda 1600 kişilik 10-19. Daimi Nezaretçi Eğitimleri verilmiş ve sınavlar yapılmıştır.

- Tarım ve Ormancılık sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri

2018 yılı içerisinde Öz-Orman İş Sendikası ile yapılan işbirliği kapsamında “Tarım ve Ormancılık Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği” eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Ankara, Bursa, İzmir, Antalya, Şanlıurfa, Adana, Amasya, Trabzon, Kastamonu illerinde yaklaşık 1000 tarım ve orman çalışanına eğitim verilmiştir.

Türkiye’de İSG’nin Geliştirilmesine Yönelik Proje ve İşbirliklerinin Yürütülmesi

İSG ile İlgili Yürütülen Projeler

- Özellikle Madencilik Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Projesi

Öncelikle madencilik sektöründe diğer sektörlerde olduğu gibi İSG alanında teknolojik dönüşüm, yerli ve millileşmesi ile sorunları çözmek ilk amaçlarımızdan biridir. Bilindiği üzere Maden İşyerlerinde İSG Yönetmeliği 2013 yılında yayımlanmış olup çeşitli aşamalarda revize edilmiştir. Bu mevzuat kapsamında personel takip sistemi, sığınma odası, hayat hattı vb. yenilik ve teknolojik alt yapı gerektiren birçok yükümlülük yürürlüğe girmiştir. Yaptığımız çalışmalarla işveren örgütleri, kamu kuruluşları ve sektörün diğer paydaşlarını bir araya getirerek maden işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinde yerli ve millileşmenin önünün açılmasına yönelik birçok toplantı gerçekleştirilmekte olup bu alanda birçok üretici firma harekete geçirilmiştir.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma Projesi (İSGAP)

İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma Projesi (İSGAP); sektörlerin iş sağlığı ve güvenliği koşullarının veri analizine dayalı olarak tespit etmek, meslek hastalıklarının önlenmek ve meslek hastalıklarına erken tanı koyulabilmesini sağlamak, sektörlerde iş sağlığı ve güvenliği farkındalığını artırmak, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşmasına katkı vermeyi amaçlanmaktadır.

Çeşitli illerde 2016-2018 yılları arasında; seramik imalatı, boya imalatı, plastik imalatı, örtüaltı yetiştiriciliği, orman endüstrisi sektöründe iş sağlığı ve güvenliği yönünden inceleme ve araştırma bileşeni ile Ankara ilinde özel sektör banka çalışanlarında çalışma sürelerinin psikolojik ve sosyal yönden etkilerinin incelenmesi ve araştırılması bileşenleri İSGAP kapsamında gerçekleştirilmiştir.

2018 yılı içerisinde proje bileşenlerinden olan iş hijyeni ölçüm ve analizleri, sağlık taramaları, KKD incelemeleri ve risk envanteri çalışmaları tüm sektörlerde tamamlanmıştır. Tamamlanan çalışmalar sonrasında sektörlere özgü İSG rehberleri hazırlanmış ve proje kapsamındaki illerde eğitimler verilmiştir. 30 Kasım 2018 tarihinde yapılan kapanış konferansı ile proje tamamlanmıştır.

- OSGB Hizmet Standartlarının İyileştirilmesi Projesi (OSGB HİSİP)

Ülke genelinde yetkilendirilmiş olan OSGB’ler tarafından işyerlerine sunulmakta olan iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin incelenerek daha kaliteli hale getirilmesi ve bu doğrultuda iş kazası ve meslek hastalıklarının azaltılmasına katkı sağlanması amacıyla 1.600.000 TL

bütçeli “Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinin Hizmet Standartlarının İyileştirilmesi Projesi (OSGB HİSİP)” 2015 yılında hayata geçirilmiştir.

2017-2018 yılında inşaat sektöründeki işyerlerine hizmet veren ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden seçilenlere ve bu OSGB’lerin hizmet verdikleri işyerlerine ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Proje gerçekleştirilen son ziyaretler ile 2018 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

- İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerine Yönelik Hazırlanacak Video ve Rehber Projesi

İş ekipmanlarının güvenli kullanımına yönelik rehberlik fonksiyonumuzu yerine getirmek, iş ekipmanlarının periyodik kontrollerini yapan kişilerin bilgi ve becerilerini arttırmak, doğrudan periyodik kontrol yapmayan ve takip edebilecek olan işveren ve iş güvenliği uzmanlarına yapılan işi kontrol ve takip noktasında yardımcı olmak amacıyla “İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerine Yönelik Hazırlanacak Video ve Rehber Projesi” kapsamında periyodik kontrollerle ilgili kontrol formları standardize edilen ekipmanlar için periyodik kontroller ile ilgili olarak rehber videolar hazırlanması yayımlanması planlanmaktadır. Proje kapsamında 3 adet iş ekipmanının (sıcak su kazanı, mobil vinç ve sütunlu çalışma platformu) 2018 bütçesinden faydalanılarak video rehber çekimleri yaptırılmıştır.

- İSGÜM Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) Test Cihazları Alımı Projesi

Kişisel Koruyucu Donanım test ve araştırma faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak, KKD test laboratuvarının İSGÜM kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesini sağlamak amaçlanmıştır. Proje kapsamında bıçakla kesilme test cihazı ve hassas kontrollü klima satın alınmıştır. 2018 yılı itibarıyla mekanik risklere karşı koruyucu eldivenlerin bıçakla kesilme direnci testi ve aşınma direnci testi ilgili standartlara uygun şekilde yapılacaktır. Böylelikle orta vadede yapılan test faaliyetleriyle çalışanlara daha güvenli koruyucu eldiven ulaştırılması ve el yaralanmalı iş kazası sayısının azaltılması sağlanacaktır.

- Üniversitelerin İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümlerinde İş Hijyeni Laboratuvar Uygulama ve Teknikleri Ders İçeriğinin Oluşturulması, Müfredata Eklenmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi

Üniversitelerin İş Sağlığı ve Güvenliği bölümlerinden mezun olacak ve iş güvenliği uzmanı olarak hizmet verecek olan İSG Teknikerlerinin saha uygulamalarında İş Hijyeni ölçüm ve analizi konusunda bilgi eksiklikleri olduğu, üniversitelerde hali hazırda uygulanan müfredatın laboratuvar uygulama ve teknikleri ile ilgili gerekli bilgi ve eğitimi içermediği gözlenmesi neticesinde oluşturulan İSGLABUT Projesi kapsamında İSGÜM ve Bölge Laboratuvarlarında görevli personelin eğitimleri ile iş hijyeni müfredat hazırlama semineri 25-27 Aralık 2018 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir.

- İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analizi Yapan Laboratuvarların İyileştirilmesi, Geliştirilmesi, Kalite Standartlarının Artırılması ve Standardizasyonunun Sağlanması Projesi (İSGLİG)

İSGÜM’ün sahip olduğu bilgi ve tecrübelerinin İş Hijyeni laboratuvarlarına aktarılması, bu laboratuvarların iyileştirilmesi, geliştirilmesi, kalitesinin artırılması ve standardizasyonunun sağlanmasına amacı ile yürütülen proje kapsamında laboratuvar denetiminde görev yapan İSGÜM ve bölge laboratuvarları personelinin yapılan denetimlerde standardizasyonunun

sağlanması amacı ile yetki verilen metotlarda hizmet içi eğitimi 12-14 Ekim 2018 tarihlerinde yapılan çalıştay ile gerçekleştirilmiştir.

Ulusal ve Uluslararası İşbirlikleri

Uluslararası İşbirlikleri

- Almanya Yasal Kaza Sigortaları Kurumu ve İSGGM Arasında İşbirliği Protokolü

2018 yılında Alman Yasal Kaza Sigortası Kurumu (DGUV) ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Arasında İşbirliği Protokolü imzalanmıştır.

- ENETOSH Çalışmaları

Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim, Öğretim Bilgi Ağı (ENETOSH); iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitim ile mesleki eğitime ilişkin hususlarda sistematik bilgi paylaşımına yönelik ilk ve hâlihazırda tek platformdur.

ENETOSH'un 2018 yılı içerisindeki ilk toplantısı 18-20 Nisan 2018 tarihleri arasında İngiltere'de gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda yönetim kurulu seçimi de yapılmıştır. Bakanlığımızı yönetim kurulundaki görevine bu seçim sonrası da devam etmektedir.

İkinci toplantı ise 25-26 Ekim 2018 tarihlerinde Almanya'da gerçekleşmiştir. ENETOSH'un eğitim dönemindeki öğrenciler için yapılabilecek çalışmaların paylaşılması için düzenlediği toplantıda Genel Müdürlüğümüzün bu kapsamda yaptığı çalışmalar da sunularak katılımcılar ile paylaşılmıştır.

- Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı (EU-OSHA)

EU-OSHA; AB üyesi ülkelerde İSG farkındalığının artırılması için faaliyet gösteren bir ajanstır. Ajans, AB üyesi ülkeler, aday ülkeler ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği üyesi ülkeler arasında İSG alanında bilgi ve deneyim aktarımını sağlamak üzere ilgili ülkelerin İSG kurumlarının temsilcilerinden oluşan odak noktaları ile çalışmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü grubun Türkiye odak noktası olarak toplantılara katılmaktadır. Odak noktaları toplantısı yılda 3 kez yapılmaktadır. 2018 yılı içerisinde yapılan odak noktaları toplantılarına katılım sağlanmıştır.

- İslam İşbirliği Teşkilatı İş Sağlığı ve Güvenliği Ağı (OIC-OSHNET)

OIC-OSHNET, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) üye ülkelerinin İSG alanında ilgili kurumlarının ortak çalışmaları, bilgi aktarımı, tecrübe ve iyi uygulama örneklerinin paylaşımı amacıyla kurulmuş bir platformdur.

2018 yılı içerisinde Ankara'da OIC-OSHNET üyesi ülkelerin katılımıyla Kıdemli Uzmanlar Toplantısı, İstanbul'da 9. Uluslararası İSG Kongresi kapsamında OIC-OSHNET sunumu, Filistin'de kurum uzmanlarımız tarafından Filistin'li İSG profesyonellerine teknik eğitim ve Ankara'da kurum personelimize Malezya Ulusal İSG Enstitüsü uzmanları tarafından teknik eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Moritanya'da gerçekleştirilen proje çalışmaları yürütülmüştür.

- G20 İstihdam Çalışma Grubu İş Sağlığı ve Güvenliği Ağı (G20 OSH Network)

G20 İş Sağlığı ve Güvenliği Ağı, Türkiye'nin 2015 dönem başkanlığı sürecinde kurulmuştur.

Ağ'ın eşbaşkanlığı ülkemiz ve Amerika Birleşik Devletleri tarafından yürütülmektedir.

Ağ'ın ilk toplantısı 2016 yılında İstanbul'da, ikinci toplantısı ise 2017 yılında Singapur'da gerçekleştirilmiştir. Singapur'daki toplantıda yapılan davet üzerine Ağ'ın üçüncü toplantısı 5 Mayıs 2018'de 9. Uluslararası İSG Kongresi kapsamında İstanbul'da yapılmıştır. Toplantıda Ağ'ın daha aktif olabilmesi için bir alt çalışma grubu kurulmasına ve bu çalışma grubunun 3 senelik Ağ planını hazırlamasına karar verilmiştir. Hazırlanan plan 31 Ağustos 2018'de Singapur'da yapılan Alt Çalışma grubu toplantısı ile nihai hale getirilerek 16 Ekim 2018'de Çin'de yapılan 4. G20 İSG Ağı toplantısında üye ülkelere sunulmuştur ve karara bağlanmıştır.

- Güneydoğu Avrupa Çalışan Sağlığı Ağı (SEENWH)

Güneydoğu Avrupa Çalışan Sağlığı Ağı, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Avrupa Sağlık Ofisi ile işbirliği yapan, WHO Güneydoğu Avrupa'daki iş sağlığı merkezleri, iş sağlığı enstitüleri ve WHO ulusal odak noktaları için bölgesel alt ağıdır. Arnavutluk, Bosna Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Makedonya, Karadağ, Romanya, Sırbistan ve Türkiye bu ağın içerisinde yer almaktadır. Türkiye adına İSGÜM bu ağın üyesidir.

SEENWH, Güneydoğu Avrupa Ülkelerinde çalışanların sağlığını ve refahını iyileştirmeyi ve uluslararası işbirliği yoluyla insani ve kurumsal kapasiteler geliştirerek iş sağlığı sistemlerini, politikalarını ve hizmetlerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

SEENWH'in 2018 yılı içerisinde Makedonya'da yapılan toplantısına ilgili kurum personelimiz katılım sağlamıştır. Toplantı dışında ise İSGÜM'ün WHO işbirliği merkezi olabilmesi için ilgili WHO temsilcileri ile görüşmeler yapılmıştır. İSGÜM'ün WHO işbirliği merkezi olması için geri plan çalışmaları bu toplantı akabinde başlamıştır.

- Ulusal İşbirlikleri

2018 yılı içerisinde, Üniversiteler ve STK'lar ile Genel Müdürlük arasında iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitim, araştırma ve danışmanlık uygulamaları ile iş sağlığı ve güvenliği kültürünün geliştirilmesine yönelik faaliyetlerin düzenlenmesini amaçlayan 27 adet protokol imzalanmıştır. Bu faaliyetler; tarafların personeline ve öğrencilere yönelik eğitim programlarının hazırlanma ve yürütülmesine ilişkin hükümler ile Bakanlığın talepleri doğrultusunda verilecek olan bilimsel, akademik, araştırma ve danışmanlık hizmetleri ve Üniversitenin talepleri doğrultusunda yürütülecek olan iş sağlığı ve güvenliği konularındaki faaliyetlerdir. 2018 yılı içerisinde Üniversiteler ve STK'lar ile Genel Müdürlük arasında;

- İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Eğitimlerine İlişkin İşbirliği Protokolü

2018 yılı içerisinde imzalanan 15 adet protokol ile İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği'nin 14 üncü maddesi kapsamındaki iş ekipmanlarının periyodik kontrollerini yapmaya yetkili kişilere uygulanacak temel eğitim programları ile eğitim sonunda yapılacak sınavın düzenli ve etkin biçimde uygulanmasına ilişkin çalışma yöntemini ve esasları belirlenmesi hedeflenmektedir. Protokol imzalanan kurum ve kuruluşlar ilgili eğitimleri ve sınavları yapmak konusunda Genel Müdürlüğümüzce yetkilendirilmektedir.

- İşyerlerinde işveren veya işveren vekili tarafından yürütülecek iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri eğitim protokolü

2018 yılında, İşyerlerinde İşveren veya İşveren Vekili Tarafından Yürütülecek İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik kapsamında işveren veya işveren vekillerine yönelik yapılacak iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesine ilişkin tarafların görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesini hedefleyen 17 adet protokol imzalanmıştır. Protokol imzalanan kurum ve kuruluşlar ilgili eğitimleri vermek konusunda Genel Müdürlüğümüzce yetkilendirilmektedir. Sınavlar ise daha önce olduğu gibi AÖF tarafından gerçekleştirilmektedir.

- Anadolu Üniversitesi ile “İşyerlerinde İşveren veya İşveren Vekili Tarafından Yürütülecek İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Eğitim, Sınav ve Belgelendirme İşbirliği Protokolü”

29.06.2015 tarih ve 29401 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “İşyerinde İşveren veya İşveren Vekili Tarafından Yürütülecek İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik” kapsamında 50’den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerindeki işveren veya işveren vekillerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunumuna ilişkin eğitim verilmesi ve bu eğitimin sertifikalandırılması amacıyla hazırlanan protokol 9 Ekim 2015 tarihinde imzalanmıştır. 18.06.2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanunun 85 inci maddesinde, 6331 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yapılan değişiklik ile 10 çalışan sınırı 50’ye çıkarılmıştır. Böylece 50’den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekilleri tarafından iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri yürütülebilecektir.

Bununla birlikte ilgili Yönetmelikte yapılan değişiklikle 50’den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerindeki işveren veya işveren vekillerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunumuna ilişkin eğitim verilmesi amacıyla Bakanlığımızla protokol imzalayan diğer kurum, kuruluş ve üniversitelerde eğitim alan adaylara yapılacak sınavları düzenlemesi amacıyla hazırlanan protokol Anadolu Üniversitesi ile 25.10.2018 tarihinde imzalanmıştır.

Kişisel Koruyucu Donanımların Piyasa Gözetim ve Denetimlerinin Yapılması

Saha Denetimleri

- 2018 yılında Piyasa Gözetim ve Denetim Daire Başkanlığı olarak 45 aktif denetçi ile 38 ilde 431 firmada 1477 adet ürün denetimi gerçekleştirilmiştir.
- Yapılan denetimler sonucunda 336 ürünün uygunsuz olduğu saptanmış olup uygunsuzluk düzeyi %22,7 olarak belirlenmiştir.
- Güneş gözlükleri için denetim kampanyası yapılmıştır.

KKD Test Faaliyetleri

Tablo 104:2018 Yılı KKD Testleri ve Sayıları

Test	Sayı
Koruyucu Eldivenler	15
Yüksekten Düşmeye Karşı Koruyucu Ekipmanlar	31

- Ürün Takip İşlemleri

Yapılan denetimler sonucunda, 26 firmaya toplam 517.232 TL idari para cezası uygulanmıştır. 4 üreticiye ait 6 farklı marka/model ürünlere ilişkin güvensizlik tespiti yapılarak bu ürünlerin piyasadan toplatılmasına ilişkin yaptırımlar uygulanmıştır.

- Ürün Uygunluğuna İlişkin Görüş Bildirimi İşlemleri

Kişisel koruyucu donanımlar ile ilgili işyerinde kullanımı, uygunluk değerlendirmesi, belgelendirme gibi konulara ilişkin üreticiler, kullanıcılar, ithalatçılar ve ithalatında yer alan kamu kuruluşlarından gelen talepler doğrultusunda görüş bildirimleri yapılmıştır.

- İSG Konusundaki Bilgi Edinme Taleplerinin Karşılınması

Bakanlığımız tarafından farklı bilgi edinme kanallarıyla gelen tüm soru, görüş ve öneriler değerlendirilmektedir.

İSG Alanında Yürütülen Ulusal ve Uluslararası Komisyon Çalışmaları

Uluslararası Komisyonlar

Kişisel Koruyucu Donanımlar - İdari İşbirliği Grubu (ADCO Administrative Cooperation)

ADCO (Administrative Cooperation) İdari İşbirliği toplantıları yılda 2 kez, tüm üye ülkelerin temsilcilerinin katılımıyla çoğunlukla Brüksel'de gerçekleştirilmektedir. Türkiye, bu toplantılara Ticaret Bakanlığı ile birlikte gözlemci olarak katılmaktadır. Toplantıda, ürünlerle ilgili standartlarda değişiklikler ve bunun etkileri, kişisel koruyucu donanımlarla ilgili yeni ürün grupları, yeni ürün gruplarının dâhil olması gereken yönetmelik ve kategoriler, AB ülkelerinde tespit edilen ve tartışılması gereken güvensiz ürünler gibi konular müzakere edilmektedir. Dairemizce bu toplantılara katılım sağlanmaktadır. En son KKD (Kişisel Koruyucu Donanımlar) Teknik Komite toplantısı 27.12.2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Ulusal Komisyonlar:

- Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi

28. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi 21.06.2018 tarihinde İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü başkanlığında üye kurum ve kuruluşlar ile STK'ların katılımıyla ülke genelinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili politika ve stratejilerin belirlenmesi için tavsiyelerde bulunmak üzere toplanmıştır.

- TSE Ayna Komitesi

TSE ile görüşülerek aktif hale getirilen Kişisel Koruyucu Donanımlar ile ilgili 60 numaralı Ayna Komitesi (MTC 60) tarafından gönderilen standartlara tarafımızca görüş gönderilmektedir.

- Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu'nda PGD kuruluşları Genel Müdür seviyesinde temsil edilmekte ve Kurul kararları bu üyelere alınmaktadır. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Tüketici Dernekleri Federasyonu (TÜDEF) temsilcileri ile gündem konularıyla ilgisi bulunan, PGD kuruluşları dışındaki diğer kamu kuruluşlarının temsilcileri de Kurul'a gözlemci olarak katılabilmektedirler. Yılda en az 3 kez gerçekleştirilen

Kurul toplantılarında, ülkemizde PGD alanında yaşanan sorunlar görüşülmekte ve çözüm önerileri geliştirilmektedir.

- Ürün Güvenliği Değerlendirme Kurulu

Ticaret Bakanlığı Başkanlığı'nda yılda bir kez toplanan kurulda ürün güvenliği ile konular görüşülmektedir.

- İşyeri Tehlike Sınıfları Komisyonu

16.12.2003 tarihli, 25318 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 21 inci maddesi uyarınca oluşturulan Komisyon'un çalışmaları koordine edilerek sekretaryası yürütülmektedir. İlgili Komisyon'un yapısı 6331 sayılı Kanun ile gelen çalışan kavramını kapsayacak şekilde genişletilmiş olup son toplantısı 9 Ocak 2018 tarihlerinde gerçekleşmiştir. Komisyon kararlarına göre güncellenen İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği 31.01.2018 tarihli ve 30318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

- Tozla Mücadele Komisyonu (TMK)

Tozla Mücadele Komisyonu kapsamında alınan kararlar doğrultusunda yapılması planlanan rehberler için Tozla Mücadele Komisyon Üyelerinden, Tozla Mücadele Danışma Kurulu üyelerinden ve İSGÜM'de rehber çalışmalarında görevlendirilmiş personelden görüşler alınmıştır. Bu doğrultuda, "Ormancılık Faaliyetlerinde ve Ağaç İşleri Sanayiinde Tozla Mücadele Rehberi" çalışmaları tamamlanmıştır.

Yönetmeliğe göre yılda iki kez yapılması gereken Tozla Mücadele Komisyonu toplantılarının ilki 29 Ağustos 2018 tarihinde, ikincisi ise 19 Aralık 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

- İSG Profesyonelleri Eğitim Müfredat Komisyonu

İş sağlığı ve güvenliği alanında faaliyet gösteren iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personellerinin eğitim müfredatlarının belirlenmesi amacıyla kurulmuş olan bir komisyondur. 6331 sayılı Kanunla genel hatları belirlenmiştir. Eğitim müfredatlarının usul ve esaslarının detayları 20.07.2013 tarihli ve 28713 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" ile 29.12.2012 tarihli ve 28512 sayılı "İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmektedir. Komisyon; İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü veya Yardımcısının başkanlığında Genel Müdürlükten üç üye ve İş Teftiş Kurulu Başkanlığından seçilecek bir üye ile gerek görüldüğünde üniversitelerin tıp, hukuk, eğitim, mühendislik ve iletişim fakültelerinden seçilecek öğretim üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilmektedir.

- Kişisel Koruyucu Donanımlar Teknik Komitesi

KKD'ler ile ilgili üretici, ithalatçı, dağıtıcı, dernek, test faaliyeti gösteren firma gibi ilgili tarafların İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü bünyesinde bir araya gelerek sektördeki güncel gelişmelerin ve sorunların tartışılması amacıyla "Kişisel Koruyucu Donanımlar Teknik Komitesinin Oluşumu ve Görevlerine Dair Tebliğ" 15.08.2013 tarihli 28736 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Teknik Komite kurulmuştur. Bakanlığımız bünyesinde kurulan Kişisel Koruyucu Donanımlar Teknik Komitesi en son 27 Aralık 2018 tarihinde toplanmıştır.

- Gemi Adamları İaşe Bedeli Tespit Komisyonu

20.12.1989 tarih ve 20378 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Gemi Adamlarının İkamet Yerleri, Sağlık ve İaşelerine Dair Yönetmelik” gereği “iaşe servisi kurulması mecburi olmayan veya iaşenin zaruri sebeplerle uygulanmadığı gemilerde çalışan gemi adamlarına, işverenler tarafından iaşe karşılığı olarak verilecek günlük iaşe bedeli” İaşe Bedeli Tespit Kurulu’ tarafından en az yılda bir kez belirlenir.

Bu kapsamda iaşe bedelinin yeniden tespiti amacıyla, 13 Şubat 2018 tarihinde İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünde toplantı gerçekleştirilmiştir.

- e-Devlet Uygulamalarımız

2013 yılında kullanıma açılan İSG-KATİP, Bakanlığımız yetkilendirme faaliyetleri kapsamında kişi ve kurumlara verilen hizmetlerin elektronik ortamda yerine getirilmesine imkân sağlamaktadır. Kurumsal ve bireysel işlemlerde bürokrasi ortadan kaldırılarak işlemlerin tamamı e-devlete aktarılmıştır.

TÜRKSAT ile yapılan ve Döner Sermaye İşletmesi bütçemizden karşılanan 5.000.000 TL bütçeye sahip olan protokol kapsamında 2019 yılında tamamlanması planlanan ve lisans ücreti olmayan açık kaynak kod ile geliştirilecek olan İSG-KATİP’de yapılabilecek işlemler:

- İşverenin kendi işyerini izleme imkânı,
- Çalışanın kendini ve işyerini izleme imkânı.
- Kamu Kurumlarının sisteme dahil edilmesi,
- Kişi ve Kurumlara elektronik rehberlik hizmetinin sunulması,
- Mobil uygulama ile çalışanlara ulaşılması,

İş Sağlığı ve Güvenliği Bilgi Yönetim Sistemi, 61 adet tescil edilmiş yazılım aracılığıyla işyerlerinden ve diğer ilgili sistemlerden alınacak verilerin analiz edilmesi ve yapay zeka ile anlamlandırılmasına imkân sağlayan iş sağlığı ve güvenliği karar destek sistemidir.

Tablo 105: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün Elektronik Ortamda Sunduğu Hizmetler

Elektronik ortamda sunulan hizmet	Açıklama
İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı (İSG - KATİP)	İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin elektronik ortamda sunulması ve takip edilmesini sağlayan bir yazılımdır.
İş Sağlığı ve Güvenliği Bilgi Yönetim Sistemi (İBYS)	İşyerlerinden ve diğer ilgili sistemlerden alınacak verilerin analiz edilmesi ve yapay zeka ile anlamlandırılmasına imkân sağlayan iş sağlığı ve güvenliği karar destek sistemidir.
(İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapacak Kişilerin Kayıt Altına Alınması) EKİPNET	İlk etapta pilot illerde faaliyete geçen program iş ekipmanlarının periyodik kontrollerini yapacak kişilerin kayıt altına alınmasına olanak sağlayan bir sistemdir.
İSGÜM Kontrol Belgesi Sistemi	İthal edilecek ürünlerin çevre sağlığı açısından uygunluğunun denetlenmesi ve gümrük engelinin kaldırılması amacıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı (İSGÜM) tarafından düzenlenen Kontrol Belgesi ile ilgili işlemlerin yürütüldüğü sistemdir.

Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü

Çalışma İzni İstatistikleri

2018 yılında toplam 115.200 adet çalışma izni verilmiştir.

Tablo 106: Yıllara Göre Verilen Çalışma İzinleri

Yıl	İzin Sayısı
2011	17.466
2012	32.279
2013	45.823
2014	52.295
2015	64.521
2016	73.550
2017	87.191
2018	115.200

Tablo 107: Yıllara ve Cinsiyete Göre Yabancılara Verilen Çalışma İzinlerinin Dağılımı

Yıl	Çalışma izin sayısı				Toplam
	Erkek		Kadın		
	Sayı	%	Sayı	%	
2010	1.785	56,5	1.374	43,5	3.159
2011	9.070	51,9	8.396	48,1	17.466
2012	12.727	39,4	19.552	60,6	32.279
2013	17.417	38	28.406	62	45.823
2014	20.986	40,1	31.309	59,9	52.295
2015	26.899	41,7	37.622	58,3	64.521
2016	37.948	51,6	35.602	48,4	73.550
2017	49.431	56,7	37.760	43,3	87.191
2018	67.407	58,5	47.793	41,5	115.200

Halkla İlişkiler Birimi

2018 yılı Temmuz ayından itibaren hizmet binasından ayrı bir bölüm olarak iş sahiplerinin ve ilgili yabancı uyrukluların çalışma izni başvurularına ilişkin her türlü bilgi talebini karşılamak üzere halkla ilişkiler birimi kurulmuş veyılsonuna kadar geçen sürede toplam 8.568 olmak üzere günlük ortalama 75 talebe cevap verilmiştir.

Tamamlanan Projeler

Türkiye’de İşgücü Göçü Yönetiminin Desteklenmesi Projesi Aşama I

Yürütülen Projeler

Türkiye’de Göç Politikalarının Desteklenmesi (MIND)

Projenin Adı: Türkiye’de Göç Politikalarının Desteklenmesi (MIND)

Projenin Başlangıcı: 14 Eylül 2017

Projenin Süresi: 24 ay

Projenin Uygulayıcısı: AB Fonu kapsamında ICMPPD tarafından yürütülmektedir.

Projenin Ortakları: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

Projenin Maliyeti: 1.5 milyon Avro

Projenin Hedefi:

- AB üyesi ülkeler ile diğer ülkelerdeki göç politikasının iyi örneklerini dikkate alarak, kapsamlı ve sürdürülebilir bir göç politikası oluşturulmasına destek olmak
- Göç politikasının geliştirilmesinde ve uygulanmasında Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün kurumsal kapasitesinin ve kurumsal işbirliğinin geliştirilmesi
- Göç politikasının izlenmesinde Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün kurumsal kapasitesinin ve kurumsal işbirliğinin geliştirilmesi
- Türkiye’de göç politikaları konusunda farkındalığın ve kurumların geliştirilmesi

Projenin Bileşenleri ve Projenin Ana Faaliyetleri:

- Göç politikası konusunda Avrupa ülke örneklerinin analitik incelenmesi
- Kanıt dayalı göç politikasının geliştirilmesi için kapasitenin güçlendirilmesi
- Göç politikası konusunda izleme ve değerlendirme sistemine yönelik olarak kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve kurumlar arası işbirliğinin güçlendirilmesi
- Türkiye’de göç politikaları konusunda farkındalığın ve kurumların geliştirilmesi
- Uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi

Geçici Koruma Sağlanan Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklardaki Türk Vatandaşları için İstihdam Desteği Projesi

Projenin Adı: Geçici Koruma Sağlanan Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklardaki Türk Vatandaşları için İstihdam Desteği Projesi

Projenin Başlangıcı: Hibe Anlaşması 21.12.2017 tarihinde Dünya Bankası ile Bakanlığımız arasında imzalanmışve21.03.2018 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanması ile proje başlamıştır.

Projenin Süresi: 24 ay

Projenin Uygulayıcısı: FRIT kapsamında AB fonlanması yoluyla Dünya Bankası önderliğinde yürütülmektedir.

Projenin Ortakları: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler -Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü (İŞKUR)

Projenin Maliyeti: 45.450.000 Avro

Projenin Hedefi: Türkiye’de bulunan Suriyelilerin işgücü piyasasına uyumu amacıyla mesleki eğitim verilmesi ve Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğünün yetkisinde olan yabancıların çalışma izinleri başvuru değerlendirme sisteminin güçlendirilmesi.

Projenin Bileşenleri ve Ana Faaliyetleri:

Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü açısından;

- Projenin uygulanmasında ve izlenmesinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nı desteklemek için teknik yardım sağlanması, gerekli eğitimlerin verilmesi ve işletme maliyetlerinin karşılanması.
- AÇSHB Proje Uygulama Biriminin (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı-PUB) kurulmasına destek sağlayarak, çalışma izni başvurularının işleme konulmasına yönelik sistemler de dâhil olmak üzere, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı idari, finansal yönetim ve raporlama sistemlerinin güçlendirilmesi.
- Yazılımların, ilave bilgi teknolojisi modüllerin veya çevirim içi platformların geliştirilmesi ile Geçici Koruma Sağlanan Suriyeliler ile ilgili bilgi toplayan başka veri tabanları ile bağlantılı verileri paylaşım kapasitesinin geliştirilmesi dâhil olmak üzere, çalışma izni başvuru ve izleme sistemlerinin güçlendirilmesi.
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın çalışma izni başvuru süreci bakımından Geçici Koruma Sağlanan Suriyelileri ve işverenleri hedefleyen erişim, bilgilendirme ve iletişim kapasitesinin güçlendirilmesi.

Kalkınmaya Duyarlı Göç Politikaların Geliştirilmesi (SIDEM)

Projenin Adı: Kalkınmaya Duyarlı Göç Politikaların Geliştirilmesi (SIDEM)

Projenin Başlangıcı: 15 Mayıs 2017

Projenin Süresi: 24 ay (Projenin 15 Mayıs 2019 tarihinde bitmesi öngörülmektedir)

Projenin Uygulayıcısı: İsviçre Hükümeti’nin fon sağlaması ile ICMPD önderliğinde yürütülmektedir.

Projenin Ortakları: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü), Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü,

Projenin Maliyeti: 900.000 Avro

Projenin Hedefi: Göç politikasının kalkınmaya olumlu katkı sağlaması ve kurumların göç politikasını kalkınma odaklı yapmasına yönelik destek sağlanması.

Projenin Bileşenleri ve Ana Faaliyetleri:

- Kalkınma perspektifinden göç politikası
- Kalkınmaya Duyarlı Göç Politikasının Geliştirilmesi
- İşgücü Piyasasına Entegrasyon

Türkiye’de İşgücü Göçü Yönetiminin Desteklenmesi Projesi Aşama II

Projenin Adı: Türkiye’de İşgücü Göçü Yönetiminin Desteklenmesi Projesi Aşama II

Projenin Süresi: Eylül 2017-Mart 2018

Projenin Uygulayıcısı: Birleşik Krallık finansmanı ile Uluslararası Göç Örgütü (IOM)

Projenin Ortakları: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü)

Projenin Maliyeti: 232.228 GBP

Projenin Bileşenleri

- Teknik Yardım ve Kurumsal Kapasitenin Oluşturulması
- Uluslararası İşgücü Kanunu’nun Teşviki ve Uygulanmasının Desteklenmesi
- Becerilerin Tanınması ve Yeterliliklerin/Vasıfların Akreditasyonu

Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin Gaziantep’teki Sürdürülebilir İşgücü Piyasasına Dahiliyeti Projesi

Projenin Adı: Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin Gaziantep’teki Sürdürülebilir İşgücü Piyasasına Dahiliyeti Projesi

Projenin Süresi: 15 Mayıs 2017 – 31 Mart 2019

Proje Hedefi: Gaziantep’teki geçici koruma statüsüne sahip Suriyelilerin, uluslararası genel işgücü göç yönetimi çerçevesine ek olarak ilin ekonomik kalkınmasına, sosyal katılım ve sosyal uyum öncelikleriyle uyumlu olarak işgücü piyasasına katılımlarının iyileştirilmesi

Proje Uygulayıcısı: Proje Uluslararası Göç Örgütü’nün (IOM) teknik ve kurumsal işbirliği ile yürütülmektedir.

Operasyonel Bütçe: 288.203 GBP

Proje Bileşenleri:

- Yerel Düzeyde Politika Geliştirilmesi ve Kurumsal Kapasitenin Arttırılması
- Merkezi düzeyde Politika Geliştirme ve Kurumsal Kapasitenin Arttırılması Desteği
- Aktif İşgücü Piyasası Politikalarının Yerel Düzeyde Uygulanması

Türkiye’de Geçici Koruma Altındaki Suriyelilere ve Ev Sahibi Topluluklara İş Yaratma ve Girişimcilik Fırsatları Projesi

Projenin Adı: Türkiye’de Geçici Koruma Altındaki Suriyelilere ve Ev Sahibi Topluluklara İş Yaratma ve Girişimcilik Fırsatları Projesi

Proje Hedefi: Ana hedefi Geçici Koruma Sağlanan Suriyeliler ve Ev Sahibi Toplulukların ekonomik ve sosyal dayanıklılıklarının arttırılması olan projenin hedef grupları; 12.600 Suriyeli, 4.300 Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı, hükümet kurumlarından 330 personel, sosyal ortaklardan (ticaret birlikleri, işçi örgütleri) 500 temsilci ve 500 girişimcidir.

Proje Süresi: 24 ay (1 Şubat 2018-31 Ocak 2020)

Proje Uygulayıcısı: Proje Bakanlığımızve Uluslararası Çalışma Örgütü ortaklığında teknik ve kurumsal işbirliği ile yürütülmektedir.

Projenin Paydaşları: İŞKUR, ÇASGEM, SGK, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, MYK, Meslek Örgütleri ve Odaları, MEB, Kalkınma Ajansları, İşçi ve İşveren Sendikaları Konfederasyonları, BM Kuruluşları ve Belediyelerdir.

Operasyonel Bütçe: 11.630.000 Avro

Projenin Pilot İlleri: Proje; Ankara, İstanbul, Bursa, Konya, Gaziantep, Şanlıurfa, Adana, Mersin ve Hatay olmak üzere 9 pilot ilde uygulanmaktadır.

Proje Bileşenleri:

- Geçici Koruma Sağlanan Suriyeliler ve Türk ev sahibi topluluklar için insana yakışır işlere erişimi kolaylaştırmak için yetenekli, yetkin ve üretken bir işgücü arzının bulunabilirliğini arttırmak.
- Geçici koruma kapsamındaki Suriyeliler ve Türk ev sahibi topluluklar için belirli sektörler ve coğrafi alanlarda iş yaratma ve girişimcilik fırsatlarının geliştirilmesi yoluyla iş geliştirme ve ekonomik büyümenin sağlanması.
- Kapsamlı kalkınma stratejileri için işgücü piyasası yönetim kurumları ve mekanizmalarının desteklenmesi.

Türkiye’de Uluslararası Koruma Başvuru ve Statü Sahipleri İçin İnsana Yakışır İş Olanaklarının Geliştirilmesi Projesi

Projenin Adı: Türkiye’de Uluslararası Koruma Başvuru ve Statü Sahipleri için İnsana Yakışır İş Olanaklarının Geliştirilmesi Projesi

Proje Hedefi: Projenin temel amacı Suriyeli olmayan Uluslararası Koruma Başvuru ve Statü Sahiplerine yönelik güvenilir bilgi tabanı geliştirmek; geçimlerini sağlamalarına ve insana yakışır iş olanaklarına erişimlerine katkıda bulunmaktır.

Proje Süresi: 18 ay (25.09.2017 – 29.03.2019)

Proje Bütçesi: 2,100,000 ABD Doları

Proje Uygulayıcısı: Proje Bakanlığımızve Uluslararası Çalışma Örgütü ortaklığında teknik ve kurumsal işbirliği ile yürütülmektedir.

Proje Bileşenleri:

- İş gücü piyasasında bulunan Suriyeli olmayan Uluslararası Koruma Başvuru ve Statü Sahiplerine yönelik politika yapıcı müdahaleleri bilgilendirmek için ulusal ve yerel düzeyde yapılan araştırma, çalışma ve anketler vasıtasıyla güvenilir bilgileri belirleyerek, derleyip düzenleyerek ve analiz ederek bilgi ve kanıt tabanı geliştirmek.
- Türkiye’de bulunan Suriyeli olmayan Uluslararası Koruma Başvuru ve Statü Sahiplerinin karşılaştıkları bazı zorlukları ele almak maksadıyla yerel ve ulusal yetkili makam ve mercileri güçlendirmek.
- Suriyeli olmayanların iş piyasasına entegrasyonlarını; becerilerini geliştirerek, mevcut ulusal mekanizmaları destekleyerek ve Suriyeli olmayan Uluslararası Koruma Başvuru ve Statü Sahiplerinin hakları, fayda ve sorumlulukları hususunda göçmen topluluğu hakkında bilgi ve daha geniş anlayış sağlayarak arttırmak.

Türkiye’deki Suriyelilerin ve Ev Sahibi Toplulukların İşgücü Piyasasına Entegrasyonunun İyileştirilmesi Projesi

Projenin Adı: Türkiye’deki Suriyelilerin ve Ev Sahibi Toplulukların İşgücü Piyasasına Entegrasyonunun İyileştirilmesi Projesi

Projenin Hedefi: Türkiye genelinde Suriyelilerin ve ev sahibi toplulukların geçim kaynaklarını ve sosyal uyumunu, insana yakışır çalışma prensipleriyle desteklenen işgücü piyasası entegrasyonu ve kapsayıcı ekonomik büyüme ile teşvik ederek geliştirmektir.

Projenin Süresi: 24 ay (30.09.2017 – 30.09.2019)

Projenin Bütçesi: ~ 4.238.000 ABD Doları

Projenin Uygulanacağı İller: İstanbul, Bursa, Gaziantep, Şanlıurfa, Adana, Mersin, Hatay ve Ankara

Projeden Faydalanması Planlananlar: 11,600 Geçici Koruma Sağlanan Suriyeli (GKSS), 1400 Ev Sahibi Topluluk Üyesi, 100 İşveren, Bileşenler kapsamında 300 Kurum Temsilcisi, 250 Girişimci ve 650 Kamu Personeli.

Proje Bileşenleri:

- GKSS’lerin ve ev sahibi toplulukların insana yakışır işlere erişimini kolaylaştırmak için yetenekli, yetkin ve üretken bir iş gücünün varlığını artırılması.
- İş yaratma ve girişimcilik fırsatlarının teşvik edilmesi için belirlenen sektörlerde ve coğrafi bölgelerde iş geliştirme ve ekonomik büyüme ile GKSS’ler ve ev sahibi topluluklara yönelik uygun bir ortamın desteklenmesi.
- Kapsayıcı kalkınma stratejilerinin uygulanmasında Türkiye’ye yardımcı olmak için işgücü piyasası yönetim kurumlarının ve mekanizmalarının güçlendirilmesine destek sağlanmasıdır.

Türkiye’deki Mülteciler İçin Mali Yardım Programı (FRİT I & II)

Programın Tam Adı: Facility for Refugees (“Refugees” kavramı uluslararası literatürde mülteci olarak kullanıldığından, Türkiye’nin coğrafi çekincesi nedeniyle Geçici Koruma Sağlanan Suriyelileri niteleyecek şekilde çeviri yapılmıştır.) in Turkey (FRİT)

“Türkiye’deki Geçici Koruma Sağlanan Suriyeliler İçin Mali Yardım Programı”

Programın Genel Amacı: Türkiye’de bulunan Geçici Koruma Sağlanan Suriyelilerin (GKSS) eğitim, sağlık, temel ihtiyaçlarına destek olmak, Türkiye’de ilgili kurumlara ve belediyelere mali destek sağlamak.

Program Fonunun Kullanıldığı Temel Başlıklar: İnsani yardım, eğitim, sağlık, belediye alt ve üst yapısı, sosyal destek ve uyum, işgücü ve ekonomi, göç yönetimi

Programın Başlangıç Tarihi: 18 Mart 2016 tarihli Türkiye-AB Zirvesi Bildirisi’nde AB, Türkiye için başlangıç olarak tahsis edilen 3 milyar Avronun ödenmesini taahhüt etmiştir. Bu kaynakların tamamıyla kullanılması aşamasına yaklaşıldığında 2018’in sonuna kadar 3 milyar Avroluk ikinci bir ilave fon devreye gireceği belirtilmiştir. Programın resmi başlangıç tarihi ise 17 Şubat 2016 tarihli FRİT Yönlendirme Komitesi Toplantısıdır.

Programın Süresi: Program iki aşamalı olarak gerçekleştirilmektedir.

- Birinci aşama: FRİT-I, 2016-2018 Dönemi
- İkinci Aşama: FRİT-II, 2019-2021 Dönemi

Programın Bütçesi: FRİT-I: 3 milyar avro + FRİT-II: 3 milyar avro

Programın Finansörleri: Avrupa Birliği bütçesi ve AB üyesi devletlerin bütçeleri

Programın İdari Yapısı: FRİT Yönlendirme Komitesi (Avrupa Komisyonu, AB üye devlet temsilcileri ve Türkiye temsilcilerinden oluşmaktadır.)

Bakanlığımız FRİT Ofisi: FRİT projeleri Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı FRİT Ofisi koordinasyonunda yapılmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımız yetki alanına giren hususların tek elden yürütülmesi amacıyla Bakanlığımızın temas noktası (Focal Point) olarak Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü (UİGM) belirlenmiş ve Bakanlığımız bünyesinde bir FRİT Ofisi kurulmuştur.

Çalışma Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi Projesi

Projenin Adı: Çalışma Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi Projesi

Projenin Başlangıcı: 01 Ağustos 2016

Projenin Genel Hedefi: Türkiye’de her düzeyde sosyal diyalogun desteklenmesi

Projenin Özel Hedefi: Sosyal tarafların ve ilgili kamu kurumlarının sosyal diyalog konusunda kapasitelerinin güçlendirilmesi ve sosyal diyaloga ilişkin farkındalığın bütüncül bir bakış açısı ile her düzeyde artırılması

Projenin Süresi: Hizmet bileşeni için 30 ay, hibe bileşeni içinse maksimum 12 aydır.

Projenin Faydalanıcısı: Çalışma Genel Müdürlüğü

Projenin Uygulayıcısı: Hizmet bileşeni Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)’nün teknik desteği ile yürütülmüştür.

Projenin Ortakları: -

Projenin Maliyeti: 2.944.120,62 €

Projenin Hedef Kitleleri: İşçi, işveren ve memur sendika ve konfederasyonları, örgütlü işçi ve işverenler, örgütlü olmayan işçi ve işverenler, eğitim kurumları, öğretmenler, akademisyenler ve öğrenciler, Bakanlık personeli (İŞKUR ve SGK dahil), İçişleri Bakanlığı personeli (işçi sendikaları, yerel yönetimler ve emniyet güçleri), Adalet Bakanlığı personeli (hakimler ve savcılar, iş mahkemeleri), İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, büyük ölçekli ve orta-küçük ölçekli işletmeler

Projenin Beklenen Sonuçları

- Çalışma hayatında sosyal diyalogun geliştirilmesi amacıyla, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın, ilgili kurumların ve sosyal tarafların kapasitesinin güçlendirilmesi.
- Örgütlenme özgürlüğü, toplu sözleşme ve her düzeyde sosyal diyalog konularında toplumsal ve kurumsal farkındalığın artırılması.
- Her düzeyde sosyal diyalog mekanizmalarının geliştirilmesi.

Projenin Bileşenleri ve Projenin Ana Faaliyetleri:

Proje hizmet ve hibe olmak üzere 2 bileşenden oluşmaktadır.

- İlgili kamu kurumları ve sosyal taraf temsilcilerine eğitimler verilmesi.

- Sosyal diyalogun farklı alanlarında 13 çalıştay (sektör, sektörlerarası ve işletmeler düzeyinde) ve 3 araştırma yapılması.
- Toplumun ve sendikaların sosyal diyaloga yönelik algısını belirlemek üzere bir anket çalışması ve alan araştırması yapılarak, anket sonuçlarına ilişkin rapor yayınlanması.
- Kamu kuruluşları ve sosyal taraflardan temsilcilerin katılımı ile 3 çalışma ziyareti ve 9 staj programı gerçekleştirilmesi.
- İki uluslararası konferansın organize edilmesi, konferansların ana temalarını oluşturan konularda araştırmaların tamamlanarak raporlandırılması
- İki yarışmanın (Şirket Düzeyinde Sosyal Diyalog En İyi Uygulama, Sosyal Diyalog ve Sendikal Haklar) düzenlenmesi
- İki kamu spotunun hazırlanması
- 50 eğitim kurumunda farkındalık artırma faaliyetleri düzenlenmesi.
- Sözleşmeler ve Tavsiye Kararlarının Uygulanması ILO Uzmanlar Komitesi'nin 87, 98 ve 144 sayılı Sözleşmeler ile ilgili kararlarına, AB Ülkelerinde toplu sözleşmelerin teşmili, yetki tespiti, sendikal ayrımcılık vb. konularda raporların hazırlanması.
- 5 farkındalık artırma faaliyeti düzenlenmesi.
- 300 KOBİ için farkındalık artırma faaliyetleri düzenlenmesi.
- 2 hibe yönetimi eğitimi ve 2 hibe bilgilendirme toplantısının düzenlenmesi.
- Türkiye'de mevcut üçlü sosyal diyalog mekanizmalarının işleyişine yönelik araştırma gerçekleştirilmesi, söz konusu çalışmanın sonuçlarının yaygınlaştırılması ve tartışılması ile iyileştirme için tavsiyelerin geliştirilmesi konusunda çalıştay düzenlenmesi.
- İşyeri Uyuşmazlık Sistemleri: Performans İyileştirme Rehberi ve Ulusal Üçlü Sosyal Diyalog Rehberi gibi ILO'nun sosyal diyaloga ilişkin araçlarının Türkçeye çevrilmesi.

Çalıştay, Seminer ve Konferanslar

UİGM ve Uluslararası Göç Örgütü işbirliğinde yürütülmekte olan Türkiye'de Uluslararası İşgücü Göçü Yönetiminin Desteklenmesi projesi kapsamında; işgücü göçü yönetimiyle ilgili iyi uygulama ve politikaları küresel ve yerel düzeyde tartışmak ve Türkiye'deki önemli menşe ve hedef ülke elçiliklerinden gelen uluslararası ve yerel katılımcılar, işgücü göçü alanında çalışan uluslararası kuruluş temsilcileri, BM kuruluşları, kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, sendikalar, akademisyenler ve özel sektör temsilcilerinin katılımı ile uluslararası diyalog ve işbirliğini artırmak amacıyla 27 Şubat 2018 tarihinde Ankara'da "***Uluslararası İşbirliği Konferansı***" düzenlenmiştir.

UİGM ve Alman İşbirliği Teşkilatı (GIZ) işbirliği içerisinde ilgili kamu kurumu, konfederasyon, büyükelçilik, uluslararası kuruluş temsilcileri ve akademisyenlerin katılımı ile becerilerin tanınmasına odaklı olarak Geçici Koruma Sağlanan Suriyelilerin işgücü piyasasına uyumu hakkında politika diyaloguna ve iyi uygulama örnekleri üzerinden kurumsal bilgi değişimine katkı sağlanması amacıyla 15 Kasım 2018 tarihinde Ankara'da "***Mesleklerin ve Niteliklerin Tanınması Konferansı***" düzenlenmiştir.

Türkiye'deki Kalkınmaya Duyarlı Göç Politikalarının Uygulanmasına Destek Projesi kapsamında; Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve Strateji ve Bütçe Başkanlığı (eski adı ile Kalkınma Bakanlığı) işbirliği ile ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile Türkiye'nin kalkınma politikaları ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri' nin farklı göç türleri ile etkileşimi konularında 13 Mart 2018 ve 20-21 Haziran 2018 tarihlerinde "***Kalkınmaya Duyarlı Göç Stratejisi ve Eylem Planı Çerçevesi Geliştirme Çalıştayı***" düzenlenmiştir.

Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin Gaziantep'teki Sürdürülebilir İşgücü Piyasalarına Dahiliyeti projesi kapsamında; veri yönetiminin güçlendirilmesi, kurumlararası koordinasyon sağlanması, verilerin uluslararası standartlarda toplanması ve kurumsal ihtiyaç analizlerinin

yapılması amaçlarıyla ilgili kamu kurumu temsilcilerinin katılımı ile 27 Mart 2018 tarihinde Ankara’da “**Veri Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi Çalıştayı**” düzenlenmiştir.

“Türkiye’de Göç Politikalarının Geliştirilmesinin Desteklenmesi Projesi (MIND)” kapsamında ulusal ve yerel paydaşların katılımıyla kanıt dayalı göç politikası ve göç politikası uygulamalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi için kapasite ve kurumlar arası işbirliğinin geliştirilmesine yönelik olarak 15 Mayıs 2018 tarihinde “**Göç Politikası Geliştirme Çalıştayı**” düzenlenmiştir.

Türkiye’deki Kalkınmaya Duyarlı Göç Politikalarının Uygulanmasına Destek Projesi (SIDEM) kapsamında; 4-5 Temmuz 2018 tarihlerinde işgücüne entegrasyon alanında farklı ülke örneklerinin incelenmesi yoluyla ilgili kurumların ekonomik kalkınma ve işgücü uzmanları ile uygulayıcılarının katılımı ile “**Göçmen ve Mültecilerin İşgücü Piyasasına Entegrasyonu Çalıştayı**” düzenlenmiştir.

19 Kasım 2018 tarihinde İstanbul’da Türkiye’de Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler Ve Ev Sahibi Topluluklar İçin İş Yaratma Ve Girişimcilik Fırsatları Projesi’nin (Hayata Fırsat) açılış toplantısı yapılarak kamu kurumları, işçi ve işveren konfederasyonları, yerel paydaşlar, BM kuruluşları ve üniversite temsilcilerinin katılımı ile çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Hukuk Müşavirliği

Hukuk Müşavirliği 10.1.2019 tarihli ve 30651 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 27 sayılı “Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi” nin 24 üncü maddesiyle Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Dava Dosyalarına İlişkin Bilgiler

Müşavirliğimizce takip edilen davalar temelde adli ve idari davalar olmak üzere iki türden oluşmaktadır.

Takip edilen adli davaların büyük bir çoğunluğunu Bakanlığımızca müdahil olunan kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan davalar oluşturmakta, evlat edinme, nafaka, koruma tedbiri konusundaki davalar ile Bakanlığımızın iş ve işlemlerinden kaynaklanan bir kısım davalar da takip edilen adli davalar arasında yer almaktadır. Ayrıca işkolu, sendikal yetki, alt işverenlik muvazaa tespiti işlemlerine karşı açılan davalar ile maddi ve manevi tazminat davaları gibi iş hukukundan kaynaklanan davalar da Müşavirliğimizce takip edilmektedir.

İdari davaların çoğunluğunu ise kurumca hizmet sunulan bireyler tarafından yapılan istihdam taleplerinin reddi üzerine açılan iptal davaları, Bakanlıkça verilen açılış, çalışma, yetki belgesi gibi bir kısım izin ve belgelerin verilmemesi veya iptali üzerine açılan davalar oluşturmaktadır. Bakanlıkça yapılan düzenleyici işlemler ile personel işlemlerine karşı açılan davalar da idari davalar arasında yer almaktadır.

Tablo 108:2018 Yılı Derdest Dava Dosyalarının Yargı Türlerine Göre Dağılımı

DAVA TÜRÜ	SAYISI
Ceza Dava Dosyası	70.976
Hukuk Dava Dosyası	17.943
İdare Dava Dosyası	5.471
İcra Dosyası	1.611
İflas Dosyası	22
Diğer (Tereke, Vergi, Kamu vb.)	697
TOPLAM	96.720

Hukuki Görüşlere İlişkin Bilgiler

Hukuk Müşavirliğimiz; idare ile üçüncü kişiler arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve idare birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukuki mütalaasını bildirmektedir.

2018 yılı içerisinde Bakanlığımız merkez birimleri ile İl Müdürlüklerine toplam 379 adet yazılı hukuki görüş bildirilmiştir.

Ayrıca yukarıda belirtilen kurum içi görüşlere ek olarak 50 kurum dışı görüş verilmiştir.

Mevzuat Çalışmalarına İlişkin Bilgiler

Müşavirliğimiz gerek kurum içerisinde gerekse kurum dışında Bakanlığımızı ilgilendiren mevzuat çalışmalarına etkin olarak katılmaktadır. Bu çerçevede mevzuatın hazırlanması, hazırlanan taslakların hukuka uygun hale getirilmesi, yürürlüğe konulması ve kanun tasarısı ve tekliflerinin yasalaşması aşamalarında gerekli katılım sağlamaktadır.

Ayrıca Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Hükümleri çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından Bakanlığımıza intikal eden mevzuat (kanun, tüzük, yönetmelik vb.) taslakları hakkında ilgili birimlerin görüşleri de alınarak Bakanlık görüşü oluşturmakta ve taslağı gönderen kurum veya kuruluşa göndermektedir.

Yine Hukuk Müşavirliğimizce; Bakanlık birimleri tarafından hazırlanan mevzuat taslakları ve protokoller hukuki açıdan incelenerek görüşümüz bildirmektedir.

Tablo 109:2018 Yılı Mevzuat İncelemelerinin Türüne Göre Dağılımı

MEVZUAT TÜRÜ	ADEDİ
Kanun Çalışmaları	35
Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	2
Tüzük Çalışmaları	3
Yönetmelik Çalışmaları	56
Tebliğ	9
Yönerge Çalışmaları	11

Genelge Çalışmaları	9
Protokol İnceleme	35
TOPLAM	160

Arabuluculuk Faaliyetlerine İlişkin Bilgiler

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Komisyonunun sekretarya işlemlerini yürüten Müşavirliğimizce 2018 yılı içerisinde 120 adet arabuluculuk dosyası takip edilmiştir.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Mülga ASPB Denetim Hizmetleri Başkanlığı

Başkanlığımızın faaliyetleri ile ilgili bazı bilgi ve istatistiksel veriler aşağıda tablolarda sunulmuştur.

Tablo 110: Denetim, İnceleme, Araştırma ve Soruşturmalara İlişkin Bilgiler

Rapor Türü	2017	2018
Disiplin Soruşturması Raporu	50	67
İnceleme/Araştırma/Tevdi Raporu	92	106
Ön inceleme Raporu	24	30
Özel Denetimi Yapılan Birim Sayısı	-	1
Genel Denetimi Yapılan Birim Sayısı	648	677
Tazmin Raporu	-	9
Toplamı	977	890

2018 yılında yürütülen denetim, inceleme ve soruşturmaların birim türlerine göre dağılımına ise Tablo 111’de yer verilmiştir.

Tablo 111: 2018 Yılında Yürütülen Denetim, İnceleme ve Soruşturmaların Birim Türlerine Göre Dağılımı

Kuruluş Türü	2018	
	Araştırma/İnceleme/Soruşturma	Denetim
Çocuklara yönelik kuruluşlar	31	103
Engelli ve yaşlılara yönelik kuruluşlar	36	99
Kadına yönelik kuruluşlar	3	57
İl ve ilçe müdürlükleri	42	23
Aile Ve Topluma Yönelik Gündüzlü Kuruluşlar (ÖADM, ADM, SHM)	7	69

Özel kuruluşlar (ÖBRM, ÖHE)	12	100
Döner sermaye işletme müd./saymanlıkları	-	20
Merkez Teşkilatı	12	-
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları	11	206
Vergi Muafiyeti	8	-
İzinsiz Yardım Toplama	4	-
Kamu Yararı Statüsü	6	-
Toplamı	172	677

Mülga İş Teftiş Kurulu Başkanlığı

Başkanlığımız tarafından yürütülen teftiş faaliyetleri iş teftişi ve idari teftiş faaliyetleri olarak iki başlık altında toplanmaktadır.

Müfettişler tarafından yapılan iş teftişlerinde; mevzuata aykırılıkları tespit edilen işverenlik, bu aykırılıkları giderileceğini müfettişlere beyan etmesi halinde, bu husus müfettişler tarafından değerlendirilir. Müfettişler tarafından yapılan değerlendirme neticesinde; bu mevzuata aykırılıkları işverenin giderebileceğini takdir etmeleri halinde süre verilerek teftişe ara verilmesi yoluna gidilmektedir. Verilen süre sonunda tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların işverenliklerce giderilmesi halinde ise idari para cezası uygulanması istenilmemektedir.

Bu kapsamda, yıl boyunca yürütülecek olan işin yürütümü ve iş sağlığı ve güvenliği yönünden iş teftişi faaliyetleri; Başkanlık tarafından “programlı teftişler” ve “incelemelerden oluşan program dışı teftişler” olmak üzere planlanmaktadır.

Ayrıca, 2018 yılında Başkanlığımızda araştırma / inceleme/ soruşturma ve ön incelemeleri kapsayan idari teftiş faaliyetleri de yürütülmüştür.

Başkanlıkça 2018 yılında gerçekleştirilen iş teftişlerinin dağılımı; işin yürütümü ile iş sağlığı ve güvenliği yönünden ayrı ayrı olmak üzere aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 112: İşin Yürütümü Yönünden Yapılan Teftişler

Programlı Teftişler (*)	167
Program Dışı Teftişler	6.136
TOPLAM	6.303

(*) 2017 yılında başlayıp, 2018 yılında tamamlanan programlı teftişleri de içermektedir.
2018 yılı faaliyetleri kapsamında ise 118 teftiş yapılmıştır

Tablo 113: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönünden Yapılan Teftişler

Teftiş Türü	Sayı
Programlı Teftişler (*)	9.294
Program Dışı Teftişler	3.355
TOPLAM	12.649

(*) 2017 yılında başlayıp, 2018 yılında tamamlanan programlı teftişleri de içermektedir.

2018 yılı faaliyetleri kapsamında ise 9.109 teftiş yapılmıştır

Tablo 114: 2018 Yılsonu itibarıyla Yapılan İş Teftişlerinin Sayısal Dağılımı

Teftiş Türü	Sayı
Programlı Teftişler	9.461
Program Dışı Teftişler	9.491
Toplam	18.952

2018 yılında gerçekleştirilen toplam 18.952 teftişin, %49,92'si programlı teftişler şeklinde yürütülürken %50,08'lik kısmı ise program dışı teftişlerden oluşmuştur.

2018 yılında tamamlanan programlı teftişlerde 568.537 (İşin yürütümü 17.347, iş sağlığı ve güvenliği 551.190), program dışı teftişlerde ise 1.416.512 (İşin yürütümü 905.572, iş sağlığı ve güvenliği 510.940) olmak üzere tüm teftişlerde toplam 1.985.049 çalışana ulaşılmıştır.

2018 yılı performans göstergelerini hesaplarken, programlı teftişler bağlamında, sadece 2018 yılında yapılan 11 adet programlı teftişin (3 adet işin yürütümü, 8 adet iş sağlığı güvenliği) istatistikleri dikkate alınmıştır. Bu bağlamda 2018 yılında yapılan programlı teftişler sonucunda 545.854 (İşin yürütümü 9.184, iş sağlığı ve güvenliği 536.670) çalışana ulaşılmıştır.

“Risk esaslı”, “işkolü/sector esaslı” veya “alan esaslı” olarak planlanan, teftişlerde “en kötü işletmeler, çalışma şartları ve sektörler” üzerinde odaklanılan, teftiş sırasında ise işyerlerindeki öncelikli riskler ve öncelikli hedef gruplar üzerinde durulan ve 2018 yılında 3' ü işin yürütümü, 8'i iş sağlığı ve güvenliği yönünden olmak üzere toplam 11 sektörde yürütülen programlı iş teftişlerine ilişkin özet tablolar aşağıda yer almaktadır.

Tablo 115: 2018 Yılında İşin Yürütümü Yönünden Gerçekleştirilen Programlı Teftişler

İşin Yürütümü Yönünden Gerçekleştirilen Programlı Teftişler							
Programlı Teftişin Adı	Müfettiş Sayısı	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı	Ulaşılan İşçi Sayısı	İPC Uygulanan İşyeri Sayısı	Uygulanan İPC Miktarı (TL)	İşçilere Yapılan Ödemeler (Brüt)	Kamuya Yapılan Ödemeler
Yapı, Bilgi ve Zincir Market İşyerlerine Yönelik Programlı Teftiş	8	52*	5.526	2	459.859	2.150.423,60	1.047.215,65
Yerel Market	8	204**	3.289	13	92.817	3.203.106,31	1.855.081,75

İşyerleri Programlı Teftişi							
Özel İstihdam Bürolarının Programlı Teftişi	8	47***	369	3	35.640	-	-
Toplam	24	303****	9.184	18	588.316	5.353.529,91	2.902.297,40

* 3 işyerine ait 52 şube/mağaza veya depo işyeri teftiş edilmiş olup, teftişi devam eden 7 işyerine ait 241 şube/mağaza veya depo işyerine ait bilgiler işlenmemiştir.

** 204 yerel market ve şube işyerine ait 68 rapor düzenlenmiştir.

*** 47 özel istihdam bürosu ve şubesi teftiş edilmiş olup, teftişi devam eden 147 özel istihdam bürosu ve şubesine ait bilgiler işlenmemiştir.

**** Programlı teftişlerin yürütüldüğü işyerlerinden yıl içinde gelen ihbar ve şikâyetler, programlı teftiş kapsamında sonuçlandırılmış olup, ayrıca teftiş edilen işyeri sayısına dâhil edilmemiştir. Ayrıca, 2017 yılında başlanan ve 2018 yılı içerisinde tamamlanan 49 programlı teftiş kapsamında 8.163 işçiye ulaşılmış ve 6 işyerine 839.211 TL İPC önerilmiştir. Bu teftişler 2018 yılında tamamlandığı için, toplam teftiş sayısında dikkate alınmış, ancak 2018 yılı performans göstergelerini hesaplarken dikkate alınmamıştır.

Tablo 116: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönünden Yürütülen Programlı Teftişlerin Genel İstatistikleri

Programlı Teftişin Adı	Müfettiş Sayısı	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı	Ulaşılan Çalışan Sayısı	Tespit Edilen Mevzuata Aykırılık Sayısı	Giderilen Mevzuata Aykırılık Sayısı	Giderilmeyen Mevzuata Aykırılık Sayısı	Mevzuata Aykırılıkların Gideren İşyeri Sayısı	İyileştirme Oranı (%)	İPC Uygulanan İşyeri Sayısı	Uygulanan İPC Miktarı (TL)	Durdurma Uygulanan İşyeri Sayısı
Sanayi Bölgelerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi	382	4.877	256.446	84.331	81.824	2.507	3.996	97	881	8.170.656	10
Metal Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi	250	1.384	77.699	28.402	27.721	681	1.147	97,6	237	2.300.434	1
Kimya Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi	184	640	37.117	13.774	13.222	552	503	96	137	1.915.784	2
Tekstil Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi	158	680	64.785	12.024	11.411	613	471	94,9	209	1.896.316	0
Termik Santrallerde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi	6	5	1.524	107	107	0	5	100	0	0	0
Jeotermal Enerji Tesislerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi	1	26	693	733	714	19	14	97,4	12	69.524	0
Yapı Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi	89	811	35.294	8.715	7.831	884	592	89,9	219	3.984.980	82
Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi	115	686	63.112	8.553	8.071	482	475	94,4	211	8.436.925	37
Toplam	-	9.109	536.670	156.639	150.901	5.738	7.203	95,90	1.906	26.774.619	132

2017 yılında başlanan ve 2018 yılı içerisinde tamamlanan 140 programlı teftiş kapsamında 14.520 işçiye ulaşılmış ve 73 işyerine 944.829 TL İPC önerilmiştir. Bu teftişler 2018 yılında tamamlandığı için, toplam teftiş sayısında dikkate alınmış ancak 2018 yılı performans göstergelerini hesaplarken dikkate alınmamıştır.

Programlı iş teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Başkanlığı'na intikal ettirilen evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu incelemelerden oluşan program dışı teftişlere ilişkin bilgiler ise Tablo 117'de yer almaktadır.

Tablo 117: İşin Yürütümü Yönünden Gerçekleştirilen Program Dışı Teftişler

Program Dışı Teftiş	6.136
İhbar / Şikâyet	5.656
Yabancıların Çalışma İzinleri	76
Toplu İşçi Çıkarma	151
Alt İşveren	14
İşkolu	71
Kısa Çalışma	168

İşin yürütümü yönünden gerçekleştirilen program dışı inceleme teftişleri sonucunda 2018 yılında toplam 6.136 teftiş yapılmış olup, teftişi yapılan işyerlerinde 905.572 işçi ve 865 çırağa ulaşılmıştır. Ayrıca, işin yürütümü yönünden gerçekleştirilen program dışı inceleme teftişleri sonucunda; işverenlere, işçilerin iş sözleşmelerinden ve tabi oldukları mevzuat hükümlerinden kaynaklanan alacaklarına ilişkin olarak, toplamda 89.322.201,57 TL (Brüt) ödeme yaptırılmıştır. Bu teftişler sonucunda kamuya yapılan ödeme tutarı ise 26.677.553,66 TL'dir. Yapılan program dışı teftişler sonucunda da 1.388 işyerine toplam 19.482.928 TL idari para cezası uygulanması istenilmiş, 35 işyerinde ise 659 işçi için fiili-kaydi ücret farkı tespit edilmiştir.

6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu kapsamında yapılan teftişler sonucunda; çalışma izni olmayan ya da bildirimde bulunulmayan 122 bağımlı ve bağımsız çalışan yabancıya 420.617 TL, 12 işverene/işveren vekiline ise 1.392.076 TL idari para cezası uygulanması istenilmiştir.

Tablo 118: 2018 Yılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yönünden Program Dışı Teftişlerin Dağılımı

Program Dışı Teftişler	3.355
İş Kazası	116
Meslek Hastalığı	13
Şikâyet	2.949
İşyeri Açma Talepleri	275
İşyeri Durdurmanın Devamı	53
İşyeri Durdurmanın Kaldırılması	222

İş sağlığı ve güvenliği yönünden yürütülen 3.355 program dışı teftişte; 658 işyeri için toplam 7.726.781 TL idari para cezası uygulanması istenmiş ve 107 işyerinde işin durdurulmasına karar verilmiştir.

Başkanlıkça, idari teftiş faaliyetleri kapsamında 2018 yılında 10 idari inceleme/soruşturma, 19 araştırma, 2 inceleme ve 5 ön inceleme olmak üzere toplam 36 Bakan Oluru ve Başkanlık görevlendirmesi yapılmış; 20 araştırma, 3'ü programlı teftiş kapsamında olmak üzere 13 idari inceleme, 103 soruşturma ve 4 ön inceleme olmak üzere toplam 140 idari teftiş raporu tanzim edilmiştir. Bununla birlikte, idari teftişle bağlantılı olmak üzere işin yürütümü yönünden 5 inceleme raporu düzenlenmiş, ayrıca sonucu rapora bağlanmayan 27 araştırma faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

İç Denetim Başkanlığı

- Denetim ve Danışmanlık Faaliyetleri

2018 yılı İç Denetim Programı kapsamında, Mülga ASPB Müsteşarlık Makamının 30.01.2017 tarih ve 11795 sayılı onayı ile **10**, Mülga ÇSGB Müsteşarlık Makamının 09.02.2018 tarih ve 11462 sayılı onayı ile **9** olmak üzere toplam 19 süreç sistem denetimi planlanmış, Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İç Denetim Programında yer alan 10 süreçten 8'nin denetimi tamamlanmıştır. 1 sürecin (Koruyucu Aile) denetimi rapor yazım aşamasındadır, diğer 1 sürecin (Açık İhale İşlemleri) denetimi ise yapılamamıştır.

Diğer taraftan, Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim Programında yer alan 9 sürecin denetimi ile 1 sürecin Danışmanlık faaliyeti tamamlanarak raporlanmıştır.

Bunun dışında, Ön mali kontrol işlemleri ile ilgili danışmanlık faaliyeti kapsamında değerlendirme yapılması yönünde Müsteşarlık Makamınca program dışı olarak toplam 10 görevlendirme yapılmış ve danışmanlıkların tamamı gerçekleştirilmiştir.

2018 yılı içinde Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim birimleri tarafından gerçekleştirilen iç denetim ve danışmanlık faaliyetleri aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 119: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tarafından 2018 Yılı İçinde Gerçekleştirilen Denetimler

Denetimin Adı	Denetlenen Birimler	Denetim Türü
Avrupa Birliği Fonları Doğrudan harcama bütçesi	Mülga Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı	Uygunluk Denetimi
İSGİP Proje Denetimi	İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü	Uygunluk Denetimi
Mali Denetim	Amele Birliği Biriktirme Yardımlaşma Sandığı	Uygunluk Denetimi
Maaş İşlemleri Süreci	Personel Dairesi Başkanlığı	Uygunluk Denetimi
Amele Birliği Ankara Misafirhanesi yapım işi ihale denetimi	Kömür Havzası Amele Birliği Biriktirme Yardımlaşma Sandığı	Uygunluk Denetimi
6356 Sayılı Kanunu Kapsamında Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerince Yürütülen Faaliyetler	Çalışma Genel Müdürlüğü	Performans Denetimi
İSGÜM Kontrol Belgesi	İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü	Uygunluk Denetimi
Kamu Zararları Tahsili	Strateji Geliştirme Başkanlığı	Uygunluk Denetimi
Yurtdışı Vatandaş Hizmetleri	Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müd.)	Uygunluk Denetimi

Danışmanlık;**Tablo 120: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim Başkanlıkları tarafından 2018 Yılı İçinde Gerçekleştirilen Danışmanlık Faaliyetleri**

Danışmanlık Faaliyetinin Adı	Faaliyet Konusu İlgili Birimler	Faaliyetin Türü
Aile Danışma ve Rehberlik Hizmeti Faaliyetleri Süreci	Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Danışmanlık
İK İç Kontrol Süreç Yönetimi ve Risk Yönetimi Süreci	ÇASGEM	Danışmanlık
Mamul Yemek Hizmet Alım İhalesi Ön Mali kontrol İşlemleri	Ankara Öğretmen Nejla Kızılbağ Huzurevi YBRM Müdürlüğü	Danışmanlık
Mamul Yemek Hizmet Alım İhaleleri Ön mali kontrol İşlemleri	Bayburt Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne bağlı kuruluşlar	Danışmanlık
Mamul Yemek Hizmet Alım İhaleleri Ön mali kontrol İşlemleri	Şanlıurfa Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne bağlı kuruluşlar	Danışmanlık
9 aylık yakıt hariç sürücülü Kiralık Araç ihale işlemleri Ön mali kontrol İşlemleri	İstanbul İl Müdürlüğüne bağlı kuruluşlar	Danışmanlık
Mamül yemek alım ihale işlemi Ön mali kontrol İşlemleri	Ankara Elmadağ Huzurevi Müdürlüğü	Danışmanlık
Mamul Yemek Hizmet Alım İhalesi Ön Mali kontrol İşlemleri	Ankara Öğretmen Nejla Kızılbağ Huzurevi YBRM. Müdürlüğü	Danışmanlık
Mamul Yemek Hizmet Alım İhalesi Ön Mali kontrol İşlemleri	Ankara Saray Engelsiz Yaşam ve Rehabilitasyon Merkezi Müdürlüğü	Danışmanlık
Tıbbi Cihaz Alım İhalesi Ön Mali kontrol İşlemleri	Ankara Saray Engelsiz Yaşam ve Rehabilitasyon Merkezi Müdürlüğü	Danışmanlık
Kasım-Aralık 2018 Mamül Yemek Alım İhalesi Ön Mali kontrol İşlemleri	Ankara Süleyman Demirel Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi Müdürlüğü	Danışmanlık

- İzleme Faaliyetleri

Önceki yıllarda denetimi yapılan süreçlerle ilgili olarak 2018 yılı programında 13 süreç izleme faaliyeti kapsamında planlamaya alınmış, bunlardan 9'unun izleme faaliyetleri tamamlanarak raporlanmış 4'ünün ise izleme faaliyeti devam etmektedir.

Tablo 121: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İç Denetim Başkanlıkları tarafından 2018 Yılı İçinde Gerçekleştirilen İzleme Faaliyetleri

İzleme Faaliyeti Adı	Faaliyetin İzlendiği Birim	Denetim Türü
Sokakta Risk Altındaki Çocukların Rehabilitasyonu Süreci	Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	İzleme
Aile Yanındaki Çocuklara Yönelik SED hizmetleri süreci	Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	İzleme
Sivil Savunma Süreci	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	İzleme
Çocuk Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi süreci	Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	İzleme
Evrak İşlemleri Süreci	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	İzleme
Çağrı Merkezleri Süreci	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	İzleme
Taşınır İşlemleri Süreci	Strateji Geliştirme Başkanlığı	İzleme
Hizmet Binalarının Koruma ve Güvenlik Faaliyetleri Süreci	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	İzleme

Sosyal Yardım Kaynaklarının Yönetimi Süreci	Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü	İzleme
Sosyal İşler Garaj Hizmetleri Süreci	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	İzleme
Çocukların Eğitimi ve Toplumsal Destek Hizmetleri Süreci	Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü	İzleme
Sosyal Hizmet ve Yardım ihtiyacının belirlenmesine yönelik hizmetler (ASDEP) Süreci	Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü	İzleme
Uluslararası Koruma Başvuru ve Statü Sahibi Yabancılar Süreci	Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	İzleme

Strateji Geliştirme Başkanlığı

Stratejik Plan Hazırlıkları

AÇSHB 2019-2023 Stratejik Planı

Cumhurbaşkanlığı sistemine geçiş süreci kapsamında 09.07.2018 tarihli ve 30473 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 703 sayılı KHK ile Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı birleştirilerek Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı oluşturulmuş, Bakanlığın yetki görev ve sorumlulukları ise 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenmiştir. 04.08.2018 tarihli ve 30499 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 15 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığın ismi Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak değiştirilmiştir.

Makamın 13.08.2018 tarihli ve 34930642-602.04.99-E.308567 sayılı Olurları ile Bakanlığımızın 2019–2023 Stratejik Plan çalışmaları başlatılmıştır. Çalışmalar Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna uygun şekilde yürütülmüştür. Çalışmalarda, ulusal ve uluslararası düzeydeki iyi uygulama örnekleri incelenmiş, katılımcı bir yaklaşımla paydaş katkı, görüş ve önerilerinin her aşamada alınmasına özen gösterilmiş, ülkemizin ve Bakanlığımızın içinde bulunduğu koşullar göz önünde bulundurulmuştur. Stratejik plan hazırlık çalışmaları kapsamında Stratejik Plan Yönlendirme Kurulu, Stratejik Plan Yürütme Kurulu ve Stratejik Plan Çalışma Ekipleri oluşturulmuş ve çalışmalar farklı düzeylerde bu kurullar ve ekipler vasıtasıyla yürütülmüştür.

Yürütülen çalışmalar neticesinde Bakanlığımız 2019-2023 Stratejik Plan Taslağı değerlendirilmek üzere 22.11.2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2019-2023 Stratejik Plan Değerlendirme Raporunun 30.11.2018 tarihinde Bakanlığımıza iletilmesinin ardından, söz konusu raporda iletilen görüş ve öneriler doğrultusunda Bakanlığımızın 2019-2023 Stratejik Planı Makamın 11.12.2018 tarihli ve 48 sayılı Olurları ile nihai hale getirilmiştir.

(Mülga ÇSGB)

Mali Yönetim, Bütçe ve Kesin Hesap İşlemleri

Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesi ve bütçeye ilişkin “Ayrıntılı Harcama Programı” hazırlanmıştır. 2019 ve izleyen iki yılın bütçe tahminleri ile performans esaslı bütçesi

hazırlanmış ve 2017 Yılı Bütçe Kesin Hesapları ile Taşınır Mal Yönetim Hesapları hazırlanarak ilgili kurumlara gönderilmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar kapsamında Bakanlığımızın hesap dönemi sonu, hesap dönemi başı ve aylık olarak Sayıştay Başkanlığına vermesi gereken bilgi, defter, mali tablo ve belgeler hazırlanarak Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Taşınır ve Taşınmaz Mal Yönetimi

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Kamu Hesapları Bilgi Sistemi" (KBS) modülünde yer alan "Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi" (TKYS) kapsamında, merkez ve taşra harcama birimlerinin taşınır iş ve işlemleri Taşınır Mal Yönetmeliği doğrultusunda bağlı harcama birimlerinin hesapları takip edilerek rehberlik yapılmıştır. 2018 Yılı Taşınır Mal Kesin Hesapları ile taşınmaz hesapları Saymanlık Müdürlüğü ile mutabakat sağlanarak tutturulmuş olup 2018 yılına hesapları sistem üzerinden kapatılmıştır.

Yatırım Koordinasyon İşlemleri

- Bakanlığımızın Yatırım Programı Teklifleri koordine edilerek Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına iletilmiştir.
- Yatırımlar ile ilgili Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığında yapılan sektör toplantılarına katılım sağlanmış, Bakanlığımızın 2019 yılı yatırım ödeneklerinin Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığında vizeleri yaptırılmıştır.
- 2018 Yılı Program Kararnamesi gereği detayı tadat edilmemiş toplulaştırılmış projeler, detay program onayını müteakip Bakanlığımız web sitesinde yayımlanmış ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı "Proje Bilgi Sistemi"ne girişi yapılmıştır.
- Yatırım Programıyla ilgili detay onay ve proje revizyonlarına ilişkin talepler incelenmiş ve 2018 Yılı Program Kararnamesi gereğince Bakanlığımız yetkisinde olan talepler ile ilgili olarak 12 adet Makam Oluru alınmış olup, Bakanlığımız yetkisinde olmayan talepler Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilerek yıl içi proje revizyon talepleri karşılanmıştır.
- Bakanlığımızın yatırımları ile ilgili olarak 3 aylık dönemlerde hazırlanan gerçekleştirme raporları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir.
- 2017 Yılı Faaliyet Raporu hazırlık çalışmaları koordine edilerek hazırlanan Bakanlığımızın yatırım programı ile ilgili 2017 Yılı Yatırım Programı İzleme ve Değerlendirme Raporu Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.
- Valilikler bünyesinde faaliyet gösteren kamu tüzel kişiliğini haiz özel bütçeli kuruluş statüsünde olan YİKOB'lara 2018 yılında taahhüt edilen ödeneklerin kullanılabilmesi için 2018 yılına devir ve ödenek kaydı işlemleri gerçekleştirilmiştir.

(Mülga ASPB)

Mali Yönetim, Bütçe ve Kesin Hesap İşlemleri

Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesi ve bütçeye ilişkin "Ayrıntılı Harcama Programı" hazırlanmıştır. 2019 ve izleyen iki yılın bütçe tahminleri ile performans esaslı bütçesi hazırlanmış ve 2017 Yılı Bütçe Kesin Hesapları ile Taşınır Mal Yönetim Hesapları hazırlanarak ilgili kurumlara gönderilmiştir.

İl müdürlüklerinin yıl içerisindeki tüm ödenek ihtiyaçları kendilerine gönderilmiş ve ilgili genel müdürlüklerin kendi kuruluşlarına ait yetki taleplerinin koordinesi de sağlanmıştır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar kapsamında Bakanlığımızın hesap dönemi sonu, hesap dönemi başı ve aylık olarak Sayıştay Başkanlığına vermesi gereken bilgi, defter, mali tablo ve belgeler hazırlanarak Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Taşınır ve Taşınmaz Mal Yönetimi

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Kamu Hesapları Bilgi Sistemi" (KBS) modülünde yer alan "Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi" (TKYS) kapsamında, merkez ve taşra harcama birimlerinin taşınır iş ve işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği doğrultusunda yapılması ve 2018 Yılı Taşınır Mal Kesin Hesaplarının, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığına eksiksiz bir şekilde gönderilmesi için gerekli çalışmalar başlatılmış, taşra teşkilatı ile devamlı irtibat halinde iş ve işlemler takip edilerek rehberlik yapılmıştır.

Tüm kamu kurum ve kuruluşlarının Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne hazırlanan, Yeni Harcama Yönetim Sistemi(MYS)'ne geçmesi nedeniyle, bu sistemle ilgili yaşanan sorunlara rehberlik edilmiş ve gerekli düzeltmeler için Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne çağrı açılmıştır. Merkez ve taşra teşkilatımıza, taşınır mal hesaplarının 31.12.2018 tarihine kadar kapatılması hususunda, e-mail ve sözlü olmak üzere talimatlar verilmiştir. 2018 yılına ait merkez ve taşra teşkilatındaki harcama birimlerinin Taşınır Mal Hesapları, KBS (TKYS)'de tek tek sorgulanmış, hesabı tutmayan harcama birimleri uyarılmış ve Bakanlığımızın 2018 yılı Taşınır Mal Hesapları ve Taşınmaz Hesapları üzerinde muhasebe birimleri ile mutabakat sağlanarak 2018 yılına ait hesaplar kapatılmıştır.

Yatırım Koordinasyon İşlemleri

- Bakanlığımız ile kuruluşlarının Yatırım Programı Teklifleri koordine edilerek Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına iletilmiştir.
- Yatırımlar ile ilgili Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığında yapılan sektör toplantılarına katılım sağlanmış, Bakanlığımızın 2019 yılı yatırım ödeneklerinin Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığında vizeleri yaptırılmıştır.
- 2018 Yılı Program Kararnamesi gereği detayı tadat edilmemiş toplulaştırılmış projeler, detay program onayını müteakip Bakanlığımız web sitesinde yayımlanmış ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı "Proje Bilgi Sistemi"ne girişi yapılmıştır.
- Yatırım Programıyla ilgili detay onay ve proje revizyonlarına ilişkin talepler incelenmiş ve 2018 Yılı Program Kararnamesi gereğince Bakanlığımız yetkisinde olan talepler ile ilgili olarak 19 adet Makam Oluru alınmış olup, Bakanlığımız yetkisinde olmayan talepler Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilerek yıl içi proje revizyon talepleri karşılanmıştır.
- Bakanlığımızın yatırımları ile ilgili olarak 3 aylık dönemlerde hazırlanan gerçekleştirme raporları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir.
- 2017 Yılı Faaliyet Raporu hazırlık çalışmaları koordine edilerek hazırlanan Bakanlığımızın yatırım programı ile ilgili 2017 Yılı Yatırım Programı İzleme ve Değerlendirme Raporu Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.
- Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen Bölgesel Kalkınma Projeleri Eylem Planları kapsamında (GAP, DAP, KOP, DOKAP) bulunan yatırımlar ile ilgili Bakanlığımız Genel Müdürlükleri ile koordinasyon sağlanarak Bölgesel Kalkınma İdarelerinin bilgi talepleri karşılanmıştır.

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen projelerin koordinasyonu sağlanmış olup, projelere ait ödenekler ihtiyaçlar ve ilgili harcama biriminin talepleri doğrultusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilmiştir.
- Valilikler bünyesinde faaliyet gösteren kamu tüzel kişiliğini haiz özel bütçeli kuruluş statüsünde olan YİKOB'lara gerek yapım işleri ve gerekse kuruluşların büyük onarım ve tefriş ihtiyaçları için 2018 yılında taahhüt edilen ödeneklerin 2018 yılında kullanılabilmesi için 2018 yılına devir ve ödenek kaydı işlemleri gerçekleştirilmiştir.
- Bakanlığımızın 2018 Yılı Yatırım Programında yer alan projelerinin izlenmesi ve takibi konusunda Başkanlığımız toplantı salonunda Genel Müdürlüklerden ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığından ilgili teknik personelin de katılımı ile aylık mutata toplantılar yapılmış ve dokümanlar talep halinde üst yönetime raporlanmıştır.

Bürokrasinin Azaltılması ve İşlemlerin Basitleştirilmesi Çalışmaları

Başbakanlık tarafından Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişin alt yapı hazırlıklarının tamamlanması ve kamuda hizmet sunum kalitesinin geliştirilerek etkinlik ve verimliliğinin artırılması; kamudaki süreçler, personel verimlerinin (bilgi) standartlaştırılarak tanımlanması, aralarındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması e-Devletin temel veri tabanlarından biri olacak şekilde yeniden yapılandırılması amacıyla, 2017 yılında yeniden başlatılan Hizmet Envanteri Yönetim Sisteminde (HEYS) yer alan hizmetlerin güncelleme çalışmalarına devam edilmiştir.

Başkanlığımız koordinasyonunda güncellenerek Hizmet Envanteri Sisteminde (HEYS) yayımlanan başvuru hizmetlerin (vatandaş, özel sektör, sivil toplum kuruluşları, yabancılar, diğer kamu kurumları ve kurumun diğer iç birimlerince başvuru yapılan hizmetler) e-Devlet Kapısına entegrasyon çalışmalarına 2018 yılında da devam edilmiştir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İletişim Merkezi "ALO 170" Hizmeti

- Genel Bilgiler

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İletişim Merkezi "ALO 170"de; vatandaşlarımıza Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (AÇSŞB), Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (SGK), Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) hizmetleri ve Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) ile ilgili her türlü soru, eleştiri, öneri, ihbar, şikayet ve talepleri ile ilgili etkin ve hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulması amacıyla 7/24 saat kesintisiz hizmet verilmektedir.

ALO 170 İletişim Merkezine bu güne kadar toplamda 84 milyonun üzerinde çağrı gelmiş olup, aylık çağrı sayısı ortalama 1,4 milyonun üzerindedir.

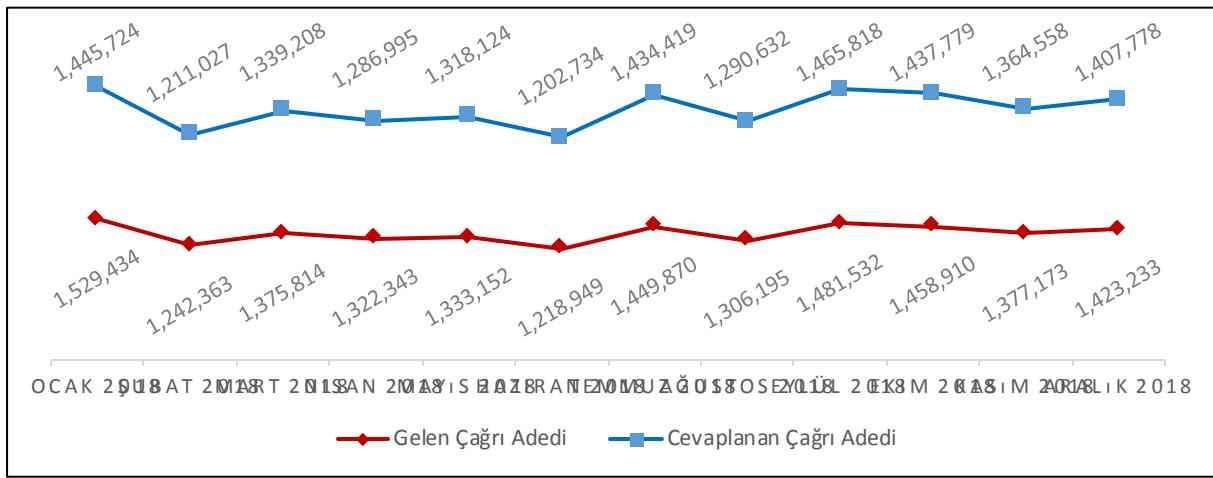
ALO 170 İletişim Merkezi; lokasyon bazlı %50 engelli, %50 kadın, %20 gazi, gazi ve şehit yakını ve %50'si maden kazalarında hayatını kaybedenlerin yakınlarının istihdamı ile Türkiye'nin en büyük sosyal sorumluluk projelerinden biridir.

- Çağrı Bilgileri

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler ALO 170 İletişim Merkezine 2018 yılında toplam 16 milyon 518.968 çağrı gelmiştir.
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler ALO 170 İletişim Merkezinden hizmet alan vatandaşlara yönelik olarak 3'er aylık dönemler halinde bağımsız bir firma tarafından yapılan Hizmet Memnuniyeti Ölçüm Anketi sonuçlarına göre Ocak-Aralık 2018 dönemi ikinci çeyrek memnuniyet oranı %94,8 olarak gerçekleşmiştir.
- Yurtdışında yaşayan 10 milyona yakın vatandaşımıza 90 216 170 11 22 numarasından hizmet verilmektedir. Aralık 2018 sonuna kadar yurtdışından 13.480 çağrı gelmiştir.

- Türkiye’de yaşayan yaklaşık 3 milyonun üzerinde işitme engelli vatandaşımıza 0850 222 7 170 numarası, alo170.gov.tr ve mobil uygulama üzerinden görüntülü olarak işaret dili bilen temsilcilerimiz tarafından hizmet sunulmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihine kadar engelli vatandaşlarımız tarafından 10.447 adet arama yapılmıştır.
- “İşyerlerinde Psikolojik Tacizin (Mobbing) Önlenmesi ile İlgili 2011/2 Sayılı Başbakanlık Genelgesi” kapsamında; ALO 170, İşyerinde Psikolojik Tacizle (Mobbing) ilgili, psikologlar vasıtasıyla vatandaşlara hizmet veren ilk ve tek çağrı merkezidir.
- Yurt içindeki ve yurt dışındaki vatandaşlarımıza Dijital Canlı Destek (Web Chat) hizmeti sunulmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihine kadar 356.452 çağrı gelmiştir.
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler ALO 170 İletişim Merkezine; 1 Ocak -31 Aralık 2018 tarihleri arasında aylık olarak gelen ve karşılanan çağrı bilgileri Grafik 12’de yer almaktadır.

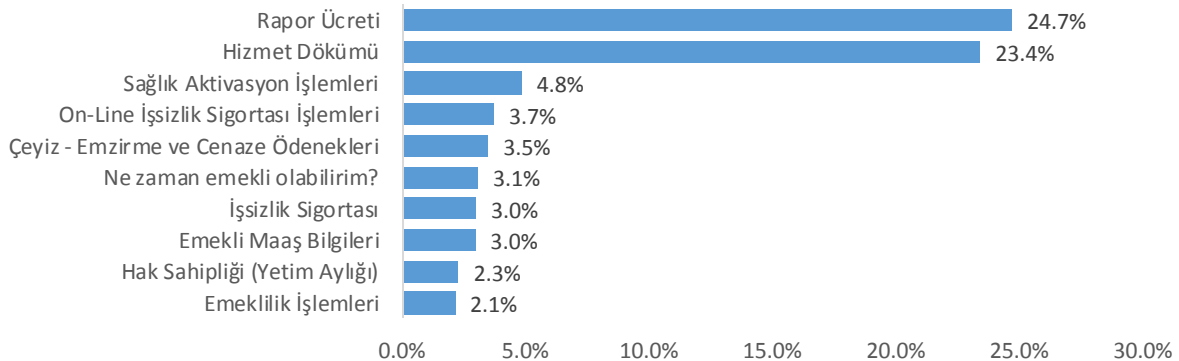
Grafik 12: Aylık Olarak Gelen ve Karşılanan Çağrı Bilgileri

Başvurularda İlk 10 Konu

1 Ocak-31 Aralık 2018 tarihleri arasında başvuru konularına göre ilk on sıradaki çağrı sayıları detayları Grafik 13’te yer almaktadır.

Grafik 13: İlk On Sıradaki Arama Konuları

Milli İstihdam Seferberliği

Başkanlığımız koordinasyonunda 14.12.2017 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde gerçekleştirilen “İstihdam Şûrası”nda 2018 yılında uygulanacak teşvikler ilan edilmiş ve +2 İstihdam Seferberliği başlatılmıştır.

Bu kapsamda; Başkanlığımız koordinasyonunda İstihdam Seferberliği çalışmaları kapsamında il müdürlüklerimizce işverenlerimiz ziyaret edilerek istihdam teşviklerine ilişkin bilgilendirmeler yapılmıştır.

100 Günlük Eylem Planı Çalışmaları

12 Temmuz 2018 tarihinde yeni hükümet sistemine geçişle birlikte hükümetin öncelikli icraatlarından oluşacak 100 günlük bir icraat programı oluşturulmasına karar verildiği bildirilerek “Cumhurbaşkanlığı Hükümeti 100 Günlük İcraat Programı Hazırlıklarının” başlatılması talimatlandırılmıştır.

1 Ağustos - 9 Kasım 2018 tarihleri arasındaki 100 gün içerisinde tamamlanacak, bağlı ve ilgili kuruluşlarımız da dâhil olmak üzere; ilk 100 günde tamamlanabilecek eylem ve projeler, ilk 100 günde tamamlanması mümkün olmamakla birlikte başlatılabilecek kritik eylem ve projeler, devam eden ancak önemli fâzi tamamlanabilecek eylem ve projelerden, devam eden ancak önemli fâzi tamamlanabilecek eylem ve projelerden, öncelikle 24 Haziran 2018 Seçim Beynamesinde yer alan vaatler arasından ilk 100 günde tamamlanabilecek, başlatılabilecek veya kısmen yapılabilecek hususlara, 2018 Yılı Programında yer alıp öncelikle tamamlanabilecek tedbir ve eylemlere, bu dönem için önerilecek yeni vizyonları yansıtacak eylem önerilerini de kapsayacak 100 Günlük Eylem Planı tekliflerimiz hazırlanarak 20 Temmuz 2018 tarihinde genel koordinasyonu yürüten Cumhurbaşkanı Yardımcılığına gönderilmiştir.

1 Ağustos 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı uhdesinde ve Başkan Yardımcısı Sayın Fuat Oktay koordinasyonunda 100 Günlük İcraat Programı başlatılmıştır. İcraat Programı içerisinde Bakanlığımızın toplam 33 eylemi yer almıştır.

100 günlük eylem planının izleme sürecinde 1 Ağustos - 9 Kasım 2018 tarihleri arasında eylemlerimizin gerçekleşme oranı %99’dur.

II. 100 Günlük İcraat Programı çalışmaları Cumhurbaşkanı Yardımcılığı tarafından 4 Ekim 2018 tarihinde yapılan; “Sayın Cumhurbaşkanımız başkanlığında gerçekleştirilen Bakanlar Kurulu toplantısında “İkinci 100 Günlük İcraat Programı’nın” takviminin belirlendiği ve II. 100 Günlük Eylemlere ilişkin çalışmaların titizlikle yürütülmesinin istendiği” duyuru ile başlatılmıştır.

Çalışmalarına başlanan II. 100 Günlük Eylem Planı içerisinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak 44 eylem teklif edilmiş olup, 25 eylemimiz izlemeye alınmıştır. Söz konusu eylemlere ilişkin gelişmelerin izleme süreci devam etmektedir.

İzleme Değerlendirme Sistemi (İZDES) Çalışmaları

Bakanlığımız ile bağlı-İlgili kuruluşlarının tüm iş, işlem ve faaliyetlerini yerinde gözlemlemek, raporlamak ve izleme-değerlendirme süreci oluşturarak vatandaş memnuniyetini esas alan bir hizmet anlayışı ortaya koymak amacıyla İzleme-Değerlendirme Sistemi (İZDES) oluşturulmuştur.

Bu kapsamda 2018 yılı içerisinde SGK ve İŞKUR tarafından gerçekleştirilen ev ziyaretleri ile ulaşılan kişi sayısı 3.009 olup 6.110 adet işyeri ile görüşme sağlanmıştır. Ayrıca Milli İstihdam Seferberliği kapsamında yürütülen çalışmalarda İŞKUR aracılığıyla 17.352 işyeri ve SGK aracılığıyla 5.659 işyeri ziyareti gerçekleştirilmiştir.

TBMM Yazılı ve Sözlü Soru Önergeleri

Bakanlığımıza yöneltilen yazılı ve sözlü soru önerilerine yönelik cevapların hazırlanmasının koordinasyonu Strateji Geliştirme Başkanlığınca yapılmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımıza 2018 yılında TBMM, MülgaBaşbakanlık, Cumhurbaşkanlığı ve diğer Bakanlıklardan gelen soru önerileri ile ilgili işlemler gerçekleştirilmiştir.

Kamu Hizmet Envanteri

Bakanlığımız ve ilişkili kuruluşu olan Darülaceze Başkanlığının Kamu Bilgi Yönetim Sistemi (KAYSİS) Hizmet Envanteri Yönetim Sisteminde (HEYS) kayıtlı hizmetlerin güncelleme çalışmaları MülgaBaşbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı ile koordineli olarak yürütülen çalışmalarla tamamlanmıştır.

Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığının Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi (KAYSİS) Hizmet Envanteri Yönetim Sisteminde (HEYS) yer alan hizmetlerin e-Devlet kapısına entegrasyonu aşamasına geçilerek taahhütte bulunan hizmetler 2018 yılı Aralık ayı sonuna kadar e-Devlet'e entegre edilmiştir.

İdari Birim Kimlik Kodu (DETSİS)

Bakanlığımız merkez teşkilatı ve taşra teşkilatı birim kodları güncellenerek Devlet Veri Tabanında (KAYSİS) (Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi) Bakanlık teşkilat ağacımız yenilenmiş olup, 2018 yılında teşkilatla ilgili 125 onay işlemi gerçekleştirilmiştir

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

Uluslararası Ziyaretlerin Organizasyonu İle İlgili Faaliyetler

- Dönemin Bakan Yardımcısı Sayın Mehmet Karabay başkanlığındaki heyetin, 25-26 Ocak 2018 tarihleri arasında düzenlenen "Eşit Yaşlanma Politikaları Üst Düzey Konferansı: Bir Yaşam Seyri Yaklaşımı" konulu konferansa katılmak üzere Slovenya'nın Lübljana şehrinde gerçekleştirdiği ziyaret,
- Dönemin Bakanı Sayın Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA başkanlığındaki heyetin, 21-22 Şubat 2018 tarihleri arasında düzenlenen "5. Çocuktan Sorumlu Bakanlar İslam Konferansı"na katılmak üzere Fas'ın Rabat şehrine gerçekleştirdiği ziyaret,
- Dönemin Bakanı Sayın Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA başkanlığındaki heyetin, 11-16 Mart 2018 tarihleri arasında düzenlenen "Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu'nun 62. Oturumu"na katılmak üzere ABD'nin New York şehrinde gerçekleştirdiği ziyaret,
- Dönemin Müsteşar Yardımcısı Sayın Ayşe KARDAŞ başkanlığındaki heyetin, 4-6 Haziran 2018 tarihleri arasında yaşlı bakım hizmetlerinde mevzuat, personel yetiştirme ve eğitim

- programları konularında kuruluş ziyaretleri yapmak üzere Japonya'nın Tokyo şehrinde gerçekleştirdiği ziyaret,
- Dönemin Bakan Yardımcısı Sayın Mehmet KARABAY başkanlığındaki heyetin, 11-14 Haziran 2018 tarihleri arasında düzenlenen "BM Engelli Şahısların Hakları Sözleşmesi 11. Taraf Devletler Konferansı"na katılmak üzere ABD'nin New York şehrinde gerçekleştirdiği ziyaret,
  - Dönemin Müsteşar Yardımcısı Sayın Mustafa KARAMAN başkanlığındaki heyetin, 18-19 Haziran 2018 tarihleri arasında düzenlenen "AB Sığınmacı Mali İmkân Fonu (FRİT) Yönlendirme Komitesi" toplantısına katılmak üzere Belçika'nın Brüksel şehrinde gerçekleştirdiği ziyaret,
  - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN başkanlığındaki ve Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK'un da dâhil olduğu heyet tarafından, 1-3 Eylül 2018 tarihleri arasında "Türk Konseyi 6. Devlet Başkanları Zirvesi" dolayısıyla Kırgızistan'ın Bişkek şehrinde gerçekleştirilen ziyaret,
  - Bakanımız Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK başkanlığındaki heyetin, 30 Kasım-1 Aralık 2018 tarihleri arasında düzenlenen "İİT Üyesi Ülkelerin Kalkınmasında Kadının Rolü konulu 7. Bakanlar Konferansı"na katılmak üzere Burkina Faso'nun Vagadugu şehrinde gerçekleştirdiği ziyaret.

Destek Verilen ve Gerçekleştirilen Etkinlikler

- **İslam İşbirliği Teşkilatı İstişari Kadın Konseyi:** 25 Ekim 2018 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen İİT İstişari Kadın Konseyi 3. toplantısının organizasyonuna destek verilmiştir.

-**III. Kadın ve Adalet Zirvesi:** 23-24 Kasım 2018 tarihlerinde İstanbul'da, Bakanlığımız ile Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) tarafından "Ailenin Güçlendirilmesi" temasıyla ortaklaşa düzenlenen III. Kadın ve Adalet Zirvesi'ne personel desteği sağlanmıştır.

Bakanlığımızca İmzalanan İşbirliği Anlaşmaları

- **Rusya Federasyonu:** 2 Nisan 2018 tarihinde Bakanlığımız ile Rusya Federasyonu Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığı arasında; sosyal politikalar, kadın ve aile alanlarında işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla ortak politika ve stratejiler üretilmesi, bilgi ve belge değişiminin sağlanması ve var olan imkânların geliştirilmesine yönelik bir mutabakat zaptı imzalanmıştır.

- **UNICEF:** 25 Nisan 2018 tarihinde Bakanlığımız ile UNICEF arasında, çocuklar ve kadınlara yönelik Eylem Planları'nın uygulanması amacıyla İşbirliği Programı Kapsamında 2018-2019 Dönemi Çalışma Planı imzalanmıştır.

- **Kırgızistan Cumhuriyeti:** 1 Eylül 2018 tarihinde Bakanlığımız ile Kırgız Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Kalkınma Bakanlığı arasında; iki Bakanlık arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi amacıyla aile, kadın, çocuk, engelliler, yaşlılar ve toplumsal cinsiyet eşitliği politikaları alanlarında bilgi değişimi ve yeni fırsatlar yaratılmasına yönelik ortak programlar geliştirilmesi doğrultusunda bir mutabakat zaptı imzalanmıştır.

- **Filistin Devleti:** 24 Kasım 2018 tarihinde Bakanlığımız ile Filistin Devleti Kadın İşleri Bakanlığı arasında; Bakanlıklar arasında ortak görev ve sorumluluk alanına giren konularda eşgüdüm sağlanması, karşılıklı konferans, seminer, toplantılar ve eğitim programlarının tertip edilmesi, personel değişimi gerçekleştirilmesi ve işbirliğinin daha verimli kullanılması amaçlarıyla bir mutabakat zaptı imzalanmıştır.

Uluslararası Sosyal Hizmet Faaliyetleri

Yurtdışı teşkilatının yapılandırılmasında Türklerin sayısı, ülkenin coğrafi büyüklüğü, yaşanan sorunların sıklığı, Türk ailelerinin yapısı, Türk işgücünün yapısı, ülkenin göçmen politikaları ölçüt olarak alınmıştır. Bu ülke ve şehirlerin belirlenmesinde; ülke ve şehirlerde yaşayan vatandaş sayısı, BİMER, CİMER, başvuruları, vatandaş dilekçeleri, Uluslararası Sosyal Hizmetler Organizasyonu ve Dışişleri Bakanlığı kanalı ile Bakanlığımıza iletilen vaka sayısı, Bakanlık personelinin yurt dışı ziyaretlerinde yaptığı çalışmalarındaki tespitleri önemli olmuştur.

Devam Eden Projeler

Mülga Avrupa Birliği Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı (Mülga ASPB)

- Kamu-STK İşbirliği Alanında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Kapasitesinin Güçlendirilmesi Teknik Yardım Projesi Projesi

- Yararlanıcı: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- Projeyi Yürütecek Bakanlık Birimi: Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- Sözleşme Makamı: Merkezi Finans ve İhale Birimi
- Yüklenici Şirket: WYG Türkiye
- Projenin Süresi: 24 ay
- Başlama Tarihi: 14 Mayıs 2018
- Bitiş Tarihi: 14 Mayıs 2020
- Projenin Amacı: Kamu alanında diğer kurumlara da örnek teşkil edecek etkin bir kamu-STK işbirliği modelinin geliştirilmesi, ASPB ile dezavantajlı gruplar üzerine çalışan STK arasındaki işbirliğini daha üst seviyelere çıkarmak, Bakanlık ile STK'lar arasındaki iletişimi tek elden yürütecek bir mekanizma oluşturmaktır. 24 ay sürecek söz konusu Teknik Yardım Projesinin uygulama süreci 14 Mayıs 2018 tarihinde başlamıştır.
- Proje Kapsamında Gerçekleştirilecek Faaliyetler: Bakanlığımızın hizmet verdiği alanlarda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ile Bakanlığımızın politika yapma, hizmet sunma, izleme ve değerlendirme başlıklarında işbirliği kapasitesini artırma amacıyla Avrupa Birliği mali desteği ile "Kamu-STK İşbirliği için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Kapasitesinin Güçlendirilmesi Teknik Destek Projesi'nin - TR2014/DG/04/A2-01/001- (kısa adıyla; Kamu-STK İşbirliği Projesi) nihai faydalanıcısı Bakanlığımız olup sorumlu birimi AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'dır. Proje sözleşmesi 05.03.2017 tarihi itibarıyla imzalanmıştır ve uygulama süresi 24 aydır. Projenin bütçesi 2.35 milyon Euro'dur. Projenin; 10 pilot il (Adana, Ankara, Bursa, Diyarbakır, Edirne, İstanbul, İzmir, Malatya, Trabzon ve Van.) ve bu illere komşu olan illerde uygulaması gerçekleştirilecektir.

Proje, 2016 yılında gerçekleştirilen "Çerçeve Projenin" (Türkiye'de "STK'ların Sosyal Politikalar Alanında Politika Oluşturma, Uygulama, İzleme ve Değerlendirme Mekanizmalarına Aktif Katılımı " Teknik Destek Projesi) devamı niteliğindedir. Söz konusu çerçeve proje ile Şanlıurfa, Mardin, Adana, Konya, Samsun, Denizli ve İstanbul İllerinde, Bakanlığımızın faaliyetler alanları kapsamında çalışmalar yürüten 250'den fazla STK ile istişareler gerçekleştirilmiş, STK Paydaş Raporu hazırlanmış ve "Kamu-STK İşbirliği İçin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Kapasitesinin Güçlendirilmesi için Teknik Destek Projesi'nin" proje görev tanım dokümanı (TOR) ile proje bütçesi hazırlanmıştır.

Projede, işbirliği kapasitesinin geliştirileceği sivil toplum kuruluşlarının faaliyet gösterdiği örnek sosyal politika alanları şu şekildedir:

- Çocuk ve Çocuk Hakları
- Engellilik ve Engelli Hakları
- Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Diğer Göçmenler
- Kadının Güçlendirilmesi
- Roman Vatandaşlar
- Şehit Yakını ve Gaziler
- Yaşlılık
- Yoksulluk

Proje kapsamında; sivil toplum kuruluşlarına yönelik bir haritalama çalışması, Bakanlığımız bünyesinde bir “STK Bilgi Masası” kurulması, çeşitli konularda eğitimler, çalıştaylar ve çalışma ziyaretleri düzenlenmesinin yanı sıra iki bileşen altında;” İyi Yönetişim Rehberleri”, “E-Öğrenme Modülleri” ve “İyi Uygulama Örnekleri” kitapçıkları hazırlanması gibi faaliyetlerin yürütülmesi planlanmıştır. Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler özetle şu şekildedir:

Açılış Konferansı

İstanbul’da STK temsilcilerinin ve Kamu Kuruluşu temsilcilerinin katılımıyla en az 500 kişilik bir lansman gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Lansmana ulusal ve yerel medya da davet edilerek bir basın toplantısı da gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

Haritalama Çalışması

Haritalama çalışması, pilot ve komşu illerdeki STK’larla ve kamu temsilcileriyle beraber gerçekleştirilecek bireysel ve odak grup toplantılarının yanı sıra daha önce üretilen bulgu verilerinin derlenmesi ile yapılacaktır. 20 adet rapor hazırlanacaktır. Çalışma ile, sivil toplumu etkileyen dinamikler, politika yapma ve uygulama sürecindeki roller, ilgili paydaşlar, fonksiyonlar ve iletişim seviyesi ve hangi yollarla nasıl geliştirilebileceği analiz edilecektir. Tüm illerin raporları konsolide edilerek genel bir rapor da hazırlanacaktır.

Eğitimler

10 ilde 30 farklı eğitim faaliyeti düzenlenecektir. STK, kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla toplamda 1250 kişinin eğitim alması sağlanacaktır. Haritalama çalışmasının da bulgularıyla, katılımcı ve yaygın öğrenme metotlarının kullanılacağı eğitimlerde; sosyal politika, hizmet sunumu, kurumsal kapasite geliştirme konularına değinilecektir. Katılımcılar proje web sitesi üzerinden başvuruları neticesinde Bakanlığımız tarafından değerlendirilerek seçilecektir.

Politika Döngüsüne Katılım Rehberleri

Haritalama çalışmasının bulguları ışığında Sivil Toplumun öncelikli olarak politika süreçlerine dâhil edilmesini kolaylaştıracak beş temel alanda rehberler hazırlanacaktır. Rehberler, iyi uygulama örneklerini içerecek şekilde basılacak ve online erişime açık olacaktır.

Çevrimiçi Sosyal Politika Eğitim Modülleri Geliştirilmesi

Dinamik sunumlar, interaktif testler, vaka çalışmaları içeren 8 adet e-öğrenme modülü geliştirilerek sivil toplum kuruluşlarının kapasite gelişimi noktasında çevrimiçi eğitim için sürekli hizmet sunmaları sağlanacaktır. Haritalama, eğitimler, çalıştaylar ve davranış ilkeleri ile uyumlu eğitim modülleri sürdürülebilirlik sağlayacaktır.

Sosyal Politika Alanında Sivil Toplum Kuruluşları İle İstişare Süreçleri Raporu Hazırlanması
Seçilecek ülkelerden yararlanılacak en iyi uygulama örnekleri ve yaklaşımları da içeren Sivil Toplum Kuruluşları ile Kamu Kurumlarının iletişim ve işbirliği süreçlerini vaka örnekleri üzerinden inceleyen bir rapor hazırlanacaktır.

STK Bilgi ve Yardım Masası Kurulması

Geliştiren davranış ilkelerinin uygulanmasını kolaylaştıracak şekilde STK'lara hukuki meseleler, finans, kamu yönetimi, proje döngüsü, görünürlük gibi konularda destek sağlamasına yönelik bir bilgi ve yardım masası kurulacak olup, proje süresince üç uzman masada görev alacaktır. Bakanlığımızın üç personeli de burada görev almak üzere eğitilecektir.

Sosyal Politika Alanında Davranış İlkeleri Rehberi Geliştirilmesi

Bakanlığımız ve sosyal politika alanında faaliyet gösteren ilgili diğer kurumlarıyla, Tüsev'in geliştirdiği rehber versiyonu üzerinden bir «davranış ilkeleri rehberi» geliştirilecektir. Bakanlığımızın ve diğer kurumların beklenti ve durumları ile uyumlu şekilde geliştirilecek rehber, 1000 adet basılarak dağıtımı yapılacaktır.

Bakanlığımız ve Paydaş Kurumların Üst Düzey Yöneticilerine Yönelik «Davranış İlkeleri» Bilgi Toplantısı

Davranış İlkeleri rehberi, haritalama çalışmasının bulguları ve sürece ilişkin Bakanlığımız ve paydaş kurumların üst düzey yönetici ve bürokratlarına yönelik bilgilendirme, görüş alma ve önemli bulguların paylaşılacağı bir toplantı gerçekleştirilecektir.

İyi Yönetişim ve Davranış İlkeleri Eğitimi

Proje illerinden, 10 ilde gerçekleştirilecek 2 günlük bir iyi yönetim ve davranış ilkeleri eğitimi aracılığı ile geliştirilecek metodoloji ve kurumların beklentileri, sivil toplum temsilcileri ile paylaşılacaktır.

Yönetişim Modeli Geliştirilmesi

Bakanlığımızın görüş ve önerileri, edinilen tecrübe, çıktılar ve bulgular üzerinden iletişim, etkileşim ve işbirliğini artıracak en uygun metotlar üzerinden bir «yönetişim modeli» geliştirilecektir.

Proje Hazırlama Çalıştayları

Bakanlığımızın hizmet verdiği her tematik alan için (kadın, engelli, çocuk vb) bir proje hazırlama çalıştayı organize edilecektir. 7 adet çalıştaya toplamda 250 STK ve kurum temsilcisi katılacaktır. Çalışma ile STK'ların proje hazırlama ve yürütme kapasitesi geliştirilerek hibe projelerine katılımları artırılabilecektir.

Çalışma Ziyaretleri

İkisi ulusal ikisi uluslararası olmak üzere 75'er katılımcı ile gerçekleştirilecek 4 çalışma ziyaretinde, STK'lar arasında tecrübe aktarımı ve ağ iletişimi yapılmasını teşvik etmeleri sağlanacaktır.

Tablo 122:AB Başkanlığı AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Tarafından Desteklenen 2018 Yılı Erasmus+ Kapsamında Tamamlanan Projeler

	Proje Ayrıntıları
Proje Numarası	2017-1-TR01-KA347-045474
Eylem-Faaliyet Adı	Yapısal Diyalog - Yapısal Diyalog
Proje Adı	"Çocuk Koruma ve Bakım Sistemi ile Entegre Bakım Sistemini Uyumlaştırma Politikası Geliştirme" Projesi
Başvuruyu Yapan Kuruluş	Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan Proje, –AB ve Dış İlişkiler Daire başkanlığı tarafından yürütülmüştür.
Bütçesi	18,192.00 Avro
Yapılacaklar	<p>Çocuk -çocuk oryantasyonları, personel –çocuk oryantasyonları-yuva düzenlenmesi, engelli ve engelli olmayan çocukların dahil olabilecekleri ortak oyun odası veya uyumlaştırma odası ve bu politikanın yasal zeminin oluşturulmasına ilişkin çalışmalar yapacağız. Pilot uygulamamız Mardin ilinde bu sorunun yoğun yaşandığı Musa Cihaner Çocuk Evleri Sitesinde gerçekleştirilmiştir. Katılımcılarımız da aynı yuvada yaşayan çocuklarımız ve personellerimizden oluşmuştur.</p> <p>Ortak alan oluşturma öncesi, belirlenin ilgili yuvamızın içinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • %70 ve Altı Engelli Çocuklarla İstek ve İhtiyaç Analiz Raporu • %70 ve Altı Engelli Çocuklarla Yaşayan ve Engeli Bulunmayan Çocuklarla İstek ve İhtiyaç Analiz Raporu • Bakıcı Personeli ile Hizmet Sunarken Duyduğu İstekler ve İhtiyaçlar Analiz Raporu • Entegre Bakım Sistemleri Atölyesi Raporu • Çocuk Koruma ve Bakım Sistemleri Atölyesi Raporu • Çocuk Koruma ve Bakım Sistemi ile Entegre Bakım Sistemini Uyumlaştırma Politikası • Çocuk Koruma ve Bakım Sistemi ile Entegre Bakım Sistemini Politikası Pilot Uygulaması

Mülga Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı (Mülga ÇSGB)

Finanse Edilen Operasyonlar

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) ile ilgili olarak;

İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı'nın (İKG OP) uygulanması için aşağıdaki öncelik eksenleri ve tedbirlere uygun olarak çeşitli operasyonlar ve hibe programları geliştirilmiştir.

Tablo 123: İKG OP'nin Öncelik Eksenleri ve Tedbirleri

İstihdam	Eğitim		Sosyal İçerme
Öncelik Eksen 1.	Öncelik Eksen 2.	Öncelik Eksen 3.	Öncelik Eksen 4.
Tedbir 1.1. Daha önce tarımda çalışmakta olanlar dâhil olmak üzere, kadınların işgücüne katılımlarının teşvik edilmesi ve kadın istihdamının artırılması.	Tedbir 2.1. Özellikle kız çocuklarının okullaşma oranlarının artırılması yoluyla kadın işgücü kaynağının ve kadınların işgücü piyasasına erişiminin geliştirilmesi	Tedbir 3.1. Hayat Boyu Öğrenme Stratejisi ile uyumlu ve kapsamlı stratejilerin geliştirilmesinin ve uygulanmasının desteklemesi	Tedbir 4.1. Özel itina gösterilmesi gereken kişilerin istihdam edilebilirliğinin artırılması, işgücü piyasasına erişimlerinin kolaylaştırılması ve işgücü piyasasına girişlerinin önünde yer alan engellerin ortadan kaldırılması
Tedbir 1.2. Gençlerin istihdamının artırılması.	Tedbir 2.2. Mesleki ve Teknik Eğitimin içeriğinin ve kalitesinin iyileştirilmesi	Tedbir 3.2. İnsan kaynağına daha fazla yatırım yaparak çalışanların ve işverenlerin uyum kapasitesinin artırılması.	Tedbir 4.2. Özellikle özel itina gösterilmesi gereken kişilerin işgücü piyasasına dâhil olmalarının kolaylaştırılması amacıyla, işgücü piyasası ve sosyal koruma alanlarındaki kurumlar ve mekanizmalar arasında daha iyi bir işleyiş ve koordinasyon sağlanması
Tedbir 1.3. Kayıtlı istihdamın desteklenmesi.			
Tedbir 1.4. Kamu istihdam hizmetlerinin kalitesinin artırılması.			

Operasyonlar, özellikle yurt çapında faaliyet gösteren Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı gibi ulusal kamu kurumları ve kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar tarafından yürütülmekte olup Operasyon yürütücüsü bu kurumlar 'Operasyon Faydalıcısı' olarak adlandırılmaktadırlar.

Genellikle operasyonlar altında ve operasyonların hedeflerine katkıda bulunmak üzere geliştirilen hibe programlarında ise daha kısa süreli ve küçük ölçekli projeler, özellikle yerelde faaliyet gösteren işçi ve işveren sendikaları, dernekler, vakıflar, ticaret ve sanayi odaları, eğitim kurumları, üniversiteler ve belediyeler gibi kuruluşlarca yürütülmekte olup. Hibe projesi yürüten kuruluşlar 'Hibe Faydalıcısı' olarak adlandırılmaktadır.

2007-2017 yılları arasında uygulanan IPA-I döneminde İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı kapsamında yüzde 85'i Avrupa Birliği ve yüzde 15'i Ulusal kaynaklardan olmak üzere tahsis edilen toplam 509,1 milyon Avro'luk fon, hem ulusal düzeyde kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen operasyonlar; hem de üniversiteler, belediyeler, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, dernekler gibi kurumlar tarafından yerelde

uygulanan hibe projeleri aracılığıyla kullanılmıştır. 2017 yılında tamamlanan ve 2018 yılı içinde kapanış çalışmaları devam eden IPA-I dönemi, 35 operasyon altında desteklenen 935 proje ve 1 donör katkısı programı ile başarılı şekilde yönetilmiş; projelerle yaklaşık 800 bin vatandaşımız desteklenmiştir.

Bu çerçevede, Milli Eğitim, Aile, Kültür ve Sağlık Bakanlıkları ile MYK, İŞKUR, SGK, Çalışma Genel Müdürlüğü ve YURTKUR gibi ulusal kamu kurumları başta olmak üzere, Kalkınma Ajansları, üniversiteler, belediyeler, sivil toplum örgütleri, TOBB, TESK, HAK-İŞ ve ATO gibi toplamda yaklaşık 600 kurum ve kuruluşla ve 80 farklı firmayla birlikte çalışılarak 35 operasyon kapsamında;

- 29 adet teknik destek projesi (hizmet alım sözleşmesi),
- 78 tedarik projesi (mal alımı sözleşmesi) ve
- 828 hibe projesinin uygulama ve izleme faaliyetleri tamamlanmıştır.

IPA iş ve işlemleri, Ülkemiz ile AB Sayıştayları başta olmak üzere aşağıdaki 7 değişik denetim makamının çoğunluğu rutin olan denetimlerine tabidir:

- IPA Denetim Otoritesi (Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Kontrolörleri Kurulu)
- Bakanlık İç Denetim Birimi
- Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay
- Avrupa Sayıştay
- Avrupa Yolsuzlukla Mücadele Ofisi
- Avrupa Komisyonu
- Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu

Bakanlığımızca projelerde uygun olarak kabul edilip ödemesi yapılmış harcamaların, sonradan yapılan denetimlerde uygun olmadığı tespit edilirse, bu tutarlar denetçilerce Sözleşme Makamının hata oranı olarak raporlanmakta ve faydalanıcı ya da yüklenicilerden iade istenmektedir. Ayrıca hata oranının % 2'nin üstünde tespit edilmesi durumunda bu oran tüm program bütçesine teşmil edilerek finansal anlaşmada öngörülen AB katkısından mali düzeltme yapılarak kesilmekte ve Ulusal Bütçeye yansıtılmaktadır.

Son yıllarda yapılan denetimlerde Bakanlığımızın projeler üzerindeki yönetim, gözetim, izleme ve doğrulama ile ilgili iş ve işlemlerindeki hata oranı 0'a yakın değerler olarak gerçekleşmiştir.

Hata Oranları

- 2015 Ekim – 2016 Eylül 97 milyon Avro - %0,2 (1000'de 2)
- 2016 Ekim – 2017 Eylül 19 milyon Avro - %0

Denetim Otoritesi tarafından 20 Eylül 2018'den itibaren yaklaşık 3 ay süren IPA-I dönemi kapanış denetimlerinde,

52 hibe, 3 hizmet alımı, 3 mal alımı ve 1 doğrudan hibe projesi denetlenmiş; masa başı kontrollere ek olarak 28 projeye yerinde denetim ziyareti gerçekleştirilmiş; ağırlıklı olarak izleme uzmanlarıyla her gün yoğun görüşmeler gerçekleştirilmiş; böylelikle yaklaşık 54 milyon Avro denetime tabi tutulmuş; ayrıca eş zamanlı olarak izleme alt sistem denetimi 24 soruluk sorgu formuyla tamamlanmış; sonuç olarak 5 projede yaklaşık 7 bin 700 Avro tutarında uygun olmayan maliyet bulgusu tarafımıza açıklama talebiyle iletilmiştir.

Buna göre kapanış denetimlerinde belirlenen hata oranını 0'a çok yakın bir değer olarak gerçekleşmesi beklenmekte olup bu oranın Denetim Otoritesine verilen yanıtlarla daha da düşürülmesi hedeflenmektedir. Denetim makamları tarafından IPA-I kapsamındaki denetimlere giderek azalan yoğunlukta olmakla beraber önümüzdeki 5 yıl daha da devam edilecek olduğundan bu kapsamdaki işlemlerin takip edilmesi gerekmektedir.

Son olarak, IPA-II dönemindeki programlama faaliyetlerine geri bildirim sağlamak üzere IPA-I dönemindeki projelerden seçilecek bir örneklem üzerinde pilot bir etki analizi çalışmasının yapılması öngörüldüğünden ilgili analizin metodolojisi 2018 yılında tamamlanmış ve ilgili anket formları hazırlanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, IPA-II döneminde finanse edilmek üzere 10 Operasyon Tanımlama Belgesi Komisyon tarafından onaylanmıştır. Böylelikle operasyon faydalanıcısı kurumlarla operasyonel anlaşmaların imzalanma süreçleri başlamıştır. Operasyonel Anlaşma kapsamında Operasyon Faydalanıcıları 3 aylık usulsüzlük, 6 aylık izleme ve risk yönetim raporlamaları ile yönetim ve yönlendirme komitesi toplantılarının düzenlemesine başlamıştır. Bu toplantılar sırasında başlangıçta faydalanıcı kurumlara ilgili proje yönetim rehberleri ve görsel işitsel materyaller tanıtılmaktadır.

Tablo 124: IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı'nın "İstihdam" Önceliği Altında Finanse Edilmiş ve Kapanış Çalışmaları 2018 Yılında Devam Etmış Operasyonlar

Tedbir	1.1
Operasyon adı	Kadın İşletmelerine Finansman ve Danışmanlık Desteği (İş Hayatında Kadınlar - WIB)
Faydalanıcı Kurum	Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)

İş Hayatında Kadınlar Operasyonu kapsamında 20 Aralık 2013 tarihinde Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile toplam miktarı yaklaşık 38 milyon Avro tutarındaki doğrudan hibe sözleşmesi imzalanmıştır. Bu kapsamda EBRD, kadınların sahip olduğu ya da kadınlar tarafından yönetilen işletmelere kullanılmak üzere 300 milyon Avroluk bir kredi havuzu oluşturmuştur. IPA fonlarından tahsis edilen 38 milyon Avro'nun 30 milyon Avro'su ile kredi kullanımlarında ortaya çıkabilecek geri ödememe riskine karşı kredi başına %10'luk bir garanti fonu oluşturulmuştur. 8 milyon Avro ise aynı hedef gruptaki işletmelere mali olmayan danışmanlık, koçluk ve mentörlük hizmetleri ile proje uygulama maliyetleri için ayrılmıştır.

Tüm Türkiye çapında uygulanan 48 aylık operasyonun 8 milyon Avro'luk bu bileşeninin uygulama süreci Aralık 2017'de 6,1 milyon Avro'luk harcama ile tamamlanmış; 30 milyon Avro'luk kısmı ise ödenmeyen ve batık olduğu anlaşılacak krediler için 2021'e kadar devam edecektir.

EBRD 27 Aralık 2018 tarihli son raporunda, 5 aracı banka ile 300 milyon Avro'luk kredi havuzundan kadın işletmeler için yaklaşık 17.571 adet kredi kullanılmış olduğunu raporlamıştır. İlgili projenin tanımlama belgesine göre batık krediler için ayrılmış 30 milyon Avro'dan kalan miktarlar İŞKUR'a devredilecektir.

Tedbir	1.1
Operasyon adı	Hazır Giyim Sektöründe Kadınlara Yönelik Eğitim ve Girişimcilik Hareketi Operasyonu (GATE)
Faydalanıcı Kurum	Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA)

Giresun ve Ordu illerinde kadınlara yönelik olarak girişimcilik eğitimleri, kariyer gelişimiyle ilgili online eğitimler ve hazır giyim sektöründe mesleki eğitimlerin verildiği operasyonun hizmet sözleşmesi (Teknik Yardım) Aralık 2015'te imzalanmıştır.

Teknik yardım projesi kapsamında düzenlenen uygulamalı eğitimde kullanılmak üzere makine ve sarf malzemeleri için ekipman alımı ihalesi 3 lot olarak imzalanmıştır. Ürünlerin teslimi, kurulumu, test ve muayene işlemleri tamamlanmış ve geçici kabul sertifikası işlemleri

de 2017 yılında tamamlanmıştır. 3 lotun Nihai Kabul Sertifikası işlemleri 28.05.2018 tarihinde tamamlanmıştır.

Giresun ve Ordu'da uygulanan ve 20 Eylül 2017'de tamamlanan projenin faaliyetleri üç ana ekseninde gerçekleştirilmiştir:

- Hazır giyim sektörüne yönelik mesleki eğitimler ile girişimcilik eğitimleri ve danışmanlığı vasıtasıyla kadınların istihdam edilebilirliğinin artırılması;
- Görünürlük ve iletişim faaliyetleri vasıtasıyla kadınların Türkiye işgücü piyasasına katılımının önemine yönelik farkındalığın artırılması;
- Sektörel aktörler arasında iletişim ağı geliştirilmesi ve bu ağ vasıtasıyla uluslararası iyi uygulamaların ortaya koyulması.

Giresun Halk Eğitim Merkezi, Fatsa Ticaret ve Sanayi Odası ve Ordu Üniversitesi Fatsa Meslek Yüksekokulu'nda hazır giyim imalatı ve tasarımı için kurulan eğitim merkezlerinde yürütülen eğitimlerden 293 kadın faydalanmıştır. Bunun yanı sıra 406 kadın Girişimcilik Eğitimi almış, 391 kadın Temel Bilgisayar Eğitimi almış, 397 kadın rehberlik ve danışmanlık hizmeti almıştır.

Tedbir	1.2
Operasyon adı	Ankara'nın Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Suretiyle Genç İstihdamının Artırılması (EKOSİSTEM)
Faydalanıcı Kurum	Ankara Kalkınma Ajansı

Ankara'daki toplam iş döngüsünü ve genel iş ortamını etkileyen piyasa durumu, finans kaynakları, kültürel etkiler, paydaşlar, yasal gereklilikler ve yasal kurumlar gibi tüm unsurları içeren girişimcilik ekosisteminin gözden geçirilmesi, danışman havuzunun oluşturulması, genç girişimci gelişim programının uygulanması ve girişimci gelişim merkezinin kurulması için 2,2 milyon Avro tutarındaki hizmet alımı sözleşmesi 09.06.2016 tarihinde imzalanmış ve 27.06.2016 tarihinde uygulanmaya başlamıştır. Projenin uygulama süresi 27.10.2017 tarihinde sona ermiştir. Proje kapsamında 7 günlük Genç Girişimciliği Geliştirme Programları kapsamında toplam 10 üniversitede 29 çalıştay düzenlenmiştir. Teknoloji ticarileştirme programı kapsamında verilen 12 günlük eğitimler sonucunda, 30 takımdan en az 10 tanesi projelerini ticarileştirme başarısına ulaşmışlardır. Ayrıca operasyon kapsamında oluşturulan Girişimci Geliştirme Merkezinde 145 mentör tarafından toplamda 212 kişiye 6 seanslık mentörlük hizmeti verilmiştir.

Operasyonun mal alımı bileşeni kapsamında, birinci lota ilişkin ürün teslim, kurulum, eğitim ve test işlemleri tamamlanarak geçici kabul işlemleri 14.08.2017 tarihinde ve nihai kabul işlemleri 04.10.2018 tarihinde tamamlanmıştır.

IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı'nın "EĞİTİM" Önceliği Altında Finanse Edilmiş Ve Kapanış Çalışmaları 2018 Yılında Devam Etmis Operasyonlar

Tablo 125: İKG OP Tedbir 2.1 Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşma Oranlarının Arttırılması Yoluyla Kadın İşgücü Kaynağının Ve Kadınların İşgücü Piyasasına Erişiminin Geliştirilmesi

Tedbir	2.1
Operasyon adı	Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşma Oranının Arttırılması I (KEP-I)
Faydalancı Kurum	Milli Eğitim Bakanlığı

2010-2013 tarihleri arasında uygulanan operasyonun mal alımı bileşenlerinden Lot 2'nin nihai kabul süreci 20.12.2018'de tamamlanmıştır. Lot 5 kapsamındaki geçici kabul işlemleri ise yüklenicinin SGK borcunu ödememesi nedeniyle tamamlanamamış ve sözleşme 12.06.2018 tarihinde feshedilmiştir.

Tablo 126: İKG OP Tedbir 2.2 Mesleki ve Teknik Eğitimin içeriğinin ve kalitesinin iyileştirilmesi

Tedbir	2.2
Operasyon adı	Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Arttırılması I (METEK-I)
Faydalancı Kurum	Milli Eğitim Bakanlığı

Hizmet alım sözleşmesi kapsamındaki teknik yardım projesi Mayıs 2012'de başlamış ve Mayıs 2015'te tamamlanmıştır.

Mal alımı bileşenine ilişkin olarak Lot 4 06.01.2015 tarihinde imzalanmış olup ilgili sözleşmeye ilişkin geçici kabul işlemleri 02.05.2016 tarihinde sonuçlandırılmış, nihai kabul işlemleri ise 29.06.2018 tarihinde tamamlanmıştır.

Lot 3 ve Lot 7 için sözleşmeler 08.02.2017 tarihinde imzalanmıştır. Lot 3 kapsamında teslimat, kurulum, test ve eğitimler tamamlanmış, geçici kabul sertifikası 21.11.2017 tarihinde ve nihai kabul sertifikası ise 19.12.2018 tarihinde imzalanmıştır. Lot 7 kapsamında geçici kabul işlemleri 07.09.2017 tarihinde, nihai kabul işlemleri ise 19.10.2018 tarihinde tamamlanmıştır.

Tablo 127: IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı'nın "HAYAT BOYU ÖĞRENME" Önceliği Altında Finanse Edilmiş Ve Kapanış Çalışmaları 2018 Yılında Devam Etmis Operasyonlar

Tedbir	3.1
Operasyon adı	Ulusal Yeterlilikler Sisteminin Geliştirilmesi ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Uygulanması Operasyonu (UYEP)
Faydalancı Kurum	Mesleki Yeterlilikler Kurumu

Doğrudan Hibe Bileşeni (Belgelendirme İçin Doğrudan Hibe) projesi 19 Kasım 2017 tarihi itibarıyla sona ermiş ve 30.000'den fazla birey hibeden faydalanmış ve sertifikalandırılmıştır.

VOC-TEST Merkezleri-II Hibe Programı, Haziran 2013'te tamamlanan Voc-Test Merkezleri-I adlı hibe programının devamı niteliğinde tasarlanmıştır. Bu ilk programla 11 sektörde 23 adet sınav ve belgelendirme kuruluşu MYK tarafından yetkilendirilmiştir.

VOC-TEST Merkezleri-II kapsamında ise çoğunluğu 18 aylık 14 proje fonlanmaya değer bulunmuş ve Mart 2016 tarihinde başlayan projelerin uygulama süresi Kasım 2017 itibarıyla tamamlanmıştır.

Proje uygulamaları için faydalancı kuruluşlarca 90'nın üzerinde kişi istihdam edilmiştir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 14 faydalancı kuruluştan 11'i yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olarak akredite edilmiştir.

Mal Alım bileşeni IT ekipmanı, yazılım ve mobilya olmak üzere 3 lottan oluşmaktadır. 3 lotun nihai kabul işlemleri 18.09.2018 tarihinde tamamlanmıştır.

Tedbirler	3.2
Operasyon adı	TR33 Bölgesindeki İşçi ve İşverenlerin Uyum Yeteneğinin Artırılması (ZAFERIN)
Faydalancı Kurum	Zafer Kalkınma Ajansı

Bölgesel İKG merkezi kurulması, işgücü veri tabanı ve yazılımı oluşturulması, sektörel kalkınma, iş gücü açıklık ve eğitim ihtiyaçları analizi yapılması, imalat endüstrisinin alt sektörlerinde ve turizm alanında meslek standartlarına uygun eğitimler verilmesi, KOBİ'lere danışmanlık hizmetleri sağlanması amaçlarını taşıyan operasyonda mal ve hizmet alımı olarak iki bileşen, 2016-2017 yılları arasında uygulanmıştır.

Operasyonun Mal alımı bileşeni kapsamında Lot-2'nin nihai kabul işlemleri 18.01.2018 tarihinde tamamlanmıştır.

Tedbir	3.2
Operasyon adı	İşçi ve İşverenlerin Kapasitelerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yoluyla Geliştirilmesi (BİLGEİŞ)
Faydalancı Kurum	Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ)

2016-2017 yılları arasında uygulanan operasyon kapsamında, yazılım geliştirmeye yönelik altyapının güçlendirilmesi; İstanbul, İzmir, Gaziantep ve Eskişehir'de araştırmalar yapılması, yazılım geliştirmenin öğrenilmesine yönelik çevrimiçi eğitimlerin hazırlanması, ARGE kapasitelerinin geliştirilmesi, bilgi ve İletişim Teknolojileri kullanımının önemi hakkında bilinç artırma faaliyetlerinin düzenlenmesi ve çevrimiçi eğitimlerde kullanılacak stüdyo malzemeleri için mal alımının yapılması gibi faaliyetler tamamlanmıştır.

Operasyonun mal alımı bileşeni kapsamında 3 Lotta planlanan BİT, stüdyo ve mobilya alımı ihaleleri gerçekleştirilmiş ve alınan ekipman ve malzemeler teslim alınmıştır. 3 Lotun geçici kabul işlemleri sırasıyla 20.11.2017, 11.12.2017 ve 15.12.2016 tarihlerinde tamamlanmıştır. Lot-1 ve Lot-2'nin nihai kabul işlemleri devam ederken Lot-3'ün nihai kabul işlemleri 19.04.2018 tarihinde tamamlanmıştır.

Tedbir	3.2
Operasyon adı	İşveren ve İşçilerin Uyum Yeteneğinin Sosyal Diyalog Yaklaşımı ile Artırılması (ADAPTSD)
Faydalancı Kurum	HAK-İŞ Konfederasyonu

Proje, Türkiye sathında, Adana, Ankara, Antalya, Artvin, Bursa, Denizli, Gaziantep, İstanbul, Kayseri, Kocaeli, Konya, Sakarya, Sivas, Şanlıurfa ve Trabzon'da, 15 ilde, HAKİŞ ve MÜSİAD üyelerine yönelik olarak uygulanmıştır ve 20 aylık uygulama dönemi sonunda yaklaşık 8 bin 500 kişiye ulaşılmıştır.

Operasyon kapsamında HAK-İŞ hizmet binasında Yaşamboyu Eğitim ve Araştırma Merkezi kurulması hedeflendiğinden mal alımı yapılmıştır. Bu kapsamda HAK-İŞ Konfederasyonu'nun Genel Merkez binası giriş ve bodrum katlarında, projenin mal alımı bileşenini oluşturan Lot 1: Bilişim ve İklimlendirme Ürünleri, Lot 2: Mobilya ürünleri ve Lot 3: İnşaat, renovasyon ve restorasyon malzemeleri kullanılarak HAK-İŞ Hayat Boyu Öğrenme ve Araştırma Merkezi kurulmuştur. Lot-1'in geçici kabul işlemleri 28.11.2017 tarihinde, nihai kabul işlemleri ise yılsonu itibarıyla tamamlanma aşamasına gelmiştir. Lot-2'nin geçici kabul işlemleri ise 06.07.2017 ve nihai kabul işlemleri ise 24.09.2018 tarihinde tamamlanmıştır. Lot-3 ise sözleşme kapsamında menşei belgesi sunulmadığı için 29.12.2017 tarihinde iptal edilmiştir.

İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı'nın "SOSYAL İÇERME" Önceliği Altında Finanse Edilmiş Ve Kapanış Çalışmaları 2018 Yılında Devam Etmis Operasyonlar

Tablo 128: İKG OP Tedbir 4.1 - Özel İtina Gösterilmesi Gereken Kişilerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması, İşgücü Piyasasına Erişimlerinin Kolaylaştırılması ve İşgücü Piyasasına Girişlerinin Önünde Yer Alan Engellerin Ortadan Kaldırılması

Tedbir	4.1
Operasyon adı	Dezavantajlı Kişilerin Entegrasyonu için İstihdam ve Sosyal Destek Hizmetleri Koordinasyon ve Uygulama Modeli (İSKEP)
Faydalancı Kurum	Türkiye Belediyeler Birliği

Teknik Destek Projesi Kasım 2016 tarihinde tamamlanmıştır.

Projenin tamamlanmasıyla 12 Belediyede Sosyal Hizmet Destek noktaları kurulmuş; 2.778 kişi aktif iş gücü piyasası programlarına yönlendirilmiş; 8.249 dezavantajlı birey, oluşturulan bilgi bankasına kaydedilmiş; 4.000 dezavantajlı birey ve 3.500 Belediye personeli eğitilmiştir.

Bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında 500.000'den fazla promosyon malzemesi dağıtılmış, 300'den fazla bilgilendirme ve tanıtım faaliyeti ile 11.000'den fazla kişiye ulaşılmıştır.

6 Lottan oluşan Mal Alım Bileşeni 900.000 Avro bütçeye sahiptir. Mobilya, beyaz eşya, güvenlik kamerası sistemi, IT ekipmanları ve engellilere yönelik ekipmanlardan oluşmaktadır. Lot 1, Lot 2, Lot 3, Lot 8 ve Lot 9'un nihai kabul işlemleri sırasıyla 22.11.2017, 18.10.2018, 03.01.2018, 22.11.2017, 23.11.2017 tarihlerinde tamamlanmıştır.

Tedbir	4.1
Operasyon adı	Engelli Bireylerin İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması (DISABLED)
Faydalancı Kurum	Hacettepe Üniversitesi

Teknik yardım sözleşmesi Temmuz 2017'de tamamlanmıştır. Operasyon Faydalancısı Hacettepe Üniversitesi Ergoterapi Bölümü'dür. Simülasyon eğitimine imkân verecek mesleki rehabilitasyon merkezinin kurulması; mesleki, sosyal ve özyönetim becerilerinin ve eğitmenlerin kapasitesinin artırılması faaliyetleri tamamlanmıştır. Hacettepe Üniversitesi bünyesinde bir mesleki rehabilitasyon merkezi oluşturulmuş ve Proje boyunca bu merkezde engelli bireylere yönelik faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, engellilere, ailelerine,

işverenlere ve ilgili sivil toplum kuruluşlarına yönelik eğitim ihtiyaç analizi, anket araştırma yöntemiyle yapılmış ve eğitim modülleri çevrimiçi ortama aktarılmıştır.

Mal alım sözleşmeleri kapsamında yer alan 3 lot (Lot 1: Ergo-terapi ekipmanları, Lot 2: Ergo-terapi Binası ofis ekipmanları, Lot 3: Ergo-terapi Binası Elektronik Ekipmanlar) 18.01.2016 tarihinde başlamış; tüm ekipmanlar teslim edilmiş ve Mesleki Eğitim Merkezinde kullanıma açılmıştır. Lot-1 ve Lot-3'ün nihai kabul sertifikaları 23.03.2018 tarihinde onaylanmıştır.

Tedbir	4.2
Operasyon adı	Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Alanlarda Sosyal İçermenin Desteklenmesi (SİROMA)
Faydalancı Kurum	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, MEB, Sağlık Bakanlığı

Projenin yürütüldüğü illerde toplam “Sosyal Hizmet Koordinasyon Birimi” (SHKB) diye adlandırılan 20 adet çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu grupların her biri için bir yerel sosyal hizmetler koordinatörü (toplam 20 yerel sosyal hizmet koordinatörü) ve her bir grup için bir Roman arabulucu (toplam 20 Roman arabulucu) proje süresince istihdam edilmiştir.

Mal alım sözleşmeleri kapsamında yer alan 5 lot (Lot 1: IT ve Ofis ekipmanları, Lot 2: Mobilya, Lot 4: Spor Ekipmanları, Lot 5: Çocuk Oyun Setleri ve Kırtasiye, Lot 6: Konteynırlar) 20.10.2015 tarihinde başlamıştır. Geçici kabul işlemleri 02.10.2016 tarihinde tamamlanmıştır. Lot 3- Müzik Enstrümanları geçici kabul işlemleri 24.08.2017 tarihinde tamamlanmıştır. Lot-1'in nihai kabul işlemleri 06.11.2018, Lot-2 ve Lot-3'ün 24.10.2018, Lot-4 ve Lot-6'nın 05.11.2018 ve Lot-5'in 26.11.2018 tarihinde tamamlanmıştır.

IPA II İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı'nın “Teknik Yardım” Aksiyonu Altında Finanse Edilen Operasyonlar

Sözleşmesi 06.12.2018 tarihinde imzalanan proje, resmi olarak 09.01.2019 tarihinde başlatılmıştır. Bu nedenle 2018 yılında proje kapsamında hiçbir faaliyet gerçekleştirilmemiştir.

Aksiyon	IV	
Proje adı	İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politika Sektörel Operasyonel Programı Sektörel İzleme Komitesi (SMC) Toplantılarının Düzenlenmesi için Çerçeve Sözleşme	
Faydalancı Kurum	T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	
Operasyon Bileşenleri	Sözleşme Bedeli	2018 Yılında Ödenen Tutar
Hizmet Alımı		€ 0

Proje kapsamındaki ilk toplantı 18.04.2018 tarihinde, ikinci toplantı ise 06.11.2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Projenin final raporu beklenmektedir ve final ödemesi henüz gerçekleşmemiştir.

Aksiyon	IV	
Proje adı	İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politika Sektörel Operasyonel Programı Mal Alımı Projesi	
Faydalancı Kurum	T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	
Operasyon Bileşenleri	Sözleşme Bedeli	2018 Yılında Ödenen Tutar
Mal Alımı		€ 0

Mal alımı projesinin ihale açılışı 30 Ocak 2018 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, ihale değerlendirme süreci 2018 yılının Mart ayında tamamlanmış ve ihale değerlendirme raporu onay için ABTD'ye gönderilmiştir. İhale değerlendirme raporunun ABTD tarafından onaylanmasının ardından sözleşme dosyası hazırlıkları başlatılmış ve 31 Mayıs 2018 tarihinde yüklenici firmayla 448.427,00 Avro bedelle tedarik sözleşmesi imzalanmıştır. 28 Haziran 2018 tarihinde gerçekleştirilen başlangıç toplantısı ile proje fiilen uygulamaya geçmiştir. 26 Ekim 2018 tarihinde tamamlanması gereken söz konusu proje Faydalancı kurumun ürünlerin teslim edileceği fiziksel ortamın değişebileceği gerekçesi ile tedarikçi firmanın talebi üzerine 16 Şubat 2019 tarihine kadar uzatılmıştır. Sözleşme kapsamında hâlihazırda herhangi bir ürün teslimi yapılmamıştır.

Aksiyon	IV	
Proje adı	İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politika Sektörel Operasyonel Programı Doğrudan Harcama Planı	
Faydalancı Kurum	T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	
Operasyon Bileşenleri	Protokol Bedeli (01.12.2017 – 31.12.2021)	2018 Yılında Harcanan Tutar
Hibe	€ 6.513.167	€ 844.345,97

22 Aralık 2017 tarihinde onay yazısı Başkanlığımıza iletilen Doğrudan Harcama Planı kapsamında; sözleşmeli personel maaşları, izleme ziyaretlerine dair giderler, değerlendiriciler için konaklama ve ulaşım giderleri, hizmet binası kirası, yayın ve reklam giderleri ile harcama doğrulama giderleri karşılanmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılında sözleşmeli personel maaşları, izleme ziyaretlerine dair giderler, hizmet binası kira gideri vb giderler için toplam 844.345,97 Avro ödenmiştir.

Sektörel İzleme Komitesi Toplantıları

İESP SOP 2014-2020 3. Sektörel İzleme Komitesi toplantısı 18.04.2018 tarihinde ve 4. Sektörel İzleme Komitesi toplantısı ise 06.11.2018 Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

İKG OP SMC toplantılarının yanı sıra 2018 yılı Mayıs ve Kasım aylarında Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP) Sektörel İzleme Komitesi, Çevre Operasyonel Programı Sektörel İzleme Komitesi, Ulaştırma Operasyonel Programı Sektörel İzleme Komitesi ve Kırsal Kalkınma Bileşenine ilişkin İzleme Komitesi toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı

Eğitim Hizmetleri

-Hizmet İçi Eğitimler: Başkanlığımızca merkez ve taşra personeline gerçekleştirilen hizmet içi eğitimler ile katılımcı sayıları Tablo 129’da gösterilmiştir.

Tablo 129: Hizmet İçi Eğitimler

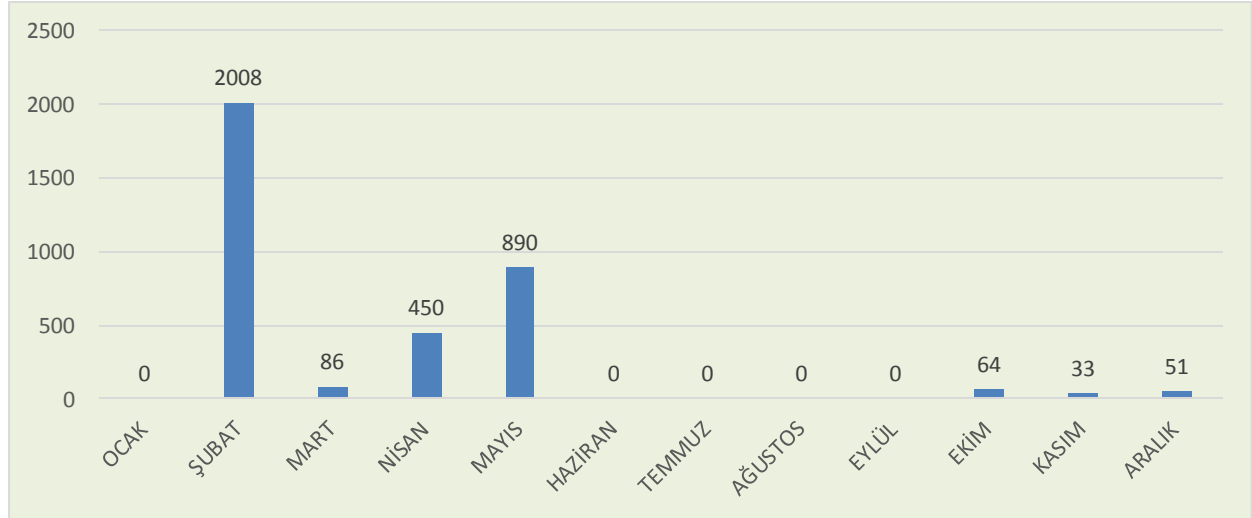
Sıra No	Eğitimin Adı	Yeri	Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi	Katılımcı Sayısı
1	ASDEP Görevlilerine Yönelik Hizmet İçi Eğitimi	ANTALYA	7.02.2018	12.02.2018	1589
2	SHM Müdürlerine Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANTALYA	7.02.2018	12.02.2018	317
3	İl Müdürleri İştişare Toplantısı	ANTALYA	10.02.2018	11.02.2018	102
4	Evlilik ncesi Eğitim Projesi İzmir Programı	İZMİR	29.03.2018	30.06.2018	86
	SHM’lerde Engelli İşlemlerini Yürüten Meslek Elemanlarına Yönelik HİE	ANTALYA	24.04.2018	27.04.2018	238
6	Engelli Bakım Kur. Görevli Meslek Elemanlarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANTALYA	24.04.2018	27.04.2018	105
7	Yaşlı Bakım Kur. Görevli Meslek Elemanlarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANTALYA	24.04.2018	27.04.2018	107
8	Sosyo - Ekonomik Destek Hizmeti Kapsamında Görev Yapan Meslek Elemanlarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANTALYA	1.05.2018	5.05.2018	235
9	Evlad Edinme Hizmetinde Görev Yapan Meslek Elemanlarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANTALYA	1.05.2018	5.05.2018	73
10	ocuk Hizmetlerinden Sorumlu İl Müdür Yardımcılarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANTALYA	11.05.2018	15.05.2018	66
11	Bakım Sonrası Rehberlikten Sorumlu Meslek Personeline Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANTALYA	11.05.2018	15.05.2018	57
12	ocuk Evleri Sitesi Ve ocuk Koruma İlk Müdahale Birimi Personeline Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANTALYA	11.05.2018	15.05.2018	237
13	şehit Yakınları Ve Gaziler İş Ve İşlemlerinden Sorumlu İl Müdür Yardımcıları Ve Personele Yönelik Hizmet İçi Eğitim -1-	ANTALYA	7.05.2018	9.05.2018	222
14	3.Grup Uzman Yardımcılarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim	ANKARA	1.10.2018	6.10.2018	33
15	3.Grup Uzman Yardımcılarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim -2-	ANKARA	19.11.2018	23.11.2018	33
16	Aday Memur Eğitimi (Temel)	ANKARA	15.10.2018	26.10.2018	31
17	Aday Memur Eğitimi (Hazırlayıcı)	ANKARA	12.11.2018	18.12.2018	31
18	Temel Excel Eğitimi*	ANKARA	10.12.2018	11.12.2018	10
19	İleri Excel Eğitimi*	ANKARA	17.12.2018	19.12.2018	10

*Temel Excel ve İleri Excel Eğitimi 2019 yılı içerisinde devam edecektir.

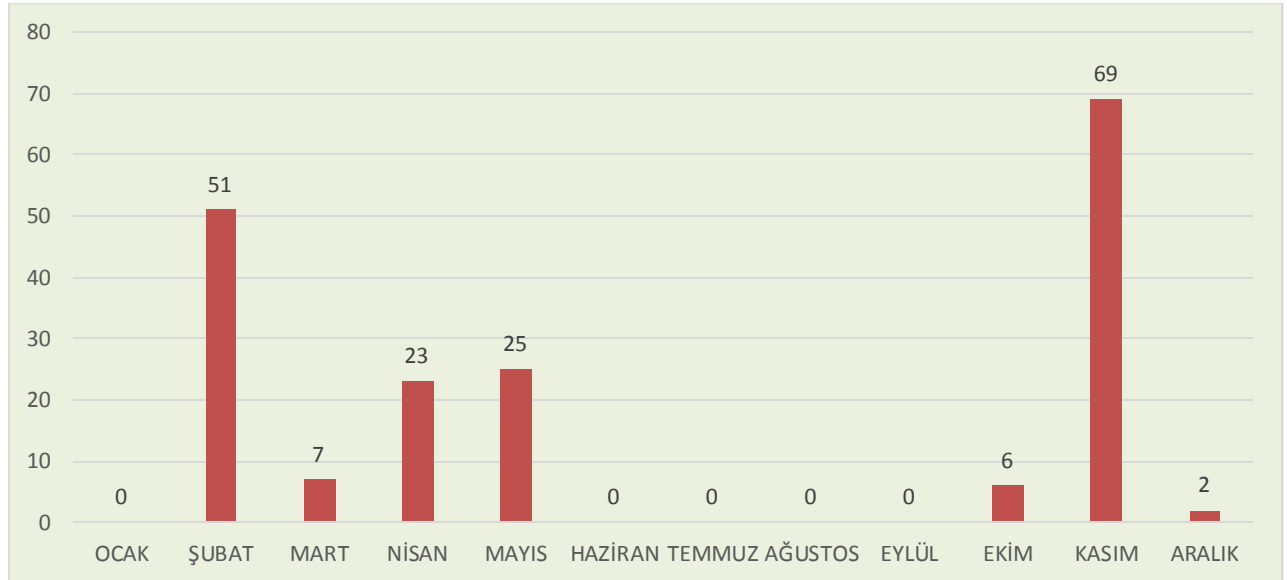
Tablo 130 : Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı Koordinesinde Düzenlenen Eğitim Sayısı

2018 YILI	
Düzenlenen eğitim programı sayısı	19
Toplam eğitim gün sayısı	101
Toplam eğitim saati	604
Program yöneticisi olarak görev alan kişi sayısı	19
Eğitilmeye katılan katılımcı sayısı	3.582
Eğitim görevlisi + Katılımcı + Prog. Yöneticisi Sayısı	3.815

Grafik 14: Aylara Göre Katılımcı Sayısı Dağılımı

Grafik 15: Aylara Göre Kurum İçi ve Kurum Dışı Eğitimci Sayısı Dağılımı

Uzaktan Eğitim

Bakanlığımızda iki tür uzaktan eğitim hizmeti uygulanmaktadır.

-Öğrenim Yönetim Sistemi (Learning Management Sistem-LMS): Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından teknik altyapısı sağlanan UZEM sistemiyle ders içeriklerine, okuma

metinlerine, ders anlatım videolarına erişim sağlanabilmektedir. Ayrıca sistemimizde konu sonu testleri, çevrimiçi sınav, forum, mesaj gibi uygulamalarda aktif hale getirilebilmektedir. UZEM ile ilgili altyapı, ders içeriği güncelleme ve geliştirme çalışmaları sürekli olarak devam etmektedir.

Söz konusu sistem üzerinden Bakanlık personelinin “Aday Memur Temel Eğitimleri” Merkez ve Taşra Teşkilatı personeline uzaktan eğitim yoluyla gerçekleştirilme çalışmaları tamamlanma aşamasında olup 2019 yılı içerisinde uygulamaya geçilecektir.

-Video Konferans ve Canlı Eğitim: İnternet bağlantısı olan her yerden, bilgisayarlarımız üzerinden HD kalitesine varan görüşme yapmanızı sağlayan, 200 kullanıcıya kadar eş zamanlı, görüntülü ve sesli konuşmaya imkân tanıyan bilişim teknolojisidir.

“Canlı yayın” ve “Video Konferans Sistemi”miz Bakanlık merkez teşkilatı yönetiminde olup söz konusu sistem ile Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünün; Erişilebilirlik ve Sekreteryaya Hizmetlerini Yürüten Personele Yönelik Eğitimi gerçekleştirilmiştir.

Görsel Materyaller

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen “Koruyucu Aile Kamu Spotu” işi gerçekleştirilmiştir.

- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen “11 Şubat Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Tanıtım Film” işi gerçekleştirilmiştir.
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen “8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kamu Spotu” işi gerçekleştirilmiştir.
- Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen “18 Mart konulu kamu spotu” işi gerçekleştirilmiştir.
- Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen “Otizm Farkındalığı konulu kamu spotu” işi gerçekleştirilmiştir.
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen “ Güçlü Kadın Güçlü Türkiye” temalı bir tanıtım filmi işi gerçekleştirilmiştir.

Basılı Materyaller

- Bakanlığımız hakemli akademik dergisi “Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi” biri özel sayı olmak üzere toplamda üç sayı olarak yayımlanmıştır.
- Dairemiz tarafından Bakanlık Faaliyetleri Tanıtım Kitapçığı tasarımı ve basımı gerçekleştirilmiştir.
- Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü’nde vinil afiş ve billboard tasarımı ile basımı ve afişlerin 81 ile dağıtımı gerçekleştirilmiştir.
- Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından talep edilen 2018 Yılı Bütçe Sunum Kitapçığı basımı gerçekleştirilmiştir.
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen 8 Mart Dünya Kadınlar Günü için hazırlanan billboard ve afişlerin 81 ile dağıtımı gerçekleştirilmiştir.
- Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen “2 Nisan Otizm Farkındalık Günü” İstanbul Etkinliği için vinil afiş baskı, montaj ve kaldırma hizmeti gerçekleştirilmiştir.
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen broşür tasarım ve basımı gerçekleştirilmiştir.

- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen billboard tasarım ve basımı gerçekleştirilmiştir.
- Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından talep 23 Nisan Milli Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda İstanbul İlinde üst geçitlerde kullanılmak üzere vinil afiş tasarımı ve baskısı gerçekleştirilmiştir.
- Sirkeci Garı'nda gerçekleştirilen kitap fuarında Dairemiz tarafından fuara katılan çocuklara çocuk kitapları dağıtılmıştır.
- Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen Çalıştay Raporu tasarım ve basımı gerçekleştirilmiştir.
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen "Kadın Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı" kitabının basımı gerçekleştirilmiştir.
- Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen "Yaşlılara Yönelik Hizmetler" kitabının basımı gerçekleştirilmiştir.

Sürelî Yayınlar

-Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi: Bakanlığımız hakemli Akademik dergisi olan Sosyal Politika Çalışmaları dergisi 2018 yılında biri özel Göç sayısı olmak üzere toplamda üç sayı olarak yayımlanmıştır.

- Sevgi Bir Kuş Çocuk Dergisi: Çocuklara yönelik eğitici yayım yapmak amacıyla hazırlanan "Sevgi Bir Kuş" adlı çocuk dergisinin 2018 yılında 7. Sayısı dijital ortamda yayımlanmak üzere hazırlanmıştır.

Dergi web ortamında www.sevgibirkus.com adresinde görme engelliler için sesli betimlemesinin ve işitme engelliler için işaret dili tercümesinin bulunduğu şekilde yayımlanmaktadır.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Projeler

Aile Bilgi Sistemi

Bakanlığımızın vatandaşlarımıza sunduğu hizmet ve yardımların dağıtımında Bilgi Teknolojileri kullanımı şekillendirerek, Bakanlığın sosyal politika üretme ve karar alma aşamasında güncel verilere, sağlıklı istatistiksel verilere sahip olmasına olanak sağlayacak şekilde bilgi teknolojilerini bütünleştirecek ve kurumsal yazılım geliştirme altyapısını oluşturacak; İzleme ve Yönetim Bilgi Sistemi olan Aile Bilgi Sisteminin geliştirme ve yaygınlaştırma çalışmaları sürdürülmüştür.

Proje; MILKEP (Merkez İl Müdürlükleri Kuruluş Envanter Programı), Sosyal Hizmet Başlatma/Sonlandırma, Çocuk Hizmetleri, Kadın Hizmetleri, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Engelli Hizmetleri ve Yaşlı Hizmetleri bileşenlerinden oluşmaktadır.

Sosyal Hizmet Başlatma/Sonlandırma, Çocuk Hizmetleri, Kadın Hizmetleri bileşenlerine ilişkin ana ve alt modüller kullanıma alınmış olup yaygınlaştırma süreçleri sürdürülmektedir. İlgili Ana Hizmet Birimleri ile analiz çalışmaları sürdürülmüştür. Kadın Hizmetleri süreçlerinden 6284 UYAP Tedbir Kararları Modülüne yönelik 2018 yılında teknik destek ve yeni özellik ekleme çalışmaları sürdürülmüştür. Emniyet Genel Müdürlüğü ile entegrasyon sağlanmış olup Aile İçi Şiddet modülü geliştirilmiştir. Personel ve Kuruluş Altyapı sisteminin kurulmasına yönelik olarak MILKEP modülünün teknik destek ve yeni özellik ekleme çalışmaları sürdürülmüştür. ASDEP uygulamasına yönelik yeni fonksiyon ekleme, iyileştirme ve teknik destek ve yeni özellik ekleme çalışmaları sürdürülmüştür ve Sosyal Hizmet

Başlatma modülü ile entegrasyon sağlanmıştır. ASDEP soru bazlı istatistik modülü geliştirilmiş ve iş zekası çözümlerine ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir. 7 adet hizmet e-devlet kapısı üzerinden sunulmaya başlanmıştır. Engelli veritabanı çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (BELGENET)

Kurumsal belgelerin yasal mevzuat ve standartlara uygun şekilde elektronik ortamda güvenli ve etkin olarak yönetilmesini, tamamen dijital ortamda sağlayan Web tabanlı bir ‘Elektronik Belge Yönetim Sistemi’ yazılımıdır.

e-İmza Sertifikası ile Sisteme Giriş İmkânı, Gelişmiş Log Sistemi, Yetki ve Erişim Kontrol Modül Ekranı, Menü ve İşlem Bazlı Yetkilendirme, Lokal Kullanıcı Doğrulama Yönetimi gibi özellikleri barındırmaktadır. TS 13298, 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu, Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkındaki Yönetmelik, Elektronik Belge Standartlarına ilişkin Başbakanlık Genelgesi, Standart Dosya Planı Hakkındaki Başbakanlık Genelgesi, TÜBİTAK Elektronik İmza Uygunluk Kriterleri uygunluk ve entegrasyonuna sahiptir. Uygulama ara yüzü mobil kullanıcılar için duyarlı tasarıma sahip olup telefon, tablet ve bilgisayarlarda kullanılabilir. IOS ve Android için geliştirilmiş native mobil uygulama kullanılabilir. Ayrıca e-imzaya ek olarak mobil imza kullanılabilir. Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Bakanlıklar, Belediyeler, Üniversiteler dâhil olmak üzere Kamu Kurumlarında en çok kullanılan elektronik belge yönetim sistemidir.

Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın birleşerek Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olması sebebiyle elektronik belge yönetim sistemleri Türksat tarafından geliştirilmiş olan Belgenet Sistemi altında birleştirilmiştir.

Birleşme aşamasında Birim Proje Sorumlularına, son kullanıcılara ve yöneticilerimize eğitimler verilmiştir. Uzaktan Eğitim Sistemine Belgenet videoları eklenmiş kullanıcıların videoları istedikleri yerden izleme olanağı sağlanmıştır.

Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi

Bütünleşik Sosyal Yardımlar Projesi kapsamında Bakanlık Bilgi İşlem personelinin proje süreçlerine dâhil edilmesi ve gelecekte projenin sürdürülebilirliğinin Başkanlığımızca sağlanması amacıyla yazılım geliştirme, destek ve sunucu bakım ve konfigürasyonunda, 6 personel projede görevlendirilmiştir.

Görevlendirilen personel tarafından analiz, hata düzeltme, yeni isteklerin yazılıma eklenmesi, çeşitli raporların hazırlanması ile sunucu ve performans yönetimi konularında çalışmalar yapılmıştır. Proje kapsamında;

- Ağır Engelli Yabancı Uyruklu Şahıslara Yönelik bir yardım programı geliştirilmiştir. Bu kapsamda kişi bilgileri üzerinden ağır engelli bilgisinin işaretlenmesi, engel oranının girilmesi, engel raporuna ait rapor bilgilerinin girilmesi sağlanmış, bu durumdaki vatandaşlara Yabancılar Yönelik Sosyal Uyum Yardımı kapsamında ağır engelli ödemeleri yapılması için gerekli çalışmalar tamamlanmıştır.
- Çoklu Doğum Yardımına ilişkin yardım süreci geliştirilmiştir.
- Kronik Hastalara Elektrik Tüketim Desteği Yardımı: Kesintisiz Güç Kaynağı Desteği süreci geliştirilmiştir.
- Kronik Hastalara Elektrik Tüketim Desteği Yardımı: Birikmiş Elektrik Borcu Desteği süreci geliştirilmiştir.
- Kronik Hastalara Elektrik Tüketim Desteği Yardımı: Elektrik Tüketim Desteği süreci geliştirilmiştir. Bu yardımın harcama belgeleri karşılığı olması ve uzun süreli devam edebilecek bir yardım olması sağlanmıştır.

- Yabancılara Yönelik Sosyal Uyum Yardımı kapsamında demografik kriterleri sağlamayan ancak muhtaç durumda olan haneler için, hane ziyareti sonrasında yardımın onaylanabilmesi için takdir hakkı kullanılarak yardımın kabulü işlevi geliştirilmiştir.
- Engelli ve Yaşlı Yardımları ödeme listesi oluştuktan sonra düzenli olarak Mernis, sosyal güvence ve sağlık güvence sorgulamalarının tekrar yapılması, yardım devam şartlarını sağlamayan vatandaşların yardımlarının durdurulması ve durdurulan tüm yardımlar için ödeme iptal bildirimlerinin PTT'ye aktarılması için işlevler geliştirilmiştir.
- İstihdam Teşvik modülü kapsamında geliştirmeler yapılmıştır.
- E-Devlet yardım webservisinde bütün merkezi yardımların ve vakıf yardımlarının gösterilmesi sağlanmıştır.
- Diğer kurumların yaptığı (Kızılay, Belediye vb.) yardımlara ilişkin yardım kayıtlarının, merkezi incelemeler ekranında gösterilmesi sağlanmıştır.
- Sosyal güvence sorgularında kısa vade/uzun vade ayrımının kontrol edilerek kısa vadeli sigorta kolları için sosyal güvence kaydı oluşturulmaması sağlanmıştır. Ayrıca ilgili servislerden işe başlama tarihi ve emeklilik başlama tarihi gibi bilgilerin de mevcut işe çekilmesi gerçekleştirilmiştir.
- Ödeme dosyası işlemleri, kaynak aktarım listesi işlemleri, personel maaş işlemleri ve sorgulama altyapılarının hızlanması için çalışmalar yapılmıştır.
- Mütevelli Heyeti sonlandırma kurgusu değiştirilerek toplantıda kayıt bazlı sonlandırma mekanizması kurgulanmıştır.
- Ayrıca modüllerle ilgili gelen değişiklik ve hata talepleri yapılmıştır.

Yönetim Bilişim Sistemi

Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında kullanılmakta olan Yönetim Bilişim Sistemi(YBS) uygulamasının idamesi kapsamında çeşitli faaliyetler yürütülmüştür.

2018-2019 yıl geçişinde ve yıl ortası geçişinde SED, Engelli Evde Bakım, Strateji modülü, Evrak Takip Sistemi için Parametre geçiş çalışması yapılmıştır. Çeşitli birimler tarafından ihtiyaç duyulan raporlar üretilerek ilgili birimlerle paylaşılmıştır. Lojman modülünde 4/B 'li personelin başvurularının alınması sağlanmıştır. E-Devlet kapısından (turkiye.gov.tr adresinden) SED, Koruyucu Aile ve Evde Bakım ödemelerini alan vatandaş için sorgulama ekranları açılmıştır. BYS kullanmaya başlayan İl Müdürlükleri için Evrak Modülü yalnızca okuma yetkisiyle erişilecek şekilde güncellenmiştir. Veri giriş ve raporlama ekranlarında ilgili birimlerin çeşitli talepleri doğrultusunda güncellemeler yapılmıştır. Geliştirilmesi devam eden Aile Bilgi Sistemine veri aktarımına yönelik teknik çalışmalar yapılmıştır. Veri aktarımını kolaylaştırmak için sistemdeki kayıtlı verilerin iş kurallarını geçerek bir defaya mahsus güncellenebilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Personel Yönetim Sistemi

Bakanlıkların birleşmesi sonucunda tek bir Personel Yönetim Sisteminin kullanılması ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nda kullanılan sistemin yaygınlaştırılması ve tüm Bakanlıkta kullanılması için gerekli teknik çalışmalar ve veri aktarımı çalışmaları yapılmıştır. Sistemin 'Aile' ve 'Çalışma' domainlerinde kayıtlı kullanıcılar tarafından kullanılabilmesi sağlanmıştır.

SOYBİS & Web Servisler Altyapı Çalışmaları

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları ile İl Müdürlükleri tarafından kullanılan SOYBİS projesi üzerinde, projenin kullandığı web servislerdeki değişikliklere uygun olarak çeşitli güncellemeler yapılmıştır.

Şehit Gazi Bilgi Sistemi

Sistemde hak sahipliğinin otomatik kontrol edildiği algoritma, MERNİS'ten alınan yeni bilgiler kullanılarak güncellenmiş, manuel başvuruya duyulan ihtiyaç azaltılmıştır. Ücretsiz Seyahat Kartı basımı ile ilgili teknik altyapıda veri tabanı değişikliği yapılmıştır. Şehit yakınları ve gazilere yapılan ziyaretlerin kayıt altına alınması amacıyla Ziyaret Takip Modülü geliştirilmiştir. E-Devletten alınan başvuruların işleme alınması için gerekli ekranlar tasarlanmıştır. Yeni talep edilen 2 adet kapsamlı ve detaylı rapor hazırlanmıştır. Sistemde kayıtlı vatandaşlara ait bilgilerin otomatik kontrolü ve MERNİS'ten toplu olarak güncellenmesi için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Atama öncesinde 4-c kontrolünün düzenlenmesi ve sistem içine entegre edilmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Sistemin üzerinde çalıştığı sunucu alt yapısı yenilenmiştir.

Çeyiz Konut Desteği Sistemi

Sistemde kayıtlı vatandaşlara yapılacak ödemelerin doğru bir şekilde hesaplanabilmesi için entegrasyon kurulması gereken kurumlarla görüşmeler yapılmıştır. Gerekli servislerin sağlanması için çalışmalar başlatılmıştır.

SHM İzleme Takip Modülü

SHM'lerde yürütülen faaliyetlerin takibi amacıyla geliştirilen uygulama kullanıma açılmıştır. Sistemde Sosyal uyum kapsamında yapılan çalışmaların ayrıca veri girişi ve raporlanması sağlanmıştır.

Aile Eğitim Programı

Aile Eğitim Programı kapsamında verilen eğitimlerin ve eğitimcilerin kayıt altına alınması amacıyla geliştirilen uygulama kullanıma alınmıştır. İhtiyaç duyulan raporlar ve özellikler sisteme eklenmiştir.

KMÇ İstihdam Bilgi Sistemi

Kurumlarda kalmış korunmaya muhtaç çocukların istihdamına yönelik olarak kullanılan sistemde, atama öncesi sosyal güvence ve diploma bilgilerinin SGK, YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı'ndan çevrimiçi olarak kontrol edilebilmesi amacıyla gerekli entegrasyonlar sağlanmıştır.

Alo183 Çağrı Kayıt Programı

Alo 183 hattı için icapçılara ve uzmanlara acil olarak yönlendirilen taleplerde sistem üzerinden otomatik sms gönderimi sağlanmıştır.

Yabancıların Çalışma İzinleri Projesi

Yabancı Çalışma İzinleri Otomasyonu ile yabancı çalıştırma talebinde bulunan işveren için ilk defa işveren kaydının oluşturulmasından başlanarak bu işverenin yanında çalışacak yabancının çalışma izninin değerlendirilmesi işleminin sonuna kadar tüm değerlendirme ve sonlandırma adımlarının elektronik ortamda online olarak gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

Başvuru değerlendirilmesi aşamasında paydaş kurumlarla anlık bilgi paylaşımının sağlanması ve süreçlerin kısaltılması için ilgili kurumlarla karşılıklı olarak şu ana kadar 24 adet web servisi geliştirilmiştir.

E-İzin Uygulaması

Yabancıların çalışma izinleri sisteminde eksik kısımların giderilmesi, yeni modüllerin eklenmesiyle başvuru işlemlerinde yaşanan sorunların ortadan kaldırılması, başvurunun kolaylıkla yapılabilmesi amacıyla geliştirilmiş olup 26.02.2018 tarihinde kullanıma açılmıştır.

Yuminet Projesi (Yabancı Uyruklu Mevsimlik İşçi Projesi)

Yabancı uyruklu (özellikle Gürcü) çalışanların bulunduğu ildeki kaymakamlıklardan izin alarak 90 gün süre ile çalışmalarını online başvuru sistemiyle sağlamıştır.

E-izin KEP Entegrasyonu:

Kurum ile KEP arasında, güvenli olarak kurulan bağlantı üzerinden, web servis kullanılarak, kurumdaki sistemler ile KEP sistemlerinin, bir arada uyumlu olarak çalışmasını sağlayan sistemdir. Bu yöntem ile merkezi bir yapıyla (KEP) entegrasyon sağlayan bir kurum benzer bir şekilde entegre olan diğer tüm kurumlar ile ayrı bir entegrasyon yapılmasına gerek kalmaksızın elektronik ortamda yazışma yapabilecektir. Merkezi bir yapı ile elektronik ortamda resmi yazışmaların yapılmasına imkân sağlayan “KEP Sistemi”; veri bütünlüğünü, kimlik doğrulamayı, inkâr edilemezliği, delil sağlamayı” garanti altına alan bir mail sunucu hizmetidir. Bu yöntem ile kurumlar birbirleriyle elektronik ortamda yazışma yapabileceklerdir. Bakanlığımız birimleri tarafından kullanılmak üzere “csgb@hs01.kep.tr” KEP adresi temin edilmiştir.

Sendika Yetki Projesi

Bu proje ile üyelik işlemlerinde noter şartının kaldırılması ve e-Devlet üzerinden üyelik işlemlerinin yapılması, işkolu istatistiklerinin yayınlanması, resmi istatistik oluşturma ve yayınlanmasına ilişkin resmi ve özet raporların oluşturulması sağlanmıştır.

Çalışma İstatistikleri Bilgi Sistemi (ÇİBS) Projesi

Türkiye’de çalışma hayatına ait istatistikleri (Sosyal Diyalog ve İş Uyuşmazlıkları, Çalışma İzinleri, Açık İşler ve İşe Yerleştirmeler, Resmi Gazete İstatistikleri, Sosyal Koruma vb.) üretmek üzere tasarlanmıştır. Çalışma İstatistikleri Bilgi Sistemi AB destekli “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın İstatistiksel kapasitesini Güçlendirme Projesinin” oluşturduğu bir bilgi sistemidir. Çalışma İstatistikleri Bilgi Sistemi Bakanlık ve ilgili kuruluşların bilgi sistemleri üzerinden idari kayıtlara dayalı istatistikleri elde edecek yapıda geliştirilmiş ve uygulamaya alınmıştır.

Kadına İş’te Fırsat Eşitliği

Bakanlığımız tarafından yürütülen çalışma hayatında toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi çalışmaları kapsamında, Türkiye’de çalışma hayatı içerisinde toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili konular, kadın istihdamının ve kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımının artırılmasına yönelik farkındalık yaratılması ve bu konulara ilişkin hassasiyet oluşturulması amacıyla verilmesi planlanmış olan “Kadına İş’te Fırsat Eşitliği Ödülü” için başvuru alınması için hazırlanmıştır. Sistem üzerinden başvurular alınmıştır.

Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimi

E-devlet kapısı üzerinden asbest söküm uzmanlığı eğitim başvurularının alınması için web servisler yazılmıştır. Alınan başvuruların kurum içerisindeki süreçlerinin takibi amacıyla yönetim paneli web uygulaması geliştirilmiştir.

Kişisel Koruyucu Donanım Şikâyet ve İhbar Sistemi

E-devlet kapısı üzerinden kişisel koruyucu donanım şikâyet ve ihbar başvurularının alınması için web servisler yazılmıştır. Alınan başvuruların kurum içerisindeki süreçlerinin takibi amacıyla yönetim paneli web uygulaması geliştirilmiştir. Vatandaşların farkındalığını artırmak amacıyla web sitesi geliştirilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Bildirim (İSG Bildirim) Projesi

Bu proje, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve buna bağlı olarak çıkartılan ikincil mevzuat da İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından 9 yönetmeliğe karşı, 12 bildirim başlığı belirlenmiş olup, bu kapsamda yapılan bildirimlerin sayısı tablo halinde düzenlenerek, Türkiye genelinde 81 Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından bildirimlere ilişkin veri girişi çevirim içi (online) yapılarak her ay sayısal verilerin İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne iletilmesi ile gereksiz yazışmalara ve zaman kaybına sebep verilmemesi, gerektiğinde istatistiki veri alınabilmesi amacıyla hazırlanmış olup, 01.03.2017 tarihinde kullanıma açılmıştır.

Kontrol Belgesi Sistemi Projesi

İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan “Kontrol Belgesi” onay süreçlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesini sağlamaktadır.

İSGKATİP – SGK Entegrasyonu Projesi

İSGKATİP’ de yer alan aktif işyeri hekimlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirilerek, işyeri hekimlerinin sadece hizmet verdiği işyerinde çalışan hastalara e-reçete yazabilmesi imkânı sağlanmıştır.

Kütüphane Otomasyon Yazılımı

Bakanlık personelinin Bakanlık kütüphanesinde kayıt altına alınan kitapları sorgulayarak ödünç alma imkânı sunulmaktadır.

E-Devlete Açılan Servisler

- Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım Rehabilitasyon Merkezlerine Yerleşme Talebinde Bulunan Kişilerin Başvurularının Alınması
- Engelli Kimlik Kartı Başvurusunun Alınması
- Evlat edinme başvurularının alınması
- Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi Müdürlüğüne Rehabilitasyon ve Eğitim Başvurularının Alınması
- Bakıma Muhtaç Engellilerin Resmi Bakım ve Rehabilitasyon ve Özel Bakım Merkezi Yerleştirme Başvurularının Alınması
- Sosyal ve Ekonomik Yoksunluk içerisinde olan kişilerin başvurularının alınması
- Şehit Yakınları ve Gazilere Verilen Ücretsiz Seyahat Başvurularının Alınması
- Özel Kreş Açma Ön Başvuru Alınması
- İşçi Sendikaları Üyelik İşlemleri
- Proje Destekleri Takip
- Alo 183 Sosyal Destek Başvurusu ve Takibi
- Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimi Başvuru İşlemleri

- Bakım İhtiyacı Olan Engellilerin Kurumsal Bakım Taleplerinin Ön Başvurusu
- Doğum Yardımı Başvuru Sonucu Sorgulama
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi Evrak Doğrulama
- Engelli Evde Bakım Ödeme Bilgileri Sorgulama
- Engelli Kimlik Kartı Randevu
- Evlat Edinme Hizmeti
- Huzurevleri Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerine Yerleşme Talebi Ön Başvurusu
- Kişisel Koruyucu Donanımlar Şikayet İhbar Başvuru ve Takip Sistemi
- Koruyucu Aile Ödeme Bilgileri Sorgulama
- Özel Kreş, Gündüz Bakım Evi ve Çocuk Kulübü Açmak için Ön Başvuru
- Sosyal Ekonomik Destek Hizmeti Ön Başvurusu
- Sosyal Hizmetler Kanunu Kapsamında İstihdam Hakkı Sorgulama
- Sosyal ve Ekonomik Destek Ödeme Bilgileri Sorgulama
- Ücretsiz Seyahat Kartı Ön Başvurusu
- İşçi Sendikaları Üyelik Doğrulama
- Gelir Testi Sonucu Sorgulama
- Sosyal Yardım Bilgileri Sorgulama
- Şehit Yakınları, Gazi ve Gazi Yakınları İstihdam Başvuru Sorgulama
- Şehit Yakınları, Gazi ve Gazi Yakınları Ücretsiz Seyahat Kartı Başvuru Sorgulama
- EKİPNET - İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Kayıt ve Takibi Programı
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı İSG-KATİP
- Koruyucu Aile İlk Görüşme Talebi
- Yabancıların Çalışma İzinleri Otomasyon Sistemi

Yazılım Altyapısı Çalışmaları

Yazılımların teknik alt yapısı ve konfigürasyonlarında sistem ve ağ alt yapısına yönelik gerekli teknik çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda sistemlerde SQL veri tabanı değişikliği, Domain değişikliği ve yazılımlardaki IP'lerin DNS olarak değiştirilmesi çalışmaları diğer birimlerle koordineli olarak gerçekleştirilmiştir.

Bilgi Güvenliği Çalışmaları

Uluslararası Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi standardı olan ISO/IEC 27001'e uygunluğun artırılması ve bilgi güvenliği süreçlerinin daha üstün bir noktaya çıkarılması amacıyla Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi kurulmuş ve akabinde sertifika belgesi edinilmiştir. Bu çerçevede risk analizi, fark analizi, politika ve prosedürlerin standarda uygun oluşturulması, düzeltici faaliyetlerin oluşturulması ve takibi, iç tetkik ve dış tetkik gibi adımlar izlenmiş olup bu adımların periyodik olarak gerçekleştirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" gereğince iz(log) kayıtlarının merkezi olarak bir yerde toplanması, zaman damgası ile damgalanmış halde saklanıp tutulması, detaylı analiz edilmesi, raporlanması, anomali tespiti için alarm oluşturulması ve siber olay vakalarının yönetimi işlemleri yapılmış olup log yönetim sisteminin daha etkin kullanılabilmesi ve sistemsel olarak daha az sorunla karşılaşılabilmesi amacıyla kapasite artırımı yolunda gidilmiştir.

Bilgi güvenliğini sınamaya yönelik penetrasyon testleri yapılmakta olup bulunan zafiyetlerin kapatılma çalışmaları doğrulama testleri ile onaylanarak sürdürülmektedir. Bakanlığımıza ait web sitelerinin güvenliğini sağlamak amacıyla ssl sertifikaları uygulamalara yaygınlaştırılmıştır.

6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun getirmiş olduğu maddeler kapsamında yapılan ortak çalışmalara katılım sağlanmış olup kanunun getirdiği gerekliliklerin Bakanlığımız bünyesinde yerine getirilmesi amacıyla bilgi güvenliğine yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Bu kapsamda bilgi güvenliği farkındalığı oluşturmak adına eğitimler yaygınlaştırılmış olup güvenlik noktasındaki gereklilikler Bakanlık personeline ayrıca e-postalar aracılığı ile iletilmiş olup kurum personeli bilgilendirilmiştir.

Bakanlığımız yönetimindeki aktif cihazların zararlı yazılımlardan, kurum içinden veya dışından gelebilecek saldırılardan ve güncel tehditlerden korunması amacıyla uç nokta koruma ve antivirüs programlarının kullanımının yaygınlaştırılma işlemlerine devam edilmiş olup güncelleme durumları ve tehdit durumları gibi süreçler merkezi olarak yönetilmeye devam edilmiştir. Zararlı ve istenmeyen e-postaların engellenmesi amacıyla e-mail gateway (ağ geçidi) üzerinde gerekli politika ve kural güncellemeleri yapılmış olup kara liste ve beyaz listeler aracılığı ile politikaların içerikleri genişletilmiştir. İhbar olarak kullanıcılar tarafından birimimize bildirilen e-postalar için de gerekli engelleme ve önlem alma işlemleri yapılmıştır.

Bakanlığımız bünyesindeki Siber Olaylara Müdahale Ekibi güncellenmiş olup çalışmalarını Ulusal Siber Olaylara Müdahale merkezi (USOM) ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile koordinasyon içinde gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda siber olay vakası öncesi gereken önlemleri alma, olay esnasında delil toplama ve olayı tanımlama işlemleri, olay sonrasında ise sistemleri hasardan arındırıp olayla ilgili ders çıkarma ve olayı raporlama çalışmaları yapılmıştır.

Altyapı ve Destek Faaliyetleri

- Ağ Yönetimi

E-devlet çalışmalarına yönelik veri merkezleri ile uç noktaların veri bağlantısını sağlamak için kapalı devre, İnternet ortamından ve diğer hatlardan bağımsız, güvenli, yedekli çalışabilen, izlenebilir, trafik önceliklendirmesinin yapılabileceği, güvenli hatların tesisi ve kesintisiz hizmet verecek şekilde işletilmesi için 2017 yılı içerisinde bu hizmete 309 adet uç nokta daha eklenerek toplamda 708 uç noktanın Merkez ile bağlantısı sağlanmıştır. MPLS VPN bulutuna dahil edilen kuruluşların İnternet erişimlerinin merkezde toplanması ile güvenlik ve yönetilebilirlik artırılmıştır. MPLS VPN Bulutuna dahil edilen kuruluşların bağlantıları fiber teknolojisi üzerinden sağlanmış ve bu sayede bakır hatlarda oluşabilecek arızaların önüne geçilmiştir. Bu hizmeti alan kuruluşların elektronik belge yönetimi gibi Bakanlık Merkez uygulamalarını kullanabilmesi için uygun altyapı sağlanmıştır.

Adresi gizli olan ve sık adres değişikliği gerçekleşen kuruluşların MPLS VPN hizmetini kullanarak Bakanlık uygulamalarına güvenli ve kesintisiz bir biçimde ulaşabilmeleri için mobil teknoloji olan LTE VPN(4,5G VPN) testleri gerçekleştirilmiştir.

Bakanlık uygulamalarının ve kullanıcılarının güvenliğini artırmak, kullanıcıların İnternet erişim davranışlarını daha iyi analiz etmek ve daha etkin bir koruma sağlamak amacıyla web güvenlik geçidi testleri gerçekleştirilmiştir.

MPLS bulutu ve Veri Merkezi Ağ topolojisi üzerinde çalışan cihazların daha etkin izlenebilmesi ve yönetilebilmesi için ağ altyapı izleme araçlarının testleri gerçekleştirilmiştir.

Merkez (Emek), İş Teftiş Kurulu Grup Başkanlıkları (Adana, Bursa, İstanbul, İzmir) ÇASGEM ve İSGÜM Başkanlığına VoIP santral sistemi kurulmuş olup, MPLS VPN ağıyla beraber dahili üzerinden telefon haberleşmesi sağlanmıştır. 2018 yılı içerisinde 2775 aboneye hizmet verilmektedir. Bakanlıkların birleştirilmesi sonrasında Emek ve Söğütözü hizmet binaları telefon santralleri arasında noktadan noktaya (P2P) devre üzerinden haberleşme sağlanarak direk dahili telefon numaraları aranabilmesi sağlanmıştır.

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü uhdesinde yürütülen Kamu kurum ve kuruluşlarının daha güvenli bir ağ üzerinde haberleşebilmelerini

sağlayacak olan, ‘Kamu Sanal Ağ (Kamu-Net) İşbirliği Protokolü 11/08/2017 tarihinden itibaren uygulamaya geçmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızın diğer kamu kurum ve kuruluşları ile olan (IPsec ve Noktadan Noktaya) bağlantıları KamuNet üzerine aktarılmıştır. Ayrıca bakanlığımızın sunduğu hizmetlerinde KamuNet üzerinden diğer kurumlarla paylaşılması gerçekleştirilmiştir.

-Altyapı birleştirme işlemleri

703 sayılı KHK kapsamında Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın veri merkezlerinin noktadan noktaya (P2P) devreler kurularak intranet ağların haberleşmesi sağlanmıştır.

Bakanlıkların Birleşme Çalışmaları

703 sayılı KHK kapsamında Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının birleşmesi çalışmaları kapsamında;

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın kullanmakta olduğu uygulamaların, Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na ait Emek'te bulunan veri merkezine mantıksal taşınmasının sağlanabilmesi adına, Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Söğütözü ve Karanfil veri merkezlerinde bulunan bilişim altyapı cihazlarının bir kısmı fiziksel olarak Emek'te bulunan veri merkezine taşınmıştır.
- Maillerin birleştirilmesi kapsamında tüm personellerin Eposta adreslerinin uzantısı @ailevecalisma.gov.tr olacak şekilde düzenleme yapılmıştır.
- Kullanıcıların birleştirilmesi çalışmalarına başlanmış olup bu kapsamda gerekli Aktif Dizin (Active Directory) ortamı hazırlanmıştır.
- Karanfil ve Söğütözü veri merkezlerinin Emek veri merkezine yedeklenmesine başlanmıştır.

- Donanım ve Destek

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile birleştirildiğinden; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın Söğütözü ve Emek binalarında hizmet veren birimlerde kullanılan bilgisayarların, yazıcıların ve diğer çevre birimlerinin ihtiyaç halinde kurulumları, arızalı parça değişimleri, bakım ve onarımları yapılarak son kullanıcıya hazır hale getirilmiştir.

2018 yılında yukarıda ifade edilmeye çalışılan başlıklarda Teknik Yardım Masası Çağrı Merkezi tarafından faaliyetlerin istatistiki gösterimi Tablo 131'deyer aldığı gibidir:

Tablo 131: Teknik Yardım Masası Çağrı Merkezi Tarafından Faaliyetlerin Dağılımı

Konu	Çağrı Sayısı
Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi Son Kullanıcı Desteği	18.154
BYS ve Belgenet Son Kullanıcı Desteği	12.852
ABS ve ASDEP Son Kullanıcı Desteği	564
Şifre ve Yetkilendirme Son Kullanıcı Desteği	56.770
Modem Konfigürasyonu Son Kullanıcı Desteği	1.660
Merkez ve Taşra Domain Son Kullanıcı Desteği	10.500
TOPLAM	100.500

-Uygulama Sunucuları ve Portal Yönetimi

Yeni uygulamalar hayata geçirilmiş, var olan uygulamaların güncelleme ve bakımları devam etmiştir. 2018 yılı içinde uygulama sunucularında yer alan uygulamalara versiyon güncellemeleri yapılmıştır.

- Veri Tabanı Yönetimi

Bakanlık bünyesinde bulunan MsSQL Veri tabanları için Always On mimarisine geçilmiştir.

Veri tabanı kullanıcıları rutin olarak gözden geçirilmiş ve gerekli yetki kısıtlamaları yapılmıştır.

Kullanıcı ve veri tabanı açma işlemleri bir standarda bağlanarak talep kartları oluşturulmuştur.

Yedekleme politikası gözden geçirilmiş, stratejiler geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

Yıl boyunca tüm veri tabanlarında ve sunucularında performans takibi yapılmıştır.

Bakanlık birleşimi sonucu bazı veri tabanı sunucuları yeni bakanlık konumuna taşınmış ve kalanların taşımaları devam etmektedir.

Önemli sistemlere öncelik verilerek bakım ve versiyon geçişi aşamalarında veri tabanlarında gerekli güncelleme çalışmaları yapılmıştır.

Veri tabanlarında ilgili performans çalışmaları gerçekleştirilmiş ve performans artışı sağlanmıştır.

Personel Dairesi Başkanlığı

Özlük İşlemleri

Tablo 132: Özlük İşlemleri

GERÇEKLEŞTİRİLEN ÖZLÜK İŞLEMLERİNİN ADI	SAYISI	
	Mülga ASPB	Mülga ÇSGB
Naklen Atanan Personel Özlük Dosyası Devir Teslim İşlemleri	235	81
Naklen Ayrılan Personel Özlük Dosyası Devir Teslim İşlemleri	42	39
Bakanlık Personelinin Kimlik Belgesi Talepleri,	1.035	457
Hizmet Ve Hususi Pasaport Talepleri	296	243
Personel İcra Yazıları	-	4
Personel Hizmet Belgesi Talepleri	780	371
Hizmet Birleştirme - Adres Tespiti - Belge Talep Ve Diğer İşlemleri	1.238	804
GENEL TOPLAM	3.626	1.999

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Projeler:

- Bakanlık Yeni Hizmet Binası Projesi:

Mülkiyeti Hazineye ait olan Ankara İli, Çankaya İlçesi, Karakusunlar Mahallesinde bulunan 27463 ada, 14 parsel no'lu ve 4.555,00 m² yüzölçümlü taşınmaz Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına 21.06.2017 tarihinde tahsis edilmiştir.

Yeni Hizmet Binası Tadilat Projesi İhalesi yapılmış olup, işlemler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından devam ettirilmektedir.

- Yatırım Envanter Takip Sistemi (YETS) Projesi:

Bakanlığımıza tahsisli bina ve inşaatlara ait bilgilere sağlıklı olarak erişilmesi, bilgilerin güncellenmesi ve ödeneklerin takibi için gayrimenkul ve yatırım takip programı (YETS) yazdırılmıştır.

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Emek Hizmet Binası (A,B,C,D,İ Blok-Garaj-Nizamiye) Isı Merkezi, Diğer Mekanik Tesisat Sistemleri İle Yangın Algılama, Uyarı Acil Durum Tahliye Otomasyonu, Anons Sistemi Onarım ve Yapımı;

24.04.2018 tarihinde sözleşme ile KDV hariç 8.598.000,00 TL anahtar teslimi götürü bedel üzerinden yüklenici "Yusuf Doğan Doğan İnş. Taah. Tes.Mak. Tic.ve Ceren İnş. Paz. Isı. Sist. Proje ve Müh. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı" firmasının yüklemine bağlanan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Emek Hizmet Binası (Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı; A,B,C,D,İ Blok-Garaj-Nizamiye) Isı Merkezi, Diğer Mekanik Tesisat Sistemleri İle Yangın Algılama, Uyarı Acil Durum Tahliye Otomasyonu, Anons Sistemi Onarımı ve Yapılması İş'i" geçici kabul aşamasındadır.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Bakanlığımız ve görev alanlarına giren konulara ilişkin ulusal ve yerel basın yayın organlarında yer alan basın haberlerinin takibi yapılmış, ilgili makamlara bilgi verilmiş, acil müdahale gerektiren haberler hakkında merkez ve taşra teşkilatı birimleri tarafından mevzuat çerçevesinde gerekli işlemlerin başlatılması sağlanmıştır. İşlem başlatılan haberler hakkında bilgi akışının sağlıklı bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.
- Medya takip hizmeti, özel hizmet alımı yöntemi ile yapılmış, firmanın şifrelerini kullanmak sureti ile Bakanlığımıza bağlı bütün Genel Müdürlüklerimizin faydalanması sağlanmıştır. Ayrıca Basınla İlişkiler Birimi tarafından hazırlanan Bakanlığımızın Merkez ve Taşra Teşkilatına ilişkin haberler özetlenerek tüm İl Müdürlüklerimize her sabah dijital ortamda gönderilmiştir.
- Bakanlığımız ve kamuoyu arasında köprü görevi üstlenen Müşavirlik, basın duyuruları, basın bültenleri, basın toplantıları ve medyaya açık tüm etkinlikler ile söz konusu görevini yerine getirmiştir.
- Bakanlığımızın ev sahibi olarak gerçekleştirdiği, katkıda bulunduğu veya bir temsilci ile katıldığı organizasyonlarda basın işleri (basın duyurusu, basın bülteni, organizasyon sırasında yapılacak röportaj vb.) yürütülmüştür.
- Bakanlığın sosyal medya hesapları yönetilmiştir.
- Sayın Bakan adına bayram kartlarının gönderilmesi işleri organize edilmektedir.

- Vatandaşlar tarafından şahsen, telefon, dilekçe, faks, e-mail vb. çoklu erişim kanalları üzerinden 12.740 başvuru yapılmış olup, ilgili birimlerle koordineli olarak değerlendirilmiştir.
- BİMER kanalı ile Bakanlığımıza toplam 15.188 başvuru gelmiş, ilgili birimlere yönlendirilmiş ve birimler tarafından gerekli işlemler yapılarak sonuçlandırılmıştır.
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) kanalı ile Bakanlığımıza toplam 14.723 başvuru gelmiş, ilgili birimlerle koordineli olarak gerekli işlemler yapılarak sonuçlandırılmıştır.
- Çağrı Merkezlerinden Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Sosyal Hizmet Danışma Hattı aracılığı ile aile, kadın, çocuk, yaşlı, engelli, şehit yakınları ve gazilere yönelik hizmetlere ilişkin gelen çağrılar değerlendirilerek rehberlik ve danışmanlık yapılmış, acil durumlarda emniyet, jandarma birimleri ve/veya Acil Müdahale Ekip Sorumluları ile iletişim kurulmak suretiyle müdahale edilmesini sağlanmıştır.
- Alo 183 Hattına 2018 yılı içerisinde Bakanlığımız hizmet alanlarıyla ilgili toplam 336.564 çağrı yapılmıştır.
- Çağrı Merkezlerinden Alo 144 Sosyal Yardım Hattı aracılığı ile SYDV'ler tarafından yürütülen şartlı eğitim/sağlık yardımları, kömür yardımı, gıda yardımı, engelli aylığı, eşi vefat eden kadınlara yapılan yardımlar, doğum yardımı, barınma yardımı vb. yardımlar ile proje destekleri hakkında yapılan her türlü talep, öneri ve şikâyetler alınmış, veri tabanı incelenerek arayan kişiye başvurusunun durumu hakkında bilgi verilmiş, ilgili İl/İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına yönlendirme yapılmıştır.
- 2018 yılında Alo 144 Sosyal Yardım Hattına gelen çağrı sayısı 4.714.063'dür.
- Alo 183 Çağrı Merkezi Hizmet kalitesinin artırılması ve yaşanan problemlerin tespit edilip çözümlenebilmesi için Çalıştay düzenlenmiştir.

Döner Sermaye Merkez Müdürlüğü

- Taşrada bulunan Döner Sermaye İşletmeleri/Saymanlıkları ile ilgili mali işler (bütçe, muhasebe, ödenekler gibi), personel işleri, onay ve yazışmalar Merkez Müdürlüğümüzce koordine edilmiştir.
- 45 ilimizde bulunan 107 adet Döner Sermaye İşletmesine/Saymanlığımıza idari ve mali konularda destekte bulunularak, hizmet kalitesinin artması ve verimliliğin üst düzeye çıkartılması için çalışmalar yapılmıştır.
- Merkez ve taşra teşkilatında görevli döner sermaye personelimizin Bakanlığımızca düzenlenen eğitimlere eğitici veya katılımcı olarak katılımları sağlanmıştır.
- Bütçe hazırlamalarında ve muhasebe işlemlerinde taşra teşkilatındaki İşletme ve Saymanlıklarımıza teknik destek sağlanmıştır.
- Mali desteğe ihtiyacı olan Döner Sermaye İşletme/Saymanlıklarımıza, Merkez Müdürlüğümüz bütçesinden veya diğer saymanlıklardan karşılıklı ya da karşılıksız mali destekte bulunulmuştur.
- Yeni açılan Saymanlıklarımıza YBS, DMİS Muhasebe Programı kullanılması ve Muhasebe Uygulamaları hakkında yerinde ve Bakanlıkta bilgi ve eğitim verilmiştir.
- Yıl içinde İşletmelerimize/Saymanlıklarımıza mali işlemlerin takibi, kontrolü ve denetimi amacıyla fırsatlar ölçüsünde ziyaretler yapılmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM)

Eğitim Faaliyetleri

2018 yılında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezince (ÇASGEM) düzenlenen eğitimler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 133: Eğitim Konusuna Göre Düzenlenen Eğitimler

Eğitim Adı	Eğitim Programı Ders Saati	Grup Sayısı/ Eğitim Sayısı	Eğitim Gün Sayısı	Katılımcı Sayısı	Eğitici Sayısı	Koordinatör Sayısı
Çalışma Hayatı Eğitimleri	1.084	106	155	2.528	112	101
İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri	2.120	220	301	5.914	368	221
Toplam	3.204	326	456	8.442	480	322

Toplamda 3.204 saatlik 326 eğitimle 8.442 kişiye hizmet sunulmuştur. Bu eğitimlerin 106 sı çalışma hayatı, 220 si de iş sağlığı ve güvenliği konularında verilmiştir.

Tablo 134: Yıllara Göre Düzenlenen Eğitimler

Eğitim Adı	2016		2017		2018	
	Grup Sayısı/ Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı	Grup Sayısı/ Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı	Grup Sayısı/ Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı
Çalışma Hayatı Eğitimleri	393	15.375	110	3.737	106	2.528
İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri	190	14.235	109	3.176	220	5.914
Toplam	583	29.610	219	6.913	326	8.442

Yayın ve Dokümantasyon Faaliyetleri

2018 yılı içinde 2 tane Uluslararası Çalışma Örgütü yayını Türkçeye çevrilerek yayımlanmıştır. Bunlardan biri “İşbaşı Bilgilendirmesi: Yüksekte Çalışma” isimli yayın; diğeri ise İş Sağlığı ve Güvenliği – ILO Standartları” isimli yayındır. Bu yayınlardan ilki 500, ikincisi 1.000 adet bastırılmış olup dağıtımına devam edilmektedir.

2018 yılında bastırılan yayınlardan biri de “Özel Güvenlik Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği” isimli eser olup 1.000 adet bastırılmış ve dağıtımına devam edilmektedir. Merkezimizce hazırlanan bir diğeri ise “Kaynak İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği” kitabı olup bu eser sadece e-yayın olarak web sayfamızda yayımlanmaktadır.

Elektronik ortamda yayınlanan diğler 2 eserimiz ise Kimyasal Güvenlik ve Emniyet Çalıştay Raporu” ve “ Temel Yangın Güvenliği” kitapçıklarıdır.

ÇASGEM Bülteni'nin 13. sayısı 5.000 adet basılmış olup 2.000 tanesi Mayıs ayında Bakanlığımız İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünce İstanbul'da gerçekleştirilen 9. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi'nde dağıtılmıştır. Kalanların ise sosyal taraflara dağıtımını devam ettirmektedir. Bültenimizin 14. sayısı ise 3.000 adet basılmış olup dağıtım çalışmaları sürdürölmektedir.

ÇASGEM tarafından 2010 yılından itibaren yayınlanan uluslararası hakemli akademik dergimiz “Çalışma İlişkileri Dergisi” 2018 yılında da 2 sayı olarak elektronik ortamda yayınlanmaya devam etmiştir.

ÇASGEM Kütüphanesinde, diğler kurum ve kişilerden bağış yoluyla gelen eserlerin teknik işlemleri yapılarak koleksiyona katılmış ve kayıtlı eser sayısı 6.500'den 7.000'e çıkarılmıştır.

Yürütölen Projeler

Türkiye İşgücü Piyasasında İşgücünün Uyumsuz Eşleşme Analizi Projesi

Proje No: 2018K160120

Proje Adı: Türkiye İşgücü Piyasasında İşgücünün Uyumsuz Eşleşme Analizi Projesi

Genel Hedef: Projenin ana hedef kitlesi yerli ve yabancı işveren ve işgücünü oluşturan bireylerdir. Bunun yanında proje ile işsizliğin azaltılması ve nitelikli istihdamın artırılması amaçlandığından, hedef kesim bütün toplumu ilgilendiren bir yapı arz etmektedir. Projenin diğler paydaşları:

- İşgücü içerisinde yer alan bireyler,
- İşverenler,
- İş arayanlar,
- Türkiye İş Kurumu, Mesleki Yeterlilik Kurumu, YÖK, Milli Eğitim Bakanlığı, Üniversiteler ve diğler Kamu Kurum ve Kuruluşları,
- Uluslararası Kurum/Kuruluşlar,
- Sivil Toplum Örgütleridir.(Sendikalar)

Projenin Amacı:

- İnceleme/veri derleme
- Analiz
- Eğitim
- Raporlama
- Mevzuat çalışmaları
- Tanıtım faaliyetleri
- İnceleme/veri derleme
- Analizyoluyla
- Ülke ekonomisinin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirilmesi,
- Nitelikli istihdamın artırılması,
- Eğitim ve istihdam arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi,
- Ulusal İstihdam Stratejisi amaçlarına katkı sağlanması,
- Aktif işgücü piyasası politikalarının değerlendirilmesi,
- Kaynak israfının önlenmesidir.

Projenin Temel Hususları:

İŞKUR tarafından hazırlanan İşgücü Piyasası Araştırma Raporları ile her yıl Türkiye işgücü piyasasının derinlemesine incelenmekte ve işgücünün talep yönünü açıklanmaya çalışılmaktadır. 2015 yılı işgücü piyasası Araştırma Sonuçları Raporunda işgücü piyasasındaki arz ve talep arasında uyumsuzluk olduğuna dikkat çekilerek, işsizlikle mücadelede yeni istihdam alanları oluşturmak kadar işgücü arz ve talebini doğru ve etkin bir şekilde buluşturmanın önemi belirtilmiştir.

İşgücü piyasasında arz ve talebin uyumlaştırılabilmesi için öncelikle işgücünün arz ve talep yapısının ortaya konulması gerekmektedir. İşgücü piyasasının arz ve talep yapısı ile ilgili işgücü piyasası nitelik ve nicelik olarak nelerin arz ve talep edildiği iyi bir şekilde tespit edilmelidir. Bu nedenle işgücü piyasasının arz yönü ve talep yönünü tespit eden çalışmalar oldukça önemlidir. Projenin amacı işgücü piyasasındaki uyumsuz eşleşme olgusunun ve bu bağlamda nitelik ve beceri düzeylerine uygun olmayan işlerde çalışanların oranının tespit edilmesidir.

Ayrıca uyumsuz eşleşmeye sahip işgücünün temel demografik değişkenler, yaşanılan bölge ve işgücü devir oranı gibi karakteristiklerle olan ilişkisi irdelenerek Türkiye’de uyumsuz eşleşme durumu ortaya koymak projenin ana hedefidir. Uyumsuz eşleşmeye yönelik hem Türkiye geneline hem de bölge bazlı bir çalışma bulunmaması yapılan çalışmaların yerel düzeyde kalması konunun önemi artırmaktadır. Ayrıca bu çalışma ile işsizlikle mücadelede yeni istihdam alanları oluşturmak kadar işgücü arz ve talebini doğru ve etkin bir şekilde buluşturmanın öneminde yola çıkarak işgücü piyasasının arz yönü ve talep yönünü tespit eden çalışmalara öncü olması hedeflenmektedir.

Nitelik işgücünün talep açısından irdelenmesini sağlayacak bu proje ile Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Uluslararası Çalışma Örgütü Ankara Temsilciliği (ILO), Üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Mesleki Yeterlilik Kurumunun (MYK) elde edilen bulgular hususunda bilgilendirilmesi sağlanarak mevcut öğrenim programlarında düzenleme ve işgücü piyasasının taleplerine yönelik revizyon önerileri getirilmesi de projeyi bir diğer amacını oluşturmaktadır.

Uyumsuz eşleşme olgusunun bir diğer yönü olan beceri uyumsuzluğu işgücü piyasası araştırma raporlarında da bahsedildiği üzere işgücü piyasasında açık iş bulunmasına rağmen bireylerin bir mesleğe sahip olmamaları ya da sahip oldukları mesleklere yönelik açık iş bulunmaması şeklinde ortaya çıkmaktadır. Aktif işgücü piyasası düzenlemeleri ile istihdama kazandırılmaya çalışılan işgücüne yönelik mevcut yasal düzenlemelerin etkisini irdelemek ve yeni politikalar üretmek projenin bir diğer amacını oluşturmaktadır.

Projenin sürekliliğinin sağlanması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlardan projeye katılacak olan personelin istatistik işleme ve yorumlama kapasitesinin artırılması amacıyla eğitime tabi tutulması da projenin amaçları arasındadır. Böylelikle gerek Bakanlığımız merkez teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları gerekse proje yararlanıcısı olan diğer kurum ve kuruluşlarda projenin ve sistemin devamlılığını sağlamaya dönük gerekli insan gücü sağlanmış olacaktır.

Uyumsuz eşleşme analizlerinin yapılp, siyasi karar alıcılara gerekli politika önerilerinin sunulması aşamasında yurtdışında uyumsuz eşleşme olgusuna yönelik politika üreten kurum/kuruluşlar (OECD, ILO, CEDEFOP) ve bu kuruluşlar aracılığıyla yürütülen programlar ayrıntılı bir şekilde incelenecek, örnek alınabilecek hususlar belirlenecektir. Bahsi geçen kurum/kuruluşların faaliyetlerini sürdürdükleri merkezlerin bulunduğu 4 ülkede ziyaretler gerçekleştirilecek ve her bir ziyarete proje ekibinden 4 kişi ve ayrıca Bakanlıkça seçilecek 7 personelin gitmesi sağlanacaktır.

Aynı şekilde yurtiçinde eğitimli işgücünün yoğun olarak bulunduğu 21 ilde araştırma faaliyetleri yürütülecektir. Araştırma faaliyeti ile bu illerde faaliyet gösteren 50 ve üzeri sayıda çalışan istihdam eden işyerleri arasından istatistiki bir yöntemle örneklem belirlenecektir. Örnekleme yer alan işyerlerinde anket ve mülakat uygulaması gerçekleştirilecektir. Ayrıca çalışma ve iş kurumu il müdürlüklerinde görevli iş ve meslek danışmanları ve iş arayanlar ile görüşmeler gerçekleştirilecektir. Belirlenen illerde yürütülecek faaliyetlere proje ekibinde görevli 3 kişi eşlik edecektir. Proje ekibi temsilcileri gerek işverenlerle gerek çalışanlarla ve iş arayanlarla ile bir araya gelerek arz ve talepleri toplayacaktır.

Uyumsuz eşleşme konusunda yürütülecek saha araştırması sonuçları ile yurtdışında faaliyet gösteren kurum/kuruluşlardan elde edilen bilgiler derlenerek dokümanite edilecektir. Elde edilen sonuçların kamuoyu ile paylaşılması amacıyla uluslararası/ulusal “uyumsuz eşleşme” temalı bir sempozyum düzenlenecektir. Ayrıca daha sonra belirlenecek bir uluslararası yayın tercüme edilerek literatüre kazandırılması amaçlanmaktadır.

Projenin Bileşenleri:

- Eğitim
- İnceleme/veri derleme
- Analiz
- Raporlama
- Mevzuat çalışmaları
- Tanıtım faaliyetleri

Proje Süresi: Projenin 2018-2019 yıllarını kapsayan bir süreçte yürütülmesi planlanmaktadır.

2018 yılında 1. ve 2.ci faz gerçekleştirilmiş olup, 2019 yılında 3-6. Fazlarının yürütülmesi ve 2019 yılında projenin sonlandırılması planlanmaktadır.

Proje Tutarı

Proje başlangıç olarak yaklaşık maliyeti 1.250.00.00 TL olarak belirlenmiştir. Proje giderleri genel bütçeden karşılanmaktadır. Bu proje için 2018 yılı için 300.000 TL ödenek verilmiş olup, yıl içinde 197.000 TL ödenek daha aktarılmıştır. Proje için 2018 yılında 464.263,00.-TL ödenek harcanmıştır.

Tablo 135: Türkiye İşgücü Piyasasında İşgücünün Uyumsuz Eşleşme Analizi Projesi Bütçesi

Bütçe Yılı	Başlangıç Ödeneği	Eklene Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama Toplamı
2018	300.000 TL	197.000 TL	497.000 TL	464.263 TL

Proje Kapsamında 2018 yılında Gerçekleştirilen Faaliyetler

- Proje faaliyetlerinin yürütülmesi için ÇSG Eğitim Uzman ve Uzman Yardımcılarından oluşan 6 kişilik ÇASGEM proje ekibi kurulmuştur.
- Araştırma Bileşeni kapsamında projenin saha uygulama kısmını ifade eden nicel/nitel araştırma faaliyetlerinin yürütümü için hizmet alımı yapılmıştır.
- Saha uygulaması nitel ve nicel araştırma olmak üzere iki aşamalı olarak belirlenmiştir.
- Saha uygulaması başlamadan önce nicel araştırma için anket ve nitel araştırma için ise mülakat soru formları hazırlanmıştır.
- Saha uygulaması öncesinde Ankara ilinde 50 işyerinde nicel ve 2 işyerinde nitel soru formlarının uygunluğu için pilot araştırma yürütülmüştür. Pilot araştırmanın

tamamlanmasının ardından anket soruları hazırlama ve pilot araştırma sonuç raporu hazırlanmıştır.

- Nicel araştırma kapsamında Ankara, Eskişehir, Konya, Samsun, Trabzon, Malatya, Adana, Mersin, Gaziantep, Hatay, Antalya, İzmir, Denizli, Manisa, Bursa, Balıkesir, Tekirdağ, Kocaeli, Sakarya, İstanbul olmak üzere 21 ilde toplam 1431 işyerlerinde işyeri büyüklüklerine göre dağıtılmış olarak toplam 4701 adet anket gerçekleştirilmiştir.
- Nitel araştırma kapsamında ise 500 ve üzeri sayıda çalışan istihdam eden 100 adet işyerinde işveren/işveren temsilcileri ile mülakatlar gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Bahsi geçen 21 ilde uygulanması planlanan mülakatların tamamı gerçekleştirilmiştir.
- Anket ve mülakat görüşmeleri kapsamında gerçekleştirilecek saha ziyaretlerinin önemli bir kısmına ÇASGEM proje ekibinde yer alan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman ve Uzman Yardımcıları eşlik etmişlerdir.
- Saha araştırması ile eş zamanlı olarak Uyumsuz eşleşme konusunda literatür taraması, araştırma ve raporların özetlendiği bir Literatür raporu hazırlanmıştır.
- Saha araştırmasının tamamlanmasının ardından nitel ve nicel araştırma sonuçlarının yer aldığı çalışmanın nihai sonuçlarını yansıtan saha araştırma sonuç raporu hazırlanmıştır. Raporun hazırlanmasında akademisyenlerden destek alınmıştır (Doç. Dr. Mehmet Merve ÖZAYDIN ve Dr. Işıl KURNAZ BALTACI- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Prof. Dr. Hüseyin TATLIDİL - Hacettepe Üniversitesi). Hazırlanan rapor ÇASGEM proje ekibi tarafından incelenmiş ve revizyon talebi ile akademisyenlere iletilmiştir. Raporun nihai hali 30 Ocak 2019 tarihinden önce teslim alınacaktır.
- Projenin eğitim bileşeni kapsamında ÇSG Eğitim Uzman ve Uzman Yrd. araştırmaların tasarlanması, sahadan elde edilen verilerin analiz edilmesi ve raporlandırılması konusunda kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilmesi planlanan eğitim programlarından iki tanesi ‘Sosyal Bilimlerde Bilimsel Araştırma Yöntemleri’ ile ‘Uygulamalı Nitel Araştırma Yöntemleri’ hizmet alımı yoluyla yapılmıştır.
- “Sosyal Bilimlerde Bilimsel Araştırma Yöntemleri” eğitimi üç gün olarak planlanmıştır. Eğitim Doç. Dr. Semra Türkan (Hacettepe Üniversitesi) tarafından ÇASGEM eğitim salonunda gerçekleştirilmiştir. ‘Uygulamalı Nitel Araştırma Yöntemleri’ eğitimi beş gün NVİVO programı ile sahadan gerçekleştirilen mülakatların deşifrelerinden örnek analizler yapılması şeklinde planlanmıştır. Eğitim Araş. Gör. Hasan Kürşat AKCAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi) tarafından ÇASGEM eğitim salonunda gerçekleştirilmiştir.
- Projenin mal alımı bileşeni kapsamında yer alan ve proje ekibinde görevli ÇSG Eğitim Uzman ve Uzman Yrd. saha araştırmasından elde edilen verilerin analiz edilebilmesinde kullanılmak üzere altı adet laptop alımı DMO aracılığı ile gerçekleştirilmiştir.

ÇASGEM’in Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (Etap)

Proje No: 2018K160210

Proje Adı: ÇASGEM’in Eğitim Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (ETAP)

Genel Hedef:

Proje kapsamında gerçekleştirilecek mesleki eğitimlerin, bilgilendirme toplantılarının, seminerlerin, araştırmaların ilk hedef aldığı kesim çalışma hayatının düzenlenmesinde ve denetlenmesinde görev alan ilgili ülkelerdeki Çalışma Bakanlıklarının mensupları ve çalışma hayatının geliştirilmesine katkı sağlayacak akademisyenler, uzmanlar, teknisyenler, iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri ve doktorlardır. Ancak çarpan etkisi düşünüldüğünde dalgalar halinde diğer tarafları da kısa ve uzun vadede etkileyecektir.

- Proje kapsamında söz konusu ülkelerle ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesi,
- Sağlıklı ve güvenli çalışma hayatının sürdürülebilirliği için gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerdeki çalışma hayatı uygulamalarının gözlemi, Çalışma Bakanlıklarının

çalışanlarıyla görüşülerek ihtiyaçların ve eksikliklerin tespit edilmesiyle eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi,

- Söz konusu 4 ülkedeki Bakanlık çalışanlarına özgü eğitim modüllerinin tasarlanması, oluşturulması,
- Çalışma hayatının iyileştirilmesine ve standardize edilmesine katkı sağlamak için başta Bakanlık çalışanları olmak üzere tüm ilgili taraflara eğitim ve tecrübe aktarımının gerçekleştirilmesi,
- Katılımcıların eğitimlerin yanı sıra düzenlenecek çalışma ziyaretleriyle sosyal güvenlik, saha denetimleri, eğitim, araştırma gibi farklı başlıklarda Bakanlığımızın çalışmaları hakkında bilgilendirilmesi,
- Eğitimler sonunda katılımcıların uzmanlıklarının güçlendirilmesine katkı sağlanması,
- ÇASGEM’de görevlendirilecek stajyerler ile iş gücünün ve kurumsal kapasitenin artırılması, kültürler arası etkileşime katkı sağlanması,
- Bu deneyimle ÇASGEM’in ve ÇASGEM personelinin yurtdışından gelecek taleplere cevap verecek şekilde niteliklerinin artırılması,
- Staj yapan kişilerin kişisel ve kariyer gelişimine katkı sağlanması, hedeflenmiştir.

Projenin Amacı: ÇASGEM’in Uluslararası Eğitim ve Tecrübe Aktarım Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (ETAP) nin genel amacı; Türkiye’nin cazibe merkezi olması için çalışma hayatı ayağında ÇASGEM’in yurt dışından gelecek talepleri karşılayabilecek şekilde kapasitesinin artırılarak, ülkemiz ile gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerde sürdürülebilir işbirlikleri oluşturulması aracılığıyla dünya genelinde çalışma barışının, insan onuruna yakışır çalışma koşullarının sağlanmasında ve iş kazalarının, meslek hastalıklarının önlenmesinde ortak bilinç geliştirilmesi, ülkelerin çalışma hayatına yönelik terminolojilerinde birlik sağlanması, kalkınma hamlelerinde önemli yer tutan sanayi yatırımlarının korunmasına dolayısıyla ülkelerin kalkınmasına ve gelişmesine katkı sağlanmasıdır.

ÇASGEM’in başta TİKA koordinasyonunda olmak üzere gelişmekte olan ülkelerde çalışma hayatının düzenlenmesi ve denetlenmesinde görev alan Bakanlık mensuplarına, profesyonellere ve çalışma hayatı aktörlerine yönelik gerçekleştirilmesi planlanan, mesleki eğitimlerle bilgi ve tecrübe aktarımı yaparak uluslararası alanda eğitim ve tecrübe aktarımı kapasitesinin artırılması ve işbirliklerinin kurulmasıdır.

Proje Süresi: Proje iki yıllık olarak planlanmıştır. Ancak kamu kurumlarına yönelik yürütülen eğitim faaliyetleri yaz döneminde kurumlarda yıllık izin kullanan kişi sayısının yüksek olması sebebiyle yürütülememiştir. Yurtdışı koordinasyon sürelerinin uzunluğu düşünüldüğünde faaliyetlerin bir sonraki yıl olan 2020 yılı Ağustos ayına kadar sarkması beklenmektedir. Bu sebeple 2020 Ağustos ayına kadar süre uzatımı talep edilmiştir.

Projenin Başlangıç Tarihi: Ocak 2018

Projenin Bitiş Tarihi: Ağustos 2020

Proje Tutarı

Proje başlangıç olarak yaklaşık maliyeti 980.000.00 TL olarak belirlenmiştir. Proje giderleri genel bütçeden karşılanmaktadır. Bu proje için 2018 yılı için 100.000 TL ödenek verilmiştir. Proje için 2018 yılında 100.000,00.-TL ödenek harcanmıştır.

Tablo 136: ÇASGEM’in Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (Etap) Bütçesi

Bütçe Yılı	Başlangıç Ödeneği	Eklenecek Ödenek	Toplam Ödenek	Harcama Toplamı
2018	100.000 TL	-	100.000 TL	100.000 TL

Proje Kapsamında 2018 yılında Gerçekleştirilen Faaliyetler

- Birinci faaliyet: Sudan'da ÇASGEM Uzmanları tarafından Sudan Cumhuriyeti Bakanlık bürokratları, uzmanları ve müfettişlerine İngilizce olarak eğitimcilerin eğitimi verildi. Türkiye ile ilişkilerden sorumlu Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Bakanlar Kurulundan Sorumlu Devlet Bakanı ve İnsan Kaynakları Bakanı olmak üzere Sudan Hükümeti'nin üst düzey yöneticileri, bürokratları ile temas sağlandı. Yetkililer, istişare toplantılarında iki ülke kurumlarının bilgi ve tecrübe aktarımına yönelik faaliyetlerinin artırılmasını vurguladılar. Sudanlı yetkililer bu faaliyetlere yakın ilgi gösterdiler.
- Afganistan Büyükelçiliği ziyaret edilerek görüşme yapıldı. ÇASGEM'in çalışma hayatına yönelik uluslararası alanda yürüttüğü eğitim faaliyetleri hakkında bilgi verildi.
- TBMM Dostluk Grup Başkanı Vekillerimize ÇASGEM'in çalışma hayatına yönelik uluslararası alanda yürüttüğü eğitim ve tecrübe paylaşımı faaliyetleri hakkında bilgi verildi.
- İkinci faaliyet: ÇASGEM ve TİKA Başkanlığı ortak çalışmasıyla Özbekistan Cumhuriyeti İstihdam ve Çalışma İlişkileri Bakanlığı'nda görevli 41 üst düzey yöneticiye ve uzmana 3 grup halinde birer haftalık "İstihdam Artırıcı Politikalar", "İş Sağlığı ve Güvenliği" ve "Çalışma Hayatında Teftiş" konularında eğitimler verdik; ayrıca saha ziyaretleri ve teknik geziler düzenledik. İlk grup 12 kişi olup 19 - 24 Şubat 2018 tarihleri arasında "İş Güvenliği, Sosyal Güvenlik ve İstihdam" başlıklı eğitim programına katılmıştır, 14 kişiden oluşan ikinci grup 5 - 8 Mart 2018 tarihleri arasında "Göç Yönetimi ve İstihdam Arttırıcı Politikalar" eğitim programına katılmıştır. Son grup ise 15 kişiden oluşup 24 - 27 Nisan 2018 tarihlerinde "Çalışma Hayatında Teftiş" başlıklı eğitim programına katılmıştır.
- Üçüncü faaliyet: ETAP'ın üçüncü faaliyeti kapsamında 10 - 16 Aralık 2018 tarihleri arasında 29 kişilik Sudan Cumhuriyeti Heyetine bir haftalık "Türkiye'de Çalışma Hayatı ve İstihdam Politikaları" Eğitim Programı ÇASGEM'de düzenlenmiştir. Türkiye'de iyi uygulama örneklerinin kamu ve özel sektörde gözlemlenebilmesi amaçlandı. Buna yönelik; Türk meslekî eğitim sistemi ve kurumsal faaliyetleri tanıtmak amacıyla ASO Teknik Koleji'ne, istihdam politikalarıyla ilgili bilgilendirmek amacıyla Ankara İş Kulübü'ne, İSG süreçlerini gözlemlemeleri için MAN A.Ş.'ye, yenilikçi kargo prosesini görmeleri için PTT Kargo Merkezi'ne teknik geziler düzenlendi. Teknik gezi gerçekleştirilen yerlere çalışma hayatının geliştirilmesine katkılarından dolayı teşekkür plaketi sunuldu. Eğitim materyalleri Sudan Cumhuriyeti heyeti katılımlarına Arapçaya çevrilen eğitim modülleri dağıtıldı. Sudan Heyeti'ne katılımlarından dolayı sertifika düzenlendi. Sertifikalar Merkez Başkanımızın ve çalışanlarımızın katılımıyla gerçekleştirilen akşam yemeğinde törenle takdim edildi.
- Dördüncü faaliyet: 19 - 21 Aralık 2018 tarihleri arasında ÇASGEM Heyeti, Özbekistan Cumhuriyeti İstihdam ve Çalışma İlişkileri Bakanlığı bünyesindeki Eğitim Birimi'nde üç gün süren eğitim, seminer ve tecrübe aktarımı çalışmalarını yürüttük. Ziyaretimiz, eğitim semineri açılış toplantısı ile başlamıştır. Özbekistan Cumhuriyeti İstihdam ve Çalışma İlişkileri Bakanı Birinci Bakan Yardımcısının katılımı ile gerçekleştirilen açılış toplantısında Muhitdinov, ülkemizin tecrübelerini önemsediklerini ve model almak istediklerini, bu sebeple eğitim, seminer işbirliklerinden dolayı duydukları memnuniyeti dile getirmiştir. Bakan Yardımcısı ile yapılan görüşme sonrasında TİKA Özbekistan Ofisi ziyaret edilmiştir.
- İkinci Bakan Yardımcısının katıldığı kapanış toplantısında Türkiye'nin kalkınma seviyesinin çok ileride olduğu, Özbekistan'ın bu gelişimi yakalamasını Türkiye öncülüğünde hedeflediklerini söylemiştir. İki Bakanlık arasındaki ilişkilerin önümüzdeki yıl da sistematik ve düzenli bir şekilde yürütülmesi talebi dile getirilmiştir.

- SESSRIC ile protokol imzalanmıştır. Tunus Posta Teşkilatı'nın talebi üzerine birlikte 2019 Mart ayı başında Posta-Kargo sektöründe İSG hakkında bir konferans veya çalıştay düzenlenmesi planlanması için görüşmeler başlamıştır. PTT ile görüşülmüştür.
- IECEX eğitimlerinin akreditasyonu için başvuru evrakları tamamlanmış, bütçe yetersizliği sebebiyle başvuru 2019 yılına bırakılmıştır.
- Web sitemizin İngilizce, Fransızca ve Arapça bölümlerinin güncellemeleri devam etmektedir.
- Bülten, eğitim kataloğu, broşür, protokol gibi belgeler ihtiyaç duyulan dillere çevrilmiştir.
- Eğitim modüllerinin İngilizce, Fransızca ve Arapçaya çevrilmesi için çalışmalara başlanılmıştır.
- Proje uygulamasında sapma bulunmamaktadır. IECEX uluslararası eğitiminin kazandırılması bütçe yetersizliği sebebiyle ertelenmiştir. Uluslararası koordinasyonun yavaşlığı sebebiyle zaman çizelgesinde kısa dönemli değişiklikler olabilmektedir.

Muhtelif İşler Projesi

Proje No: 2018K160020

Proje Adı: Muhtelif İşler Projesi

2018 yılı yatırım programında 2018K160020 proje numarası ile yer alan Merkezimiz “Muhtelif İşler Projesi” kapsamında;

2018 yılı için 525.000,00 TL ödenek verilmiştir. 477.099,07 TL harcama yapılmıştır. Yıl içinde 06.1 harcama kalemine 176.000,00.-TL ödenek, 06.6 harcama kalemine 14.000,00.-TL ödenek aktarılmış, yine 06.1 ve 06.7 harcama kalemlerinden toplamda 228.597,00.-TL tasarruf için ayrılmıştır.

- Merkezimiz için tablo alımı gerçekleştirilmiştir.
- Merkezimiz toplantı odasına masa alımı ve masa uzatılması işi yapılmıştır.
- Merkezimizde kullanılmak üzere Fotokopi Makinası, Klima, Ses Sistemi, Çağrı Butonu, Projeksiyon cihazı alınmıştır.
- Merkezimizdeki Uzaktan Eğitim Sınıfına 14 Kalem Malzeme alınmıştır.
- Kurumumuzdaki sürekli işçi kadrosuna geçen güvenlik personeli için malzeme alınmıştır.
- Çay Ocağına Malzeme alınmıştır.
- Bilgi İşlem Ürünlerinin Bakım Onarımı (12 Aylık) yapılmıştır.
- Asansör Bakım Onarımı (12 Aylık) işi yapılmıştır.
- ÇASGEM Toplantı Odası ve Elektrik Pano Kapağı yaptırılmıştır.
- Kurumun iç mekan boyaması yaptırılmıştır.
- Ağaçlandırma işi yapılmıştır.
- Merkezimiz kazan dairesi tamirati yapılmıştır.
- Yemekhane proje çizim ve gaz tesisati tamiri yaptırılmıştır.
- Zemin tespit tutanağı düzenlenmiştir.
- Merkezimiz C Blok girişine tabela alınmıştır.
- 1 adet Renkli Fotokopi makinası alınmıştır.
- 1 adet zemin temizleme makinası alınmıştır.
- İzolasyon ve tamir yapım işi gerçekleştirildi.
- 2 adet laptop alınmıştır.
- Tabela isim değişikliği yapılmıştır.

Akran Mentorluk (Engelli Gençlere Uzaktan Mentorluk Yapmayı Kolaylaştırıcı Mobil Akran Mentorluğu Uygulaması Geliştirme Projesi)

2017-1-TR01-KA205-039752 Kodlu “Mobile Youth Peer Mentoring Application to Facilitate Distance Mentoring Guidance for Youth with Disabilities (Engelli Gençlere Uzaktan Mentorluk Yapmayı Kolaylaştırıcı Mobil Akran Mentorluğu Uygulaması Geliştirme)” isimli proje Türkiye Ulusal Ajansı tarafından onaylanmış ve planlandığı şekliyle 1 Eylül 2017 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanmış ve 31 Ağustos 2019 tarihinde ise bitirilmesi öngörülmüştür. Proje kapsamında Türkiye, Romanya ve Bulgaristan’dan ortaklıklar kurulmuş ve faaliyetler devam ettirilmektedir.

Projenin Ortakları

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM)
- Gazi Üniversitesi
- Osmaniye İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- REDVET-Uluslararası Mesleki Eğitim Araştırma ve Geliştirme Derneği, Türkiye
- ZGURA-M Ltd, Bulgaristan
- Universitatea Tehnica Gheorghe Asachi Din Iasi, Romanya
- Projenin Amaç ve Hedefleri
- Engellilere yönelik farkındalık kazandırılması,
- Engelli bireylere akran mentorluğu için eğitim çerçevesi geliştirilmesi,
- İyi uygulama örneklerinin Türkiye’ye uyarlanması,
- Engelli gençlere akran desteğinin işte ve okulda sağlanması,
- Projeye engelli gençler, engelli gençlere akran öğrenci ve iş arkadaşlarından mentor olarak çalışmaya gönüllü olanlar, STK’lar ile sosyal tarafların bir araya getirilmesi amaçlanmaktadır.
- Bu amaçlar için proje sonunda;
- Engelli gençlere yönelik akran mentorluğu için pedagojik çerçeve oluşturulması,
- Genç mentorlar için çalışma kılavuzu hazırlanması,
- Genç akran mentorluk aracının etki değerlendirmesi yapılması (Pilot uygulama),
- Mobil mentorluk uygulaması (Android Tabanlı) hazırlanması hedeflenmektedir.
- Proje Faaliyetleri Çok Uluslu Paydaş Toplantıları ve Hareketlilik Faaliyetleri
- Türkiye-Ankara-Açılış Toplantısı 19-20.10.2017
- Bulgaristan-Sofya-15-19.04.2018
- Romanya-Yaş-15-19.10.2018
- Türkiye-Osmaniye 25-26.03.2019
- Türkiye-Ankara- Kapanış Toplantısı 2019 yılı Haziran ayı içinde gerçekleştirildi.
- İlk Mentorluk Eğitimi: 8 Ekim 2018 İşkur İş Kulübü Çalışanları 5 kişi
- İkinci Mentorluk Eğitimi: 5 Kasım 2018 İşkur İş Kulübü Çalışanları 5 kişi
- Üçüncü Mentorluk Eğitimi: 27 Aralık 2018 İşkur İş ve Meslek Danışmanları 9 kişi

EQAVET-ERASMUS + Stratejik Ortaklık Mesleki Eğitim Projesi (TOOLS4SE-İstidam Uzmanlarının Yetkinliklerini Arttıracak Eğitim ve Kalite Araçlarının Geliştirilmesi Projesi)

İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nin proje koordinatörlüğünü yaptığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin ortak olarak görev aldığı proje, Türkiye'de engelli bireylere istihdam desteği sağlayanların tanımlanması, geçerliliği ve akreditasyonu için bir sistem geliştirilerek destekli istihdam sağlayıcılarının (iş koçları) yetiştirileceği özel bir ECVET eğitim programı hazırlamak projenin genel hedefidir.

Projenin amacı, Türkiye'de engelli bireylere istihdam desteği sağlayanların tanımlanması, geçerliliği ve akreditasyonu için bir sistem geliştirmek. Proje Koordinatörü: İstanbul Medeniyet Üniversitesi Proje Dönemi: 2016 - 2018 (3 Yıl) Proje 4 farklı ülkeden (Türkiye, Bulgaristan, Portekiz ve Slovenya) 6 ortak kuruluş tarafından gerçekleştirilmiştir. Proje, Erasmus+ (KA2- Mesleki Eğitim İçin Stratejik Ortaklık) programı kapsamında Avrupa Birliği tarafından finanse ediliyor. Türkiye'de engelli bireylere istihdam desteği sağlayan destekli istihdam sağlayıcıların mesleki yerliliklerinin tanımlandığı, standardize edildiği ve sertifikalandırıldığı bir eğitim programı geliştirmeyi amaçlayan proje kapsamında 6 eğitim modülü oluşturulup ortak ülkelerin dillerine çevirisi yapılmıştır. Eğitim modüllerine ilişkin değerlendirme anketleri oluşturulup çevirileri yapılmıştır. Uzaktan erişim sistemine yüklenmiştir.

Avrupa Komisyonu fonuyla Erasmus+ KA2- Mesleki Eğitim İçin Stratejik Ortaklık Programı kapsamında gerçekleşecek Proje sonucunda, destekli istihdam sağlayıcılar (iş koçları) için hazırlanana eğitim programı aşağıdaki başlıkları içermektedir:

- Engellilik bilinci;
- Anahtar ve çapraz yetkinliklerin kazanılması;
- Etkileşimli teknolojiler ve koçluk sürecinde yöntemlerin uygulanması;
- Engelli bireyler tarafından kaynaştırma ve dijital teknolojiler kullanımı;
- Destekli istihdamın temelleri;
- Öncelikli istihdam desteği gündemi;
- Mülakata hazırlanma, iş başvurusunun yapılması, engelliliğin açıklaması, profesyonel duruş sergileme, güçlü ve zayıf yönlerin analizi, daha fazla yardım ve kaynaklara erişim gibi iş arayan engelli bireylere tüm yönleri ile ilgili özel eğitim malzemeleri;
- Kariyer rehberliği ve iş gücü piyasası yöntemleri.

İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nin proje koordinatörlüğünü yaptığı ve dört farklı ülkeden (Türkiye, Bulgaristan,Portekiz ve Slovenya) altı ortak kuruluş tarafından ortaklık kurulan Destekli İstidam Uzmanlarının Yetkinliklerini Arttıracak Eğitim ve Kalite Araçlarının Geliştirilmesi Projesi, Erasmus+ programı altında (KA2- Mesleki Eğitim İçin Stratejik Ortaklık) yürütülmüştür.

İş Koçluğu, engelli bireylerle ve diğer dezavantajlı gruplarla çalışarak açık iş gücü piyasasında devamlı ücretli iş sağlamak için kullanılan bir yöntemdir.

Proje ile ulaşılması planlanan amaçlar şunlardır:

- Engellilere yönelik farkındalık kazandırılması;
- Koçluk sürecinde interaktif teknolojiler ve yöntemler uygulanması
- Bütüncül ve dijital teknolojilerin kullanımının sağlanması

- Destekli istihdamın temelini atılması
- Kariyer rehberliğinin oluşturulması
- Aktif işgücü piyasası politikalarının geliştirilmesine katkı sağlanmasıdır.

Ayrıca bunlara ek olarak projenin odaklandığı diğer konular da şunlardır;

- Erasmus+ Programı tarafından sunulan olanakları keşfedilmesi,
- Yaşam boyu öğrenme projelerinde harmanlanmış öğrenmenin önemini vurgulanması,
- Destekli istihdam ve iş koçluk hizmetlerinin önemini vurgulanması,
- Destekli istihdam için ortak bir eğitim ve etkinlik programının üretilmesi.

Ortak kuruluşlar

- P0: Türkiye, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- P1: Bulgaristan, Marie Curie Association
- P2: Slovenya, University Rehabilitation Institute
- P3: Portekiz, CONSULTIS
- P4: Türkiye, ÇASGEM

Gerçekleştirilen Faaliyetler

Çok uluslu toplantılar:

- Türkiye-İstanbul (Açılış Toplantısı 15-16 Kasım 2015)
- Bulgaristan-Plovdiv (14-15 Nisan 2016)
- Türkiye-İstanbul (13-14 Aralık 2016)
- Slovenya- Maribor (11-15 Eylül 2017)
- Portekiz- Lizbon (22-27 Ocak 2017)
- Türkiye- İstanbul (Kapanış Toplantısı 28 Temmuz 2018)

Ulusal Danışma Kurulları oluşturulması:

- Her üye kuruluş kendi ülkesinde engelli çalışanlar ve destekli istihdam uzmanları hakkında bilgi sahibi kamu kurum ve kuruluşlarından, sivil toplum örgütlerinden temsilcilerle ulusal danışma kurulunu oluşturmuştur. Her üye kuruluş kendi danışma kurulunu oluşturmakta Uluslararası Proje toplantılarında diğer üye kuruluşlara danışma kurullarında toplanan kararları aktarmaktadırlar. Ankara Danışma Kurulu 27 Mayıs 2016 tarihinde ÇASGEM tesislerinde toplanmıştır. Toplantı kararları bir rapor halinde üyelere aktarılmıştır.
- Proje web sitesinin oluşturulması:
- Projenin uzaktan eğitim sisteminin de yer alacağı bir internet sitesi oluşturulmuştur. Türkçe, İngilizce, Portekizce, Bulgarca ve Slovence versiyonları oluşturulmuştur. <http://www.tools4se.info/tr/>
- Projenin Yaygınlaştırma Faaliyetleri:
- Tüm ortaklar kendi ülkelerinde projenin tanıtım ve görünürlük faaliyetlerini gerçekleştirmiştir. Türkçe, İngilizce, Portekizce, Bulgarca ve Slovence versiyonları bulunan posterler basılmış, ortaklara dağıtılmıştır. Türkçe, İngilizce, Portekizce, Bulgarca ve Slovence olmak üzere tanıtım broşürü tasarlatmıştır.
- Destekli İstihdam hakkında İhtiyaç Analizi Raporu:
- Bu rapor, İş Koçları için eğitim ihtiyaçlarını, mevcut durumdaki eksikliklerinin tanımlanmasını, yeterliliklerinin değerlendirilmesini, bireysel ihtiyaçları, ilgili eğitimsel yöntemleri tespit için uluslararası anket bulgularının niteliksel ve niceliksel analiz

sonuçlarını içermektedir. Ortaklar kendi ülkelerinde kamu kurum ve kuruluşlarına, özel sektöre ve sivil toplum kuruluşlarına anket uygulaması gerçekleştirmiş, destekli istihdam uzmanlarının eğitim ihtiyaçlarına dair bilgi toplamıştır. Ayrıca, ihtiyaçların proje ortağı ülkeler içindeki farklılıklarını ve benzerliklerini tanımlamak ve kıyaslamak için karşılaştırmalı bir raporu da ek olarak içermektedir. Bu rapor, geniş bir şekilde paydaşlar arasında yayılmıştır. Geribildirim toplamak için hazırlanan ilk halka açık rapordur.

- İş Koçluğunu Tanımlama, Doğrulama ve Belgelendirme için Mesleki Eğitim Kalite Sistemi Tasarımı: Hazırlanan mesleki eğitim kalite sistemi, İş Koçluğu mesleki eğitim ve uygulamaları boyunca İş Koçluğu/Destekli İstihdam sağlayıcılarının kazanımlarını tanımlama, takip etme ve doğrulamayı kapsar. Bu araç, aynı zamanda ilgili kurumlar (mesleki eğitim veren merkezler) tarafından, kazanılan yeterlilikler için bir gözlem/kontrol sistemi olarak kullanılabilir. Bu sistem, İş Koçluğu hizmeti süresince elde edilen yeterliliklerin belgelendirilmesini sağlayacaktır.
- E- Öğrenme Platformunun tasarlanması:
- Eğitim faaliyetinin gerçekleştirilmesi için uzaktan öğrenme modülü tasarlanmıştır. <http://www.tools4se.info/tr/e-learning.html>
- İş Koçluğu Yeterliliklerin Takip Sistemi için Talimatlar Kılavuzu:
- Bu kılavuz, İş Koçluğu/Destekli İstihdam sağlayıcıları, mesleki eğitim merkezleri, sivil toplum kuruluşları, işverenler, ilgili kamu kuruluşları ve iş koçluğu hizmeti sunan politika belirleyiciler için öğretim malzemesi olarak kullanılacaktır. Bu kılavuz, iş koçluğu hizmeti sırasında iş koçları tarafından kazanılan yeterliliklerin takibinin nasıl yerine getirileceğini gösterir. Bu kılavuz, proje süresince veya sonrasında geliştirilmiş bir iş koçluğu takip sisteminden faydalanmak isteyen proje ortakları haricindeki kurumlar tarafından da kullanılabilir.
- İş Koçları için Mesleki Eğitim Programı:
- İş Koçları için mesleki eğitim programı, kursiyerlerin mevcut eğitim eksikliklerini tamamlamaları için ihtiyaç duydukları bilgi, beceri ve yetkinliklere dayalı uzaktan eğitim kurslarını içerir. Eğitim modülleri tasarlanmıştır. Bununla beraber bu ürün, iş koçu olmak isteyen bireyler için temel eğitim kursu olacaktır. Özellikle Türkiye ve Bulgaristan gibi ilk defa uygulanacak ülkeler için bu ürün çok büyük önem taşımaktadır. Her ortak kendi ülkesinde pilot eğitimler gerçekleştirecektir.
- Destekli İstihdam (İş Koçları) Raporu:
- Proje sonucunda elde edilecek veriler ışığında engelli istihdamında iş koçlarının uygulanabilirliği hakkında bir rapor hazırlanacaktır. Raporda destekli istihdam uzmanlarının bir meslek olarak tanınması için gerekli yetkinlikler belirlenecek yapılan pilot eğitimlerin sonuçları ile iyi uygulama örneklerinden elde edilen bilgiler bir araya getirilecektir. Bulgaristan ve Türkiye’de tanımlanmış bir meslek olarak destekli istihdam uzmanı (iş koçu) bulunmamaktadır. Portekiz ve Slovenya’da ise iyileştirilmesi beklenmektedir. İş koçlarının işgücü piyasasına kazandırılması için bir politika önerisi oluşturulacaktır. Projenin en önemli çıktısı bu mesleğin tanımlanması ve belirlenmesi olarak görülmektedir. Proje sonucunda ÇASGEM eğitimlerine İş Koçluğu eğitim programı eklenmiş Türkçe ve İngilizce dillerinde Engelli İş Koçları kitapları hazırlanmıştır.

Protokoller

2018 Yılında İmzalanan Protokoller

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi ile Ankara Büyükşehir Belediyesi Arasında Eğitim, Araştırma ve İşbirliği Protokolü

Bu protokolün amacı, ÇASGEM ve ABB'nin birlikte yürütmeyi planladığı eğitim, araştırma ve diğer faaliyetlerle ilgili işbirliğinin esaslarını tanımlamaktır. Tarafların protokol kapsamında yürütülen faaliyetlerle ilgili mali tasarrufları saklıdır.

Protokol ile aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi amaçlanır:

- a) Tarafların ortak eğitim programları yürütmek amacıyla faaliyet ve istişarede bulunmaları, ilgili birimlerinin bir araya gelerek çalışmaların koordine edilmesi,
- b) Kamu kaynaklarının daha verimli kullanımının sağlanması, kamu yönetiminde etkinliğin sağlanması ve kamu personelinin tecrübe ve bilgi düzeylerinin artırılması,
- c) Gerçekleştirilecek eğitim faaliyetleri yoluyla Türk çalışma hayatının daha ileri bir noktaya taşınması ve kamu yararının artırılması.

Protokol kapsamında aşağıdaki faaliyetler, ilgili mevzuatın emrettiği şekilde yürütülür. Yürütülecek faaliyetlerle ilgili olarak, gerekli hallerde alt protokoller ve sözleşmeler düzenlenebilir.

- a) Tarafların birbirinden talep ettiği, ÇASGEM'in ve ABB'nin imkânları dâhilinde cevap verebileceği eğitim faaliyetleri ile bu faaliyetlerin gereği olan her türlü çalışmalar,
- b) Çalışmaların koordine edilebilmesi için tarafların ilgili personelinin, ihtiyaç duyulduğu kadar ve belirlenecek tarihlerde bir araya gelmesi ve istişare etmeleri,
- c) Tarafların yazılı izninin olması koşuluyla, oluşturulan eğitim materyallerinin basımı, yayımı ve elektronik ortamda kamu yararı için ulaşılabılır hâle getirilmesi,
- d) Eğitim materyallerinin basımı ve yayımı hâlinde, tasarımlarında taraflarının ortak çalışması olduğunu belirtir ifadelerin yer alması; tarafların yazılı izninin olması koşuluyla ABB ve ÇASGEM'in kurumsal logo, amblem vs. işaretlerinin kullanılması.

Protokol, 09.10.2018 tarihinde imzalanmış olup, 1 (bir) yıl boyunca geçerlidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi ile Uluslararası Çalışma Örgütü Türkiye Ofisi Arasında Eğitim, Araştırma ve İşbirliği Protokolü

Bu protokolün amacı ÇASGEM ve ILO-Türkiye'nin birlikte yürütmeyi planladığı eğitim-araştırma faaliyetleri ile ilgili hükümleri ve işbirliğinin esaslarını tanımlamaktır.

Protokol ile aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi amaçlanır:

- a) Tarafların birlikte yürütecekleri faaliyetlere ilişkin istişarede bulunmaları, ilgili birimlerinin bir araya gelerek çalışmalarının koordine edilmesi,
- b) Suriyelilerin ve yerel halkın istihdam edilebilirliklerinin artırılması için işbirliği içinde beceri geliştirme faaliyetleri gerçekleştirilmesi; insana yakışır iş fırsatlarının yaratılmasına imkân sağlayan çalışma ortamlarının desteklenmesi,
- c) Tarafların mutabakatı ve yazılı izniyle, diğer kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerine Türk çalışma hayatı hakkında bilimsel araştırma ürünleri ve eğitim hizmetlerinin sunulması yoluyla destek olunması,
- d) Yukarıdaki hususların gerçekleştirilmesi yoluyla Türk çalışma hayatının daha ileri bir noktaya taşınması ve kamu yararının artırılması.

Taraflar protokol kapsamındaki faaliyetlerin aşağıda ana hatları çizilen çerçevede, işbirliği ve mutabakat esasları içi içerisinde uygulanmasıyla yükümlüdür.

a)ÇASGEM-ILO işbirliğinde geliştirilerek uygulanacak olan "Temel çalışma hayatı becerileri eğitimleri" yoluyla ILO'nun proje yürüttüğü illerde geçici koruma altındaki Suriyelilerin, Suriyeliler dışındaki mülteciler ve sığınmacılar ile vatandaşlarımızın istihdam edilebilirliklerinin artırılması

b)Emek göçü yönetimi, mültecilerin işgücü piyasasına erişimi, uluslararası ILO uygulamalar, ilgili uluslararası yasal çerçeve, çalışma izinleri mevzuatı, uluslararası işgücü kanunu, yabancılar ve uluslararası koruma kanunu, iş sağlığı ve güvenliği konuları dahil olmak üzere ilgili kamu kurumlarının kapasitesini arttırmak için eğitim ve bilgilendirme seminerleri düzenlenmesi.

c)Yukarıda belirtilen konular çerçevesinde verilecek eğitimler için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili birimlerinde görev yapan yetkili personelin görevlendirilmesi için gerekli koordinasyonun sağlanması ve gerektiğine üniversiteler ve diğer kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapılması.

d) Tarafların yazılı izni olması halinde yürütülen bilimsel araştırma ürünleri ve raporlar ile oluşturulan eğitim materyallerinin basımı, yayımı ve elektronik ortamda kamu yararı için ulaşılabilir hale getirilmesi.

İşbirliği kapsamında temel çalışma hayatı becerileri eğitimleri yoluyla ILO'nun proje yürüttüğü illerde eğitimler düzenlenmektedir.

Protokol, 19.01.2018 tarihinde imzalanmış olup, 2 (iki) yıl boyunca geçerlidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi İle Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Arasında Eğitim, Araştırma ve İşbirliği Protokolü

Bu protokolün amacı ÇASGEM ve BOTAŞ'ın birlikte yürütmeyi planladığı eğitim, araştırma ve diğer faaliyetlerle ilgili hükümleri ve işbirliğinin esaslarını tanımlamaktadır. Tarafların protokol kapsamında yürütülen faaliyetlerle ilgili mali tasarrufları saklıdır.

Protokol ile aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi amaçlanır:

a) Tarafların ortak eğitim programları yürütmek amacıyla faaliyet ve istişarede bulunmaları, ilgili birimlerinin bir araya gelerek çalışmaların koordine edilmesi,

b) Kamu kaynaklarının daha verimli kullanımının sağlanması, kamu yönetiminde etkinliğin sağlanması ve kamu personelinin tecrübe ve bilgi düzeylerinin artırılması,

c) Gerçekleştirilecek eğitim faaliyetleri yoluyla Türk çalışma hayatının daha ileri bir noktaya taşınması ve kamu yararının artırılması.

a) Tarafların birbirinden talep ettiği, ÇASGEM'in ve BOTAŞ'ın imkânları dâhilinde cevap verebileceği eğitim faaliyetleri ile bu faaliyetlerin gereği olan her türlü çalışmalar,

b) ÇASGEM Eğitim Tesisi dışında yürütülecek eğitimlerde görev alacak eğitimci/eğitimciler için konaklama ve şehir içi giderleri BOTAŞ tarafından karşılanacaktır.

c) Çalışmaların koordine edilebilmesi için tarafların ilgili personelinin, ihtiyaç duyulduğu kadar ve belirlenecek tarihlerde bir araya gelmesi ve istişare etmeleri,

d) Tarafların yazılı izni olması halinde, oluşturulan eğitim materyallerinin basımı, yayımı ve elektronik ortamda kamu yararı için ulaşılabilir hâle getirilmesi,

e) Eğitim materyallerinin basımı ve yayımı hâlinde, tasarımlarında protokol taraflarının ortak çalışması olduğunu belirtir ibare, amblem ve sair ifadelerin bulunması, böyle bir durumda, BOTAŞ'ın ve ÇASGEM'in logo, ibare, amblem vb. kurumsal işaretlerinin kullanılabilmesine dair yazılı izin alınması.

İşbirliği kapsamında BOTAŞ çalışanlarına Eğiticilerin Eğitimi, Sunum Teknikleri ve İçerik Tasarımı, İşyerinde Davranış ve Protokol Kuralları Eğitimi verilmiştir. Eğitim Faaliyetlerine devam edilmektedir.

Protokol, 07.03.2018 tarihinde imzalanmış olup, 1 (bir) yıl boyunca geçerlidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi ile Öz İplik İş Sendikası Arasında İmzalanan Eğitim, Araştırma ve İşbirliği Protokolü

Bu protokolün amacı, ÇASGEM ve Öz İplik İş'in birlikte yürütmeyi planladığı eğitim, araştırma ve diğer faaliyetlerle ilgili hükümleri ve işbirliğinin esaslarını tanımlamak ve çalışanların çalışma hayatındaki problemlerinin çözümüne katkı sağlaması ve işçi kadınların çalışma hayatında güçlenmesini sağlamaktır.

İş ve Aile Yaşamının Uyumlaştırılması Projesi" kapsamında Düzce, Aksaray ve Tekirdağ(Çorlu) illerinde Öz İplik İş Sendikası kadın komitesi üyelerine eşleri ile birlikte, Aile İçi İletişim ve Stres Yönetimi eğitimleri verilmiş, aynı eğitimin 3 ilde daha gerçekleştirilmesi için planlama çalışmaları devam etmektedir.

Protokol, 03.05.2018 tarihinde imzalanmış olup, 2 (iki) yıl boyunca geçerlidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi İle İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal, Araştırma ve Eğitim Merkezi (SESRIC) Arasında Kurumsal İşbirliği Protokolü

Bu protokolün amacı; ÇASGEM ve SESRIC'nin birlikte yürütmeyi planladığı eğitim, araştırma ve sair faaliyetlerle ilgili hükümleri ve işbirliğinin esaslarını tanımlamaktır.

Protokol ile aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi amaçlanır:

a) Tarafların ortak bilimsel araştırmalar, eğitim programları ve projeler yürütmesi amacıyla faaliyet ve istişarede bulunmaları, ilgili birimlerinin bir araya gelerek çalışmalarının koordine edilmesi,

b) İslam İşbirliği Teşkilatı üye ülkelerinin kamu ve özel sektör kaynaklarının daha verimli kullanımının sağlanması, kamu yönetiminde etkinliğin sağlanması, kamu personeli ve özel sektör çalışanlarının tecrübe ve bilgi düzeylerinin artırılması,

c) Tarafların mutabakatı ve yazılı izniyle, kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerine İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelerdeki çalışma ilişkileri hakkında bilimsel araştırma ürünleri ve eğitim hizmetlerinin sunulması yoluyla destek olunması,

d) Yukarıdaki hususların gerçekleştirilmesiyle, İslam İşbirliği Teşkilatı üye ülkelerindeki çalışma ilişkilerinin geliştirilmesi ve kamu yararının artırılması.

Aşağıdaki sıralanan faaliyetler, idarî ve malî yönlerinde mutabık kalınması kaydıyla, ilgili mevzuatın emrettiği şekilde yürütülür. Yürütülecek faaliyetlerle ilgili olarak, gerekli hallerde alt protokoller ve sözleşmeler düzenlenir. Aşağıda bahsi geçen faaliyetler Türkiye'de ve/veya İİT üye ülkelerinde gerçekleştirilebilir:

Tarafların birbirinden talep ettiği ve mevcut imkânları dâhilinde ortaklaşa yürütecekleri;

a) Araştırma ve danışmanlık faaliyetleri,

b) Eğitim faaliyetleri ile bu faaliyetlerin gereği olan her türlü çalışmalar,

c) İİT üye ülkelerine yönelik uzaktan eğitim faaliyetleri,

d) Çalışma ilişkileri ve ihtiyaç halinde diğer alanlarda olmak üzere projelendirme ve kapasite geliştirme çalışmaları,

e) İİT ve diğer uluslararası örgütlerin de işbirliği ile gerçekleştirilecek eğitim standardizasyonu, akreditasyonu ve programlama çalışmaları,

f) Çalışmaların koordinasyonu için tarafların ilgili personelinin belirlenen tarihlerde bir araya gelmeleri ve istişare etmeleri,

g) Gerekli hallerde tarafların amirlerinin istişare etmeleri ve ilgili personellerini görevlendirmeleri,

- h) Tarafların yazılı izni olması halinde, yürütülen bilimsel araştırmaların ürünleri ve raporları ile geliştirilen eğitim materyallerinin kamu yararı için her türlü ortamda basımı ve yayımı,
- i) Bilimsel araştırma ürünleri ile eğitim materyallerinin basımı ve yayımı hâlinde, tasarımlarında protokol taraflarının ortak çalışması olduğunu belirtir ibare, amblem ve sair ifadelerin bulunması,
- j) Protokol amaçlarına ulaşılmasında faydalı olduğu görülen yurtdışı ve yurtiçi staj, çalışma ziyareti ve sair faaliyetin ortak olarak yürütülmesi,
- k) Tarafların personellerinin, karşılıklı staj, çalışma ziyareti ve sair faaliyetlerde bulunmaları.
- Tunus Çalışma Bakanlığı tarafından kendi Posta Teşkilatı çalışanlarına yönelik İstanbul'da düzenlenecek İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerine katkı sağlanacaktır. Ayrıca İslam Ülkelerine yönelik çalışma hayatı ile ilgili eğitim ihtiyaç analizi planlama çalışmaları devam etmektedir.

Protokol, 11.10.2018 tarihinde imzalanmış olup, 2 (iki) yıl boyunca geçerlidir.

2. Performans Sonuçları Tablosu ve Değerlendirme

Performans değerlendirmesi, Mülga ASPB ile Mülga ÇSGB'nin 2018 yılı Performans Programları temel alınarak yapılmıştır. Bu çerçevede, performans tabloları ayrı ayrı hazırlanmıştır. Mülga ASPB 2018 Performans Programı dörder aylık periyotlarla izlenilmiş olup, Mülga ÇSGB 2018 yılı Performans Programı üçer aylık dönemler itibarıyla izlenilmiştir.

2.1. Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Sonuçları Tablosu

2018 Yılı Performans Programında yer alan performans hedef ve göstergelerine ilişkin yılsonu gerçekleştirmeler Tablo 137'de gösterilmiştir.

Tablo 137: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Göstergesi Sonuçları (PGS) Formları

Sıra No:		Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
Performans Hedefi	Performans Göstergesi				
PH1		Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerini etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak			
	PG1	Danışmanlık hizmetlerinin ulaştığı kişi sayısı	Sayı 6.000	9.000	Hedef aşıldı
	PG2	Aileye yönelik eğitimlerin verildiği kişi sayısı	Sayı 400.000	730.489	Hedef aşıldı
	PG3	Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerinden memnuniyet oranı (%)	İlk Ölçüm %90	-	Hedefe ulaşamadı
	PG4	Hizmete açılan SHM sayısı	Sayı 330	319	Hedefe ulaşamadı
PH2		Aile yapısını olumsuz etkileyen kötü alışkanlıklar ve bağımlılıkların aile üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlamak			
	PG1	Kötü alışkanlıkların ve bağımlılıkların azaltılmasına yönelik modüler eğitim verilen kişi sayısı	Sayı 100.000	338.325	Hedef aşıldı
	PG2	Açılan Sosyal Uyum Birimi (SUB) sayısı	Sayı 10	17	Hedef aşıldı
	PG3	SUB'larda bağımlılıkla mücadelede hizmet veren eğitilmiş meslek personeli sayısı	Sayı 40	50	Hedef aşıldı
Sıra No:		Açıklama	Hedeflenen Gösterge	Yılsonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu

Performans Hedefi	Performans Göstergesi		Düzeyi	Düzeyi	
PH3		Göç, afet ve acil durumlarda bireylere ve ailelere yönelik psikososyal destek hizmetlerini koordineli ve etkili bir şekilde sunmak			
	PG1	Afet ve acil durumlarda psikososyal destek çalışmaları konusunda paydaş kurumlar da dâhil olmak üzere eğitim alan meslek elemanı sayısı	Sayı 300	652	Hedef aşıldı
	PG2	Kamp dışında yaşayan Suriyeli çocuklara yönelik eğitimlerden faydalanan çocuk sayısı	Sayı 30.000	59.504	Hedef aşıldı
PH4		Ailelerin sorunlarını arz odaklı olarak yerinde tespit etmek			
	PG1	ASDEP personeli başına düşen hane sayısı	Sayı 4.600	8.098	Hedefe ulaşılamadı
	PG2	ASDEP ile ulaşılan hane sayısı	Sayı 1.000.000	1.034.596	Hedef aşıldı
PH5		Çocukların korunmaya ve bakıma muhtaç hale gelmeden aile ortamında yetiştirilmelerini sağlamak			
	PG1	SED alanlardan takdir-teşekkür alan öğrenci sayısı / SED alan öğrenci sayısı	Oran 35	39	Hedef aşıldı
	PG2	Çocuk Hakları Komitesi faaliyetleri yoluyla ulaşılan çocuk sayısı	Sayı 85.000	87.309	Hedef aşıldı
	PG3	Aile odaklı sosyal hizmet modellerinden yararlanan çocuk sayısı / Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Biriminden hizmet alan çocuk sayısı	Oran 80	69	Hedefe ulaşılamadı
	PG4	Sokakta çalıştırılan çocuklardan eğitime yönlendirilen çocuk sayısı / Sokakta çalıştırıldığı tespit edilen çocuk sayısı	Oran 100	100	Hedefe ulaşıldı
	PG5	Çocuk ve Aile Rehberliği Portalı ve Mobil Uygulama Projesi kullanıcı sayısı	Sayı 1.000.000	-	Hedefe ulaşılamadı
	PG6	Çocuk istismarı konusunda eğitim verilen aile sayısı	Sayı 650.000	47.000	Hedefe ulaşılamadı
PH6		Özel politika gerektiren birey ve grupların güçlendirilerek ekonomik ve sosyal hayata katılmalarını artırmak			
	PG1	Korunma altındaki çocuklardan, istihdam hakkından yararlanmak için başvuran hak sahiplerinden gerekli koşulları sağlayanlardan istihdam edilenlerin oranı	Oran 100	100	Hedefe ulaşıldı
	PG2	Şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarından, istihdam hakkından yararlanmak için başvuran hak sahiplerinden gerekli koşulları sağlayanlardan istihdam edilenlerin oranı	Oran 100	100	Hedefe ulaşıldı
	PG3	Korumalı işyerlerinde çalışan engelli birey artış oranı	Oran 40	80	Hedef aşıldı
	PG4	Destekli İstihdam Modellerinin Geliştirilmesi Projesinin tamamlanma oranı	Oran 20	20	Hedefe ulaşıldı
	PG5	Kamu kurumlarında istihdam edilen engelli sayısı	Sayı 5.000	4.451	Hedefe ulaşılamadı
PH7		Kadına yönelik ayrımcılıkla mücadele etmek ve kadının toplumdaki konumunu güçlendirmek			
	PG1	Farkındalık çalışmaları ve eğitimlere katılan kişi sayısı	Sayı 500.000	662.260	Hedef aşıldı
Sıra No:		Açıklama	Hedeflenen Gösterge	Yılsonu Gerçekleşme	Gerçekleşme Durumu

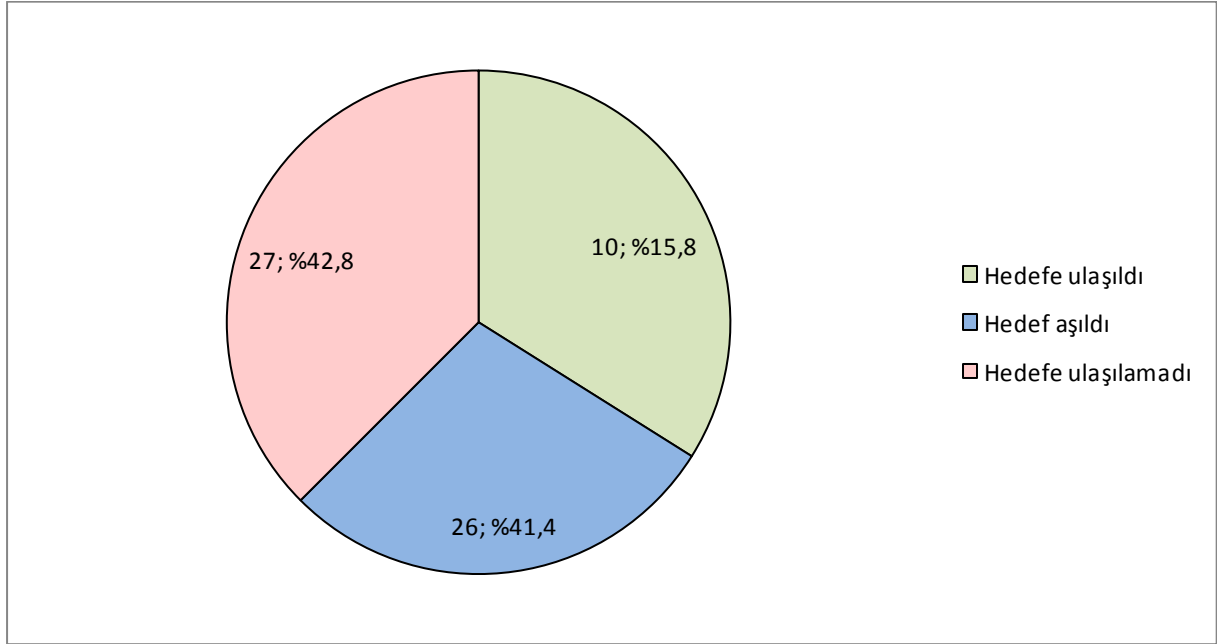
Performans Hedefi	Performans Göstergesi		Düzeyi	Düzeyi	
	PG2	Güçlendirme süreci tamamlanıp işe yerleşen şiddet mağduru kadın sayısı	Sayı 1.200	1.202	Hedef aşıldı
	PG3	Uluslararası işbirlikleri ile gerçekleştirilen faaliyet sayısı	Sayı 6	6	Hedefe ulaşıldı
	PG4	Kadına yönelik şiddetle mücadele için açılan toplam kuruluş sayısı	Sayı 18	20	Hedef aşıldı
	PG5	Kadının güçlendirilmesine yönelik uygulanan proje/program sayısı	Sayı 10	11	Hedef aşıldı
PH8		Bedensel, zihinsel, sosyal ya da ekonomik şartları sebebiyle özel ihtiyacı olan kişilerin kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırıcı tedbirler almak			
	PG1	Erişilebilirlik ile ilgili hazırlanan basılı ve görsel yayın sayısı	Sayı 3	-	Hedefe ulaşılamadı
	PG2	Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlarda görev yapan teknik personele yönelik olarak gerçekleştirilen erişilebilirlik eğitimi sayısı	Sayı 20	22	Hedef aşıldı
	PG3	Gazilerimizin erişilebilirlik sorunlarının çözümüne yönelik işbirliği geliştirilen yerel yönetim sayısı	Sayı 2	2	Hedefe ulaşıldı
	PG4	Engellilerimizin erişilebilirlik sorunlarının çözümüne yönelik işbirliği geliştirilen yerel yönetim sayısı	Sayı 3	4	Hedef aşıldı
PH9		Engelli, yaşlı ve çocuklara yönelik ihtisaslaşmış bakım hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak			
	PG1	Kuruluşlarda ihtisas alanlarına ilişkin verilen eğitim oranı	Oran 60	100	Hedef aşıldı
	PG2	Refakatsiz çocuklara yönelik ihtisaslaştırılan kuruluşlarda personele verilen eğitim oranı	Oran 50	100	Hedef aşıldı
	PG3	Engellilere yönelik ihtisaslaşmış bakım merkezi sayısı	Sayı 3	-	Hedefe ulaşılamadı
	PG4	Yaşlılara yönelik ihtisaslaşmış bakım merkezi sayısı	Sayı 1	-	Hedefe ulaşılamadı
PH10		Aile odaklı bakım hizmetlerini yaygınlaştırmak			
	PG1	Kuruluş bakımındayken koruyucu aile bakımına döndürülen çocuk oranı	Oran 10	11	Hedef aşıldı
	PG2	Gündüzlü Hizmet Merkezi artış oranı (engelli kuruluşu / yaşlı kuruluşu)	Oran 10	10	Hedefe ulaşıldı
	PG3	Açılan Aktif Yaşam Merkezi artış oranı	Oran 10	-	Hedefe ulaşılamadı
	PG4	Evde bakıma destek hizmetinden yararlanan engelli ve yaşlı artış oranı	Oran 10	10	Hedefe ulaşıldı
PH11		Sosyal hizmet ve sosyal yardımları bütüncül, çok paydaşlı ve katılımcı bir yaklaşımla geliştirmek ve uygulamayı gözetmek			
	PG1	Bakanlık bilgi sistemlerinin bütüncül bir sisteme dönüştürülme oranı	Oran 40	25	Hedefe ulaşılamadı
Sıra No:		Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yıllık Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu Performans

Performans Hedefi	Performans Göstergesi				
	PG2	Çok Paydaşlı, Bütüncül Sosyal Politika Modeli Geliştirme Projesi tamamlanma oranı	Oran 10	-	Hedefe ulaşılamadı
	PG3	Aile Bilgi Sistemi içindeki Karar Destek Sisteminin tamamlanma oranı	Oran 25	15	Hedefe ulaşılamadı
PH12		Sosyal yardımlar ile yoksulluğu ve yoksulluğun etkilerini azaltmak			
	PG1	Şartlı Eğitim Yardımından faydalanan kız çocuklarının okula devamının artış oranı	Oran 91	92	Hedef aşıldı
	PG2	Yoksulluk sınırının altında olan aileler için inşa edilen ve tadilatı yapılan ev sayısı	Sayı 8.000	8.088	Hedef aşıldı
	PG3	İşveren sigorta primleri Bakanlığımızca karşılanmak üzere İŞKUR'a yönlendirilen kişi sayısı	Sayı 120.000	244.531	Hedef aşıldı
	PG4	Psikososyal ve Mali Kayıp Yaşayan Hastalara Yönelik Şartlı Düzenli Nakdi Sosyal Yardım Programından faydalanan kişi sayısı	Sayı 2.000	2.284	Hedef aşıldı
PH13		Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın sosyal hizmetlere erişimini artırmak			
	PG1	Uluslararası vaka çalışmalarında görevlendirilen meslek elemanı sayısı (yurtiçi ve yurtdışı)	Sayı 30	12	Hedefe ulaşılamadı
	PG2	Yurtdışı temsilciliklerimiz tarafından hizmet sağlanan birey ve aile sayısı	Sayı 1.650	685	Hedefe ulaşılamadı
	PG3	Yurtdışında yaşayan Türk kökenli birey ve ailelere yönelik etkinlik ve diğer faaliyet sayısı	Sayı 110	123	Hedef aşıldı
	PG4	Bilinçlendirme faaliyetleri sonucu koruyucu aile/bakıcı aile olmak üzere başvuran aile sayısı	Sayı 337	223	Hedefe ulaşılamadı
PH14		Bakanlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak, kalite ve memnuniyeti artırmak			
	PG1	Entegre Yönetim Sistemi Projesinin tamamlanma oranı	80	80	Hedefe ulaşıldı
	PG2	e-Devlet kapısı üzerinden (kamu ve/veya vatandaşa) sunulan hizmet sayısı	33	33	Hedefe ulaşıldı
	PG3	Hizmete açılan SHM sayısı	330	319	Hedefe ulaşılamadı
PH15		İnsan kaynaklarının mesleki yetkinliğini geliştirmek			
	PG1	Hizmet alanlarına göre eğitime katılan personel sayısı	Sayı 13.100	3.584	Hedefe ulaşılamadı
	PG2	Eğitim memnuniyet oranı	Oran 91	90	Hedefe ulaşılamadı
	PG3	Uzaktan eğitim alan personel sayısı	Sayı 23.000	50	Hedefe ulaşılamadı
	PG4	Aile Danışmanlığı Temel Eğitimi alan meslek elemanı sayısı	Sayı 200	-	Hedefe ulaşılamadı
	PG5	Aile Danışmanlığı Süpervizyon Eğitimi alan meslek elemanı sayısı	Sayı 138	-	Hedefe ulaşılamadı

Sıra No:	Açıklama	Hedeflenen	Yılsonu	Gerçekleşme
----------	----------	------------	---------	-------------

Performans Hedefi	Performans Göstergesi		Gösterge Düzeyi	Gerçekleşme Düzeyi	
PH16		İnsan kaynakları yönetim modeli geliştirip uygulamak			
	PG1	Normların belirlenme oranı	Oran 70	50	Hedefe ulaşamadı
	PG2	Taşradaki meslek elemanlarının ihtiyacı karşılama oranı	Oran 60	10	Hedefe ulaşamadı
	PG3	Merkezde istihdam edilen denetçi yardımcısı sayısı	Sayı 15	17	Hedef aşıldı
	PG4	Merkezde istihdam edilen uzman yardımcısı sayısı	Sayı 50	38	Hedefe ulaşamadı
	PG5	Merkezde istihdam edilen meslek elemanı sayısı	Sayı 10	20	Hedef aşıldı

Grafik 16: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi

Mülga ASBP 2018 Yılı Performans Programında yer alan toplam 63 adet göstergeden %15,8'i (10 adet) hedef değerlerine tam olarak ulaşmış, %42,8'i (27 adet) hedef değerlerine ulaşamamış, %41,4'ü ise (26 adet) hedef değerlerini aşmıştır. Sorumlu birimlere göre performans sonuçları Tablo 138'de gösterilmiştir.

Tablo 138: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Göstergeleri Gerçekleşme Sonuçları

Stratejik Hedef 1.1: Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerini etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak						
No	Performans Göstergesi	Birim	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
1	Danışmanlık hizmetlerinin ulaştığı kişi sayısı	ATHGM	6.000	9.000	150	√
2	Aileye yönelik eğitimlerin verildiği kişi sayısı	ATHGM	400.000	730.489	182,6	√
3	Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerinden memnuniyet oranı (%)	ATHGM	İlk Ölçüm %90	-	-	
4	Hizmete açılan SHM sayısı	ATHGM	330	319	96,66	
Stratejik Hedef 1.2: Aile yapısını olumsuz etkileyen kötü alışkanlıklar ve bağımlılıkların aile üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlamak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
5	Kötü alışkanlıkların ve bağımlılıkların azaltılmasına yönelik modüler eğitim verilen kişi sayısı	ATHGM	100.000	338.325	338,3	√
6	Açılan Sosyal Uyum Birimi (SUB) sayısı	ATHGM	10	17	170	√
7	SUB'larda bağımlılıkla mücadelede hizmet veren eğitimli meslek personeli sayısı	ATHGM	40	50	125	√
Stratejik Hedef 1.3: Göç, afet ve acil durumlarda bireylere ve ailelere yönelik psikososyal destek hizmetlerini koordineli ve etkili bir şekilde sunmak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
8	Afet ve acil durumlarda psikososyal destek çalışmaları konusunda paydaş kurumlar da dâhil olmak üzere eğitim alan meslek elemanı sayısı	ATHGM	300	652	217,3	√
9	Kamp dışında yaşayan Suriyeli çocuklara yönelik eğitimlerden faydalanan çocuk sayısı	ÇHGM	30.000	59.504	198,3	√
Stratejik Hedef 2.1: Ailelerin sorunlarını arz odaklı olarak yerinde tespit etmek						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
10	ASDEP personeli başına düşen hane sayısı	ATHGM	4.600	8.098	-	
11	ASDEP ile ulaşılan hane sayısı	ATHGM	1.000.000	1.034.596	103,4	√

Stratejik Hedef 2.2 : Çocukların korunmaya ve bakıma muhtaç hale gelmeden aile ortamında yetiştirilmelerini sağlamak

No	Performans Göstergesi	Birim Adı	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
12	SED alanlardan takdir-teşekkür alan öğrenci sayısı/ SED alan öğrenci sayısı	ÇHGM	35	39	111,4	√
13	Çocuk Hakları Komitesi faaliyetleri yoluyla ulaşılan çocuk sayısı	ÇHGM	85.000	87.309	102,7	√
14	Aile odaklı sosyal hizmet modellerinden yararlanan çocuk sayısı/ Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Biriminden hizmet alan çocuk sayısı	ÇHGM	80	69	86,2	
15	Sokakta çalıştırılan çocuklardan eğitime yönlendirilen çocuk sayısı/ Sokakta çalıştırıldığı tespit edilen çocuk sayısı	ÇHGM	100	100	100	√
16	Çocuk ve Aile Rehberliği Portalı ve Mobil Uygulama Projesi kullanıcı sayısı	ÇHGM	1.000.000	-	-	
17	Çocuk istismarı konusunda eğitim verilen aile sayısı	ATHGM	650.000	47.000	0,07	

Stratejik Hedef 2.3: Özel politika gerektiren birey ve grupların güçlendirilerek ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını artırmak

No	Performans Göstergesi	Birim Adı	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
18	Korunma altındaki çocuklardan, istihdam hakkından yararlanmak için başvuran hak sahiplerinden gerekli koşulları sağlayanlardan istihdam edilenlerin oranı	ÇHGM	100	100	100	√
19	Şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarından, istihdam hakkından yararlanmak için başvuran hak sahiplerinden gerekli koşulları sağlayanlardan istihdam edilenlerin oranı	ŞYGGM	100	100	100	√
20	Korumalı işyerlerinde çalışan engelli birey artış oranı	EYHGM	40	80	200	√
21	Destekli İstihdam Modellerinin Geliştirilmesi Projesinin tamamlanma oranı	EYHGM	20	20	100	√
22	Kamu kurumlarında istihdam edilen engelli sayısı	EYHGM	5.000	4.451	89	

Stratejik Hedef 2.4: Kadına yönelik ayrımcılıkla mücadele etmek ve kadının toplumdaki konumunu güçlendirmek

No	Performans Göstergesi	Birim Adı	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
23	Farkındalık çalışmaları ve eğitimlere katılan kişi sayısı	KSGM	500.000	662.260	132,4	√
24	Güçlendirme süreci tamamlanıp işe yerleşen şiddet mağduru kadın sayısı	KSGM	1.200	1.202	100	√
25	Uluslararası işbirlikleri ile gerçekleştirilen faaliyet sayısı	KSGM	6	6	100	√

26	Kadına yönelik şiddetle mücadele için açılan toplam kuruluş sayısı	KSGM	18	20	111,1	√
27	Kadının güçlendirilmesine yönelik uygulanan proje/program sayısı	KSGM	10	11	110	√
Stratejik Hedef 2.5: Bedensel, zihinsel, sosyal ya da ekonomik şartları sebebiyle özel ihtiyacı olan kişilerin kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırıcı tedbirler almak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
28	Erişilebilirlik ile ilgili hazırlanan basılı ve görsel yayın sayısı	EYHGM	3	-	-	
29	Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlarda görev yapan teknik personele yönelik olarak gerçekleştirilen erişilebilirlik eğitimi sayısı	EYHGM	20	22	110	√
30	Gazilerimizin erişilebilirlik sorunlarının çözümüne yönelik işbirliği geliştirilen yerel yönetim sayısı	ŞYGGM	2	2	100	√
31	Engellilerimizin erişilebilirlik sorunlarının çözümüne yönelik işbirliği geliştirilen yerel yönetim sayısı	EYHGM	3	4	133,3	√
Stratejik Hedef 3.1: Engelli, yaşlı ve çocuklara yönelik ihtisaslaşmış bakım hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
32	Kuruluşlarda ihtisas alanlarına ilişkin verilen eğitim oranı	ÇHGM	60	100	166,6	√
33	Refakatsiz çocuklara yönelik ihtisaslaştırılan kuruluşlarda personele verilen eğitim oranı	ÇHGM	50	100	200	√
34	Engellilere yönelik ihtisaslaşmış bakım merkezi sayısı	EYHGM	3	-	-	
35	Yaşlılara yönelik ihtisaslaşmış bakım merkezi sayısı	EYHGM	1	-	-	
Stratejik Hedef 3.2: Aile odaklı bakım hizmetlerini yaygınlaştırmak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
36	Kuruluş bakımındayken koruyucu aile bakımına döndürülen çocuk oranı	ÇHGM	10	11	110	√
37	Gündüzlü Hizmet Merkezi artış oranı (engelli kuruluşu / yaşlı kuruluşu)	EYHGM	10	10	100	√
38	Açılan Aktif Yaşam Merkezi artış oranı	EYHGM	10	-	-	
39	Evde bakıma destek hizmetinden yararlanan engelli ve yaşlı artış oranı	EYHGM	10	10	100	√

Stratejik Hedef 4.1: Sosyal hizmet ve sosyal yardımları bütüncül, çok paydaşlı ve katılımcı bir yaklaşımla geliştirmek ve uygulamayı gözetmek

No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
40	Bakanlık bilgi sistemlerinin bütüncül bir sisteme dönüştürülme oranı	BİDB	40	25	62,5	
41	Çok Paydaşlı, Bütüncül Sosyal Politika Modeli Geliştirme Projesi tamamlanma oranı	SGB KOOR./ T ÜM BİRİMLER	10	-	-	
42	Aile Bilgi Sistemi içindeki Karar Destek Sisteminin tamamlanma oranı	BİDB	25	15	60	

Stratejik Hedef 4.2: Sosyal yardımlar ile yoksulluğu ve yoksulluğun etkilerini azaltmak

No	Performans Göstergesi	Birim	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
43	Şartlı Eğitim Yardımından faydalanan kız çocuklarının okula devamının artış oranı	SYGM	91	92	101	√
44	Yoksulluk sınırının altında olan aileler için inşa edilen ve tadilatı yapılan ev sayısı	SYGM	8.000	8.088	101	√
45	İşveren sigorta primleri Bakanlığımızca karşılanmak üzere İŞKUR'a yönlendirilen kişi sayısı	SYGM	120.000	244.531	203	√
46	Psikososyal ve Mali Kayıp Yaşayan Hastalara Yönelik Şartlı Düzenli Nakdi Sosyal Yardım Programından faydalanan kişi sayısı	SYGM	2.000	2.284	114	√

Stratejik Hedef 4.3: Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın sosyal hizmetlere erişimini artırmak

No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
47	Uluslararası vaka çalışmalarında görevlendirilen meslek elemanı sayısı(yurtiçi ve yurtdışı)	ABDİDB	30	12	40	
48	Yurtdışı temsilciliklerimiz tarafından hizmet sağlanan birey ve aile sayısı	ABDİDB	1.650	685	41,5	
49	Yurtdışında yaşayan Türk kökenli birey ve ailelere yönelik etkinlik ve diğer faaliyet sayısı	ABDİDB	110	123	123	√
50	Bilinçlendirme faaliyetleri sonucu koruyucu aile/bakıcı aile olmak üzere başvuran aile sayısı	ABDİDB	337	223	66,1	

Stratejik Hedef 5.1: Bakanlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak, kalite ve memnuniyeti artırmak

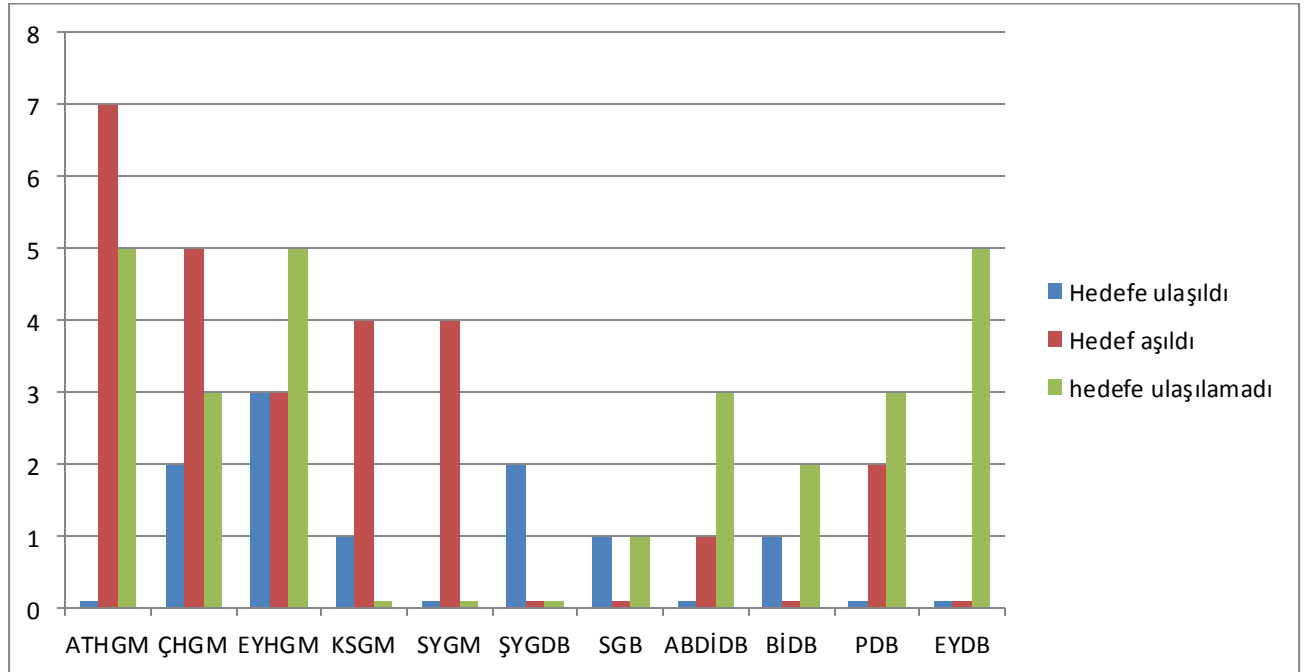
No	Performans Göstergesi	Birim	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
51	Entegre Yönetim Sistemi Projesinin tamamlanma oranı	SGB KOOR. / T ÜM BİRİMLER	80	80	100	√
52	e-Devlet kapısı üzerinden (kamu ve/veya vatandaşa) sunulan hizmet sayısı	BİDB	33	33	100	√
53	Hizmete açılan SHM sayısı	ATHGM	330	319	96,6	

Stratejik Hedef 5.2: İnsan kaynaklarının mesleki yetkinliğini geliştirmek

No	Performans Göstergesi	Birim	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
54	Hizmet alanlarına göre eğitime katılan personel sayısı	EYDB	13.100	3.584	27,35	√
55	Eğitim memnuniyet oranı	EYDB	91	90	98,90	
56	Uzaktan eğitim alan personel sayısı	EYDB	23.000	50	0,02	
57	Aile Danışmanlığı Temel Eğitimi alan meslek elemanı sayısı	EYDB	200	-	-	
58	Aile Danışmanlığı Süpervizyon Eğitimi alan meslek elemanı sayısı	EYDB	138	-	-	
Stratejik Hedef 5.3: İnsan kaynakları yönetim modeli geliştirip uygulamak						
No	Performans Göstergesi	Birim	Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
59	Normların belirlenme oranı	PDB	70	50	71,4	
60	Taşradaki meslek elemanlarının ihtiyacı karşılama oranı	PDB	60	10	16,6	
61	Merkezde istihdam edilen denetçi yardımcısı sayısı	PDB	15	17	113,3	√
62	Merkezde istihdam edilen uzman yardımcısı sayısı	PDB	50	38	76	
63	Merkezde istihdam edilen meslek elemanı sayısı	PDB	10	20	200	√

Tablo 139: Sorumlu Birimlere Göre Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi

Birim	Performans hedefi sayısı	Gösterge sayısı	Gerçekleşme durumu		
			Hedefe ulaşıldı	Hedef aşıldı	Hedefe ulaşılamadı
Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü	4	12	-	7	5
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	2	10	2	5	3
Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü	3	11	3	3	5
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü	1	5	1	4	-
Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü	1	4	-	4	-
Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü	-	2	2	-	-
Strateji Geliştirme Başkanlığı	2	2	1	-	1
AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	1	4	-	1	3
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	-	3	1	-	2
Personel Dairesi Başkanlığı	1	5	-	2	3
Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı	1	5	-	-	5
Toplam	16	63	10	26	27

Grafik 17: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi

Tablo 140: Sorumlu Birimlere İlişkin Göstergelerin Gerçekleşme Oranlarına Göre Dağılımı

Birim	0		1-49		50 - 74		75-99		100		100+		TOPLAM
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü	2	16,6	1	8,3	0	0	2	16,6	0	0	7	58,3	12
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	1	10	1	10	0	0	1	10	2	20	5	50	10
Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü	4	36,3	0	0	0	0	1	9	3	27,2	3	27,2	11
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü	0	0	0	0	0	0	0	0	1	20	4	80	5
Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100	4
Şehit Yakınları ve Gaziler Genel Müdürlüğü	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100	0	0	2
Strateji Geliştirme Başkanlığı	1	50	0	0	0	0	0	0	1	50	0	0	2
AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	0	0	2	50	1	25	0	0	0	0	1	25	4
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	0	0	0	0	2	66,6	0	0	1	33,3	0	0	3
Personel Dairesi Başkanlığı	0	0	1	20	1	20	1	20	0	0	2	40	5
Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı	2	40	2	40	0	0	1	20	0	0	0	0	5
Toplam	10	15,8	7	11,1	4	6,3	6	9,5	10	15,8	26	41,4	63

Mülga ASBP 2018 Yılı Performans Programında yer alan toplam 63 adet göstergeden %15,8'i (10 adet) hedef değerlerine tam olarak ulaşmış, %42,8'i (27 adet) hedef değerlerine ulaşamamış, %41,4'ü ise (26 adet) hedef değerlerini aşmıştır.

2.2. Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Stratejik planda yer alan ve buna bağlı olarak birimlerimiz tarafından belirlenen 5 stratejik amaç 16 stratejik hedef ve performans hedefi ve 63 performans göstergesi 2018 Yılı Performans Programında yer almıştır.

2018 yılı için toplam bütçe ihtiyacı, diğer yurt içi kaynaklar (SYDTF) ve yurt dışı kaynaklar da dâhil olmak üzere toplam 33.117.037.000-TL olup, bunun % 3,28'i (1.087.602.000-TL) genel yönetim giderleri, % 96,72'si ise (32.029.435.000-TL) program döneminde yer alan performans hedeflerine yönelik faaliyetlerle ilişkilendirilmiştir. Performans hedefleri maliyetinin 25.602.904.000-TL'sini genel bütçe kaynağı, 6.410.931.000-TL'sini Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu ve 15.600.000-TL'sini ise yurtdışı kaynaklar oluşturmaktadır. Faaliyet maliyetleri ile genel yönetim giderlerinden oluşan bütçe içi kaynak ihtiyacı toplamı 26.690.506.000-TL'dir.

Performans programı için genel bütçeden ayrılan 26.690.506.000-TL kaynağın % 85,30'unu (22.769.044.000-TL) Cari Transferler oluşturmakta olup, geriye kalan bütçe tutarının 3.921.462.000-TL'nin % 25,61'ini (1.004.412.000-TL) Personel ve SGK Devlet Primi

Giderleri, % 66,11'ini (2.592.484.000-TL) Mal ve Hizmet Alım Giderleri, %7,82'sini (306.911.000-TL) Sermaye Giderleri, %0,45'sını (17.655.000-TL) Sermaye Transferleri oluşturmaktadır.

Tablo 141: Toplam Kaynak İhtiyacı

		Ekonomik Kodlar (I.Düzye)	Faaliyet Toplamı	Genel Yönetim Giderleri Toplamı	Genel Toplam
BÜTÇE KAYNAK İHTİYACI	01	Personel Giderleri	498.244.000	361.910.000	860.154.000
	02	SGK Devlet Primi Giderleri	90.499.000	53.759.000	144.258.000
	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.976.697.000	615.787.000	2.592.484.000
	04	Faiz Giderleri	-	-	-
	05	Cari Transferler	22.767.544.000	1.500.000	22.769.044.000
	06	Sermaye Giderleri	252.265.000	54.646.000	306.911.000
	07	Sermaye Transferleri	17.655.000	-	17.655.000
	08	Borç Verme	-	-	-
	09	Yedek Ödenek	-	-	-
			Bütçe Ödeneği Toplamı	25.602.904.000	1.087.602.000
BÜTÇE DIŞI KAYNAK	Döner Sermaye		-	-	-
	Diğer Yurt İçi Kaynaklar		6.410.931.000	-	6.410.931.000
	Yurt Dışı Kaynaklar		15.600.000	-	15.600.000
	Toplam Bütçe Dışı Kaynak İhtiyacı		6.426.531.000	-	6.426.531.000
Toplam Kaynak İhtiyacı			32.029.435.000	1.087.602.000	33.117.037.000

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Tablo 142: Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme Formları

Stratejik Amaç 1	Ailenin korunması ve güçlendirilmesi
Stratejik Hedef 1.1	Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerini etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak
Performans Hedefi	Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerini etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Danışmanlık hizmetlerinin ulaştığı kişi sayısı	6.000	Sayı	2.394	2.218	4.388	9.000	Hedef aşıldı
2	Aileye yönelik eğitimlerin verildiği kişi sayısı	400.000	Sayı	193.369	209.209	327.911	730.439	Hedef aşıldı
3	Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerinden memnuniyet oranı (%)	İlk Ölçüm %90	Oran	-	-	-	-	Hedefe ulaşılmadı
4	Hizmete açılan SHM sayısı	330	Sayı	278	295	319	319	Hedefe ulaşılmadı

Değerlendirme	<p>Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmetine ilişkin 2018 yılı performans hedefi aşılmıştır. Evlilik Öncesi Eğitim Programı 2018 Yılı Yaygınlaştırma Projesi ile eğitici sayısının artırılması, programın yurt genelinde duyurulması çalışmaları, Aile Eğitim Programı kapsamında yapılan eğitimlerin düzenli sisteme girilmesinin sağlanması sonucunda hedefimizi aşan bir performans sergilenmiştir.</p> <p>2018 yılı sonu itibarıyla faaliyete geçen toplam Sosyal Hizmet Merkezi (SHM) sayısı 319'a ulaşmıştır. AÇSHB 2019-2023 dönemi Stratejik Planında 2023 yılına kadar nihai olarak 423 SHM açılışı hedefine yer verilmiştir.</p> <p>Aile Danışmanlığı Hizmetinin Değerlendirilmesi Projesi kapsamında Aile Danışmanlığı Memnuniyet Oranına ilişkin 2017 yılında çalışma yapılmıştır. 2018 yılında bu oranı değerlendirecek bir çalışma yapılmamıştır. Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmetinin değerlendirilmesi ve eksikliklerin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen "Boşanma Süreci Danışmanlığı Hizmetinin Analizi ve Değerlendirilmesi Projesi" sonucunda danışanların %90,2'sinin hizmetten memnun kaldıkları, hizmetin hem kendilerine hem de ailelerine faydalı olduğunu belirttikleri özellikle sağlıklı iletişim becerisi konusunda destek aldıkları belirlenmiştir.</p>
----------------------	--

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	Ailenin korunması ve güçlendirilmesi
Stratejik Hedef 1.2	Aile yapısını olumsuz etkileyen kötü alışkanlıklar ve bağımlılıkların aile üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlamak
Performans Hedefi	Aile yapısını olumsuz etkileyen kötü alışkanlıklar ve bağımlılıkların aile üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasına katkı sağlamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Kötü alışkanlıkların ve bağımlılıkların azaltılmasına yönelik modüler eğitim verilen kişi sayısı	100.000	Sayı	71.572	84.283	182.470	338.325	Hedef aşıldı
2	Açılan Sosyal Uyum Birimi (SUB) sayısı	10	Sayı	-	1	16	17	Hedef aşıldı
3	SUB'larda bağımlılıkla mücadelede hizmet veren eğitimli meslek personeli sayısı	40	Sayı	-	-	101	101	Hedef aşıldı

Değerlendirme	<p>2018 yılı itibarıyla Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitimleri kapsamında 247.469 kişi ve Aile Eğitim Programı (AEP) madde bağımlılığıyla mücadele modülü kapsamında 90.856 kişi olmak üzere toplamda 338.325 kişiye ulaşılmıştır.</p> <p>10 adet Sosyal Uyum Birimi (SUB) açılması hedeflenmiş olup 17 adet Sosyal Uyum Birimi (SUB) açılışı yapılmıştır. SUB'larda bağımlılıkla mücadelede hizmet veren eğitimli meslek personeli sayısı yılsonu itibarıyla 101'e ulaşmıştır.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	Ailenin korunması ve güçlendirilmesi
Stratejik Hedef 1.3	Göç, afet ve acil durumlarda bireylere ve ailelere yönelik psikososyal destek hizmetlerini koordineli ve etkili bir şekilde sunmak
Performans Hedefi	Göç, afet ve acil durumlarda bireylere ve ailelere yönelik psikososyal destek hizmetlerini koordineli ve etkili bir şekilde sunmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Afet ve acil durumlarda psikososyal destek çalışmaları konusunda paydaş kurumlar da dâhil olmak üzere eğitim alan meslek elemanı sayısı	300	Sayı	152	218	282	652	Hedef aşıldı
2	Kamp dışında yaşayan Suriyeli çocuklara yönelik eğitimlerden faydalanan çocuk sayısı	30.000	Sayı	-	-	59.504	59.504	Hedef aşıldı

Değerlendirme	<p>Birinci dönem hazırlık çalışmaları yapılmış olup, göç, afet ve acil durum alanlarında 652 personel eğitim almıştır.</p> <p>“Sosyal Uyum Programı” ile kültürler arası anlayışın ve hoşgörünün geliştirilmesi sağlanmakta; bu kapsamda yürütülen etkinlikler ile Suriyeli çocukların dil, iletişim ve sosyal uyum süreçleri güçlendirilmektedir. Program kapsamında 2018 yılında 59.504 Suriyeli çocuk olmak üzere toplam 101.044 çocuğa ulaşılmıştır</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Koruyucu ve önleyici hizmetlerin nitelik ve niceliğinin geliştirilmesi, fırsat eşitliğinin sağlanması
Stratejik Hedef 2.1	Ailelerin sorunlarını arz odaklı olarak yerinde tespit etmek
Performans Hedefi	Ailelerin sorunlarını arz odaklı olarak yerinde tespit etmek

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	ASDEP personeli başına düşen hane sayısı	4.600	Sayı	8.098	8.098	8.098	8.098	Hedefe ulaşılamadı
2	ASDEP ile ulaşılan hane sayısı	1.000.000	Sayı	403.147	302.979	328.470	1.034.596	Hedef aşıldı

Değerlendirme	<p>Şu an 2.800 ASDEP personelimiz bulunmaktadır. Öngörülen personel alımı gerçekleşmediğinden yılsonu hedefi sağlanamamıştır. Gerçekleşme rakamı, ülkemizdeki toplam hane halkı sayısının toplam ASDEP personel sayısında bölünmesiyle elde edilmiştir. Personel istihdamına yönelik olarak iller ve bölümler bazında ihtiyaçlar doğrultusunda dağılım çalışması yapılmıştır. Zamanı öngörülemezle birlikte 4.000 ilave personelin alınması gündemdedir. 4.000 personel istihdamı gerçekleştiği takdirde ASDEP personeli başına düşen hane sayısının 3.400 civarında gerçekleşeceği öngörülmektedir.</p>
----------------------	--

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Koruyucu ve önleyici hizmetlerin nitelik ve niceliğinin geliştirilmesi, fırsat eşitliğinin sağlanması
Stratejik Hedef 2.2	Çocukların korunmaya ve bakıma muhtaç hale gelmeden aile ortamında yetiştirilmelerini sağlamak
Performans Hedefi	Çocukların korunmaya ve bakıma muhtaç hale gelmeden aile ortamında yetiştirilmelerini sağlamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	SED alanlardan takdir-teşekkür alan öğrenci sayısı/ SED alan öğrenci sayısı	35	Oran	-	39	-	39	Hedef aşıldı
2	Çocuk Hakları Komitesi faaliyetleri yoluyla ulaşılan çocuk sayısı	85.000	Sayı	-	-	87.309	87.309	Hedef aşıldı
3	Aile odaklı sosyal hizmet modellerinden yararlanan çocuk sayısı/ Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Biriminden hizmet alan çocuk sayısı	80	Oran	-	-	69	69	Hedefe ulaşılmadı
4	Sokakta çalıştırılan çocuklardan eğitime yönlendirilen çocuk sayısı/ Sokakta çalıştırıldığı tespit edilen çocuk sayısı	100	Oran	-	-	100	100	Hedefe ulaşıldı
5	Çocuk ve Aile Rehberliği Portalı ve Mobil Uygulama Projesi kullanıcı sayısı	1.000.000	Sayı	-	-	-	-	Hedefe ulaşılmadı
6	Çocuk istismarı konusunda eğitim verilen aile sayısı	650.000	Sayı	-	-	47.000	47.000	Hedefe ulaşılmadı

Korunma altında iken ailesi yanında Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti ile desteklenen 717 çocuktan 273'ü takdir/teşekkür belgesi almıştır. Korunma kararı kaldırılarak ailesi yanına döndürülen çocuklar dâhil edilmemiştir.

Çocuk Hakları Komitesi faaliyetleri yoluyla hedeflenen çocuk sayısına ulaşılmıştır.

Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Biriminde değerlendirilen çocuk sayısı 6.136 olup bu çocuklardan 4.227'si aile odaklı sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmıştır. Aile odaklı sosyal hizmet modellerinin tanıtımı ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışma yapılacaktır.

Ocak-Aralık dönemi itibarıyla illerde oluşturulan 130 mobil ekiple 12.153 çocuğa ulaşılmıştır. Bu çocuklardan eğitime devam etmeyenlerin hepsi eğitime yönlendirilmiş olup toplamda 4.140 çocuğa da eğitim ve danışmanlık tedbiri alınmıştır.

Çocuk ve Aile Rehberliği Portalı ve Mobil Uygulama Projesi kapsamında portal ve mobil uygulama başlıkları oluşturulmuştur. Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda koruma ve bakım altında bulunan 0-6 yaş grubu çocuklar için kitaplıklar oluşturmak ve ülke genelinde ailelere rehberlik etmek amacıyla incelemesi tamamlanan 711 kitaptan uygun içerikli olduğu tespit edilen 275 kitap, Genel Müdürlüğümüz web sayfasında yayınlanmıştır. Bakanlığımız web sitesinde ziyaretçi sayısı yer almadığından listeye ulaşan kişi sayısı tespit edilememektedir."Çocukların Dijital Risklerden Korunması Kampanyası" kapsamında Çocuk ve Aile Rehberliği Portalı faaliyete geçirilecektir."Çocuk ve Aile Rehberliği Portalı ve Mobil Uygulama" nın hayata geçirilmesine yönelik çalışma başlatılacaktır.0-6 yaş grubu çocuklara yönelik kitap inceleme çalışmaları devam edecektir.

Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü Aile Eğitim Programı kapsamında, ailelere verilen eğitimlerde "çocuk yetiştirmede güncel konular" başlığı altında çocuk istismarı ile ilgili ailelere yönelik bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları yapılmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Koruyucu ve önleyici hizmetlerin nitelik ve niceliğinin geliştirilmesi, fırsat eşitliğinin sağlanması
Stratejik Hedef 2.3	Özel politika gerektiren birey ve grupların güçlendirilerek ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını artırmak
Performans Hedefi	Özel politika gerektiren birey ve grupların güçlendirilerek ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını artırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Korunma altındaki çocuklardan, istihdam hakkından yararlanmak için başvuran hak sahiplerinden gerekli koşulları sağlayanlardan istihdam edilenlerin oranı	100	Oran	-	-	100	100	Hedefe ulaşıldı
2	Şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarından, istihdam hakkından yararlanmak için başvuran hak sahiplerinden gerekli koşulları sağlayanlardan istihdam edilenlerin oranı	100	Oran	100	100	100	100	Hedefe ulaşıldı
3	Korumalı işyerlerinde çalışan engelli birey artış oranı	40	Oran	-	-	80	80	Hedef aşıldı
4	Destekli İstihdam Modellerinin Geliştirilmesi Projesinin tamamlanma oranı	20	Oran	-	-	20	20	Hedefe ulaşıldı
5	Kamu kurumlarında istihdam edilen engelli sayısı	5.000	Sayı	-	2.150	2.301	4.451	Hedefe ulaşılamadı

2828 sayılı Kanunun Ek 1 inci maddesi kapsamında hak sahibi olanlar tercihlerini 03-17 Aralık 2018 tarihleri arasında e-devlet üzerinden yapmış olup, yerleştirme sonuçları 24.12.2018 tarihinde Devlet Personel Başkanlığınca açıklanmıştır.

Şehit yakını ve Gazilerin ilgili mevzuat gereğince kamu kurumlarına bireysel başvuru esasına göre atamaları yapılarak yıl içinde hedeflenen rakamlara ulaşılmıştır.

Korumalı işyeri projesinin amacı; işgücü piyasasında normal şartlar altında çalışma imkânı kısıtlı olan zihinsel engelliler ile ruhsal duygusal bozukluğu olan engellilere uygun istihdam ortamları oluşturmak amacıyla girişimcilere bir takım mali ve teknik teşvikler sunulacak olan korumalı iş yerlerinde istihdamlarının sağlanmasıdır. Bu model kapsamında engelli bireyler istihdam edilmekte olup yılsonuitibarıyla hedef aşılmıştır.

“Her Birey Çalışma Hayatında Yer Alabilir” anlayışının bir ürünü olan proje ile destekli istihdam yönteminin uygulama modeli olan “İş Koçluğu” sistemi uygulanmaktadır. Engellere değil yeteneklere, gruplara değil bireylere odaklanarak destekli istihdam modeli geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda destekli istihdam modelinin engelli bireylerin sürdürülebilir istihdamının sağlanmasında ülkemiz için geliştirilebilir bir model olduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda belirlenen 2018 hedefine ulaşılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesine göre; “Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır.” Engelli kontenjanında memur olarak çalışan engelli sayısı 2002 yılında 5.777 iken bu rakam bugün 2018 yılı Aralık ayı itibarıyla 53.017'e yükselmiştir. 4 Nisan 2018 tarihinde 2.150 kadroya ve 24 Aralık 2018 tarihinde 2.301 kadroya yerleştirilen adayların atama işlemleri devam etmekte olup bu işlemler tamamlandığında toplam sayının 56.000'i geçeceği değerlendirilmektedir. 2016 EKPSS/KURA ve 2018 EKPSS/KURA başvuruları ve sınav sonuçları esas alınmak suretiyle 4 Nisan 2018 tarihinde 2.500 kadro açılmış ve 2.150 kadroya yerleştirme işlemleri (350 kadro boş kalmıştır.) yapılmıştır. 24 Aralık 2018 tarihinde 2.504 kadro açılmış ve 2.301 kadroya yerleştirme işlemleri (203 kadro boş kalmıştır.) yapılmıştır. 2018 yılı başında artış hedefi olarak tayin edilen 5.000 kadrodan daha fazla sayıda kadro açılmış ancak özellikle ön lisans ve lisans kadrolarında belirtilen özel niteliklere haiz veya ilgili eğitim kolundan mezun engelli bireylerin olmaması nedeniyle (Kuran kursu öğreticisi, imam, vaiz, gibi diyanet işleri başkanlığı hafızlık şartı getirmiştir. Veya mühendis, şehir plancısı, mütercim gibi eğitim dallarından mezun engelli bireylerin olmaması) belirlenen hedeften %11'lik bir sapma olmuştur.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Koruyucu ve önleyici hizmetlerin nitelik ve niceliğinin geliştirilmesi, fırsat eşitliğinin sağlanması
Stratejik Hedef 2.4	Kadına yönelik ayrımcılıkla mücadele etmek ve kadının toplumdaki konumunu güçlendirmek
Performans Hedefi	Kadına yönelik ayrımcılıkla mücadele etmek ve kadının toplumdaki konumunu güçlendirmek

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Farkındalık çalışmaları ve eğitimlere katılan kişi sayısı	500.000	Sayı	27.405	40.990	593.865	662.260	Hedef aşıldı
2	Güçlendirme süreci tamamlanıp işe yerleşen şiddet mağduru kadın sayısı	1.200	Sayı	294	300	608	1.202	Hedef aşıldı
3	Uluslararası işbirlikleri ile gerçekleştirilen faaliyet sayısı	6	Sayı	2	2	2	6	Hedefe ulaşıldı
4	Kadına yönelik şiddetle mücadele için açılan toplam kuruluş sayısı	18	Sayı	9	7	4	20	Hedef aşıldı
5	Kadının güçlendirilmesine yönelik uygulanan proje/program sayısı	10	Sayı	5	2	4	11	Hedef aşıldı

"Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri" kapsamında, Kırıkkale, Kırşehir, Çankırı, Çorum, Aksaray, Yozgat, Kocaeli, Bilecik, Sakarya, Düzce, Bolu, Afyonkarahisar, Trabzon, Rize, Adana, Mersin, Gaziantep, İzmir, Aydın ve Antalya illeri olmak üzere toplam 20 ilde gerçekleştirilen seminerlere toplam 6.300 kişi katılım sağlamıştır. Google ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu ile işbirliği içinde kadınlara yönelik olarak "Dijital Okuryazarlık ve Bilgi Teknolojileri ve İnternetin Bilinçli, Güvenli Kullanımı Eğitimleri" düzenlenmiştir. Bugüne kadar toplam 2.260 kadın bahse konu eğitimlerden yararlanmıştır. "Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi" kapsamında 2017-2018 eğitim öğretim yılında Fen Lisesi ve Anadolu Liselerinde eğitim gören kız öğrencileri mühendislik bölümlerini seçmeye özendirme amacıyla öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik yapılan çalışmalarda bugüne kadar 50 okul idarecisi, 50 temsilci öğretmen, 611 sınıf rehber öğretmeni, 1.860 veli ve 18.829 öğrenci olmak üzere toplam 21.400 kişiye ulaşılmıştır. Kadın konukevlerinden hizmet alan kadınların güçlenmesini ve bağımsız yaşama geçmesini sağlamak amacıyla 2018 yılında 1.202 kadının işe yerleşmeleri sağlanmıştır. "Annemin İşi Benim Geleceğim Projesi" kapsamında Bursa OSB'de kreş açılmasına ilişkin fizibilite çalışmasına yönelik toplantı gerçekleştirilmiştir.

"Türkiye'de Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi" nin hazırlık çalışmaları kapsamında detaylı proje metni üzerinde çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda 20 Nisan 2018 tarihinde 30 bakanlık personelinin katılım sağladığı bir eğitim programı gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız ile Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı arasında "Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü" 30 Ekim 2018 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu protokol kapsamında ilgili taraflarla Türkiye'de kadın kooperatiflerinin mevcut durumunu, sorunlarını ve çözüm önerilerini değerlendirmek amacıyla 15 Kasım 2018 tarihinde "Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Çalıştayı" düzenlenmiştir. Bakanlığımızca 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle her yıl etkinlikler düzenlenmektedir. Son olarak 8 Mart 2018 tarihinde Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN ve Sayın Başbakanımız Binali YILDIRIM'ın katılımlarıyla bir program gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)" ün lansmanı gerçekleştirilmiş olup 2.000 kişi katılım sağlamıştır. Türkiye'de kadının güçlenmesi konusunda kapsamlı ve bütüncül ilk belge olan "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)" uygulamaya geçirilmiştir. Plan; eğitim, sağlık, ekonomi, karar alma mekanizmalarına katılım ve medya temel eksenleri üzerine inşa edilmiştir. Türk kadınlarının seçme ve seçilme hakkını elde etmelerinin 84 üncü yıldönümü vesilesiyle Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK başkanlığında kadın milletvekilleri, kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve kadın muhtarlarımızdan oluşan bir heyetle 5 Aralık 2018 tarihinde Anıtkabir'e ziyaret gerçekleştirilmiştir. 19 Ekim Muhtarlar Günü vesilesiyle Sayın Bakanımız Zehra Zümrüt SELÇUK başkanlığında Ankara'da görev yapan kadın muhtarlarla bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya 45 kadın muhtar katılım sağlamıştır. "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)" kapsamında 11 Aralık 2018 tarihinde sorumlu kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılmış olduğu 2018 yılına ilişkin İzleme ve Değerlendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

2018 yılında Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden hizmet alan 9.354 kadın farkındalık eğitimlerinden faydalanmıştır. "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitim Seminerleri" nin devamının sağlanarak daha geniş kesimlere ulaşılması ve ilgili tüm taraflarda kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda farkındalık sağlanması ve bu çerçevede önleyici hizmet sunumunun etkinliğinin artırılması planlanmaktadır. Erkelere yönelik farkındalık artırma faaliyetleri çerçevesinde Milli Savunma Bakanlığı ile işbirliği gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, bedelli askerlik hizmetinden yararlanacaklara yönelik gerçekleştirilecek 21 günlük temel askerlik eğitimi kapsamına "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele" konusu eklenmiş ve farkındalık seminerlerine, 15 Eylül 2018 tarihinde ilk celp dönemi itibarıyla başlanmıştır. Türkiye genelinde 40 ilde yürütülen bedelli askerlik uygulaması kapsamında yaklaşık 500.000 kişiye ulaşılmıştır.

Kamu personelinin kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bilgi ve farkındalığının artırılması amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda 2018 yılı içerisinde 81 ilde her ay farklı kurum ve kuruluşlarda görevli kamu personeline yönelik Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitim Seminerleri gerçekleştirilmiştir. Söz konusu eğitimler ile ilgili kurum ve kuruluşlarda görev yapan yaklaşık 34.000 kamu personeline ulaşılmıştır. ŞÖNİM Yönetmeliği 7. madde ikinci fıkrasının (g) bendi kapsamında, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bilgi ve farkındalığının artırılması amacıyla, Bakanlığımız koordinasyonunda 1 Ocak 2018-31 Aralık 2018 tarihleri arasında 81 ilde gerçekleştirilmiş olan 1.926 eğitim ve seminerde toplam 170.000 kişiye ulaşılmıştır. 2019 yılında uygulanacak proje ve programlarla daha fazla şiddet mağduru kadının farkındalık eğitimi alması sağlanacaktır.

12-23 Mart 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen 62. Kadının Statüsü Komisyonu kapsamında 2 adet yan etkinlik gerçekleştirilmiş olup, uluslararası temsil sağlanmıştır.

BM 62. Kadının Statüsü Komisyonu kapsamında Bakanlığımız tarafından İİT Kadın Danışma Konseyi katkı ve katılımıyla 13 Mart 2018 tarihinde “Kadınlar, Göç ve Mültecilik” yan etkinliği ile 14 Mart 2018 tarihinde “Kırsalda Kadınların Güçlendirilmesi Türkiye Perspektifi” konulu yan etkinlik düzenlenmiş olup ikili görüşmeler gerçekleştirilmiştir. 11-12 Eylül 2018 tarihlerinde “Women 4 Women” ödül sahipleri iki Ugandalı kadın ülkemizde ağırlanmıştır. 25 Ekim 2018 Perşembe günü İstanbul Dolmabahçe Cumhurbaşkanlığı Ofisinde, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Kadın Danışma Konseyi (KDK) üçüncü toplantısı gerçekleştirmiştir. Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı işbirliği ile III. Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesi “Ailenin Güçlendirilmesi” ana teması İstanbul’da 23-24 Kasım 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş olup program içerisinde yer alan liderler oturumu Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilmiştir.

2018 yılında Bitlis İlinde 1 kadın konukevi hizmete açılmıştır. Ayrıca ilk kabul birimi olarak hizmet veren 8 kuruluşun hizmet birleşimi gerçekleştirilmiştir. 2017 Aralık sonunda 101 olan Bakanlığımıza bağlı kadın konukevi sayısı 2018 yılsonu itibarıyla 110’a yükselmiştir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, 79 İlde hizmetlerini sürdüren Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri’nin (ŞÖNİM) 81 İlde açılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. 2018 yılında Aydın, Artvin, Bayburt, Çankırı, Giresun, Karabük, Niğde, Siirt, Ordu, Tokat ve Yozgat illerinde ŞÖNİM açılmıştır. 2018 yılında 11 ilde ŞÖNİM açılmıştır. 2019 yılında Kastamonu ve Şırnak İllerinde ŞÖNİM açılması planlanmaktadır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Koruyucu ve önleyici hizmetlerin nitelik ve niceliğinin geliştirilmesi, fırsat eşitliğinin sağlanması
Stratejik Hedef 2.5	Bedensel, zihinsel, sosyal ya da ekonomik şartları sebebiyle özel ihtiyacı olan kişilerin kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırıcı tedbirler almak
Performans Hedefi	Bedensel, zihinsel, sosyal ya da ekonomik şartları sebebiyle özel ihtiyacı olan kişilerin kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırıcı tedbirler almak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Erişilebilirlik ile ilgili hazırlanan basılı ve görsel yayın sayısı	3	Sayı	-	-	-	-	Hedefe ulaşılamadı
2	Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlarda görev yapan teknik personele yönelik olarak gerçekleştirilen erişilebilirlik eğitimi sayısı	20	Sayı	8	5	9	22	Hedef aşıldı
3	Cazilerimizin erişilebilirlik sorunlarının çözümüne yönelik işbirliği geliştirilen yerel yönetim sayısı	2	Sayı	-	-	2	2	Hedefe ulaşıldı
4	Engellilerimizin erişilebilirlik sorunlarının çözümüne yönelik işbirliği geliştirilen yerel yönetim sayısı	3	Sayı	1	2	1	4	Hedef aşıldı

2018 yılı içerisinde 22 erişilebilirlik eğitimi düzenlenmiş olup farklı Bakanlık/Genel Müdürlük/Başkanlık merkez ve taşra teşkilatı ile yerel yönetimlerde görev yapan mimar, inşaat mühendisi, inşaat teknikeri, peyzaj mimarı, şehir plancısı, makine mühendisi, makine teknikeri, elektrik mühendisi, elektrik teknikeri ve benzer unvanlı teknik personel ile bu mesleklerde eğitim alan öğrencilere yeni projelendirilen, inşa edilen veya tadilat yapılması planlanan yapılarda erişilebilirliğin sağlanması için yapı çevre erişilebilirlik konusunda teknik bilgiler verilmiştir.2018 Yılı içerisinde Devlet Hava Meydanları İşletmesine bağlı hava meydanı Müdürlükleri personeline yönelik düzenlenen 3 eğitim, Posta ve Telgraf Teşkilatı Personeline Yönelik eş zamanlı gerçekleştirilen 3 eğitim, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında Türkiye’de Yolcu Taşıma Hizmetlerinin Erişilebilirliği projesi kapsamında verilen eğitim, Malatya Belediyesi personeline yönelik eğitim, Sivas Valiliği ve Sivas İl Müdürlüğü personeline yönelik eğitim, Konya Uluslararası Yeşil Başkentler Kongresi kapsamında "Engelsiz Şehirler" konulu oturumda eğitim, Sakarya İl Müdürlüğünde ALO 183 Çağrı Hattı personeline yönelik eğitim, Bakanlığımız İç Denetim Birimi personeline yönelik eğitim, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde Yaratıcı ve Erişilebilir Tasarım Çalıştayında erişilebilirlik eğitimi, Engelsiz İzmit Çalıştayında erişilebilirlik eğitimi, Ankara’da Erişilebilir Üniversiteler Semineri kapsamında eğitim, Elektronik Haberleşme Sektöründeki Bayilere Eğitim, Samsun’da Valilik ve Belediyelerde çalışanlara yönelik eğitim, Toplu Taşıma Araçlarında Erişilebilirlik konulu eğitim, ODTÜ Mimarlık Bölümü yüksek lisans ve doktora öğrencilerine verilen eğitim, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı aday memurlara yönelik eğitim, TED Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerine yönelik eğitim Genel Müdürlüğümüzce verilmiştir. Ayrıca Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonları Sekretarya Görevlilerine Uzaktan Eğitim metoduyla erişilebilirlik eğitimi verilmiştir.

Belediyeler, Valilikler, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri ile illerde engellilerimizin erişilebilirlik sorunlarının çözümlerine yönelik işbirliği sağlanmış olup; illerde yöneticiler ve teknik personel ile toplantı düzenlenmiş, Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığınca teknik bilgi paylaşımı yapılmıştır. Bu kapsamda 2018 Mart ayında Malatya Belediyesinde seminer düzenlenmiştir. Nisan ayında Sivas AÇSHB İl Müdürlüğü ve Sivas Valiliğinde, Ekim ayında Samsun İlinde Valiliğe ve Belediyelere seminer düzenlenmiştir. Mayıs ayında Uluslararası Yeşil Başkentler Kongresi kapsamında "Engelsiz Şehirler" oturumu Konya Büyükşehir Belediyesi ve Türkiye Belediyeler Birliği işbirliğinde düzenlenmiştir.

Erişilebilirlik Destek Projesi "ERDEP 2015" kapsamında 19 pilot ilde Valilik ve Kaymakamlık binalarının erişilebilir hale getirilmesi için Valiliklere kaynak aktarılmıştır. Pilot illerde ERDEP 2015 proje faaliyetleri izlenmesi ve teknik bilgi aktarımı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığınca sürdürülmektedir. Ayrıca Gazilerimiz ve Şehit yakınlarına yönelik olarak İzmir ve Antalya İl Belediye Başkanlıkları ile ücretsiz seyahat kartlarının şehir içi ulaşımında kullanılması konusunda görüşmeler yapılmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 3	Bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinin güçlendirilmesi
Stratejik Hedef 3.1	Engelli, yaşlı ve çocuklara yönelik ihtisaslaşmış bakım hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak
Performans Hedefi	Engelli, yaşlı ve çocuklara yönelik ihtisaslaşmış bakım hizmetlerini geliştirmek ve yaygınlaştırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Kuruluşlarda ihtisas alanlarına ilişkin verilen eğitim oranı	60	Oran	-	-	100	100	Hedef aşıldı
2	Refakatsiz çocuklara yönelik ihtisaslaştırılan kuruluşlarda personele verilen eğitim oranı	50	Oran	-	-	100	100	Hedef aşıldı
3	Engellilere yönelik ihtisaslaşmış bakım merkezi sayısı	3	Sayı	-	-	-	-	Hedefe ulaşılamadı
4	Yaşlılara yönelik ihtisaslaşmış bakım merkezi sayısı	1	Sayı	-	-	-	-	Hedefe ulaşılamadı

Değerlendirme	<p>Refakatsiz çocuklar ihtisas alanında hizmet veren Çocuk Destek Merkezlerinde görevli personelin tamamına yönelik olarak Anka Temel Personel Eğitimleri ve meslek elemanlarına yönelik Anka Uygulayıcı Eğitimleri verilmiştir. Kuruluşların ihtisas alanlarına göre meslek elemanlarına yönelik Anka Uygulayıcı Eğitimleri tamamlanmıştır. İnşaatı ve tefrişi biten ancak personel ihtiyacının karşılanamaması nedeniyle hizmete açılmayan 5 yatılı kuruluşumuz bulunmaktadır. Kadrolu personel ile bakım, temizlik güvenlik vs. personelin görevlendirilmesi ile birlikte yatılı hizmet vermeye başlayacaktır. Bu merkezlerden 3 tanesi gündüzlü hizmet vermek üzere talimatlandırılmıştır (Giresun Keşap, Afyonkarahisar, Burdur). Ayrıca yaşlılara yönelik proje çalışmaları devam etmektedir.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 3	Bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinin güçlendirilmesi
Stratejik Hedef 3.2	Aile odaklı bakım hizmetlerini yaygınlaştırmak
Performans Hedefi	Aile odaklı bakım hizmetlerini yaygınlaştırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Kuruluş bakımındayken koruyucu aile bakımına döndürülen çocuk oranı	10	Oran	-	-	11	11	Hedef aşıldı
2	Gündüzlü Hizmet Merkezi artış oranı (engelli kuruluşu / yaşlı kuruluşu)	10	Oran	-	-	10	10	Hedefe ulaşıldı
3	Açılan Aktif Yaşam Merkezi artış oranı	10	Oran	-	-	-	-	Hedefe ulaşamadı
4	Evde bakıma destek hizmetinden yararlanan engelli ve yaşlı artış oranı	10	Oran	-	-	10	10	Hedefe ulaşıldı

Değerlendirme	<p>Kuruluş bakımında olan toplam çocuk sayısının %10 'u 1.418 iken 2018 yılı içinde 1.521 çocuk koruyucu aile yanına yerleştirilmiştir. Mevcut durumda toplam 5.288 koruyucu aile yanında 6.461 çocuğun bakımı sağlanmaktadır.</p> <p>2 adet gündüzlü engelli bakım merkezi açılmıştır (Sakarya, İstanbul Bayrampaşa). Engelliler için hedef gerçekleşmiştir. Yaşlılara yönelik mevzuat çalışmaları devam etmektedir.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 4	Sosyal yardım ve sosyal hizmet sistemlerinin geliştirilmesi
Stratejik Hedef 4.1	Sosyal hizmet ve sosyal yardımları bütüncül, çok paydaşlı ve katılımcı bir yaklaşımla geliştirmek ve uygulamayı gözetmek
Performans Hedefi	Sosyal hizmet ve sosyal yardımları bütüncül, çok paydaşlı ve katılımcı bir yaklaşımla geliştirmek ve uygulamayı gözetmek

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Bakanlık bilgi sistemlerinin bütüncül bir sisteme dönüştürülme oranı	40	Oran	20	25	25	25	Hedefe ulaşılamadı
2	Çok Paydaşlı, Bütüncül Sosyal Politika Modeli Geliştirme Projesi tamamlanma oranı	10	Oran	-	-	-	-	Hedefe ulaşılamadı
3	Aile Bilgi Sistemi içindeki Karar Destek Sisteminin tamamlanma oranı	25	Oran	-	15	15	15	Hedefe ulaşılamadı

Değerlendirme	<p>ITIL-COBIT standartlarının tanımlarına göre bilgi işlem birimlerinde gelen tüm çağrılar farkındalık oluşturularak kayıt altına alınarak ilgisine havale edilmesi durumunda %40 gelişmişlik gerçekleşmiş sayılmaktadır. Jira service desk kullanıma alınarak servis süreçleri sisteme taşınmaya başlanmıştır. Kullanılan kaynaklara göre dönem sonu itibarıyla %25 gerçekleşme meydana gelmiştir. BİDB personelinin tamamına ITIL eğitimi alınması ve servis süreçlerinin Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafında lisansı bulunan jira service desk uygulamasına taşınmasının sürdürülmesi planlanmaktadır.</p>
	<p>IPA II dönemi sivil toplum alt sektörü tarafından desteklenen, Bakanlığımızın yararlanıcı olduğu ve AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığınca yürütülen “Kamu - STK İşbirliği için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın Kapasitesinin Güçlendirilmesi Teknik Yardım Projesi”, kamu ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini üst düzeylere çıkarma amacıyla yürütülmektedir. Söz konusu proje “Çok Paydaşlı, Bütüncül Sosyal Politika Modeli Geliştirme Projesi” ni kapsadığı için ikinci bir projenin 2018 yatırım programına eklenmesi uygun bulunmamıştır.</p>
	<p>Aile Bilgi Sistemi ASDEP modülü soru bazlı rapor altyapısı ve kuruluştaki bakım, sosyal hizmet başlatma modülleri, ve e-devlet’e açılan hizmet süreçleri kapsamında; kuruluş ve kişi bazlı temel rapor ekranları tamamlanmıştır. Dinamik rapor altyapısı üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir. ASDEP dinamik rapor altyapısı üzerinde çalışan yazılımcı ve istatistikçi sayısı artırılmıştır. Ayrıca sonraki yıllar için karar destek sisteminin temelini oluşturacak iş zekâsı çözümlerine yönelik yol haritası belirlenmesi ve proje aktivitesine eklenmesi planlanmaktadır.</p>

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 4	Sosyal yardım ve sosyal hizmet sistemlerinin geliştirilmesi
Stratejik Hedef 4.2	Sosyal yardımlar ile yoksulluğu ve yoksulluğun etkilerini azaltmak
Performans Hedefi	Sosyal yardımlar ile yoksulluğu ve yoksulluğun etkilerini azaltmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Şartlı Eğitim Yardımından faydalanan kız çocuklarının okula devamının artış oranı	91	Oran	92	92	92	92	Hedef aşıldı
2	Yoksulluk sınırının altında olan aileler için inşa edilen ve tadilatı yapılan ev sayısı	8.000	Sayı	3.493	4.657	8.088	8.088	Hedef aşıldı
3	İşveren sigorta primleri Bakanlığımızca karşılanmak üzere İŞKUR'a yönlendirilen kişi sayısı	120.000	Sayı	118.000	183.011	244.531	244.531	Hedef aşıldı
4	Psikososyal ve Mali Kayıp Yaşayan Hastalara Yönelik Şartlı Düzenli Nakdi Sosyal Yardım Programından faydalanan kişi sayısı	2.000	Sayı	1.844	2.104	2.284	2.284	Hedef aşıldı

Değerlendirme	<p>Kız çocuklarının okula devam oranlarının artmasında şartlı eğitim yardımlarının etkisi oldukça büyük olmuştur. Maddi zorluk içinde olan ailelerin barınma imkânları iyileştirilmiştir. Sosyal yardım alan vatandaşlarımızdan işe başlayanların işveren sigorta primi Bakanlığımızca karşılanmak üzere İŞKUR'a yönlendirilerek sosyal yardım yararlanıcılarının istihdama katılımı teşvik edilmiştir. Tüberküloz, SSPE gibi kronik hastalıklara maruz kalan vatandaşlarımıza nakdi destek sağlanarak tedavilerini aksatmadan sürdürmelerine katkı sağlanmıştır.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 4	Sosyal yardım ve sosyal hizmet sistemlerinin geliştirilmesi
Stratejik Hedef 4.3	Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın sosyal hizmetlere erişimini artırmak
Performans Hedefi	Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın sosyal hizmetlere erişimini artırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Uluslararası vaka çalışmalarında görevlendirilen meslek elemanı sayısı (yurtiçi ve yurtdışı)	30	Sayı	16	16	12	12	Hedefe ulaşılamadı
2	Yurtdışı temsilciliklerimiz tarafından hizmet sağlanan birey ve aile sayısı	1.650	Sayı	155	427	103	685	Hedefe ulaşılamadı
3	Yurtdışında yaşayan Türk kökenli birey ve ailelere yönelik etkinlik ve diğer faaliyet sayısı	110	Sayı	25	61	37	123	Hedef aşıldı
4	Bilinçlendirme faaliyetleri sonucu koruyucu aile/bakıcı aile olmak üzere başvuran aile sayısı	337	Sayı	55	151	17	223	Hedefe ulaşılamadı

Değerlendirme	<p>AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Mülga Düsseldorf Aile ve Sosyal Politikalar Ataşeliği ve Mülga Köln Aile ve Sosyal Politikalar Ataşeliğinde uluslararası sosyal hizmet vakalarında görev yapan meslek elemanı sayısı toplamı 12'dir. Yılbaşında 16 olan personel sayısı yılsonu itibarıyla 12'ye düşmüştür.</p> <p>2018 yılında açılış çalışmaları tamamlanan Mülga Köln Aile ve Sosyal Politikalar Ataşeliğinin resmi olarak faaliyete geçirilmesi ve Berlin, Hamburg, Stuttgart, Münih şehirlerinde açılacak Mülga ASPB yurtdışı teşkilatının AÇSHB yurtdışı teşkilatı olarak kuruluş çalışmalarına ilişkin iş ve işlemlerin hızlandırılması ile söz konusu hedeflere ulaşılabacağı öngörülmektedir.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 5	Hizmet kalitesi ve kapasitesinin artırılması
Stratejik Hedef 5.1	Bakanlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak, kalite ve memnuniyeti artırmak
Performans Hedefi	Bakanlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak, kalite ve memnuniyeti artırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Entegre Yönetim Sistemi Projesinin tamamlanma oranı	80	Oran	21	48	80	80	Hedefe ulaşıldı
2	e-Devlet kapısı üzerinden (kamu ve/veya vatandaşa) sunulan hizmet sayısı	33	Sayı	20	33	33	33	Hedefe ulaşıldı
3	Hizmete açılan SHM sayısı	330	Sayı	278	295	319	319	Hedefe ulaşamadı

Değerlendirme	<p>İç Kontrol Tabanlı Etkili Yönetim Sistemi Kurulması Projesi kapsamında, iç kontrol sistemi dokümantasyonunun aktarımının ve kullanımının sağlanacağı iç kontrol sistemi yazılımı (KIOS GRC) temin edilmiştir. Ayrıca, Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ilişkin iç kontrol sistemi dokümantasyonunun ortaklaştırılması sağlanmış ve oluşturulan yeni dokümantasyona ilişkin Çorum, Ankara, Antalya, Denizli illerinden 130 personelin katılımıyla pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Güncellenen iş süreçleri, görev tanımları ve bunlara ilişkin risklerin yazılıma aktarılması tamamlanarak, sistem kullanıma hazır hale getirilmiştir. Bakanlıkların birleştirilmesi süreci sonrasında ise , Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve , Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ilişkin dokümantasyonunun entegrasyonunun sağlanması, teşkilat yapısı, personel bilgileri vb. bilgilerin personel yönetim sistemi üzerinden temin edilerek gerekli altyapı iyileştirmelerinin yapılması, mevcut iç kontrol sistemlerinin ortaklaştırılması çalışmalarının tamamlanarak nihai olarak iç kontrol sistemi dokümantasyonunun yazılım üzerinden interaktif olarak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı tarafından kullanımının sağlanması ve sistemin bütüncül olarak işlerlik kazanması planlanmaktadır.</p> <p>2018 yılı sonu itibarıyla faaliyete geçen toplam Sosyal Hizmet Merkezi (SHM) sayısı 319'a ulaşmıştır. AÇSHB 2019-2023 dönemi Stratejik Planında 2023 yılına kadar nihai olarak 423 SHM açılış hedefine yer verilmiştir. KAYSİS üzerinde kayıtlı olan ve Bakanlık hizmetleri ile eşleştirilerek TÜRKSAT üzerinden sunulan e-Devlet hizmet sayısı 33'tür. Gerçekleşen veri bugüne kadar kamudan kamuya ve kamudan vatandaşa sunulan tüm servislerin sayısıdır.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 5	Hizmet kalitesi ve kapasitesinin artırılması
Stratejik Hedef 5.2	İnsan kaynaklarının mesleki yetkinliğini geliştirmek
Performans Hedefi	İnsan kaynaklarının mesleki yetkinliğini geliştirmek

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Hizmet alanlarına göre eğitime katılan personel sayısı	13.100	Sayı	2.096	1.340	148	3.584	Hedefe ulaşılamadı
2	Eğitim memnuniyet oranı	91	Oran	90	90	90	90	Hedefe ulaşılamadı
3	Uzaktan eğitim alan personel sayısı	23.000	Sayı	-	-	50	50	Hedefe ulaşılamadı
4	Aile Danışmanlığı Temel Eğitimi alan meslek elemanı sayısı	200	Sayı	-	-	-	-	Hedefe ulaşılamadı
5	Aile Danışmanlığı Süpervizyon Eğitimi alan meslek elemanı sayısı	138	Sayı	-	-	-	-	Hedefe ulaşılamadı

Değerlendirme	<p>Aile Danışmanlığı sisteminde yapılacak değişiklik nedeniyle Aile Danışmanlığı Süpervizyon ve Temel Eğitimlerinin 2019 yılında yapılması planlanmıştır. Gerçekleştirilen eğitimler sonrasında uygulanan anketlerle hedeflenen memnuniyet oranına %90 oranında ulaşıldığı görülmüştür.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 5	Hizmet kalitesi ve kapasitesinin artırılması
Stratejik Hedef 5.3	İnsan kaynakları yönetim modeli geliştirip uygulamak
Performans Hedefi	İnsan kaynakları yönetim modeli geliştirip uygulamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu
				I. 4 Aylık	II. 4 Aylık	III. 4 Aylık	Yılsonu	
1	Normların belirlenme oranı	70	Oran	20	50	50	50	Hedefe ulaşılamadı
2	Taşradaki meslek elemanlarının ihtiyacı karşılama oranı	60	Oran	2	2	10	10	Hedefe ulaşılamadı
3	Merkezde istihdam edilen denetçi yardımcısı sayısı	15	Sayı	13	17	17	17	Hedef aşıldı
4	Merkezde istihdam edilen uzman yardımcısı sayısı	50	Sayı	-	37	38	38	Hedefe ulaşılamadı
5	Merkezde istihdam edilen meslek elemanı sayısı	10	Sayı	16	20	20	20	Hedef aşıldı

Değerlendirme	Kuruluş ve unvan bazında kriterler belirlenmiş olup, 696 sayılı KHK gereği yapılan atamalar dâhil edilerek revize çalışmalarına devam edilmektedir. Kadrolu personele ilişkin hazırlanan çalışmada, 696 sayılı KHK sonrası işçi personel için yeniden çalışılması gerektiğinden hedefe ulaşılamamıştır.
	KPSS, EKPSS ve kurumlar arası nakil kapsamında sosyal çalışmacı, sosyolog, psikolog, çocuk gelişimcisi, öğretmen, hemşire, sağlık memuru unvanlarına toplam 255 personel alımı yapılmıştır. Bakanlığımıza verilen açıktan ve naklen atama izin sayısının yetersiz olması nedeniyle 2018 yılında KPSS alımı gerçekleştirilememiştir. 2018 Yılı Bütçe Kanununun İ Cetveli kapsamında naklen geçiş için başvuruların değerlendirme ve tamamlanma işlemleri devam etmektedir. Yapılan sınavlar sonucunda 17 denetçi yardımcısı ve 38 uzman yardımcısının ataması yapılmıştır. Planlanan denetçi yardımcısından fazla alım yapılmıştır. 2017 yılından ilana çıkılan uzman yardımcısı alımında sınavı kazanan 50 personelden 1 personelin yazışmaları devam etmektedir. 11 kişi ise feragat etmiştir. KPSS ile 20 tane mühendis ataması yapılmış olup planlanan sayısının üzerinde alım gerçekleşmiştir.

2.3. Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Birim performans göstergelerine yönelik gerçekleşme bilgileri, açıklamaları ile birlikte, dörder aylık dönemler itibarıyla SGB tarafından sorumlu harcama birimlerinden toplanmış olup, söz konusu veriler ‘e-bütçe Yönetim Enformasyon Sistemi’ ile analiz edilerek raporlanmıştır. Göstergelere ilişkin ilerleme durumu ve değerlendirmeyi içeren konsolide raporlar hazırlanarak üst yönetime sunulmuştur.

Ayrıca, harcama birimlerden alınan gösterge sonuçları, değerlendirme ve önlem bilgileri ‘Performans Göstergeleri İzleme Raporu (PGİR)’na girilerek birim, performans hedefi ve gösterge bazında detaylı raporlama imkânı bulunmaktadır.

Göstergelere ilişkin ilerleme durumu ve değerlendirmeyi içeren konsolide raporlar hazırlanarak üst yönetime sunulmaktadır. Performans programına ilişkin bilgiler her yıl Bakanlık faaliyet raporu ile kamuoyuna duyurulmaktadır.

2.4. Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Sonuçları Tablosu

2018 Mali Yılı Performans Programında yer alan performans hedef ve göstergelerine ilişkin yılsonu gerçekleştirmeleri Tablo 143'de gösterilmiştir.

Tablo 143: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Göstergesi Sonuçları Formu

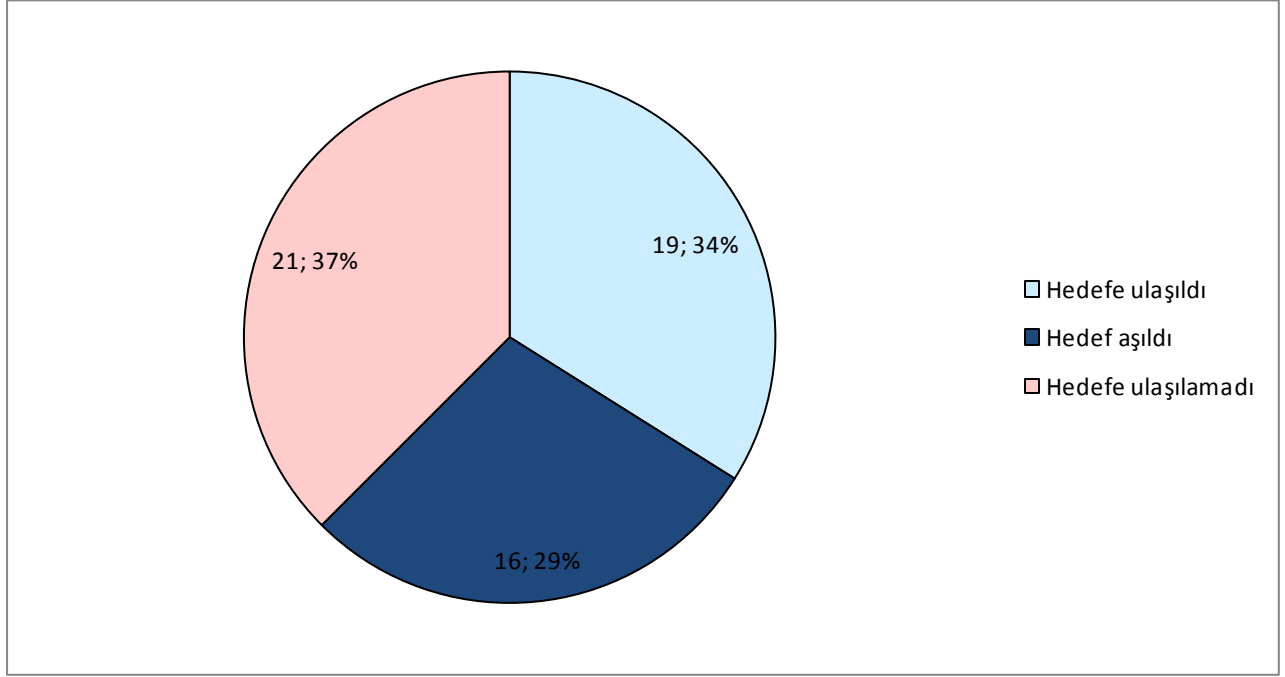
Sıra No:		Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
Performans Hedefi	Performans Göstergesi				
PH1		Nitelikli yabancı işgücünü ülkemize kazandırmak			
	PG1	Nitelikli yabancı istihdam sayısı	Adet 36.000	68.223	Hedef aşıldı
	PG2	Nitelikli yabancı istihdamın toplam yabancı istihdama oranı	Yüzde 50	59,2	Hedef aşıldı
PH2		İşgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak			
	PG1	İhtiyaç duyulan alanlarda tamamlanan düzenleme sayısı	Adet 2	1	Hedefe ulaşamadı
	PG2	Yarı zamanlı çalışanların toplam çalışanlara oranı	Yüzde 12,33	-	Hedefe ulaşamadı
	PG3	Yapılan toplantı sayısı	Adet 2	2	Hedefe ulaşıldı
	PG4	Programa katılan üniversite öğrenci sayısı	Adet 25	25	Hedefe ulaşıldı
PH3		Risk odaklı programlı teftişlerle işgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak			
	PG1	Programlı teftişler içerisinde yer alan riskli sektörlerin, çalışanın ve işyerinin oranı (bileşik gösterge)	Yüzde 20	9,4	Hedefe ulaşamadı
PH4		Özel politika gerektiren grupların istihdamını artırmak			
	PG1	Kadın istihdam oranı	Yüzde 32	32,8	Hedef aşıldı
	PG2	Düzenlenen toplantı sayısı	Adet 4	4	Hedefe ulaşıldı
	PG3	Düzenlenen farkındalık çalışması sayısı	Adet 2	2	Hedefe ulaşıldı
	PG4	İstihdam edilen engelli sayısı	Adet 67.000	53.017	Hedefe ulaşamadı
	PG5	İşbirliği yapılan kurum, kuruluş sayısı	Adet 50	50	Hedefe ulaşıldı
	PG6	Basılan rehber sayısı	Adet 1.000	1.000	Hedefe ulaşıldı
PH5		Engellilerin istihdamını arttırmaya yönelik denetimler			
	PG1	Engellilerin istihdamına yönelik denetime alınan il müdürlüğü sayısı	Adet 3	3	Hedefe ulaşıldı
PH6		Çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinliğini artırmak			
	PG1	Çocuk işçiliği ile mücadele ulusal programının uygulanma oranı	Yüzde 25	25	Hedefe ulaşıldı
	PG2	Ulusal istihdam stratejisi eylem planlarında çocuk işçiliği ile mücadeleye ilişkin tedbirlerin tamamlanma oranı	Yüzde 60	60	Hedefe ulaşıldı

	PG3	Basılan materyal sayısı (kılavuz, rapor, kitapçık vb.)	Adet 1.000	1.000	Hedefe ulaşıldı
	PG4	Düzenlenen toplantı sayısı	Adet 4	4	Hedefe ulaşıldı
PH7		Risk odaklı programlı teftişlerle çocuk işçilikle mücadeleye katkı sağlamak			
	PG1	Programlı teftişler içerisinde yer alan sektör, çalışan ve işyeri oranı (bileşik gösterge)(çocuk işçiliğinin yoğun olduğu sektörlerde gerçekleştirilen önleyici risk odaklı denetim)	Yüzde 18	50,75	Hedef aşıldı
PH8		Yurt dışı işçi hizmetlerini yaygınlaştırmak ve etkinliğini artırmak			
	PG1	Hizmet alan vatandaşların memnuniyetindeki artış oranı	Yüzde 2	117,23	Hedef aşıldı
	PG2	Ulaşılan vatandaş sayısındaki artış oranı	Yüzde 6	3,02	Hedefe ulaşılamadı
	PG3	Yurt dışı birimlerimizce vatandaşlarımıza yönelik düzenlenen toplantı sayısı	Adet 300	712	Hedef aşıldı
	PG4	Yurt içinde hizmet verilen vatandaş sayısı	Adet 4.000	4.702	Hedef aşıldı
	PG5	İkili anlaşma yapılmasına veya anlaşmanın tadil edilmesine yönelik gerçekleştirilen müzakere sayısı	Adet 3	4	Hedef aşıldı
	PG6	Katılım sağlanan ikili ve çok taraflı uluslararası toplantı sayısı	Adet 30	23	Hedefe ulaşılamadı
PH9		İş sağlığı ve güvenliği standartlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak			
	PG1	Yürütülen projelerin hedeflere ulaşma oranı	Yüzde 60	75	Hedef aşıldı
	PG2	Uygunsuzluk ve güvensizlik nedeniyle takibi yapılan kişisel koruyucu donanım sayısı	Adet 70	80	Hedef aşıldı
	PG3	Denetlenen ortak sağlık ve güvenlik birimi sayısı	Adet 484	298	Hedefe ulaşılamadı
	PG4	Yetkilendirilmiş laboratuvarların denetlenme oranı	Yüzde 80	74	Hedefe ulaşılamadı
	PG5	Yayınlanan veya güncellenen yazılı ve görsel materyal sayısı	Adet 854.000	-	Hedefe ulaşılamadı
	PG6	Düzenlenecek ulusal/uluslararası organizasyon sayısı	Adet 1	1	Hedefe ulaşıldı
PH10		Risk odaklı programlı teftişlerle iş sağlığı ve güvenliğini geliştirmek ve yaygınlaştırmak			
	PG1	İş sağlığı ve güvenliğine yönelik yürütülen önleyici risk odaklı denetim sayısı (programlı teftişler içerisinde yer alan sektör, çalışan ve işyeri oranı)	Yüzde 42	53	Hedef aşıldı
PH11		İş sağlığı ve güvenliği standartlarının Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarılmasına katkı sağlamak			
	PG1	Düzenlenen eğitim sayısı	Adet 225	326	Hedef aşıldı
	PG2	Eğitime katılan kişi sayısı	Adet 12.000	8.442	Hedefe ulaşılamadı
	PG3	Eğitim Taleplerinin karşılanma oranı	Yüzde 82	97,35	Hedef aşıldı
	PG4	Eğitim kurslarına katılanların memnuniyet oranı	Yüzde 82	84,74	Hedef aşıldı
	PG5	Düzenlenen çalıştay/sempozyum /panel vb. etkinlik sayısı	Adet 2	1	Hedefe ulaşılamadı

PH12		Sendikalaşma ve toplu sözleşmeden yararlanma oranlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak			
	PG1	Sendikalaşma oranı	Yüzde 21,40	20,94	Hedefe ulaşamadı
	PG2	Toplu iş sözleşmesinden yararlanma oranı	Yüzde 23,15	23,15	Hedefe ulaşıldı
PH13		Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşların istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki politikalarının ve fonlarının, ulusal politika ve öncelikler çerçevesinde uygulanmasını sağlamak			
	PG1	Kullanılan fonların üst politika belgelerine uyum oranı	Yüzde 100	100	Hedefe ulaşıldı
	PG2	Operasyon kapsamında ortaklık tesis edilecek faydalanıcı kurum ve kuruluş sayısı	Adet 12	15	Hedef aşıldı
	PG3	IPA kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı (IPA I)	Yüzde 85	104	Hedef aşıldı
	PG4	IPA kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı (IPA II)	Yüzde 85	3	Hedefe ulaşamadı
	PG5	İstihdam, eğitim ve sosyal politika alanındaki uyum çalışmalarının sayısı (katkı sağlanan mevzuat, strateji belgesi, politika belgesi)	Adet 100	88	Hedefe ulaşamadı
PH14		Vatandaş memnuniyeti esas alınarak hizmet kalitesinin artırılması			
	PG1	Stratejik plan-performans programı-faaliyet raporu uyum oranı	Yüzde 100	100	Hedefe Ulaşıldı
	PG2	Bakanlık birimleri, bağlı ve ilgili kuruluşlar arasında bilgi paylaşım düzeyindeki artış oranı	Yüzde 5	79,3	Hedefe Ulaşıldı
	PG3	Hizmet alanların memnuniyetindeki artış oranı	Yüzde 3	-	Hedefe Ulaşılamadı
PH15		Vatandaş memnuniyeti esas alınarak hizmet kalitesinin artırılmasına katkı sağlamak			
	PG1	Stratejik yönetim projelerinin tamamlanma oranı	Yüzde 30	24	Hedefe ulaşamadı
	PG2	Altyapı ihtiyaçlarının karşılanması için alınan lisans, güvenlik ve donanım ürün ailesi sayısı	Adet 4	1	Hedefe ulaşamadı
PH16		Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirmek			
	PG1	Düzenlenen hizmet içi eğitim bölüm sayısı	Adet 4	4	Hedefe ulaşıldı
	PG2	Eğitime katılan kişi sayısı	Adet 1.800	530	Hedefe ulaşamadı
	PG3	Düzenlenen etkinlik sayısı	Adet 1	1	Hedefe ulaşıldı
	PG4	Norm kadro projesinin tamamlanması	Yüzde 100	100	Hedefe ulaşıldı
	PG5	Bireysel etkinlik projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyet sayısı	Adet 4	-	Hedefe ulaşamadı
	PG6	Güncellenen mevzuat sayısı	Adet 1	-	Hedefe ulaşamadı
PH17		Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirilmesine katkı sağlamak			
	PG1	e-dönüşüm projesi kapsamında e-personel sisteminin tamamlanma oranı	Yüzde 50	-	Hedefe ulaşamadı

Grafik 18: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi (2018)

Mülga ÇSGB performans raporuna göre 2018 Mali Yılı Performans Programında yer alan toplam 56 adet göstergedan %34'ü (19 adet) hedef değerlerine tam olarak ulaşmış, %37'si (21 adet) hedef değerlerine ulaşamamış, %29'u ise (16 adet) hedef değerlerini aşmıştır.

Tablo 144: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Göstergeleri Gerçekleşme Sonuçları

Stratejik Hedef 1.1: Nitelikli yabancı işgücünü ülkemize kazandırmak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
1	Nitelikli yabancı istihdam sayısı (Adet)	UİGM	36.000	68.223	189,5	√
2	Nitelikli yabancı istihdamın toplam yabancı istihdama oranı (Yüzde)	UİGM	50	59,2	118,4	√
Stratejik Hedef 1.2: İşgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
3	İhtiyaç duyulan alanlarda tamamlanan düzenlemelerin sayısı (Adet)	ÇGM	2	1	50	

4	Yarı zamanlı çalışanların toplam çalışanlara oranı (Yüzde)	ÇGM	12,33	-	-	
5	Yapılan toplantı sayısı(Adet)	ÇGM	2	2	100	√
6	Programa katılan üniversite öğrenci sayısı	ÇGM	25	25	100	√
7	Programlı teftişler içerisinde yer alan riskli sektörlerin, çalışanın ve işyerinin oranı (bileşik gösterge)	İTK	20	9,4	47	

Stratejik Hedef 1.3: Özel politika gerektiren grupların istihdamını artırmak

No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
8	Kadın istihdam oranı	ÇGM	32	32,8	102,5	√
9	Düzenlenen toplantı sayısı	ÇGM	4	4	100	√
10	Düzenlenen farkındalık çalışması sayısı	ÇGM	2	2	100	√
11	İstihdam edilen engelli sayısı	ÇGM	67.000	53.017	79,13	
12	İşbirliği yapılan kurum, kuruluş sayısı	ÇGM	50	50	100	√
13	Basılan rehber sayısı	ÇGM	1.000	1.000	100	√
14	Engellilerin istihdamına yönelik denetime alınan il müdürlüğü sayısı	İTK	3	3	100	√

Stratejik Hedef 1.4: Çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinliğini artırmak

No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2017 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
15	Çocuk işçiliği ile mücadele ulusal programının uygulanma oranı (%)	ÇGM	25	25	100	√
16	Ulusal istihdam stratejisi eylem planlarında çocuk işçiliği ile mücadeleye ilişkin tedbirlerin tamamlanma oranı (%)	ÇGM	60	60	100	√
17	Basılan materyal sayısı (kılavuz, rapor, kitapçık vb.)	ÇGM	1.000	1.000	100	√
18	Düzenlenen toplantı sayısı	ÇGM	4	4	100	√

Stratejik Hedef 1.4: Çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinliğini artırmak(Devam)

No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
19	Programlı teftişler içerisinde yer alan sektör, çalışan ve işyeri oranı (%) (bileşik gösterge)	İTK	18	50,75	281	√

	(çocuk işçiliğinin yoğun olduğu sektörlerde gerçekleştirilen önleyici risk odaklı denetim)					
Stratejik Hedef 1.5: Yurt dışı işçi hizmetlerini yaygınlaştırmak ve etkinliğini artırmak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılı Sonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
20	Hizmet alan vatandaşların memnuniyetindeki artış oranı	DİYİH	2	2,34	117,23	√
21	Ulaşılan vatandaş sayısındaki artış oranı (%)	DİYİH	6	3,95	65,78	
22	Yurt dışı birimlerimizce vatandaşlarımıza yönelik düzenlenen toplantı sayısı	DİYİH	300	712	237,3	√
23	Yurt içinde hizmet verilen vatandaş sayısı	DİYİH	4.000	4.702	117,55	√
24	İkili anlaşma yapılmasına veya anlaşmanın tadil edilmesine yönelik gerçekleştirilen müzakere sayısı	DİYİH	3	4	133,3	√
25	Katılım sağlanan ikili ve çok taraflı uluslararası toplantı sayısı	DİYİH	30	23	76,6	
Stratejik Hedef 2.1: İş sağlığı ve güvenliği standartlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılı Sonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
26	Yürütülen projelerin hedeflere ulaşma oranı	İSGGM	60	75	125	√
27	Uyumsuzluk ve güvensizlik nedeniyle takibi yapılan kişisel koruyucu donanım sayısı	İSGGM	70	80	114,28	√
28	Denetlenen ortak sağlık ve güvenlik birimi sayısı	İSGGM	484	298	61,57	
29	Yetkilendirilmiş laboratuvarların denetlenme oranı (%)	İSGGM	80	74	92,5	
30	Yayınlanan veya güncellenen yazılı ve görsel materyal sayısı	İSGGM	854.000	-	-	
31	Düzenlenecek ulusal/uluslararası organizasyon sayısı	İSGGM	1	1	100	√
32	İş sağlığı ve güvenliğine yönelik yürütülen önleyici risk odaklı denetim sayısı (programlı teftişler içerisinde yer alan sektör, çalışan ve işyeri oranı (%))	İTK	42	53	126,19	√
33	Düzenlenen eğitim sayısı	ÇASGEM	225	326	144,88	√
34	Eğitime katılan kişi sayısı	ÇASGEM	12.000	8.442	70,35	
35	Eğitim Taleplerinin karşılanma oranı	ÇASGEM	82	97,35	118,72	√
36	Eğitim kurslarına katılanların memnuniyet oranı	ÇASGEM	82	84,74	103,34	√

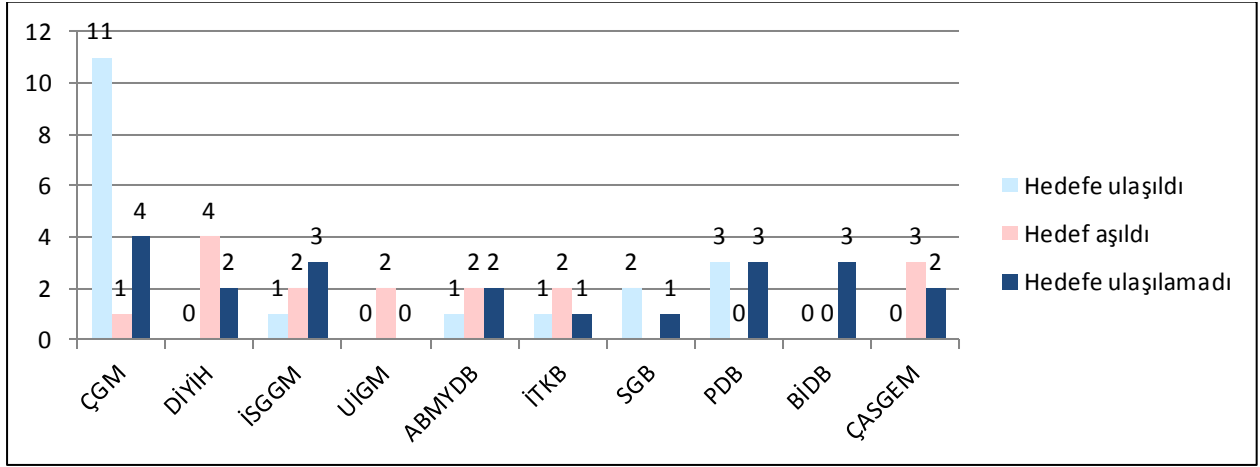
37	Düzenlenen çalıştay/sempozyum /panel vb. etkinlik sayısı	ÇASGEM	2	1	50	
Stratejik Hedef 2.2 : Sendikalaşma ve toplu sözleşmeden yararlanma oranlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
38	Sendikalaşma oranı (%)	ÇGM	21,40	20,94	97,85	
39	Toplu iş sözleşmesinden yararlanma oranı (%)	ÇGM	23,15	23,15	100	√
Stratejik Hedef 2.3: Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşların istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki politikalarının ve fonlarının, ulusal politika ve öncelikler çerçevesinde uygulanmasını sağlamak						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
40	Kullanılan fonların üst politika belgelerine uyum oranı	ABMYDB	100	100	100	√
41	Operasyon kapsamında ortaklık tesis edilecek faydalancı kurum ve kuruluş sayısı	ABMYDB	12	15	125	√
42	IPA kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı (IPA I)	ABMYDB	85	104	113,0	√
Stratejik Hedef 2.3: Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşların istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki politikalarının ve fonlarının, ulusal politika ve öncelikler çerçevesinde uygulanmasını sağlamak (Devam)						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
43	IPA kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı (IPA II)	ABMYDB	85	3	3,5	
44	İstihdam, eğitim ve sosyal politika alanındaki uyum çalışmalarının sayısı (katkı sağlanan mevzuat, strateji belgesi, politika belgesi)	ABMYDB	100	88	88	
Stratejik Hedef 3.1: Vatandaş Memnuniyetini Esas Alınarak Hizmet Kalitesinin Artırılması						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
45	Stratejik plan-performans programı-faaliyet raporu uyum oranı (%)	SGB	100	100	100	√
46	Bakanlık birimleri, bağlı ve ilgili kuruluşlar arasında bilgi paylaşım düzeyindeki artış oranı	SGB	5	79,3	158,6	√
47	Hizmet alanların memnuniyetindeki artış oranı	SGB	3	-	-	

48	Stratejik yönetim projelerinin tamamlanma oranı	BİDB	30	24	80	
49	Altyapı ihtiyaçlarının karşılanması için alınan lisans, güvenlik ve donanım ürün ailesi sayısı	BİDB	4	1	25	
Stratejik Hedef 3.2: Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirmek						
No	Performans Göstergesi	Birim Adı	2018 Hedef	Yılsonu Gerçekleşme	Hedefe Ulaşma Derecesi (%)	Hedefe Ulaşıldı mı?
50	Düzenlenen hizmet içi eğitim bölüm sayısı	PDB	4	4	100	√
51	Eğitime katılan kişi sayısı	PDB	1.800	530	29,44	
52	Düzenlenen etkinlik sayısı	PDB	1	1	100	√
53	Norm kadro projesinin tamamlanması	PDB	100	100	100	√
54	Bireysel etkinlik projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyet sayısı	PDB	4	-	-	
55	Güncellenen mevzuat sayısı	PDB	1	-	-	
56	e-dönüşüm projesi kapsamında e-personel sisteminin tamamlanma oranı	BİDB	50	-	-	

Tablo 145: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sorumlu Birimlere Göre Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi (2018)

Birim	Performans hedefi sayısı	Gösterge sayısı	Gerçekleşme durumu		
			Hedefe ulaşıldı	Hedef aşıldı	Hedefe ulaşılamadı
Çalışma Genel Müdürlüğü	4	16	11	1	4
Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü	1	6	-	4	2
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü	1	6	1	2	3
Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü	1	2	-	2	-
Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı	1	5	1	2	2
İş Teftiş Kurulu Başkanlığı	4	4	1	2	1
Strateji Geliştirme Başkanlığı	1	3	2		1
Personel Dairesi Başkanlığı	1	6	3	-	3
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	2	3	-	-	3
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM)	1	5	-	3	2
Toplam	17	56	19	16	21

Grafik 19: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Göstergelerinin Hedefe Ulaşma Düzeyi (2018)

2.5. Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Tablo 146: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Toplam Kaynak İhtiyacı

İdare Adı		18 - ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI				
		Ekonomik Kodlar (I. Düzey)	Faliyet Toplamı	Genel Yönetim Giderleri Toplamı	Diğer İdarelere Transfer Edilecek Kaynaklar Toplamı	Genel Toplam
BÜTÇE KAYNAK İHTİYACI	01	Personel Giderleri	147.601.115,00	44.740.885,00	0,00	192.342.000,00
	02	SGK Devlet Primi Giderleri	19.034.000,00	6.568.000,00	0,00	25.602.000,00
	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	22.865.680,00	22.249.320,00	0,00	45.115.000,00
	04	Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00
	05	Cari Transferler	44.000,00	16.317.000,00	59.299.206.000,00	59.315.567.000,00
	06	Sermaye Giderleri	26.404.200,00	11.655.800,00	0,00	38.060.000,00
	07	Sermaye Transferleri	35.765.000,00	0,00	86.114.000,00	121.879.000,00
	08	Borç verme	0,00	0,00	0,00	0,00
	09	Yedek Ödenek	0,00	0,00	0,00	0,00
		Bütçe Ödeneği Toplamı	251.713.995,00	101.531.005,00	59.385.320.000,00	59.738.565.000,00
BÜTÇE DIŞI KAYNAK		Döner Sermaye	15.050.351,00	0,00		15.050.351,00
		Diğer Yurt İçi Kaynaklar	0,00	0,00		0,00
		Yurt Dışı Kaynaklar	35.581.000,00	0,00		35.581.000,00
		Toplam Bütçe Dışı Kaynak İhtiyacı	50.631.351,00	0,00		50.631.351,00
Toplam Kaynak İhtiyacı			302.345.346,00	101.531.005,00	59.385.320.000,00	59.789.196.351,00

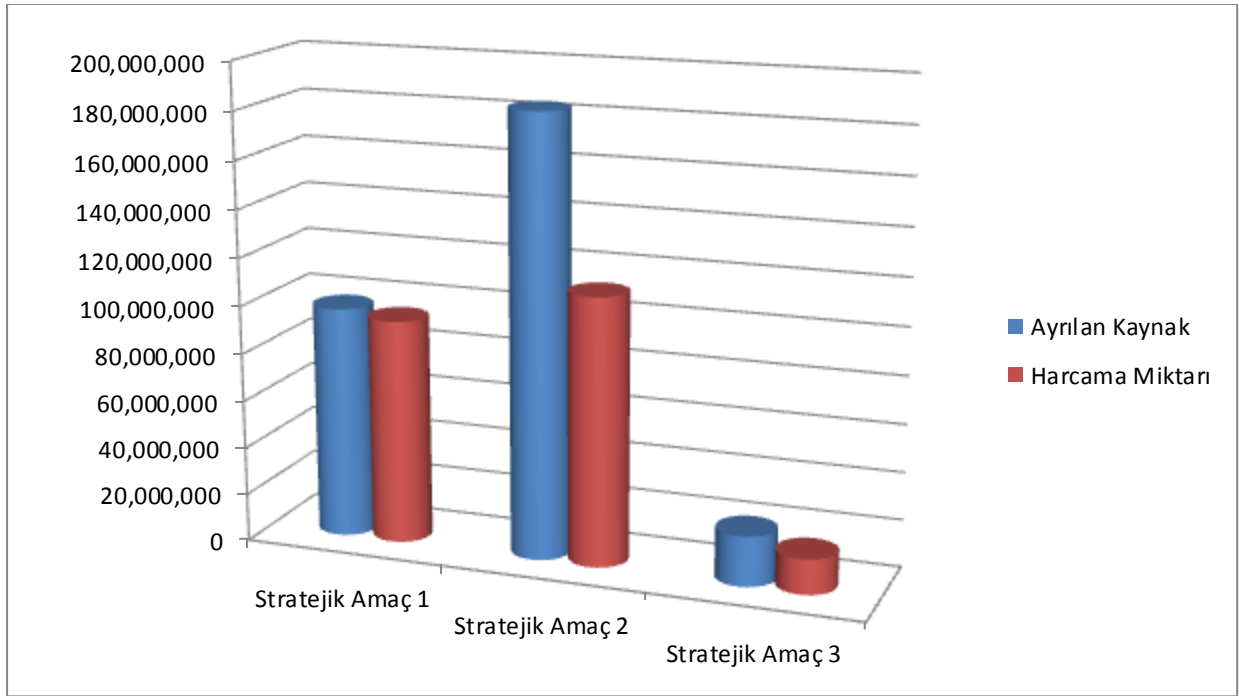
Bakanlığımız 2018 yılı kaynak ihtiyacı 59.789.196.351-TL'dir.

Bütçe içerisinde yer alan ve bütçe büyüklüğünün yaklaşık %99,32'sine tekabül eden 59.385.320.000-TL Bakanlığımız ilgili kuruluşları olan Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Bütçelerine transfer edilecektir.

Toplam kaynak ihtiyacından transfer edilecek ödenekler çıktıktan sonra kalan 403.876.351-TL bütçe ödeneğinin; %71,64'ü (289.345.346-TL) Program Döneminde yer alan performans hedeflerine yönelik faaliyetlerle ilişkilendirilmiş, % 28,36' sı (114.531.005-TL) ise genel yönetim giderleri içerisinde gösterilmiştir.

Faaliyet maliyetlerinin toplamı olan 302.345.346-TL'nin %83,3'lük kısmını oluşturan 251.713.995-TL bütçe kaynaklarından, % 4,9'luk kısmını oluşturan 15.050.351-TL döner sermayeden ve % 11,8'ini oluşturan 35.581.000- TL ise yurtdışı kaynaklarından finanse edilecektir.

Grafik 20: Stratejik Amaçlara Göre Ayrılan Kaynağın ve Harcamaların Dağılımı (TL)

Not: Ayrılan kaynak bütçe ödeneği, yurt dışı kaynak ve döner sermayeden oluşmaktadır.

Faaliyet maliyetleri için toplam 302.345.346-TL kaynak ayrılmıştır. Yılsonu itibarıyla 237.176.414,27 -TL harcama yapılmıştır.

Tablo 147: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Stratejik Amaçlara Göre Kaynak Miktarları

	Ayrılan Kaynak	Harcama Miktarı
Stratejik Amaç 1	97.426.790-TL	110.280.679,12-TL
Stratejik Amaç 2	183.947.956-TL	112.144.431,2-TL
Stratejik Amaç 3	20.970.600-TL	14.751.303,95-TL
Toplam	302.345.346-TL	237.176.414,27-TL

Tablo 148: Mülga Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme Formları

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	İşgücü Piyasasını Etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.1	Nitelikli yabancı işgücünü ülkemize kazandırmak
Performans Hedefi	Nitelikli yabancı işgücünü ülkemize kazandırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Nitelikli yabancı istihdam sayısı (*)	36.000	Sayı	13.071	28.411	13.613	13.128	68.223	Hedef aşıldı
2	Nitelikli yabancı istihdamın toplam yabancı istihdama oranı (%)	50	Oran	59,2	-	-	-	59,2	Hedef aşıldı

(*) : Nitelikli yabancı istihdam sayısı; 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu esas itibarıyla nitelikli yabancılara çalışma izni verilmesi üzerine kurgulanmıştır. Ancak Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafyada meydana gelen olumsuzluklar nedeniyle ülkemize göç etmek zorunda kalan yabancılara kendi geçimlerini sağlayabilmek için çalışma izni verilmektedir.

Değerlendirme	<p>Nitelikli yabancı işgücünü ülkemize kazandırmak hedefi kapsamında yılsonu itibarıyla; 68.223'si nitelikli yabancı işçi olmak üzere toplam 115.200 yabancı uyruklu kişiye çalışma izni verilmiştir. Nitelikli yabancı istihdamının toplam istihdama oranı ise %59.2 olarak gerçekleşmiştir. Yıl içerisinde, 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu hükümlerine göre; Uluslararası işgücüne ilişkin politikaların belirlenmesi, uygulanması, izlenmesi ile yabancılara verilecek çalışma izni ve çalışma izni muafiyetlerine dair iş ve işlemlere ilişkin faaliyetler yürütülmüştür.</p> <p>Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan 1.527.000TL kaynaktan %452,1 daha fazla harcama (Toplam harcama 8.431.548,14TL) yapılmıştır. (Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan kaynaktan %452,1 daha fazla harcama yapılmış olmakla birlikte bu artış, personel maaş ödemelerinin başlangıç bütçe (1.527.000 TL) ödeneği içinde 29.000 TL olarak yer almasından ancak cari yıl ödemelerinde bu kalemin toplam 5.575.000 TL olarak gerçekleşmesinden kaynaklanmaktadır.)</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	İşgücü Piyasasını Etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.2	İşgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak
Performans Hedefi	İşgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	İhtiyaç duyulan alanlarda tamamlanan düzenleme sayısı	2	Sayı	1	-	-	-	1	Hedefe ulaşamadı
2	Yarı zamanlı çalışanların toplam çalışanlara oranı (%) (*)	12,33	Oran	-	-	-	-	-	Hedefe ulaşamadı
3	Yapılan toplantı sayısı	2	Sayı	1	-	-	1	2	Hedefe ulaşıldı
4	Programa katılan üniversite öğrenci sayısı	25	Sayı	-	-	-	25	25	Hedefe ulaşıldı

Değerlendirme	İşgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak hedefi kapsamında yılsonu itibarıyla;
	Uzaktan çalışma yönetmeliği Mülga Başbakanlığa gönderilmiş ve söz konusu yönetmelik hakkında Başbakanlıkla 1 toplantı yapılmıştır.
	TÜİK tarafından yarı zamanlı çalışanların toplam çalışanlara oranı ile ilgili yeni veri açıklanmamıştır. (*)
	Uzaktan çalışma yönetmeliği hakkında makama bilgilendirme toplantısı yapılmış ve üniversitelerimizin çeşitli bölümlerinde (öncelikle Çalışma Ekonomisi Bölümü tercih edilmiş) okuyan öğrencilere, Çalışma Mevzuatı ve Uygulamaları hakkında bilgilendirme programı gerçekleştirilmiştir.
	Bu sonuçlara göre yılsonunda, I. ve II. göstergelerde yıllık hedefe ulaşılammış, III. ve VI. göstergelerde ise yıllık hedefe ulaşılmıştır.
Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan 2.460.000-TL kaynağın %100' ü (toplam harcama 2.460.000-TL) harcanmıştır.	

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	İşgücü piyasasını etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.2	İşgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak
Performans Hedefi	Risk odaklı programlı teftişlerle işgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Programlı teftişler içerisinde yer alan riskli sektörlerin, çalışanın ve işyerinin oranı (bileşik gösterge)(*)	20	Oran	8,1	9	8,6	9,29	9,4	Hedefe ulaşamadı

(*)Ocak-Mart döneminde teftişlerin hazırlık ve başlangıç süreci olması sebebiyle teftiş sayılarına ulaşamadığından 1. dönem gerçekleşme oranı yalnızca sektör sayısına göre hesaplanmıştır.

Değerlendirme	Risk odaklı programlı teftişlerle işgücü piyasasında güvenceli esnekliği sağlamak hedefi kapsamında yılsonunda;
	Programlı teftişler içerisinde, esnek çalışma yönünden riskli sektörler için yapılan teftişlerin nitelik ve nicelik olarak artırılması yoluyla hedefin başarısına katkı sağlanması planlanmıştır, bu kapsamda tüm programlı teftişler içerisinde yer alan esnek çalışma bakımından riskli sektörlerin oranı (hedefe etkisi %30), tüm programlı teftişler içerisinde riskli sektörlerde yapılan teftişlerin oranı (hedefe etkisi %50) ve programlı teftişler içerisinde ulaşılan işçi sayısının riskli sektörlerde ulaşılan işçi sayısına oranı (hedefe etkisi %20) yoluyla oluşturulan bileşik göstergeyle performans hedefinin başarısının ölçülmesi planlanmıştır. Bu yöntemle bulunan bileşik göstergelere ilişkin başarı endeksi 20 kabul edilerek yıllar itibarıyla artırılması hedeflenmiştir. 2018 yılı başında uygulamaya konulan 11 programlı teftişin 3'ü esnek çalışma bakımından riskli sektörler için yürütülmüştür. Yılsonu itibarıyla esnek çalışma bakımından riskli 3 sektörde 118 teftiş yapılmış (toplam teftiş sayısı 9.227) ve bu teftişlerde 9.184 işçiye ulaşılmıştır (toplam ulaşılan işçi sayısı 545.854). Buna göre yılsonunda performans göstergesinde kümülatif olarak %9,4'lük orana ulaşılmış ve performans göstergesinin gerçekleşme oranı %47 olarak hesaplanmıştır. Bunun nedeni, esnek çalışma bakımından riskli olan bu 3 sektördeki programlı teftişlerin, ara verme uygulaması nedeniyle 2019 yılına devredilmiş olmasıdır. Yılsonunda bu faaliyetler için ayrılan 32.281.500 TL kaynağın, 32.127.765,95-TL'si harcanmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	İşgücü Piyasasını Etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.3	Özel politika gerektiren grupların istihdamını artırmak
Performans Hedef	Özel politika gerektiren grupların istihdamını artırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Kadın istihdam oranı (%)	32	Oran	32,2	32,6	33,6	33,1	32,8	Hedef aşıldı
2	Düzenlenen toplantı sayısı	4	Sayı	1	2	1	-	4	Hedefe ulaşıldı
3	Düzenlenen farkındalık çalışması sayısı	2	Sayı	-	-	-	2	2	Hedefe ulaşıldı
4	İstihdam edilen engelli sayısı(*)	67000	Sayı	51.814	-	51.814	53.017	53.017	Hedefe ulaşılamadı
5	İşbirliği yapılan kurum, kuruluş sayısı	50	Sayı	12	4	3	31	50	Hedefe ulaşıldı
6	Basılan rehber sayısı	1.000	Sayı	1.000	-	-	-	1.000	Hedefe ulaşıldı

Özel politika gerektiren grupların istihdamını artırmak hedefi kapsamında yılsonunda;

15-64 yaş arası kadın istihdam oranı, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından son yayınlanan 2018 yılı Eylül ayı resmi verisidir. A masya Üniversitesi tarafından organize edilen ‘Kamu-Sanayi-Üniversite İş Birliği Çalıştayı’ nda kadın istihdamına ilişkin bilgilendirme ve farkındalık sunumu gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen engellilere yönelik çalıştayda engelli istihdamına ilişkin bilgilendirme sunumu yapılmıştır. Ulusal İstihdam Stratejisi Özel Politika Gerektiren Grupların İstihdamının Artırılması temel politika ekseninde 28 tedbir maddesi bulunmaktadır. 19.12.2018 tarihinde gerçekleştirilen İzleme ve Değerlendirme Toplantısında söz konusu tedbirlerden sorumlu ve işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlarla bir araya gelinerek yapılan faaliyetler değerlendirilmiştir. Bu temel politika ekseninde 26 işbirliği yapılan kurum ve kuruluş temsilcisi toplantıya iştirak etmiştir. Özel politika gerektiren grupların istihdamına yönelik 2 adet faaliyet düzenlenmiş, 50 kurum kuruluş ile işbirliği yapılmış ve 1.000 adet rehber basılmıştır.

Bu sonuçlara göre yılsonunda, II., III., V. ve VI. performans göstergesinde yıllık hedefe ulaşılmış, I. performans göstergesinin gerçekleşme oranı % 102,5, IV. performans göstergesinin gerçekleşme oranı %79,1 olarak hesaplanmıştır.

DPB 2018 yılı içerisinde gerçekleştirdiği engelli atamalarıyla toplam istihdam edilen engelli sayısı 53.017’de kalmıştır.

Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan 20.413.000-TL kaynağın %81,1’i (toplam harcama 16.551.280-TL) harcanmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	İşgücü piyasasını etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.3	Özel politika gerektiren grupların istihdamını artırmak
Performans Hedefi	Engellilerin istihdamını arttırmaya yönelik denetimler

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen göstergede düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Engellilerin istihdamına yönelik denetime alınan il müdürlüğü sayısı	3	Sayı	-	-	-	3	3	Hedefe ulaşıldı

Değerlendirme	Engellilerin istihdamını arttırmaya yönelik denetimler hedefi kapsamında yılsonunda;
	<p>Çalışma İş Kurumu İl Müdürlükleri engelli istihdamına ilişkin servislerin idari açıdan denetimi neticesinde işlemlerin etkili ve ekonomik yürütülmesinin önündeki engeller kaldırılarak Engelli istihdamına olumlu katkı yapılması planlanmaktadır. Bu öngörü neticesinde başlangıç yılı olan 2017 yılında 3 Çalışma İş Kurumu İl Müdürlüğünün engelli istihdamına ilişkin servislerinin denetlenmesinin yıllar itibarıyla artırılması planlanmıştır. Bu kapsamda, 2018 yılı için hazırlanan Genel Çalışma Planı uyarınca yürütülen faaliyetlerin etkinliğinin artırılması, iş, işlem ve süreçlerinin mevzuata uygunluğunun sağlanması amacıyla Antalya, Balıkesir ve Gaziantep Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin öncelikli olarak belirlenecek servis ya da servislerinin teftişi planlanmış ve söz konusu programlı teftişler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, toplam 254 işyerinde yapılan teftişlerde; 11.235 engelli işçinin çalıştırıldığı tespit edilmiş olup, bu işyerlerinin engelli istihdamı ile ilgili yasal yükümlülüklerini yerine getirdikleri anlaşılmıştır. Yılsonunda faaliyetler için ayrılan 7.532.350-TL kaynaktan %99,5 oranında harcama (toplam harcama 7.496.478,71-TL) harcama yapılmıştır.</p>

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	İşgücü Piyasasını Etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.4	Çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinliğini artırmak
Performans Hedefi	Çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinliğini artırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Çocuk işçiliği ile mücadele ulusal programının uygulanma oranı (%)	25	Oran	-	10	15	-	25	Hedefe ulaşıldı
2	Ulusal istihdam stratejisi eylem planlarında çocuk işçiliği ile mücadeleye ilişkin tedbirlerin tamamlanma oranı (%)	60	Oran	25	25	10	-	60	Hedefe ulaşıldı
3	Basılan materyal sayısı (kılavuz, rapor, kitapçık vb.)	1000	Sayı	500	-	500	-	1.000	Hedefe ulaşıldı
4	Düzenlenen toplantı sayısı	4	Sayı	1	1	1	1	4	Hedefe ulaşıldı

Değerlendirme	<p>Çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinliğini artırmak hedefi kapsamında yılsonu itibarıyla; Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı (2017-2023) Eylem Planı'nda sorumlu ve ilgili kurum/kuruluşların hepsine resmi yazı yazılarak son 6 ayda (Ocak-Haziran 2018) kurum/kuruluşların yürüttükleri çalışmalara ilişkin bilgi istenmiş olup hali hazırda mevcut durum raporu hazırlanmıştır. Programın 2. İzleme ve Değerlendirme Kurulu Toplantısı ise 20.12.2018 tarihinde ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları, sosyal taraflar, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör firma temsilcilerinin katılımlarıyla düzenlenmiştir.</p> <p>Toplantıda Eylem Planında yer alan 88 tedbir için 2018 yılında yapılan çalışmalar ile yeni tedbir önerileri değerlendirilmiştir. Toplantıda alınan kararlar doğrultusunda Mevcut Durum Tablosu güncellenerek ilgili kurum kuruluşlarla görüşleri alınması için paylaşılmıştır. Söz konusu Program kapsamında 2018 yılında yapılması gerekenler tamamlanmıştır. Eylem Planında çocuk işçiliğiyle mücadeleye ilişkin toplam 8 tedbir bulunmakta olup bunlardan ÇGM sorumluluğundaki 2 tanesi (İstihdam-Sosyal koruma ilişkisinin Güçlendirilmesi Politika Eksenindeki 6.3 ve 6.5 tedbirleri) yani % 25'i tamamlanmıştır. Diğer tedbirlerden 2 tanesi sürekli eylemdir ve 4 tanesinin süresi 2019'dur. Bu sebeple bu eylemler tamamlanmamış ancak çalışmalarda ilerleme kaydedilmiştir. 2018 yılına kadar tamamlanması gereken tedbirlerin hepsi tamamlandığı için gösterge %60 olarak tamamlandı değerlendirilmektedir. 20.12.2018 tarihinde gerçekleştirilen Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı'nın 2. İzleme ve Değerlendirme Kurulu Toplantısı'nda kullanılmak üzere 100 adet köroklü dosya, kalem ve flash disk hazırlanmıştır. Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı'nın 2. İzleme ve Değerlendirme Kurulu Toplantısı 20.12.2018 tarihinde ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları, sosyal taraflar, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör firma temsilcilerinin katılımlarıyla düzenlenmiştir.</p> <p>12 Haziran Çocuk İşçiliği Organizasyonu için Muhtelif İşler Projesi içerisine konan 100.000-TL. ödenek tasarruf tedbirleri kapsamında harcanmamıştır. Bu sonuçlara göre yılsonunda, I., II., III. ve IV. performans göstergelerinde yıllık hedefe ulaşılmıştır. Yılsonunda, Çocuk işçiliğiyle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler için ayrılan 1.576.000-TL kaynağın %93,7'si (toplam harcama 1.476.000-TL) harcanmıştır.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	İşgücü piyasasını etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.4	Çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinliğini arttırmak
Performans Hedefi	Risk odaklı programlı teftişlerle çocuk işçilikle mücadeleye katkı sağlamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Programlı teftişler içerisinde yer alan sektör, çalışan ve işyeri oranı (bileşik gösterge)(çocuk işçiliğinin yoğun olduğu sektörlerde gerçekleştirilen önleyici risk odaklı denetim)	18	Oran	77	72	25,4	21	50,75	Hedef aşıldı

Değerlendirme	<p>Risk odaklı programlı teftişlerle çocuk işçilikle mücadeleye katkı sağlamak hedefi kapsamında yılsonunda;</p> <p>Programlı teftişler içerisinde, çocuk işçiliği yönünden riskli sektörlerle yönelik yapılan teftişlerin nitelik ve nicelik olarak artırılması yoluyla hedefin başarısına katkı sağlanması planlanmıştır, bu kapsamda tüm programlı teftişler içerisinde yer alan çocuk işçiliği bakımından riskli sektörlerin oranı (hedefe etkisi %30), tüm programlı teftişler içerisinde riskli sektörlerde yapılan teftişlerin oranı (hedefe etkisi %50) ve programlı teftişler içerisinde ulaşılan işçi sayısının riskli sektörlerde ulaşılan işçi sayısına oranı (hedefe etkisi %20) yoluyla oluşturulan bileşik göstergeyle performans hedefinin başarısının ölçülmesi planlanmıştır. Bu yöntemle bulunan bileşik göstergeye ilişkin başarı endeksi 18 kabul edilerek yıllar itibarıyla artırılması hedeflenmiştir. 2018 yılı başında uygulamaya konulan 11 programlı teftişin 3'ü çocuk işçiliği bakımından riskli sektörlerle yönelik olarak yürütülmeye başlanmıştır. Yılsonu itibarıyla çocuk işçiliği bakımından riskli 3 sektörde 5.625 teftiş yapılmış (toplam teftiş sayısı 9.227) ve bu teftişlerde 330.057 işçiye ulaşılmıştır (toplam ulaşılan işçi sayısı 545.854). Buna göre yılsonunda performans göstergesinde kümülatif olarak %50,75'lik bir orana ulaşılmış ve performans göstergesinin gerçekleşme oranı %281 olarak hesaplanmıştır.</p> <p>Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan 10.760.500-TL kaynağın, 10.709.255,32-TL'si harcanmıştır.</p>
----------------------	---

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 1	İşgücü Piyasasını Etkinleştirmek
Stratejik Hedef 1.5	Yurt dışı işçi hizmetlerini yaygınlaştırmak ve etkinliğini artırmak
Performans Hedefi	Yurt dışı işçi hizmetlerini yaygınlaştırmak ve etkinliğini artırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Hizmet alan vatandaşların memnuniyetindeki artış oranı	2	Oran	17,33	17,39	21,86	21,37	117,23	Hedef aşıldı
2	Ulaşılan vatandaş sayısındaki artış oranı	6	Oran	65.566	107.258	64.041	76.912	65,78	Hedefe ulaşılamadı
3	Yurt dışı birimlerimizce vatandaşlarımıza yönelik düzenlenen toplantı sayısı	300	Sayı	187	217	111	197	712	Hedef aşıldı
4	Yurt içinde hizmet verilen vatandaş sayısı	4000	Sayı	961	1.142	1.359	1.240	4.702	Hedef aşıldı
5	İkili anlaşma yapılmasına veya anlaşmanın tadil edilmesine yönelik gerçekleştirilen müzakere sayısı	3	Sayı	1	1	-	2	4	Hedef aşıldı
6	Katılım sağlanan ikili ve çok taraflı uluslararası toplantı sayısı	30	Sayı	3	11	3	6	23	Hedefe ulaşılamadı

Değerlendirme	2018 yılı için;
	<p>Yılsonunda,</p> <p>1. Performans göstergesinin gerçekleşme oranı (1.dönem % 93.87, 2.dönem % 94.19, 3.dönem 97.49, 4.dönem % 97.10) yılsonu ortalama memnuniyet oranı (% 95.66), % 117,23 olarak gerçekleşmiştir.</p> <p>2. Performans göstergesinin gerçekleşme oranı % 65,78 (ulaşılan vatandaş sayısı 313.777, başlangıç hedefi 450.000 üzerinden % 6 artışla 477.000 hedeflenmiştir)</p> <p>3. Performans göstergesinin gerçekleşme oranı %237,33 (712 toplantı)</p> <p>4. Performans göstergesinin gerçekleşme oranı %117,55 (yurt içinde hizmet verilen vatandaş sayısı 4.702)</p> <p>5. Performans göstergesinin gerçekleşme oranı %133,33 (müzakere sayısı 4)</p> <p>6. Performans göstergesinin gerçekleşme oranı %76.66 (23 toplantı) olarak hesaplanmıştır.</p>

Bu sonuçlara göre göstergelerdeki sapma nedenleri:

1. Hizmet standartlarının artırılması nedeniyle vatandaş memnuniyet oranımız öngörülenin üstünde gerçekleşmiştir.
2. Ulaşılan vatandaş sayısındaki artış oranı hedefi; yurtdışı birimlerimize Müşavirlik ve Ataşelik kadrolarına atama yapılmaması nedeniyle belirlenen hedefe ulaşamamıştır.
3. Yurtdışı birimlerimizce vatandaşlarımıza yönelik düzenlenen toplantı sayısı hedefi, STK'lardan gelen yoğun taleplerin karşılanması sebebiyle aşılmıştır.
4. Yurtiçinde hizmet verilen vatandaş sayısı hedefi, BİMER, CİMER gibi elektronik başvuru kanallarına vatandaşların ulaşımının kolaylaşması nedeniyle aşılmıştır.
5. İkili anlaşma yapılmasına veya anlaşmanın tadil edilmesine yönelik gerçekleştirilen müzakere sayısı hedefi, müzakere süreçlerinin öngörülenden daha uzun sürmesi nedeniyle aşılmıştır.
6. Katılım sağlanan ikili veya çok taraflı uluslararası toplantı sayısı hedefi, merkezden görevlendirilen personel açısından değerlendirilmiş olup, öngörülen tasarruf tedbirleri nedeniyle mahallinden katılım talimatı verildiğinden hedefe ulaşamadığı değerlendirilmiştir.

Yılsönütibarıyla, faaliyetler için ayrılan 20.886.440-TL kaynaktan % 48,65 daha fazla (31.028.351 -TL) harcama yapılmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Sağlıklı, güvenli ve güvenceli bir çalışma ortamı oluşturmak
Stratejik Hedef 2.1	İş sağlığı ve güvenliği standartlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak
Performans Hedefi	İş sağlığı ve güvenliği standartlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Yürütülen Projelerin Hedeflere Ulaşma Oranı	60	Oran	-	-	-	75	75	Hedef aşıldı
2	Uygunsuzluk ve güvensizlik nedeniyle takibi yapılan kişisel koruyucu donanım sayısı	70	Sayı	17	12	27	24	80	Hedef aşıldı
3	Denetlenen ortak sağlık ve güvenlik birimi sayısı	484	Sayı	45	12	107	134	298	Hedefe ulaşamadı
4	Yetkilendirilmiş laboratuvarların denetlenme oranı (%) (*)	80	Oran	20	22	13	19	74	Hedefe ulaşamadı
5	Yayınlanan veya güncellenen yazılı ve görsel materyal sayısı	854.000	Sayı	-	-	-	-	-	Hedefe ulaşamadı
6	Düzenlenecek ulusal/uluslararası organizasyon sayısı	1	Sayı	-	1	-	-	1	Hedefe ulaşıldı

İş sağlığı ve güvenliği standartlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak hedefi kapsamında yılsonu itibarıyla;

Hedefe yönelik faaliyetler kapsamında;

Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 31.12.2018 tarihli ve 30462 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır. Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan ve Ondan Fazla Çalışanı Bulunan İşyerlerinde İşsizlik Sigortası Primi İşveren Payı Teşvikinden Yararlanılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ 31.12.2018 tarihli ve 30462 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır. Çalışanların Bütün Vücut Titreşimine Maruziyet Risklerinden Korunmalarına İlişkin Uygulama Rehberi Genel Müdürlük sayfasında yayımlandı. Çalışanların El-Kol Titreşimine Maruziyet Risklerinden Korunmalarına İlişkin Uygulama Rehberi Genel Müdürlük sayfasında yayımlandı. Çalışma Yaşamında Gürültü ile Mücadele Rehberi Genel Müdürlük sayfasında yayımlandı. Kişisel Koruyucu Donanımlar ile ilgili uyumlaştırılmış standartlara dair tebliğ Cumhurbaşkanlığı’na gönderilmiş olup, Resmi Gazete’ de yayımlanması beklenmektedir.15/82422 İhale Kayıt Numarası ile organizasyon hizmeti alınan OSGB HİSİP projesinin sözleşme süresi 2017 yılı itibarı ile tamamlanacak iken 87251 sayılı ve 20.10.2017 tarihli Makam Oluru ile, ilgili sözleşmenin içerisinde yer alan ve üçüncü faza ait tamamlanması gereken eylemlerin tamamlanabilmesi amacıyla bir yıllık süre uzatımına ilişkin onay alınmıştır. Bu çerçevede, ilgili sözleşmenin toplam bedelini aşmamak ve iş artışında bulunmamak kaydıyla sözleşme sonlanma tarihinin bir yıl uzatılması öngörülmüş ve ilgili giderler hem 2018 yılı bütçesi içerisinde hem de Kalkınma Bakanlığı onayında revize edilmiştir. Ancak, Yüklenici tarafından işin takvim olarak uzatılmasının mümkün olmadığı yönünde beyanı ve hukuki açıdan sözleşmenin tek taraflı uzatılmasının mümkün olmadığı anlaşıldığından 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan eylemler askıya alınmış ve herhangi bir harcamaya gidilmemiştir. İSG-KATİP geliştirme projesi kapsamında mevcut programa gerekli görülen konularda ekleme ve iyileştirme yapılmıştır. "Kamuoyunda Kişisel Koruyucu Donanımların Piyasa Gözetimi ve Denetimi ile Ürün Güvenliği Konusunda Farkındalığın Arttırılması Projesi" kapsamında 12 adet Eğitim videosu ve 2 adet Kamu Spotu (Türkçe, İngilizce ve Arapça dublajları tamamlanarak idareye teslim edilmiştir. KKD Bilgilendirme Platformu Web Sitesi ve KKD İhbar ve Şikayet Sistemi kullanıma açılmıştır. E-devlet üzerinden KKD İhbar ve Şikayet Sistemi aktif hale getirilerek hizmete açılmıştır. 2018 yılı içerisinde yapılması planlanan proje faaliyetlerine ilişkin işlemler tamamlanmıştır. Projeler kapsamında saha görevine gidilmiştir ve proje çıktısı olarak eğitim ve seminerler düzenlenmiştir. Aralık ayında 8.KKD Teknik Komitesi 27.12.2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Ulusal Konsey faaliyetleri 10.07.2018 tarihli 1 No’ lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile askıya alınmış olup en son 21 Haziran 2018 tarihinde 28. Konsey toplantısında alınan kararlar doğrultusunda çalışmalar sürdürülmektedir. 12 farklı ilde 21 denetçi tarafından 13 adet Kişisel Koruyucu Donanım denetimleri, 49 farklı ilde İSGGM, İSGÜM ve SGK denetmenleri tarafından 745 adet OSGB denetimleri gerçekleştirildi. OSGB, TSM ve eğitim kurumlarının belgelendirilme çalışmaları için dosya incelemeleri yapılmakta ve yerinde incelemeler planlanmaktadır. Bakanlığımızca yetkilendirilmiş 123 laboratuvarından Ekim-Aralık döneminde 23 tanesi denetlenmiştir. Asbest söküm uzmanlığı ve pnömokonyoz okuyucu eğitimleri yapılmıştır.

Bu sonuçlara göre yılsonunda, VI. performans göstergesinde yıllık hedefe ulaşılmış, III., IV.ve V. performans göstergelerinde hedefe ulaşılammış, I. ve II. performans göstergelerinde ise hedef aşılmıştır.

Sapma nedenleri:

I. performans göstergesi için;proje faaliyetleri %75 oranında tamamlanmış olup, sosyal taraflarla yoğun işbirliğine gidilmesi nedeniyle gerçekleşme oranı aşılmıştır
II. performans göstergesi için; İlk dokuz ayda uygunsuz ürünleri piyasaya arz ettiği tespit edilen firmalar dördüncü çeyrekteki denetim planına eklenmiştir. Bu nedenle takip edilen ürün sayısı hedefin üzerindedir.

III. performans göstergesi için;İSGGM ve İSGÜM personelleri tarafından 298 denetim gerçekleştirilmiştir. Planlı denetimlere ilave olarak Bakanlığımıztarafından şikayet başvuruları üzerine denetimler de gerçekleştirilmektedir. Bu yüzden yıl içerisinde yapılan şikayet başvurusu sayısı öngörülen sayıdan farklılık gösterebilmektedir.

IV. performans göstergesi için; I, II ve III dönemde bildirilen sayılar yüzde yerine sehven adet olarak bildirilmiştir. I. Dönem:%20, II. Dönem % 22, III dönem % 13 olarak düzeltilmiştir.2018 yılı hedefi %80 olup %74 denetim oranı sağlanmıştır. Yüzde 6 sapma olmuştur. (7 eksik denetim)

Bu sapma bölümümüzce son 6 aylık dönemde iki adet proje faaliyetinin de denetim faaliyetleri ile birlikte yürütülmesinden kaynaklanmaktadır.

(İSGLİG ve İSGLABUT projeleri)

V. performans göstergesi için; güncellenecek yazılı-görsel materyaller için danışmanlık hizmet alımı konusunda hazırlanan Teknik Şartname kapsamında başlatılan ihale satın alma süreci Bakanlığımızın Aile Bakanlığı ile birleşmesi ve Cumhurbaşkanlığı tarafından yayımlanan Tasarruf Tedbirleri Genelgesi kapsamında; söz konusu işin sadece Bakanlığımız Eğitim-Yayın Dairesi tarafından gerçekleştirilebileceğinin beyan edilmesi sebebiyle; yazılı-görsel materyallerin güncellenmesi ihale satın alma süreci iptal edilmiştir. 2019 yılı Ocak ayı itibarıyla bu görev tekrar Dairemize verilmiştir. Hedef değer 2019 yılında tamamlanacaktır.

VI. performans göstergesi 9. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi 06-09 Mayıs 2018 tarihleri arasında İstanbul Haliç Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir.

Yılsonunda faaliyetler için ayrılan toplam 43.050.706-TL kaynağın %86,7'si (37.320.265-TL) harcanmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Sağlıklı, güvenli ve güvenceli bir çalışma ortamı oluşturmak
Stratejik Hedef 2.1	İş sağlığı ve güvenliği standartlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak
Performans Hedefi	Risk odaklı programlı teftişlerle iş sağlığı ve güvenliğini geliştirmek ve yaygınlaştırmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen göstergede düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	İş sağlığı ve güvenliğine yönelik yürütülen önleyici risk odaklı denetim sayısı (programlı teftişler içerisinde yer alan sektör, çalışan ve işyeri oranı)	42	Oran	59	42	59,8	44,7	53	Hedef aşıldı

Değerlendirme	Risk odaklı programlı teftişlerle iş sağlığı ve güvenliğini geliştirmek ve yaygınlaştırmak hedefi kapsamında yılsonunda;
	<p>Önleyici ve risk odaklı teftiş anlayışını yaygınlaştırarak, iş sağlığı ve güvenliğini geliştirmek ve yaygınlaştırmak hedefine olumlu katkı sağlanması planlanmış, bu kapsamda; İSG yönünden riskli olarak belirlenen sektörlerde yapılan programlı teftişlerin tüm programlı teftişlere oranı (hedefe etkisi %30), Programlı teftişler kapsamında yapılan iş sağlığı güvenliği teftişlerinin İSG yönünden yapılan tüm teftişlere oranı (hedefe etkisi %50) ve İSG yönünden yapılan tüm teftişler içerisinde ulaşılan işçi sayısının İSG yönünden riskli olduğu belirlenen programlı teftişlerle ulaşılan işçi sayısına oranı (hedefe etkisi %20) yoluyla oluşturulan bileşik göstergelerle hedefin başarısının ölçülmesi planlanmıştır. Bu yöntemle bulunan bileşik göstergelere ilişkin başarı endeksi 42 kabul ederek yıllar itibarıyla artırılmasının hedeflenmiştir. 2018 yılında uygulamaya konulan 11 programlı teftişin 8'i iş sağlığı ve güvenliği yönünden riskli alan ve sektörlerde yürütülmüştür. Yılsonu itibarıyla belirtilen 8 programlı teftiş kapsamında 9.109 teftiş (teftişlerin tamamı 18.718) yapılmış ve 536.670 işçiye (toplamda ulaşılan 1.962.366) ulaşılmıştır. Buna göre yılsonunda performans göstergesinde kümülatif olarak %53'lük bir orana ulaşılmış ve performans göstergesinin gerçekleşme oranı %126,19 olarak hesaplanmıştır.</p> <p>Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan 48.422.250-TL kaynağın, 48.191.648,93 TL'si harcanmıştır.</p>

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Sağlıklı, güvenli ve güvenceli bir çalışma ortamı oluşturmak
Stratejik Hedef 2.1	İş sağlığı ve güvenliği standartlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak
Performans Hedefi	İş sağlığı ve güvenliği standartlarının Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarılmasına katkı sağlamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Düzenlenen eğitim sayısı	225	Sayı	110	70	11	135	326	Hedef aşıldı
2	Eğitime katılan kişi sayısı	12.000	Sayı	2.850	1.682	375	3.535	8.442	Hedefe ulaşamadı
3	Eğitim Taleplerinin karşılama oranı (%)	82	Oran	100,0	100,0	90,9	98,51	97,35	Hedef aşıldı
4	Eğitim kurslarına katılanların memnuniyet oranı (%)	82	Oran	90,03	89,4	76,99	84,82	84,74	Hedef aşıldı
5	Düzenlenen çalıştay/ sempozyum /panel vb. etkinlik sayısı	2	Sayı	-	-	-	1	1	Hedefe ulaşamadı

İş sağlığı ve güvenliği standartlarının Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarılmasına katkı sağlamak hedefi kapsamında yılsonunda; Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında, özel sektörde çalışma hayatı ve İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili farklı konularda bireysel ve kurumsal olarak 326 eğitim programı düzenlenmiş ve bu eğitimlere 8.442 kişi katılmıştır. Eğitim kurslarına katılanların memnuniyet oranının ortalama %84,74 olarak gerçekleşmiş ve 1 adet çalışma / sempozyum düzenlenmiştir.

Sapma nedenleri:

I. gösterge için; Merkezimiz Eğitim Faaliyetlerini Kurum, Kuruluş ve Özel Sektör tarafından talep doğrultusunda gerçekleştirdiği için 2018 Yılı'nın 1. ve 4. (yılın ilk 3 ay ve son 3 ay) dönemlerinde eğitim taleplerinde artış olmuştur. Bu nedenle 225 olarak hedeflenen eğitim 326 grup şeklinde gerçekleştirilmiştir.

II. gösterge için;2018 Yılında Merkezimizde ve il dışında düzenlenen eğitimlerimizin etkin ve verimli olabilmesi için 1 grup katılımcı sayısı 25-30 kişi ile sınırlandırılmıştır. Bu nedenle gerçekleştirilen toplam 326 grup eğitime 8.442 kişi (1 grup max. 25-30 kişi) katılım sağladığından 2018 yılı katılımcı hedefinde sapma olmuştur.

III. gösterge için; 2018 Yılında 3'er aylık 4 dönem halinde gerçekleştirilen toplam 326 grup talep edilen eğitimler Merkezimizde görevli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, 2547 Sayılı YÖK Kanununa tabi öğretim görevlileri, Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında görevli 657 Sayılı Kanuna Tabi eğitimciler ve 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu 22. Maddesine Göre Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan Hizmet Alımı ile %97,35 olarak karşılandığından hedefte sapmaya neden olmuştur.

IV. gösterge için; Merkezimiz tarafından il içi ve il dışında düzenlenen eğitimlerin sonunda anket değerlendirmesi uygulanmaktadır. Gruplardaki katılımcıların kişisel özellikleri, eğitim seviyesi, hiyerarşik konumu memnuniyet oranını etkilemektedir. Yeniliği misyon edinen bir Eğitim ve Araştırma Merkezi olarak çalışma hayatında verimliliği arttırmak hedefimiz olduğu için %84,74 memnuniyet ortalaması sağlanmıştır. Bu nedenle 2018 yılı memnuniyet oranı sapması olmuştur.

Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan kaynaktan %7,2 daha fazla harcama yapılmıştır. Harcanan 9.059.495,48-TL kaynağın 622.169,65-TL'si döner sermayeden gerçekleştirilmiştir.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Sağlıklı, güvenli ve güvenceli bir çalışma ortamı oluşturmak
Stratejik Hedef 2.2	Sendikalaşma ve toplu sözleşmeden yararlanma oranlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak
Performans Hedefi	Sendikalaşma ve toplu sözleşmeden yararlanma oranlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Sendikalaşma oranı (%)	21,40	Oran	-	-	20,94	20,94	20,94	Hedefe ulaşamadı
2	Toplu iş sözleşmesinden yararlanma oranı (%)	23,15	Oran	-	-	23,15	-	23,15	Hedefe ulaşıldı

Not: 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu Gereğince Kamu Görevlileri Sendikaları ile Konfederasyonların Üye Sayılarına İlişkin Tebliğ yılda bir kez Temmuz ayında, 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Gereğince, İşkollarındaki İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayılarına İlişkin Tebliğ ise Temmuz ve Ocak aylarında Resmi Gazete’de yayımlanmaktadır. Gerçekleşme oranları, her iki kanun kapsamında yayımlanan istatistiklerin ortak dönemini içeren Temmuz ayı sonuçlarına göre hesaplanmıştır.

Değerlendirme	Sendikalaşma ve toplu sözleşmeden yararlanma oranlarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarmak hedefi kapsamında yılsonu itibarıyla;
	<p>Resmi Gazete’ de yayımlanan 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu Gereğince Kamu Görevlileri Sendikaları ile Konfederasyonların Üye Sayılarına İlişkin Tebliğ ile 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Gereğince, İş kollarındaki İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayılarına İlişkin 2017 Temmuz Ayı İstatistikleri Hakkında Tebliğ ile Çalışma Genel Müdürlüğü istatistikleri sonuçlarına göre; Sendikalaşma oranı %20,94, toplu iş sözleşmesinden yararlanma oranı ise %23,15 olarak gerçekleşmiştir. Bu sonuçlara göre I. performans göstergesinin gerçekleşme oranı %97,8, II. performans göstergesinin gerçekleşme oranı %100 olarak hesaplanmıştır.</p> <p>Çalışma Hayatında sosyal Diyalogun Geliştirilmesi projesi kapsamında gerçekleştirilen 4. Çeyreğe ilişkin faaliyetler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 02 Ekim 2018 tarihinde “Türkiye’de Yetki Sürecinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. • 03 Ekim 2018 tarihinde “Türkiye’de Sendikal Ayrımcılık İzleme Sistemi Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. • 16-17 Ekim 2018 tarihlerinde Ankara’da İçişleri Bakanlığı personeline yönelik eğitimler gerçekleştirilmiştir. Açılıştta Bakanlığımız Çalışma Genel Müdür Yardımcısının ve ILO Türkiye Direktörünün yanı sıra Emniyet Genel Müdürlüğü ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu temsilcileri de konuşma yapmışlardır. • 25 Ekim 2018 tarihinde “Türkiye’de İkili ve Üçlü Sosyal Diyalog Mekanizmalarının Değerlendirilmesi Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. • 26 Ekim 2018 tarihinde 20 numaralı işkolu olan “Genel İşler” de sosyal diyalog çalıştayı düzenlenmiştir. • 01-02 Kasım 2018 tarihlerinde İstanbul’da Özyeğin ve Galatasaray Üniversitelerinde bilgilendirme faaliyeti organize edilmiştir.

- 06-07 ve 08-09 Kasım 2018 tarihlerinde ILO Türkiye Ofisi'nde uluslararası çalışma standartlarına yönelik ek eğitimler verilmiştir.
- Son çalışma ziyareti 12-16 Kasım 2018 tarihlerinde Portekiz' de gerçekleştirilmiştir.
- 15-16 Kasım 2018 tarihlerinde eğitim kurumlarına yönelik farkındalık artırma faaliyeti çerçevesinde Nevzat Ayaz, Fatma Yaşar Önen ve Bahçelievler 100. Yıl Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde bilgilendirme yapılmıştır.
- Şirket yarışmasında gösterilen başarının duyurulması, mevcut uygulamalarının yaygınlaştırılması ve eğitimde edinilen tecrübelerin paylaşılması amacıyla 21 Kasım 2018 tarihinde İstanbul'da ""Sektörler Arasında İşyerinde Sosyal Diyalog Bilgi Paylaşımı Çalıştayı (Uluslararası Çalışma Standartları ve Çalışan Hakları)" gerçekleştirilmiştir.
- 22 Kasım 2018 tarihinde TÜSİAD işbirliği ile "Gıda Sektöründe İşyerinde Sosyal Diyalog Bilgi Paylaşımı Çalıştayı (UN Global Compact' ın Çalışma Hayatında İlişkin İlkeleri) düzenlenmiştir.
- 27 Kasım 2018 tarihinde İstanbul'da 04 numaralı ışkolu olan "Petrol, Kimya, Lastik, Plastik ve İlaç" sektöründe sosyal diyalog çalıştayı organize edilmiştir.
- 28 Kasım 2018 tarihinde İstanbul Kültür Üniversitesi'nde farkındalık artırma faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- 03 Aralık 2018 tarihinde Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde farkındalık artırma faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- İstanbul'da ise 11 Aralık 2018 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi'nde, 12-13 Aralık 2018 tarihlerinde ise Yeditepe, Beykent, İstanbul ve Ayvansaray Üniversitelerinde farkındalık artırma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.
- 17 Aralık 2018 tarihinde Denizli'de Pamukkale Üniversitesi'nde farkındalık artırma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.
- 18 Aralık 2018 tarihinde TÜRKONFED & PERYÖN' nün destekleri ile 250 KOBİ'den katılımcıların hedeflendiği "İnsan Yönetimi & Endüstri İlişkileri Buluşması" organize edilmiştir.
- 19 Aralık 2018 tarihinde Tekirdağ'da Namık Kemal Üniversitesi'nde farkındalık artırma faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- Ankara'da ise 20 Aralık 2018 tarihinde Başkent, 21 Aralık 2018 tarihinde de Bilkent Üniversitesi'nde farkındalık artırma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.
- Yılsonunda, sendikalaşma ve toplu sözleşmeye yönelik faaliyetler için ayrılan 6.654.000-TL kaynağın %88,7'si (toplam harcama 5.904.000-TL'si) harcanmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 2	Sağlıklı, güvenli ve güvenceli bir çalışma ortamı oluşturmak
Stratejik Hedef 2.3	Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşların istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki politikalarının ve fonlarının, ulusal politika ve öncelikler çerçevesinde uygulanmasını sağlamak
Performans Hedefi	İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programının uygulanmasına ilişkin süreçlerin etkin ve etkili bir şekilde yürütülmesinin yanı sıra istihdam, eğitim ve sosyal politika alanındaki kurumlara AB uyum süreci bağlamında destek verilmesi

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Kullanılan fonların üst politika belgelerine uyum oranı (%)	100	Oran	100	100	100	100	100,0	Hedefe ulaşıldı
2	Operasyon kapsamında ortaklık tesis edilecek faydalanıcı kurum ve kuruluş sayısı	12	Sayı	15	15	15	15	15	Hedef aşıldı
3	IPA kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı (%) (IPA I)	85	Oran	104	104	104	104	104	Hedef aşıldı
4	IPA kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı (%) (IPA II)	85	Oran	3	-	-	-	3	Hedefe ulaşılamadı
5	İstihdam, eğitim ve sosyal politika alanındaki uyum çalışmalarının sayısı (katkı sağlanan mevzuat, strateji belgesi, politika belgesi)	100	Sayı	31	47	3	7	88	Hedefe ulaşılamadı

Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşların istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki politikalarının ve fonlarının, ulusal politika ve öncelikler çerçevesinde uygulanmasını sağlamak hedefi kapsamında yılsonunda;

1. Başkanlığımız bünyesinde, fon kullanımına ilişkin belgelerin hazırlık aşamasında ulusal ve uluslararası belgelere yüzde 100 uyum sağlanmıştır. Özellikle operasyon hazırlıkları olmak üzere fon kullanımına yönelik olarak gerçekleştirilen çalışmalar sırasında ulusal ve uluslararası belgelere uyum esas alınmaktadır.

2. 2018 yılının 1. çeyreğinde ortaklık tesis edilen kurum/kuruluşlar ile 2018 yılının 2., 3. ve 4. çeyreğinde de çalışmalar sürdürülmüştür. Söz konusu Kurumlar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın Merkez Teşkilatı, İlgili ve Bağlı Kuruluşları (Toplam 8 Faydalanıcı), Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı (2 Faydalanıcı), Sağlık Bakanlığı, Güney Marmara Kalkınma Ajansı, Dicle Kalkınma Ajansı, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, Çukurova Kalkınma Ajansı'dır.

3. IPA kapsamında tahsis edilen fonların fon kaybı sebebiyle azaltılması neticesinde sözleşmeye bağlanma oranı beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir.

4. IPA II'ye yönelik olarak ülkemize tahsis edilen fon miktarında revizyona gidileceğinden mevcut durumda IPA II kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı hesaplanamamaktadır.

5. İstihdam, eğitim ve sosyal politika alanındaki uyum çalışmaları çerçevesinde Başkanlığımız IPA I kapsamında program kapanışı itibarıyla adet ulusal bazda yürütülen toplam 29 projeye fon tahsis ederek her bir projede istihdam eğitim ve sosyal politika alanında en az bir mevzuat, strateji belgesi ve politika belgesi hazırlanmasını temin etmiştir. Bunun yanı sıra, uyum çalışmaları kapsamında Başkanlığımız tarafından iki faaliyete doğrudan katkı sağlanmıştır. Böylelikle 1. çeyrek gerçekleşmesi 31 olarak kaydedilmiştir. 2018 yılının 2. çeyreği itibarıyla teknik doğrulaması gerçekleştirilmiş olan hizmet ve doğrudan hibe sözleşmeleri çerçevesinde 10 operasyon kapsamında hazırlanan 42 adet çalışmaya, uyum çalışmaları kapsamında Başkanlığımız AB İşleri ve Uluslararası Projeler Birimi tarafından 2018 yılının ikinci çeyreğinde doğrudan katkı yapılan beş adet faaliyetin eklenmesi sonucunda 2. çeyrek gerçekleşmesi olan 47'ye ulaşılmıştır. 2018 yılı 3. çeyrek itibarıyla İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı (İESP SOP) kapsamındaki tematik öncelik alanlarına yönelik olarak onaylanan 3 adet Operasyon Tanımlama Belgesi bulunmaktadır. Nitelik ve içerik bakımından istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki uyum çalışmaları olarak değerlendirilebilecek bu belgelerin hazırlanması neticesinde, 3. çeyrekteki gerçekleşme 3 olarak kaydedilmiştir. 2018 yılı 4. dönem itibarıyla ise istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki uyum çalışmaları kapsamında İlerleme Raporu katkılarımız hazırlanarak AB Başkanlığına iletilmiştir. Buna ilaveten son çeyrekte Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı koordinasyonunda hazırlanmakta olan Ekonomik Reform Programına Bakanlığımızın ilgili Birimlerinin de görüşleri alınarak katkı sağlanmış, Cumhurbaşkanlığı Programı için iletilen taslaklara görüşlerimiz bildirilmiş, Çalışma Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Ulusal İstihdam Stratejisi ve Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı toplantılarına katılım sağlanmış, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve Eylem Planı güncelleme çalışması kapsamında düzenlenen toplantıya katılım sağlanmış, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planına ilişkin katkılarımız iletilmiş, böylelikle 2018 yılı 4. çeyrekte 7 adet belgeye katkı verilmiştir. Çalışmaları 2018 yılı sonunda başlatılan ve 2019 yılında devam etmesi öngörülen belgelere ilişkin katkılarımız / koordinasyon çalışmalarımız henüz sonuçlanmadığından 2018 yılı 4. çeyreği kapsamında değerlendirilmemiştir. Uyum çalışmaları çerçevesinde ayrıca farklı ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarca hazırlanan rapor, işbirliği çalışmaları, ve programlara da Birimizce katılım ve katkı sağlanabilmektedir. Ancak bu bölümde yalnızca temel strateji/politika belgeleri çalışmaları dikkate alındığından bu tür raporlama, işbirliği, program vb. çalışmaları dahil edilmemiştir. Böylelikle, 2018 yılında istihdam, eğitim ve sosyal politika alanındaki uyum çalışmalarının sayısı (katkı sağlanan mevzuat, strateji belgesi, politika belgesi) 88 olarak gerçekleşmiştir.

Bu sonuçlara göre yılsonunda;

- I. göstergede yıllık hedefe ulaşılmış,
- II. gösterge 15 olarak gerçekleştiğinden %125 gerçekleşme oranıyla 12 hedefi aşılmış,
- III. göstergenin gerçekleşme oranı %104 olarak gerçekleşmiş ve %85 hedefi aşılmış,
- IV. gösterge için IPA II'ye yönelik olarak ülkemize tahsis edilen fon miktarında revizyona gidilecek olması sebebiyle IPA II kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı hesaplanmadığından göstergeye ulaşılma durumu tespit edilememiş,

- V. göstergenin gerçekleşme durumu ise %88 olarak hesaplanmıştır.
Sapma nedenleri:

2. gösterge için; Operasyon hazırlığı ve uygulama süreçlerine ilişkin sağlanan eğitimler ve bilgilendirme toplantıları sonucunda 2018 yılının 1. çeyreğinde ortaklık tesis edilen kurum/kuruluşlar ile 2018 yılının 2., 3. ve 4. çeyreğinde de çalışmalar sürdürülmüştür.

3. gösterge için; IPA kapsamında tahsis edilen fonların fon kaybı sebebiyle azaltılması neticesinde sözleşmeye bağlanma oranı beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir. IPA I kapsamında 2018'in ilk çeyreği itibarıyla ilave sözleşme imzalanması söz konusu olmadığından bu göstergeye yönelik 2018 yılı raporlamaları sabit kalmıştır.

4. gösterge için; IPA II'ye yönelik olarak ülkemize tahsis edilen fon miktarında revizyona gidileceğinden, IPA II kapsamında tahsis edilen fonun sözleşmeye bağlanma oranı hesaplanamamıştır.

5. gösterge için; İstihdam, eğitim ve sosyal politika alanındaki uyum çalışmaları çerçevesinde Başkanlığımız IPA I kapsamında program kapanışı itibarıyla adet ulusal bazda yürütülen toplam 29 projeye fon tahsis ederek her bir projede istihdam eğitim ve sosyal politika alanında en az bir mevzuat, strateji belgesi ve politika belgesi hazırlanmasını temin etmiştir. Bunun yanı sıra, uyum çalışmaları kapsamında Başkanlığımız tarafından iki faaliyete doğrudan katkı sağlanmıştır. Böylelikle 1. çeyrek gerçekleşmesi 31 olarak kaydedilmiştir. 2018 yılının 2. çeyreği itibarıyla teknik doğrulaması gerçekleştirilmiş olan hizmet ve doğrudan hibe sözleşmeleri çerçevesinde 10 operasyon kapsamında hazırlanan 42 adet çalışmaya, uyum çalışmaları kapsamında Başkanlığımız AB İşleri ve Uluslararası Projeler Birimi tarafından 2018 yılının ikinci çeyreğinde doğrudan katkı yapılan beş adet faaliyetin eklenmesi sonucunda 2. çeyrek gerçekleşmesi olan 47'ye ulaşılmıştır. 2018 yılı 3. çeyrek itibarıyla İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı (İESP SOP) kapsamındaki tematik öncelik alanlarına yönelik olarak onaylanan 3 adet Operasyon Tanımlama Belgesi bulunmaktadır. Nitelik ve içerik bakımından istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki uyum çalışmaları olarak değerlendirilebilecek bu belgelerin hazırlanması neticesinde, 3. çeyrekteki gerçekleşme 3 olarak kaydedilmiştir. 2018 yılı 4. dönem itibarıyla ise istihdam, eğitim ve sosyal politika alanlarındaki uyum çalışmaları kapsamında İlerleme Raporu katkılarımız hazırlanarak AB Başkanlığına iletilmiştir. Buna ilaveten son çeyrekte Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı koordinasyonunda hazırlanmakta olan Ekonomik Reform Programına Bakanlığımızın ilgili Birimlerinin de görüşleri alınarak katkı sağlanmış, Cumhurbaşkanlığı Programı için iletilen taslaklara görüşlerimiz bildirilmiş, Çalışma Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Ulusal İstihdam Stratejisi ve Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı toplantılarına katılım sağlanmış, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi ve Eylem Planı güncelleme çalışması kapsamında düzenlenen toplantıya katılım sağlanmış, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planına ilişkin katkılarımız iletilmiş, böylelikle 2018 yılı 4. çeyrekte 7 adet belgeye katkı verilmiştir. Çalışmaları 2018 yılı sonunda başlatılan ve 2019 yılında devam etmesi öngörülen belgelere ilişkin katkılarımız / koordinasyon çalışmalarımız henüz sonuçlanmadığından 2018 yılı 4. çeyreği kapsamında değerlendirilmemiştir. Uyum çalışmaları çerçevesinde ayrıca farklı ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarca hazırlanan rapor, işbirliği çalışmaları, ve programlara da Birimizce katılım ve katkı sağlanabilmektedir. Ancak bu bölümde yalnızca temel strateji/politika belgeleri çalışmaları dikkate alındığından bu tür raporlama, işbirliği, program vb. çalışmaları dahil edilmemiştir. Böylelikle, 2018 yılında istihdam, eğitim ve sosyal politika alanındaki uyum çalışmalarının sayısı (katkı sağlanan mevzuat, strateji belgesi, politika belgesi) 88 olarak gerçekleşmiştir. Yılsonunda faaliyetler için ayrılan kaynağın %15,22'si harcanmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 3	: Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek
Stratejik Hedef 3.1	: Vatandaş Memnuniyetini Esas Alınarak Hizmet Kalitesinin Artırılması
Performans Hedefi	: Vatandaş Memnuniyetini Esas Alınarak Hizmet Kalitesinin Artırılması

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Stratejik plan-performans programı-faaliyet raporu uyum oranı (%)	100	Oran	100	100	100	100	100	Hedefe Ulaşıldı
2	Bakanlık birimleri, bağlı ve ilgili kuruluşlar arasında bilgi paylaşım düzeyindeki artış oranı	5	Oran	-	-	-	79,3	79,3	Hedef Ulaşıldı
2	Hizmet alanların memnuniyetindeki artış oranı	3	Oran	-	-	-	-	-	Hedefe Ulaşılamadı

Değerlendirme	Vatandaş memnuniyeti esas alınarak hizmet kalitesinin artırılması hedefi kapsamında yılsonunda;
	<p>1. göstergeye ilişkin; Stratejik Plan ile 2018 yılı Performans Programının hedefler ve göstergeler açısından %100 uyum sağlanmış,</p> <p>2. göstergeye ilişkin; 2017 yılı için bilgi paylaşım düzeyinin belirlenmesi ve 2018 yılından itibaren ise bilgi paylaşım düzeyinin yıllık %5 artırılması hedeflenmişti. Ancak 2017 yılında yapılan çalışmalar sonucunda; veri paylaşımının artırılmasına yönelik Çalışma İstatistikleri Bilgi Sistemi(ÇİBS) kapsamında çalışmaların yürütüldüğü ve bu çalışmaların 2018 yılında sonuçlandırılmasının planlandığı ifade edildiğinden veri paylaşım düzeyinin sağlıklı bir biçimde tespitinin ancak söz konusu çalışma kapsamında değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır. 2018 yılında Bakanlığımız Merkez Teşkilatı ile Bağlı ve İlgili Kuruluşların katılımıyla yapılan çalışmalar sonucunda; Bilgi paylaşım düzeyinin belirlenebilmesi amacıyla hazırlanan ve ilgili tüm birimler tarafından doldurulan tablonun değerlendirilmesi sonucunda; Birimler ihtiyaç duydukları verilerin %79,3 üne ulaşabildiklerini, %11 ine kısmen ulaşabildiklerini ve %9,7 sine ulaşamadıklarını belirtmişlerdir. 2018 yılı için bilgi paylaşım düzeyi %79,3 olarak belirlenmiştir.</p> <p>3. göstergeye ilişkin; Bağımsız anket firması tarafından yılın her çeyreğinde ÇSGB İletişim Merkezi ALO 170 aracılığı ile ulaşılan vatandaşlarımıza anket yapılmaktadır. 2018 yılı ÇSGB İletişim Merkezi ALO 170 aracılığı ile ulaşılan ve Bakanlık hizmetlerinden yararlanan vatandaşlara yönelik hizmet memnuniyeti ölçüm anketi ilk iki dönem için yapılmıştır. 3. ve 4. dönem için 6698 sayılı KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU ilgili maddeleri gereğince veri paylaşılması durdurulduğundan anket araştırması yapılamamıştır. Bu nedenle yılsonu gerçekleşme ile bir önceki yıla göre artış oranı hesaplanamamıştır. Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan 3.032.600-TL kaynağın %84,9' u (toplam harcama 2.575.436-TL) harcanmıştır.</p>

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 3	Kurumsal kapasiteyi geliştirmek
Stratejik Hedef 3.1	Vatandaş memnuniyeti esas alınarak hizmet kalitesinin artırılması
Performans Hedefi	Vatandaş memnuniyeti esas alınarak hizmet kalitesinin artırılmasına katkı sağlamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I.Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Stratejik yönetim projelerinin tamamlanma oranı (%)	30	Oran	5	7,5	10	24	24	Hedefe ulaşılamadı
2	Altyapı ihtiyaçlarının karşılanması için alınan lisans, güvenlik ve donanım ürün ailesi sayısı	4	Sayı	-	-	-	1	1	Hedefe ulaşılamadı

Not: 1., 2. göstergelere ilişkin dönemsel gerçekleştirmeleri kümülatiftir

Değerlendirme	<p>İSG-KATİP (İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı) ve İSG-KATİP (Mevcut Sistemin Bakımı) projelerine başlanmıştır. 2018 yılına ait diğer projelerin analiz çalışmaları devam etmekte olup bazı modüllerin geliştirilmesine başlanmıştır.</p> <p>Makam ve Bakanlık VOIP santral Bakımı & Makam ve Bakanlık VOIP santral için lisans alımı (Kasım-Aralık ayları) yapılmıştır. Bu sonuçlara göre yılsonunda, göstergelerde yıllık hedefe ulaşılamamıştır.</p> <p>Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan 11.155.200-TL kaynağın %64,1'i (toplam harcama 7.148.004,95-TL) harcanmıştır.</p>
----------------------	--

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 3	Kurumsal kapasiteyi geliştirmek
Stratejik Hedef 3.2	Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirmek
Performans Hedefi	Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirmek

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	Düzenlenen hizmet içi eğitim bölüm sayısı	4	Sayı	3	4	-	-	4	Hedefe ulaşıldı
2	Eğitilmeye katılan kişi sayısı	1.800	Sayı	273	257	-	-	530	Hedefe ulaşılamadı
3	Düzenlenen etkinlik sayısı	1	Sayı	-	-	-	1	1	Hedefe ulaşıldı
4	Norm kadro projesinin tamamlanması	100	Yüzde	100	100	-	-	100	Hedefe ulaşıldı
5	Bireysel etkinlik projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyet sayısı	4	Sayı	-	-	-	-	-	Hedefe ulaşılamadı
6	Güncellenen mevzuat sayısı	1	Sayı	-	-	-	-	-	Hedefe ulaşılamadı

Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirmek hedefi kapsamında yılsonunda;

Bakanlığımıza uzman yardımcısı olarak atanan 56 personele 05/02/2018-16/02/2018 tarihler arasında Temel Eğitim, 25-26, 29-30 Ocak 2018 tarihleri arasında 71 personele Protokol Yönetimi eğitimi ve Ocak ayı içerisinde 146 personele 'İş Yerinde Davranış Kuralları ve Protokol' konulu hizmet içi eğitim verildiğini, Bireysel yeterliliklerin ve yetkinliklerin ortaya konulabilmesi amacıyla "BİREYSEL ETKİNLİK SİSTEMİ" nin kurulmasına yönelik ilgili materyaller ile merkez, taşra, yurtdışı ve döner sermaye teşkilatında görev yapan personelin unvan bazında incelenmeleri tamamlanmıştır. Ortaya konulan bireysel etkinlik modelleri gözden geçirilmiştir ve kamu ile özel sektörde benzer uygulamaların uygulama ve sonuçları incelenip, hangi modelin seçileceğine karar verilerek uygulanacak modelin temel ilkeleri tespit edilmiştir. Yurtdışına yüksek lisans veya bilgi, görgü amacıyla daha kısa süreli gönderilen personele ilişkin olarak, gidilen ülke, üniversite, bölüm yada ihtisas alanı, yaptığı araştırmalar, hazırladığı rapor ya da tez konusu gibi bilgilerin elektronik ortamda tutulması yetkinlik envanteri sistemi ile entegre halde gerçekleştirilecektir, tez hazırlamada bilimsel esaslara uyulacak, hazırlanan tezlerin yürütülen çalışmalarda daha etkin kullanılabilmesi amacıyla "TEZ HAZIRLAMA USUL VE ESASLARI" na ilişkin yöntem belirleme ve taslak çalışması devam etmektedir.

Bakanlığımıza uzman yardımcısı olarak atanan 56 personele 05/02/2018-16/02/2018 tarihler arasında Temel Eğitim, Bakanlığımızda görev yapan idari personele yönelik olarak 24-27 Nisan 2018 tarihleri arasında "Vizyon Ötesi Eğitim Programı I" (Türk Devlet Geleneği ve Yakın Siyasi Tarihimiz, Türkiye'nin Siyasal Yapısı, Türkiye'nin Yönetim Yapısı, Çalışma Psikolojisi, Analitik Düşünme) düzenlenmiş ve bu eğitime 101 personel katılmıştır. Bakanlığımızda görev yapan yönetici asistanlarına yönelik olarak 02-04 Mayıs 2018 tarihleri arasında "Yönetici Asistanlığı" eğitimi verilmiş, söz konusu eğitime 25 personel katılmış ve Bakanlığımızda görev yapan daire başkanları ve şube müdürlerine yönelik olarak 09-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında "Liderlik Eğitimi" (Takım Çalışması, Zor İnsanlarla Başa Çıkma, Temel Yönetim Becerileri, İletişim, Toplantı Yönetimi) verilmiştir, söz konusu eğitime 75 personel katılmıştır.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Stratejik Amaç 3	Kurumsal kapasiteyi geliştirmek
Stratejik Hedef 3.2	Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirmek
Performans Hedefi	Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirilmesine katkı sağlamak

Sıra	Performans Göstergeleri	Hedeflenen gösterge düzeyi	Ölçü Birimi	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Yılsonu	
1	e-dönüşüm projesi kapsamında e-personel sisteminin tamamlanma oranı (%)	50	Oran	-	-	-	-	-	Hedefe ulaşamadı

Değerlendirme	<p>Etkin insan kaynağı yönetim modeli geliştirilmesine katkı sağlamak hedefi kapsamında yılsonunda;</p> <p>Bakanlıkların birleşmesi sürecinde, Mülga Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın mevcut "Personel Yönetim Sistemi" ne geçilmiş olup "e-Personel" iptal edilmiştir.</p> <p>Yılsonunda, faaliyetler için ayrılan 2.788.800-TL kaynağın %43,8'i (toplam harcama 1.221.581-TL) harcanmıştır.</p>
---------------	---

2.6. MülgaÇalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Performans Programının izlenmesi süreci Bakanlığımız Stratejik Planının V. Bölümünde belirlenmiştir. Bu bölümde; “Stratejik hedeflere ulaşmak için belirlenen faaliyetler ile stratejik performans göstergeleri ilgili yılların performans programlarında yer alır. Strateji Geliştirme Başkanlığı, üçer aylık dönemlerde harcama birimlerinden, Performans Programı uygulama sonuçlarını ister. Performans programına ilişkin üçer aylık ve yılsonu izleme sonuçları üst yönetime sunulur. Değerlendirme sonucunda eğer gerçekleştirmelerde kayda değer bir sapma tespit edilmiş ise ilgili harcama birimi ile değerlendirme toplantısı yapılarak sapmanın nedenleri, bir sonraki dönemde alınabilecek önlemler ve düzeltici faaliyetler tartışılır. Yılsonu izleme ve değerlendirme raporu (YİDR), Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından hazırlanır.” denilmektedir.

Performans programında yer alan performans hedefleri ve bu hedefler için yine birimler tarafından belirlenen performans göstergesi hedeflenen değerleri, izleme ve değerlendirmenin temel girdisini oluşturmaktadır.

Birimler, performans programında sorumlu oldukları hedeflere, faaliyetlere ve göstergelere ilişkin bilgileri idari kayıtlarından ve oluşturdukları sistemler üzerinden temin ederek üçer aylık dönemler halinde Maliye Bakanlığının <https://ebutce.bumko.gov.tr> adresindeki Performans Bütçe modülü başlığı altında yer alan ilgili bölümlere girmektedirler. Bu bilgiler çerçevesinde Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından izleme ve değerlendirme raporları hazırlanmakta ve bu kapsamda performans göstergelerinin kaynağı, sonuç analizi ile eğer varsa sapma nedenleri ve alınacak tedbirler tespit edilmektedir. İzleme ve değerlendirme kapsamında üretilen raporlar üçer aylık dönemler itibarıyla üst yöneticiye sunulmakta ve ilgili yıl Bakanlık faaliyet raporuyla kamuoyuna açıklanmaktadır.

Bakanlığımızda 2018 yılı Performans Programıyla ilişkilendirilen 11 harcama birimi tarafından performans hedef ve göstergelerinin takibi yapılmıştır.

IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. GÜÇLÜ ALANLAR

- Aile ve bireylerin sosyal sorunlarının daha hızlı tespiti ile sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar başta olmak üzere, kamu hizmetlerine daha hızlı erişimlerini sağlamak ve böylelikle yaşam koşullarını iyileştirmek amacıyla arz odaklı bir hizmet sunum modeli olan ASDEP'in başlatılması
- Her il ve ilçede SYDV'ler aracılığı ile yaygın hızlı ve esnek hizmet sunulması
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal hizmet birimlerinin sayı ve kapasitesinin artması
- Çocuk hizmetlerinde aile odaklı bakım hizmetlerinin (aile yanında destek, koruyucu aile) yaygınlaştırılması
- İlgili paydaş kurumların veri tabanlarıyla entegre çalışan BSYBS'nin, sosyal yardımlarla ilgili her türlü kontrol, doğrulama, analiz ve raporlama imkânının yanı sıra hak sahiplerine yönelik hızlı hizmet uygulamalarına da imkân sağlaması
- Sosyal taraflarla işbirliği içinde olunması,
- Toplumun bütün kesimine yönelik faaliyetlerin olması,
- İstihdamın artmasına yönelik politikaların yürütülmesinde etkin olunması,
- Kayıt dışı istihdamın azaltılması ve sosyal güvenlik kapsamına alınmasında belirleyici olması.
- Hizmetlerin elektronik ortamda hızlı, güvenilir ve şeffaf olarak sunulması
- Çalışma hayatında etkili rehberlik ve denetim yapabilecek potansiyelde bir yapıya sahip olunması
- Uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde olunması
- Etkin ve güçlü bağlı-İlgili kuruluşlara sahip olunması
- Yurtdışında çalışan vatandaşlarımıza buldukları ülke mevzuatı doğrultusunda hizmet sunuluyor olunması

B. GELİŞMEYE AÇIK ALANLAR

- Nitelikli insan kaynağının sayıca eksikliği
- Taşra ve yurtdışında teşkilatlanmanın istenilen düzeyde sağlanamamış olması
- Bilişim altyapısının istenilen düzeyde güçlendirilememiş olması
- Hizmet binalarımızın fiziksel açıdan istenilen düzeyde olmaması
- Kurum kültürünün yeterli düzeye ulaşmaması
- Bakanlık ve bağlı/İlgili kuruluşlar arasında bilgi paylaşımı ve koordinasyonun istenilen seviyede olmaması

C. DEĞERLENDİRME

2018 yılında Bakanlığımızın gerçekleştirmekle yükümlü olduğu sorumluluklar kapsamında aile ve toplum, çocuk, kadın, engelli ve yaşlı ile şehit ve gazi yakınlarına yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetleri ile acil durumlara yönelik psikososyal destek faaliyetlerinin yürütülmesi ve koordine edilmesi çalışmaları ayrıca işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, kayıt dışı istihdama karşı önlemlerin

alınması, sağlıklı, güvenli ve güvenceli bir çalışma ortamının oluşturulması alanlarında özveriyle çalışmalar yürütülmüştür.

Aile yapısının ve değerlerinin korunması amacıyla belirlenen ulusal politika ve stratejilerden yola çıkılarak; aile içi şiddet, aile yapısı, kötü alışkanlık ve bağımlılık vb. konularda tespit edilen sorunlara karşı toplumsal duyarlılığı geliştirici, önleyici ve destekleyici faaliyet ve projeler yürütülmüş, bilimsel araştırmalar gerçekleştirilmiş, eğitim programları hazırlanmış ve uygulanmıştır.

Çocukların sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi ve aile ortamında büyümelerinin sağlanması amacıyla 2018 yılında da çocuklarımızın kuruluş bakımına almadan, öncelikle sosyal ve ekonomik destek hizmetlerinden yararlandırılarak kendi ailelerinin yanında kalmalarının desteklenmesine devam edilmiştir. Bu kapsamda halen yaklaşık 162 bin çocuğun aileleri sosyal ve ekonomik yönden desteklenmektedir.

Koruma ve bakım altında olan çocuklara yönelik sunulan bakım hizmetlerinde 2017 yılında büyük bir dönüşüme imza atılmış, koğuş tipi yapılara son verilerek koruma altındaki tüm çocuklarımıza ev tipi ortamlarda bakım hizmeti sağlanmaya başlanmıştır.

Çocuklara yönelik risklerin erken dönemde tespit edilerek önleyici mekanizmalar geliştirilmesi amacıyla 30 ilde oluşturulan Mobil Sosyal Hizmet Birimleri ile sosyal hizmet müdahalesine ihtiyaç duyan risk altındaki çocuklar tespit edilmiştir.

Kadınların sosyal, siyasal ve ekonomik alandaki konumlarının güçlenmesi, hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarının sağlanması, kadına karşı ayrımcılığın her türlü şiddet, taciz ve istismarın önlenmesi, kadının insan haklarının korunması amacıyla yürütülen çalışmalara 2017 yılında da hız kesmeden devam edilmiş, “kadının güçlenmesi”, “kadına yönelik şiddetin önlenmesi” ile “erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele konularında” hazırlanan üç eksenli Eylem Planları hassasiyetle uygulanmıştır.

Yaşlılarımızın, aile ve toplumdan kopmadan mutlu bireyler olarak hayat sürmeleri temel önceliği kapsamında yaşlılarımızın aile yanında desteklenmesine yönelik çalışmalar yürütülmüş; aile yanında bakımı mümkün olmayan yaşlılarımıza ise, Huzurevi ile Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde yatılı hizmet verilmiştir.

Engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın hayatın her alanında aktif olarak yer almaları, sağlıklı, mutlu bireyler olarak yaşam sürmeleri amacıyla 2018 yılında da erişilebilirlik çalışmaları, engelli istihdamının desteklenmesi ile bakım ve rehabilitasyon hizmetleri sunumuna devam edilmiştir.

Şehit yakını ve gazilerimiz milletimizin bizlere emanetidir. Bu anlayışla, şehit yakını ve gazilerimize yönelik; kamuda istihdam hakkı, ücretsiz seyahat hakkı, faizsiz konut kredisi desteği, eğitim desteği, ÖTV muafiyeti gibi birçok alanda sosyal ve ekonomik destek sağlamaya devam edilmiştir.

Çalışma hayatına yönelik hizmetlerin vatandaşların ve iş dünyasının gereksinimlerini karşılayacak şekilde, bilgi ve iletişim teknolojilerinin de yardımıyla etkin şekilde sunulmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir.

Değişim ve gelişime açık, genç ve dinamik bir yapıya sahip olan Bakanlığımız, yürüttüğü faaliyetlerde, toplumsal yararlılık, işbirliğine açıklık, yönetimde şeffaflık, aktif katılım ve verimlilik ilkelerini benimsemiştir.

Bütüncül yaklaşım, kapsayıcılık ve erişilebilirlik, paydaş odaklılık, rehberlik, sosyal adalet, sosyal diyalog, sürekli gelişim, tarafsızlık, uluslararası normlarla uyumluluk ve yenilikçilik temel değerleri doğrultusunda; işgücü piyasasını etkinleştirecek, sağlıklı, güvenli ve güvenceli bir çalışma ortamı oluşturulmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

- Gelişen ve değişen şartlara uyumu hızlandırılarak, uygulama birliği sağlayacak politikaların oluşturulması; mevzuat çalışmalarında yapılacak düzenlemelerden etkilenecek kesimlerin ve STK'ların da görüşlerinin alınması ve gerektiğinde profesyonel destek alınarak kamuoyunda yeterince tartışıldıktan sonra yasalaştırılması Bakanlığımızın çalışmalarının sağlıklı yürütülebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.
- Bakanlığımızın misyon ve vizyon ifadeleri çerçevesinde aileyi merkeze alan, ailenin dinamiklerini kuvvetlendirerek bilhassa toplumdaki özel politika gerektiren grupların yoksulluktan kalıcı olarak kurtarılmasını ve geleceğe yönelik rasyonel karar almalarını sağlayan politikalar üretilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda toplumda yoksul ve muhtaç durumda bulunan vatandaşlarımızın yoksulluğunun kalıcı olarak giderilmesi için sosyal yardım programlarında, entegre bir modelin benimsenmesi gerekmektedir. Bakanlığımız çalışmalarında etkinliğin artırılması için farklı kanun ve yönetmeliklerle düzenlenmiş mevzuatın tek çatı altında toplanması önem arz etmektedir.
- Hizmet süreçlerini kısaltmak ve kaliteyi artırabilmek için Bakanlık içinde ve diğer kurumlarla işbirliği ve koordinasyon güçlendirilmelidir.
- Koruyucu aile modelleri geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın koruyucu aile olmaları ve evlat edinmeleri için gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması ve süreçlerin kolaylaştırılması gerekmektedir.
- Sokakta risk altında olan çocukların istismar, madde kullanımı, suça sürüklenme gibi tehlikelerden korunması ve barınma, bakım, eğitim, sağlık gibi temel haklarına ulaşabilmesi için koruyucu, önleyici müdahale yöntemlerine ve gündüzlü hizmet verecek kuruluşların artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Sosyal hizmet kuruluşlarının hizmet standartlarına ve bu alanda çalışanların mesleki standartlara uygunluğunu değerlendirecek bir sistem oluşturulmalıdır.
- Belediyelerin mevzuatta yer alan kadınlar ve çocuklar için konukevi açma zorunluluğunun yerine getirilmesine yönelik gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Farklı coğrafi, ekonomik, sosyal çevrelerde yaşayan engelli ve yaşlı bireylerin ihtiyaç ve istekleri tespit edilmeli ve bu tespitler doğrultusunda politikalar geliştirilmelidir.
- Çalışma hayatı, toplumun tüm kesimlerinin ekonomik ve sosyal yaşamlarını yakından ilgilendirdiğinden Bakanlığımızın hizmet alanı son derece geniştir. Bu nedenle yaptığımız mevzuat düzenlemeleri ve uygulama yöntemleri de toplumun bütününe etkileyecek kapsamda bir etki yaratacaktır. Bu büyük sorumluluğun bilincinde olarak kendimizi sürekli yenileyerek değişim ve gelişmelere açık bir yapıda olmalıyız. Hizmet sunduğumuz kesimler ve paydaşlarımızla iletişimimizi daha da güçlendirecek önlemler geliştirmeliyiz.
- Bakanlığımız faaliyetlerinde mali kaynaklar ve varlıkların kullanımının ihtiyaç ve güvenlik gereksinimleri doğrultusunda planlanması, dış kaynak kullanma ihtiyacının planlı şekilde azaltılması, mevcut kaynakların personel eğitimi kapsamında etkin olarak kullanılması, aktif projelerin tanıtımı ve bilgilendirilmesine yönelik faaliyetlerin sürdürülmesi ve başta proje yönetiminde etkinliğin verimliliğin artırılması amacıyla birimler arası koordinasyonu ve veri paylaşımının güçlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılması önem arz etmektedir.
- Bakanlığımızın fiziki şartlarının iyileştirilmesi, personelin mesleki gelişimine yönelik eğitimlerin artırılması, performans dayalı bir yönetim sistemi uygulanması Bakanlığın performansının yükseltilmesi açısından önem arz etmektedir. Politika ve stratejiler ile

insan kaynakları yönetimi, karar destek sistemleri ile rasyonelleştirilmesine ve kurumsal kaynak planlamasının etkinleştirilmesine önem verilmelidir.

- Bakanlığımız kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi açısından yetişmiş personel ile uzman personel istihdamının artırılması gerekmektedir. Bu sayede merkez ve taşra teşkilatı arasındaki koordinasyonun daha sağlıklı şekilde yapılması sağlanacak ve hizmetlerin gerektirdiği ihtiyaçların daha kolay biçimde giderilmesi sağlanacaktır.

EK – 1İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI*

Üst Yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu Raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu Raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullandığımı ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığımı bildiririm.**

Bu güvence, Üst Yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, benden önceki yönetici/yöneticilerden almış olduğum bilgiler, iç kontroller, iç denetçi raporları ve Sayıştay Raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara
/02/2019

Zehra Zümrüt SELÇUK
Bakan

*Bu Beyan için, 17.3.2006 tarihli ve 26111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik”in ekinde (Ek-2) yer alan örnek esas alınmıştır.

** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında iç kontrol sistemi kurulmasına yönelik çalışmalar devam ettiğinden bu Beyan, bu hususun dikkate alınması kaydıyla geçerlidir.

EK –2İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI*

Üst Yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu Raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu Raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığımı bildiririm.**

Bu güvence, Üst Yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, benden önceki yönetici/yöneticilerden almış olduğum bilgiler, iç kontroller, iç denetçi raporları ve Sayıştay Raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara
/02/2019

Ahmet ERDEM
Bakan Yardımcısı

*Bu Beyan için, 17.3.2006 tarihli ve 26111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik”in ekinde (Ek-2) yer alan örnek esas alınmıştır.

** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında iç kontrol sistemi kurulmasına yönelik çalışmalar devam ettiğinden bu Beyan, bu hususun dikkate alınması kaydıyla geçerlidir.

EK – 3İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI*

Üst Yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu Raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu Raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığımı bildiririm.**

Bu güvence, Üst Yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, benden önceki yönetici/yöneticilerden almış olduğum bilgiler, iç kontroller, iç denetçi raporları ve Sayıştay Raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara
/02/2019

Ahmet KOCA
Bakan Yardımcısı

* Bu Beyan için, 17.3.2006 tarihli ve 26111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik”in ekinde (Ek-2) yer alan örnek esas alınmıştır.

** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında iç kontrol sistemi kurulmasına yönelik çalışmalar devam ettiğinden bu Beyan, bu hususun dikkate alınması kaydıyla geçerlidir.

EK –4 İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI*

Üst Yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu Raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu Raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığımı bildiririm.**

Bu güvence, Üst Yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, benden önceki yönetici/yöneticilerden almış olduğum bilgiler, iç kontroller, iç denetçi raporları ve Sayıştay Raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara
/02/2019

Ayşe ERGEZEN
Bakan Yardımcısı

* Bu Beyan için, 17.3.2006 tarihli ve 26111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik”in ekinde (Ek-2) yer alan örnek esas alınmıştır.

** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında iç kontrol sistemi kurulmasına yönelik çalışmalar devam ettiğinden bu Beyan, bu hususun dikkate alınması kaydıyla geçerlidir.

EK – 5 MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI*

Mali Hizmetler Birim Yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu İdarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında Üst Yöneticiye raporlandığını beyan ederim.**

Bakanlığın 2018 Yılı Faaliyet Raporunun "3/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara
/02/2018

Zeliha SAĞLAM
Strateji Geliştirme Başkanı

* Bu Beyan için, 17.3.2006 tarihli ve 26111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik”in ekinde (Ek- 4) yer alan örnek esas alınmıştır.

** Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında iç kontrol sistemi kurulmasına yönelik çalışmalar devam ettiğinden bu Beyan, bu hususun dikkate alınması kaydıyla geçerlidir.

